

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

Innkalling

Utvalg: Utvalg for plan og samferdsel
Møtedato: 04.12.2014
Møtested: Møterom Ellenvatn, Rådhuset
Møtetid: **09:00 OBS! ENDRET KLOKKESLETT!**

Ved eventuelt forfall, er representantene selv ansvarlig for å innkalle vara.

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Kirkenes, 27.11.2014

Wikan, Kurt

SAKSLISTE:

Saksnr.:	Sakstittel:	Arkivsak:	U.off:
103/2014	SØKNAD OM DISPENSASJON FRA KOMMUNEPLANENS AREALDEL - BRUKSENDRING FRA NÆRINGSHYTTE TIL FRITIDSHYTTE - GBNR 30/1/94. SØKER: FEFO - TILTAKSHAVER: MONIKA VONKA JOHANSEN Saksordfører: Liv Mikkelborg, liv-mikk@hotmail.com , tlf. 92037762	14/2339	
104/2014	SØKNAD OM DISPENSASJON FRA KOMMUNEPLANENS AREALDEL - GBNR 3/26. SØKER GUNNAR ARNT NILSEN Saksordfører: Karine Emanuelsen, kem@svk.no , tlf. 95174083	14/2351	
105/2014	DELING FRA 22/64 - HYTTETOMT VED ØRNEVATNET. SØKER: THOR MORTEN BRÅTENG Saksordfører: Liv Mikkelborg, liv-mikk@hotmail.com , tlf. 92037762	14/455	
106/2014	HØRING - REGIONAL VANNFORVALTNINGSPLAN FOR FINNMARK VANNREGION OG GRENSEVASSDRAGENE Saksordfører: Hans Hatle, hhatle@online.no , tlf. 90190594	13/772	
107/2014	VANNFORVALTNING - TILTAKSANALYSE FOR PASVIK OG NEIDEN VANNOMRÅDER Saksordfører: Roger Bruer, roger.bruer@gmail.com , tlf. 95280631	13/1473	
108/2014	HELHETLIG ROS-ANALYSE FOR SØR-VARANGER KOMMUNE 2014 Saksordfører: Karine Emanuelsen, kem@svk.no , tlf. 95174083	14/2467	
109/2014	BUDSJETT 2015 - ØKONOMIPLAN 2015-2018 SØR-VARANGER KOMMUNE Saksordfører: Kurt Wikan, kuwik@frisurf.no , tlf. 90032225	14/1786	

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Hansen, Anja Enhetsleder: Hansen, Anja, tlf. 78 97 74 85	Dato: 27.11.2014
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører:	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Utvalg for plan og samferdsel	103/2014	04.12.2014

SØKNAD OM DISPENSASJON FRA KOMMUNEPLANENS AREALDEL - BRUKSENDRING FRA NÆRINGSHYTTE TIL FRITIDSHYTTE - GBNR 30/1/94. SØKER: FEFO - TILTAKSHAVER: MONIKA VONKA JOHANSEN

Vedlagte dokumenter:

SØKNAD OM TILLATELSE ETTER PLAN OG BYGNINGSLOVEN - SØKNAD OM
BRUKSENDRING GBN 30/1/94

Dokumenter i saken:

- 2014023023 UTTAELSE - BRUKSENDRING FRA NÆRING TIL FRITIDSHYTTE GBN 30/1/94
- 2014022900 UTTAELSE - BRUKSENDRING FRA NÆRING TIL FRITIDSHYTTE GBN 30/1/94
- 2014021039 HØRINGSUTTAELSE - SØKNAD OM OMDISPONERING AV NÆRINGSHYTTE TIL FRITIDSHYTTE
- 2014021025 UTTAELSE VEDRØRENDE BRUKSENDRING FRA NÆRING TIL FRITIDSHYTTE GBN 30/1/94
- 2014019646 INNKOMMET SØKNAD TIL HØRING - BRUKSENDRING FRA NÆRING TIL FRITIDSHYTTE GBNR. 30/1/94
- 2014019455 SØKNAD OM TILLATELSE ETTER PLAN OG BYGNINGSLOVEN - SØKNAD OM BRUKSENDRING GBN 30/1/94

Kort sammendrag:

Finnmarkseiendommen søker på vegne av Monika Vonka Johansen, om bruksendring fra

næringshytte til fritidshytte på gbnr. 30/1/94 Skipshavn. Næringshytten ligger i området som i kommuneplanens arealdel er regulert til LNF og i 100-metersbeltet langs sjø.

Faktiske opplysninger:

Finnmarkseiendommen søker på vegne av Monika Vonka Johansen, om bruksendring fra næringshytte til fritidshytte på gbnr. 30/1/94 Skipshavn.

Omsøkte område er i kommuneplanens arealdel satt av til LNF- område (landbruks-, natur- og friluftsområdet) der det ikke er anledning til oppføring av bebyggelse.

I kommuneplanens arealdelpunkt 5.2 heter det:

«Etablering av spredt bebyggelse som ikke er tilknyttet stedbunden næring er ikke tillatt nærmere sjø enn 100 meter»

Hytta ligger innenfor 100 metersbeltet langs sjø der det skal tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser. Tiltaket må derfor også behandles etter pbl § 1-8, forbud mot tiltak langs sjø og vassdrag.

Plan og bygningsloven § 1-8 lyder som følger:

"I 100-metersbeltet langs sjøen og langs vassdrag skal det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser".

Det er i forbindelse med behandlingen innhentet høringsuttalelser:

Fylkesmannen i Finnmark: Fylkesmannen henviser til retningslinjene til § 2.5 i bestemmelsene til arealplanen der det står: «Det tillates ikke at eksisterende eldre lakse-/næringshytter blir endret til fritidshytter» Det kreves at hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra ikke blir vesentlig tilsidesatt. Kommunen skal også særlig vurdere konsekvensene av en dispensasjon, for eksempel om andre kan tenkes å søke dispensasjon på samme grunnlag. Omdisponering av laksehytter til fritidshytter vil kunne medføre at Finnmarkskysten, i langt større grad enn i dag, vil bli «privatisert» til fortrengsel for allmennhetens interesser. Konsekvensen av dette blir en ikke-planlagt og for stor del spredt

utbygging av fritidshytter langs kysten, noe som er lite ønskelig. Fylkesmannen kan ikke se at det knytter seg samfunnsmessige interesser i saken. Fylkesmannen anbefaler ut fra dette at søknaden avslås. Fylkesmannen ber kommunen benytte kommuneplanens arealdel som det styringsverktøyet den skal være, og ikke uthule planen med dispensasjoner.

Sametinget: Søknaden gjelder bruksendring av hytte, og innebærer ikke tiltak med nye markinngrep. Sametinget har derfor ingen merknader til søknaden.

Finmark Fylkeskommune og Reinbeitedistrikt 1,2,3 har ikke kommet med uttalelse til saken.

Vurdering:

Da tiltaket er i strid med kommuneplanens arealdel og plan- og bygningslovens § 1-8 tiltak langs sjø, må søknaden behandles etter plan- og bygningslovens kapittel 19, hvor § 19-2 gir kommunen anledning til å gi dispensasjon.

I Plan- og bygningslovens § 19-2 andre ledd står følgende:

”Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler”.

Det skjønner kommunen skal utøve når det vurderes om dispensasjon skal gis er underlagt omfattende begrensninger. Dette kommer klart fram i lovkommentaren til ny Plan- og bygningslov. Det kreves at hensynene bak den bestemmelsen det dispenseres fra ikke blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må det foretas en interesseavveining, der fordelene ved tiltaket må vurderes opp mot ulempene. For å innvilge dispensasjon må det således foreligge en klar overvekt av hensyn som taler for dispensasjon. Som angitt i paragrafkommentarene i ny lov vil vurderingen av omsøkte tiltak i forhold til lovens kriterier være rettsanvendelse, og gjelder:

- Om hensynene bak bestemmelsene det dispenseres fra, eller hensynene i formålsbestemmelsen blir vesentlig tilsidesatt
- Om fordelene ved å gi dispensasjon vil være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering

- Om det legges (tilstrekkelig) vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø sikkerhet og tilgjengelighet
- Om det legges forutsatt vekt på foreliggende nasjonale eller regionale rammer og mål
- Om negativ uttalelse fra statlig eller regional fagmyndighet tillegges tilstrekkelig vekt
- Om det dispenseres fra saksbehandlingsregler

Hvis vurderinger etter første, andre eller siste strekpunkt konkluderer med at lovens vilkår ikke er oppfylt vil dispensasjon ikke kunne gis. Tredje og fjerde strekpunkt vil først og fremst være aktuelle skjønnsmomenter i vurderinger etter første og andre strekpunkt. Det gjelder for så vidt også femte strekpunkt, men dette punktet vil være en ramme og påminnelse overfor kommunene, og et grunnlag for vedkommende myndighet og klageorganet i forbindelse med en eventuell klagesituasjon dersom kommunen likevel fatter vedtak i strid med uttalelse fra fagorgan.

Søkers begrunnelse:

Skipshavn blir i dag brukt til fritidsområde. Det er flere fritidshytter som er satt opp der. Av 6 registrerte matrikkelenheter i Skipshavn viser matrikkelinformasjon og FeFo`s register at 4 av punktfestene er registrert med fritidsformål.

Administrasjonens vurdering etter første strekpunkt:

Næringshytten ligger i ett område som er regulert til LNF og i 100-meterbeltet langs sjø. Det er fastslått i bestemmelsene til kommuneplanen at det ikke er tillat å sette opp ny bebyggelse. Det er i dette tilfellet ikke snakk om ny bebyggelse eller nye inngrep i terrenget men bruksendring av eksisterende næringshytte til fritidshytte.

Administrasjonens vurdering etter andre strekpunkt:

Næringshyttene ble bygd for å dekke et behov for overnatting i forbindelse med fiske. For denne næringshytten er det ikke like aktuelt lenger å benytte hytten i forbindelse med fiske. Det er 6 punktfester i dette området hvorav 4 er registrert til fritidsformål.

Etter en samlet vurdering av første og andre strekpunkt, anser administrasjonen at fordelene ved å gi dispensasjon er klart større enn ulempene. Vilkårene for dispensasjon er ut i fra

dette oppfylt.

Administrasjonens vurdering etter naturmangfoldslovens §§ 8-12, jf § 7:

Tiltaket skal vurderes etter naturmangfoldlovens §§ 8-12. I dette tilfellet vurderes

kunnskapsgrunnlaget om naturmangfoldet som tilstrekkelig, og det er ikke registrert forekomst av truede arter eller naturtyper, som vurderes til å ta særlig skade av et eventuelt tiltak i området.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Med hjemmel i Plan- og bygningslovens § 19, avslår utvalget for plan- og samferdsel dispensasjon for bruksendring fra næringshytte til fritidshytte på gnr. 30, bnr. 1 fnr. 94 ved Skipshavn i Sør-Varanger.

Begrunnelse:

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele

den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

Plan- og bygningslovens § 19, gir utvalget for plan- og samferdsel dispensasjon for bruksendring fra næringshytte til fritidshytte på gnr. 30, bnr. 1 fnr. 94 ved Skipshavn i Sør-Varanger. Med hjemmel i

Begrunnelse:

Det er 6 punktfester i dette området hvorav 4 er registrert til fritidsformål. Det er i dette tilfellet ikke snakk om ny bebyggelse eller nye inngrep i terrenget men bruksendring av eksisterende næringshytte til fritidshytte.

Bente Larssen
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Finnmarkseiendommen
Finnmarkkuopmodat

Sør-Varanger kommune
Plan- og utviklingsavdelingen
Pb. 406
9915 KIRKENES

Vår dato/Min beavri
19.09.2014

Vår ref./Min søj.
14/01053 JER
2030/30/1/94

Deres dato/Din beavri

Deres ref./Din søj.

SØR-VARANGER KOMMUNE Boks 406, 9915 Kirkenes		
23 SEPT. 2014		
Saksnr. A/ 2339	Dok nr.	Off vurdering Kjøp-til

SØKNAD OM TILLATELSE ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN

./ Vedlagt følger søknad om tillatelse etter plan og bygningsloven.

Søker til Finnmarkseiendommen/Finnmarkkuopmodat (FeFo) er:
Monika Vonka Johansen, Klavenessgt. 9, 9900 Kirkenes

Søknaden gjelder:

Søknad om bruksendring av gnr 30/1/94 fra næring til fritidsformål.

For gnr 30/1/94 er det den 03.08.1988 inngått festekontrakt for næringshytte i Skipshamn.

Iht. FeFos strategiske plan, skal FeFo i hovedsak følge kommunale vedtak med å gi tillatelse til bruksendring av næringshytter til fritidshytter. Av 6 registrerte matrikkelenheter i Skipshamn viser matrikkelinformasjon og FeFos festeregister at 4 av punktfestene er registrert med fritidsformål.

Finnmarkseiendommen/Finnmarkkuopmodat (FeFo) har selv ikke tatt stilling til søknaden etter finnmarksloven og Sametingets retningslinjer for endret bruk av utmark, og vil først gjøre det dersom det gis tillatelse etter plan- og bygningsloven.

Vi ber om at kommunens vedtak og de uttalelser som er innhentet i forbindelse med saksbehandlingen, returneres Finnmarkseiendommen. Disse vil benyttet i vår behandling av saken etter finnmarksloven.

Etter plan og bygningsloven kan søker til FeFo ta muntlig kontakt med kommunen for å avklare forhold rundt søknaden (forhåndskonferanse). Samtidig vil da søker kunne få informasjon om nødvendig nabovarsling og eventuelle gebyrer som kommunen krever inn for å dekke sin saksbehandling.

Ved spørsmål, kontakt saksbehandler Jim-Einar Roska på telefon 09975.

Med hilsen/Dearvvuodaiguin

Sverre Pavel
leder - grunn og rettigheter

Jim-Einar Roska
grunnforvalter - grunn og rettigheter

Monika Vonka Johansen

Dato: 09.07.2014

Klavenessgt 9

9900 Kirkeneis

Finnmarkseiendommen

Finnmarkkuopmodat

Sak 14 / 1053 1

Ark 30-1-94(30) Dato 12.7.14

Finnmarkseiendommen

Postboks 133, 9811 Vadsø

Søknad om bruksendring

Jeg, Monika Vonka Johansen søker herved om bruksendring av næringshytte til fritidshytte. Næringshytten ligger i Sør Varanger kommune Jarfjord Skipshavn.

G.nr 30 B.nr 1 Feste nr. 94

Det er pr. i dag min mor (se skifteattest) som har ansvar og betaler festeavgift for denne hytten etter min far som døde i - 2000.

Hun ønsker at jeg overtar hytten vederlagsfritt

Skipshavn blir i dag brukt til fritidsområde.

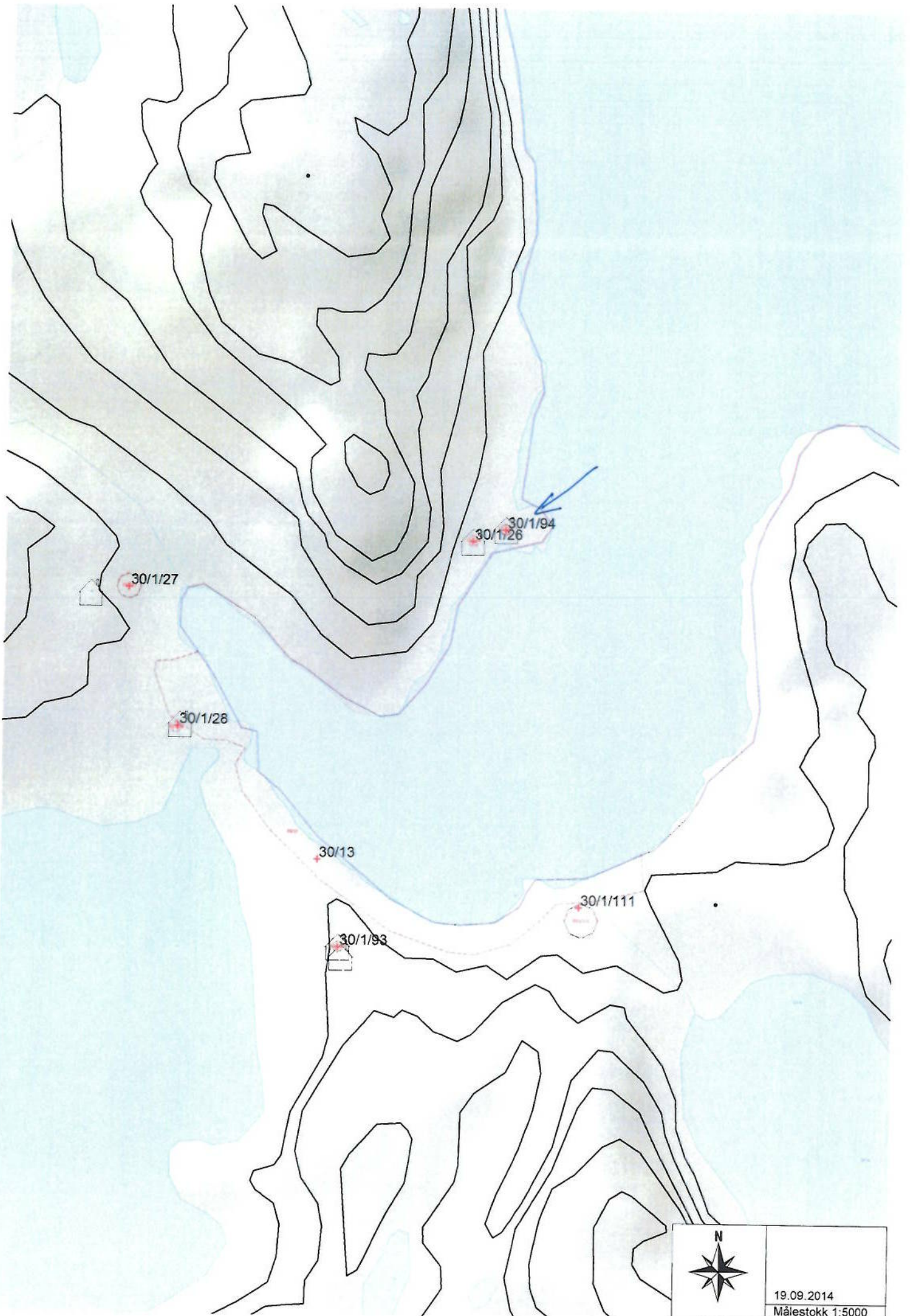
Det er flere fritidshytter som er satt opp der

Mvh:

Monika Vonka Johansen

Vedlegg: kopi av skifte attest

Skjøte: 2 eksemplar

	19.09.2014
	Määstokk 1:5000

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Hansen, Anja Enhetsleder: Hansen, Anja, tlf. 78 97 74 85	Dato: 27.11.2014
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører:	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Utvalg for plan og samferdsel	104/2014	04.12.2014

SØKNAD OM DISPENSASJON FRA KOMMUNEPLANENS AREALDEL - GBNR 3/26. SØKER GUNNAR ARNT NILSEN

Vedlagte dokumenter:

KART
INNSPILL TIL VEGSØKNAD - JØVIK

Dokumenter i saken:

2014023021 UTTAELSE - SØKNAD OM TILLATELSE TIL Å ETABLERE VEG PÅ GBN 3/26
2014021902 UTTAELSE - SØKNAD OM TILLATELSE TIL Å ETABLERE VEG PÅ GBN 3/26
2014021518 UTTAELSE VEDRØRENDE SØKNAD OM DISPENSASJON TIL BYGGING AV VEI PÅ GBN 3/26
2014021069 INNSPILL TIL VEGSØKNAD - JØVIK
2014020972 UTTAELSE - VEI TIL GBN 3/26
2014020609 VEDRØRENDE SØKNAD OM VEI PÅ GBNR. 3/26 BUGØYFJORD
2014020607 MERKNADER TIL NABOVARSEL - OMLEGGING AV VEI
2014020471 KVITTERING FOR NABOVARSEL GBN 3/26
2014020258 INNKOMMET SØKNAD TIL HØRING - VEI PÅ GBNR 3/26 BUGØYNES
2014019532 SØKNAD OM DISPENSASJON FRA PLAN OG BYGNINGSLOVEN - GBN 3/26

Kort sammendrag:

Gunnar Arnt Nilsen søker om dispensasjon fra arealdel av kommuneplan for tiltak vei på gbnr. 3/26. Det har vært sak i jordskifteretten vedrørende oppløsning av sameiet og deling av

eiendommen i to deler. Vei 1: Omlegging av vei plasseres bak eksisterende hytte. Teig nord har veirett over teig sør. Vei 2: Vei til båtstø med bredde på 2m. Teig Syd har gangrett over teig Nord i strandkanten til båtstøa.

Faktiske opplysninger:

Gunnar Arnt Nilsen søker om dispensasjon fra arealdel av kommuneplan for tiltak vei på gbnr. 3/26. Det søkes om opparbeidelse av kjørbær vei til teig Nord og om opparbeidelse av trase til fjæra/støa.

Det søkes om en vei på baksiden av fritidsbolig på teig sør som skal benyttes av eier av teig nord. Tillatelse til vei 1, krever dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for tiltak i LNF-området. Teig nord har veirett over teig sør. Det søkes også om trase på 2 meters bredde fra teig sør til felles båtstø på teig nord. Tillatelse til vei 2, krever dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for tiltak i LNF-området og plan- og bygningslovens § 1-8 forbud mot tiltak langs sjø. Teig syd har gangrett over teig nord i strandkanten til båtstøa.

Det er mottatt merknader fra eier av teig Nord:

20.09.2014 «Det forutsettes at omlegging av vei fører til at det kun fører en vei til begge eiendommene. Denne veien som i dag, nå eksisterende vei, som fører til begge eiendommene, blir slettet etter evt omlegging. Dette i samsvar med krav om omlegging av veien.»

10.10.2014 ble kopi av søknad sendt eier av teig Nord. Den 20.10.2014 mottar kommunen ytterligere uttalelser i saken fra eier av teig Nord. «Det er ikke korrekt som Nilsen skriver at veien ble brukt kun til lettere transport av vinterfor til bygda. Når veien ble opparbeidet var det lagt ned sau hold og det ble ikke fraktet ned noe vinterfor fra eiendommen. Veien ble opparbeidet for å komme frem til vår felles hytte, som også ble mye brukt av Gunnar Nilsens foreldre. Nilsens far hadde flere lakseplasser i nærheten av eiendommen og fisket der fra begynnelsen av 70 årene og til og med år86. Veien var viktig for hans del også, for å få fraktet fangsten. Etter hans tid som fisker overtok min nå avdøde mann laksefiske og fisket frem til 2010. Veien ble opparbeidet før Gunnar Nilsen bygde sin hytte på eiendommen.

Etter at saken har vært i Jordskifteretten nærmere tre år, har Nilsen satt fram kravet om omlegging av denne veien. Det er kommet frem i rettsmøter at han omtaler omleggingen som viktig for utearealet for hans hytte, samtidig som han tviholder bruken av nåværende vei etter evt. Omlegging av veien. Inkeri Ekholm ønsker ikke å ha flere veier frem til hennes del av eiendommen, teig Nord.

Denne veitraseen som han legger ved søknaden er direkte dødsfelle for dem som evt. Må bruke den. Bildene viser ikke traseen som den i virkeligheten ser ut i terrenget. Traseen er lagt helt inn til roten av fylkesveien i steinrøysa. Det er både steinras og snøras fra fylkesveien overfor denne traseen. Det kommer ikke til å være mulighet for å komme seg på eiendommen etter denne traseen på vinterstid, for det blir umulig å holde veien fri for snø.

Vei 2- Det har aldri gått vei eller sti via min del av eiendommen til fjæra eller til støa. Det har aldri vært fremkommelig med bil til fjæra eller støa. Hvis dette tillates i fremtiden, kan det være en utfordring å være på min eiendom lengere. Det kommer til å føre 3 veier frem til min del av eiendommen hvis Nilsen får tillatelse til disse traseene. Det er ikke nødvendig å ha noen av traseene, da ingen driver næringsvirksomhet på eiendommen som har behov for tilrettelagt veiforbindelse. Det blir forstyrrende og fremkommelighet for andre enn eierne, blir

stor.».

I forbindelse med behandlingen er det innhentet uttalelse fra høringsinstanser:

Fylkesmannen i Finnmark:

Veg til nabotomt er forutsatt å kunne gå på ovesiden av søkers hytte, under forutsetning av at kommunens godkjenning, jamfør jordskifterettens dom. Omsøkt tiltak krever dispensasjon både fra kommuneplanens arealdel og forbudet mot tiltak mv. langs sjø og vassdrag i plan- og bygningslovens § 1-8. Bygging i strandsonen må ses i sammenheng med de samfunnsmessige interessene som er knyttet til aktuelle utbyggingsformål, og om det er mulighet for lokalisering andre steder. I denne saken kan Fylkesmannen ikke se at det knytter seg samfunnsmessige interesser i saken. Området er i dag preget av inngrep. Fylkesmannen kan ut fra dette ikke se at tiltaket vil komme i konflikt med regionalt eller nasjonalt viktige natur-, miljø- og friluftsinnteresser. Utover dette har vi ingen merknader til søknaden.

Sametinget

Sametinget kjenner ikke til at det er registrert automatisk freda samiske kulturminner i det omsøkte området og har ingen merknader til søknaden.

Finnmarkseiendommen

Søknad fra Gunnar Nilsen omhandler etablering av vei på gnr 3/26. FeFo ser at tiltaket også innebærer at det må etableres adkomst fra eksisterende vei over gnr. 3/1 til gnr. 3/26. FeFo forutsetter at etablering av vei over gnr. 3/1 vurderes iht. sametingets retningslinjer for endret bruk av utmark.

Vurdering:

Da tiltaket er i strid med kommuneplanens arealdel – LNF, og plan- og bygningslovens § 1-8 tiltak hundremetersbeltet langs sjø og vassdrag, må søknaden behandles etter plan- og bygningslovens kapittel 19, hvor § 19-2 gir kommunen anledning til å gi dispensasjon.

I Plan- og bygningslovens § 19-2 andre ledd står følgende: *"Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler".*

Dispensasjon fra plan- og bygningsloven (PBL) reguleres etter §§ 19-1 til og med 19-4. Kommunens adgang til å gi dispensasjon er rettslig avgrenset. Det kreves at hensynene bak den bestemmelsen det dispenseres fra ikke blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg skal det foretas en interesseavveining, der fordelene ved tiltaket må vurderes opp mot ulempene. Det må foreligge en klar overvekt av hensyn som taler for dispensasjon. Det innebærer at det normalt ikke vil være anledning til å gi dispensasjon når hensynene bak bestemmelsen det søkes dispensasjon fra fortsatt gjør seg gjeldene med styrke. Lovgiver har i lovkommentaren til ny plandel i PBL utdypet hvilke hensyn og vurderinger som skal foretas;

- om hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene formålsbestemmelsen blir vesentlig tilsidesatt.
- Om fordelene ved å gi dispensasjon vil være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering.
- Om det legges (tilstrekkelig) vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, sikkerhet og tilgjengelighet.
- Nasjonale eller regionale rammer og mål
- Om negativ uttalelse fra statlig eller regional fagmyndighet tillegges tilstrekkelig vekt
- Om det dispenseres fra saksbehandlingsregler

Hvis vurderingen etter første, andre og siste strekpunkt konkluderer med at lovens vilkår ikke er oppfylt vil dispensasjon ikke kunne gis. Tredje og fjerde strekpunkt vil først og fremst være aktuelle skjønnsmomenter i vurderingene etter første og andre strekpunkt. Om konklusjonen etter vurdering i forhold til foregående kriterier er at det rettslig er anledning til å gi dispensasjon - så skal det i tilfelle foretas en vurdering om det finnes grunn til å dispensere. Det er således en forutsetning at kommunen må ha en saklig grunn både for å innvilge og ikke innvilge dispensasjon. Grunner for ikke å gi dispensasjon kan for eksempel være at kommunen ønsker å se saken i en større sammenheng, at det har vært mange nok dispensasjoner i området, og at det eventuelt bør utarbeides ny plan før det kan gis tillatelse til flere tiltak.

Søkers begrunnelse for dispensasjon:

Vei 1: Det har vært sak i jordskifteretten vedrørende oppløsning av sameiet og deling av eiendommen i to deler. Veirett for nabohytta (teig Nord) er forutsatt å kunne gå på oversiden av hytte på teig sør. Det er ønskelig med en ny kjørevei med maks bredde for vanlig personbil, beliggende på baksiden av hytte mot fjellet. Grunnforholdene er slik at vei skal kunne anlegges med et minimum av terrenginngrep. Teig nord har veirett over teig sør.

Vei 2: Med deling mister teig sør muligheten for en forsvarlig trase til båtstøa, da det i dag brukes sti som går over teig nord. Tiltakshaver ønsker derfor en egen trase på ca. 2 meters bredde som gjør det mulig med adkomst til Fjæra/støa. Denne traseen vil følge laveste punkt på sletta øst for hytta og videre på en terskel/tidligere strandvoll under avsatsen, skjermet mot strandsonen med småkratt. Teig Syd har gangrett over teig Nord i strandkanten til båtstøa.

Administrasjonens vurderinger etter første strekpunkt over:

Eiendommen ligger i ett område som er regulert til LNF hvor det ikke er anledning til tiltak som ikke er iht. formål Landbruk, natur- og friluftsområde. Eiendommen brukes i dag til fritidsformål. Veg 2 er plassert i området for LNF og i 100-metersbeltet langs sjø hvor det skal tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser. Med deling mister tiltakshaver mulighet for en forsvarlig trase til båtstøa, da det i dag brukes sti som går over teig nord. Området er i dag preget av inngrep. Fylkesmannen kan ikke se at tiltaket vil komme i konflikt med regionalt eller nasjonalt viktige natur-, miljø- og

friluftsjnteresser.

Administrasjonens vurdering er at fordelene ved å gi dispensasjon klart større enn ulempene.

Administrasjonens vurderinger etter andre strekpunkt over

Fordelen ved tiltakene vil være at vei 1 gir tiltakshaver mulighet for en bedre utnyttelse av tomten da dagens adkomst til teig nord går like forbi tiltakshavers hytte. Vei 2 vil gi eiendommen tilgang til båtstø via egen teig.

Etter en samlet vurdering av første og andre strekpunkt, anser administrasjonen at fordelene ved å gi dispensasjon klart større enn ulempene. Vilrårene for dispensasjon er ut i fra dette oppfylt.

Administrasjonens vurderinger etter andre naturmangfoldslovens §§ 8-12, jf § 7:

I henhold til naturmangfoldslovens § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8-12 legges til grunn ved utøving av offentlig myndighet. Lovens § 8 stiller krav om kunnskap til naturmangfoldet, søk i naturbase og artsdatabanken viser ingen freda dyre eller plantearter i området. Ut i fra dette anser administrasjonen at kunnskapsgrunnlaget i denne sak er tilstrekkelig og lovens § 9 kommer derfor ikke til anvendelse.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Med hjemmel i Plan- og bygningslovens § 19, avslår utvalget for plan- og samferdsel dispensasjon for vei 1 og 2 på gnr. 3, bnr. 60, Maribukta, Bugøynes i Sør-Varanger.

Begrunnelse:

.....

Forslag til innstilling:

Plan- og bygningslovens § 19, gir utvalg for plan- og samferdsel dispensasjon for vei 1 og 2 på gnr. 3, bnr. 60, Maribukta, Bugøynes i Sør-Varanger. Med hjemmel i

Vilkår:

- Trase for vei 1 må plasseres slik at det ikke er fare for stein og snøras fra fylkesveien på vei 1.
- Eksisterende vei på gbnr. 3/60 til gbnr. 3/26 avsperreres før tomtegrense mot gbnr 3/26.
- Vei 2 skal følge eksisterende terreng slik at inngrepet blir minst mulig.

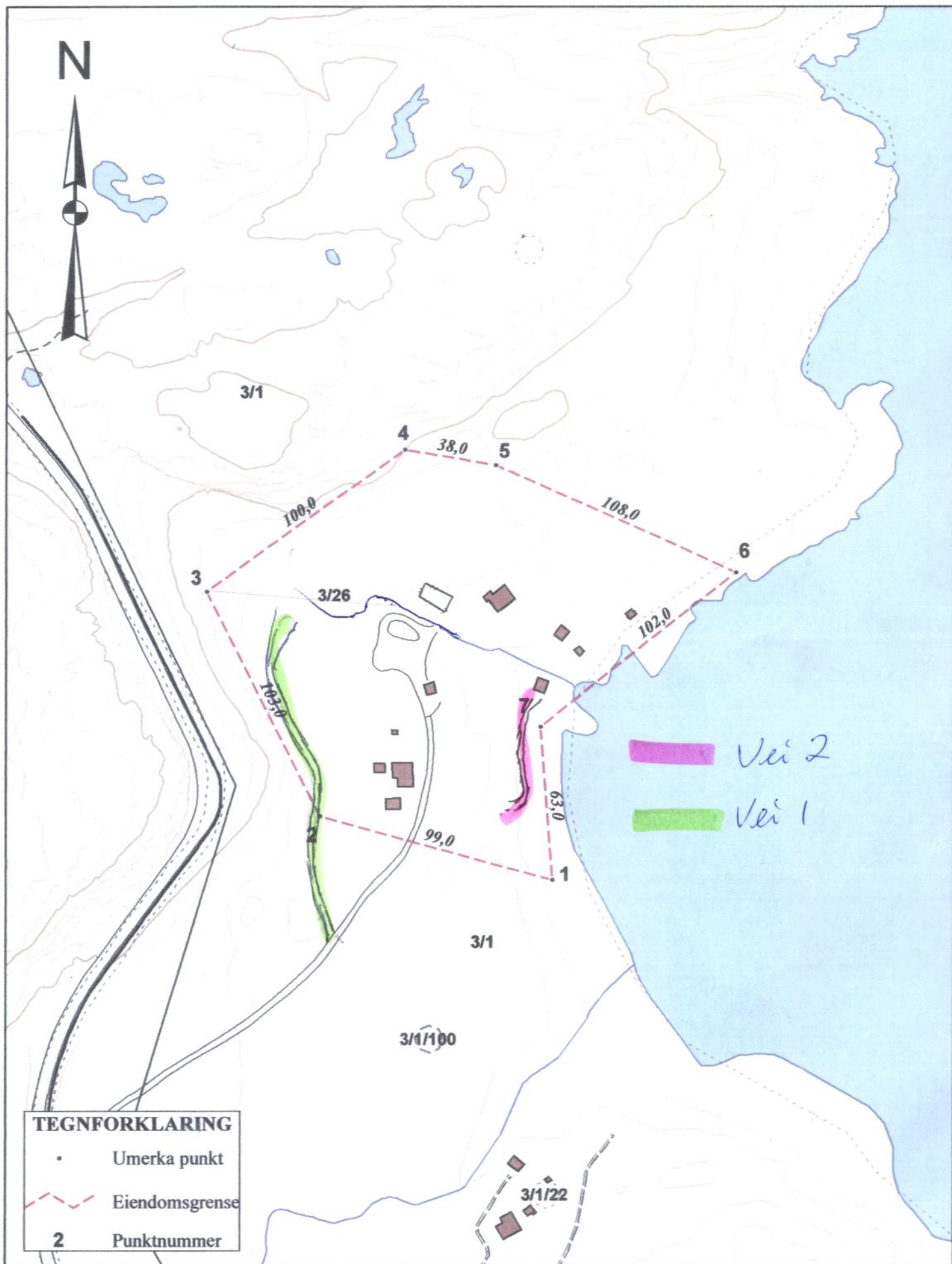
Begrunnelse:

Eiendommen brukes i dag til fritidsformål. Gbnr. 3/60 vil få en bedre mulighet til utnyttelse av eiendommen da dagens adkomst til gbnr. 3/26, går like forbi fritidsbolig på gbnr. 3/60. Med deling mister gbnr. 3/60 mulighet for en forsvarlig trase til båtstøa, da det i dag brukes sti som går over teig nord gbnr. 3/26. Området er i dag preget av inngrep. Fylkesmannen kan ikke se at tiltaket vil komme i konflikt med regionalt eller nasjonalt viktige natur-, miljø- og friluftsinnteresser. Det anses at fordelene ved å gi dispensasjon er klart større enn ulempene.

Bente Larssen

rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

TEGNFORKLARING

- Umerka punkt
- - - Eiendomsgrense
- 2 Punktnummer

FINNMARK JORDSKIFTERETT
 Jordskiftekart over
JØVIK
 i Sør-Varanger kommune

SAK NR. 2000-2012-0008
 Datert 05.02.2013
 Kartarkivnr. 200964
 Berørte gnr.: 3
 Teknisk saksbehandler -
 Avdelingsingeniør Jan-Edvin Pettersen

Fra: inkeri ekholm <bnes_klubb@hotmail.com>
Sendt: 20. oktober 2014 11:38
Til: Postmottak
Emne: Saksnummer 14/2351 Jøvik
Vedlegg: ATT00001.jpg; Scan0016.jpg; ATT00002.jpg; Scan0017.jpg;
ATT00003.jpg; Scan0018.jpg; ATT00004.jpg; Scan0019.jpg;
ATT00005.jpg; Scan0020.jpg

Ang veisøknad til Sør-Varanger kommune ved Plan-og utvikling .

Siden jeg har vært part i saken anser jeg at jeg har rett til å komme med mine uttalelser i saken ang vei søknad.

VEI 1

Først vil jeg si til beskrivelsen om nåværende vei. Det er ikke korrekt som Nilsen beskriver at veien ble brukt kun til lettere transport av vinterfôr til bygda. Når veien ble opparbeidet var det lagt ned sau hold og det ble ikke fraktet ned noe vinterfôr fra eiendommen.

Veien ble opparbeidet for å komme frem til vår felles hytte, som også ble mye brukt av Gunnar Nilsens foreldre. Nilsens far (min svigerfar) hadde flere lakseplasser i nærheten av eiendommen og fisket der fra begynnelsen av 70 årene og til og med år 86. Veien var viktig for hans del også, for å få fraktet fangsten. Etter hans tid som fisker overtok min nå avdøde mann laksefiske og fisket der frem til 2010.

Nå er det jeg som har lakseplassen og bruker fremdeles samme veien til hytta.

Enten husker Nilsen feil , eller vil ikke huske hvorfor veien til eiendommen ble opparbeidet.

Veien ble opparbeidet før Gunnar Nilsen bygde sin hytte på eiendommen.

Samme veien har Gunnar Nilsen også brukt all den tid han har vært på eiendommen. Hadde ikke veien vært der kunne han ikke ha fraktet bygnings materialer frem til hans hytte og fått den opp langs denne veien. Med andre ord, han har vært avhengig av å ha denne veien.

Etter at saken har vært i Jordskifteretten nærmere tre år, har Nilsen satt fram kravet om omlegging av denne veien.

Det er kommet frem i rettsmøter at han omtaler omleggingen som viktig for utearealet for hans hytte, samtidig som han tviholder bruken av nåværende vei etter evt omlegging av veien.

Dette forstår jeg mindre av å vil ikke ha flere veier frem til min del av eiendommen.

Denne veitraseen som han legger ved søknaden er direkte dødsfelle for dem som evt må bruke den. Bildene viser ikke traseen som den i virkeligheten ser ut i terrenget. Traseen er lagt helt inn til roten av fylkesveien 335 i steinrøysa. Det er både steinras og snøras fra fylkesveien overfor for denne traseen. Det kommer ikke til å være mulighet for å komme seg på eiendommen etter denne traseen på vinterstid, for det bli umulig å holde veien fri for snø.

Gunnar Nilsen akter ikke å bruke denne veien selv.

Med dette vil jeg ,at det også gjøres befarings på denne traseen før det bli gjort noe avgjørelser i saken . Flere hørings instanser skal inn.

Statens vegvesen skal få komme med sine uttalelser i saken.

De bildene av traseen som Gunnar Nilsen har lagt ved søknad avviker fra de bildene og skissene som har vært lagt frem i rettsmøtene og de bildene som ble lagt frem i forbindelse med av innhentet anbud ang veien.

Jeg legger ved bildene av traseen som har vært fremme i Jordskifteretten under rettsmøtene.

Vei 2

Gunnar Nilsen skriver i sin søknad at, etter deling av eiendommen mister de muligheten for en forsvarlig trase til fjæra /støa.

Det har aldri gått noen vei eller sti via min del av eiendommen til fjæra eller til støa.

Det har aldri vært fremkommelig med bil til fjæra eller til støa.

Hvis dette tillates i fremtiden, kan det være en utfordring å være på min eiendom lengere. Det kommer til å føre tre (3) veier frem til min del av eiendommen hvis Nilsen får tillatelse til disse traseene. Det er overhodet ikke noen nødvendighet å ha noen av traseene. Ingen av oss driver noe næringsvirksomhet på eiendommen som har behov for mere tilrettelagt veiforbindelse.

Det blir forstyrrende og fremkommelig for andre enn oss eierne, blir stor. Jeg har både båter og utstyr i fjæra og i støa som ikke er ment til å brukes av andre.

Jeg håper at det blir tatt hensyn til mine uttalelser i denne saken.

MVH

Inkeri Ekholm

Vedlegg 1 Av hentet anbud

Vedlegg 2 av trase

Vedlegg 3 av trase

Vedlegg 4 av trase

Vedlegg 5 av trase

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Eivind Iversen Enhetsleder: Eivind Iversen, tlf. 789 77416	Dato: 25.11.2014
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører:	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Utvalg for plan og samferdsel	105/2014	04.12.2014

DELING FRA 22/64 - HYTTETOMT VED ØRNEVATNET. SØKER: THOR MORTEN BRÅTENG

Dokumenter i saken:

- 2014018662 VEDRØRENDE DELINGSØKNADER PÅ HØRING
- 2014015248 UTTALELSE - SØKNAD OM FRADELING FRA GBN 22/64 - PUNKTFESTE FOR HYTTETOMT
- 2014012854 GNR 22/64 HØRING - SØKNAD OM FRADELING PUNKTFEST FOR HYTTETOMT - THOR MORTEN BRÅTENG
- 2014010305 HØRING: SØKNAD OM FRADELING FRA 22/64 - PUNKTFESTE FOR HYTTETOMT
- 2014010205 VEDRØRENDE SØKNAD OM PUNKTFESTE FOR HYTTETOMT PÅ 22/64 VED ØRNEVANNET
- 2014002385 SØKNAD OM TILLATELSE ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN - PUNKTFESTE FOR HYTTETOMT VED ØRNEVATNET

Kort sammendrag:

FEFO søker om fradeling av punktfeste til fritidsbolig på gnr. 22 bnr. 64 ved Ørnevatnet. Søker til FEFO er Thor Morten Bråteng.

Omsøkte tomt ligger i et område som i kommuneplanens arealdel er avsatt til LNFR-område, hvor det i utgangspunktet er bygge- og deleforbud. Søknaden må dermed behandles etter pbl. Kapittel 19, dispensasjon.

Faktiske opplysninger:

Thor Morten Bråteng søker FEFO om punktfeste for hyttetomt. Omsøkte tomt ligger innenfor 100-metersbeltet innerst i bukta nordøst på 22/64, og grenser helt inn til Sydvarangers konsesjonsområde på 22/56. Omsøkte tomt har tidligere vært festet av Sigmund Rognmo, men er senere overført til Frank Stunes og flyttet til annen beliggenhet under annen matrikelidentitet.

Søknaden er sendt på høring iht. plan- og bygningslovens § 19-1, følgende har avgitt uttalelse til saken:

Finnmark fylkeskommune (18.06.2014):

Finnmark fylkeskommune kjenner ikke til at automatisk freda kulturminner innafor det aktuelle området og har derfor ingen merknader til tiltaket. De minner for øvrig om aktsomhetsplikten.

NVE (17.07.2014):

NVE mener at det i utgangspunktet ikke skal tillates fradeling og nybygging i strandsonen av vassdrag. I dette tilfellet er det imidlertid allerede en del bebyggelse inntil vassdraget.

For å ivareta det biologiske mangfoldet langs vassdrag er det viktig at kommunen stiller krav om at kantsonen skal opprettholdes, jfr. vannressursloven § 11. I tillegg bør kommunen stille krav om at allmennhetens ferdsel i området ikke skal hindres ved etablering av gjerder og liknende.

Ut over dette har ikke NVE merknader til at dispensasjon gis.

Sydvaranger Gruve AS (10.09.2014):

Sydvaranger Gruve AS har i området utmålsrettigheter knyttet til sin gruvedrift. Det ligger derfor i sakens natur at SVG i utgangspunktet finner at eventuelle tildelinger av punktfester fra FEFO på en tomt som tidligere har vært «flyttet» bort fra området ikke anses som hensiktsmessig. Det samme gjelder øvrige tomter. I den grad kommunen finner at den ikke har merknader ber de FEFO i sitt tilbudsbrief redegjør for de begrensninger som vil kunne oppstå for fremtiden. De viser for øvrig til de begrensninger som ligger i de gamle festeavtaler med tidligere AS Sydvaranger.

Fylkesmannen i Finnmark, Sametinget og reinbeitedistrikt 5 A/C er også tilsendt saken, men har ikke kommet med uttalelse.

Søknaden må behandles etter bestemmelser og retningslinjer i kommuneplanens arealdel,

vedtatt av kommunestyret i oktober 2005.

Her er det omsøkte område avsatt til LNFR-område (landbruk, natur, friluftsliv og reindrift) hvor ny fritidsbebyggelse, bolig- og ervervsbebyggelse ikke er tillatt. Søknaden må behandles i henhold til plan- og bygningsloven kapittel 19. *Dispensasjon*.

Utdrag fra lovkommentaren til plan- og bygningsloven:

I § 19-2 andre ledd står følgende: *"Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler"*.

Det skjønner kommunen skal utøve når det vurderes om dispensasjon skal gis er underlagt omfattende begrensninger. Dette kommer klart fram i lovkommentaren til ny Plan- og bygningslov. Det kreves at hensynene bak den bestemmelsen det dispenseres fra ikke blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må det foretas en interesseavveining, der fordelene ved tiltaket må vurderes opp mot ulempene. For å innvilge dispensasjon må det således foreligge en klar overvekt av hensyn som taler for dispensasjon. Som angitt i paragrafkommentarene i ny lov vil vurderingen av omsøkte tiltak i forhold til lovens kriterier være rettsanvendelse, og gjelder:

- Om hensynene bak bestemmelsene det dispenseres fra, eller hensynene i formålsbestemmelsen blir vesentlig tilsidesatt
- Om fordelene ved å gi dispensasjon vil være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering
- Om det legges (tilstrekkelig) vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø sikkerhet og tilgjengelighet
- Om det legges forutsatt vekt på foreliggende nasjonale eller regionale rammer og mål
- Om negativ uttalelse fra statlig eller regional fagmyndighet tillegges tilstrekkelig vekt
- Om det dispenseres fra saksbehandlingsregler

Hvis vurderinger etter første, andre eller siste strekpunkt konkluderer med at lovens vilkår ikke er oppfylt vil dispensasjon ikke kunne gis. Tredje og fjerde strekpunkt vil først og fremst være aktuelle skjønnsmomenter i vurderinger etter første og andre strekpunkt. Det gjelder for så vidt også femte strekpunkt, men dette punktet vil være en ramme og påminnelse overfor kommunene, og et grunnlag for vedkommende myndighet og klageorganet i forbindelse med en eventuell klagesituasjon dersom kommunen likevel fatter vedtak i strid med uttalelse fra fagorgan.

Vurderinger:

Rådmannens vurderinger etter lovkommentarens første strekpunkt over:

I henhold til naturmangfoldloven skal prinsippene i lovens §§ 8-12 legges til grunn ved utøving av offentlig myndighet. Søk i Naturbasen og Artsdatabanken viser ingen freda dyre eller plantearter i området. Ut i fra dette anser administrasjonen at kunnskapsgrunnet er tilstrekkelig i denne saken, og lovens § 9 kommer derfor ikke til anvendelse.

Når det gjelder friluftinteressene er det allerede en del bebyggelse i området, også i strandsonen, og omsøkte tomt har tidligere vært festet bort til fritidsformål. Tiltaket anses av

administrasjonen for ikke å være til hinder for allmennhetens ferdsel i området. Etter rådmannens vurdering blir ikke hensynet til formålet med, og bestemmelsene til kommuneplanens arealdel, vesentlig tilsidesatt om en tillater fradeling av et punktfeste i dette området.

Rådmannens vurderinger etter lovkommentarens andre strekpunkt over:

Fordelene ved å dispensere tilligger i hovedsak søker. Ulempen er at området ligger innerst inne mot Sydvaranger Gruves konsesjonsområde. Tiltaket kan resultere i eventuell konflikt, med påfølgende erstatningskrav, med gruvedriften i fremtiden. Administrasjonen støtter Sydvaranger Gruves uttalelse at tildeling av tomter som tidligere har vært «flyttet bort» fra området ikke anses som hensiktsmessig. De nevnte begrensninger som SVG sier vil kunne oppstå for fremtiden, vil dermed også kunne være en potensiell ulempe for søker. Det har i senere tid fremkommet at det kan være aktuelt med åpning av Blix-malmen ved Ørnungen. Omsøkte tomt ligger i umiddelbar nærhet av denne og en eventuell åpning vil kunne medføre potensiell konflikt, samt støy, støv og ytterligere begrensninger for vanlig hytteliv. Ut i fra dette synes ulempene med tiltaket å være klart større enn fordelene.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Rådmannen finner ikke at noen av de overnevnte satsingsområdene blir berørt i vesentlig

grad i denne sak.

Alternative løsninger:

I medhold av plan- og bygningslovens § 19-2 innvilger utvalg for plan og samferdsel søknaden og gir dispensasjon for fradeling av punktfeste på gnr. 22 bnr. 64.

Begrunnelse:

Utvalget begrunner selv sitt vedtak.

Forslag til innstilling:

I medhold av plan- og bygningslovens § 19-2 avslår utvalg for plan og samferdsel søknaden og gir ikke dispensasjon for fradeling av punktfeste på gnr. 22 bnr. 64.

Begrunnelse:

Utvalg for plan og samferdsel støtter seg til rådmannens vurderinger etter lovkommentar til plan- og bygningslovens § 19-2 over. Utvalget finner at hensynet bak bestemmelsene det dispenseres fra blir vesentlig tilsidesatt. Etter en samlet vurdering synes ulempene å være klart større enn fordelene for å dispensere.

Bente Larssen
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Sarajärvi, Trygve Enhetsleder: Sarajärvi, Trygve, tlf. 78 97 74 86	Dato: 04.11.2014
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører:	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Utvalg for plan og samferdsel	106/2014	04.12.2014
Utvalg for miljø og næring	018/2014	18.11.2014
Kommunestyret	087/2014	03.12.2014

HØRING - REGIONAL VANNFORVALTNINGSPLAN FOR FINNMARK VANNREGION OG GRENSEVASSDRAGENE

Vedlagte dokumenter:

Regional vannforvaltningsplan for Finnmark vannregion og grensevasdragene (2016-2021)
Høringsforslag.pdf
Regional tiltaksprogram for Finnmark vannregion og grensevasdragene (2016-2021)
Høringsforslag.pdf
Vedlegg 1 Tiltakstabell for Finnmark vannregion og grensevasdragene (2016-2021)
Høringsforslag.xlsx
Vedlegg 2 Gjennomførte og pågående tiltak fra 1. planperiode (2010-2015).xlsx
Høringsbrev Regional Vannforvaltningsplan til kommunene i Finnmark.pdf
Handlingsprogram for Regional plan for vannregion Finnmark og grensevasdragene 2016 -
Kopi.pdf
PROSJEKTPLAN FOR PASVIK OG NEIDEN VANNOMRÅDE (2013-2015)

Dokumenter i saken:

2014020698 UTKAST TIL MAL FOR SAKSFRAMLEGG VEDRØRENDE
VANNFORVALTNINGSPLANER
2014020254 HØRING AV HANDLINGSPROGRAM (2016) OG ROOF REPORT KNYTTET
TIL REGIONAL VANNFORVALTNINGSPLAN FOR FINNMARK OG
GRENSEVASSDRAGENE (2016-2021)
2014014096 REGIONAL VANNFORVALTNINGSPLAN FOR FINNMARK NÅ UTE PÅ

- HØRING
- 2014013170 TILSAGNSBREV FOR SØKNAD OM MIDLER TIL PASVIK OG NEIDEN VANNOMRÅDER FOR 2014
- 2014008275 VANNFORVALTNINGSPLAN 2016-2021 - SØKNAD OM SKJØNNSMIDLER FRA FYLKESMANNEN I FINNMARK.
- 2014008273 VANNFORVALTNINGSPLAN 2016-2021 - SØKNAD OM MIDLER FRA FFK FOR 2014
- 2014008263 SØKNAD OM MIDLER FRA FFK - VANNFORVALTNINGSPLAN 2016 - 2021
- 2013010035 FORPROSJEKT FOR VANNFORVALTNINGSPLAN 2016-2021
- 2013009774 MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 29.05.13: VANNFORVALTNINGSPLAN 2016-2021
- 2013005985 OPPDATERT PROSJEKTPLAN MARS 2013
- 2013003478 PROSJEKTPLAN FOR PASVIK OG NEIDEN VANNOMRÅDE (2013-2015)

Kort sammendrag:

Finnmark fylkeskommune, som vannregionmyndighet, har vedtatt å legge forslag til «Regional vannforvaltningsplan for Finnmark vannregion og grensevassdragene 2016 -2021, regionalt handlingsprogram og regionalt tiltaksprogram ut til høring og offentlig ettersyn.

Høringsfrist er satt til 31.12 2014. Endelig forslag til plan blir utarbeidet av vannregionmyndigheten i samarbeid med vannregionutvalget. Sluttbehandling av planen skjer i Finnmark fylkeskommune våren 2015. Vedtatt regional plan oversendes til sentral godkjenning ved Kongen i statsråd innen 1. juli 2015.

Faktiske opplysninger:

Planen gir regionale og statlige føringer til kommunene, regionale og statlige organer og skal bidra til å samordne og gi retningslinjer for arealbruken på tvers av kommune- og fylkesgrensene. Dersom retningslinjene fravikes, gir dette grunnlag for å fremme innsigelse etter plan- og bygningsloven.

Den regionale planen fastsetter miljøkvalitetsnormer for elver, innsjøer, grunnvann og kystvann.

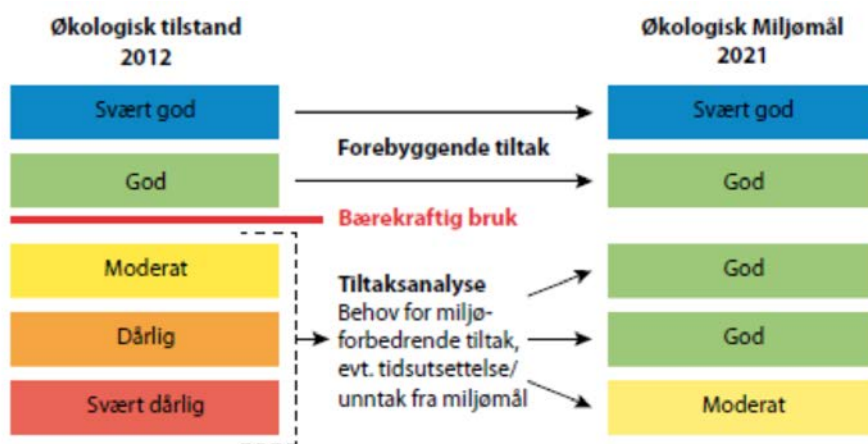
Miljømålene fastsettes ihht. vannforskriften §§ 4-6 og unntak fastsettes ihht. §§ 8-11. Den regionale planen legger føringer for når miljømålene skal nås, henholdsvis innenfor planperioden 2016-2021 eller utsettes til senere planperioder (2022-2027 eller 2028-2033).

Tiltakene skal være operative innen tre år etter at tiltaksprogrammet er vedtatt og det er de ulike sektormyndighetene som er ansvarlig for oppfølgingen av tiltakene.

Bakgrunn

I 2007 vedtok Stortinget "Forskrift om rammer for vannforvaltningen" (*vannforskriften*), som implementerer EUs rammedirektiv for vann i norsk rett. Formålet med vannforskriften er å gi rammer for fastsettelse av miljømål som skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av våre vannressurser. Forskriften skal sikre at det utarbeides og vedtas regionale forvaltningsplaner og tiltaksprogrammer for hver vannregion, med sikte på å oppfylle miljømålene.

Samtidig skal vannforskriften sørge for at det fremskaffes nødvendig kunnskapsgrunnlag for å kunne gjennomføre dette arbeidet. Alle vannforekomster skal karakteriseres før en begynner på undersøkelser og overvåking som gir grunnlag for tiltaksplaner. Vannkvalitet er stikkordet for alt arbeid, og målet er å oppnå minimum god økologisk og kjemisk tilstand - i utgangspunktet i alle vannforekomster.

Figur 1. Miljømålet for alt vann er god tilstand.

Figur 2. Planhjulet for gjennomføring etter vannforskriften.

Organisering av arbeidet etter vannforskriften:

Alt arbeid med oppfølging av vannforskriften i Norge er delt inn i vannregioner. Sør-Varanger kommune er med i vannregion Finnmark og den finsk-norske vannregion med Pasvik vannområde og Neiden vannområde, og i tillegg ligger Tana vannområde i den norsk-finske vannregion. Dette betyr at planer for den norske delen av denne regionen må samkjøres med den finske delen. Finnmark fylkeskommune, som vannregionmyndighet, har ansvaret for denne samkjøringen.

Skisse for gjennomføringen av arbeidet med vannforskriften 2010 - 2033.

Organisering i Sør-Varanger kommune:

Tidligere har Sør-Varanger kommune utarbeidet dokumentet Vesentlige vannforvaltningsspørsmål for Pasvik og Neiden vannområder.

Vi har også utarbeidet tiltaksanalyse for begge våre vannområder, som legges inn som vedlegg til Regional vannforvaltningsplan for Finnmark og grensevassdragene. Tiltaksanalysene er lagt fram til politisk behandling i egen sak (se sak 13/1473).

Arbeidet etter vannforskriften vil fortsette å kreve et stort engasjement fra kommunen, staten og andre sektormyndigheter også etter at vannforvaltnings- og tiltaksplaner er vedtatt. I Sør-Varanger er det opprettet et vannområdeutvalg for Pasvik og Neiden vannområder.

Vannområdeutvalget skal sikre eierkommunenes medvirkning og forpliktelse, samt faglig forankring og kontinuitet i arbeidet mot god kjemisk og økologisk vannkvalitet. Vannområdeutvalget skal også bidra til koordinering av det videre tiltaksarbeidet og være en arena for kompetanseinnhenting, erfaringsinnhenting og samhandling. I Sør-Varanger kommune er begge våre vannområder innenfor vår kommunegrense, slik at interkommunalt samarbeid ikke er nødvendig. Men likevel deltar regionale fagmyndigheter i vannområdeutvalget for Pasvik og Neiden vannområder.

Hvordan og på hvilke områder planen vil påvirke kommunen:

Som myndighet, for eksempel for pålegg knyttet til spredte avløp (i tråd med forurensningsloven). Dette krever lokalpolitiske prosesser rundt vedtak og gjennomføring, ikke minst fordi dette i hovedsak er private anlegg som ikke er gebyrfinansiert.

Som tjenesteprodusent, for eksempel innenfor VA, landbruk, kraftprodusent eller havneier.

Dette er områder som har en innvirkning på hvorvidt man når miljømål, og som kan få

Ansvar for gjennomføring av tiltak. En utfordring er at manglende kunnskapsgrunnlag (herunder også om faktiske effekter av tiltak) vil kunne medføre pålegg av kostnadskrevenne tiltak uten sikker effekt.

Som samfunnsutvikler, for eksempel i forbindelse med avveininger mellom miljømål og gode rammebetingelser for næring (fiskeri, landbruk, handel og industri). Mål og ambisjoner må avveies i forhold til kostnader og effekter.

Forankring av planer i kommunen:

Vedtatte forvaltningsplaner med tiltaksprogram og må innarbeides i den enkelte kommunes planer; kommuneplan, kommunedelplaner og handlingsplaner/sectorplaner.

Mer informasjon om arbeidet etter vannforskriften og arbeidet med å lage forvaltningsplaner for alle vannområder finner dere på Vannportalen: www.vannportalen.no. Informasjon knyttet til vannområdene Pasvik og Neiden finner dere under vannregion Finnmark sine sider: www.vannportalen.no/finnmark.

Beskrivelse av kostnader/finansiering.

Det er kostnader knyttet til arbeidet i hvert enkelt vannområde. Så langt har Sør-Varanger kommune fått dekket en stor andel av kostnadene knyttet til å utarbeide vesentlige vannforvaltningsspørsmål og de lokale tiltaksanalysene gjennom statlige/regionale midler.

I forslagene til den regionale forvaltningsplan er det primært definert tiltak som faller inn under kommunens sektoransvar. Dette vil medføre framtidige kostnader for Sør-Varanger kommune.

Det mangler informasjon og tiltaksforslag fra mange andre sektorer. Det kan derfor være fristende å gripe fatt i de tiltak som allerede er foreslått – hvor kommunene har ansvaret for langt de fleste. Det finnes dermed risiko for at de endelige tiltaksplanene ikke er prioritert etter et kost-nytte-prinsipp, men at tiltakene med mest presise kostnadsvurderinger velges.

Det er en risiko for at kommunene og avløpssektoren får regningen, fordi det er her det finnes konkrete tiltak og myndighetsoppfølging.

Mange aktører er involvert, men svært mye av tiltaksoppfølgingen vil skje via kommunene, hvis ikke sektorinteresser som landbruk, fisk, veg og energiproduksjon blir med som fullbyrdige påvirkere i forvaltningsplan m/tiltaksprogram

Der tiltak prioriteres ut fra gode kost/nytte-beregninger – blir det ingen helhetlig

vannforvaltning. Miljømål vil da bli innfridd på en svært kostnadskrevenende måte, og det vil ikke være mulig å innfri alle mål.

Vurderinger

I det underliggende vil rådmannen trekke fram hvilke tiltak som vurderes som aktuelle for Pasvik og Neiden vannområder. Det er ikke foretatt kostnadsanalyser av de enkelte tiltak.

1. Forsuring

Dette kan være aktuelt for områder på Jarfjordfjellet som får forurensning fra nikelverket på russisk side. Disse utfordringene ligger ikke innenfor kommunens myndighetsområde, men må løftes opp på nasjonalt nivå.

2. Landbrukssektoren

Kommunen har, ved hjelp av statlige midler, gjennomført en kartlegging av avløpsanlegg med mulig avrenning til Neidenelva. En slik kartlegging er også ønskelig for Pasvikvassdraget med tilleggsundersøkelser om avrenning fra landbruket. Det ble i 2014 søkt om statlige vannforvaltningsmidler til dette, men søknaden ble ikke innvilget. Kommunen vil arbeide videre med dette. Det vil kreve kommunale midler i framtiden, både til kartlegging og iverksetting av eventuelle nødvendige tiltak.

3. Vannkraftreguleringer

Dette er i høyeste grad aktuelt for Sør-Varanger kommune. Mange av vår vassdrag er preget av vassdragsreguleringer. Men det anses ikke som et kommunalt ansvar å følge opp dette.

Ansvarer må ligge hos Pasvik kraft som lokal energileverandør, og NVE som myndighet.

4. Habitatforbedrende tiltak

Ikke aktuelt for kommunen. Men det er lansert tanker om prosjekt i Pasvikelva i angående gjengroing langs vassdraget.

5. Vann- og avløpssektoren

Sør-Varanger kommune har flere prosjekter på gang for å forbedre avløpssituasjonen i Sør-Varanger. Det er bygget renseanlegg for Kirkenes by, og det planlegges nye avløpsanlegg både på Jakobsnes og i Bugøynes. Dette berører begge våre vannområder og vil føre til forbedringer på økologisk tilstand.

6. Forurensa sedimenter

Her har det vært gjennomført undersøkelser i Kirkenes havn (Fylkesmannen og Sydvaranger som eier av malmutskipningskaia) og i Bøkfjorden (Sydvaranger gruves deponi). Tiltak satt i verk ved malmutskipningskaia. Vi anser dette som et ansvar for regionale/nasjonale forurensningsmyndigheter og bedriftene.

7. Fremmede arter i sjø og ferskvann

Flere problemstillinger er aktuelle.

- Kongekrabbeinvasjon i våre fjorder
- Framtidig utskifting av ballastvann fra skipstrafikken
- Invasjon av lagesild i Pasvikvassdraget
- Oppvandring av pukcellaks i våre elver.

Sør-Varanger kommune er ikke myndighet når det gjelder disse problemstillingene. Viser til nasjonale myndigheter. Kunnskapsinnhenting vil være svært viktig å prioritere.

8. Arealplanlegging

Sør-Varanger kommune må, gjennom plan- og bygningsloven, ta inn vannforskriften i arbeidet med arealplanleggingen. Det må forutsettes at kommunen ikke utarbeider arealplaner som i neste omgang fører til forringelse av våre vannforekomster. Plan- og bygningsloven og forurensningsloven er kommunens verktøy i denne sammenhengen.

9. Klimatilpasning

Sør-Varanger kommune må, i sine planer, legge til rette for tilpasning til framtidige klimaendringer. Dette må i første omgang skje gjennom vår arealplanlegging. Vi har utarbeidet en energi- og klimaplan som må følges opp, og i tillegg må Plan- og bygningsloven brukes til dette.

Sør-Varanger kommune har deltatt i arbeidet med vannforvaltning siden 2007. Forvaltningsplanen 2016-2021 vil være andre planperiode kommunen deltar i. Sør-Varanger kommune kjenner seg igjen i utfordringene som er beskrevet i høringsdokumentene.

Prioriterte tiltaksområder for kommunen vil være vann- og avløpsspørsmål og opprydding i gamle avfallsdeponier. Vi vil også fokusere på eventuelle påvirkninger på Neidenelva og Pasvikelva fra menneskelig virksomhet langs vassdragene. I første omgang vil kunnskapsinnhenting være prioritert.

Andre tiltaksområder som er viktig vil være forurensningen fra Russland, spredning av fremmede arter og utslipp fra Sydvaranger Gruve til Bøkfjorden. En kan også i denne sammenhengen nevne framtidig virksomhet i våre fjorder knyttet til olje og oppdrettsnæring. Disse områdene vil det være regionale og nasjonale myndigheter som har ansvaret for.

Den regionale planen kan påvirke kommunens ansvarsområder både faglig og økonomisk.

Vi må innhente mer kunnskap om våre ansvarsområder og framtidige tiltak kan nødvendigvis før til økonomisk belastning for kommunen. Særlig vil dette være tilfelle derom det vil være behov for å gjennomføre kostnadskrevenne tiltak.

Men på noen av våre ansvarsområder vil det være mulig å finansiere tiltak gjennom avgifter. Særlig gjelder dette på området vann, avløp og renovasjon. Her vil det være aktuelt å lage utredninger og tiltaksplaner i framtiden og til slutt gjennomføre tiltak som vil være nødvendig.

Konsekvenser for kommunen

For Sør-Varanger kommune vil det være både positive og negative sider i forbindelse med forvaltningsplanarbeidet og av forskjellige tiltak som følger av dette arbeidet. De positive sidene er at vi forhåpentligvis klarer å opprettholde god miljøtilstand i våre vannforekomster som har god tilstand i dag, og forbedre miljøtilstanden i vannforekomster som ikke har like

god miljøtilstand.

Negative sider kan være at kommunen kan bli belastet økonomisk dersom kostnadskrevende tiltak må gjennomføres.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Ingen merknad.

Infrastruktur:

Ingen merknad.

Barn og ungdom:

Ingen merknad.

Kompetansebygging:

Ingen merknad.

Økonomi:

Gjennomføring av tiltak kan i framtiden føre til økonomisk belastning for kommunen.

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Ingen merknad.

Forslag til innstilling:

1. Sør-Varanger kommune ser positivt på arbeidet med å sikre en felles, bærekraftig bruk av vannressursene på tvers av sektormyndighetene, og ønsker å være en aktiv bidragsyter til at målene i vannforskriften nås.

2. Sør-Varanger kommune vil fremheve behovet for styrkede økonomiske ressurser fra

statlig hold for å sikre implementeringen av direktivet i vannforvaltningen og gjennomføringen av aktuelle tiltak innenfor ulike sektorområder.

3. Sør-Varanger kommune ber Finnmark fylkeskommune, som vannregionmyndighet, om å arbeide aktivt for å få regionale og nasjonale sektormyndigheter til å delta aktivt i arbeidet med å gjennomføre aktuelle tiltak for å oppnå miljømålene i Regional vannforvaltningsplan for Finnmark vannregion med grensevassdragene 2016-2021.

4. Sør-Varanger kommune ber Finnmark fylkeskommune arbeide aktivt for at statlige midler skal bli tilført kommunene til gjennomføring av tiltak knyttet til den regionale vannforvaltningsplanen og tiltaksanalysene i vannområdene.

Til innholdet i selve høringsdokumentene avgis underliggende innspill:

Sør-Varanger kommune har deltatt i arbeidet med vannforvaltning siden 2007. Forvaltningsplanen 2016-2021 vil være andre planperiode kommunen deltar i.

Sør-Varanger kommune kjenner seg igjen i utfordringene som er beskrevet i høringsdokumentene.

Prioriterte tiltaksområder for kommunen vil være vann- og avløpsspørsmål og opprydding i gamle avfallsdeponier. Vi vil også fokusere på eventuelle påvirkninger på Neidenelva og Pasvikelva fra menneskelig virksomhet langs vassdragene. I første omgang vil kunnskapsinnhenting på dette området være prioritert.

Andre tiltaksområder som er viktig vil være luftforurensningen fra Russland, spredning av fremmede arter i våre fjorder og vassdrag og utslipp fra Sydvaranger Gruve til Bøkfjorden. En kan også i denne sammenhengen nevne framtidig påvirkning av våre fjorder knyttet til olje og oppdrettsnæring. Disse områdene vil være regionale og nasjonale myndigheters ansvarsområde.

Den regionale planen kan påvirke kommunens ansvarsområder både faglig og økonomisk.

Vi må innhente mer kunnskap om våre ansvarsområder og framtidige tiltak kan nødvendigvis før til økonomisk belastning for kommunen. Særlig vil dette være tilfelle derom det vil være behov for å gjennomføre kostnadskrevende tiltak.

Men på noen av våre ansvarsområder vil det være mulig å finansiere tiltak gjennom avgifter. Særlig gjelder dette på området vann, avløp og renovasjon. Her vil det være aktuelt å lage utredninger og tiltaksplaner i framtiden, og til slutt gjennomføre tiltak som vil være nødvendig.

Sør-Varanger kommune slutter seg til Regional vannforvaltningsplan for Finnmark

vannregion og grensevassdragene med underliggende handlingsprogram og tiltaksutredning.

Behandling 18.11.2014 Utvalg for miljø og næring

Saksordfører: Erik Henneli

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

UFMN sitt vedtak i sak 018/2014:

1. Sør-Varanger kommune ser positivt på arbeidet med å sikre en felles, bærekraftig bruk av vannressursene på tvers av sektormyndighetene, og ønsker å være en aktiv bidragsyter til at målene i vannforskriften nås.
2. Sør-Varanger kommune vil fremheve behovet for styrkede økonomiske ressurser fra statlig hold for å sikre implementeringen av direktivet i vannforvaltningen og gjennomføringen av aktuelle tiltak innenfor ulike sektorområder.
3. Sør-Varanger kommune ber Finnmark fylkeskommune, som vannregionmyndighet, om å arbeide aktivt for å få regionale og nasjonale sektormyndigheter til å delta aktivt i arbeidet med å gjennomføre aktuelle tiltak for å oppnå miljømålene i Regional vannforvaltningsplan for Finnmark vannregion med grensevassdragene 2016-2021.
4. Sør-Varanger kommune ber Finnmark fylkeskommune arbeide aktivt for at statlige midler skal bli tilført kommunene til gjennomføring av tiltak knyttet til den regionale vannforvaltningsplanen og tiltaksanalysene i vannområdene.

Til innholdet i selve høringsdokumentene avgis underliggende innspill:

Sør-Varanger kommune har deltatt i arbeidet med vannforvaltning siden 2007. Forvaltningsplanen 2016-2021 vil være andre planperiode kommunen deltar i.

Sør-Varanger kommune kjenner seg igjen i utfordringene som er beskrevet i høringsdokumentene.

Prioriterte tiltaksområder for kommunen vil være vann- og avløpsspørsmål og opprydding i gamle avfallsdeponier. Vi vil også fokusere på eventuelle påvirkninger på Neidenelva og Pasvikelva fra menneskelig virksomhet langs vassdragene. I første omgang vil kunnskapsinnhenting på dette området være prioritert.

Andre tiltaksområder som er viktig vil være luftforurensningen fra Russland, spredning av

fremmede arter i våre fjorder og vassdrag og utslipp fra Sydvaranger Gruve til Bøkfjorden. En kan også i denne sammenhengen nevne framtidig påvirkning av våre fjorder knyttet til olje og oppdrettsnæring. Disse områdene vil være regionale og nasjonale myndigheters ansvarsområde.

Den regionale planen kan påvirke kommunens ansvarsområder både faglig og økonomisk.

Vi må innhente mer kunnskap om våre ansvarsområder og framtidige tiltak kan nødvendigvis før til økonomisk belastning for kommunen. Særlig vil dette være tilfelle derom det vil være behov for å gjennomføre kostnadskrevende tiltak.

Men på noen av våre ansvarsområder vil det være mulig å finansiere tiltak gjennom avgifter. Særlig gjelder dette på området vann, avløp og renovasjon. Her vil det være aktuelt å lage utredninger og tiltaksplaner i framtiden, og til slutt gjennomføre tiltak som vil være nødvendig.

Sør-Varanger kommune slutter seg til Regional vannforvaltningsplan for Finnmark vannregion og grensevassdragene med underliggende handlingsprogram og tiltaksutredning.

Bente Larssen
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Finnmark vannregion

Tana, Pasvik og Neiden
vannregion

Regional vannforvaltningsplan for Finnmark vannregion og grensevassdragene

Høringsforslag 01.07.2014

Finnmark
vannregion og norsk
del av den norsk-
finske vannregionen
Tana, Pasvik og
Neiden
2016-2021

Vannregionmyndighet i vannregion Finnmark og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden

FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA

Finnmark fylkeskommune fikk 1. januar 2010 rollen som vannregionmyndighet i Finnmark, og har etter vannforskriften ansvaret for å utarbeide en regional vannforvaltningsplan med tilhørende tiltaksprogram gjeldende for planperioden 2016-2021. Innholdet i den regionale vannforvaltningsplanen og tiltaksprogrammet, samt formelle krav til høringsperiode og vedtak er hjemlet i plan- og bygningsloven og vannforskriften. Forvaltningsplanen med tiltaksprogram ble behandlet i vannregionutvalget den 29.04.2014, i Fylkesutvalget den 17.06.2014, og sendes ut på høring i seks måneder, jmfør vannforskriftens § 28. Forvaltningsplanen blir endelig vedtatt i fylkestinget og hos Kongen i statsråd i 2015.

Den regionale vannforvaltningsplanen er jobbet fram i samråd med sektormyndigheter og andre aktører, og er basert på faglige innspill og medvirkning fra de lokale tiltaksanalysene til vannområdene. De lokale tiltaksanalysene vil ikke sendes på høring sammen med den regionale vannforvaltningsplanen, men er tilgjengelig på www.vannportalen.no/finnmark.

Finnmark fylkeskommune er også vannregionmyndighet for den norske delen av den norsk-finske vannregionen, som består av de grensekryssende vannområdene Tana, Pasvik og Neiden. I samarbeidet med finske myndigheter vil det utarbeides et eget overordnet kapittel til den regionale vannforvaltningsplanen som utdyper og sammenligner organisering og metoder. Dette kapittelet ferdigstilles høsten 2014, og vil være på høring ut mars 2015. Finlands forvaltningsplan for den finske siden av Tana, Pasvik og Neiden vil bli oversatt til norsk og åpen for innspill fra oktober 2014 til mars 2015. Det er ikke utarbeidet en egen forvaltningsplan for den norsk-finske vannregionen, men det jobbes for å få en slik inndeling på plass innen planene skal godkjennes ved kongelig resolusjon i 2015.

Begge dokumentene er åpne for innspill og uttalelser, men vannregionmyndigheten ønsker spesielt innspill på det som omhandler forslag til tiltak og miljømål.

Høringsuttalelse til den regionale vannforvaltningsplanen og tiltaksprogrammet sendes til:

Finnmark fylkeskommune
Vannregionmyndigheten i vannregion Finnmark
Fylkeshuset
9815 Vadsø

Eller per e-post til postmottak@ffk.no. Tittelfeltet i e-posten merkes: "Høringsuttalelse til den regionale vannforvaltningsplanen med tilhørende tiltaksprogram for Finnmark vannregion og grensevassdragene (2016-2021)".

Fristen for å levere innspill er 31.12.2014.

Dette dokumentet samt vedlegg, kontaktinformasjon til vannregionmyndigheten og vannområdene, og annen nyttig informasjon om vannforvaltningsarbeidet i vannregion Finnmark finnes på www.vannportalen.no/finnmark

---

Forord

Godt vann er mye mer enn vann som kan drikkes. Vann handler også om fritidsaktiviteter som fiske og bading, næringsutvikling som vannkraft og fiskeoppdrett, og livskvalitet med turmuligheter langs elver og fjorder. Vi skal kunne bruke vannet samtidig som vi sørger for at vannkvaliteten og livet i vannet ivaretas. Kommende generasjoner må også få glede av en vassdrags- og kystnatur rik på fisk, dyr, insekter og planter.

Hovedformålet med vannforskriften er å sørge for at vannmiljøet og økosystemene blir beskyttet og brukt på en bærekraftig måte. Vi kaller det en helhetlig og økosystembasert forvaltning. Vannet skal forvaltes som en enhet fra fjell til fjord, og man skal se på den samlede påvirkningen fra alle sektorer som bruker og påvirker vann. Det skal legges til rette for at alle interessenter og allmennheten kan medvirke.

I dette dokumentet, den regionale vannforvaltningsplanen, beskrives vannregionen, organiseringen av arbeidet, hvordan det står til med vannet vårt, hvilke miljømål vi har for vannet i Finnmark, og hvordan vi skal oppnå disse miljømålene. Dokumentet er utarbeidet med bakgrunn i «Vesentlige vannforvaltningsspørsmål for vannregion Finnmark (2016-2021)», som ble sendt på høring 1. juli 2012 og som ga en oversikt over de viktigste utfordringene for vannmiljøet i vannregion Finnmark. Det regionale tiltaksprogrammet som er et tilhørende dokument til vannforvaltningsplanen, skal gi en oversikt over hvilke tiltak er utredet for å forbedre vannmiljøet i Finnmark, samt et tidsperspektiv på gjennomføringen av disse tiltakene. Den regionale vannforvaltningsplanen og tiltaksprogrammet skal være et bidrag til den enkelte sektormyndighetens planlegging for sine ansvarsområder.

Den regionale vannforvaltningsplanen for vannregion Finnmark og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden for perioden 2016-2021 har blitt utarbeidet i samarbeid med sektormyndigheter, lokale organisasjoner og andre aktører. Vannregionmyndigheten har hatt ansvar for planen gjennom prosess og koordinering, mens sektormyndighetene har bidratt med faglige innspill innenfor sine ansvarsområder. Prosjektledere i vannområdene har hatt ansvar for å koordinere arbeidet lokalt og bistå i lokale prosesser. Det er gjort en viktig jobb med å innhente lokal kunnskap. Etter endt høringsperiode vil den regionale vannforvaltningsplanen med tilhørende tiltaksprogram endelig godkjennes, og sammen vil vi bidra til et løft for vårt felles vannmiljø.

Med hilsen

Ann-Solveig Sørensen
Fylkesvaraordfører

Innholdsfortegnelse

FORORD	3
INNHOLDSFORTEGNELSE	4
SAMMENDRAG	6
1 PLANBESKRIVELSE	8
1.1 Planens formål	8
1.2 Planområde	10
1.3 Planens virkninger (andre berørte parter, interesser og hensyn)	10
1.4 Planens forhold til rammer og retningslinjer som gjelder for området	11
Rikspolitiske interesser	11
Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging	11
Strategiske og tematiske planer på regionalt nivå, Regional planstrategi	11
Verneområder (register over beskyttede områder)	12
Internasjonale vannregioner	12
1.5 Handlingsprogram	12
1.6 Planens forhold til forskrift for konsekvensutredning	13
1.7 Vurderinger i henhold til naturmangfoldloven Kap. II	13
1.8 Uenigheter om planforslaget	15
2 REGIONAL VANNFORVALTNINGSPLAN	16
2.1 Vannregionene våre	18
2.2 Hva oppnår vi med planen?	22
2.3 Endringer siden forrige forvaltningsplan	23
2.4 Internasjonale vannregioner med grensekryssende vannområder	25
3 HVORDAN HAR VI JOBBET OG PRIORITERT?	27
3.1 Organisering av arbeidet	27
3.2 Medvirkning	29
3.3 Trendanalyse	30
3.4 Oppsummering av vesentlige vannforvaltningsspørsmål	31
3.5 Prioriteringer i planarbeidet	33
4 HVORDAN STÅR DET TIL MED VANNET VÅRT?	38
4.1 Påvirkninger	38
4.1.1 Elver	39
4.1.2 Innsjø	42
4.1.3 Kystvann	45
4.1.4 Grunnvann	47
4.2 Miljøtilstand	48

4.3 Risiko for å ikke oppnå miljømål.....	58
4.4 Klimaendringer og flom	73
5 MILJØMÅL, UNNTAK OG TILTAK	75
5.1 Miljømål etter vannforskriften	75
5.2 Strengere miljømål enn vannforskriften	76
5.2.1 Beskyttede områder	76
5.3 Sterkt modifiserte vannforekomster (§ 5).....	78
5.4 Unntaksbestemmelser	84
5.4.1 Utsatte frister (§ 9)	85
5.4.2 Mindre strenge miljømål (§ 10)	86
5.4.3 Midlertidige endringer (§ 11 i vannforskriften)	86
5.4.4 Ny aktivitet eller nye inngrep (§ 12)	87
5.5 Tiltaksprogram.....	87
5.6 Overvåkingsprogram	91
5.7 Omforente miljømål for planperioden	103
6 REFERANSELISTE OG VEDLEGG	107

Sammendrag

Hva er en regional vannforvaltningsplan?

Den regionale vannforvaltningsplanen er et viktig verktøy for å ta vare på vannmiljøet vårt. Planen skal gi en oversiktlig framstilling av hvordan man ønsker å forvalte vannmiljøet og vannressursene i et langsiktig og helhetlig perspektiv. Vannforvaltningsplanen skal legges til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunale og statlige organers planlegging og virksomhet i vannregionen. Planen skal bidra til å redusere effekten av påvirkninger på vannmiljøet i Finnmark og føre til en forbedring i kunnskapsgrunnlaget, beskytte artsmangfoldet, bidra til tilpasning til klimaendringer, og bidra til å se arealplanlegging i et helhetlig perspektiv.

Planen omfatter Finnmark vannregion og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden. Det understrekes at planen kun gjelder norsk territorium. Det jobbes for at det utarbeides to separate planer for de to vannregionene innen nasjonal godkjenning i 2015. Vannregionene er inndelt i henholdsvis 7 og 3 vannområder. Den regionale vannforvaltningsplanen har blitt utarbeidet i samarbeid med sektormyndigheter og andre aktører, og er basert på faglige innspill og medvirkning på lokalt og regionalt nivå.

Miljøtilstand i vannet vårt

Vannforskriften stiller store krav til kunnskapsnivået når miljøtilstanden skal vurderes. Svært få av vannforekomstene i Finnmark har blitt undersøkt i henhold til kravene, men det antas at for over 70 % av vannforekomstene er den økologiske tilstanden svært god. Ytterligere 10 % antas å ha god økologisk tilstand. Kun 3,7 % av vannforekomstene er vurdert til å havne under grensen for god økologisk tilstand, og ca. 14 % er ennå ikke klassifisert. Kjemisk tilstand er i stor grad udefinert grunnet datamangel. Det understrekes at selv om tilstanden ofte er antatt til å være god, er det likevel et behov for undersøkelser for å bekrefte dette. Videre antas det at miljømålene for økologisk og kjemisk tilstand vil være oppnådd i 2021 for det meste av overflatevannet i Finnmark, uten at det gjennomføres tiltak, og kun 7,1 % av overflatevannforekomstene i Finnmark er i risiko for å ikke oppnå sine miljømål.

Miljømål for vannet vårt

Det viktigste elementet i vannforvaltningsplanen er miljømål, som alle involverte sektormyndigheter er forpliktet til å følge opp. Miljømål er som hovedprinsipp minst god økologisk tilstand (GØT). Vannforekomster som har svært god tilstand skal ikke forringes. Hvis det foreligger dokumenterte behov for å avvike fra standard miljømål og tidsfristene kan unntak benyttes. Unntakene omfatter tidsutsettelse, mindre strenge miljømål og miljømål for sterkt modifiserte vannforekomster – god økologisk potensiale (GØP). Tretten vannforekomster har fått foreslått utsatt frist for å oppnå standard miljømål (GØT). Dette skyldes hovedsakelig at sektormyndigheten ikke har nok data til å foreslå tiltak og avbøte effekten. Miljømåloppnåelse utsettes dermed til 2027. Ingen vannforekomster har fått foreslått mindre strenge miljømål i denne planperioden. Av de foreslåtte kandidatene til sterkt modifiserte vannforekomster (kSVMF) har 30 fått foreslått miljømålet GØP - disse ønskes prioritert videre for avklaring av avbøtende tiltak og definering av miljømålet GØP, som vil være individuelt for hver vannforekomst. De resterende kSVMF foreslås for problemkartlegging, men får standard miljømål inntil status og økologisk tilstand er avklart. Videre 7 vannforekomster foreslått som kSVMF i kystvann. Det er ikke utarbeidet egne

---

miljømål for disse vannforekomstene da det ikke foreligger retningslinjer for avklaring av SMVF-status.

Hvordan oppnå våre miljømål – det regionale tiltaksprogrammet

Det regionale tiltaksprogrammet gir en oversikt over hvordan de fastsatte miljømålene kan oppnås. Tiltakene er både avbøtende og forebyggende, og er oppført i tiltakstabellen eller beskrevet i generell karakter i tiltaksprogrammet. Tiltakene tar utgangspunkt i hovedutfordringene i vannregionen, som ble utpekt i Vesentlige vannforvaltningsspørsmål for Finnmark vannregion (2016-2021), samt de påvirkningene som er registrert i vann-nett og som medfører risiko. Tiltakene skal være operative senest 3 år etter at vannforvaltningsplanen er vedtatt. En stor del av tiltakene som er foreslått er problemkartlegging, som reflekterer et tynt datagrunnlag for økologisk tilstand i mange vannforekomster i Finnmark. Vannregionutvalget har derfor ønsket å prioritere en styrking av kunnskapsgrunnlaget og kartlegging av tilstand og påvirkningsbilde i kommende planperiode. Dette vil medføre at ved rullering av vannforvaltningsplanen i 2021 kan mer konkrete og kostnadseffektive tiltak utredes, og man kan foreta en prioritering av tiltak basert på en kostnytte vurdering. Innen høringsfristen 1. juli 2014 er hele 326 tiltak utredet og foreslått av sektormyndighetene. I tillegg inngår en del forebyggende tiltak for området, som reguleres etter forskrifter og lovverk.

Hvordan kontrollere om miljømålene nås - det regionale overvåkingsprogrammet

Det er utarbeidet et regionalt overvåkingsprogram, som er tilgjengelig på vannportalen. Overvåking er et hjelpemiddel for å kontrollere om miljømål nås. Fylkesmannen i Finnmark har utarbeidet et program for problemkartlegging og tiltaksovervåking, som dekker alle vannforekomster i risiko. Programmet er delt opp i de ti ulike vannområdene. Med utgangspunkt i overvåkningsveilederen og klassifiseringsveilederen, er det for hver enkelt vannforekomst i risiko foreslått;

- hvilke(t) kvalitetselement som bør overvåkes
- overvåkningsperiode
- frekvens (antall prøver per år)
- omdrev (hvor mange år mellom prøvetaking)
- antall stasjoner

Det er i tillegg gjort forsøk på å estimere årlige kostnader per vannforekomst, men dette er svært usikre tall.

---

1 Planbeskrivelse

Alle regionale planer skal i henhold til plan og bygningsloven (§ 4-2) inneholde en planbeskrivelse. Planbeskrivelsen beskriver planens formål, hovedinnhold og virkninger, samt hvordan den forholder seg til rammer og retningslinjer i vannregionen.

1.1 Planens formål

Hensikten med planen er å gi en oversiktlig framstilling av hvordan man ønsker å forvalte vannmiljøet og vannressursene i vannregionen i et langsiktig perspektiv. Den regionale vannforvaltningsplanen er utløst av forpliktelsen etter EØS-avtalen og Norges innlemmelse av EUs vanddirektiv gjennom vannforskriften. Vannforskriften er hjemlet i forurensningsloven, plan- og bygningsloven og vannressursloven. Regional vannforvaltningsplan vedtas som en regional plan etter plan- og bygningsloven (pbl) § 8-4 med de særregler som følger av vannforskriften. Denne regionale vannforvaltningsplanen og tiltaksprogram gjelder kun norsk territorium.

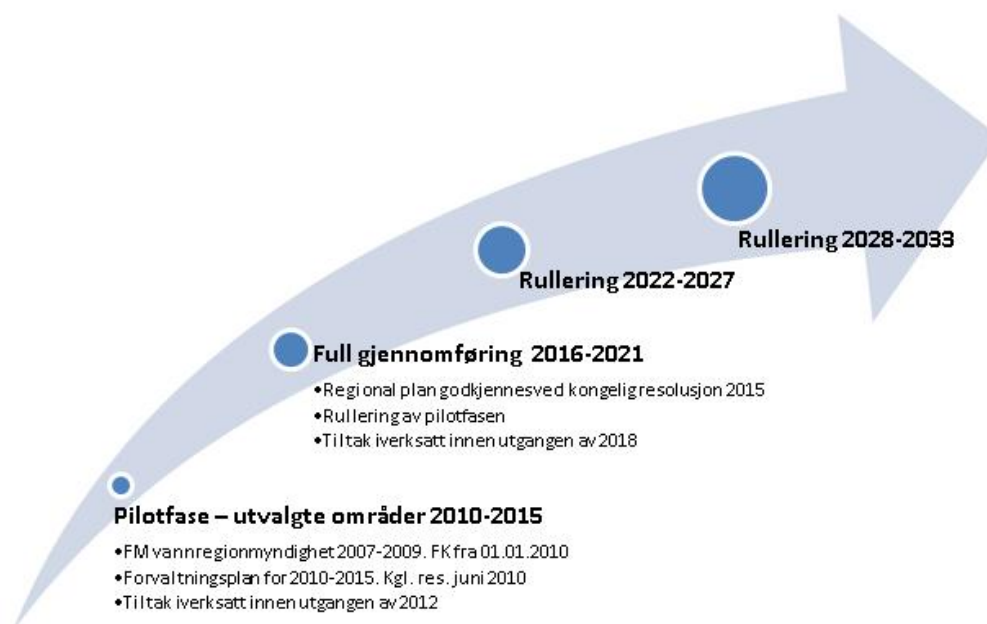
Planen fastsetter miljømål for elver, bekker, innsjøer, grunnvann og kystvann. Planen er sektorovergripende og skal bidra til å styre og samordne vannforvaltning og arealbruk på tvers av kommune- og fylkesgrenser. Kommuner, regionale organer og statlige etater er gjennom planen forpliktet til å legge miljømålene til grunn for sin planlegging og virksomhet.

For å nå miljømålene er det utarbeidet et regionalt tiltaksprogram med tiltak for å forebygge, forbedre og/eller gjenopprette tilstanden der det er nødvendig. Arbeidet med det regionale tiltaksprogrammet har foregått parallelt med, og i samspill med, arbeidet med den regionale vannforvaltningsplanen. Den regionale vannforvaltningsplanen inneholder en oppsummering av det regionale tiltaksprogrammet.

Den regionale vannforvaltningsplanen er et oversiktsdokument på regionalt nivå. Den gir en kortfattet og oversiktig oppsummering av kunnskapsgrunnlaget planen er bygd på; regionalt overvåkingsprogram, karakterisering og klassifisering, regionalt tiltaksprogram, register over beskyttede områder, og vesentlige vannforvaltningsspørsmål. Underlagsdokumentene finnes tilgjengelige som elektroniske vedlegg på de regionale sidene på vannportalen.

Denne planen gjelder for 2016-2021 og er den første av i alt tre planrunder frem til og med 2033. Planen skal rulleres hvert 6. år. Denne planen gjelder for både Finnmark vannregion og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden. Organiseringen av arbeidet kan endre seg etter denne planperioden, da man vil jobbe mot å utarbeide en egen vannforvaltningsplan for den internasjonale vannregionen.

Fylkestingene er regional planmyndighet jmf. pbl § 3-4 fjerde ledd. Regional vannforvaltningsplan og regionalt tiltaksprogram vedtas som regional plan i Finnmark fylkeskommune. Kun planer som gjelder for den norske delen av den internasjonale vannregionen vedtas i Norge, planer som gjelder den finske delen av den internasjonale vannregionen tas kun til orientering, og omvendt.

Vedtatt regional vannforvaltningsplan og regionalt tiltaksprogram oversendes Klima- og miljødepartementet for godkjenning av Kongen i statsråd. Eventuell uenighet om planen skal forelegges for endelig avgjørelse i departementet. Den fremlagte regionale vannforvaltningsplanen, vedtakene i respektive fylkesting og den kongelige resolusjonen utgjør til sammen den godkjente forvaltningsplanen. Regionalt tiltaksprogram er ikke gjenstand for godkjenning ved kongelig resolusjon.

Planens hovedinnhold

Planen består av fire deler:

1. Regional vannforvaltningsplan med planbeskrivelse
2. Handlingsprogram¹
3. Regional Tiltaksprogram
4. Roof Report² (overordnet kapittel for Tana, Pasvik og Neiden i Norge og Finland)

¹ Som en del av regional plan skal det samtidig utarbeides et handlingsprogram for gjennomføringen av planen. Handlingsprogrammet sendes ut på høring sammen med regional vannforvaltningsplan.

² Dette dokumentet utarbeides i samarbeid med finske myndigheter, og ferdigstilles høsten 2014. Dokumentet vil være tilgjengelig på www.vannportalen.no/finnmark.

1.2 Planområde

Geografisk avgrensning

Vannregion Finnmark og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden dekker hele Finnmark fylke. En liten del av arealet til Finnmark fylke inngår dessuten i Kemijoki vannregion i Finland. Grensen mellom vannregionene Troms og Finnmark følger i grove trekk fylkesgrensen. Arealene som tidligere utgjorde Finnmark vannregion er nå delt, da det er opprettet en internasjonal vannregion, som i tillegg til arealene på norsk side også omfatter de deler av nedbørsfeltene til Tana-, Neiden- og Pasvikvassdraget som ligger i Finland (Tana, Neiden og Pasvik vannregion i Finland). Videre omfatter vannområdet Pasvik deler av Pasvikvassdraget og Grense Jakobselv på russisk side. Det understrekes at planen kun gjelder for norsk territorium, og planen tas kun til orientering i Finland.

Virkeområde

Planens virkeområde er sammenfallende med plan- og bygningslovens § 1-2, det vil si alt landareal innenfor vannregionen og den norske delen av Tana, Pasvik og Neiden vannområder, herunder vassdrag. For kystvann strekker planens virkeområder seg ut til en nautisk mil utenfor grunnlinjen.

1.3 Planens virkninger (andre berørte parter, interesser og hensyn)

Miljømål for vannforekomstene fastsatt i godkjente regionale vannforvaltningsplaner skal legges til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i vannregionen, i følge vannforskriften § 29 siste ledd.

Forvaltningsplanen gir klare regionale og statlige føringer til kommunene i vannregionen og skal bidra til å samordne og gi retningslinjer for arealbruken på tvers av kommune- og fylkesgrensene. Dersom en kommune fraviker retningslinjene, gir dette grunnlag for å fremme innsigelse til kommunens planer.

Vedtak om gjennomføring av de tiltakene som inngår i tiltaksprogrammet treffes av ansvarlig sektormyndighet etter relevant lovgivning. Godkjent regional plan vil inngå i grunnlaget for sektormyndighetens saksbehandling. I sektormyndighetenes saksbehandling vil det bli foretatt ytterligere avklaringer og konkrete vurderinger av fordeler og ulemper ved de enkelte tiltak, før endelig beslutning om tiltaksgjennomføring blir tatt. Her vil det også legges vekt på andre hensyn enn de som er vektlagt i planene. Sektormyndighetene har derfor adgang til å fatte vedtak som ikke er i samsvar med planen.

Dersom det i oppfølgingsarbeidet blir aktuelt å fravike forutsetningene i den godkjente planen, skal vedkommende myndighet sørge for at vannregionmyndigheten er informert. Årsaken til at planen fravikes må beskrives ved rapportering av tiltaksgjennomføring og ved neste revisjon av planen. Dersom saken angår miljøforringelse av en vannforekomst, kan behandling etter vannforskriftens § 12 komme til anvendelse.

Tiltak skal være igangsatt innen 3 år etter at planen er godkjent.

1.4 Planens forhold til rammer og retningslinjer som gjelder for området

Det skal være sammenheng i plansystemet. Arbeidet med forvaltningsplanen skal sees i sammenheng med øvrig regional planlegging for å sikre at nødvendige koblinger er på plass og at mulige synergier blir utnyttet. Dette gjelder ikke bare for andre planer etter plan- og bygningsloven, men også relevante vedtak etter andre lover, som for eksempel vernevedtak etter naturvernloven og kulturminneloven. Det er viktig at den regionale vannforvaltningsplanen forholder seg til andre nasjonale- og regionale rammer, slik at den ikke er i konflikt med disse. Målet er at det skal være en sammenheng i plansystemet hvor man gjennom en helhetlig regional planlegging oppnår mest mulig synergier.

Rikspolitiske interesser

I Tanavassdraget er fiskebestandene i de øvre delene av vassdraget påvirket av overbeskatning og det er behov for regulering av fisket. Fisket på riksgrensestrekningen reguleres imidlertid av en egen finsk-norsk overenskomst. Gjeldende overenskomst fra 1990 er nå under reforhandling. "Bilateral avtale" er derfor ført opp som tiltak i tiltaksprogrammet, mens ytterligere detaljer vil avhenge av den endelige avtalen.

Miljøtilstanden i de norske, finske og russiske grenseområdene er påvirket av utslipp fra metallurgisk industri i Russland. Ettersom Russland ikke er en del av samarbeidet om EU's vanddirektiv, er det ikke utredet tiltak for disse påvirkningene.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging er ett av flere virkemidler i plan- og bygningsloven med sikte på å formidle og ivareta nasjonale interesser og nasjonal politikk i planarbeidet, og gjelder sammen med øvrige virkemidler.

Regional vannforvaltningsplan for Finnmark vannregion og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden utarbeides i tråd med de nasjonale føringene i Norge. Dette gjelder blant annet nasjonale retningslinjer for vernede vassdrag, nasjonale føringer for regulerte vassdrag, retningslinjer for arbeidet med karakterisering i vassdrag med anadrom fisk, osv. Samarbeidsavtalen mellom Norge og Finland om vannforvaltning har også vært førende.

Strategiske og tematiske planer på regionalt nivå, Regional planstrategi

Finnmark fylkeskommune har flere regionale føringer, strategier og planer som kan ha betydning for arbeidet etter vannforskriften og utarbeidelsen/gjennomføringen av tiltak. Dette gjelder regionale planstrategier og strategidokumenter for Finnmark, herunder planer for vindkraft, mineralstrategi, fiskeri- og havbruksstrategier, Regional transportplan og Regional plan for arealutvikling. En detaljert oversikt over regionale planer er tilgjengelig på www.ffk.no. Det har p.t. ikke vært konflikter mellom forslag til tiltak og de overnevnte regionale føringene, men slike situasjoner kan oppstå i fremtiden. Det er heller ingen kjente konflikter mellom den regionale vannforvaltningens formål og Finnmark fylkeskommunes arbeid etter kulturminneloven og øvrige utviklingsoppgaver.

For innovasjon, utdanning, forskning, offentlig forvaltning og nesten all form for virksomhet, bør bevisstheten om og samfunnets avhengighet av vannets miljøtilstand ha reell betydning

---

for valg av utviklingsstrategier og handlinger både lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Vernede områder (register over beskytta områder)

Det skal i henhold til vannforskriftens § 16 opprettes et register over beskyttede områder. Miljødirektoratet er ansvarlig for utarbeidelse av et slik nasjonalt register. Registeret vil være tilgjengelig i www.vann-nett.no. Se også kap.5.2.1.

Internasjonale vannregioner

Det er fastsatt i vannforskriften § 31 at "når nedbørfelt strekker seg inn på en annen EØS-stats territorium skal den aktuelle vannregionregionen defineres som en internasjonal vannregion. Vannregionmyndigheten skal samarbeide med ansvarlig myndighet i tilgrensede EØS-stater med sikte på å etablere felles løsninger, slik at ønsket miljøtilstand kan oppnås for hele nedbørsfeltet". Relevant informasjon skal utveksles, og tiltaksprogrammer og forvaltningsplaner for de berørte nedbørsfeltene skal koordineres med den tilgrensede EØS-staten.

Norge og Finland har inngått en samarbeidsavtale som regulerer koordineringen av arbeidet etter vannforskriften i de respektive landene. Vannregionmyndigheten i Finnmark er også utpekt som vannregionmyndigheten for den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden (heretter kalt grensevassdragene). Nærings-, samferdsels- og miljøsentralen (ELY-keskus) i Lappland er utpekt som vannregionmyndighet i den finske delen av den internasjonale vannregionen. Den regionale vannforvaltningsplanen vil bli oversatt til finsk og sendt på høring i Finland fra juli til desember 2014, og følger norsk høringsperiode. Den regionale vannforvaltningsplanen for Tana, Pasvik og Neiden i Finland vil bli oversatt til norsk og sendt på høring i Norge fra oktober 2014 til mars 2015, og følger finsk høringsperiode. Videre vil de regionale myndighetene i Norge og Finland utarbeide et felles overordnet kapittel, Roof Report, som presenterer og sammenligner organiseringen og koordineringen i samarbeidet. Dette kapittelet vil være et vedlegg til de regionale vannforvaltningsplanene i de respektive landene. Kapittelet vil være på høring i samme tidsperiode som den finske vannforvaltningsplanen (oktober 2014 – mars 2015). Alle dokumentene vil være tilgjengelige på www.vannportalen.no/finnmark.

1.5 Handlingsprogram

Plan og bygningsloven pålegger at det til alle regionale planer skal følge med et vedtatt handlingsprogram. Det er fylkestinget som vedtar handlingsprogrammet som en del av den regionale planen. Det er også fylkestinget som har ansvar for å ta handlingsprogrammet opp til en årlig rullering. Ved denne rulleringen fornyes inngåtte avtaler med andre regionale og kommunale aktører om gjennomføringen av planen.

I henhold til plan- og bygningsloven § 8-1 skal alle regionale planer ha et handlingsprogram. Handlingsprogrammet gir en vurdering av hvilken oppfølging planen krever. De økonomiske ressursene er i mange tilfeller knyttet til årlige budsjettvedtak og handlingsprogrammet anslår ressursbehov og utpeker ansvarlig organ og samarbeidspartnere for gjennomføringen av planen.

Handlingsprogrammet foreligger som eget dokument, og sendes ut på høring sammen med regional vannforvaltningsplan.

1.6 Planens forhold til forskrift for konsekvensutredning

I henhold til plan og bygningsloven skal planbeskrivelsen for alle regionale planer med retningslinjer eller rammer for framtidig utbygging gi en særskilt vurdering og beskrivelse (konsekvensutredning) av planenes virkninger for miljø og samfunn.

Miljødirektoratet har i sin veiledning pekt på at regionale planer som ikke gir rammer eller retningslinjer for utbygging er kun omfattet av planlovens krav til planbeskrivelse. Sektorvedtak om gjennomføring av de foreslåtte tiltakene treffes av ansvarlig myndighet etter relevant lovgivning, og her vil da konsekvensutredning av enkelttiltakene inngå dersom disse omfattes av kravene i KU-forskriften eller tilsvarende sektorregelverk. Vannforvaltningsplan for Vannregion Finnmark og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden inneholder ikke retningslinjer eller rammer for utbygging. Foreløpig ansees det derfor ikke som ikke aktuelt med konsekvensutredning. I et brev av 3. februar 2013 har Miljødirektoratet likevel bedt Klima- og miljødepartementet om en avklaring, og saken er sendt til kommunal- og moderniseringsdepartementet. Her avventes en skriftlig redegjørelse fra kommunal- og moderniseringsdepartementet. Videre avklaring er ikke mottatt per 15.04.2014, og det tas forbehold om endringer på dette punktet.

1.7 Vurderinger i henhold til naturmangfoldloven Kap. II

I henhold til naturmangfoldloven *Kapittel II. Alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk* skal planer vurderes i forhold til forvaltningsmål for naturtyper og arter i Norge og *prinsipper for offentlig beslutningstaking* (jf. §§ 4-5 og 8-12). Vurderingen skal fremgå av beslutningen.

Naturmangfoldloven (nml) omfatter i sitt kapittel II «Alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk». Loven §§ 4 og 5 omfatter forvaltningsmål for naturtyper og arter i Norge. *Regional vannforvaltningsplan* fastsetter miljømål for alle vannforekomster i vannregionene, men den gir ingen endelige arealavklaringer. Regional forvaltningsplan og tiltaksprogram gjelder kun norsk territorium.

Planen legger også til en bærekraftig bruk av vannforekomstene med en god balanse mellom vern og bruk. Fylkeskommunen vurderer det derfor slik at den regionale planen ikke er til hinder i forhold til forvaltningsmålene for naturtyper og arter i Norge.

Vurderingen omfatter videre flere prinsipper som skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, jf. nml § 7. Prinsippene er fastsatt i lovens §§ 8 til 12, og vurderingen av prinsippene skal fremgå av beslutningen i saken.

Dette innebærer at Finnmark fylkeskommune må vurdere hvordan *Regional vannforvaltningsplan for vannregion Finnmark og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden* forholder seg til disse prinsippene. Det følgende er en slik vurdering, og fylkeskommunen konkluderer med at:

Planen er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12, dermed er naturmangfoldlovens kapittel II om bærekraftig bruk ivaretatt.

Nærmere om de enkelte prinsippene

Fylkeskommunen vurderer det slik at naturmangfoldloven §§ 11 til 12 ikke er relevante i denne saken, da de forutsettes ivaretatt på lavere plannivå og i enkeltsaker. Fylkeskommunen forutsetter at kostnadene ved enkelttiltak bæres av tiltakshaver, jf. nml § 11, og at man benytter miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder ved gjennomføring av tiltak, jf. nml § 12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

Det følger av naturmangfoldloven § 8 første ledd at avgjørelser som påvirker naturmangfoldet så langt som det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap. Denne skal omfatte artenes bestandssituasjon, naturtypens utbredelse og økologiske tilstand samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

I kunnskapsgrunnlaget for *Regional vannforvaltningsplan for vannregion Finnmark og grensevassdragene* er det gjennomført en omfattende kunnskapsinnhenting som er samlet i vann-nett og gjort tilgjengelig for alle berørte. Likevel gjenstår det mye arbeid med å videre kartlegge påvirkninger og undersøke vannforekomster for å endelig bekrefte økologisk og kjemisk tilstand i henhold til krav for karakterisering i vannforskriften. Dette medfører at et stort antall vannforekomster hvor påvirkningsgraden er ukjent foreslås til problemkartlegging og kunnskapsinnhenting for planperioden 2016-2021. Enkelte vannforekomster får dermed utsatt frist for å oppnå miljømål, jf. § 8 og 9 i vannforskriften, da konkrete tiltak for å forbedre den økologiske tilstanden ikke vil være på plass før en rekke undersøkelser er utført. Like viktig er det å fokusere på overvåking, for å bekrefte effekten av tiltak og følge opp eventuelle endringer i tilstand i vannforekomstene.

Regional vannforvaltningsplan omfatter ikke endelige arealavklaringer, men fastsetter miljømål for vannforekomstene som skal legges til grunn for regionale organers virksomhet, og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i vannregionen. Forvaltningsplanen gir klare regionale og statlige føringer til kommunene i vannregionen og skal bidra til å samordne og gi retningslinjer for arealbruken på tvers av kommune- og fylkesgrensene.

Sett i forhold til planens overordnede nivå, vurderer fylkeskommunen det slik at kunnskapsgrunnlaget er tilfredsstillende til å fatte vedtak i saken.

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var prinsippet sier at når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Det følger videre av naturmangfoldloven at hvis det foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å unngå å treffe en beslutning.

Som redegjort for ovenfor, finner Finnmark fylkeskommune kunnskapsgrunnlaget som tilfredsstillende i forhold til å fatte vedtak i saken. Det vurderes dit hen at planen innhold ikke medfører risiko for vesentlig skade på naturmangfoldet. Finnmark fylkeskommune mener derfor at planforslaget ivaretar føre-var-prinsippet.

Fylkeskommunen vil understreke at for arealplanlegging på et lavere plannivå (kommuneplanens arealdel, reguleringsplaner, konsesjonssaker og lignende) må dette vurderes nærmere.

Økosystemtilpasning og samlet belastning § 10

Naturmangfoldloven sier at påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Dette betyr at fylkeskommunen har vurdert planens konsekvenser i forhold til økosystemtilpasning og samlet belastning i forhold til planens miljømål. Dette innebærer at vurderingen er på et overordnet strategisk nivå. *Regional vannforvaltningsplan for vannregion Finnmark og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden* fastsetter miljømål som legger til rette for en bærekraftig bruk av vannforekomstene.

Fylkeskommunen vurderer det slik at planen sikrer at nye tiltak skjer innenfor en bærekraftig ramme. Dermed er hensynet til økosystemtilpasning og samlet belastning, på et overordnet nivå ivare tatt.

Fylkeskommunen vil understreke at for arealplanlegging på et lavere plannivå (kommuneplanens arealdel, reguleringsplaner, konsesjonssaker og lignende) må dette vurderes nærmere.

1.8 Uenigheter om planforslaget

Under prosessen med å utarbeide en regional vannforvaltningsplan og tilhørende tiltaksprogram har det oppstått utfordringer og uenigheter.

Et mangelfullt kunnskapsgrunnlag byr på utfordringer i karakteriseringen og klassifiseringen av vannforekomster etter vannforskriften. Dette gjelder deriblant karakteriseringen av vannforekomster hvor kongekrabbe er tilstede. Karakteriseringen av vannforekomster, herunder risikovurdering, har blitt gjennomført i henhold til § 15 i vannforskriften. Det er Fylkesmannen i Finnmark som står for den faglige vurderingen, veiledet av Direktoratgruppen for vanddirektivet hos Miljødirektoratet. Karakteriseringen av vannforekomstene omfatter en registrering av kjente menneskeskapt påvirkninger på vannmiljøet. Påvirkningene som kan registreres er delt i fem hovedkategorier, deriblant "biologisk påvirkning". Under biologisk påvirkning ligger underkategorien "fremmede arter", som inkluderer kongekrabbe. Fiskeridirektoratet er uenig i karakteriseringen av kystvannsforekomster påvirket av kongekrabbe som i risiko for å ikke oppnå miljømålene innen tidsfristen, jmfør vannforskriften §8. Partene har forsøkt å bli enig om karakteriseringen, men har ikke lyktes. Finnmark fylkeskommune har derfor sendt saken videre til avklaring hos Direktoratgruppen, som har sendt saken videre til Departementsgruppen, og man venter på videre retningslinjer for det videre arbeidet med dette tema. Fiskeridirektoratet har utredet forvaltningen av kongekrabbe i det regionale tiltaksprogrammet.

---

2 Regional vannforvaltningsplan

Hensikten med en regional vannforvaltningsplan etter vannforskriften og plan- og bygningsloven er å gi en enkel og oversiktlig fremstilling av hvordan man ønsker å forvalte vannmiljøet og vannressursene i vannregionen i et langsiktig perspektiv, slik at man oppfyller målet med vannforskriften. EUs rammedirektiv for vann (vanndirektivet) ble gjort gjeldende for medlemsstatene i 2000. For Norge ble direktivet innlemmet i EØS-avtalen med virkning fra 1. mai 2009. For å gjennomføre vanndirektivet i Norge, er det utarbeidet en vannforskrift som trådte i kraft 1. januar 2007.

Hovedformålet med vannforskriften er å sørge for en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene³. Vi kaller det en helhetlig og økosystembasert forvaltning:

- Vannet skal forvaltes som en enhet fra fjell til fjord, med de naturgitte grensene for nedbørsfeltene og tilhørende kystområder som forvaltningsenheter
- Elver, innsjøer, grunnvann og kystvann skal ses i sammenheng
- Forvaltning av vannmengder, vannkvalitet og økologi skal ses under ett
- Man skal se på den samlede påvirkningen fra alle sektorer som bruker og påvirker vann
- Det skal legges til rette for at alle interessenter og allmennheten kan medvirke

Verktøyet for å få en mer helhetlig og økosystembasert vannforvaltningen er de regionale forvaltningsplanene for vann. Alle vannregionene i Norge skal innen utgangen av 2015 vedta en forvaltningsplan for planperioden 2016-2021. Det viktigste elementet i den regionale vannforvaltningsplanen er miljømålene som man i fellesskap har kommet frem til, og som alle involverte myndigheter er forpliktet til å følge opp ved å legge dem til grunn for sin planlegging og virksomhet⁴.

Den regionale vannforvaltningsplanen for Finnmark og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden er utarbeidet for planperioden 2016-2021. Planarbeidet foregår i ulike planfaser: karakterisering og risikovurdering, klassifisering av vannforekomstene, utarbeidelse av lokale tiltaksanalyser og overvåkningsprogram, og utarbeidelsen av en regional vannforvaltningsplan og et regionalt tiltaksprogram (fig. 1). Planarbeidet består av prosessarbeid, samt arbeid med det faglige beslutningsgrunnlaget. Det skal gjennomføres tre fullstendige planrunder i hver vannregion, som betyr at planen som ferdigstilles i 2015 og gjennomføres 2016-2021, blir revidert i 2021 for perioden 2022-2027, og revidert en siste gang i 2027 for perioden 2028-2033.

Finnmark fylkeskommune er vannregionmyndighet og har det overordnede ansvar som plan- og prosessleder i vannregion Finnmark og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden⁵. Det er etablert et vannregionutvalg (VRU) for vannregion Finnmark med deltakelse fra sektormyndigheter og kommunene, samt en regional referansegruppe. På lokalnivået i vannområdene deltar både kommunene, sektormyndigheter og andre interessenter i vannområdeutvalg og arbeidsgrupper (fig. 2).

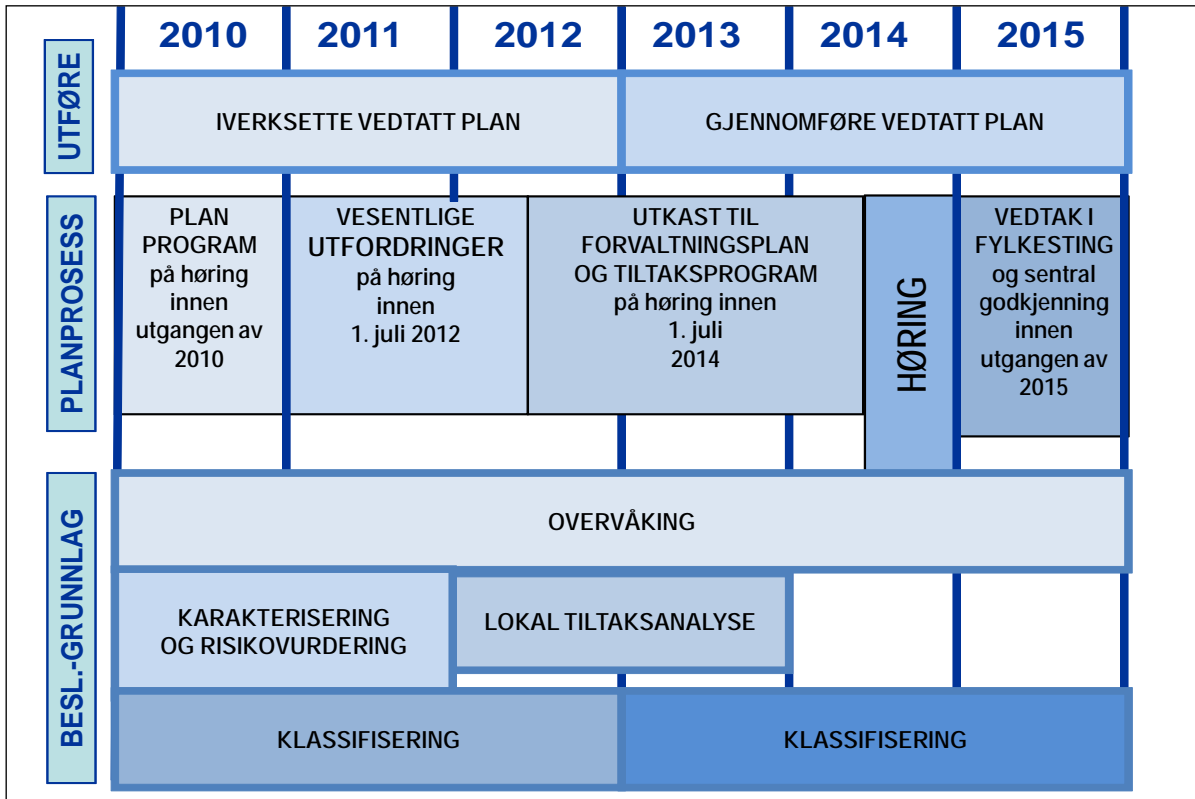
³ Jamfør vannforskriften § 1.

⁴ Dette følger av vannforskriften § 29 og plan- og bygningslovens § 8-2.

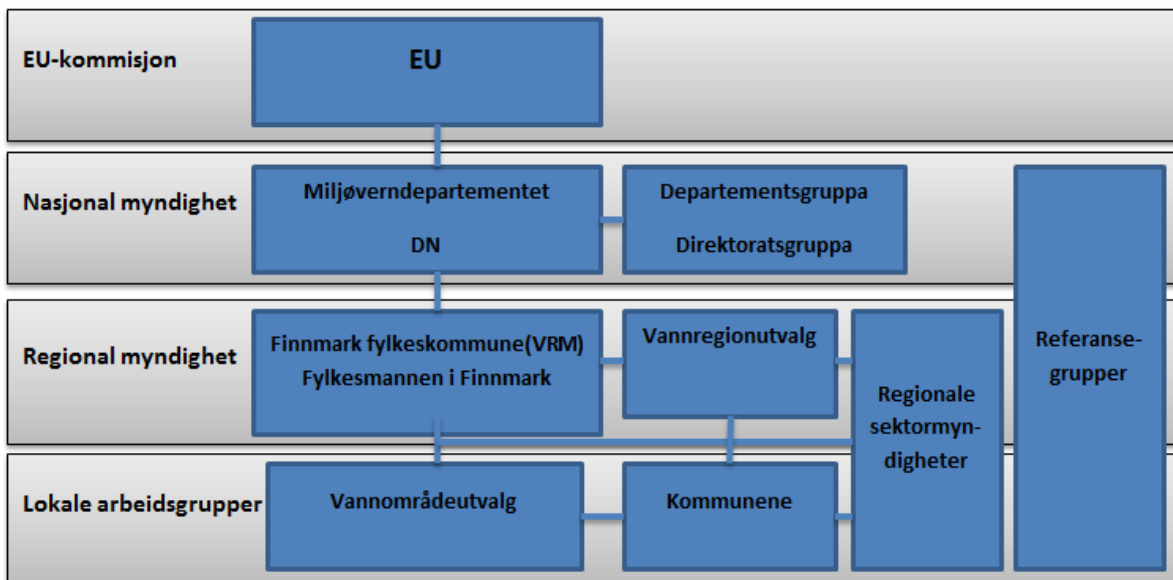
⁵ Jamfør vannforskriften § 20 til 22

Sektormyndigheter, interessenter og allmennheten kan medvirke i planprosessen gjennom deltakelse i utvalg og arbeidsgrupper, samt ved å gi innspill til høringer.

Figur 1: Milepæler i planarbeidet fram mot en regional vannforvaltningsplan for Finnmark vannregion for perioden 2016-2021.

Figur 2: Organisering av vannforvaltningen i Norge og i vannregion Finnmark.

Regional vannforvaltningsplan og tiltaksprogram sendes på høring 1. juli 2014 og skal behandles i fylkestinget i løpet av våren 2015. Endelig godkjenning utføres av Kongen i

---

statsråd i 2015. Det presiseres at det er den enkelte sektormyndighet som har endelig beslutningsmyndighet i forhold til prioritering og gjennomføring av tiltak innenfor sine ansvarsområder. Den regionale vannforvaltningsplanen og tiltaksprogram gjelder kun norsk territorium.

Vannområdene Tana, Pasvik og Neiden grenser mot Finland, og Pasvik grenser også mot Russland. Det er ikke inngått samarbeid med Russland om vannforvaltningen. Det er opprettet en internasjonal avtale mellom Norge og Finland gjeldende vannforvaltningen over grensene, denne omhandles nærmere i kap.2.4. Den regionale vannforvaltningsplanen og tiltaksprogrammet for Finnmark og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden sendes på høring i Finland, og de tilsvarende dokumentene på finsk vil sendes på høring i Norge. Forvaltningsplanene godkjennes i sine respektive land, og tas kun til orientering i nabolandet.

2.1 Vannregionene våre

Vannregion Finnmark og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden består av Finnmark fylke, inkludert kystvannet ut til en nautisk mil utenfor grunnlinjen. Grensen med vannregionen Troms følger i grove trekk fylkesgrensen. Samlet har vannregionene et areal på 64381,73 km². På tross av det store arealet er det kun 74.570 innbyggere i Finnmark⁶ (1,5 % av landets befolkning). Dette preger også vannmiljøet. En stor andel av vannressursene er i liten grad påvirket av menneskelig aktivitet.

Vannforekomsten er den minste enheten

Vi deler vannet inn i kategoriene grunnvann, kystvann, elver og innsjøer. En vannforekomst er en bekk, en del av en bekk, en innsjø eller en del av en innsjø, en del av en fjord eller et avgrenset område med grunnvann. Vi snakker derfor om grunnvannsforekomster, kystvannsforekomster, elvevannforekomster og innsjøvannforekomster.

Et vannområde består av flere vannforekomster

Vannområdene dekker ofte hele eller deler av flere kommuner, som da må samarbeide om vannforvaltningen.

Vannet er dominerende i landskapet i Finnmark. Tabell 1 viser antall og areal for vannforekomster i Finnmark vannregion og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden fordelt på vannkategoriene elver, innsjø, kystvann og grunnvann, som er hentet fra den nasjonale databasen vann-nett. Vannforekomstene i Norge er gruppert i seks ulike økoregioner ut i fra klimatiske forhold og biogeografiske utbredelsesmønstre for biologiske kvalitetselementer som f.eks. fisk og bunnfauna. Kystvannsforekomstene i vannregionene tilhører økoregion Barentshavet. Når det gjelder fastlandet (elver og innsjøer), er Finnmark delt i to ulike økoregioner: Nord-Norge ytre og Nord-Norge indre. Skillet går ved Reisavassdraget i Troms og ut til kysten ved Magerøya i Finnmark. Øst-Finnmark og de indre delene av Finnmark tilhører økoregionen Nord-Norge

---

⁶ per 01.07.2011. Hentet fra www.ssb.no.

---

indre. I denne økoregionen finnes det naturlig flere fiskearter enn i de øvrige økoregionene, på grunn av en ulik innvandringshistorie for fisk.

Tabell 1: Antall og areal for vannforekomster i Finnmark vannregion og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden (per 07.04.2014). Elver og bekkefelt vises i kilometer (km) elvestrekning, mens øvrige er angitt som areal (km²). Informasjon hentet fra www.vann-nett.no.

Vannkategori	Antall	Km ² /km
Elver og bekkefelt	3190	56287,9
Innsjøer	790	1129
Kystvann	238	15519
Grunnvann	138	699,95
Antall vannforekomster totalt	4358	

Arealene som tidligere utgjorde Finnmark vannregion er nå delt, da det er opprettet en internasjonal vannregion, som i tillegg til arealene på norsk side også omfatter de deler av nedbørsfeltene til Tana-, Neiden- og Pasvikvassdraget som ligger i Finland (Tana, Neiden og Pasvik vannregion i Finland). Videre omfatter vannområdet Pasvikdeler av Pasvikvassdraget og Grense Jakobselv på russisk side (se fig. 3). En liten del av arealet til Finnmark fylke inngår dessuten i Kemijoki vannregion i Finland. For en detaljert geografisk avgrensning vises det til www.vann-nett.no.

Finnmark vannregion er inndelt i vannområder. Inndelingen er nedbørfeltorientert, og tar dermed ikke utgangspunkt i kommune-, fylkes-, eller landegrenser. Dette medfører at enkelte kommuner har arealer i flere vannområder, og enkelte krysser landegrensene med Finland og Russland, som nevnt over. Vannområdene i Finnmark er presentert i tabell 2 på side 19. De grensekryssende vannområdene Tana, Pasvik og Neiden inngår i den norsk-finske vannregionen. For mer informasjon om dette vennligst se kap.2.4⁷.

Flere av vannområdene side har etablert interkommunale prosjekt for arbeidet etter vannforskriften og har egne prosjektledere. Prosjektlederstillingene utgjør 30 % stilling, enkelte prosjektledere har større stillingsansvar enn dette hvis de har ansvar for flere vannområder eller ansvar for internasjonale vannområder, som kan være mer ressurskrevende. Vannområdene Tana, Alta/Kautokeino/Loppa/Stjernøya, Pasvik og Neiden har prosjektledere i henholdsvis Tana, Alta og Sør-Varanger kommune. Tana vannområde har også inngått samarbeid med vannområdet Laksefjorden/Nordkinnhalvøya for å utarbeide lokal tiltaksanalyse. Videre har vannområdet Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland utarbeidet lokal tiltaksanalyse ledet av Hammerfest kommune. De resterende vannområdene har ikke inngått interkommunale prosjekter eller utpekt prosjektledere, og for disse vannområdene mangler man en gjennomgang av datagrunnlaget.

For ytterligere informasjon om vannregionen og vannområdene vises det til www.vannportalen.no/finnmark.

---

⁷ Mer informasjon vil også være tilgjengelig i det overordnede kapitlet Roof Report, som ferdigstilles høsten 2014.

Finnmark og Norsk-Finsk vannregion

Fig. 3. Kart over vannregion Finnmark som viser inndelingen i vannområder, samt hvilke vannområder inngår i den internasjonale vannregionen Tana, Pasvik, og Neiden. Videre vises deler av vannregionen som inngår i Kemijoki i Finland, samt Pasvik i Russland.. Kilde: NVE v/Lars Stalsberg

Tabell 2: Beskrivelse av nedbørsfeltene og kommunene som inngår i vannområdene i vannregion Finnmark. Tana, Pasvik og Neiden inngår nå i en internasjonal vannregion

Vannområde	Nedbørsfelt som inngår i vannområdet	Kommuner som har arealer i vannområdet
Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Omfatter i hovedsak nedbørsfeltet til Alta-Kautokeino vassdraget.	Kommunene Kautokeino, Alta, Loppa og Hasvik har arealer i vannområdet, samt mindre deler av Nordreisa og Kvænangen i Troms fylke.
Sørøya, Seiland og Kvaløya med innland	Omfatter nedbørsfeltene på øyene Sørøya, Seiland og Kvaløya med innland. Innlandet består av nedbørsfeltet til Repparfjordvassdraget og flere andre mindre vassdrag i Kvalsund og Alta kommune.	Kommunene som har arealer innenfor dette vannområdet er Hammerfest, Hasvik, Kvalsund, Alta og en mindre del av Porsanger.
Måsøy og Magerøya	Omfatter nedbørsfeltene på Magerøya og øyene i Måsøy kommune, i tillegg til Lafjordelva, Russelva og Rávdjulohka på fastlandet.	Vannområdet omfatter arealer i Måsøy og Nordkapp kommuner, og mindre deler av Kvalsund og Porsanger kommuner.
Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	Nedbørsfeltene til vassdragene Lakselva, Stabburselva og Børselva. I tillegg kommer Porsangerfjorden, og nedbørsfeltene på begge sider av fjorden.	Hoveddelen av arealet til vannområdet ligger i Porsanger kommune, og mindre deler av Nordkapp kommune. I tillegg har vannområdet enkelte mindre arealer i Karasjok, Lebesby, Kvalsund, Alta og Tana kommuner.
Laksefjorden og Nordkinnhalvøya	Vannområdet omfatter nedbørsfeltene som drenerer til Laksefjorden	Hoveddelen av vannområdets areal ligger i Lebesby og Gamvik kommune, i tillegg til mindre arealer i Nordkapp, Porsanger og Tana.
Tana	Vannområdet omfatter nedbørsfeltet til Tanavassdraget, samt nedbørsfeltene på begge sider av Tanafjorden.	På norsk side omfattes arealer i kommunene Berlevåg, Gamvik, Tana, Karasjok og Kautokeino, samt mindre deler av Alta, Porsanger, Lebesby og Nesseby. Vannområdet er internasjonalt, og på finsk side inngår arealer i kommunene Utsjoki, Inari og Enontekio.
Indre Varangerfjord	I tillegg til kystvannet innerst i Varangerfjorden, består vannområdet av en rekke vassdrag (Bergebyelva, Nyelva, Reahppenjohka, Nyborgelva mfl.).	Vannområdet omfatter hovedsakelig arealer i Nesseby kommune.
Varangerhalvøya	Vannområdet består av nedbørsfeltene på Varangerhalvøya, som drenerer til Varangerfjorden i sør og til Barentshavet i nord.	Vannområdet omfatter arealer i kommunene Vadsø, Vardø, Båtsfjord og Berlevåg, samt mindre deler av Nesseby og Tana
Neiden	Vannområdet Neiden består av nedbørsfeltet til Neiden- og Munkelvvassdraget i Sør-Varanger kommune. Kystvannsføremøstene Kjøfjorden, Korsfjorden, Neidenfjorden, Munkefjorden og deler av Bøkfjorden ytre inngår i vannområdet.	Omfatter arealer i Sør-Varanger kommune. Vannområdet er et internasjonalt vannområde, hvor også arealer i Inari kommune i Finland inngår.
Pasvik	Vannområdet Pasvik består av nedbørsfeltet til Pasvik-vassdraget, Jarfjordfjellet og Grense Jakobselv i Sør-Varanger kommune. Kystvannsføremøster i Bøkfjorden, Langfjorden, Jarfjorden og ytre Varangerfjord inngår i vannområdet.	Omfatter arealer i Sør-Varanger kommune. Vannområdet er internasjonalt hvor også arealer i Finland (Inari kommune) og Russland inngår (Petsjenga, Murmansk oblast).

2.2 Hva oppnår vi med planen?

Den regionale vannforvaltningsplanen har som mål å bidra til at alt overflate-, grunn-, og kystvann når god økologisk og god kjemisk tilstand. Planen skal legges til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunale og statlige organers planlegging og virksomhet i vannregionen⁸, og slik bidra til å beskytte vannforekomsten mot forringelse, samt forbedre eller gjenopprette vannforekomsten slik at den oppnår god økologisk tilstand (GØT). Dette skal skje i løpet av planperiodene, altså innen 2021, 2027 eller 2033. Målet - god økologisk tilstand – er en tilnærming til naturtilstanden, men det er vanskelig å vite hvordan vassdraget og kystvannet ville vært uten menneskelig påvirkning. Det er også i mange tilfeller heller ikke ønskelig å komme dit, for vi skal bruke og å leve av de ressursene som naturen gir oss, både til næringsformål, rekreasjon og fritidsaktiviteter. Men det er likevel et mål at alt som lever i og av vann skal kunne opprettholde livsgrunnlaget og at økosystemet skal være i balanse.

Vannregionen Finnmark og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden har stort sett svært god vannkvalitet. Likevel finnes en rekke utfordringer. Disse er:

- Tynt datagrunnlag for å avklare påvirkningsgrad, økologisk og kjemisk tilstand
- Utfordringer med forurenset sjøbunn i havner
- En rekke påvirkninger som utgjør en risiko for anadrome laksebestander

Denne planen skal bidra til å redusere effekten av disse påvirkningene på vannmiljøet i Finnmark. Om vi oppnår dette kan vi forvente følgende forbedringer i vannregionen:

- Kartlegging vil føre til en bedre oversikt over vannregionen og hva som er en reell utfordring i området, samt belyse behovet for flere tiltak i bestemte områder. Eksempelvis kan dette gi bedre beskyttelse av drikkevannskvaliteten.
- Artsmangfold: Fisk og andre vannlevende arter vil få bedre levevilkår da vannkvalitet og siktedyp vil bli bedre. Kartlegging av fremmede arter som utgjør en trussel mot det opprinnelige fiskesamfunnet kan gi tiltak for å beskytte bestandene. Også tiltak for å bedre oppvandring og gytegrunn vil være viktige tiltak. Dette vil gi flere vann med et balansert økosystem og en levedyktig og reproduktiv fauna som igjen kan stimulere til en økning i fritidsfiske, andre friluftslivsaktiviteter og turisme.
- Tilpassing til klimaendringer: Planen har som mål å sikre at konsekvenser av eventuelle klimaendringer er hensyntatt i alle regionale organers virksomhet og for kommunale og statlige organers planlegging og virksomhet i vannregionen
- Målkonflikthåndtering: Planen har som mål å sikre at alle målkonflikter er belyst og diskutert. Eventuelle konflikter bør håndteres for å minimere de økologiske konsekvensene av å prioritere andre næringsinteresser fremfor god økologisk tilstand i en vannforekomst.
- Bevaring og restaurering: Planen har som mål å øke bevisstheten rundt nytten av å ha god økologisk tilstand i vann. Ved å forhindre forurensning stimulerer vi til rekreasjon og øker verdien av fylket som turistmål.
- Biologisk mangfold: Ved å minke utslipp av næringsstoffer, miljøgifter og gjenopprette utbygde vannveier stimulerer vi til et mer balansert økosystem. Et balansert økosystem gir rom for fler arter som betyr at det biologiske mangfoldet vil øke. Dette

---

⁸ Jamfør vannforskriften § 29 siste ledd.

---

er viktig da et balansert økosystem også er et robust økosystem. Og et robust økosystem vil i større grad kunne tåle uforutsette kortvarige negative påvirkninger.

- Arealbruk: Planen har som mål at all arealplanlegging skal sees i et helhetlig perspektiv. Vannregionen er i seg selv et planområde hvor enhver endring vil påvirke resten av området i en eller annen retning. Dette innebærer at all arealplanlegging må sees i et vannregionalt perspektiv. Eventuelle konsekvenser oppover eller nedover i vassdraget må vurderes i hvert enkelt tilfelle.
- Industri på land: All industri er underlagt strengt lovverk med hensyn på forurensning. Planen vil gi noen føringer og anbefalinger for hvor slike industrier skal legges, samt hvor viktig det er å se påvirkninger i sammenheng. Samtidig er det viktig at gamle synder ryddes opp, der hvor industrien har hatt en negativ effekt på vannmiljøet. Eksempelvis er forurenset sjøbunn et problem i mange havner i Finnmark.
- Avløpshåndtering: Planen har som mål å redusere utslipp fra avløp. Majoriteten av forurensingen med næringsstoffer og bakterier har sitt utspring i utslipp fra avløpsnett, pumpestasjoner, renseanlegg og fra spredt avløp. I både tiltaksprogram og forvaltningsplanen påpekes det et behov for en innsats for å utbedre gamle ledninger og planlegge for å håndtere eventuelle klimaendringer.

Forvaltningsplanen gir klare regionale og statlige føringer til kommunene i vannregionen og skal bidra til å samordne og styre arealbruken på tvers av kommune- og fylkesgrensene. Dersom en kommune i sin arealplanlegging fraviker miljømålene som er satt i den regionale vannforvaltningsplanen gir det grunnlag for å fremme innsigelse til de aktuelle arealplanene⁹.

2.3 Endringer siden forrige forvaltningsplan

Etter vannforskriften trådte i kraft i 2007 ble det utarbeidet en regional vannforvaltningsplan for utvalgte vannområder i Norge for planperioden 2010-2015. I Finnmark deltok Tana, Pasvik og Neiden vannområder i denne pilotperioden. Forvaltningsplanen for Tana, Pasvik og Neiden med tilhørende tiltaksprogram ble vedtatt i fylkestinget i Finnmark 22. oktober 2009, og godkjent ved kongelig resolusjon av 11. juni 2010. Den regionale vannforvaltningsplanen som utarbeides for perioden 2016-2021 er en rullering av planen fra 2010¹⁰. Den regionale vannforvaltningsplanen og tilhørende tiltaksprogram for Tana, Pasvik og Neiden 2010-2015 er tilgjengelig på www.vannportalen.no/finnmark.

Den regionale vannforvaltningsplanen for 2016-2021 vil gjelde for alle vannområder i Finnmark vannregionen samt den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden. Det er ikke utarbeidet egen vannforvaltningsplanen for de internasjonale vannområdene Tana, Pasvik og Neiden (se kap.2.4). Det har ikke vært andre endringer i organiseringen eller inndelingen av vannregionen. Karakterisering og klassifisering av vannforekomster er et kontinuerlig arbeid, slik at endringer i inndeling av vannforekomster og dermed endringer i påvirkningsbildet og risikovurderingen kan forekomme. Det er ikke utarbeidet en oversikt over dette.

---

⁹ Kongelig resolusjon 11. juni 2010

¹⁰ Se vannforskriften, vedlegg VII, punkt B

En oversikt over tiltak fra forrige planperiode er presentert i kap.2.1.3 i det regionale tiltaksprogrammet, samt vedlegg 2 til det regionale tiltaksprogrammet. Av 64 planlagte tiltak fra forrige planperiode (2010-2015) er 9 av disse gjennomførte, mens 22 pågår fremdeles. Nitten tiltak har vist seg ikke å være aktuelle da status i vannforekomsten har endret seg til god etter befaring. Enkelte tiltak innen landbruk er ikke iverksatt fordi gjennom denne planrunden har man avklart at landbrukspåvirkning ikke vurderes til å være middels eller stor grad. De aktuelle tiltakene vil derfor ikke bli gjennomført - man vil utføre det som gjøres gjennom gjeldende regelverk for all potensiell landbruksforurensning. Femten tiltak har ikke startet, grunnet manglende utredning.

Tabellen under gir en oversikt over status på planlagte tiltak fra forrige planperiode fordelt på de aktuelle vannområdene.

Vannområde	Antall tiltak				
	Foreslåtte	Gjennomførte	Pågående	Ikke startet	Ikke aktuelle
Tana	35	6	13	6	10
Pasvik	16	1	8	3	4
Neiden	13	2	0	6	5

For de gjennomførte tiltakene forventes 7 av vannforekomstene å oppnå standard miljømål innen 2015, kun 1 vannforekomst (Grense Jakobselv) trenger ytterligere tiltak for å nå standard miljømål, og 1 (Tanaelva) har fått foreslått miljømålet svært god som vil kreve ytterligere tiltak. Dette skyldes påvirkninger som det ikke har vært utarbeidet tiltak for (tungmetaller og flomverk på russisk side av grensen). For enkelte av vannforekomstene med tiltak fra 2010-2015 er det fremdeles for tynt datagrunnlag for å kunne vurdere om miljømål oppnås eller ikke. Blant tiltaksutredningen for kommende planperiode vil enkelte tiltak iverksettes før 2016 grunnet ulik inndeling av planperioder hos sektormyndighetene. Disse tiltakene er likevel inkludert i tiltakstabellen for planperioden 2016-2021.

Det var ikke prioritert å jobbe med grunnvann i forrige planperiode.

Det er ikke brukt unntak fra miljømål i pilotplanene. Ni vannforekomster var utpekt som kSMVF i pilotplanene – videre avklaring av SMVF status ble ikke utført grunnet sen veiledning nasjonalt, og dermed ble ikke miljømål godt økologisk potensiale (GØP) spesifisert for disse vannforekomstene. Det ble ikke utarbeidet brukermål i forrige planperiode.

Det har ikke vært et overvåkingsprogram i henhold til vannforskriftens krav i forrige planperiode. Forslaget som ble fremmet ble ikke finansiert. Data fra perioden er fra andre statlige og pålagte programmer, og resultatene foreligger i klassifiseringen (se kap.4.2). Det er heller ikke etablert innblandingssoner i forbindelse med overvåking av miljøgifter, men dette kan bli et tema i framtiden med tanke på utslipp fra blant annet Syd Varanger Gruve AS i Bøkfjorden. Det er heller ikke gitt nye konsesjoner eller tillatelser etter § 12 i forrige planperiode.

2.4 Internasjonale vannregioner med grensekryssende vannområder

Det er fastsatt i vannforskriften § 31 at "når nedbørfelt strekker seg inn på en annen EØS-stats territorium skal den aktuelle vannregionregionen defineres som en internasjonal vannregion. Vannregionmyndigheten skal samarbeide med ansvarlig myndighet i tilgrensede EØS-stater med sikte på å etablere felles løsninger, slik at ønsket miljøtilstand kan oppnås for hele nedbørfeltet". Relevant informasjon skal utveksles, og tiltaksprogrammer og forvaltningsplaner for de berørte nedbørfeltene skal koordineres med den tilgrensede EØS-staten.

Finnmark er del av en internasjonal vannregion, som i tillegg til arealene på norsk side også omfatter de deler av nedbørfeltene til Tana-, Neiden- og Pasvikvassdraget som ligger i Finland (Tana, Neiden og Pasvik vannregion i Finland), og deler av Pasvikvassdraget og Grense Jakobselv på russisk side. En geografisk oversikt over vannregionen og vannområdene fremkommer i figur 3 i kap.2.1. En liten del av arealet til Finnmark fylke inngår dessuten i Kemijoki vannregion i Finland¹¹. For en detaljert geografisk avgrensning vises det til www.vann-nett.no og www.vann-nett.no/saksbehandler.

For de nedbørfeltene som er felles med Finland har det vært flere arbeidsmøter siden 2011 med myndigheten på finsk side, Nærings-, samferdsels- og miljøsentralen (ELY-keskus) i Lappland, for å finne et felles ambisjonsnivå for samarbeidet. Arbeidsmøtene har omhandlet inndeling av vannforekomster, karakterisering og risikovurdering, "vesentlige vannforvaltningsspørsmål", samt utarbeidelsen av det regionale overvåkingsprogrammet, og den regionale vannforvaltningsplanen med tilhørende tiltaksprogram. I tillegg til arbeidsmøtene har det vært årlige samarbeidsmøter mellom alle vannregionmyndighetene på Nordkalotten. De norske kommunene i Tanadalen har også hatt et felles møte med Utsjoki i Finland (mars 2012) om kommunenes rolle og samarbeid knyttet til vanddirektivet. Det rapporteres årlig om framdriften i forbindelse med møter i den norsk-finske grensevassdragskommisjonen.

I «Vesentlige vannforvaltningsspørsmål for vannregion Finnmark (2016-2021)» er det gjort en sammenligning av hovedutfordringer for Tana, Pasvik og Neiden på norsk og finsk side. Basert på dette har man ønsket å utrede felles tiltak for vannområdene, men dette har ikke latt seg gjøre grunnet ulikheter i høringsfristene og ferdigstillelse av planene. Man har blitt enig om å fokusere på tiltak innen avløp og å hindre spredning av *Gyrodactylus salaris*. Dette vil bli beskrevet i et overordnet kapittel til vannforvaltningsplanen – Roof Report.

I 2013 ble det utarbeidet en internasjonal samarbeidsavtale for å formalisere samarbeidet med Finland, som medfører at vannområdene Tana, Pasvik og Neiden på norsk og finsk side utgjør nå en egen internasjonal vannregion. Samarbeidsavtalen og den tilhørende *Memorandum of Understanding* regulerer prosedyrer for koordineringen av vannforvaltning i disse vannområdene. Det blir ikke utarbeidet en egen vannforvaltningsplan og tiltaksprogram for den internasjonale vannregionen i denne planperioden, men det vil utarbeides en

---

¹¹ Det er ikke registrert påvirkninger i vannforekomstene som inngår i Kemijoki vannregion, og følgende er det ikke prioritert å arbeide videre med disse i den regionale vannforvaltningsplanen eller tiltaksprogrammet på norsk side.

---

overordnet rapport (Roof Report) som blir et vedlegg til vannforvaltningsplanene i de respektive landene. Vedlegget skal oppsummere samarbeidet, sammenligne organisering og arbeidsmetoder, samt gi et overblikk over hvor mye man har oppnådd og hva som gjenstår. Grunnet forskjeller i høringsperiodene i Norge og Finland vil dette vedlegget ikke bli ferdigstilt og sendt på høring før oktober 2014. Høringsperioden for vedlegget vil være lik finsk høringsperiode (oktober 2014 – mars 2015), og vedlegget vil så presenteres sammen med den regionale vannforvaltningsplanen for Finnmark for godkjenning i fylkestinget og ved kongelig resolusjon i 2015.

Det presiseres at selv om den norske vannforvaltningsplanen for Finnmark er på høring i Finland, skal den kun vedtas i Norge, og omvendt. Mer informasjon om avtalen og samarbeidet med Finland er tilgjengelig på www.vannportalen.no/finnmark. Utfyllende informasjon om samarbeidet og enighet om karakterisering, klassifisering, samordning av overvåkingsprogram og overordnede miljømål, samt felles tiltak finnes i den overordnede rapporten, Roof Report. Det har ikke blitt avklart hvordan de praktiske sidene ved samarbeidet med tanke på vannregionutvalget skal løses, og vannregionutvalget i Finnmark har hittil kun blitt orientert om samarbeidet. Enkelte sektormyndigheter har deltatt ved møter i Nordkalotten og den norsk-finske grensevassdragskommisjonen. Det jobbes mot å utarbeide separate vannforvaltningsplaner for vannregion Finnmark og den norske delen av den internasjonale vannregionen innen planene skal godkjennes nasjonalt i 2015.

Når det gjelder samarbeid med Russland, som er utenfor EØS-området, fastsetter vannforskriften § 32 at det skal tas initiativ til internasjonalt samarbeid med sikte på å oppnå ønsket miljøtilstand for hele nedbørsfeltet. Det har så langt vært gjennomført et seminar om vannforvaltning i Murmansk i november 2011, hvor representanter fra regionalt nivå i Lappland, Finnmark og Murmansk oblast deltok. De tre landene har hatt et godt miljøfaglig samarbeid på grenseregionalt nivå gjennom mange år, men nytt nå er oppfølgingen av EUs vanddirektiv. Samarbeid med Russland knyttet til vanddirektivet er så langt ikke formalisert.

---

3 Hvordan har vi jobbet og prioritert?

Finnmark fylkeskommune er utpekt som vannregionmyndighet for Finnmark vannregion og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden. Et vannregionutvalg er oppnevnt, med bred deltakelse fra regionale sektormyndigheter. Det er også etablert en regional referansegruppe for Finnmark, som består av andre berørte aktører og interesseorganisasjoner. Vannområdene som har prosjektledere har opprettet vannområdeutvalg, med deltakelse fra politisk nivå i kommunene og lokale aktører. Arbeidet etter vannforskriften har pågått både lokalt og regionalt, og man har jobbet for i sikre medvirkning i prosessen.

Dokumentet «Vesentlige vannforvaltningsspørsmål for vannregion Finnmark (2016-2021)» utpekte de viktigste hovedutfordringene i vannregionen. Basert på dette arbeidet har man jobbet fram lokale tiltaksanalyser og et regionalt tiltaksprogram, som viser hvordan miljømål skal oppnås ved hjelp av ulike tiltak. Basert på lokale og regionale interesser, samt informasjon om kostnader og behov for undersøkelser, kan det foretas en prioritering av tiltak.

For informasjon om samarbeidet i den internasjonale vannregionen vises det til kap.2.4 samt Roof Report.

3.1 Organisering av arbeidet

Norge er delt inn i 11 vannregioner, uten de internasjonale vannregionene med avrenning til Sverige eller Finland. Vannregionene administreres av fylkeskommuner, som er utpekt som vannregionmyndigheter. Vannregionmyndighetene har ansvar for å opprette et vannregionutvalg som skal være sammensatt av representanter for vannregionmyndigheten, øvrige fylkeskommuner, fylkesmannsembeter og andre berørte sektormyndigheter og kommuner, jmfør § 22 i vannforskriften.

Vannregionutvalget (VRU)

Etter at Finnmark fylkeskommune overtok som vannregionmyndighet i 2010 ble vannregionutvalget (VRU) nyoppnevnt med fylkesvaraordfører Ann-Solveig Sørensen som leder. I tillegg til Finnmark fylkeskommune sine representanter består VRU av representanter fra Kystverket Troms og Finnmark, Mattilsynet Regionskontor Troms og Finnmark, Statens vegvesen Region Nord, Fiskeridirektoratet Region Finnmark, NVE Region Nord, Fylkesmannen i Finnmark Miljøvernavdelingen, Øst-Finnmark regionråd, Vest-Finnmark regionråd, og kommunene Tana, Måsøy, og Kautokeino. Det jobbes for at flere kommuner skal delta i VRU. Andre aktører som har vært invitert til å sende representanter i VRU, men har som har valgt å ikke delta er Sametinget, Reindriftsforvaltningen og Forsvarsbygg. Vannregionutvalget i Finnmark møtes i gjennomsnitt to ganger i året, avhengig av planprosessene. En fullstendig oversikt over deltakere, samt sakspapirer og møtereferater for VRU er tilgjengelig på www.vannportalen.no/finnmark.

Regional referansegruppe

Det er satt ned en regional referansegruppe for å gi innspill til arbeidet i regionen. Referansegruppen består av frivillige organisasjoner, bransjeorganisasjoner og andre interessenter. Den regionale referansegruppen hadde sist møte den 30.05.2012, og arbeidet

---

særskilt med innspill til høringsdokumentet «Vesentlige vannforvaltningsspørsmål for vannregion Finnmark 2016-2021». Det ble kalt inn til møte i den regionale referansegruppen i 2013 for å orientere om og motta innspill på endringer i høringsdokumentet, samt informere om videre arbeid. Dessverre ble møtet ikke gjennomført grunnet svært få påmeldte. En regional høringskonferanse vil bli arrangert i løpet av høringsperioden.

Vannområdeutvalgene (VOU)

Vannområdenes oppgave er definert i § 23 i vannforskriften, hvor det står bl.a. at vannområdene skal bidra til å karakterisere vannforekomster og vurdere tiltak, som skal inngå i det regionale arbeidet. Vinteren og våren 2011 ble brukt til oppstartsmøter med kommunene, hvor vannområdeutvalgene ble satt ned. Våren 2012 ble det avholdt nye møter i vannområdeutvalgene (VOU) der organisasjoner og næringsaktører deltok, i tillegg til sektormyndigheter. For vannområdene Måsøy/Magerøya og Lakselvassdraget/Porsangerfjorden ble det ikke avholdt karakteriseringsmøter og VOU i løpet av 2012, og det lokale arbeidet ble forsinket. I møtene ble resultater fra karakteriseringen av vannforekomstene gjennomgått, og deltakerne kom med innspill til dokumentet «Vesentlige vannforvaltningsspørsmål». Flere av vannområdene utarbeidet lokale dokumenter om vesentlige vannforvaltningsspørsmål, som er tilgjengelige på www.vannportalen.no/finnmark.

Fra 1. januar 2013 har det blitt etablert interkommunale prosjekter i vannområdet Alta/Kautokeino/Loppa/Stjernøya med Alta kommune som prosjektansvarlig, og i Tana vannområde med Tana kommune som prosjektansvarlig. Tana prosjektet har også arbeidet med lokal tiltaksanalyse for vannområdet Laksefjorden og Nordkinnhalvøya, da Gamvik kommune inngår i begge vannområdene. Pasvik og Neiden vannområder har fortsatt med prosjektleder i Sør-Varanger kommune. I tillegg har man engasjert Hammerfest kommune til å utarbeide lokal tiltaksanalyse for Sørøya/Seiland/Kvaløya. Det har ikke lyktes med å få på plass prosjektledere i de resterende vannområdene, og det er dermed ikke foretatt en grundig gjennomgang av påvirkninger i de vannområdene.

I begynnelsen av planperioden ble det utarbeidet et planprogram, som er en plan for hvordan utarbeidelsen av den regionale vannforvaltningsplanen med tilhørende tiltaksprogram skal foregå. Organiseringen og fremdrift skissert i planprogrammet har blitt fulgt, men unntak av noen forsinkelser. Blant annet har det vært en forsinkelse i ferdigstillingen av regionalt overvåkingsprogram og register over beskyttede områder, som skulle ferdigstilles i 2012 og har blitt forskjøvet til 2013. Videre har det vært forsinkelser i forhold til vedtatte regionale frister, som skyldes sen veiledning fra nasjonalt hold og at enkelte saker har tatt lengre tid å avklare enn tidligere antatt. Det har også vært noen uenigheter rundt arbeidet som har ytterligere forsinket prosessen. Planprogrammet for Finnmark vannregion, samt en detaljert arbeidsplan som viser aktiviteter og tidsfrister er tilgjengelig på vannportalen.

Håndtering av uenighet

Vannregionmyndigheten skal arbeide for at det oppnås enighet om forslag til forvaltningsplan i vannregionutvalget. Dersom man i VRU ikke blir enige om enkelte prioriteringer, eller om det oppstår uavklarte problemstillinger, presenteres i forvaltningsplanen. Alternativt kan spørsmål kreves avklart på sentralt nivå, jf. vannforskriftens § 26.

Karakterisering av vannforekomster med påvirkning fra lakselus og rømt oppdrettsfisk ble tidligere satt på hold i påvente av utviklingen av kvalitetsnorm for villaks og

---

sjømatmeldingens bærekrafts-indikatorer, jamfør Klima- og miljødepartementets brev av 6. juli 2012 og 15. juli 2013. Karakteriseringsarbeidet i forhold til påvirkningen lakselus og rømt fisk er forventet å ta tid. Det er ikke gitt et definert tidsløp og frist for ferdigstilling, men karakteriseringen vil gradvis komme på plass ettersom eksisterende og ny kunnskap hentes inn og analyseres. Arbeidet skal utføres av Miljødirektoratet med full involvering av Mattilsynet og Fiskeridirektoratet. For ytterligere informasjon vises det til vedlegg 2 (brev fra KLD av 23. januar 2014). Det er dermed ikke utredet tiltak for påvirkning fra lakselus fra Mattilsynet, og ingen vannforekomster i vannregionen er registrert med denne påvirkningen. Fiskeridirektoratet har redegjort for eksisterende tiltak for å hindre rømming av oppdrettsfisk. Sistnevnte tiltak er inkludert i tiltakstabellen (3 vannforekomster er registrert med påvirkning fra rømt oppdrettsfisk hvor dette er bekreftet av undersøkelser).

Påvirkning fra kongekrabbe er også utpekt som en vesentlig utfordring i vannregionen. Karakteriseringen av vannforekomster, herunder risikovurdering, har blitt gjennomført i henhold til § 15 i vannforskriften. Det er Fylkesmannen i Finnmark som står for den faglige vurderingen, veiledet av Direktoratsgruppen for vanddirektivet hos Miljødirektoratet. Fiskeridirektoratet er uenig i karakteriseringen av kystvannforekomster med påvirkning fra kongekrabbe som i risiko for å ikke oppnå miljømålene innen tidsfristen. Partene har forsøkt å bli enig om karakteriseringen, men har ikke lyktes. Finnmark fylkeskommune har derfor sendt saken videre til avklaring hos Direktoratsgruppen, som har sendt saken videre til Departementsgruppen. Påvirkning fra kongekrabbe er dermed ikke tatt med i det videre arbeidet.

3.2 Medvirkning

Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) og Plan- og bygningsloven (pbl) legger føringer for medvirkning i regionale vannforvaltningsplaner. Vannforskriftens § 27 sier at vannregionmyndigheten skal i samarbeid med vannregionutvalget legge til rette for at alle interesserte skal gis anledning til å delta i planprosessen, og særlig ved utarbeidelse av forvaltningsplan og tiltaksprogram. Planlegging og vedtak skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter, jamfør Plan- og bygningsloven § 1. Videre skal regional planmyndighet samarbeide med berørte offentlige myndigheter og organisasjoner, og at statlige organer og kommuner har rett og plikt til å delta i planleggingen når den berører deres virkeområde eller egne planer og vedtak, jamfør pbl. § 8-3.

Medvirkning har som mål å bidra til:

- å utnytte kunnskap, erfaring og initiativ fra de som påvirkes av vannforskriften
- å øke motivasjonen for å gjennomføre gode planer og tiltak
- ansvarliggjøring knyttet til planer og tiltak
- å identifisere uønskede effekter av vannforskriften
- å oppnå tillit, eierskap og støtte i beslutningsprosesser
- å gi et kvalitativt bedre resultat

Private og allmenne interesser og rettighetshavere kan delta på ulike måter ved å:

- delta på annonserte møter om vannforvaltning i vannområdene/vannregionen
- ta kontakt med vannregionmyndigheten, fylkeskommuner og vannområdene
- gi skriftlig innspill i forbindelse med de tre høringsrundene i planperioden

---

Den viktigste arenaen for medvirkning vil være på vannområdenivå. Vannområdeutvalget er ansvarlig for lokal medvirkning og at informasjon om arbeidet gjøres offentlig tilgjengelig, gjerne på internett. Flere vannområder i vannregionen har valgt å slå sammen vannområdeutvalget og lokal referansegruppe for å sikre bredere deltakelse og god medvirkning. På regionalt nivå er det viktig at referansegruppen blir en reell arena for utveksling av informasjon og dialog, der deltakerne gis mulighet for innspill til prosesser og planer og til å formidle sin kunnskap direkte til vannregionmyndigheten.

I Finnmark har det vært medvirkning fra både vannområde-nivå og på regionalt nivå. Medvirkning på lokalt nivå har skjedd gjennom innspill til de lokale tiltaksanalysene, som er bidrag til det regionale tiltaksprogrammet samt den regionale vannforvaltningsplanen. Aktører har også fått løftet sine synspunkter og interesser via vannområdene, blant annet ble det avholdt et møte om tiltak mot spredning av *Gyrodactylus salaris* på oppfordring fra Tana vannområde, med bred deltakelse fra interesseorganisasjon og foreninger, samt sektormyndigheter.

En utfordring for medvirkning i vannregion Finnmark er at ikke alle vannområder er operative med egne prosjektledere. Samtidig skaper store distanser i vannregionen utfordringer for møtevirksomhet og deltakelse. Det har ikke blitt gjennomført et møte i den regionale referansegruppen, grunnet store forsinkelser i arbeidsplanen. Det skal gjennomføres en regional høringskonferanse i løpet av høringsperioden.

Høringsperioden på seks måneder gir alle aktører en god mulighet til å komme med innspill til planen og foreslåtte tiltak. Ved tidligere høringsperioder for «Vesentlige vannforvaltningsspørsmål» og Planprogrammet har vannregionmyndigheten mottatt mange innspill. Høringsinnspill vil bli gjennomgått og presentert i vannregionutvalget. Tidligere høringsinnspill, samt mer informasjon om medvirkning og møtereferater er tilgjengelig på www.vannportalen.no/finnmark.

3.3 Trendanalyse

Det ble foretatt en vurdering av fremtidige trender og samfunnsutvikling som kan påvirke vannforekomstene i dokumentet «Vesentlige vannforvaltningsspørsmål».

Finnmark er et fylke med store naturressurser. Tradisjonelt har fiskerinæringen vært den største og viktigste næringen i fylket, sammen med reindrift og landbruk. Ny utvikling innenfor næringer som energi og mineraler er i ferd med å gjøre Finnmark attraktiv for kraftutbyggere og aktører innen gruvedrift. Med en avklart delelinje i Barentshavet og en ny minerallov forventes det en større leteaktivitet etter naturressurser både i Barentshavet og på land. Dette er drivkrefter som vil kunne få stor innvirkning både på den økonomiske og befolkningsmessige utviklingen i Finnmark de neste årene. Innbyggertallet var på 74.570 per 01.07.2011, og har de siste årene hatt en svak økning som forventes å fortsette.

Disse utviklingene kan påvirke vannforekomstene og ha betydning for tilstanden til vannmiljøet på følgende måte:

- Utviklingen innen mineral-, energi- og havbruksnæringen vil ha konsekvenser for vannmiljøet i form av fysiske inngrep og forurensning, blant annet fra deponering av avgangsmasser, mer skipstrafikk og mer aktiviteter i havnene, i tillegg til for oljeutslipp

---

og ulykker knyttet til blant annet oljetransport, oljeomlastning og annen transport til sjøs (Energistrategier for Finnmark, 2010-2013).

- Vekstpotensial innen havbruk kan medføre en betydelig produksjonsøkning og større arealbruk for lokaliteter (Fiskeri- og havbruksstrategier for Finnmark 2011-2014). Dette kan ha betydning for vannmiljøet i form av økte utslipp i nærområdene til anleggene, økt smittefare og rømninger av oppdrettsfisk, og større konsentrasjon av lakselus. Større fokus på biologisk kontroll blir nødvendig.
- Klimaendringene kan gi en forventet en økning i nedbørsmengdene i Finnmark på 8-9 % og en temperaturøkning på 2,3 grader Celsius (middels prognose) innen år 2050 (Hanssen Bauer et al. 2009). Dette kan øke sannsynligheten for flom og skred i fremtiden. I Finnmark blir det trolig hyppigere vinter- og høstflommer på kysten, og mulig problemer med is. Et varmere vinterklima vil kunne påvirke økologien i vassdragene, og spille inn på overlevelsen for anadrom fisk (NVE rapport 5-2011, St.Meld 2011-2012).
- Mer nedbør og flom vil føre til økt erosjon og dermed økte næringstilførsler. Dette betyr imidlertid ikke nødvendigvis eutrofiering. I vår vannregion vil vassdragene kunne bli mindre produktive (mer oligotrofe) som følge av mer terrestrisk vekst. Nye problemarter vil trolig dukke opp. I landbruket vil det være et økt behov for erosjonsforebygging. På tiltakssiden vil for eksempel skjerpede krav til spredning av naturgjødning i vekstsesongen, kantsoner og mindre høstpløying ha betydning.
- Økt nedbør og flom vil videre føre til større belastning på infrastrukturen, herunder vann- og avløpsanleggene. Større nedbørsmengder vil blant annet kunne føre til økt forurensning fra avløpsanlegg fordi kloakk og drikkevann blir blandet. Det vil bli et økt behov for utbedringer og vedlikehold av avløpsnett, noe som har betydning for det videre arbeidet med tiltaksprogrammet til forvaltningsplanen.
- Klimaendringer kan også få betydning for den økologiske tilstanden i kystvannsføremster. Blant annet i Finnmark har det vært en stor endring i løpet av de siste 40-50 årene ved at tareskogen, inkludert sukkertare, har blitt nedbeitet av kråkeboller. Et varmere kystvann kan tenkes å være fordelaktig for tareskogen (Havforskningsinstituttet).

For en mer utfyllende gjennomgang av disse trendene vises det til "Vesentlige vannforvaltningsspørsmål for Finnmark vannregion 2016-2021", som er tilgjengelig på www.vannportalen.no/finnmark.

3.4 Oppsummering av vesentlige vannforvaltningsspørsmål

En sammenstilling av de viktigste utfordringene for planarbeidet i vannregion Finnmark for planperioden 2016-2021 er gitt i tabell 3. Sammenstillingen er hentet fra «[Vesentlige vannforvaltningsspørsmål for vannregion Finnmark \(2016-2021\)](#)», som er tilgjengelig på www.vannportalen.no/finnmark. Dette dokumentet har dannet et grunnlag for det videre arbeidet med tiltaksanalysene og det regionale tiltaksprogrammet, da det er en viktig sammenheng mellom hovedutfordringene og hvilke tiltak er utredet samt eventuell prioritering av disse. Dokumentet ble utarbeidet før den internasjonale vannregionen ble opprettet.

TABELL 3. HOVEDUTFORDRINGER FOR VANNMILJØET I FINNMARK VANNREGION (PLANPERIODEN 2016-2021).

Vannkategori	Problemstilling
Kystvann, innsjøer og elver	Påvirkninger fra gruvedrift
	Påvirkninger fra avløp*
	Avrenning fra diffuse kilder (bl.a. kommunale søppelfyllinger)*
	Beredskap mot akutt forurensning
Innsjøer og elver	Forurensning fra metallurgisk industri i Russland
	Vannkraftreguleringer
	Fremmede arter (pukkellaks, ørekyt og lagesild)
Kystvann	Utslipp fra fiskeoppdrettsanlegg*
	Kongekrabbe (påvirkning på bunnfauna)*
	Forurensning i havnene (forurenset sjøbunn)
Elver	Fiskevandringshindre
	Påvirkning fra fiske: overbeskatning av anadrom laksefisk.
	Forebyggende tiltak for å hindre smitte av <i>Gyrodactylus salaris</i> og andre fiske sykdommer
	Påvirkning fra fiskeoppdrett på anadrome fiskebestander*

*Kunnskapsgrunnlaget er mangelfullt, men det er grunn til å anta at påvirkningen har betydning for vannmiljøet.

Vannområdene har mange felles brukerinteresser. Disse er hovedsakelig knyttet til næringsinteresser, herunder akvakultur, vannkraft, fiskeri, gruvedrift, landbruk, reindrift, olje- og gassvirksomhet, samt friluftsliv og turisme som omfatter laksefiske, øvrig fiske, utmarkshøsting, og rekreasjon. I tillegg er interessert knyttet til vannforsyning, transport, avløp, flomsikring osv. fremhevet. En mer detaljert beskrivelse av brukerinteressene og vesentlige interessemotsetninger finnes i «Vesentlige vannforvaltningsspørsmål for vannregion Finnmark (2016-2021)» og de lokale tiltaksanalysene (www.vannportalen.no/finnmark).

Drikkevannsforsyning og mattrygghet ble også løftet fram i vesentlige vannforvaltningsspørsmål. En relativ stor andel av de godkjenningsspliktige kommunale og private vannverkene i Finnmark er ikke godkjente, og fiskeindustrien og annen næringsvirksomhet stiller store krav til vannkvalitet og leveringssikkerhet. Systemer for kontroll og overvåkinger ikke alltid tilstrekkelig etablert, og få drikkevannsuttak har konsesjon etter vannressursloven. Effekten av drikkevannsuttakene er ukjent. Mattrygghet er også en vesentlig brukerinteresse i Finnmark, da enkelte områder har kostholdsråd på grunn av forurensning. Dette gjelder havneområder i Hammerfest og Honningsvåg, samt ferskvann rundt Kirkenes by (www.matportalen.no). Ettersom disse interessene ikke er utpekt som hovedutfordringer i vannregionen, så har det ikke vært prioritert å utarbeide tiltak.

En sammenligning av hovedutfordringer for den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden er tilgjengelig i Roof Report.

3.5 Prioriteringer i planarbeidet

Underveis i planarbeidet er det viktig å prioritere tydelig, slik at man får tatt tak i de viktigste utfordringene og de største påvirkningene først, og ved å prioritere fram de mest kostnadseffektive tiltakene først. Prioriteringene kan variere avhengig av hva som er utfordringen i den enkelte vannforekomst. Når man så ser alle prioriteringer i sammenheng vil noen tiltak være høyt prioritert (gjærne de som er lettest å gjennomføre), mens andre vil være lavt prioritert (grunnet høye kostnader eller tekniske utfordringer). Det er også viktig å ha realistiske ambisjoner i planarbeidet med tanke på hvor mange utfordringer man har, sektormyndighetenes kapasitet til å gjennomføre tiltak samt finansiering av tiltak.

I Finnmark har man prioritert å jobbe med de vesentligste utfordringene i vannregionene. Disse ble utpekt i dokumentet Vesentlige vannforvaltningsspørsmål for Finnmark vannregion (2016-2021), og er utgangspunktet til utarbeidelsen av det regionale tiltaksprogrammet. Man har valgt å prioritere utredning av tiltak basert på denne oversikten. For enkelte av hovedutfordringene er det likevel ikke utredet tiltak. Dette gjelder forurensning fra metallurgisk industri i Russland, som vil kreve en politisk løsning på nasjonalt nivå. Videre er påvirkning fra kongekrabbe til løftet til departementsnivå for avklaring, da arten vurderes som en fremmed art i henhold til vannforskriften, men vurderes som en ressurs i fylket av næringslivet. Karakterisering av vannforekomster med påvirkning fra lakselus og rømt oppdrettsfisk er fremdeles pågående. Det er dermed ikke utredet tiltak for disse påvirkningene, med unntak av tiltak for rømt fisk i vannforekomster hvor genetisk påvirkning på ville laksebestander er påvist.

Påvirkninger som er relativt lite utbredt i vannregionen har blitt prioritert ned, for eksempel landbruk. Karakterisering av grunnvann er også nedprioritert, grunnet sen veiledning og få påvirkninger, og dette medfører at ingen tiltak er utredet. Andre påvirkninger som har relativt liten påvirkning men som er utpekt som en hovedutfordring for framtiden er avløp. I hele vannregionen er det behov for å rydde opp i spredte og kommunale avløp. Her foretas ikke en prioritering mellom vannområdene, men vannregionmyndigheten forutsetter av kommunene selv prioriterer å sette inn tiltak i forhold til lover og forskrifter. Vannregionmyndigheten forutsetter også at de kommunene som ikke har hovedplan for vann- og avløp utarbeider dette. Utarbeidelsen av forurensningsregnskap vil også være et nyttig verktøy, ikke minst for samarbeidet om felles tiltak innen avløp med Finland.

De lokale tiltaksanalysene fra vannområdene legges til grunn for prioriteringer slik det er forutsatt i fastsatt planprogram. De lokale tiltaksanalysene drøfter påvirkninger, miljømål og tiltak i vannforekomster i risiko. Lokale tiltaksanalyser består av et tekstdokument og en tiltakstabell. Tekstdokumentet foreligger som grunnlagsdokument for denne planen og til det regionale tiltaksprogrammet. Tiltakstabellen inngår i sin helhet som en del av det regionale tiltaksprogrammet. Enkelte av de lokale tiltaksanalysene foretar en prioritering av tiltak, men det er generelt for lite informasjon til å foreta en prioritering. Videre har en rekke tiltak blitt foreslått etter de lokale tiltaksanalysene var ferdigstilte, slik at vannområdene ikke har fått utført en helhetlig vurdering av tiltak foreslått i sine kommuner.

Kommunene, som areal- og ressursforvaltere, har gjennom de lokale tiltaksanalysene vært med å vurdere tiltak innenfor eget sektoransvar. De har også tatt opp utfordringer for vannmiljøet i egen kommune og gjennom prosessen vurdert aktuelle spørsmål som er viktige. Den regionale vannforvaltningsplanen tar opp viktige utfordringer for samfunnsutviklingen relatert til vannforvaltning. For å nå miljømålene for vannforekomstene er det i hovedsak slik at alle foreslåtte tiltak må gjennomføres. I arbeidet har det ikke vært så mange tiltak å velge mellom, da et stort antall foreslåtte tiltak er problemkartlegging. Kostnader og nytteverdi er ikke kjent for de fleste tiltakene. Dermed har det ikke vært et godt grunnlag for å velge eller prioritere noen tiltak fremfor andre.

Vannkraft

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) og Miljødirektoratet har i samarbeid gjennomført en nasjonal gjennomgang og prioritering av konsesjoner etter vassdragsreguleringsloven som kan tas opp til vilkårsrevisjon innen 2022 (Rapport nr. 49/2013 fra NVE og Miljødirektoratet). Denne gjennomgangen har ført til nasjonale føringer for regulerte vassdrag¹². I Finnmark vannregion er kun én konsesjon prioritert for revisjon (Adamselv). Her kan aktuelle tiltak være minstevannføring i Adamselv av hensyn til ørretbestanden. I første omgang må det foretas problemkartlegging for å avdekke status og identifisere behovet for ytterligere tiltak.

Videre er det ønskelig å prioritere følgende vannkraftverk:

- Kongsfjord: her er pålegg om minstevannføring gitt etter at ny konsesjon ble gitt i 1994. Revisjon av konsesjonen kan fremmes i neste planperiode. Kongsfjordelva er også en nasjonal lakseelv, og her oppstår det utfordringer med å oppnå miljømålet svært god tilstand for fisk som kvalitetselement hvis ikke avbøtende og forbedrende tiltak utredes og gjennomføres blant annet ovenfor laksetrappa.
- Mattiselv: Dette kraftverket har bare anleggskonsesjon etter Energiloven. Dette innebærer at den ikke har standard miljøvilkår som kan gis etter vassdragslovgivning. Kraftverket kan innkalles til konsesjonsbehandling med hjemmel i Vannressursloven (§66) dersom særlige miljøhensyn tilsier det. Miljømålene basert på vilkår etter Vannressursloven er satt til GØP 2021. Tiltak som er foreslått er problemkartlegging og restaurering av fisketrappa. For å sikre tilstrekkelig vann i trappa for oppgang av anadrom fisk til å sikre levedyktige anadrome bestander må det fastsettes en miljøbasert minstevannføring. Denne skal også sikre forholdene for fisk på strekningen fra trappa og ut i havet. Vannregionutvalget mener at det foreligger særlige miljøhensyn som tilsier innkalling, og ønsker dette gjennomført av NVE.
- Lafjord: Behandling av Repvåg-konsesjonen som påvirker dette vassdraget er i slutfasen. Den utgåtte konsesjonen hadde ikke pålegg om minstevannføring i Lafjordelva og ikke standard miljøvilkår som gir mulighet for å pålegge biotoptiltak og fisketiltak (samt problemkartlegging/undersøkelser) Tiltakene minstevannføring, biotoptiltak og problemkartlegging er foreslått for å oppnå miljømålet levedyktig laksebestand i Lafjordelva.

---

¹² Brev fra Olje- og energidepartementet og Klima- og miljødepartementet av 24. mars 2014.

Vannregionens prioritering er særlig viktig for Mattiselv som ikke har vært gjenstand for vurderingene i den nasjonale gjennomgangen. Dette gjelder forslag til vilkårsendringer/innføringer av vilkår som ikke kan skje gjennom tidsbestemt revisjon etter vassdragsreguleringslovens § 10, nr. 3, men hvor endringene krever innkalling til konsesjonsbehandling etter vannressurslovens § 66.

Vannregionen har flere meget gamle konsesjoner etter Vassdragsreguleringsloven som er omtalt i nasjonal gjennomgang av revisjoner. Disse har ikke standard miljøvilkår og kunnskapsgrunnlaget om disse vassdragene og vannforekomstenes tilstand er mangelfulle og lite dokumentert i den nasjonale gjennomgangen. Det er sterkt ønskelig med miljøvilkår som gir anledning til problemkartlegging og miljøforbedrende tiltak i disse. Vannregionutvalget ber NVE om å finne virkemidler til å innføre dette innenfor denne planperioden.

Konsesjoner gitt etter vassdragsreguleringsloven med revisjonsadgang:

- Alta (Konsesjon 1979-2019) Prøvereglement gjennomført og reguleringsreglement fastsatt
- Kåven (Konsesjon 1949-1999)
- Porsa (Konsesjon 1958-2008) (bruksrettillatelse fra 1958)
- Repvåg (Konsesjon 1952, utgått)
- Adamselv (Konsesjon 1970-2020) (prioritert av NVE i nasjonal gjennomgang)
- Mårøyfjord (Konsesjon 1956-2006 (1988/2006)) Ny konsesjon gitt i 2006 uten miljøvilkår
- Kongsfjord (Konsesjon 1946/1994-2024) (Ny konsesjon gitt i 1994).
- Gandvik (Konsesjon 1952-2002)
- Kobbholm (Konsesjon 1930/2008-2029) (konsesjon opprinnelig gitt i 1999)
- Loustejok (Konsesjon 1956/2008-2038) Vilkår om minstevannføring gitt
- Breivikbotn (Konsesjon 1950/1969-2019) (Opprinnelig utbygging er fra 1950, reguleringskonsesjon er fra 1969)

I tillegg til Adamsfjord med vurdering av minstevannslipp ønsker vannregionutvalget at det prioriteres å innføre standard miljøvilkår for Kåven, Porsa, Mårøyfjord og Gandvik der det i dag er revisjonsadgang. Alle reguleringskonsesjonene inkludert det med senere revisjonsadgang bør problemkartlegges for prioriteringer i denne sammenhengen.

Konsesjoner gitt etter vannressursloven eller konsesjonsfrie kraftverk:

- Mattiselv - Har ikke konsesjon etter vassdragslovgivningen
- Pasvik – 1964 Skogfoss (Ervervskonsesjon) og 1976 Melkefoss (gitt etter vannressursloven)
- Chabardasjohka - Opprinnelig reguleringskonsesjon fra 1956 som er bortfalt. Vedtak om konsesjonsfritak gitt i 1998. Har ikke konsesjon.
- Hakkestabben 1993 - Gitt etter vannressursloven
- Mølnelva 1988 - Gitt etter vannressursloven
- Friarfjordvassdraget 2000 Gitt etter vannressursloven
- Bergsfjord 1957 - Har ikke konsesjon. Ymber har nå søkt konsesjon etter vannressursloven
- Hammerfest 1924/1942 - Har ikke konsesjon etter vassdragslovgivningen

---

Vannregionutvalget ønsker at Mattiselv og Chabardasjohka vurderes prioritert av sektormyndigheten NVE, og innkalles til konsesjonsbehandling etter § 66 i vannressursloven for å oppnå miljømålene og problemkartlegge vannforekomstene som er berørt av utbyggingene. For Bergsfjord karftverk ønskes det at det innføres standard miljøvilkår som et resultat av konsesjonsbehandlingen. De andre kraftverkene bør problemkartlegges for nærmere vurdering av tiltak, eller vurdering av juridiske virkemidler.

Vannregionutvalget ønsker at det i de vassdrag/vannkraftanleggene som er nevnt her innføres dagens standardvilkår for naturforvaltning i alle konsesjoner, og at juridiske virkemidler vurderes for konsesjonsfrie kraftverk.

Kandidater til sterkt modifiserte vannforekomster (kSMVF)

Avklaring av vannforekomster som skal utpekes som endelige SMVF var ikke mulig innen høringsfristen da veilederen og retningslinjer kom svært sent i prosessen. Tretti vannforekomster som er foreslåtte kSMVF har fått foreslått miljømål (se kap.5.3), og vannregionutvalget ønsker at disse prioriteres videre for endelig avklaring av SMVF-status og definering av miljømål GØP. For de resterende kSMVF (42 vannforekomster) er det foreslått problemkartlegging, og miljømål er satt til standard miljømål (minst god økologisk tilstand) inntil videre. Det er usikkert hvordan disse vannforekomstene skal behandles videre. I henhold til vannforskriften skal alle kSMVF utpekes som endelig SMVF innen den regionale vannforvaltningsplanen og tiltaksprogrammet skal godkjennes ved kongelig resolusjon, eller settes som naturlige vannforekomster. Det er usannsynlig at den økologiske tilstanden for disse vannforekomstene vil bli avklart innen den tid.

Vannregionutvalget ønsker å foreslå to alternativer for videre behandling av kSMVF som ikke prioriteres videre¹³:

- Vannforekomstene settes som naturlige vannforekomster, jmf. vannforskriften § 5. Vannforekomstene beholder sin risikovurdering og problemkartlegges for å avdekke status og muligheter for tiltak.
- Vannforekomstene beholder sin kandidat-status til neste planperiode. Vannforekomstene problemkartlegges, og miljømål settes som minst god økologisk tilstand inntil undersøkelser avklarer tilstand, om ikke annet miljømål er spesifisert.

Hvilken løsning som blir valgt avhenger av nasjonale retningslinjer og tilbakemeldinger.

Kunnskapsgrunnlaget – ytterligere problemkartlegging nødvendig

Vannforskriften forutsetter bruk av biologiske parametere hvor de fysiske/ kjemiske parametere er støtteparametere. Dette underbygger et stort behov for problemkartlegging i vannregionen. Det er de konkrete vannmiljødataene fra vannprøvetaking og fylkesmennenes faglige vurderinger om miljøtilstanden i vannforekomstene som er lagt inn i databasen www.vann-nett.no og som de lokale tiltaksanalysene bygger på. Planprosessen har vist at en ikke vet nok om et stort antall av vannforekomstene, og dette er en utfordring når sektormyndighetene skal utrede tiltak innenfor sine ansvarsområder. Kunnskapsgrunnlaget for å vurdere miljøtilstanden i både vassdrag og kystvann må derfor styrkes. Det regionale

---

¹³ Dette gjelder kun vannforekomster som er kSMVF grunnet påvirkning fra vannkraft og reguleringer, ikke kSMVF i kystvann.

---

tiltaksprogrammet legger opp til betydelig omfang av problemkartlegging. Problemkartlegging foreslås i 169 elve- og innsjøvannforekomster og i 22 kystvannforekomster. Dette medfører også en utfordring når tiltak skal prioriteres, og vannregionmyndigheten forutsetter av problemkartlegging prioriteres av sektormyndighetene der man mistenker størst påvirkning i første omgang. Vannregionutvalget ønsker også en styrking av kunnskapsgrunnlaget og kartlegging av tilstand og påvirkningsbilde skal prioriteres i vannregionen.

Vannforvaltning i et regionalt utviklingsperspektiv og forholdet til andre regionale planer

Kgl. Res. av juni 2010 slår fast at fylkeskommunenes rolle både som planmyndighet og regional utviklingsaktør gir grunnlag for merverdi i skjæringspunktet mellom vannforvaltningen og øvrige utviklingsoppgaver. I Miljøverndepartementets forventningsbrev til fylkeskommunene av 19. februar 2013 påpeker departementet at fylkeskommunen har en sentral rolle i å veie ulike interesser mot hverandre i arealpolitikken, herunder sikring av friluftsområder og helhetlig vannforvaltning. Departementet forventer at synergieffekter og koplinger mellom andre ansvarsområder fylkeskommunene har som regional utviklingsaktør – slik som folkehelse, friluftsliv, reiseliv, vannkraft, akvakultur, landbruk og kulturminnevern.

Ved rullering av regionale planer og de årlige handlingsprogrammene bør vannforvaltningsplanen kunne legges som føringer der det er relevant innenfor fagtemaene:

- Verdiskaping
- Folkehelse
- Friluftsliv
- Arealbruk
- Samferdsel

Kostnadseffektivitet og samfunnsøkonomi

Kgl. Res av juni 2010 legger til grunn at tiltak som er samfunnsøkonomisk lønnsomme gjennomføres, det vil si at kvantifiserbare og ikke-kvantifiserbare nyttevirkinger for samfunnet ved tiltaket som skal gjennomføres er større enn kostnadene. Der nyttevirkningene er vesentlig mindre enn kostnadene skal unntaksbestemmelsene anvendes. Lovpålagte tiltak skal likevel gjennomføres. Sektormyndighetene har ansvaret for å utrede tiltakenes kostnadseffektivitet. Det har vært krevende for sektormyndighetene å vurdere kostnadseffektivitet for tiltak innen sine ansvarsområder. Det har dermed ikke vært mulig å prioritere tiltak gjøres basert på kostnad-effektvurderinger og bruk av fordeling av tiltak mellom flere sektorer for å kunne oppnå realistisk miljøforbedring i vannforekomstene.

Totalt 13 vannforekomster er foreslått til utsatt frist for å oppnå miljømål jf. § 10 i vannforskriften. Ikke alle sektormyndigheter har oppgitt årsak for utsatt frist. For kun 1 vannforekomst skyldes fristen uforholdsmessige høye kostnader. Videre er utsatt frist begrunnet med for lite data og effekten av tiltak ikke vil være synlig innen 2021. Det vises det kap.5.4 for mer informasjon.

Det er ikke foretatt en vurdering om fremtidige klimaendringer vil påvirke måloppnåelsen for vannforekomstene i vannregionen. Dette skyldes at tiltakene ikke er fullstendig prosjektert på nåværende tidspunkt, og dermed blir det vanskelig å forutsi hvordan effekten kan påvirkes, samtidig som fremtidige klimaendringer er ikke forventet å ha stor effekt før etter planperioden 2016-2021.

Beskyttede områder

Miljødirektoratet har utarbeidet et register over beskyttede områder. Mer informasjon om dette finnes i kap.5.2.1. Hvordan beskyttede områder prioriteres må avventes.

Registeret skal gi oversikt over eventuelle andre miljømål enn de som følger av vannforskriften. Etablering av register over beskyttede områder innebærer ikke nye krav til disse områdene:

- Det sikrer at miljømål underlagt andre bestemmelser / andre former for vern enn vannforskriften blir ivaretatt
- At et område er beskyttet kan få konsekvenser for hvordan vi deler inn vannet, det vil si inndeling/avgrensning av vannforekomster
- Overvåking i beskyttede områder må koordineres med annen overvåking. Overvåking av beskyttede områder er også nevnt i naturmangfoldloven. Blant annet kan dette påvirke lokalisering av overvåkingsstasjoner
- Ingen forringelse fra svært god tilstand kan godtas i beskyttede områder
- Beskyttede områder kan være spesielt utsatte ved klimaendringer

Om områdene utpekt i oversikten skal ha strengere miljømål enn vannforskriften tilsier avhenger av hvilke miljømål de andre relevante forskriftene krever. Vannregionmyndigheten mottok oversikten 10.04.2014, og det har dermed ikke vært nok tid for å bearbeide dette nærmere. Vannregionmyndigheten vil jobbe med dette videre under høringsperioden, slik at eventuelle endringer i miljømål for de aktuelle vannforekomstene kan avklares.

4 Hvordan står det til med vannet vårt?

Dette kapitlet er et sammendrag av kunnskapsgrunnlaget, som bygger på arbeidet som er gjort med karakterisering, risikovurdering, overvåking og klassifisering. En oversikt over påvirkninger, miljøtilstand og risikovurdering, miljømål, tiltak og overvåking følger. Det vises også til www.vann-nett.no for ytterligere informasjon, samt det regionale tiltaksprogrammet og overvåkingsprogrammet som er vedlegg til denne planen. Kun vannforekomster på norsk territorium er omtalt i dette kapitlet.

4.1 Påvirkninger

Miljøtilstand fastsettes ved innsamling av tilgjengelig overvåkingsdata om økologiske, kjemiske og kvantitative forhold i vannforekomstene. Der hvor overvåkingsdata mangler, er vurderingene foretatt på bakgrunn av lokalkunnskap om påvirkningene, ved bruk av data fra sammenlignbare vannforekomster og miljøfaglige ekspertvurderinger/skjønn fra fylkesmennenes side. Kommunene har bidratt med viktig lokal kunnskap om miljøtilstand og påvirkninger, samt kunnskap om fremtidige planer for areal- og ressursbruk. Fylkesmennene har hatt det miljøfaglige koordinerings- og kvalitetssikringsansvaret for karakteriseringen og datainnsamlingen.

I vannregion Finnmark er det mange ulike faktorer som påvirker miljøtilstanden i vannforekomstene. Effekten av påvirkningene varierer bl.a. på grunn av topografi, beliggenhet og befolkningstetthet. I presentasjonen av påvirkninger benyttes påvirket areal i km² for innsjøer og kystvann, mens det for elver og bekker presenteres i lengde elv/bekk i

km. Alternativt kan påvirkninger presenteres for antall vannforekomster. Vannforekomst som enhet er mindre sammenlignbart mellom påvirkningene da vannforekomster ikke er en konstant enhet. Påvirkninger som har signifikant effekt på vannforekomstene er påvirkninger som er registrert med middels, stor og svært stor påvirkningsgrad. I presentasjonen omtales påvirkninger som er registrert/vurdert med alle nivåer påvirkningsgrad, da det foreligger lite data som tilsier om påvirkningene er signifikante eller ikke. Dette omtales nærmere i kap.3.1 i det regionale tiltaksprogrammet for vannregion Finnmark.

Det ikke er utarbeidet oversikter for den internasjonale vannregionen. Oversiktene over risiko og tilstand for vannområdene Tana, Pasvik og Neiden gjelder norsk side.

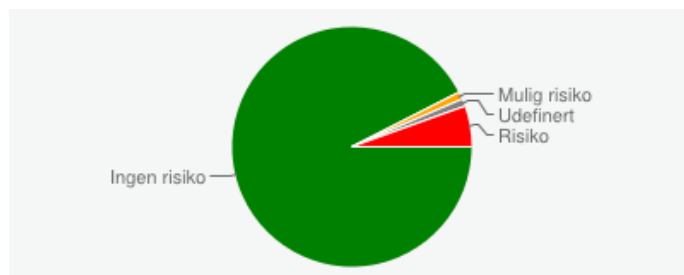
4.1.1 Elver

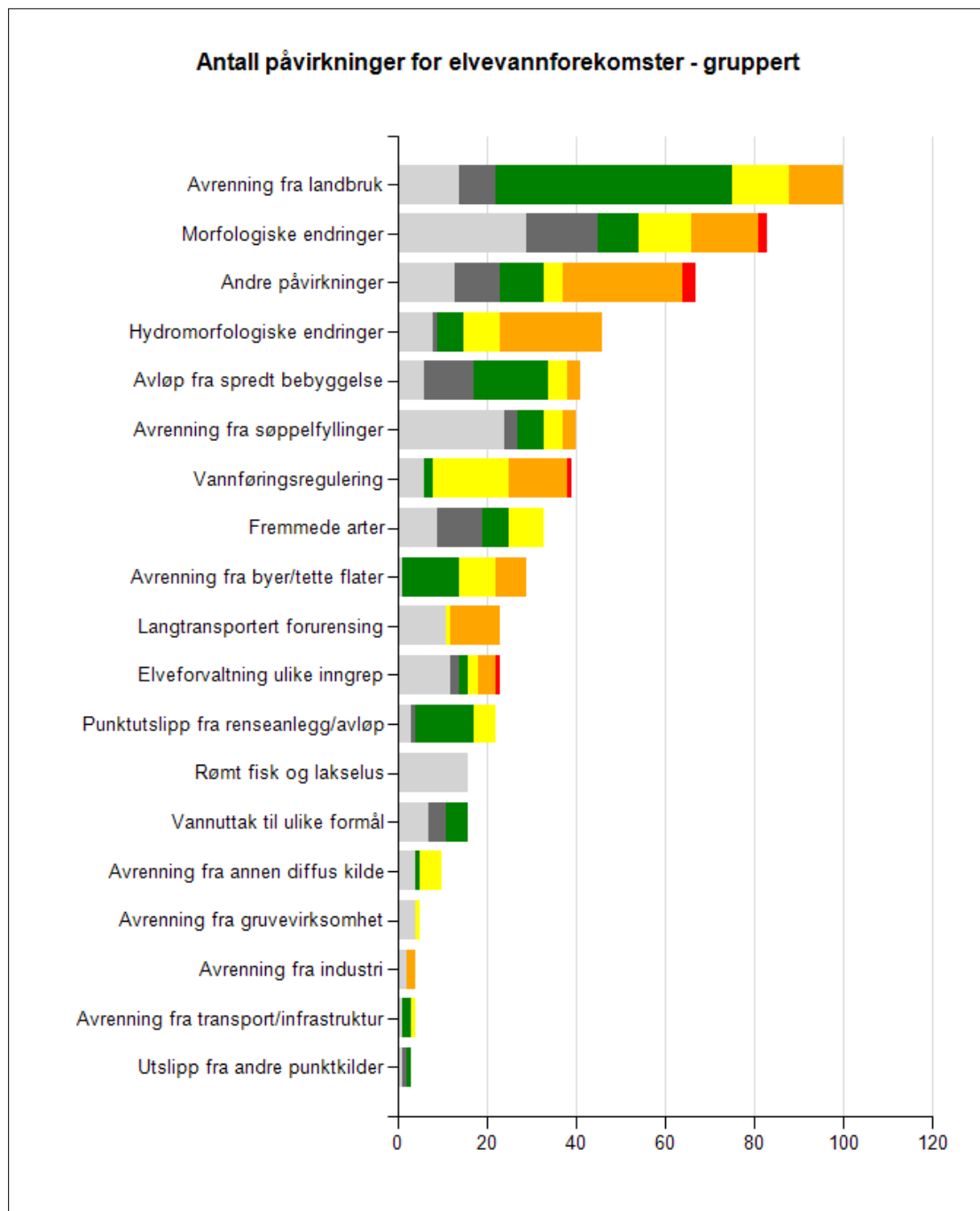
Elver utgjør til sammen 56287,9 km i vannregionen. Tabell 4 viser en oversikt over risikovurderingen av elvevannforekomstene i vannregionen. Som det fremkommer av tabellen, er under 5 % i risiko for å få dårligere enn god økologisk tilstand i 2021, med 63 vannforekomster som ikke er avklart ennå (per 15.04.2014).

I figur 4 (s.39) fremgår det en oversikt over påvirkninger i elvevannforekomster med ulik påvirkningsgrad. Dette viser at nesten alle registrerte påvirkninger har ukjent påvirkningsgrad og det er dermed behov for kartlegging og undersøkelser for å avgjøre om påvirkningen har effekt på miljømål og om tiltak må utredes.

Tabell 4: Risiko, elv

Tilstand	Antall	Prosent	Km
Ingen risiko	2953	96,1	54106,3
Mulig risiko	31	0,5	308,8
Udefinert	32	0,1	75,8
Risiko	174	3,2	1796,7

Figur 4: Grupperte påvirkninger for elver i Finnmark, alle påvirkningsgrader

Påvirkningsgrad:

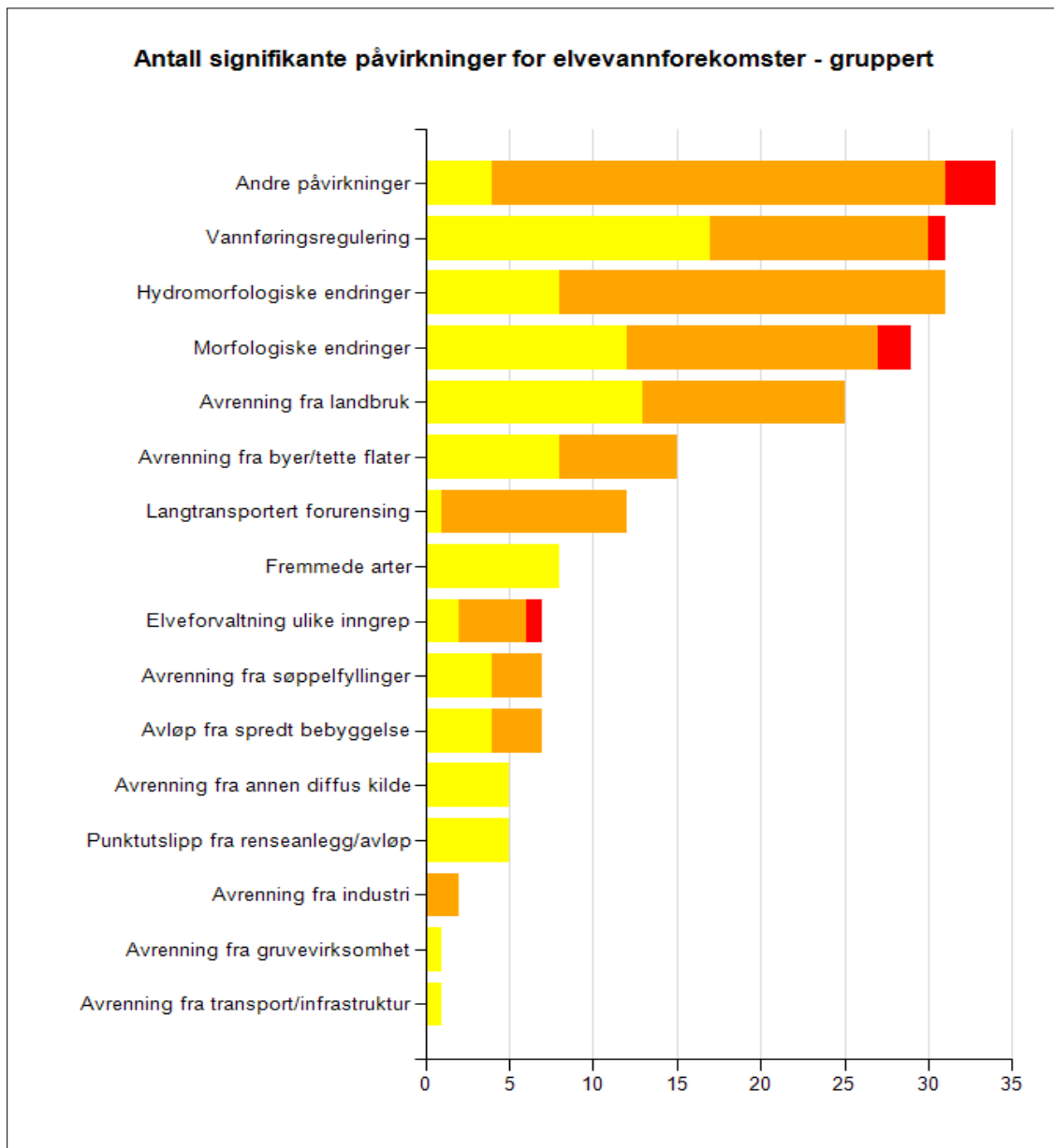

Videre, i figur 5 fremgår det hvilke påvirkninger som er p.t. (april 2014) registrert med middels, stor eller svært stor påvirkningsgrad. Sammenlagt ser man at påvirkninger fra hydromorfologiske endringer er mest utbredt i vannregionen. Her inngår, i rekkefølge med flest registrerte tilfeller: fiskevandringshindre, vannkraft, flomverk og forbygninger, annen regulering og fysisk endring av bekkeløp. Her er Statens vegvesen, NVE og kommunene ansvarlig for å foreslå tiltak.

Landbruk er også en registrert påvirkning, men etter nærmere vurdering antas det at landbruk ikke utgjør en stor påvirkning og er ikke prioritert videre. "Andre påvirkninger" er

hovedsakelig er påvirkninger knyttet til anadrome fiskebestander. Videre er de største påvirkningene i vannregionen fra avrenning fra byer/tettsteder og spredt bebyggelse (avløp), fremmede arter, langtransportert forurensning og forsøpling. Her er flere sektorer ansvarlige, kommunene har ansvar for både landbruk, avløp og forsøpling, men Fylkesmannen i Finnmark har tilsyn med forsøpling og ansvar for fremmede arter. For langtransportert forurensning fra Russland må nasjonale myndigheter involveres.

Figur 5: Grupperte påvirkninger i elver i Finnmark, middels – svært stor påvirkningsgrad
Påvirkningsgrad: Middels Stor Svært stor

For ytterligere informasjon vises det til www.vann-nett.no samt det regionale tiltaksprogrammet.

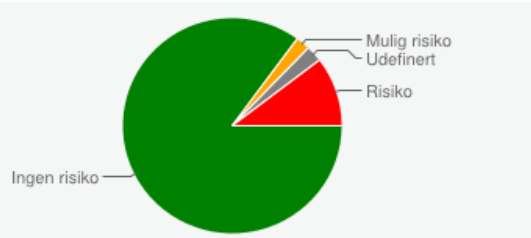
4.1.2 Innsjø

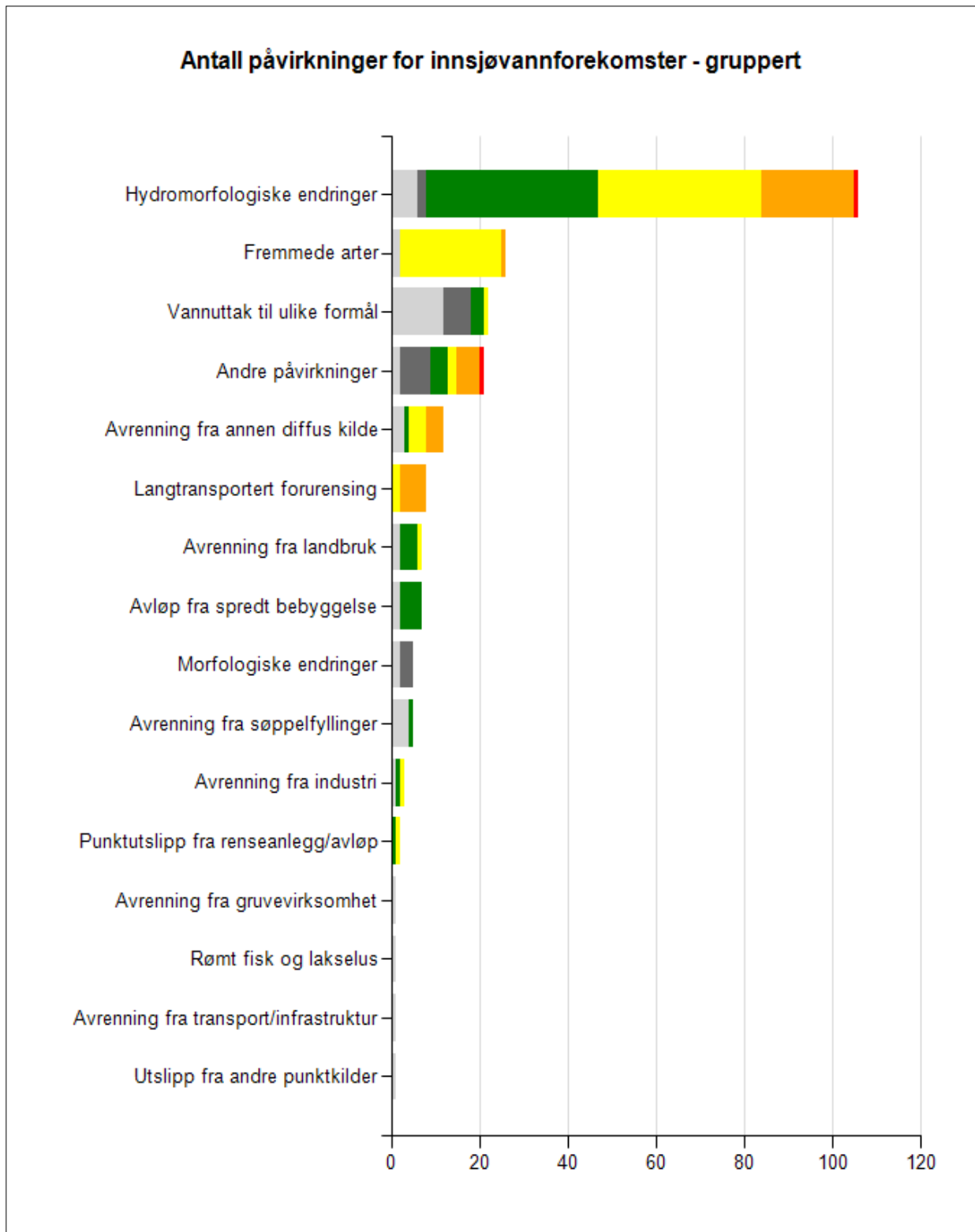
Innsjøer utgjør til sammen 1129 km² i vannregionen. Tabell 5 viser en oversikt over risikovurderingen av innsjøforekomstene i vannregionen. Som det fremkommer av tabellen er kun 10,4 % i risiko for å få dårligere enn god økologisk tilstand innen 2021, med 36 vannforekomster som ikke er avklart ennå (per 15.04.2014).

I figur 6 fremgår det en oversikt over påvirkninger i innsjøforekomster med ulik påvirkningsgrad. Dette viser at en del registrerte påvirkninger har ukjent påvirkningsgrad og det er dermed behov for kartlegging og undersøkelser for å avgjøre påvirkningens effekt og om tiltak må utredes. Figur 7 viser en oversikt over antall signifikante påvirkninger (middels til svært stor påvirkningsgrad). For innsjø er de største påvirkningene hydromorfologiske endringer, fremmede arter og "andre påvirkninger" (påvirkninger på anadrome fiskebestander). For disse påvirkningene er henholdsvis NVE, Fylkesmannen i Finnmark, og Miljødirektoratet sektormyndighet og må foreslå tiltak.

Tabell 5: Risiko, innsjø

Tilstand	Antall	Prosent	Km ²
Ingen risiko	690	79,9	901,8
Mulig risiko	15	1,6	18,2
Udefinert	3	0,1	0,9
Risiko	82	18,4	208,1

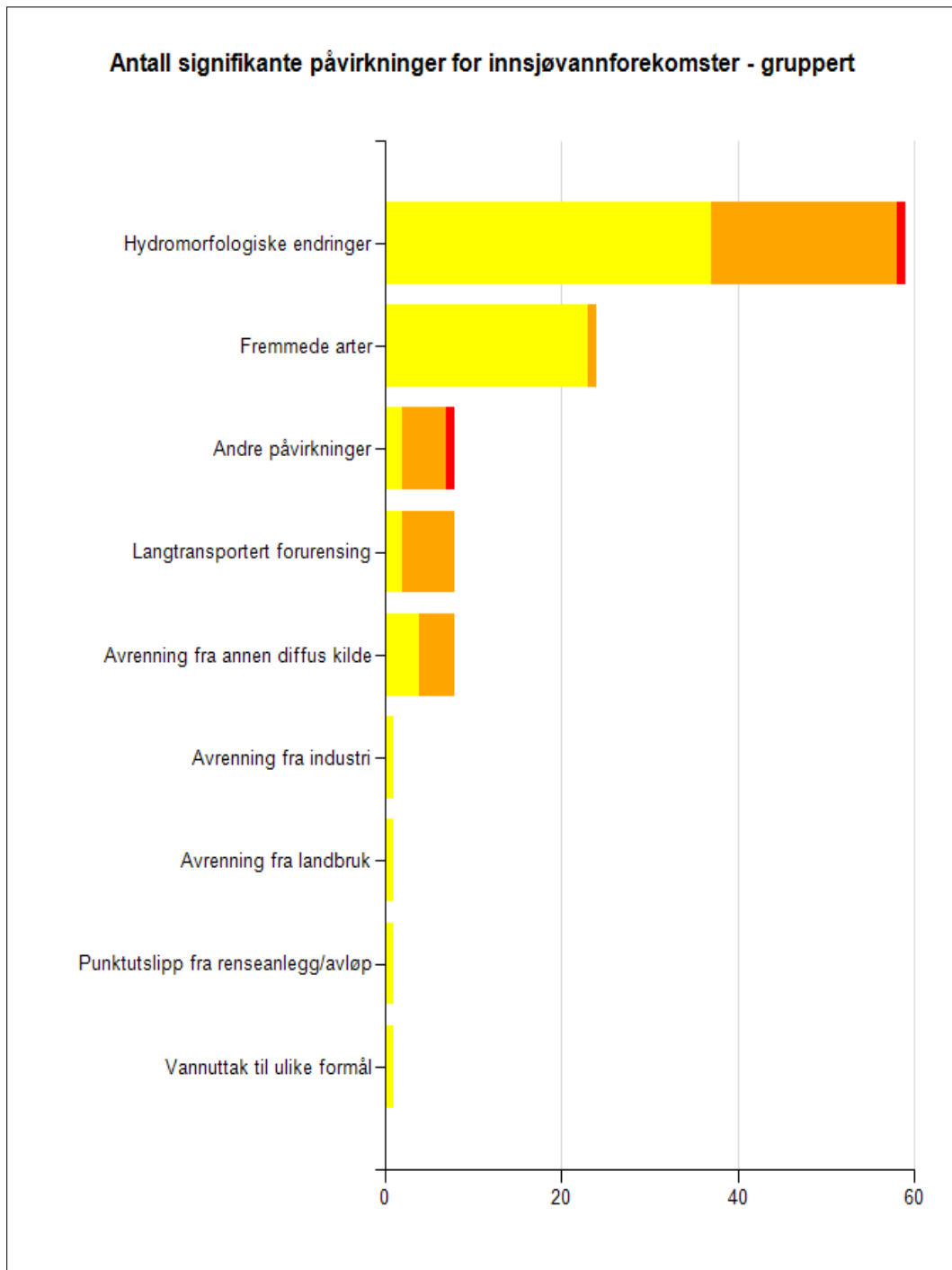

Figur 6: Grupperte påvirkninger for innsjøer i Finnmark, alle påvirkningsgrader

Påvirkningsgrad:

Figur 7: Grupperte påvirkninger i innsjøer, middels – svært stor påvirkningsgrad
 Påvirkningsgrad: Middels Stor Svært stor

4.1.3 Kystvann

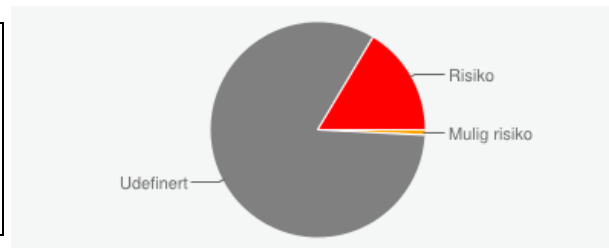
Kystvannforekomstene utgjør til sammen 15 519 km² i vannregionen. Tabell 6 viser en oversikt over risikovurderingen av kystvannforekomstene i vannregionen. Som det fremkommer av tabellen er hoveddelen av kystvannforekomster satt til udefinert risiko. Dette skyldes påvirkning fra kongekrabbe, som er løftet til nasjonalt nivå for avklaring. Inntil man kommer til enighet vil disse vannforekomstene stå med udefinert risiko. Tabellen viser også at relativt få kystvannforekomster er satt til risiko, kun 39 stykker (per 15.04.2014).

Fylkesmannen i Finnmark har også ansvar for å foreslå tiltak for fremmede arter, med unntak av kongekrabbe som er til avklaring.

Morfologiske endringer som havn og molo ligger under Kystverket sitt ansvar, og det har ikke kommet retningslinjer for hvordan man skal jobbe videre med denne problemstillingen. I et brev av 09. april 2014 til vannregionmyndighetene ber Kystverket og Miljødirektoratet om en gjennomgang av karakterisering knyttet til havner, da det mistenkes at enkelte steder kan forurensning være feilregistrert som fysiske inngrep. Dette gjelder hele landet. Gjennomgangen skal utføres innen november 2014, og endringer vil bli oppdatert etter høringsperioden.

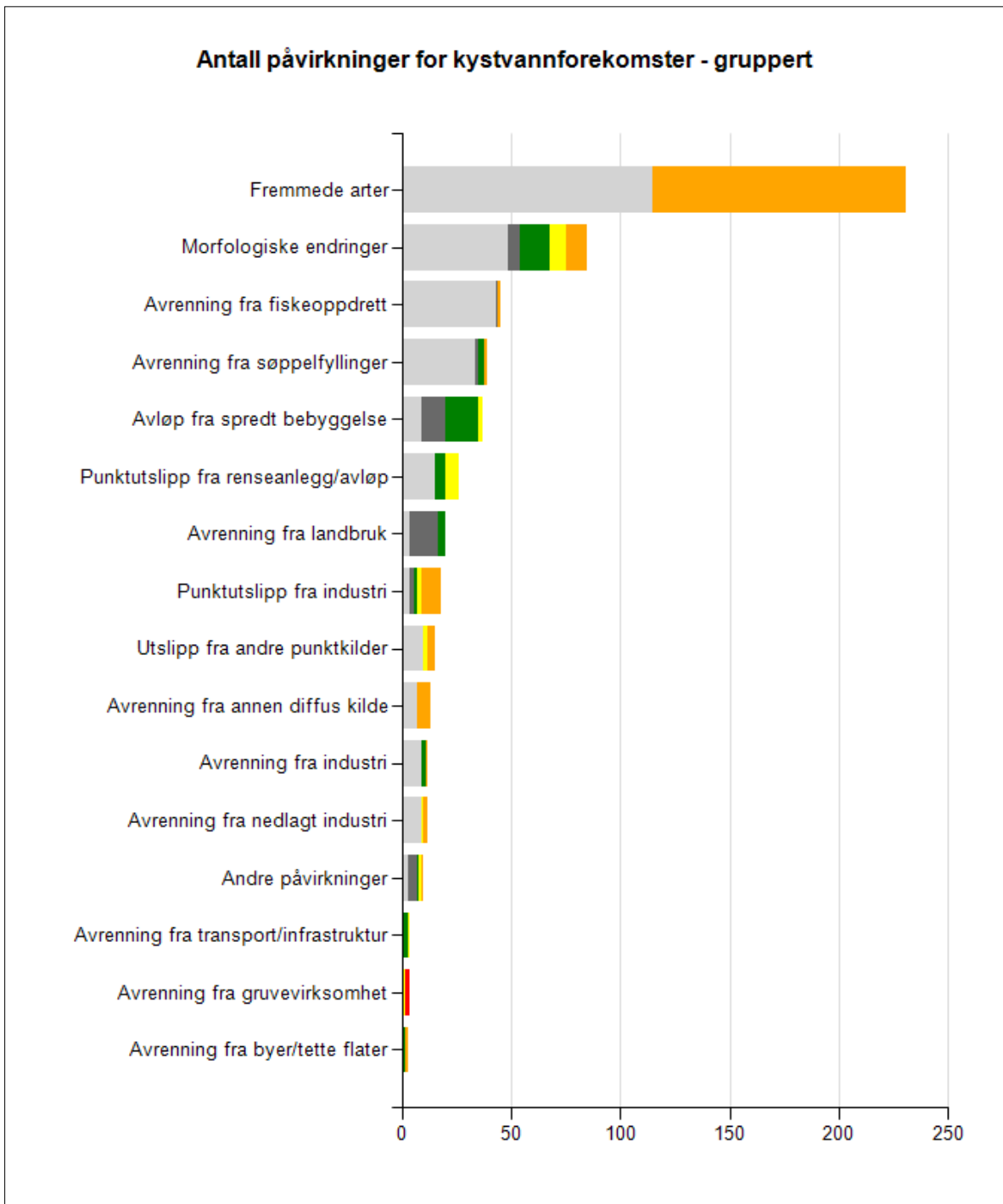
Tabell 6: Risiko, kystvann

Tilstand	Antall	Prosent	Km ²
Ingen risiko	0	0	0
Mulig risiko	2	<0,5	4
Udefinert	197	87,6	13595
Risiko	39	12,4	1920

Figur 8 viser en oversikt over påvirkninger i kystvannforekomstene. Også for denne vanntypen har flere påvirkninger ukjent påvirkningsgrad, og det er et behov for undersøkelser. For kystvannforekomster er det morfologiske endringer, punktslipp fra industri, avrenning fra diffuse kilder samt fremmede arter som har flest registrerte påvirkninger. Utslipp fra industri reguleres av Fylkesmannen i Finnmark og Miljødirektoratet.

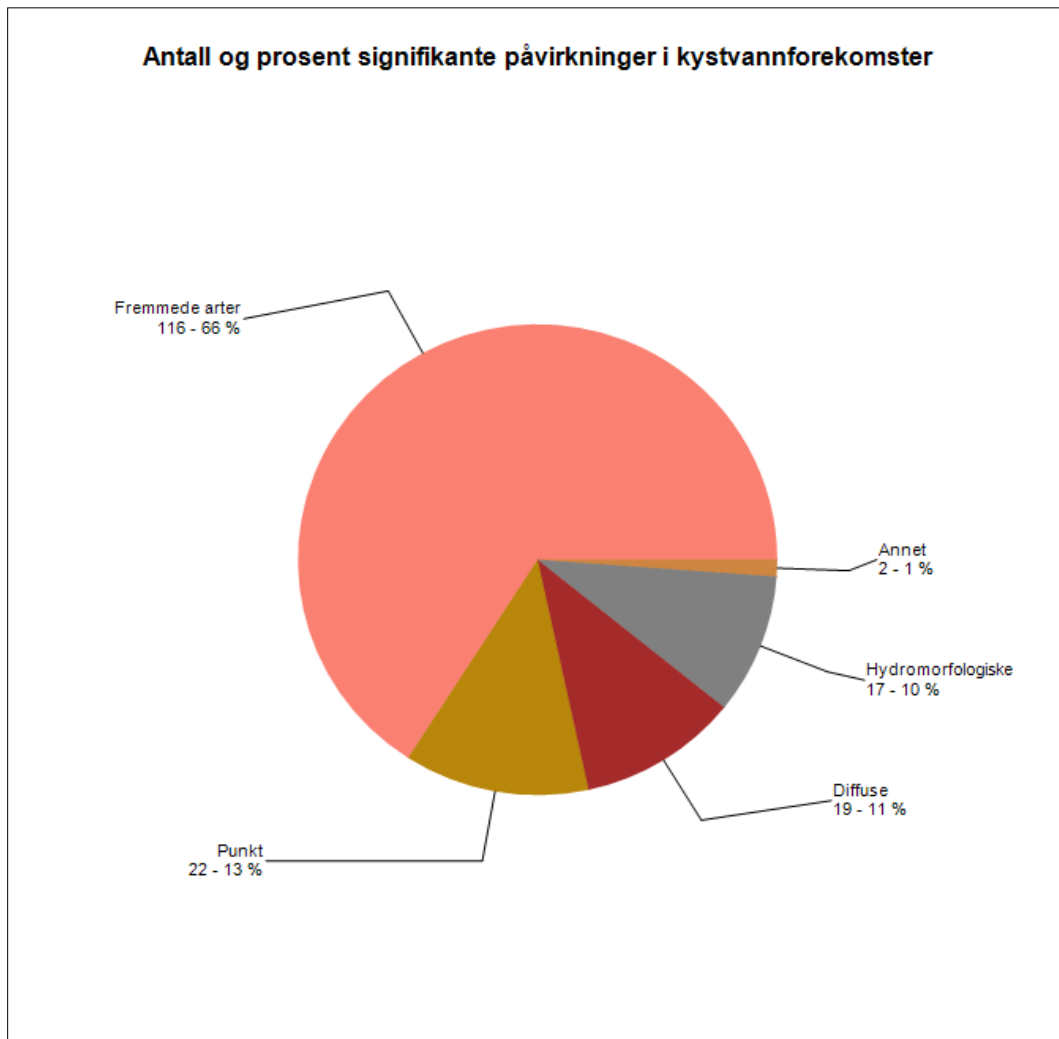
Figur 9 (s.46) viser antall og prosent signifikante påvirkninger i kystvannforekomster. Punktkildeforurensning omfatter utslipp fra industri (ikke-IPPC), kommunalt avløpsvann uten rensing og utslipp fra annen punktkilde. Sistnevnte er avrenning fra gruvemasser fra Syd Varanger Gruve AS i Kirkenes samt målinger av prioriterte stoffer. Dette er et særskilt problem i Pasvik, som har gruve drift og som grenser til Russland.

Figur 8: Grupperte påvirkninger for kystvann, alle påvirkningsgrader

Påvirkningsgrad:

Figur 9: Antall og signifikante påvirkninger i kystvann

4.1.4 Grunnvann

Karakteriseringen av grunnvannet er utført på nasjonalt nivå av ekspertgruppe med deltakelse fra Norges geologiske undersøkelser (NGU). I Finnmark står grunnvannsressursene for en liten del av vannforekomstene, og det er registrert 138 grunnvannsforekomster som utgjør 699,95 km². Nesten alle disse forekomstene regnes i utgangspunktet for å ha oppfylt vannforskriftens miljømål, men overvåking vil bli nødvendig for å bekrefte dette. Det vil bli fokusert på grunnvannsforekomster i neste planperiode (2016–2021). Oppdatert informasjon om og kart over disse vannforekomstene finnes på www.vann-nett.no/saksbehandler.

4.2 Miljøtilstand

Hva mener vi når vi sier at målet er "god miljøtilstand"?

Spør du en fisker om hvilken elv som har god tilstand, svarer han trolig den som bugner av fisk. En ordfører vil kanskje trekke frem grunnvannsforekomsten som er kommunens drikkevann, eller vannet med den fineste badestranden. For en bonde er det vannet som ikke er forurenset med tungmetaller som kan brukes til vanning av grønnsakåkeren. Naturentusiasten vil si at godt vannmiljø innebærer at spesielle arter skal kunne leve i vannet, for eksempel elvemuslingen. Hver og en av oss kan ha helt forskjellig oppfatning av hva som er godt vannmiljø, basert på hva vi ønsker å bruke vannet til, og hvor mye kunnskap vi har om livet i vannet.

Vannforskriften definerer hva god tilstand er

Vannforskriften gir oss en økologisk definisjon av hva som er godt vannmiljø, og legger en del objektive minimumskriterier til grunn for definisjonen av god miljøtilstand. Føringene i regelverket innebærer at alle involverte skal arbeide ut fra et felles fastsatt mål om godt vannmiljø, der hovedvekten legges på økologiske og kjemiske forhold. Vi bruker begrepene "god økologisk tilstand" (GØT) og "god kjemisk tilstand". God økologisk og kjemisk tilstand skal sikre levedyktige bestander av alle viktige grupper av organismer, og på den måten sørge for godt fungerende økosystemer. Ulike vanntyper har ulike kriterier. Det vil for eksempel si at miljømålet for en næringsrik innsjø i Østfold er annerledes enn for et fjellvann i Finnmark.

Vi tar utgangspunkt i en skala med fem tilstandsklasser som er fastsatt i vannforskriften. "Svært god tilstand" tilsvarer forhold som er tilnærmet upåvirket av menneskelig aktivitet. "God tilstand" innebærer en viss grad av påvirkning, men ikke større enn at vannets økosystem fungerer som det skal og at bruken av vannet kan anses for å være bærekraftig.

Når påvirkningen er så stor at tilstanden er moderat regnes dette ikke lenger som akseptabelt. Da vil viktige arter være sterkt redusert eller borte og økosystemet fungerer ikke lengre optimalt. Grensen mellom god og moderat tilstand er derfor definert som nedre akseptable grense for miljøtilstand i vannforskriften. Det aksepteres dessuten ikke at tilstanden forringes. Vi måler altså miljøtilstanden som avvik fra naturtilstanden, og miljømålet er minst god økologisk tilstand.

Miljøgifter

Kjemisk tilstand er et mål på utvalgte miljøgifter som skal fases ut. Her opererer vi kun med en tålegrense og således kun to klasser: "god tilstand" og "dårlig tilstand". Både økologisk tilstand og kjemisk tilstand må være "god" for at vannforekomstene skal få betegnelsen god miljøtilstand.

Fig. 10: Vannforekomstens økologiske tilstand skal plasseres i en av fem klasser, hvor grensen mellom god og moderat avgjør om miljømålet er oppnådd. Kjemisk tilstand er enten god eller dårlig, fordi hvert av stoffene har en fastsatt grenseverdi som ikke skal overskrides.

Hva er det som måles for å finne tilstanden?

Gjennom undersøkelser vet vi om vannet inneholder de vanlige artene som skal leve i denne vanntypen. Har vannet en forventet sammensetning av dyr og planter? Ser vi for eksempel på bunndyr, kan disse gi oss indikasjoner på om noe er galt.

Noen bunndyr er mer følsomme for forurensning, og tilstedeværelse eller fravær av disse artene forteller oss mye om vannets tilstand. Sammensetning og aldersfordeling av fiskesamfunnet i en innsjø er et annet eksempel. Gjennom å kartlegge tilstanden og overvåke sammensetningen av vannlevende arter kan vi si om vannet har god økologisk tilstand.

Vi benytter de mest egnede bioindikatorerne på miljøpåvirkning. For kystvann måles bl.a. planteplankton, makroalger (bl.a. tang og tare) og bunndyr. Det er det mest følsomme av disse som er avgjørende. I tillegg måles det som kalles hydromorfologiske og fysisk-kjemiske indikatorer, så som strømforhold, temperatur, mengde fosfor, siktedyp og oksygeninnhold. I vassdrag måles bl.a. fisk, planteplankton, vannplanter, alger og bunndyr. Også her måles i tillegg flere hydromorfologiske og fysisk-kjemiske indikatorer.

Det er fastsatt klassegrenser for de ulike indikatorene som finnes i klassifiseringssystemet for vann. Klassifiseringssystemet finnes på www.vannportalen.no.

Miljømål for grunnvann

På lik linje som for overflatevannforekomster skal grunnvannforekomster ha god kjemisk tilstand, som tar utgangspunkt i mer enn utvalgte miljøgifter. I tillegg er god kvantitativ tilstand også et mål for grunnvann. Tilstanden til grunnvann settes imidlertid kun i en av to klasser: God eller dårlig tilstand.

For grunnvann opererer vi også med terskel- og vendepunktverdier. Dette fordi det er en betydelig tidsforsinkelse fra en påvirkning skjer til et miljøproblem oppstår i en grunnvannsforekomst. Tiltak må derfor på plass før tålegrensene er overskredet.

Vannforskriften og andre miljømål

I helhetlige vannforvaltningsplaner kan det være hensiktsmessig å ha fokus på øvrige mål i tillegg. Eksempler på dette kan være ulike spørsmål knyttet til vannets egnethet for bruk: Kan vi drikke vannet? Er kystvannet egnet til bruk i sjømatnæringen? Er det trygt å spise fisken som er fanget her? Er vannet egnet til landbruksformål? Gir vannet oss mulighet til bading og rekreasjon? Vann har mange brukere, og interessene knyttet til vann er mange og i noen tilfeller står de mot hverandre. Utbygginger versus fiskeinteresser er et eksempel på dette. Ulike interesser, og eventuelle interessekonflikter kan være en vesentlig utfordring som må adresseres i løpet av prosessen fram mot høring av forvaltningsplanen.

Der det finnes andre bestemmelser enn vannforskriften, vil de strengeste kravene gjelde. Det stilles for eksempel andre og høyere krav til vann som skal brukes til drikkevann. Drikkevannskilder må derfor både ha god økologisk tilstand og samtidig oppfylle kravene i drikkevannsforskriften.

Godt økologisk potensial

I noen vassdrag er det store samfunnsinteresser knyttet til fysiske inngrep, for eksempel vannkraftanlegg eller havner. For disse kan det være vanskelig å oppnå god miljøtilstand uten at samfunnsnyttene blir redusert. For disse gjelder miljømålet godt økologisk potensial (GØP). Disse vannforekomstene kalles sterkt modifiserte vannforekomster (SMVF). Når alle realistiske avbøtende tiltak er gjennomført for å bedre miljøtilstanden, sier vi at vannforekomsten har oppnådd målet godt økologisk potensial.

Unntak

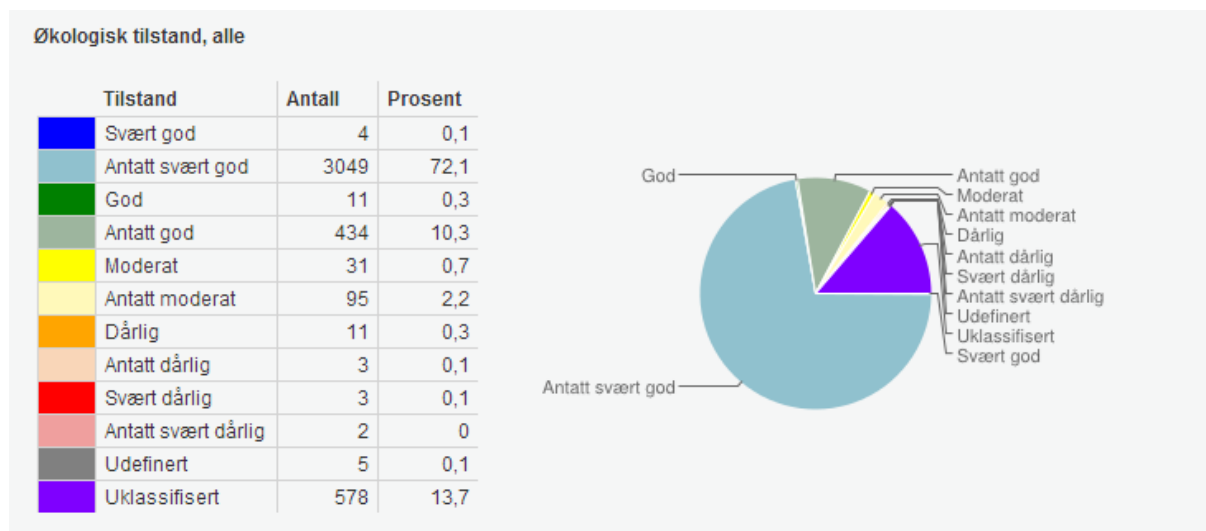
I tilfeller med svært forurenset eller på andre måter påvirket vann, hvor man anser det urealistisk å kunne oppnå god tilstand i løpet av planperioden, kan det bli aktuelt med unntak (tidsutsettelse). Da blir målet å oppnå god tilstand i løpet av neste 6-års planperiode.

Antakelig svært god økologisk tilstand i det meste av vannet i Finnmark!

Vannforskriften stiller store krav til kunnskapsnivået når miljøtilstanden i vannforekomstene skal vurderes. Det er mange kvalitetselementer som inngår i vurderingen, og hvert enkelt kvalitetselement kan måles ved bruk av flere ulike parametre. Det stilles også krav til prøvetakingsmetode, analysemetode, samt antall frekvens og varighet for prøvetakingen, før man kan si at kunnskapen tilfredsstiller kvalitetskravene for klassifisering fullt. Antall prøvetakingsstasjoner for hver vannforekomst må være tilstrekkelig, og stasjonenes plassering må være representativ for formålet.

I Finnmark vannregion er det over 4300 vannforekomster. Svært få av disse har blitt studert i henhold til kravene, og fullstendig klassifisering kan derfor sjelden utføres. Samtidig er det slik at Finnmark, i både norsk og europeisk målestokk, er tynt befolket. Det meste av industriell aktivitet i vannregionen er lokalisert langs kysten. Vi har store områder som kan anses å være upåvirket av menneskelig aktivitet, med unntak av eventuell langtransportert

forurensning og klimaendringer. Over 3000 av våre vannforekomster har ingen registrerte påvirkninger på vannmiljøet, og derfor antar vi at den økologiske tilstanden i disse er svært god. Videre er det ofte slik at selv om man mangler data for fullstendig klassifisering, så har man målinger for enkelte parametere som regnes som følsomme for registrerte påvirkninger. Da det er det kvalitetselementet med dårligst tilstand som styrer resultatet, vil man kunne vurdere den økologiske tilstanden selv på bakgrunn av ett eller noen få kvalitetselementer.

Fig. 11: Selv om vi har store områder uten klassifiseringsdata i Finnmark, så er det grunnlag for å anta at mye av overflatevannet har svært god eller god økologisk tilstand (per 15.04.2014).

I stor grad udefinert kjemisk tilstand på grunn av datamangel

Når det gjelder kjemisk tilstand så må man ha målinger for å vurdere tilstanden. Det tillates ikke at det gjøres antagelser basert på faglig skjønn, selv om det ikke er registrert påvirkninger. Med unntak av Jarfjordfjellet, samt enkelte forurensede havner, er det langt mellom prøvetakingsstasjoner for miljøgifter i Finnmark. Derfor er den kjemiske tilstanden i mesteparten av vannforekomstene udefinert.

Fig. 12: Kjemisk tilstand er udefinert for 97 % av vannforekomstene i Finnmark (per 15.04.2014).

Miljøtilstanden i vannområdene i Finnmark

I tabellene under gis det en oversikt over tilstanden for vannforekomstene i de ulike vannområdene (per 15.04.2014). Som beskrevet ovenfor, så er tilstandsvurderingen for økologisk tilstand i Finnmark i stor grad basert på faglig vurdering, uten tilstrekkelig datagrunnlag for klassifisering. Fargekodene tilsvarer fargekodene brukt i vann-nett.

Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya vannområde

Tabell 8: Økologisk tilstand i Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya vannområde

Tilstand	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Svært god	3	1,4	4,06	0	0	0	0	0	0
Antatt svært god	22	10,5	53,32	667	74,9	16364	0	0	0
God	1	0,5	16,23	5	0,6	118	1	2,7	13
Antatt god	166	79,4	502,81	140	15,7	4621	3	8,1	88
Moderat	0	0	0	9	1	196	1	2,7	12
Antatt moderat	1	0,5	3,26	6	0,7	125	1	2,7	1
Dårlig	0	0	0	1	0,1	10	0	0	0
Antatt dårlig	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Svært dårlig	0	0	0	1	0,1	3	0	0	0
Antatt svært dårlig	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udefinert	0	0	0	1	0,1	16	0	0	0
Uklassifisert	16	7,7	50,63	61	6,8	647	31	83,8	835

Tabell 9: Kjemisk tilstand i Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya vannområde

Tilstand	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Oppnår god	7	3,3	12,2	1	0,1	40,3	2	5,4	0,4
Oppnår ikke god	0	0	0,0	2	0,2	32,2	1	2,7	1,0
Udefinert	202	96,7	618,2	888	99,7	22029,0	34	91,9	948,6

Indre Varangerfjord vannområde

Tabell 10: Økologisk tilstand i Indre Varangerfjord vannområde

Tilstand	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Svært god	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Antatt svært god	10	76,9	17,12	62	83,8	2266,58	0	0	0,0
God	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Antatt god	2	15,4	5,04	0	0	0	0	0	0,0
Moderat	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Antatt moderat	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Dårlig	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Antatt dårlig	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0

Svært dårlig	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Antatt svært dårlig	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Udefinert	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Uklassifisert	1	7,7	0,76	12	16,2	275,14	3	100	785,9	

Tabell 11: Kjemisk tilstand i Indre Varangerfjord vannområde

Tilstand	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Oppnår god	2	15,4	5,04	0	0	0,0	0	0	0,0
Oppnår ikke god	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0,0
Udefinert	11	84,6	17,88	74	100	2541,7	3	100	785,9

Laksefjorden og Nordkinnhalvøya vannområde

Tabell 12: Økologisk tilstand i Laksefjorden og Nordkinnhalvøya vannområde

Tilstand	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Svært god	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt svært god	60	81,1	118,6	181	74,2	8456,7	0	0	0,0
God	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt god	5	6,8	2,71	43	17,6	1492,3	1	4,5	11,9
Moderat	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt moderat	1	1,4	10,39	2	0,8	6,1	0	0	0,0
Dårlig	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt dårlig	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0,0
Svært dårlig	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt svært dårlig	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0,0
Udefinert	0	0	0	0	0	0,0	1	4,5	0,7
Uklassifisert	8	10,8	64,51	18	7,4	310,4	20	90,9	2706,6

Tabell 13: Kjemisk tilstand i Laksefjorden og Nordkinnhalvøya vannområde

Tilstand	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Oppnår god	3	4,1	19,0	1	0,4	0,7	1	4,5	11,9
Oppnår ikke god	0	0	0,0	0	0	0,0	1	4,5	0,7
Udefinert	71	95,9	177,3	243	99,6	10264,8	20	90,9	2706,6

Lakselvassdraget og Porsangerfjorden vannområde

Tabell 14: Økologisk tilstand i Lakselvassdraget og Porsangerfjorden vannområde

Tilstand	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Svært god	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt svært god	50	76,9	127,1	366	92,7	13851,7	0	0	0,0
God	1	1,5	2,5	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt god	1	1,5	1,6	4	1	21,9	0	0	0,0
Moderat	1	1,5	2,7	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt moderat	0	0	0,0	4	1	44,8	0	0	0,0
Dårlig	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt dårlig	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Svært dårlig	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt svært dårlig	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Udefinert	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Uklassifisert	12	18,5	32,5	21	5,3	240,5	10	100	3610,1

Tabell 15: Kjemisk tilstand i Lakselvassdraget og Porsangerfjorden vannområde

Tilstand	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Oppnår god	1	1,5	2,5	20	5,1	503,5	0	0	0,0
Oppnår ikke god	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Udefinert	64	98,5	163,9	375	94,9	13655,4	10	100	3610,1

Måsøy og Magerøya vannområde

Tabell 16: Økologisk tilstand i Måsøy og Magerøya vannområde

Tilstand	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Svært god	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt svært god	25	59,5	43,5	210	94,6	5792,7	0	0	0,0
God	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt god	3	7,1	4,1	3	1,4	25,4	0	0	0,0
Moderat	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt moderat	4	9,5	4,0	1	0,5	3,7	1	2,1	9,2
Dårlig	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt dårlig	0	0	0,0	2	0,9	18,0	0	0	0,0
Svært dårlig	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt svært dårlig	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Udefinert	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Uklassifisert	10	23,8	6,5	6	2,7	39,0	46	97,9	5434,4

Tabell 17: Kjemisk tilstand i Måsøy og Magerøya vannområde

Tilstand	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Oppnår god	7	16,7	8,1	0	0	0,0	2	4,3	224,6
Oppnår ikke god	0	0	0,0	0	0	0,0	2	4,3	12,1
Udefinert	35	83,3	50,0	222	100	5878,6	43	91,5	5206,9

Neiden vannområde

Tabell 18: Økologisk tilstand i Neiden vannområde

Tilstand	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Svært god	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt svært god	42	76,4	95,3	63	75,9	4968,8	0	0	0,0
God	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt god	0	0	0,0	5	6	336,3	0	0	0,0
Moderat	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt moderat	3	5,5	6,9	3	3,6	11,9	1	14,3	35,9
Dårlig	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt dårlig	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Svært dårlig	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt svært dårlig	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Udefinert	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Uklassifisert	10	18,2	44,2	12	14,5	178,0	6	85,7	178,0

Tabell 19: Kjemisk tilstand i Neiden vannområde

Tilstand	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Oppnår god	3	5,5	6,9	1	1,2	271,3	1	14,3	35,9
Oppnår ikke god	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Udefinert	52	94,5	139,5	82	98,8	5223,6	6	85,7	178,0

Pasvik vannområde

Tabell 20: Økologisk tilstand i Pasvik vannområde

Tilstand	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Svært god	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt svært god	38	42,7	107,0	54	50	3706,9	0	0	0,0
God	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt god	5	5,6	30,5	5	4,6	329,9	1	11,1	96,1

	Moderat	4	4,5	8,6	0	0	0,0	0	0	0,0
	Antatt moderat	16	18	100,1	13	12	512,8	1	11,1	3,9
	Dårlig	0	0	0,0	1	0,9	3,3	0	0	0,0
	Antatt dårlig	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
	Svært dårlig	0	0	0,0	0	0	0,0	1	11,1	40,6
	Antatt svært dårlig	0	0	0,0	1	0,9	2,2	0	0	0,0
	Udefinert	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
	Uklassifisert	26	29,2	123,6	34	31,5	798,3	6	66,7	103,2

Tabell 21: Kjemisk tilstand i Pasvik vannområde

Tilstand	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Oppnår god	16	18	151,4	8	7,4	362,8	1	11,1	96,1
Oppnår ikke god	3	3,4	6,1	3	2,8	125,0	2	22,2	44,4
Udefinert	70	78,7	212,3	97	89,8	4865,6	6	66,7	103,2

Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland vannområde

Tabell 22: Økologisk tilstand i Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland vannområde

Tilstand	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Svært god	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt svært god	38	58,5	75,0	427	94,7	10668,0	0	0	0,0
God	0	0	0,0	0	0	0,0	2	3,4	88,3
Antatt god	4	6,2	3,6	2	0,4	27,8	3	5,2	56,1
Moderat	0	0	0,0	0	0	0,0	1	1,7	11,7
Antatt moderat	2	3,1	4,4	2	0,4	97,3	2	3,4	9,6
Dårlig	0	0	0,0	1	0,2	1,7	0	0	0,0
Antatt dårlig	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Svært dårlig	0	0	0,0	1	0,2	8,0	0	0	0,0
Antatt svært dårlig	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Udefinert	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Uklassifisert	21	32,3	28,6	18	4	208,7	50	86,2	9835,8

Tabell 23: Kjemisk tilstand i Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland vannområde

Tilstand	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Oppnår god	5	7,7	5,9	1	0,2	96,4	6	10,3	4292,0
Oppnår ikke god	0	0	0,0	0	0	0,0	3	5,2	43,7
Udefinert	60	92,3	105,7	450	99,8	10915,2	49	84,5	5665,6

Tana vannområde

Tabell 24: Økologisk tilstand i Tana vannområde

Tilstand	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Svært god	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt svært god	141	90,4	337,0	418	82,3	22444,5	0	0	0,0
God	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt god	4	2,6	15,4	19	3,7	1295,9	0	0	0,0
Moderat	0	0	0,0	8	1,6	528,8	0	0	0,0
Antatt moderat	2	1,3	3,2	13	2,6	757,6	2	10	0,3
Dårlig	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt dårlig	0	0	0,0	1	0,2	197,1	0	0	0,0
Svært dårlig	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt svært dårlig	0	0	0,0	1	0,2	2,7	0	0	0,0
Udefinert	0	0	0,0	1	0,2	18,6	0	0	0,0
Uklassifisert	9	5,8	140,0	47	9,3	1816,0	18	90	2142,9

Tabell 25: Kjemisk tilstand i Tana vannområde

Tilstand	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Oppnår god	1	0,6	2,1	14	2,8	1185,5	1	5	12,1
Oppnår ikke god	0	0	0,0	0	0	0,0	2	10	1,4
Udefinert	155	99,4	493,4	494	97,2	25875,7	17	85	2129,8

Varangerhalvøya vannområde

Tabell 26: Økologisk tilstand i Varangerhalvøya vannområde

Tilstand	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Svært god	0	0	0,0	1	0,5	2,7	0	0	0,0
Antatt svært god	4	16,7	4,9	171	80,3	8297,8	0	0	0,0
God	0	0	0,0	1	0,5	5,5	0	0	0,0
Antatt god	3	12,5	9,6	8	3,8	261,4	1	4	0,3
Moderat	0	0	0,0	3	1,4	21,9	4	16	4,7
Antatt moderat	3	12,5	5,3	7	3,3	181,0	3	12	1,9
Dårlig	0	0	0,0	8	3,8	218,6	0	0	0,0
Antatt dårlig	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Svært dårlig	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Antatt svært dårlig	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Udefinert	0	0	0,0	1	0,5	25,1	1	4	3525,2
Uklassifisert	14	58,3	37,5	13	6,1	216,5	16	64	1395,3

Tabell 27: Kjemisk tilstand i Varangerhalvøya vannområde

Tilstand	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Oppnår god	3	12,5	9,5	0	0	0,0	3	12	159,3
Oppnår ikke god	0	0	0,0	0	0	0,0	6	24	3531,3
Udefinert	21	87,5	47,9	213	100	9230,5	16	64	1236,8

4.3 Risiko for å ikke oppnå miljømål

Risikovurderingen beskriver hvilke vannforekomster som i dag er i risiko for å ikke nå miljømålet "God økologisk og kjemisk tilstand" ved utgangen av gjennomføringsperioden i 2021, hvis det ikke gjennomføres tiltak. Hensikten med dette er å identifisere vannforekomster hvor tiltak må settes inn for å nå miljømålene.

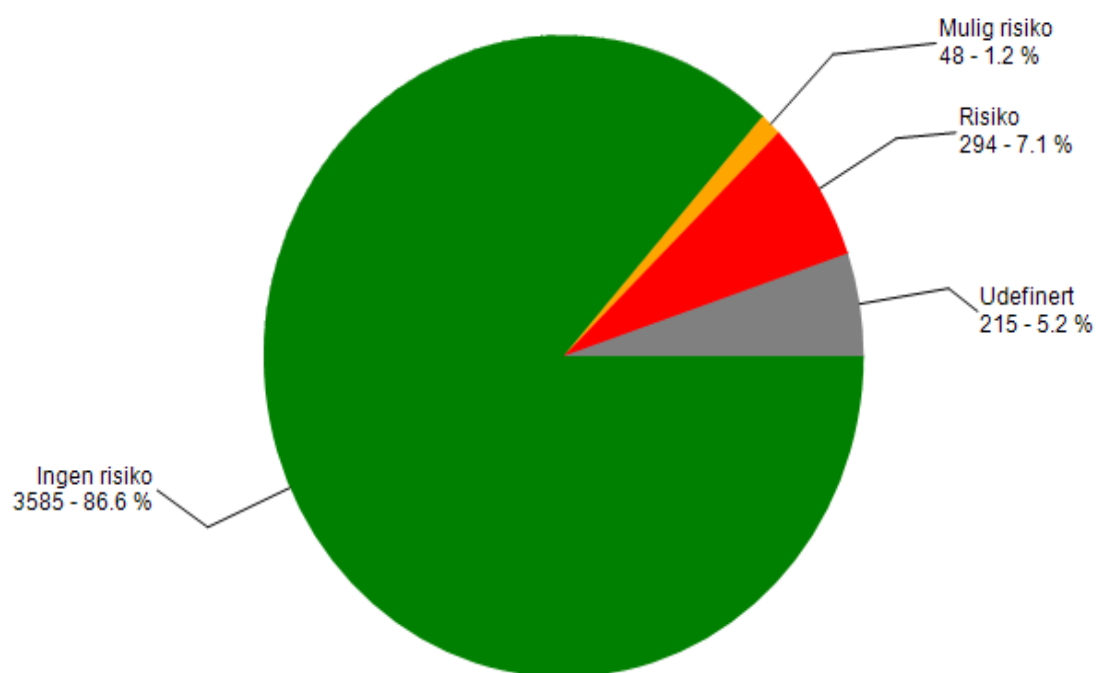
Sterkt modifiserte vannforekomster havner automatisk i risiko. Disse vannforekomstene er i en annen «kategori» hvor miljømålet er «godt økologisk potensial» (GØP). For disse vannforekomstene sier ikke risikovurderingen noe om hvorvidt miljømålet godt økologisk potensial er nådd.

Det vises også til kapittel 3.1 for informasjon om risiko per vanntype (elv, innsjø, kystvann) i vannregionen.

Risikovurdering for Finnmark vannregion og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden

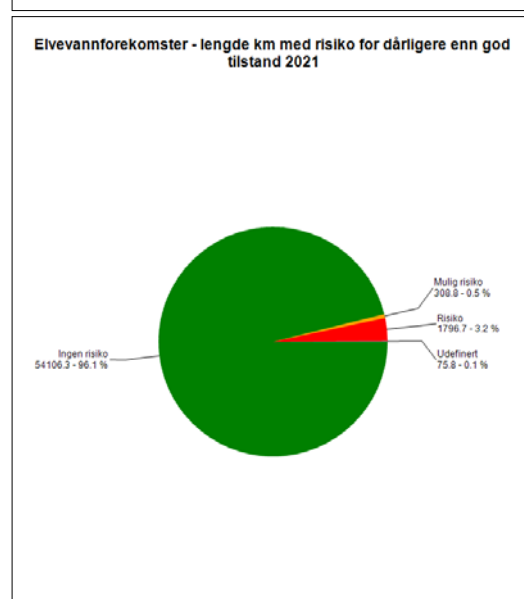
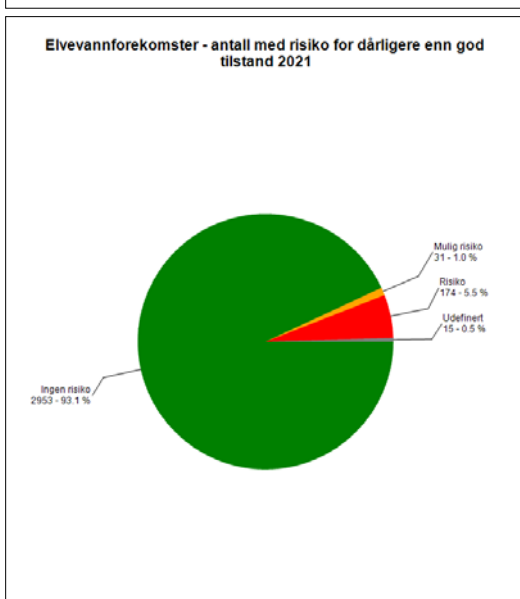
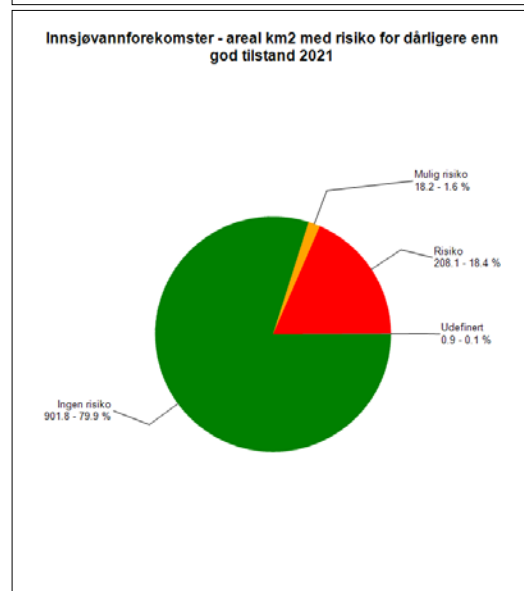
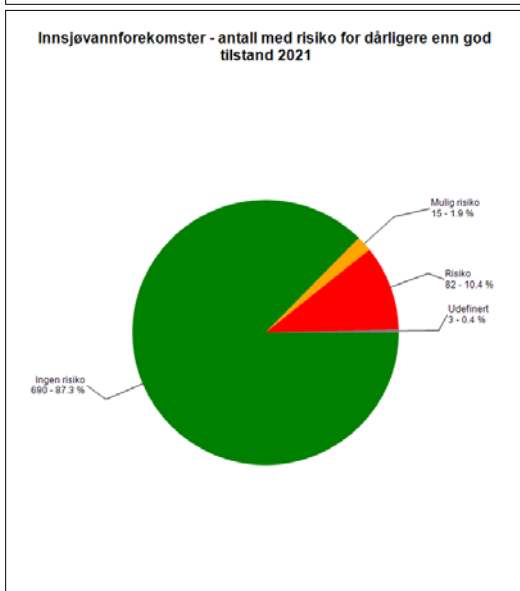
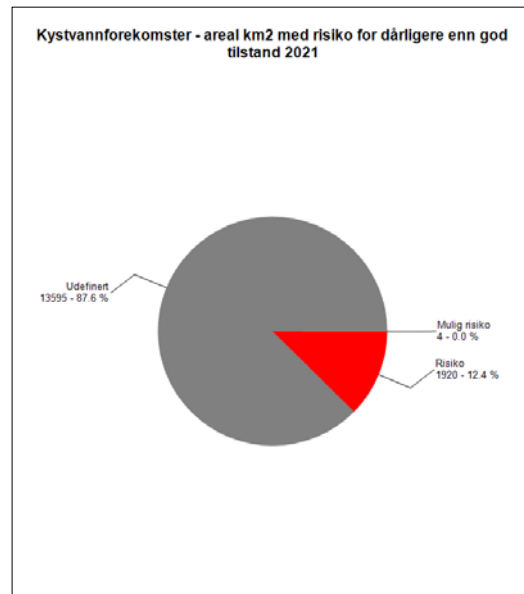
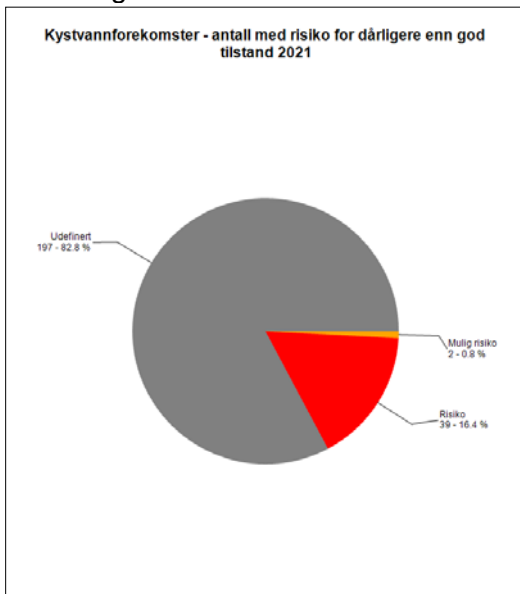
For det meste av overflatevannet i Finnmark antas det at miljømålene for økologisk og kjemisk tilstand vil være oppnådd i 2021, uten at det gjennomføres tiltak (fig. 13).

Overflatevannforekomster - antall med risiko for dårligere enn god tilstand 2021

Figur 13: Antall vannforekomster i risiko for dårligere enn god tilstand innen 2021 (overflatevannforekomster)

Diagrammene nedenfor viser risikovurderingen for vanntypene elv, innsjø og kyst i Finnmark i antall og areal.

Risikovurdering for vannområdene i Finnmark og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden

I tabellene nedenfor vises risikovurderingen for vannområdene i Finnmark, fordelt på vanntypene innsjø, elv og kystvann (per 15.04.2014).

Klima- og miljødepartementet skal definere hvordan påvirkning fra kongekrabbe skal vurderes i karakteriseringen. Dette er foreløpig uavklart, og derfor risikovurderingen satt til udefinert for de vannforekomstene hvor kongekrabbe er eneste mulige vesentlige påvirkning. Dette gjelder for en stor andel av kystvannforekomstene.

Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya:

Risikovurdering	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Ingen risiko	201,0	96,2	607,4	838,0	94,1	21491,3	0,0	0,0	0,0
Mulig risiko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	2,7	5,1
Udefinert	1,0	0,5	0,0	13,0	1,5	129,5	26,0	70,3	777,5
Risiko	7,0	3,3	22,8	40,0	4,5	480,8	10,0	27,0	167,4

Indre Varangerfjord:

Risikovurdering	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Ingen risiko	12,0	92,3	22,2	68,0	91,9	2323,7	0,0	0,0	0,0
Mulig risiko	0,0	0,0	0,0	1,0	1,4	1,7	0,0	0,0	0,0
Udefinert	1,0	7,7	0,8	4,0	5,4	213,1	3,0	100,0	785,9
Risiko	0,0	0,0	0,0	1,0	1,4	3,2	0,0	0,0	0,0

Laksefjorden/Nordkinnhalvøya:

Risikovurdering	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Ingen risiko	66,0	89,2	121,9	228,0	93,4	9960,2	0,0	0,0	0,0
Mulig risiko	1,0	1,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Udefinert	0,0	0,0	0,0	2,0	0,8	103,0	20,0	90,9	2718,4
Risiko	7,0	9,5	74,2	14,0	5,7	202,3	2,0	9,1	0,7

Lakselvassdraget og Porsangerfjorden:

Risikovurdering	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Ingen risiko	54,0	83,1	134,3	380,0	96,2	13929,1	0,0	0,0	0,0
Mulig risiko	1,0	1,5	0,0	3,0	0,8	57,0	0,0	0,0	0,0
Udefinert	2,0	3,1	1,1	0,0	0,0	0,0	10,0	100,0	3610,1
Risiko	8,0	12,3	31,0	12,0	3,0	172,8	0,0	0,0	0,0

Måsøy og Magerøya:

Risikovurdering	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Ingen risiko	38,0	90,5	51,7	214,0	96,4	5821,7	0,0	0,0	0,0
Mulig risiko	0,0	0,0	0,0	1,0	0,5	7,4	0,0	0,0	0,0
Udefinert	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,0	89,4	5417,8
Risiko	4,0	9,5	6,4	7,0	3,2	49,6	5,0	10,6	25,8

Neiden:

Risikovurdering	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Ingen risiko	46,0	83,6	105,3	72,0	86,7	5424,2	0,0	0,0	0,0
Mulig risiko	0,0	0,0	0,0	4,0	4,8	12,7	0,0	0,0	0,0
Udefinert	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0	85,7	212,8
Risiko	9,0	16,4	41,1	7,0	8,4	58,0	1,0	14,3	1,1

Pasvik:

Risikovurdering	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Ingen risiko	44,0	49,4	161,3	67,0	62,0	4152,4	0,0	0,0	0,0
Mulig risiko	11,0	12,4	29,4	2,0	1,9	5,1	0,0	0,0	0,0
Udefinert	7,0	7,9	3,9	5,0	4,6	132,2	6,0	66,7	198,8
Risiko	27,0	30,3	175,1	34,0	31,5	1063,6	3,0	33,3	44,9

Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland:

Risikovurdering	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Ingen risiko	52,0	80,0	81,4	434,0	96,2	10814,9	0,0	0,0	0,0
Mulig risiko	2,0	3,1	1,5	3,0	0,7	121,3	1,0	1,7	3,2
Udefinert	1,0	1,5	0,0	3,0	0,7	25,8	53,0	91,4	9942,8
Risiko	10,0	15,4	28,6	11,0	2,4	49,6	4,0	6,9	55,4

Tana:

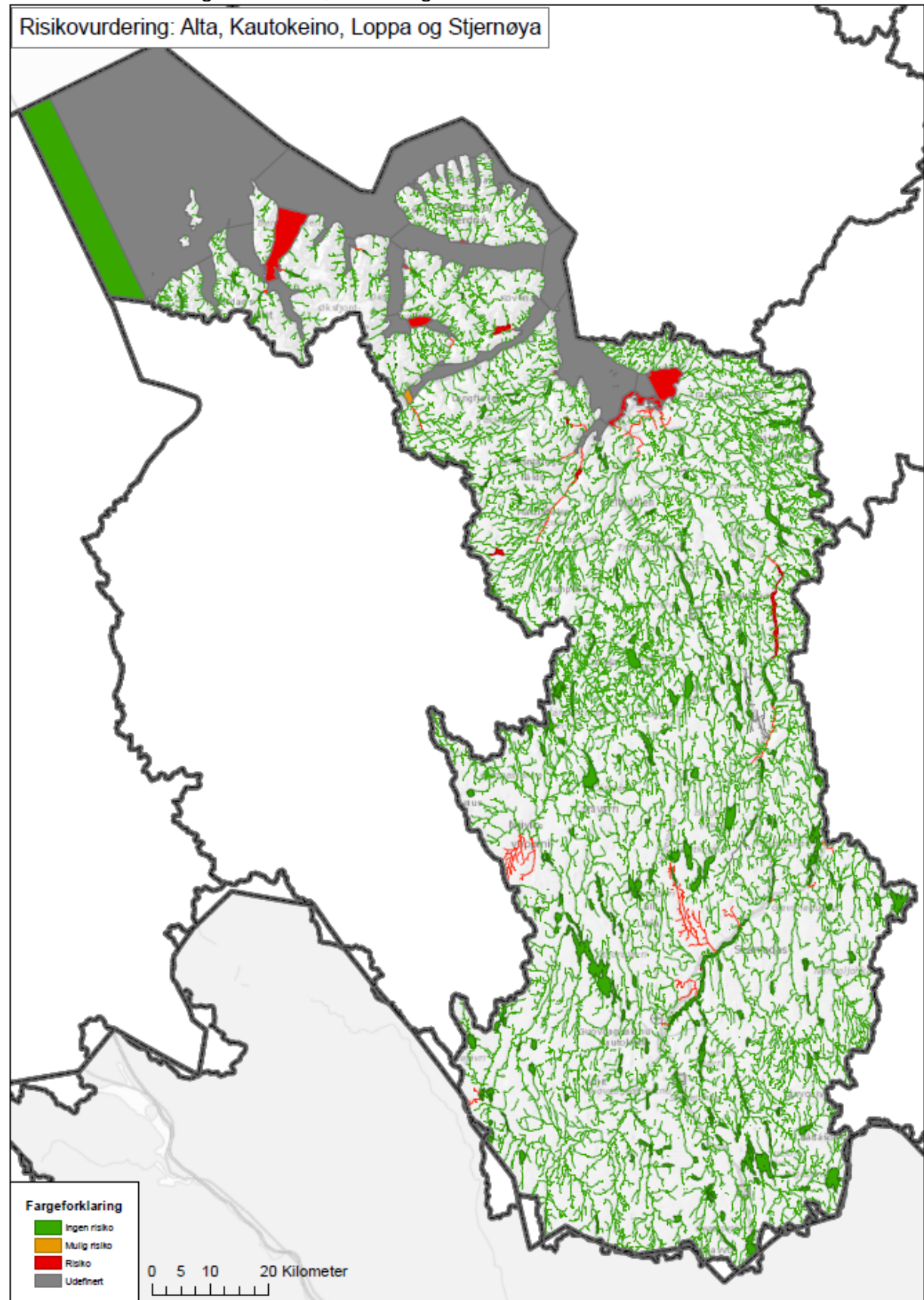
Risikovurdering	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Ingen risiko	149,0	95,5	489,2	465,0	91,5	25548,2	0,0	0,0	0,0
Mulig risiko	0,0	0,0	0,0	11,0	2,2	332,8	0,0	0,0	0,0
Udefinert	4,0	2,6	3,0	5,0	1,0	143,0	17,0	85,0	2141,7
Risiko	3,0	1,9	3,3	27,0	5,3	1037,2	3,0	15,0	1,5

Varangerhalvøya:

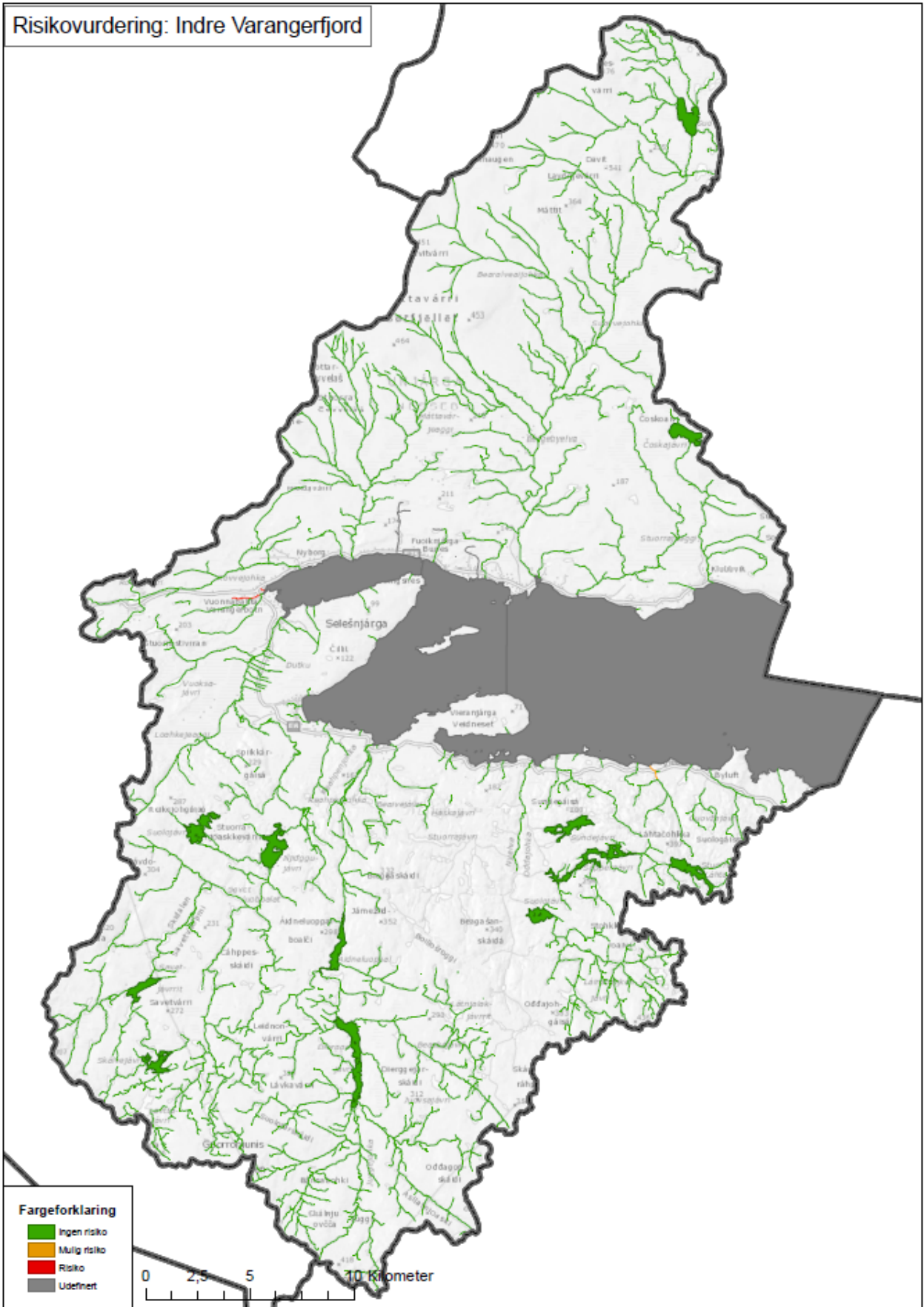
Risikovurdering	Innsjø			Elv			Kyst		
	Antall	Prosent	Km ²	Antall	Prosent	Km	Antall	Prosent	Km ²
Ingen risiko	12,0	50,0	19,4	186,0	87,3	8674,4	0,0	0,0	0,0
Mulig risiko	2,0	8,3	2,9	6,0	2,8	79,8	0,0	0,0	0,0
Udefinert	3,0	12,5	1,5	0,0	0,0	0,0	14,0	56,0	1384,9
Risiko	7,0	29,2	33,5	21,0	9,9	476,2	11,0	44,0	3542,5

Presentasjon av risikovurderingen på kart

Kartene viser risikovurderingen for vannområdene i Finnmark og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden.

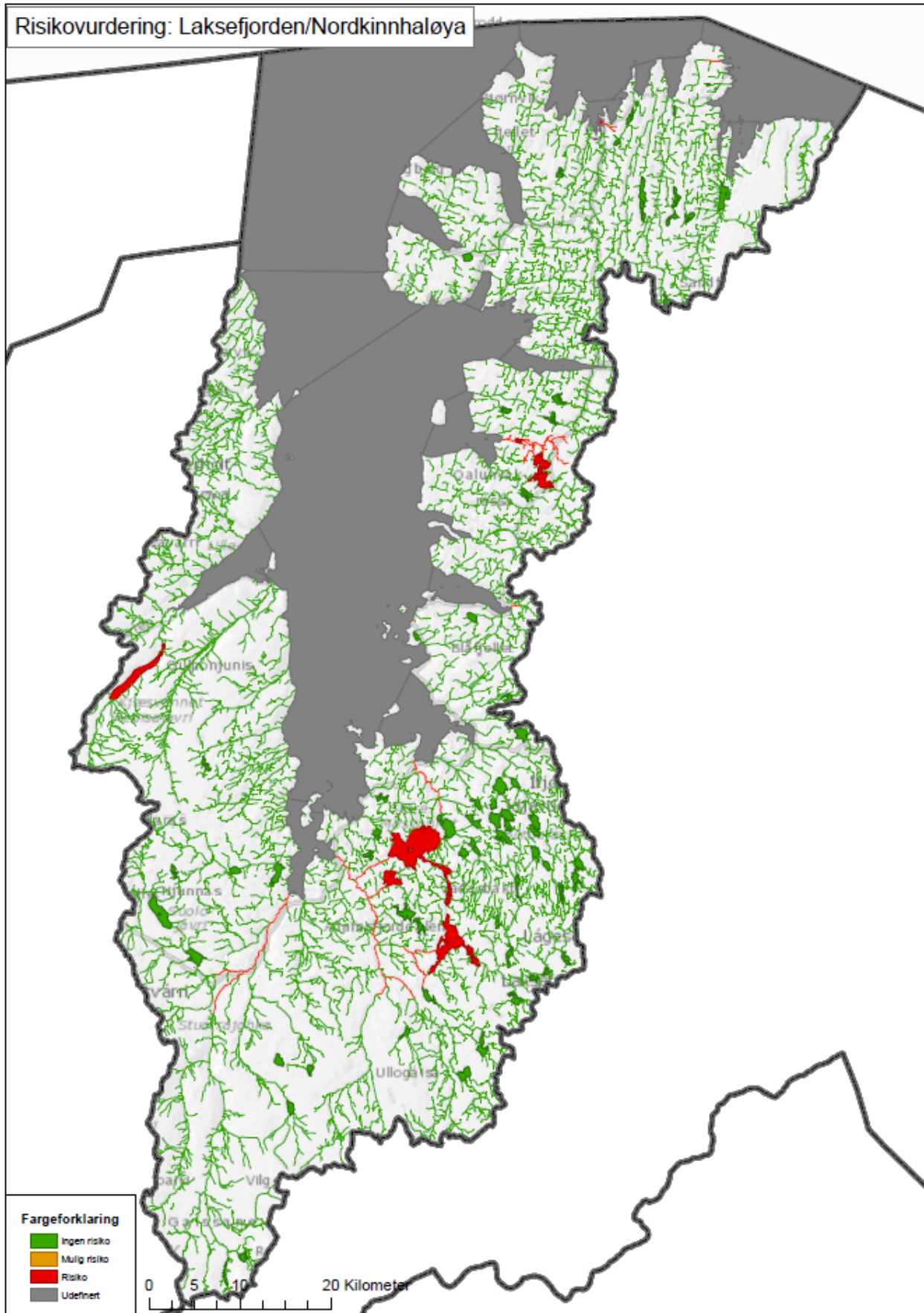

Risikovurdering: Indre Varangerfjord

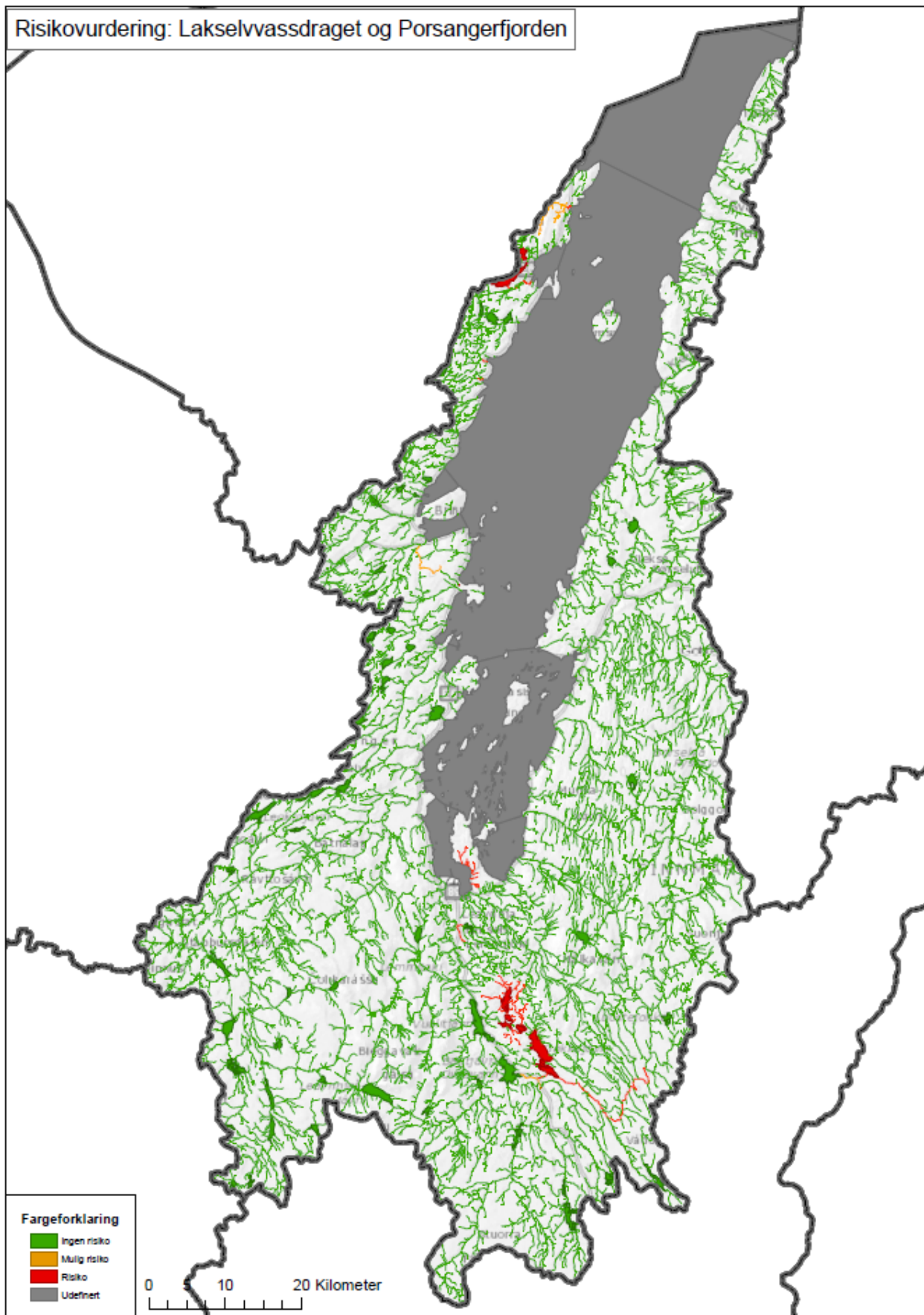

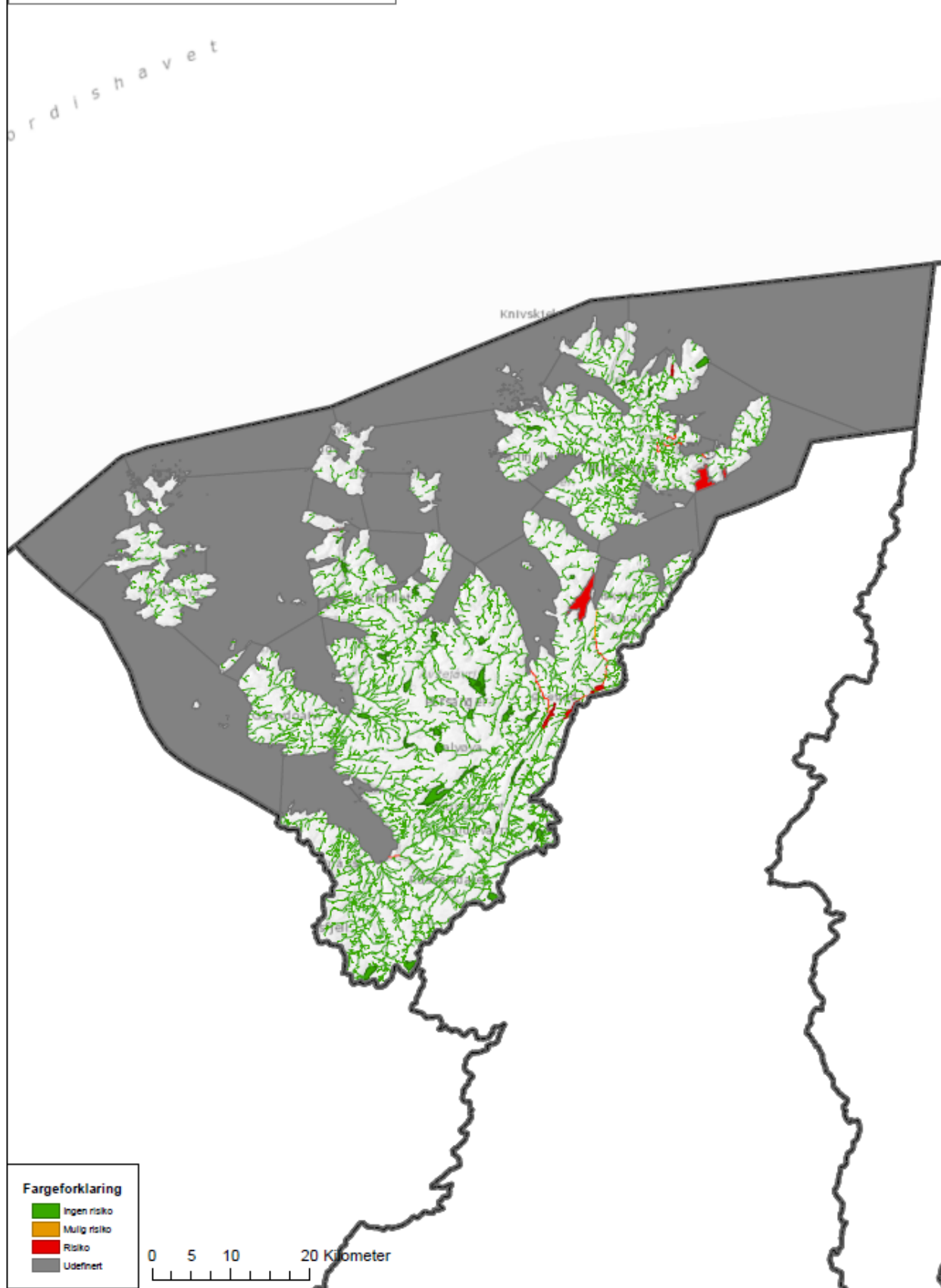
Risikovurdering: Laksefjorden/Nordkinnhaløya

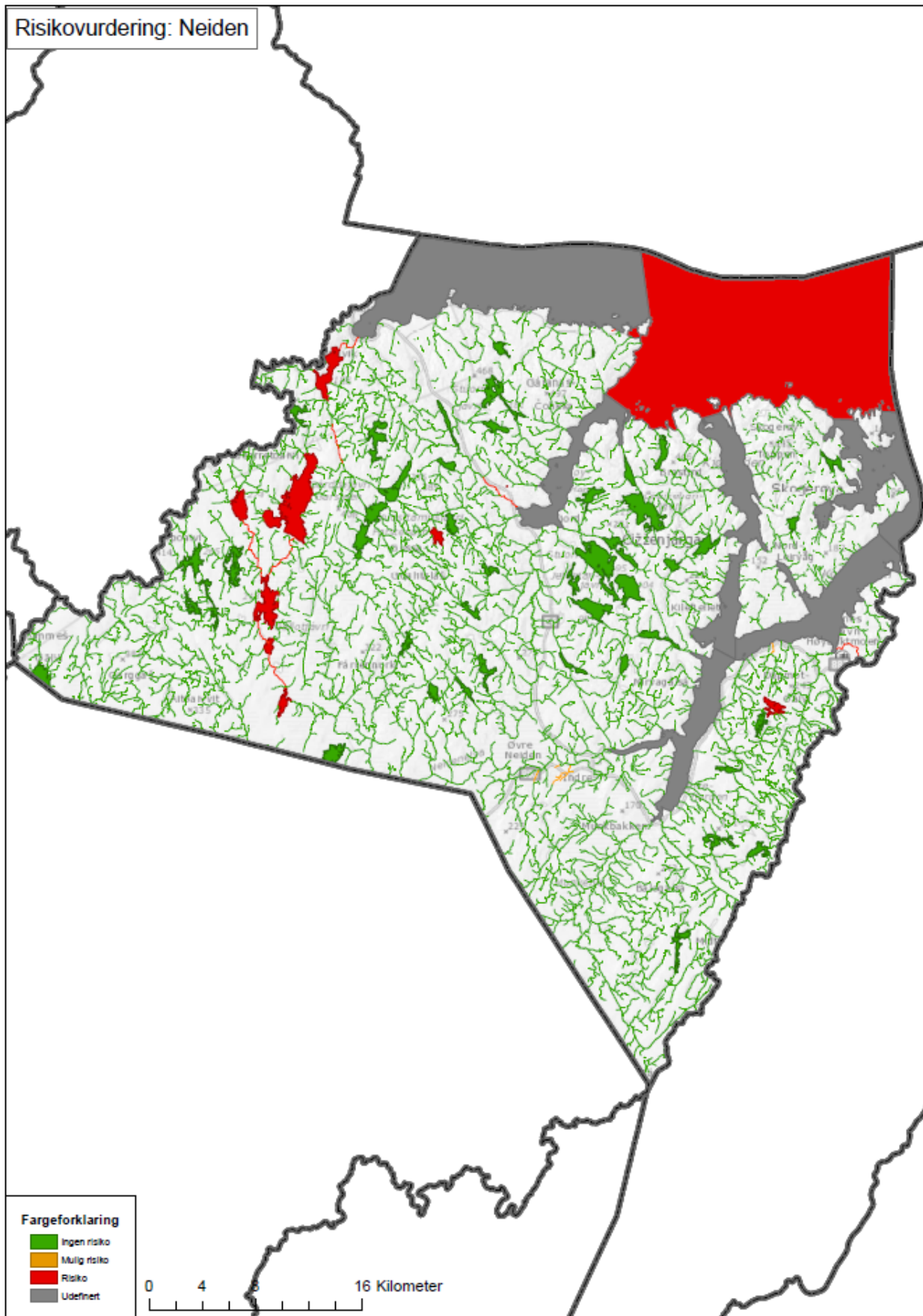
Risikovurdering: Lakselvvasdraget og Porsangerfjorden

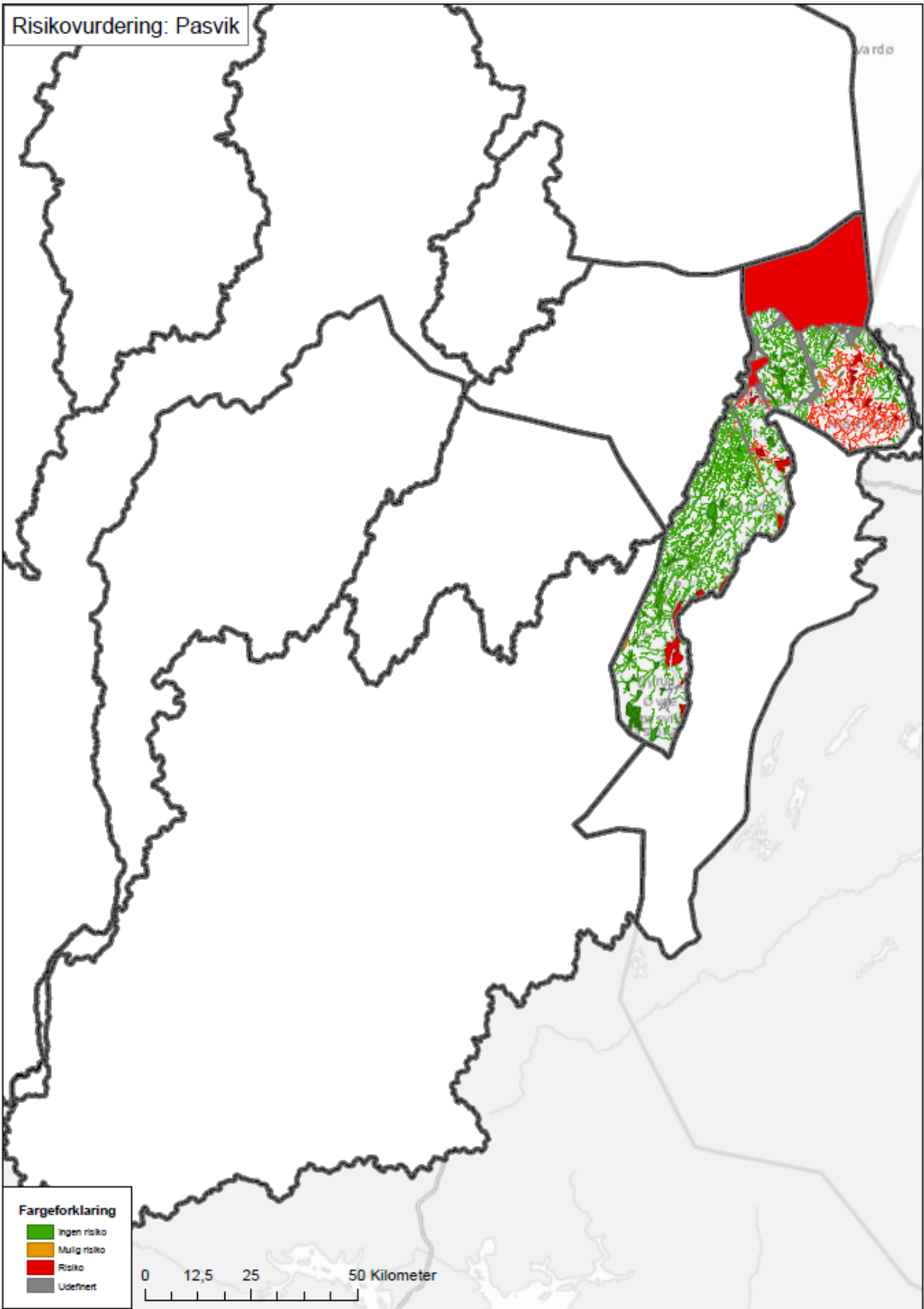

Risikovurdering: Måsøy og Magerøya

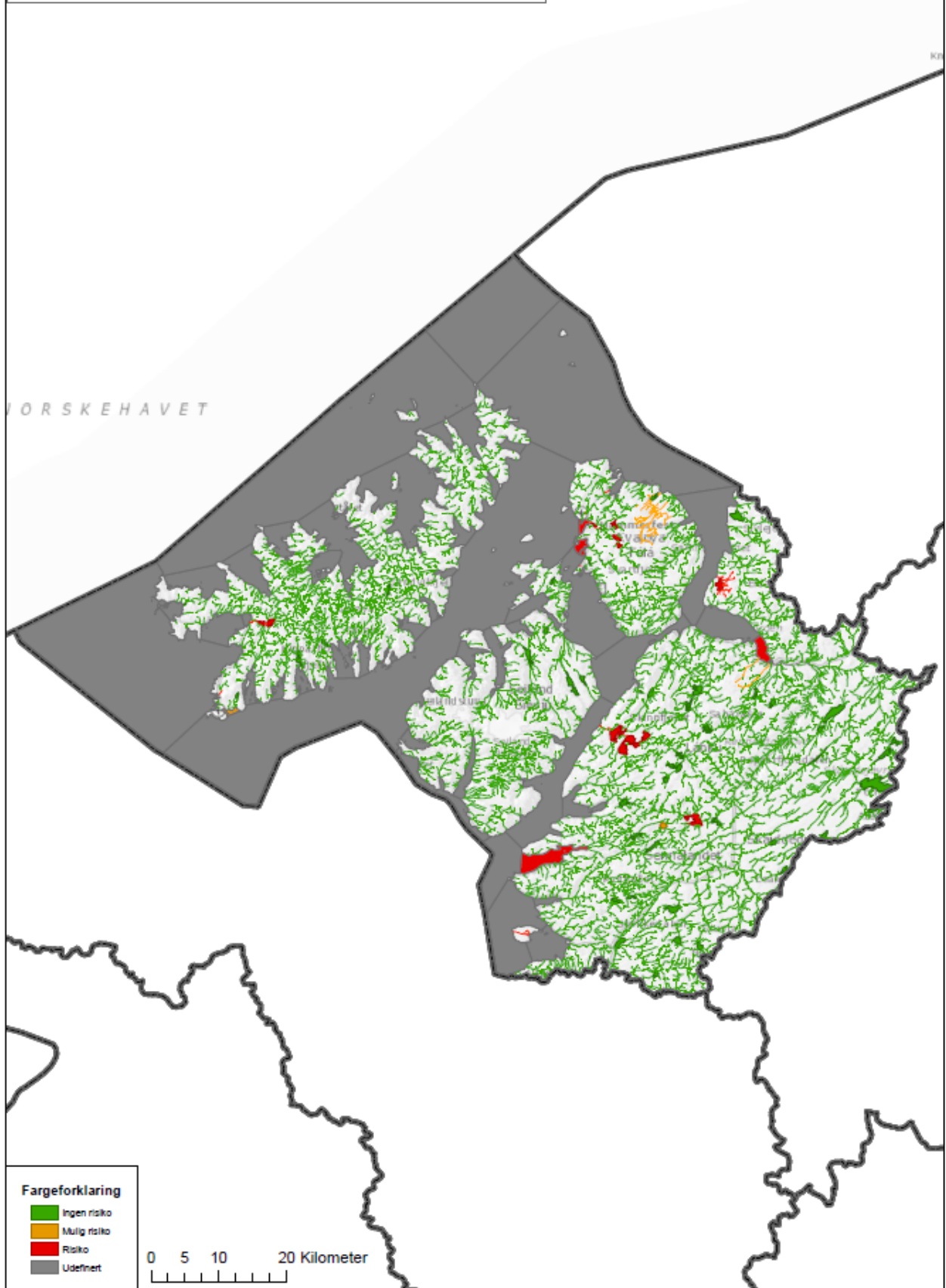

Risikovurdering: Neiden

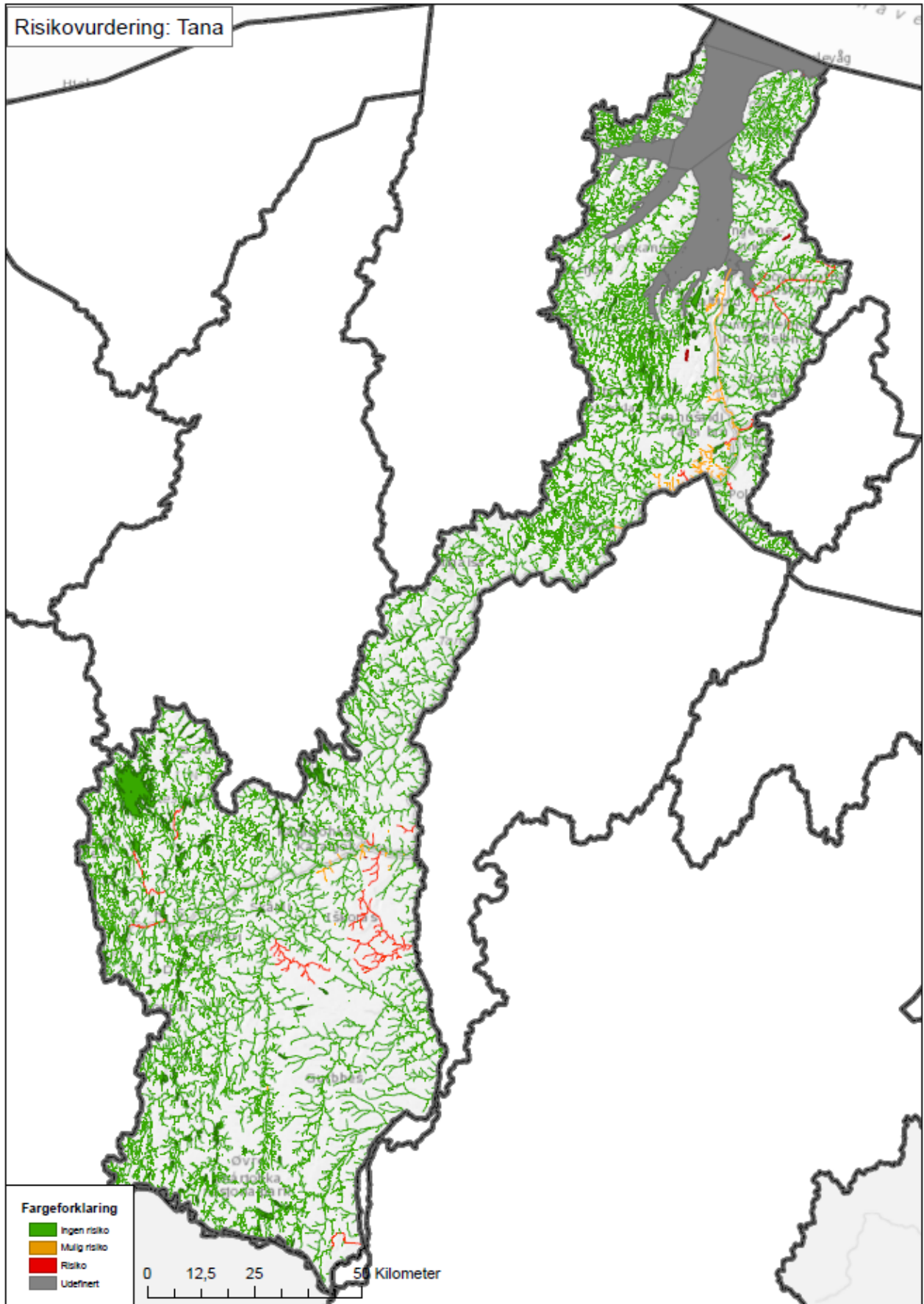

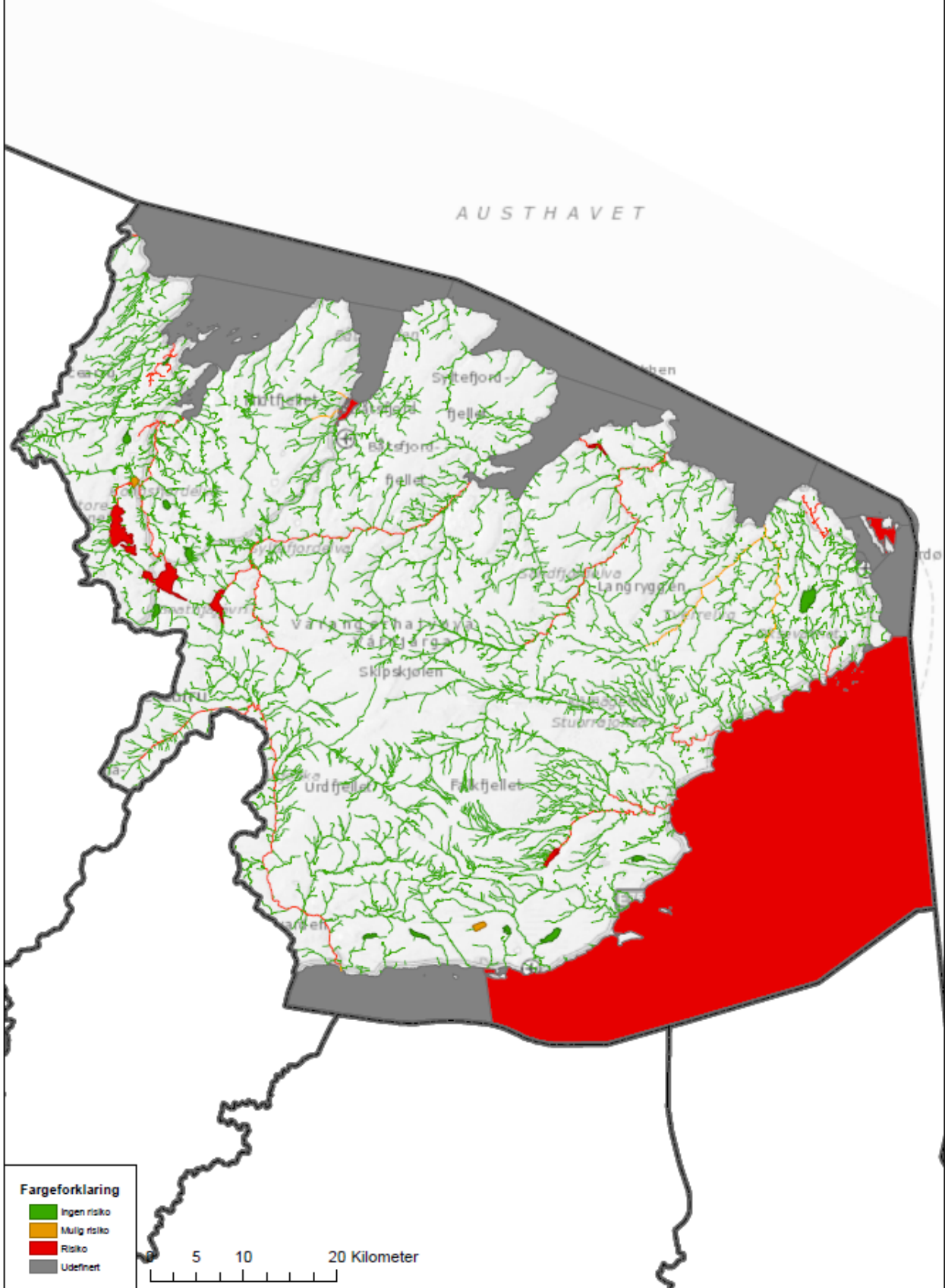
Risikovurdering: Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland

Risikovurdering: Tana

Risikovurdering: Varangerhalvøya

4.4 Klimaendringer og flom

Det internasjonale klimapanelet sin 5. rapport fra 2013 forsterket det vitenskapelige budskapet at menneskeskapte klimautslipp er årsaken til klimaendringene. Nåværende utslippstrend gjør at det er vanskelig å hindre en oppvarming på mer enn 2°C, og en økning over dette er sannsynlig. Klimaendringer kommer, uavhengig av nye internasjonale avtaler, grunnet utslippene som allerede er i atmosfæren. Dette innebærer systematiske endringer i temperatur og nedbør som igjen fører til mer avrenning, flom, skred og tørke, gjerne på steder der man ikke tidligere har opplevd disse værphenomenene i særlig grad. Samfunnet må tilpasse seg et nytt klima.

Klimaendringene vil ha betydning for vannmiljøet. Det er forventet en økning i nedbørsmengdene i Finnmark på 8-9 % og en temperaturøkning på 2-3 grader Celsius (middels prognose) innen år 2050 (Hanssen Bauer et al. 2009). Dette kan øke sannsynligheten for flom og skred i fremtiden. Her vises det til NVEs rapport 5-2011 og St.meld.nr. 15 (2011-2012), som viser til usikre utfordringer for fremtiden. I Finnmark blir det trolig hyppigere vinter- og høstflommer på kysten, og mulige problemer med is og økt antall skredtilfeller. Skredfaren vil øke mest langs kysten. Det kan generelt bli flere utfordringer knyttet til overflateflommer i tettbebyggelser. På innlandet kan det bli mindre problemer med store vårflokker på grunn av at vinterklimaet trolig blir mildere. Et varmere vinterklima vil kunne påvirke økologien i vassdragene, og spille inn på overlevelsen for anadrom fisk. Dermed er det viktig å prioritere tiltak som sikrer de anadrome fiskebestandene og tar høyde for potensielle fremtidige endringer. Endringer i tine-fryse syklus kan også gi utfordringer for reindrift på Finnmarksvidda.

Mer nedbør og flom vil føre til økt erosjon og dermed økte næringstilførsler. Dette betyr imidlertid ikke nødvendigvis eutrofiering. I vår vannregion vil vassdragene kunne bli mindre produktive (mer oligotrofe) som følge av mer terrestrisk vekst. Nye problemarter vil trolig dukke opp. I landbruket vil det være et økt behov for erosjonsforebygging. På tiltakssiden vil for eksempel skjerpede krav til spredning av naturgjødsel i vekstsesongen, bevaring av kantsoner og mindre høstpløying ha betydning.

Rapporten *Klima i Norge 2100* indikerer mer ekstrem korttidsnedbør i Finnmark. Økt nedbør og flom vil videre føre til større belastning på infrastrukturen, herunder vann- og avløpsanleggene. Større nedbørsmengder vil blant annet kunne føre til økt forurensning fra avløpsanlegg fordi kloakk og drikkevann blir blandet. Det vil bli et økt behov for investering og oppgradering av avløpsnett i Finnmark. Håndtering av overvann kan også være en viktig prioritet for fremtiden.

Temperaturen i Barentshavet er beregnet til å stige 1-2 grader de neste 100 årene. Dette kan føre til at viktige fiskebestander som torsken trekker lengre nord. Endring i gytemønster kan ha betydning for utvikling i fiskerinæringen, og påvirke driftsutgifter, leveringsmuligheter og dermed den regionale utviklingen. Klimaendringer kan også påvirke fiskebestander i ferskvann, spesielt hvis vannforekomstene allerede har regulert vannføring. Redusert isdekke i innsjøer kan også påvirke bestander.

Klimaendringer kan også få betydning for den økologiske tilstanden i kystvannsforekomster. Blant annet i Finnmark har det vært en stor endring i løpet av de siste 40-50 årene ved at

---

tareskogen, inkludert sukkertare, har blitt nedbeitet av kråkeboller. En medvirkende forklaring på dette kan være klimaforhold ved at kråkeboller har konkurransefortrinn i kaldere perioder som startet for 40-50 år siden. I de senere årene har kystvannet blitt varmere, som kan tenkes å være fordelaktig for tareskogen (Havforskningsinstituttet).

Investeringer og samfunnsplanlegging med tidshorisont på over 30 år bør ta hensyn til klimaendringer. For investeringer med kortere tidshorisont mener NOU 2010 (Tilpassing til et klima i endring) at det er nok å legge dagens klima til grunn¹⁴.

Det er ikke gjort en vurdering om klimaendringer vil påvirke tiltakene som er foreslått i tiltakstabellen, grunnet et tynt kunnskapsgrunnlag for utredning av tiltak. Det er heller ikke foretatt en vurdering av klimagassutslippene på de enkelte tiltakene, ettersom detaljert informasjon ikke er tilgjengelig på dette tidspunktet. Det er ingenting som tyder på at tiltakene vil ha verken negative eller positive klimainnvirkninger. Det antas at tiltakene er robuste og vil fungere under fremtidig klima.

Det regionale overvåkingsprogrammet kan ta høyde for å fange opp eventuelle klimaendringer over lengre tid. Problemkartlegging og tiltaksrettet overvåking fanger ikke opp slike endringer, mens basisovervåkingsnettverket kan gi mer informasjon. På nåværende tidspunkt er det regionale overvåkingsprogrammet et forslag, og endelig avklaring avhenger av finansiering. Det regionale overvåkingsprogrammet er tilgjengelig på www.vannportalen.no/finnmark.

---

¹⁴ NOU 2010: Tilpassing til et klima i endring.

---

5 Miljøsmål, unntak og tiltak

Det viktigste elementet i regional vannforvaltningsplan er miljømålene som man i fellesskap har kommet fram til, og som alle involverte myndigheter er forpliktet til å følge opp ved å legge dem til grunn for sin planlegging og virksomhet (jf. vannforskriftens § 29 og pbl § 8-2). Det skal settes miljøsmål for alle vannforekomster - både i elver, innsjøer, kystvann og grunnvann. Miljømålet er som hovedprinsipp minst god økologisk tilstand.

5.1 Miljøsmål etter vannforskriften

Miljømålene i vannforskriften er gitt ved grenseverdier for økologisk og kjemisk tilstand. Forvaltningsplanen setter miljøsmål for alle vannforekomster. For vannforekomster hvor det er risiko for at miljømålene ikke nås, må det gjennomføres tiltak. Forebyggende tiltak for å unngå forringelse av miljømålene kan også være aktuelt å gjennomføre.

I utgangspunktet er det «standard miljøsmål» som skal nås for de ulike vanntypene. Hovedgruppene av vanntyper er kystvann, overflatevann og grunnvann. Hovedgruppene er igjen inndelt i undergrupper. Standard miljøsmål er fastsatt for de ulike undertypene av vanntyper.

Der hvor det er satt andre miljøsmål enn standard miljøsmål er dette foretatt med bakgrunn i begrunnede innspill fra sektormyndigheter eller innspill fra andre interessenter. I løpet av planprosessen, har en rekke interessenter kommet med oppdatert kunnskap, faglige synspunkter og gitt innspill både til foreslåtte miljøsmål og til aktuelle tiltak.

Hvis det foreligger dokumenterte behov for å avvike fra standard miljøsmål og/eller vannforskriftens tidsfrister, kan følgende miljøsmål benyttes:

- Tidsutsettelse
- Mindre strenge miljøsmål (varig unntak)
- Miljøsmål for sterkt modifiserte vannforekomster (SMVF)

For å avvike fra standard miljøsmål må det foreligge begrunnelse i henhold til egen veiledning for vurdering av unntak fra miljøsmål.

Figur 14 viser de fem klassene for økologisk miljøtilstand som vannforekomstene plasseres i. For vannforekomster med økologisk miljøtilstand «moderat», «dårlig» og «svært dårlig», dvs. under den røde linjen, må det iverksettes tiltak for å nå miljøtilstand «god» eller «svært god». For vannforekomster hvor miljøtilstanden er «god» eller «svært god» må det vurderes behov for forebyggende tiltak for å unngå forringelse av miljøtilstanden

Når det gjelder kjemisk miljøtilstand har vannforskriften egne miljøsmål for prioriterte stoffer, dvs. miljøgifter som europeiske og nasjonale myndigheter arbeider for å redusere utslipp av. Kjemisk miljøtilstand har to klassegrenser, «god» og «ikke god», der hvor kjemisk miljøtilstand i en vannforekomst er «ikke god», er det behov for å vurdere tiltak. For å oppnå god kjemisk tilstand i vann skal grenseverdier for miljøgifter ikke overskrides i vann, sedimenter eller i biota.

Fastsettelse av miljømålene er et omfattende arbeid, og nasjonale myndigheter har utarbeidet en rekke veiledere som er benyttet i arbeidet med å fastsette miljømålene for de enkelte vannforekomstene. Veilederne er tilgjengelig på www.vannportalen.no.

Klasse	Tilstand miljømål
Svært god	Miljømål tilfredsstillt
God	
Moderat	Tiltak nødvendige for å nå miljømål
Dårlig	
Svært dårlig	

Figur 14. Klassegrenser for økologisk miljøtilstand. Grønn pil viser behov for gjennomføring av tiltak det hvor miljøtilstanden er «moderat» eller dårligere. Rød pil viser at der miljøtilstanden er «god» eller «svært god», så må det unngås forringelse.

5.2 Strengere miljømål enn vannforskriften

Miljømålene i vannforskriften er minimumskrav. Hvis det i annet regelverk, vedtak eller på grunn av viktige brukerinteresser er fastsatt strengere krav for utslipp eller beskyttelse enn det som følger av vannforskriften, skal den strengeste bestemmelsen legges til grunn, jf. § 13.

5.2.1 Beskyttede områder

Miljødirektoratet som nasjonalt koordinerende direktorat for vannforskriften arbeider med å få på plass et register over beskyttede områder, jmfør vannforskriftens § 16 og vedlegg IV. Registeret skal gi oversikt over eventuelle andre miljømål enn de som følger av vannforskriften, og sikre at disse blir ivaretatt. Etablering av register over beskyttede områder innebærer ikke nye krav til disse områdene. Oversikten over beskyttede områder gjelder Finnmark vannregion og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden

Hva innebærer det i henhold til vannforskriften at et område er beskyttet?

- Det sikrer at miljømål underlagt andre bestemmelser / andre former for vern enn vannforskriften blir ivaretatt, for eksempel krav til drikkevannskvalitet iht til drikkevannsforskriften.
- At et område er beskyttet kan få konsekvenser for hvordan vi deler inn vannet, det vil si inndeling/avgrensning av vannforekomster
- Overvåking i beskyttede områder må koordineres med annen overvåking. Overvåking av beskyttede områder er også nevnt i naturmangfoldloven. Blant annet kan dette påvirke lokalisering av overvåkingsstasjoner

- Ingen forringelse fra svært god tilstand kan godtas i beskyttede områder
- Beskyttede områder kan være spesielt utsatte ved klimaendringer

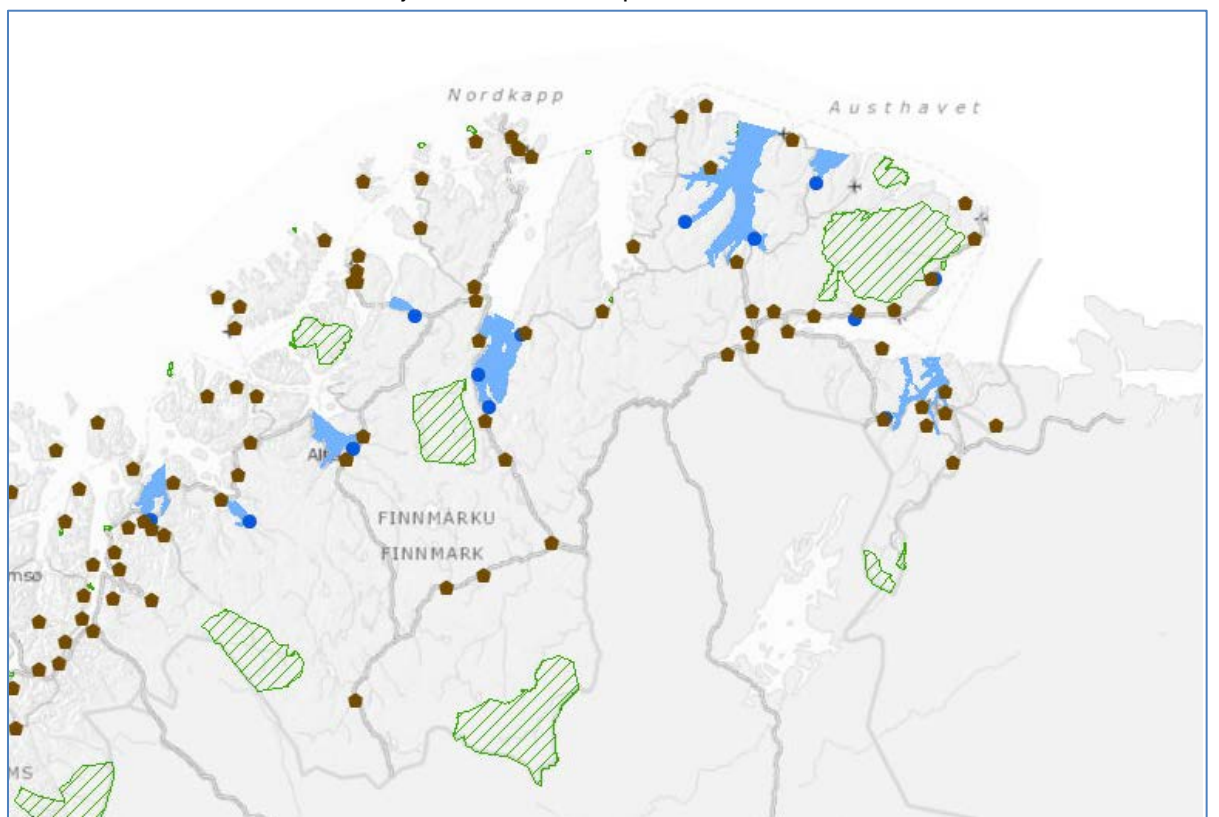
Registeret vil inneholde 5 kategorier beskyttede områder:

1. Drikkevann
2. Økonomisk betydelige akvatiske arter
3. Rekreasjonsområder (badevann)
4. Områder følsomme for næringsstoffer
5. Områder utpekt til beskyttelse av habitater og arter

Oversikten vil være i kart-format (fig. 15). Registeret er tilgjengelig på [vannportalen](#), og vil også være tilgjengelig i vann-nett etter hvert. Foreløpig er det ikke utarbeidet en oversikt over rekreasjonsområder (badevann, punkt 3). Alle kommunene i Norge har mottatt en henvendelse om badeplasser, men ikke alle har svart, og prosessen er forsinket. Alle kommunene i Finnmark har besvart henvendelsen.

Om områdene utpekt i oversikten skal ha strengere miljømål enn vannforskriften tilsier avhenger av hvilke miljømål de andre relevante forskriftene krever. Vannregionmyndigheten mottok oversikten 10.04.2014, og det har dermed ikke vært nok tid for å se på dette nærmere. Vannregionmyndigheten vil jobbe med dette videre under høringsperioden, slik at eventuelle endringer i miljømål for de aktuelle vannforekomstene kan avklares.

Figur 15: Oversikt over beskyttede områder i Finnmark per 10.04.2014. Badeplasser er ikke innarbeidet i oversikten. Kilde: Miljødirektoratet/vannportalen.

●: Drikkevann, ●: Akvatiske arter - Utløp nasjonalt laksevassdrag, ■: Akvatiske arter - Nasjonal laksefjord, ▨: Områder utpekt til beskyttelse av habitater/arter

---

Miljødirektoratet har i brev til vannregionmyndighetene (27.6.2013) foreslått at det for nasjonale laksefjorder og - vassdrag settes som miljømål at alle vannforekomster skal ha økologisk tilstand svært god for fisk som kvalitetselement, noe som er strengere enn vannforskriftens krav om minst god miljøtilstand. Det er ikke utarbeidet strengere miljømål enn det vannforskriften tilsier for andre områder i vannregionen.

Dette miljømålet vil også gjelde sideelver til de nasjonale laksevassdragene, så langt laksen går. Vannregionmyndigheten har ikke oversikt over hvilke vannforekomster dette vil gjelde slik de foreligger i vann-nett, og en oversikt over dette må utarbeides av Miljødirektoratet i samarbeid med Fylkesmannen i Finnmark, vannområdene og kommunene og lokale interesseorganisasjoner. Videre er ikke fisk et kvalitetselement for kystvann, slik at miljømålet kun er relevant for vassdrag. Det er likevel viktig å vurdere trusler for anadrome fiskebestander i kystvann.

5.3 Sterkt modifiserte vannforekomster (§ 5)

Vannforskriften har en egen kategori av vannforekomster som kalles for sterkt modifiserte vannforekomster (SMVF). Dette er vannforekomster som har blitt betydelig fysisk endret for å ivareta samfunnsnyttige formål som kraftproduksjon, drikkevann, vannuttak, landbruk, skipsfart, flomvern og lignende. Det kan være elver, innsjøer og kystvann.

Det er viktig å sikre en balanse mellom miljøforbedringer og hensynet til kraftproduksjon og flomvern. Dersom de fysiske inngrepene i vannforekomsten skal opprettholdes ut fra sin samfunnsnytte, er det lite hensiktsmessig å ha god økologisk tilstand som miljømål for slike vannforekomster. Istedenfor "god økologisk tilstand" får SMVF miljømålet "godt økologisk potensiale" (GØP), som er tilpasset den samfunnsnyttige bruken av vannforekomsten. Miljømålene er altså spesifikk for den enkelte vannforekomst utpekt som SMVF, og ikke som for naturlige vannforekomster der miljømålet gjelder for alle vannforekomster av samme vanntype. GØP må defineres i hvert tilfelle av SMVF, da påvirkningen på den økologiske tilstanden kan variere mellom ulike vannforekomster og påvirkninger som kvalifiserer til SMVF. Sterkt modifiserte vannforekomster revurderes i neste plan. Det vil si at en SMVF har denne statusen bare fram til neste forvaltningsplan.

Det er vannregionmyndigheten som i samarbeid med vannregionutvalget skal bestemme hvilke vannforekomster som skal utpekes som sterkt modifisert og som har ansvar for å utarbeide miljømål for disse vannforekomstene, jfr. vannforskriften §§ 22 andre ledd og 24 første ledd. Vannforekomster skal avklares som SMVF innen den regionale vannforvaltningsplanen skal godkjennes nasjonalt.

Det er verdt å merke seg at for å fastslå om en vannforekomst er SMVF må man ha nok informasjon om økologisk tilstand, slik at man kan vurdere om kriteriene for god økologisk tilstand i henhold til vannforskriften vil kunne oppnås. Det er en stor utfordring at mange av vannforekomstene i Finnmark ikke har kjent økologisk tilstand. I første omgang vil alle vannforekomster som er foreslått til SMVF (kandidater til SMVF – kSMVF) få problemkartlegging som tiltak. Målet med dette er å avklare økologisk tilstand og dermed vurdere om avbøtende tiltak er realistiske, og dermed avklare om vannforekomstene er SMVF og hva GØP bør være.

Veiledning til utpeking av SMVF og miljømål for SMVF er å finne i egen SMVF-veileder (tilgjengelig på www.vannportalen.no). Denne veilederen kom for sent i prosessen til å kunne brukes innen høringsfristen. Det har ikke kommet retningslinjer for endelig utpeking av kSMVF i kystvann. Miljømål for disse vannforekomstene settes til standard miljømål, ettersom kriteriene for GØP ikke kan defineres uten ytterligere undersøkelser.

Kandidater til sterkt modifiserte vannforekomster i kystvann

I et brev av 09. april 2014 til vannregionmyndighetene ber Kystverket og Miljødirektoratet om en gjennomgang av karakterisering knyttet til havner, da det mistenkes at enkelte steder kan forurensning være feilregistrert som fysiske inngrep. Dette gjelder hele landet. Gjennomgangen skal utføres innen november 2014, og eventuelle endringer i vannregionene vil bli oppdatert etter høringsperioden.

Under følger en oversikt over kSMVF i kystvann, som er foreslått av Kystverket. For enkelte av vannforekomstene som er foreslåtte kSMVF i kystvann er tiltak spilt inn, og vannforekomstene er også inkludert i det regionale overvåkingsprogrammet. Ettersom det ikke har kommet retningslinjer for utpeking av SMVF i kystvann, og med tanke på den kommende gjennomgangen av påvirkningsbilde, foretas det ikke en prosess for å avklare SMVF-status for disse vannforekomstene på nåværende tidspunkt.

Tabell 28: Kandidater til SMVF utpekt av Kystverket

Vannforekomst ID	Vannforekomst navn	Påvirkning	Økologisk tilstand	Vannområde	Kommune
0420021300-C	Hammerfest Havn	Havn	Udefinert	Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland	Hammerfest
0420022700-C	Hasvik	Molo	Moderat	Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland	Hasvik
0420031600-2-C	Rypefjorden	Havn	Moderat	Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland	Hammerfest
0423020200-6-C	Båtsfjord Ytre havn	Havner	Moderat	Varangerhalvøya	Båtsfjord
0423020200-7-C	Neptunbukt - Foma	Moloer	Moderat	Varangerhalvøya	Båtsfjord
0423020300-1-C	Syltefjorden - Nordfjorden innenfor molo	Moloer	Moderat	Varangerhalvøya	Båtsfjord
0424020200-C	Vadsø havn	Moloer	Moderat	Varangerhalvøya	Vadsø

Kandidater til sterkt modifiserte vannforekomster i innsjø og vassdrag

NVE har utpekt kandidater til SMVF i innsjø og vassdrag. Tabell 29 og 30 gir en oversikt over foreslåtte kandidater til sterkt modifiserte vannforekomster i henholdsvis innsjøer og elver i Finnmark fylke. Enkelte av vannforekomstene har fått foreslått miljømål god økologisk potensiale (GØP), men hva som inngår i dette miljømålet er ikke utredet, da man mangler en grundig kartlegging av den økologiske tilstanden i vannforekomstene. De fleste kSMVF har fått foreslått tiltak, men ikke alle. Vannregionutvalget ønsker å foreslå problemkartlegging for disse vannforekomstene, og anmoder de aktuelle sektormyndighetene til å vurdere dette og eventuelle andre tiltak.

Tabell 29: kSMVF i innsjøer

Vannforekomst ID	Navn	Påvirkning	Økologisk tilstand	Tiltak	Miljømål	Vannområde
211-2170-L	Kovvatnet	Vannkraftsdam	Udefinert	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya
212-2177-2-L	Virdnejavri	Vannkraftsdam	Udefinert	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya
212-2177-1-L	Altadammen	Vannkraftsdam	Udefinert	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya
229-61730-L	Mohkkejávri	Vannkraftsdam	Udefinert	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya
230-2328-L	Fossvatnet	Vannkraftsdam	Udefinert	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya
229-2320-L	Store Måsvatn	Vannkraftsdam	Udefinert	Problemkartlegging	GØP 2027	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya
229-61557-L	Sieidejávri og Gahpatjavri (regulerte)	Vannkraftsdam	Udefinert	Problemkartlegging	GØP 2027	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya
230-2327-L	Reinoksvatna	Vannkraftsdam	Udefinert	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya
224-2354-L	Gaggajávri	Vannkraftsdam	Udefinert	Prøvefiske og utsetting av ørret	GØP 2021	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden
222-2343-L	Holmevatnet	Vannkraftsdam	Udefinert	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden
222-59079-L	Ørretvatnet	Vannkraftsdam	Udefinert	Problemkartlegging	GØP 2021	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden
220-2336-L	Bealjáidjávri	Vannkraftsdam	Udefinert	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Måsøy og Magerøya
220-59137-L	Lávvrjávrit	Vannkraftsdam	Udefinert	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Måsøy og Magerøya
220-2334-L	Lafjordvatnet	Vannkraftsdam	Udefinert	Problemkartlegging	GØP 2021	Måsøy og Magerøya
244-2435-L	Gearretjavri	Vannkraftsdam	Udefinert	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Neiden
242-2426-L	Láddejávri	Vannkraftsdam	Udefinert	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Neiden
244-2431-L	Gárddejávri	Vannkraftsdam	Udefinert	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Neiden
247-2469-L	Viksjøen	Vannkraftsdam	Udefinert	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Pasvik
247-2473-L	Store Kobbholmsvatnet	Vannkraftsdam	Udefinert	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Pasvik
247-64392-L	Trillingvatnet	Vannkraftsdam	Udefinert	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Pasvik
247-2474-L	Store Valvatnet	Vannkraftsdam	Udefinert	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Pasvik
246-2445-L	Bjørnevatnet	Vannkraftsdam	Moderat	Utsetningspålegg	Standard (minst GØT)	Pasvik
246-65242-L	Svanevatn	Vannkraftsdam	Udefinert	Utsetningspålegg	Standard (minst GØT)	Pasvik
213-55875-L	Bjørnstadvatnet	Vannkraftsdam	Udefinert	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Sørøya/Seiland/ Kvaløya med innland
216-2537-L	Litle Eggevatn	Vannkraftsdam	Udefinert	Tiltak ikke foreslått fra sektormyndighet*	Standard (minst GØT)	Sørøya/Seiland/ Kvaløya med innland

216-2538-L	Store Eggevatn	Vannkraftsdam	Udefinert	Tiltak ikke foreslått fra sektor-myndighet*	Standard (minst GØT)	Sørøya/Seiland/ Kvaløya med innland
217-2269-L	Vestfjelldammen	Vannkraftsdam	Udefinert	Tiltak ikke foreslått fra sektor-myndighet*	Standard (minst GØT)	Sørøya/Seiland/ Kvaløya med innland
217-2270-L	Rundvatnet	Vannkraftsdam	Udefinert	Tiltak ikke foreslått fra sektor-myndighet*	Standard (minst GØT)	Sørøya/Seiland/ Kvaløya med innland
217-2271-L	Glimmervatnet	Vannkraftsdam	Udefinert	Tiltak ikke foreslått fra sektor-myndighet*	Standard (minst GØT)	Sørøya/Seiland/ Kvaløya med innland
213-2259-L	Storvatnet - Porsavatn	Vannkraftsdam	Udefinert	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Sørøya/Seiland/ Kvaløya med innland
236-2420-L	Geatnjajávri øst	Vannkraftsdam	Udefinert	Problemkartlegging	GØP 2021	Varangerhalvøya
236-2421-L	Store Buevannet	Vannkraftsdam	Udefinert	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Varangerhalvøya
236-54297-L	Lille Buevannet	Vannkraftsdam	Udefinert	Problemkartlegging	GØP 2027	Varangerhalvøya
236-62759-L	Geatnjajávri-vest	Vannkraftsdam	Udefinert	Problemkartlegging	GØP 2021	Varangerhalvøya

*Vannregionutvalget ønsker å foreslå problemkartlegging for disse vannforekomstene, og ber sektormyndigheten vurdere dette.

Tabell 30: kSMVF i elver

Vannforekomst ID	Navn	Påvirkning	Økologisk tilstand	Tiltak	Miljømål	Vannområde
212-55-R	Mattisfossen	Uten minstevannsføring	Udefinert	Problemkartlegging	GØP 2021	Alta, Kautokeino, Loppa, Stjernøya
211-54-R	Bognelv	Fysisk endring av elveløp	Udefinert	Problemkartlegging	GØP 2021	Alta, Kautokeino, Loppa, Stjernøya
211-10-R	Elv fra Kovannet	Overføring av vann	Udefinert	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Alta, Kautokeino, Loppa, Stjernøya
212-23-R	Altaelva nedenfor Altadammen	Overføring av vann	Udefinert	Tiltak ikke foreslått fra sektor-myndighet*	Standard (minst GØT)	Alta, Kautokeino, Loppa, Stjernøya
229-3-R	Friarfjordelva/lrg avuonjohka	Uten minstevannsføring	Udefinert	Problemkartlegging	GØP 2027	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya
229-53-R	Gáissavuolesjohka	Overføring av vann	Udefinert	Problemkartlegging	GØP 2027	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya
229-14-R	Deardnoijohka	Overføring av vann	Udefinert	Problemkartlegging	GØP 2027	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya
229-113-R	Adamselva/Áttánjohka	Overføring av vann	Udefinert	Problemkartlegging	GØP 2027	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya
229-21-R	Adamselva/Áttánjohka mellom Meaðđeluoppal og Mohkkejávri	Overføring av vann	Udefinert	Problemkartlegging	GØP 2027	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya
222-176-R	Tverrelva	Overføring av vann	Udefinert	Tiltak ikke foreslått fra sektor-myndighet*	Standard (minst GØT)	Lakselv- vassdraget og Porsangerfjorden
222-220-R	Stránddajohka nedre deler	Overføring av vann	Udefinert	Biotoptiltak	Standard (minst GØT)	Lakselv- vassdraget og Porsangerfjorden
224-24-R	Luostejohka	Uten minstevannsføring	Udefinert	Minstevannsføring, problemkartlegging	GØP 2015	Lakselv- vassdraget og Porsangerfjorden
220-190-R	Lafjordelva	Overføring av vann	Dårlig	Minstevannsføring, biotop-tiltak	GØP 2021	Måsøy og Magerøya

220-189-R	Elv mellom Lavvarjavvrit og Lafjordvatnet	Vannkraft-regulering uten minstevannføring	Dårlig	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Måsøy og Magerøya
220-6-R	Austerelva - Bealjaidjohka	Overføring av vann	Udefinert	Biotoptiltak	GØP 2021	Måsøy og Magerøya
244-29-R	Gearretjohka	Uten minstevannføring	Udefinert	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Neiden
242-6-R	Duttajohka - Duddaelva	Overføring av vann	Udefinert	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Neiden
244-34-R	Gallutjohka	Overføring av vann	Udefinert	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Neiden
242-7-R	Láddegurra (Bugøyfjord)	Annen regulering	Udefinert	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Neiden
217-4-R	Storelva, nedre	Uten minstevannføring	Udefinert	Tiltak ikke foreslått fra sektormyndighet*	Standard (minst GØT)	Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland
217-74-R	Storelva, øvre	Uten minstevannføring	Udefinert	Tiltak ikke foreslått fra sektormyndighet*	Standard (minst GØT)	Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland
213-14-R	Porsa-mellom Gruvvatnet og Storstvatnet	Overføring av vann	Udefinert	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland
213-75-R	Porsa-nedre deler	Overføring av vann	Udefinert	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland
216-5-R	Storelva	Overføring av vann	Udefinert	Tiltak ikke foreslått fra sektormyndighet*	Standard (minst GØT)	Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland
234-505-R	Julelva-Juovlajohka øvre	Overføring av vann	Udefinert	Problemkartlegging	GØP 2021	Tana
234-501-R	Julelva-Juovlajohka øvre	Overføring av vann	Udefinert	Problemkartlegging	GØP 2021	Tana
236-69-R	Kongsfjordelva	Med minstevannføring	Udefinert	Påleggsprosess i gang	GØP 2015	Varangerhalvøya
236-75-R	Geadnjeelva	Overføring av vann	Udefinert	Tiltak ikke foreslått fra sektormyndighet*	Standard (minst GØT)	Varangerhalvøya
236-83-R	Buevasselva	Overføring av vann	Dårlig	Problemkartlegging	Standard (minst GØT)	Varangerhalvøya

*Vannregionutvalget ønsker å foreslå problemkartlegging for disse vannforekomstene, og ber sektormyndigheten vurdere dette

De kSMVF som har fått miljømålet GØP er et forslag til endelig utpeking av SMVF. Vannregionutvalget ønsker at disse vannforekomstene prioriteres for videre avklaring av miljømål. De fleste vannforekomstene i Finnmark som er foreslått som kSMVF vil ikke kunne bli avklart før det foreligger undersøkelser som fastslår den økologiske tilstanden, og avbøtende tiltak kan vurderes. Alle kSMVF i innsjøer og elver blir dermed foreslått for problemkartlegging.

For 18 vannforekomster har NVE foreslått miljømålet GØP 2021, og 10 har fått foreslått miljømålet GØP med utsettelse til 2027. Utsettelsen begrunnes den tidskrevende prosessen med å utrede og iverksette avbøtende tiltak, samt registrere effektene. Disse vannforekomstene er samlet i tabell 31. Ytterligere to kSMVF har fått foreslått miljømålet GØP 2015, da det vurderes at miljømålet vil oppnås snarest grunnet pågående tiltak. Her er 6 vannforekomster ikke registrert som kSMVF i vann-nett, og sektormyndigheten må vurdere om dette skal endres. Hvis ikke kan vannforekomstene ikke har miljømålet GØP.

De resterende kSMVF har fått standard miljømål (minst god økologisk tilstand) inntil videre. Det er usikkert hvordan disse vannforekomstene skal behandles videre. Alle kSMVF skal utpekes som endelig SMVF innen den regionale vannforvaltningsplanen og tiltaksprogrammet skal godkjennes ved kongelig resolusjon, eller settes som naturlige vannforekomster. Det er usannsynlig at den økologiske tilstanden for disse vannforekomstene vil bli avklart innen den tid. Vannregionutvalget ønsker å foreslå to alternativer for videre behandling av kSMVF¹⁵:

- Vannforekomstene settes som naturlige vannforekomster, jmf. vannforskriften § 5. Vannforekomstene beholder sin risikovurdering og problemkartlegges for å avdekke status og muligheter for tiltak.
- Vannforekomstene beholder sin kandidat-status til neste planperiode. Vannforekomstene problemkartlegges, og miljømål settes som minst god økologisk tilstand inntil undersøkelser avklarer tilstand, om ikke annet miljømål er spesifisert.

Hvilken løsning som blir valgt avhenger av nasjonale retningslinjer og tilbakemeldinger.

Tabell 31: SMVF utpekt av NVE som man vil jobbe videre med i høringsperioden, og som har fått foreslått miljømål GØP

Vannforekomst ID	Vannforekomst	Vannområde	Miljømål
212-2249-L	Stuevatnet	Alta, Kautokeino, Loppa, Stjernøya	GØP 2021*
211-54-R	Bognelv	Alta, Kautokeino, Loppa, Stjernøya	GØP 2021
212-63-R	Altaelva nedenfor Eiby	Alta, Kautokeino, Loppa, Stjernøya	GØP 2021*
212-581-R	Mattiselva nedre	Alta, Kautokeino, Loppa, Stjernøya	GØP 2021*
212-55-R	Mattisfossen	Alta, Kautokeino, Loppa, Stjernøya	GØP 2021
212-2244-L	Mattisvatnet	Alta, Kautokeino, Loppa, Stjernøya	GØP 2021
212-583-R	Mattiselva midtre	Alta, Kautokeino, Loppa, Stjernøya	GØP 2021
229-14-R	Deardnojhoka	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	GØP 2027
229-16-R	Adamselva/Áttánjohka	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	GØP 2027
229-21-R	Adamselva/Áttánjohka mellom Meaðđeluoppal og Mohkkejávri	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	GØP 2027
229-22-R	Látnjajohka og Látnjaroggejávri (regulert)	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	GØP 2027*
229-41-R	Adamselva ved samløpet Vážžejohka og Gáissavuolesjohka	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	GØP 2027
229-53-R	Gáissavuolesjohka	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	GØP 2027
229-2320-L	Store Måsvatn	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	GØP 2027
229-61557-L	Sieidejávri	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	GØP 2027
229-3-R	Friarfjordelva/Irgavuonjohka	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	GØP 2027
222-59079-L	Ørretvatnet	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	GØP 2021
224-2354-L	Gaggajávri	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	GØP 2021
224-24-R	Luostejohka	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	GØP 2015***
220-6-R	Austerelva - Bealjaidjohka	Måsøy og Magerøya	GØP 2021
220-190-R	Lafjordelva	Måsøy og Magerøya	GØP 2021

¹⁵ Dette gjelder kun vannforekomster som er kSMVF grunnet påvirkning fra vannkraft og reguleringer, ikke kSMVF i kystvann.

220-2334-L	Lafjordvatnet	Måsøy og Magerøya	GØP 2021
234-303-R	Fáhccabealjohka	Tana	GØP 2021*
234-501-R	Julelva-Juovlajohka øvre	Tana	GØP 2021
234-505-R	Julelv- Juovlajohka øvre	Tana	GØP 2021
234-315-R	Julelva-Juovlajohka fra Basávžžejohka til Riidoveajijohka	Tana	GØP 2021*
236-54297-L	Lille Buevannet	Varangerhalvøya	GØP 2027
236-62759-L	Geatnjajávri- vest	Varangerhalvøya	GØP 2021
236-2420-L	Geatnjajávri øst	Varangerhalvøya	GØP 2021
236-69-R	Kongsfjordelva	Varangerhalvøya	GØP 2015**

* Ikke registrert som kSMVF i vann-nett. Her må sektormyndigheten vurdere om vannforekomstene skal ha kSMVF status, hvis ikke må miljømålet endres.

** gjelder hele vassdraget

*** med minstevannføring er målet nådd, pålegg underveis

Videre har Fylkesmannen i Finnmark og prosjektleder i Pasvik vannområde fremmet 9 vannforekomster som de mener NVE bør vurdere som sterkt modifiserte (tabell 32). Dette arbeidet var ikke utført innen høringsfristen, men følges opp i løpet av høringsperioden. Disse vannforekomstene vil da få standard miljømål inntil videre (god økologisk tilstand).

Tabell 32: Oversikt over vannforekomster som bør vurderes til SMVF-status

Vannforekomst ID	Vannforekomst navn	Vannområde	Miljømål og frist*	Begrunnelse
246-81-R	Pasvikelva ovenfor Hestefossdammen	Pasvik	GØT 2021	Må vurderes til å være SMVF
246-82-R	Pasvikelva	Pasvik	GØT 2021	Må vurderes til å være SMVF
246-2441-L	Vaggetem	Pasvik	GØT 2021	Må vurderes til å være SMVF
246-2442-L	Fjørvatnet	Pasvik	GØT 2021	Må vurderes til å være SMVF
246-2444-L	Klistervatnet – Bjørnevatnet	Pasvik	GØT 2021	Må vurderes til å være SMVF
246-2448-L	Langvatnet	Pasvik	GØT 2021	Må vurderes til å være SMVF
246-2449-L	Hasetjørna	Pasvik	GØT 2021	Må vurderes til å være SMVF
246-65230-L	Fossevatn	Pasvik	GØT 2021	Må vurderes til å være SMVF
246-65299-L	Hestefossdammen	Pasvik	GØT 2021	Må vurderes til å være SMVF

*Miljømål kan endre seg til GØP. Det er ikke nok data til å kunne vurdere om miljømålet vil oppnås innen 2021 eller senere.

Det er mulig det er flere SMVF i vannregionen, f.eks. vannforekomster som er påvirket av bekkelukking, men det må en del undersøkelser til før man kan fastslå om hele vannforekomsten er å anse som SMVF eller kun deler.

5.4 Unntaksbestemmelser

Dersom det viser seg umulig grunnet tekniske årsaker eller naturlige forhold eller det er uforholdsmessige kostnadskrevende å nå miljømålet (GØT, GØP) gir vannforskriften anledning til å utsette måloppnåelsen. Dette kan gjøres ved å gi utsatt frist, sette mindre strenge miljømål eller gi unntak for midlertidige endringer eller ny aktivitet. Alle unntakene krever gitte forhold som

omtales nærmere i underkapitlene. Alle vannforekomster skal ha et miljømål selv om et unntak er gitt. Alle unntak revurderes ved rullering av vannforvaltningsplanen.

5.4.1 Utsatte frister (§ 9)

Fristene for å tilfredsstillte miljømålene kan forlenges med sikte på gradvis måloppnåelse, forutsatt at det ikke skjer noen forringelse. Minst en av følgende forutsetninger må være oppfylt:

- Tekniske begrensninger (ingen løsning finnes, prosessen krever tid, årsakene er ukjente).
- Uforholdsmessige kostnader.
- Naturgitte forhold som gjør at en forbedring av vannforekomsten ikke lar seg gjøre innen fristen.

Totalt 13 vannforekomster er foreslått til utsatt frist for å oppnå miljømål. Ikke alle sektormyndigheter har oppgitt årsak for utsatt frist. Bruken av utsatt frist er ikke fullstendig, da vannregionen savner en fullstendig tiltaksutredning fra Miljødirektoratet for vannforekomster påvirket av sur nedbør og prioriterte stoffer.

Årsakene for utsatt frist for å oppnå miljømål skyldes hovedsakelig at man ikke har nok data til å utrede tiltak, og vannforekomstene er foreslått til problemkartlegging. Åtte vannforekomster har fått utsatt frist grunnet for lite data og eierforhold må avklares før ytterligere tiltak kan utredes. Dette gjelder Hammerfest havn, Rypefjorden, Båtsfjord havneområde, og avrenning fra gruver i Bieddjuvaggi. For to vannforekomster, Friarfjordelva og Honningsvåg havn er utsatt frist begrunnet med at effekten an tiltakene foreslått ikke vil være synlig før etter 2021. Videre har Bøkfjorden fått utsatt frist da Miljødirektoratet avventer resultater fra pågående undersøkelser før nye tiltak eventuelt utredes. Én vannforekomst, Siedgajohka nedre, har fått utsatt frist grunnet naturlige forhold som gjør at tiltaket utsettes til neste planperiode. For 1 vannforekomst i Berlevåg skyldes den utsatte fristen uforholdsmessige høye kostnader. Dette tiltaket gjelder utbedring av fysisk vandringshinder for fisk i Berlevåg, Varangerhalvøya vannområde. Tiltaket innebærer at en ny bro må bygges til en estimert kostnad på 4 millioner kr, og kostnadene vurderes til å veie tyngre enn nytten.

De fleste vannforekomster og SMVF med påvirkning fra vannkraft er derfor foreslått til problemkartlegging. Tretti har fått miljømålet GØP, hvorav 20 har fått GØP 2021 og 10 har fått GØP 2027. Resten får standard miljømål om ikke annet er spesifisert.

Tabell 33: Oversikt over vannforekomster som har fått utsatt frist for å oppnå miljømål (inkluderer ikke vannforekomster utpekt som SMVF med miljømål GØP 2027)

Vannforekomst ID	Vannforekomst navn	Vannområde	Miljømål og frist	Begrunnelse	Ansvarlig sektor-myndighet
212-1749-R	Siedgajohka nedre	Alta/ Kautokeino/ Loppa/ Stjernøya	Svært god tilstand 2027	Naturlige årsaker	Statens vegvesen
212-42-R	Bieddjuvaggi	Alta/ Kautokeino/ Loppa/ Stjernøya	GØT 2027	Eierforhold må avklares	Miljødirektoratet
212-1758-R	Bieddjuvaggi bekkefelt	Alta/ Kautokeino/ Loppa/ Stjernøya	GØT 2027	Eierforhold må avklares	Miljødirektoratet
212-1760-R	Bieddjuvaggi bekkefelt	Alta/ Kautokeino/ Loppa/ Stjernøya	GØT 2027	Eierforhold må avklares	Miljødirektoratet
236-65-R	Hergeelva	Varanger-halvøya	GØT 2027	Uforholdsmessig kostbart	FFK (finansierer)
0423020200-8-C	Neptunbukta	Varanger-halvøya	GØT 2027	Ikke nok data til å	Miljødirektoratet

				foreslå tiltak	
0423020200-7-C	Neptunbukt-Foma	Varanger-halvøya	GØT 2027	Ikke nok data til å foreslå tiltak	Miljødirektoratet
0423020200-5-C	Båtsfjorden-indre	Varanger-halvøya	GØT 2027	Ikke nok data til å foreslå tiltak	Miljødirektoratet
0423020200-6-C	Båtsfjorden-ytre-havn	Varanger-halvøya	GØT 2027	Ikke nok data til å foreslå tiltak	Miljødirektoratet
0422010300-8-C	Honningsvåg havn	Måsøy og Magerøya	GØT 2027	Avventer resultater fra pågående tiltak, oppnår kanskje ikke miljømål innen 2021	Miljødirektoratet
0424030500-5-C	Bøkfjorden midtre	Pasvik	GØT 2027	Avventer resultater fra pågående tiltak	Miljødirektoratet
0420021300-C	Hammerfest Havn	Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland	GØT 2027	Ikke nok data til å foreslå tiltak*	Miljødirektoratet
0420031600-2-C	Rypefjorden	Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland	GØT 2027	Ikke nok data til å foreslå tiltak	Miljødirektoratet

*Prosjektet Ren Havn Hammerfest ferdigstilles 2014

5.4.2 Mindre strenge miljømål (§ 10)

Mindre strenge miljømål skal kun brukes unntaksvis og i særskilte tilfeller. Når det skal settes mindre strenge miljømål kreves det mer informasjon og grundigere vurderinger av alternativer, enn når det skal gis utsatte frister

Det *kan* settes mindre strenge miljømål for vannforekomster som:

- er sterkt påvirket av menneskelig aktivitet, eller
- har slike naturforhold at oppnåelse av miljømålene vil være umulig eller uforholdsmessig kostbart

Vilkår som må oppfylles for å sette mindre strengere miljømål er:

1. Miljø- og samfunnsnyttene av påvirkningen ikke kan oppnås på andre miljømessig gunstigere måter.
2. Best mulig miljøtilstand skal oppnås.
3. Ingen ytterligere forringelse utover dagens tilstand tillates.

Mindre strenge miljømål må begrunnes og forklares i forvaltningsplanen, og revideres hvert 6. år. Inkludert i dette skal det være en vurdering av konsekvenser/ulempene ved å unnlate å gjøre noe. For den regionale vannforvaltningsplanen 2016-2021 skal mindre strenge miljømål kun brukes dersom det framgår av nasjonale føringer. Det er ikke gitt føringer for at vannforekomster skal ha mindre strenge miljømål i vannregion Finnmark.

5.4.3 Midlertidige endringer (§ 11 i vannforskriften)

Paragraf 11 i vannforskriften tilsier at tilstanden i vannforekomstene kan midlertidig forringes på grunn av hendelser som oppstår uventet og/eller uforutsette omstendigheter. Midlertidig forringelse av tilstanden i vannforekomstene er ikke i strid med miljømålene i §§ 4 – 6 dersom forringelsen skyldes uforutsette omstendigheter som en ikke kan forvente. Samtidig må visse vilkår være oppfylt. Det er ikke kjent at § 11 er brukt siden forrige

---

vannforvaltningsplan ble godkjent (2010).

5.4.4 Ny aktivitet eller nye inngrep (§ 12)

Forvaltningsplanen skal inneholde oversikt over bruk av § 12 i regionen siden forrige forvaltningsplan. Paragraf 12 omhandler at ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst kan gjennomføres selv om dette medfører at miljømålene som er fastsatt for vannforekomsten ikke oppnås, eller tilstanden forringes. Gitte vilkår må være oppfylt for å bruke § 12. Det er ikke kjent at § 12 er brukt i saksbehandling siden forrige vannforvaltningsplan ble godkjent (2010).

5.5 Tiltaksprogram

Tiltaksprogrammet for Finnmark vannregion og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden gir en oversikt over hvordan de fastsatte miljømålene for vannforekomstene kan oppnås. Tiltakene er både miljøforbedrende og forebyggende tiltak for de vannforekomstene som er i risiko for å ikke nå sine miljømål innen 2021. Tiltaksprogrammet er utarbeidet i samarbeid med sektormyndigheter i vannregionen, og er basert på innspill fra de lokale tiltaksanalysene utarbeidet i vannområdene. Tiltaksutredningen tar utgangspunkt i hovedutfordringene utpekt for vannregionen i Vesentlige vannforvaltningsspørsmål for Finnmark 2016-2021, samt de påvirkningene som er registrerte i vann-nett og som medfører risiko.

Tiltakene skal være operative senest 3 år etter at dokumentet er vedtatt, og miljømålene skal oppnås senest 6 år etter at dokumentet er vedtatt. Mange av tiltakene som er foreslått innebærer kunnskapsinnhenting og problemkartlegging, slik at en prioritering basert på en kost-nytte vurdering av tiltakene har vært en utfordring. Grunnet tynt datagrunnlag og manglende kost-nytte vurderinger har vannregionutvalget ikke foretatt en prioritering av enkelte tiltak, men forutsetter at nødvendige tiltak gjennomføres for å oppnå miljømålene. Videre er det ønskelig at styrking av kunnskapsgrunnlaget og kartlegging av tilstand prioriteres mot neste planperiode.

Tiltaksprogrammet har tatt hensyn til nasjonale føringer, retningslinjer og innspill, samt at tiltakene er vurdert opp mot regionale planer. Det er ikke avdekket konflikter mellom foreslåtte tiltak og nasjonale og regionale retningslinjer. Det har ikke vært mulig å vurdere foreslåtte tiltak opp mot fremtidige klimaendringer innenfor rammene av denne planperioden.

Finnmark fylke deler grense med både Russland og Finland. Det er ikke initiert et samarbeid mellom Norge og Russland om vannforvaltning. Norge og Finland har underskrevet en avtale om samarbeid om de grensekryssende vannområdene Tana, Pasvik og Neiden. Det er ikke utarbeidet egne dokumenter for grensevassdragene grunnet forskjellige tidsfrister i de to landene. En gjennomgang av tiltak i den norsk-finske vannregionen vil bli presentert i et overordnet kapittel til den regionale vannforvaltningsplanen. Dette innebærer utarbeidelsen av felles hovedutfordringer og koordinering av felles tiltak for avløp og Gyrodactylus salaris. Dette arbeidet er ikke ferdigstilt, grunnet ulike tidsfrister i de to landene.

Grunnet uenigheter og mangel på avklaringer er det ikke utarbeidet tiltak for enkelte påvirkninger i kystvann. Påvirkning fra kongekrabbe til løftet til departementsnivå for

---

avklaring, da arten vurderes som en fremmed art i henhold til vannforskriften, men vurderes som en ressurs i fylket av næringslivet. Videre er karakterisering av vannforekomster med påvirkning fra lakselus og rømt oppdrettsfisk fremdeles pågående. Det er ikke registrert påvirkning fra lakselus på vannforekomster i Finnmark vannregion. Fiskeridirektoratet har redegjort for sine eksisterende tiltak for å forhindre rømming av oppdrettsfisk, da det er 3 vannforekomster satt i risiko grunnet påvist genetisk endring i laksebestandene (Vestre Jakobselv). Videre tiltaksutredning innenfor disse temaene utsettes.

Majoriteten av påvirkningstypene som ble utpekt som vesentlige i Finnmark er knyttet til forurensning. Selv om det er mange vannforekomster i Finnmark hvor risiko-status er knyttet til en form for forurensning, så er det generelt for lavt kunnskapsnivå om forholdet mellom påvirkninger og effekter. Dette gjelder også for påvirkning fra industri, gruver, nedlagte gruver og industriområder, forurenset sjøbunn og forurenset grunn. Som en konsekvens av manglende kunnskap om miljøtilstanden, vil problemkartlegging ofte være et aktuelt tiltak i førstkommende planperiode. Problemkartlegging vil også gjelde for andre påvirkninger som forsøpling og kartlegging av fremmede arter, med unntak av kongekrabbe, som er til avklaring på departementsnivå. Dette vil medføre at mer konkrete og kostnadseffektive tiltak kan utredes i neste planperiode.

En av hovedutfordringene i vannregionene er avrenning fra kommunale og spredte avløp. Fordi mange av utslippene går til gode resipienter i sjø, vil det sjelden være vannforskriftens krav til god miljøtilstand som utløser rensetiltak. Noen av kommunene i Finnmark har satt i gang betydelige tiltak for å bedre avløpssituasjonen, men mange av kommunene har utdaterte hovedplaner for avløp.

Det er 20 vannforekomster i vannregionen som regnes som vesentlig påvirket av langtransportert forurensning. Dette gjelder området øst for Pasvikelva, og påvirkningen skyldes luftbåren forurensning fra metallurgisk industri i Russland. Vannforekomstene foreslås for overvåking i det regionale overvåkingsprogrammet. Det er ikke utredet tiltak for denne påvirkningen, da dette krever involvering av nasjonale myndigheter.

Tiltak for alle typer hydromorfologiske endringer er dessverre ikke ferdigstilt innen høringsfristen. Dette skyldes både sen levering av tiltak fra sektor og sen levering av retningslinjer nasjonalt. Det er ikke utarbeidet retningslinjer for avklaring av kSMVF i havner, og disse vannforekomstene forblir kSMVF under høringsperioden. De fleste vannforekomster med påvirkning fra vannkraft og alle kSMVF er derfor foreslått til problemkartlegging. Totalt 30 kSMVF har fått miljømålet GØP og foreslås som endelige SMVF. De resterende kSMVF får standard miljømål (minst god økologisk tilstand), om ikke annet er spesifisert.

Flere forebyggende tiltak er beskrevet i generell karakter, dette gjelder tiltak som ikke er knyttet til enkelte vannforekomster og påvirkninger. Forebyggende tiltak nevnt i tiltaksprogrammet er tiltak mot spredning av lakseparasitten *Gyrodactylus salaris*, forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning, forebyggende tiltak mot spredning av fremmede arter i ballastvann, forebyggende tiltak for å ivareta beskyttede områder, og forebyggende tiltak for fiskeforvaltning i Neiden.

Det er ikke oppgitt kostnader for de fleste tiltakene i tiltaksprogrammet. Dette skyldes at tiltakene ikke er prosjektert i detalj på nåværende tidspunkt, eller at det er utfordringer å skille ut kostnadene på tiltak på vannforekomstnivå. Det har dermed vært en utfordring å utføre

kost-nytte analyser å vurdere hvilke tiltak er mest miljøeffektive og hvilke bør dermed prioriteres. For Finnmark vannregion vil det være naturlig å satse på undersøkelser som kan fortelle mer om vannforekomstenes status.

Tabell 34 under viser en oversikt over vannforekomster i risiko, tiltak og miljømål i vannområdene i Finnmark vannregion og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden. Ettersom få kandidater til SMVF er avklart vil disse vannforekomstene ha standard miljømål, om ikke annet er spesifisert, og vil ikke føres i kolonnen for god økologisk potensiale (GØP). Det minnes også om at flere tiltak i det regionale tiltaksprogrammet ikke er knyttet til påvirkninger, eller gjelder flere vannforekomster, eller er generelle tiltak, og dette kan medføre avvik fra antall tiltak i tabellen under og antall tiltak beskrevet i dokumentet eller oppført i tiltakstabellen for Finnmark vannregion (se vedlegg 1: Tiltakstabell for Finnmark vannregion og grensevassdragene (2016-2021)).

Tabell 34: Måloppnåelse i 2021 for vannforekomster med risiko for å ikke nå miljømålene innen 2021. GØT: god økologisk tilstand, GØP: god økologisk potensiale

Vannområde	Antall vannforekomster i risiko*	Antall tiltak foreslått	Forventes å nå GØT innen 2021	Forventes å nå GØP		Utsatt frist for måloppnåelse, GØT 2027 (inkl. ikke GØP)
				Innen 2021	Innen 2027	
Alta/Kautokeino/Loppa/Stjernøya	57	57	34	7	0	4**
Indre Varangerfjord	1	6	3	0	0	0
Laksefjorden/Nordkinnhalvøya	23	29	15	0	9	0
Lakselvassdraget/Porsangerfjorden	20	17	5	2	0	0
Måsøy/Magerøya	16	17	12	2	0	1
Neiden	17	22	17	0	0	0
Pasvik	64	45	35	0	0	1
Sørøya/Seiland/Kvalsund med innland	25	17	11	0	0	2
Tana	33	63	10	7	0	0
Varangerhalvøya	39	53	22	2	1	5
SUM	295	326	264	20	10	13

* Tallene hentet fra vann-nett 06.05.2014, og kan avvike fra de lokale tiltaksanalysene.

Vannforekomster i mulig risiko/undefinert risiko er ikke tatt med i tabellen.

**1 vannforekomst har fått miljømålet svært god økologisk tilstand 2027

Til sammen er det foreslått 326 tiltak. Det regionale tiltaksprogrammet gir en oversikt over antall tiltak foreslått til ulike påvirkningstyper. Omtrent 176 av de foreslåtte tiltakene er problemkartlegging, og dette understreker det store behovet for kunnskapsinnhenting i området. Vannregionutvalget ønsker også en styrking av kunnskapsgrunnlaget og kartlegging av tilstand og påvirkningsbilde skal prioriteres i vannregionen.

Endringer siden forrige forvaltningsplan

De første tiltaksprogrammene fra pilotfasen (2010-2015) skal rulleres. I denne planperioden deltok kun vannområdene Tana, Pasvik og Neiden. Disse pågående tiltakene ble rapportert til Miljødirektoratet høsten 2012, og en oppdatert oversikt er tilgjengelig i vedlegg 2 (Gjennomførte og pågående tiltak fra 1. planperiode) til det regionale tiltaksprogrammet.

Det er 64 planlagte tiltak fra forrige planperiode (2010-2015). Av disse er 8 gjennomførte, mens 22 pågår fremdeles. Nitten tiltak har vist seg ikke å være aktuelle da status i vannforekomsten har endret seg til god etter befaring. Enkelte tiltak innen landbruk er ikke iverksatt fordi gjennom denne planrunden har man avklart at landbrukspåvirkning ikke vurderes til å være middels eller stod grad. De aktuelle vannforekomstene er altså derfor ikke satt til risiko pga. landbruk. De aktuelle tiltakene vil derfor ikke bli gjennomført - man vil utføre det som gjøres gjennom gjeldende regelverk for all potensiell landbruksforurensning. Femten tiltak har ikke startet, hovedsakelig grunnet manglende utredning. Se vedlegg 2 for fullstendig informasjon. Blant tiltaksutredningen for kommende planperiode vil enkelte tiltak iverksettes før 2016 grunnet ulik inndeling av planperioder hos sektormyndighetene. Disse tiltakene er likevel inkludert i tiltakstabellen for planperioden 2016-2021. Se kap.2.1.3 i det regionale tiltaksprogrammet for mer informasjon.

5.6 Overvåkingsprogram

Overvåking er et hjelpemiddel for å kontrollere om miljømål nås. I henhold til § 18 i vannforskriften skal det foreligge tilstrekkelige regionale overvåkingsprogram som skal gi en helhetlig overvåking av tilstanden i vannforekomstene. Vannregionmyndighetene skal i henhold til vannforskriftens § 21 koordinere og legge til rette for arbeidet med utarbeiding av regionale overvåkingsprogrammer.

Ulike typer overvåking definert i vannforskriften

Basisovervåking

Basisovervåkingen skal skaffe data om den generelle tilstanden i ferskvann, kystvann og grunnvann i Norge. Ved hjelp av data fra basisovervåkingen skal vi kunne fastslå den naturlige tilstanden i uberørt norsk natur, følge de naturlige langsiktige endringene, og skaffe fram grunnlagsdata for å kunne vurdere effekten av omfattende menneskelige påvirkninger på vannforekomstene. Et viktig formål med basisovervåkinga er også å skaffe grunnlag for videreutvikling av de evaluerings- og klassifiseringssystemene som brukes til å vurdere miljømålsoppnåelse og fastsette miljøtilstand.

Basisovervåkinga skal gjennomføres i et nettverk av faste overvåkingsstasjoner. Overvåkingsnettverket må omfatte de vanligste vanntypene, skal omfatte de største innsjøene, vassdragene og grunnvannsforekomstene i den enkelte vannregion og skal omfatte stasjoner både i upåvirkede vannforekomster og i vannforekomster som er påvirket av menneskelig virksomhet. Et referansenettverk bestående av stasjoner som er så godt som upåvirket av menneskelig påvirkning vil altså være en viktig del av basisovervåkingsnettverket. I overvåkingsnettverket for kyst blir det definert områder der det legges ut referansestasjoner og påvirkede stasjoner. Basisovervåkinga skal omfatte alle kvalitetselementer og skal gjennomføres etter standard overvåkingsmetodikk.

Tiltaksorientert overvåking

Tiltaksorientert overvåking skal utføres med sikte på å:

- Fastslå tilstanden til vannforekomster som anses å stå i fare for ikke å nå miljømålene, og
- Vurdere eventuelle endringer i tilstanden til slike vannforekomster som følge av tiltaksprogrammer.

Det er de overflate- og grunnvannsforekomstene som ikke oppfyller eller står i fare for ikke å nå miljømålene innen fristen, som er kandidater for tiltaksorientert overvåking. Ved planleggingen skal det derfor tas utgangspunkt i karakteriseringsresultatene og tiltaksorientert overvåking skal planlegges i de vannforekomster som er klassifisert til moderat tilstand eller dårligere, eller plassert i risiko. I tiltaksorientert overvåking skal det mest følsomme kvalitetselement for den påvirkningen som vannforekomsten utsettes for overvåkes. De mest følsomme kvalitetselementene for de ulike påvirkningene er gitt i Veileder 02:2013 Klassifisering av miljøtilstand i vann. Grunnvannsforekomster som er klassifisert til dårlig tilstand eller anses å stå i fare for ikke å nå miljømålene skal tiltaks-overvåkes på de parametre som viser tegn på de aktuelle belastningene.

Tiltaksorientert overvåking skal gjennomføres etter standard overvåkingsmetoder og det er viktig at resultatene er sammenlignbare med resultatene fra basisovervåkingen.

Problemkartlegging

Problemkartlegging skal utføres:

- Dersom årsaken til eventuelle overskridelser er ukjent,
- Dersom basisovervåkingen tyder på at miljømålene som er fastsatt for en vannforekomst ikke vil bli oppfylt, og tiltaksorientert overvåking ikke allerede er etablert med sikte på å finne årsaken til at vannforekomsten(e) ikke oppfyller miljømålene, eller
- For å fastslå omfanget og konsekvensene av forurensingsuhell.

Problemkartlegging er kortvarige overvåkings- eller FoU-undersøkelser som gjennomføres når det er behov for å klarlegge årsak til og omfang av et miljøproblem i de vannforekomstene som ikke oppfyller eller står i fare for ikke å nå miljømålene. Problemkartleggingen skal i hovedsak gjennomføres etter standard overvåkingsmetoder, men spesialundersøkelser med avvikende metodikk kan også være nødvendig for å klarlegge årsaksforhold og det kan være behov for å ta med flere kvalitetselementer enn ved tiltaksorientert overvåking.

Status for regionalt overvåkningsprogram for Finnmark vannregion og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden

Det skal etter vannforskriften gjennomføres tiltaksorientert overvåking i alle overflate- og grunnvannforekomster som har risiko for ikke å oppnå miljømålene. Dersom det er uklart hva som er problemet, eventuelt hvor stort problemet er, skal det gjennomføres en problemkartlegging i vannforekomsten. I Finnmark mangler det relevante klassifiseringsdata for svært mange av vannforekomstene i risiko, og behovet for problemkartlegging er derfor stort.

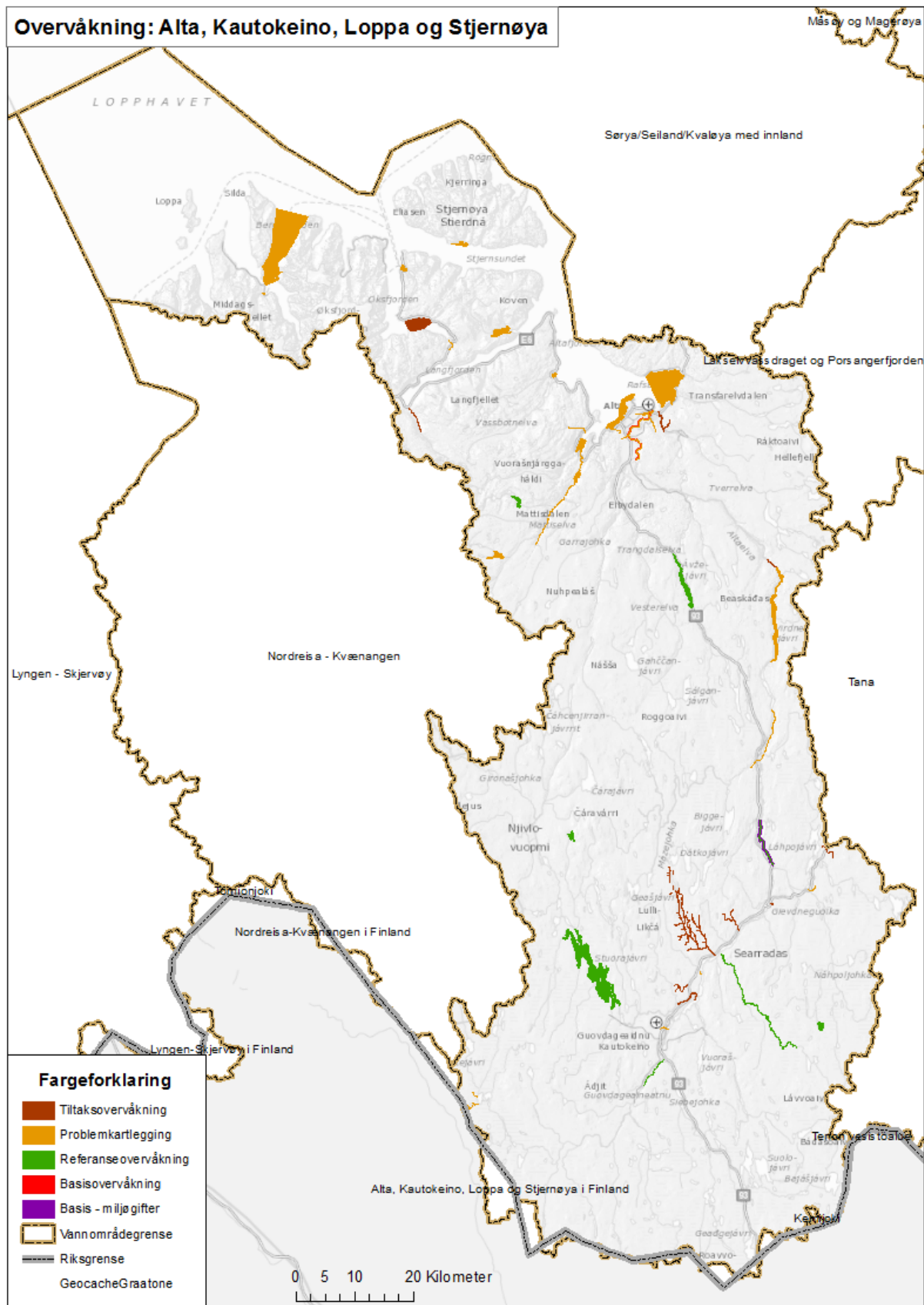
Fylkesmannen i Finnmark har utarbeidet et program for problemkartlegging og tiltaksovervåking, som dekker alle vannforekomster i risiko. Programmet er delt opp i de ti ulike vannområdene. Med utgangspunkt i overvåkningsveilederen og klassifiseringsveilederen, er det for hver enkelt vannforekomst i risiko foreslått;

- hvilke(t) kvalitetselement som bør overvåkes
- overvåkningsperiode
- frekvens (antall prøver per år)
- omdrev (hvor mange år mellom prøvetaking)
- antall stasjoner

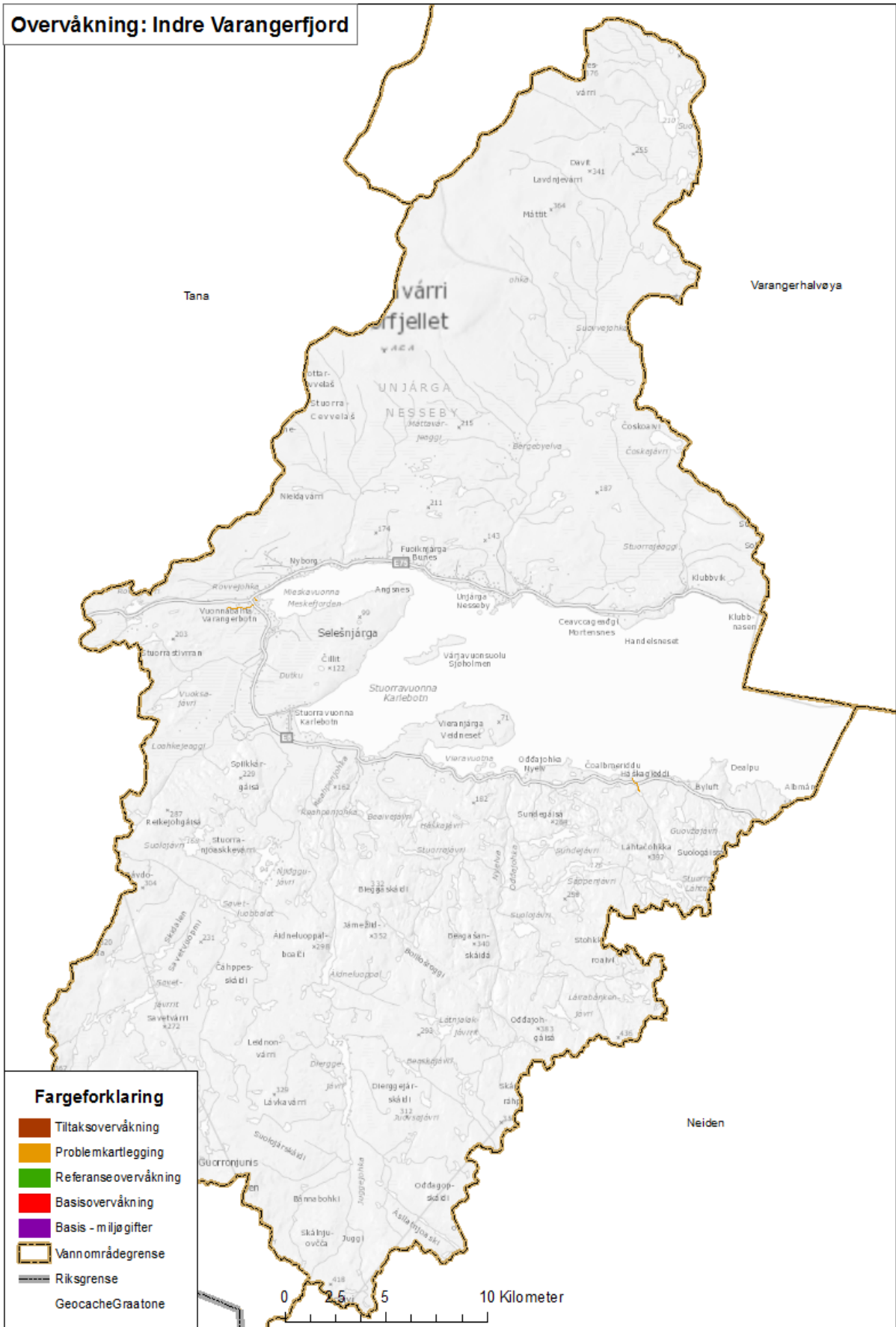
Det er i tillegg gjort forsøk på å estimere årlige kostnader per vannforekomst, men dette er svært usikre tall. Antall stasjoner og plassering av disse avgjøres først etter at man har undersøkt vannforekomsten nærmere. Pris vil også være avhengig av varierende logistiske utfordringer. Denne typen oppdrag skal som oftest settes ut på anbud i tråd med regler for offentlige anskaffelser, og prisen blir dermed også avhengig av den til enhver tid rådende konkurransesituasjon mellom de ulike aktørene i konsulentbransjen.

Miljødirektoratet har ansvar for basisovervåking i alle vannregioner. Direktoratet har utarbeidet forslag til stasjonsnett i Finnmark, men dette er ikke operativt per 2014. Overvåking i grensekryssende vassdrag skal koordineres med Finland. Det regionale overvåkingsprogrammet sendes ikke ut på høring sammen med regional vannforvaltningsplan, men vil være tilgjengelig på www.vannportalen.no/finnmark fra 1. juli 2014.

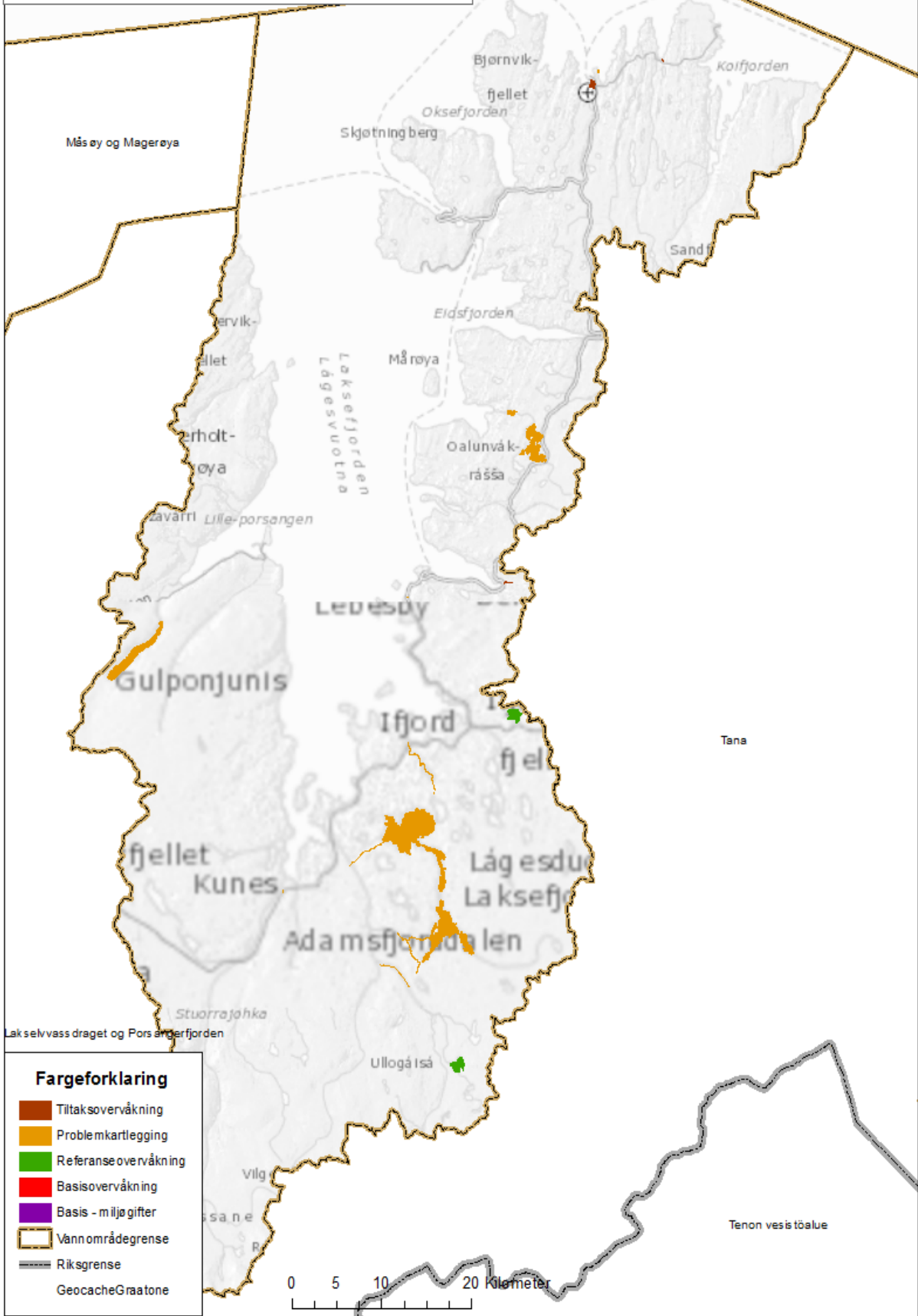
Under følger kartoversikt over foreslått overvåking i vannområdene i Finnmark vannregion og den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden.

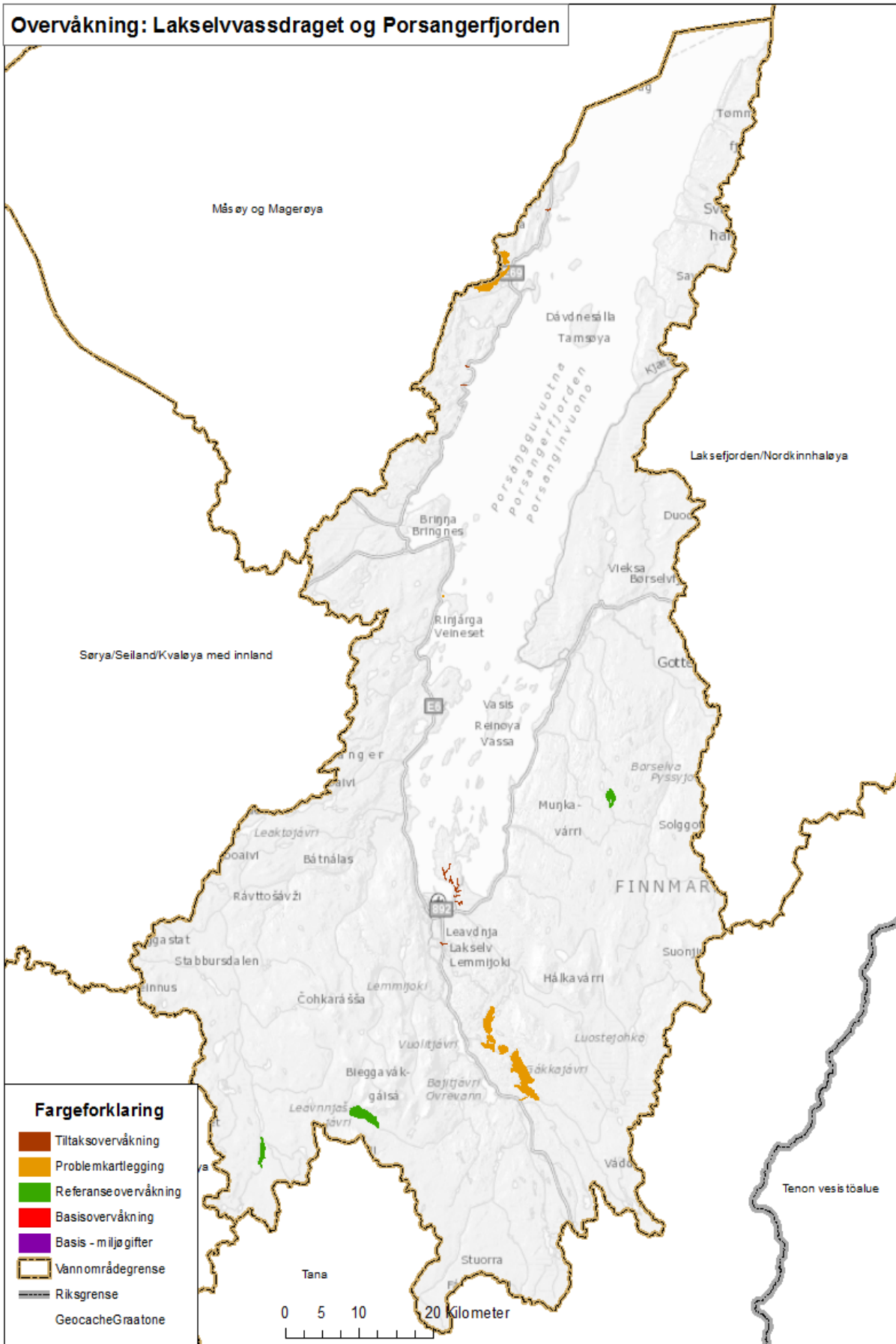
Overvåkning: Indre Varangerfjord

Overvåkning: Laksefjorden/Nordkinnhaløya

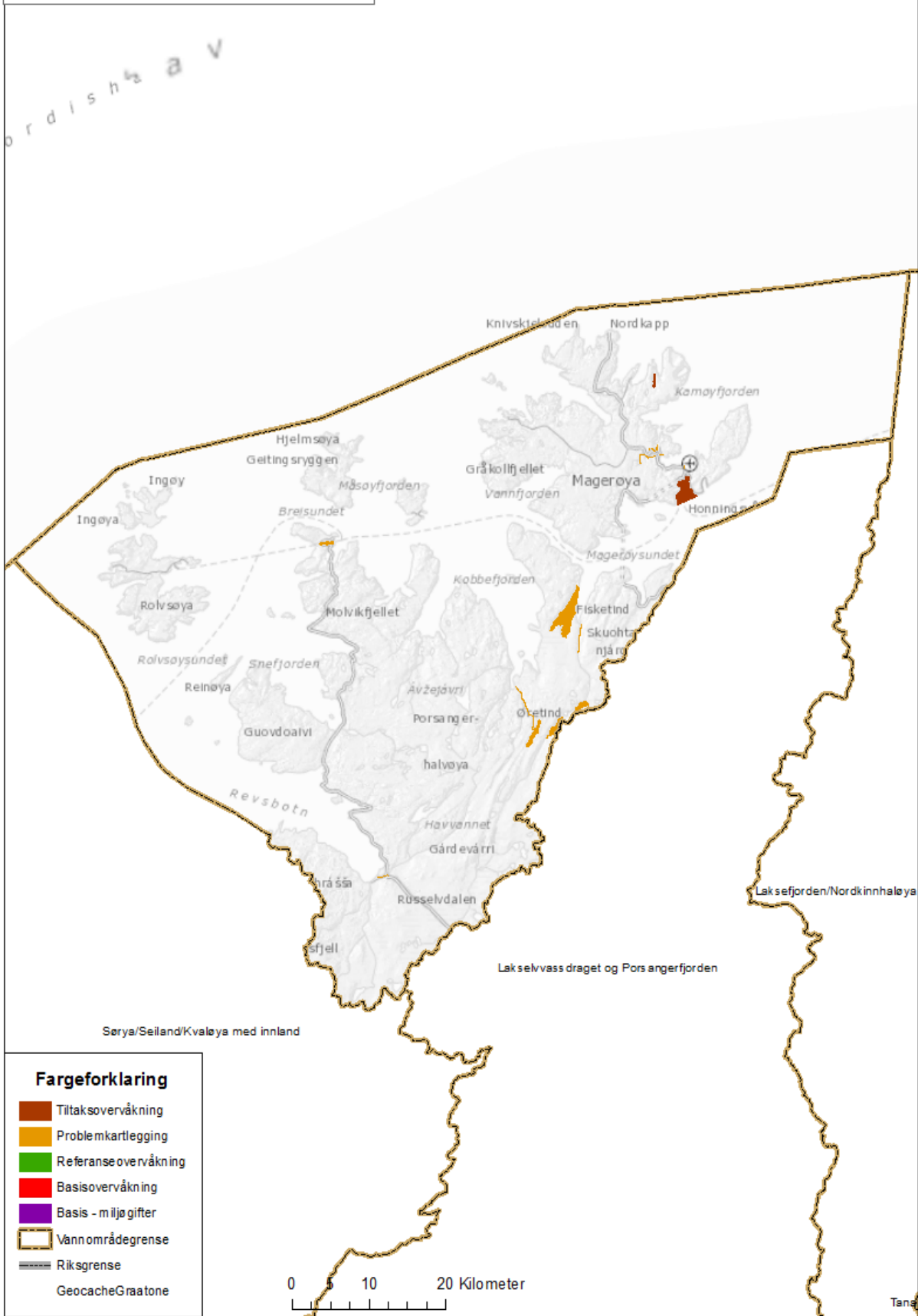

Overvåkning: Lakselvvassdraget og Porsangerfjorden

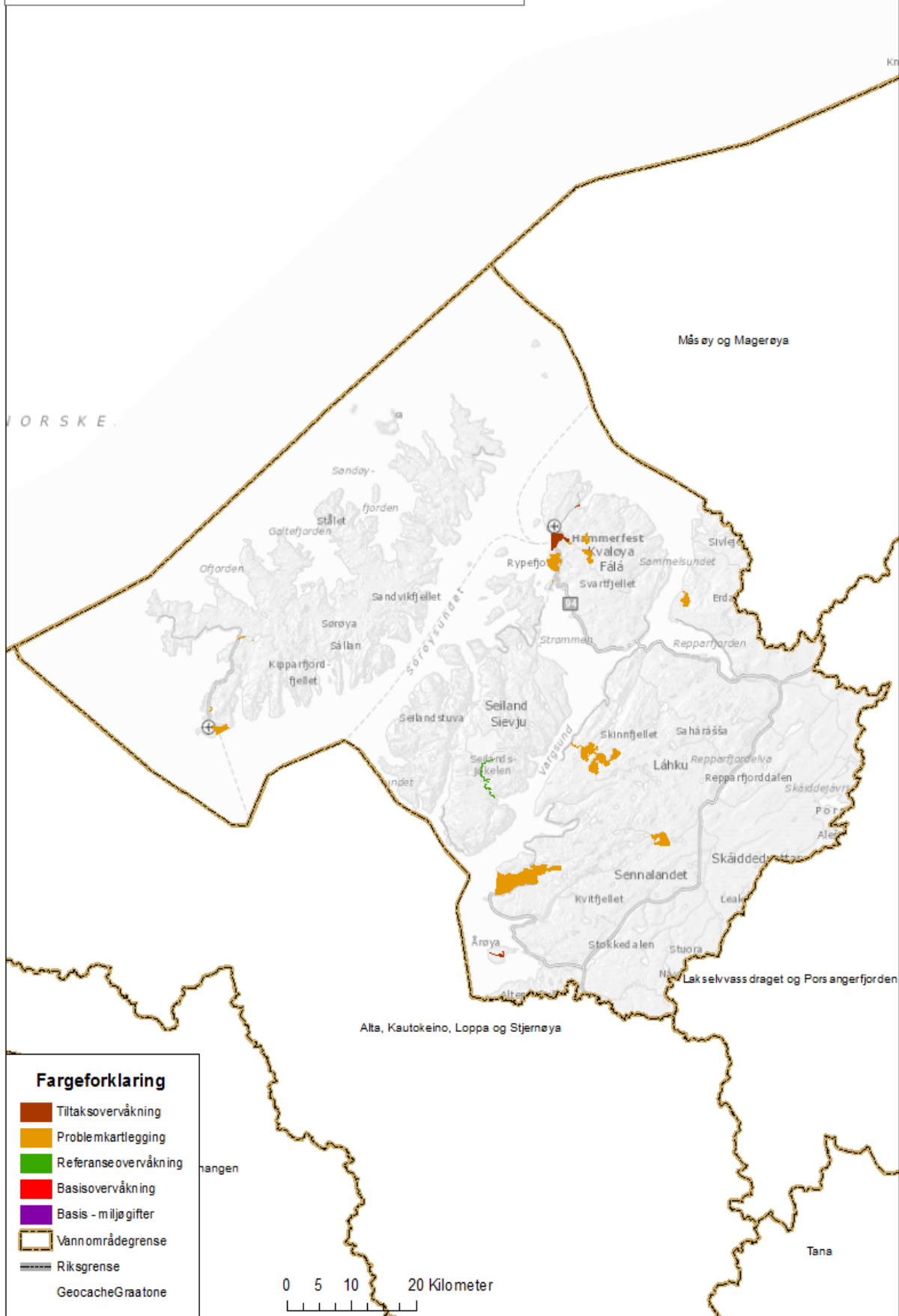

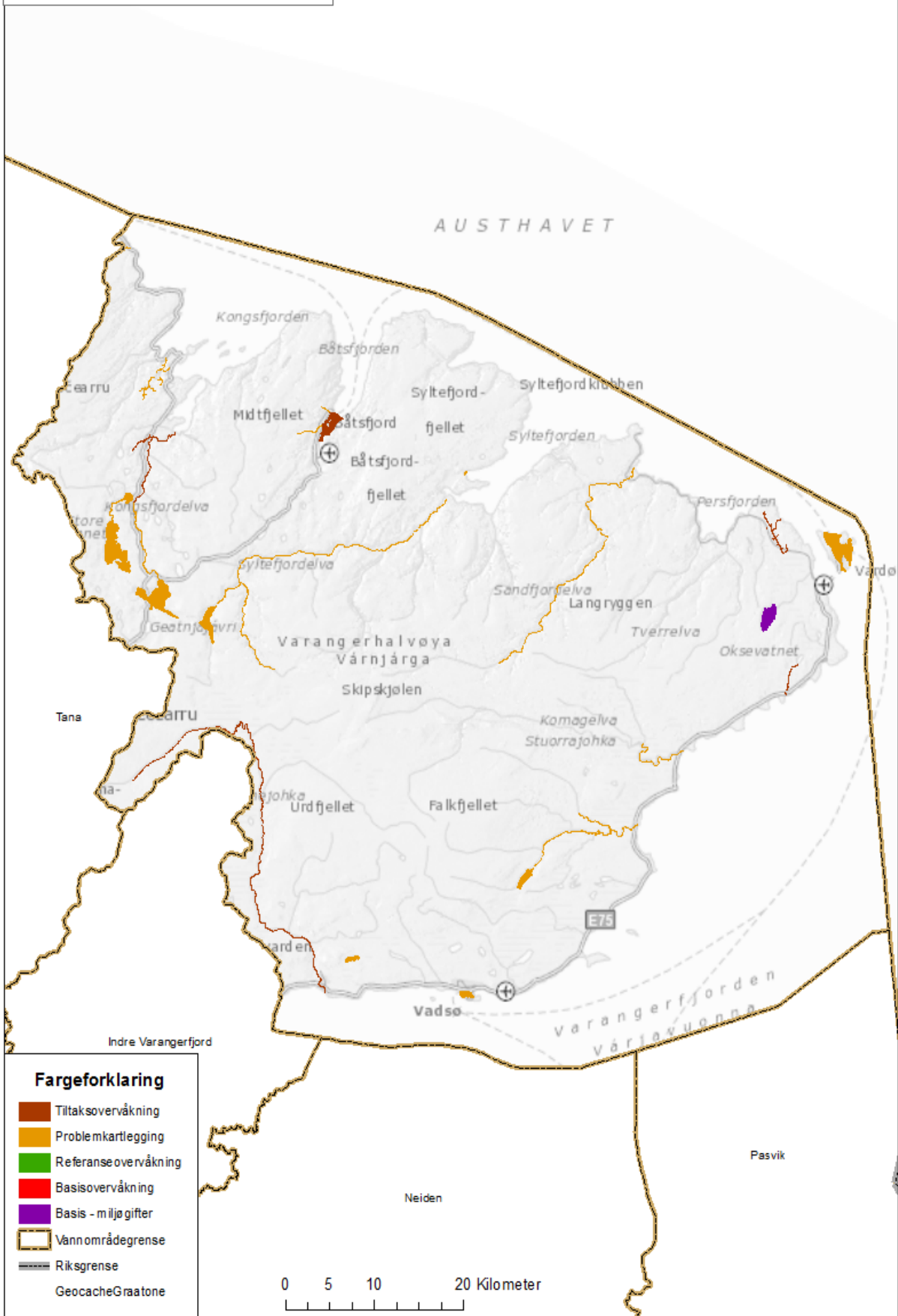
Overvåkning: Måsøy og Magerøya

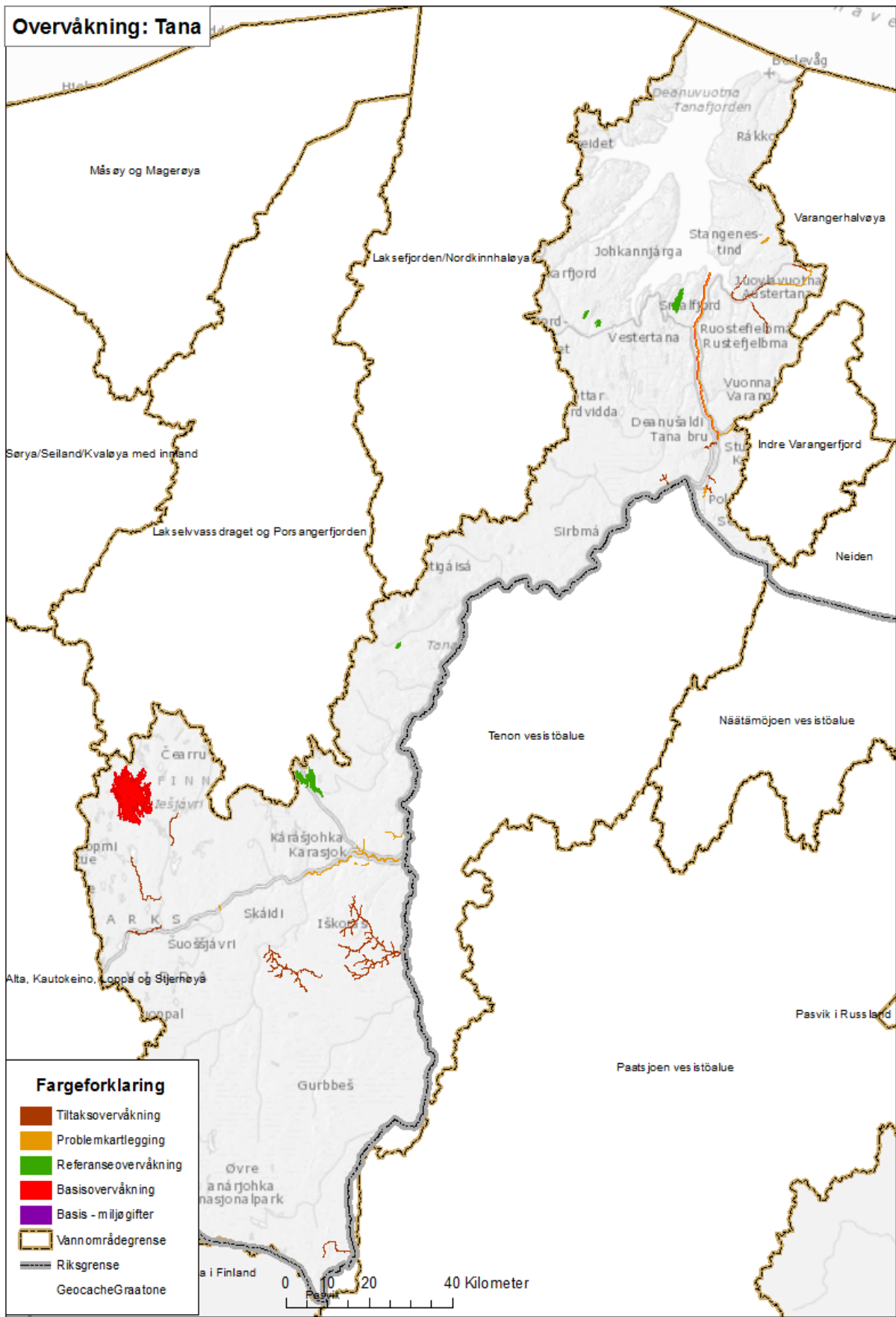
Overvåkning: Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland

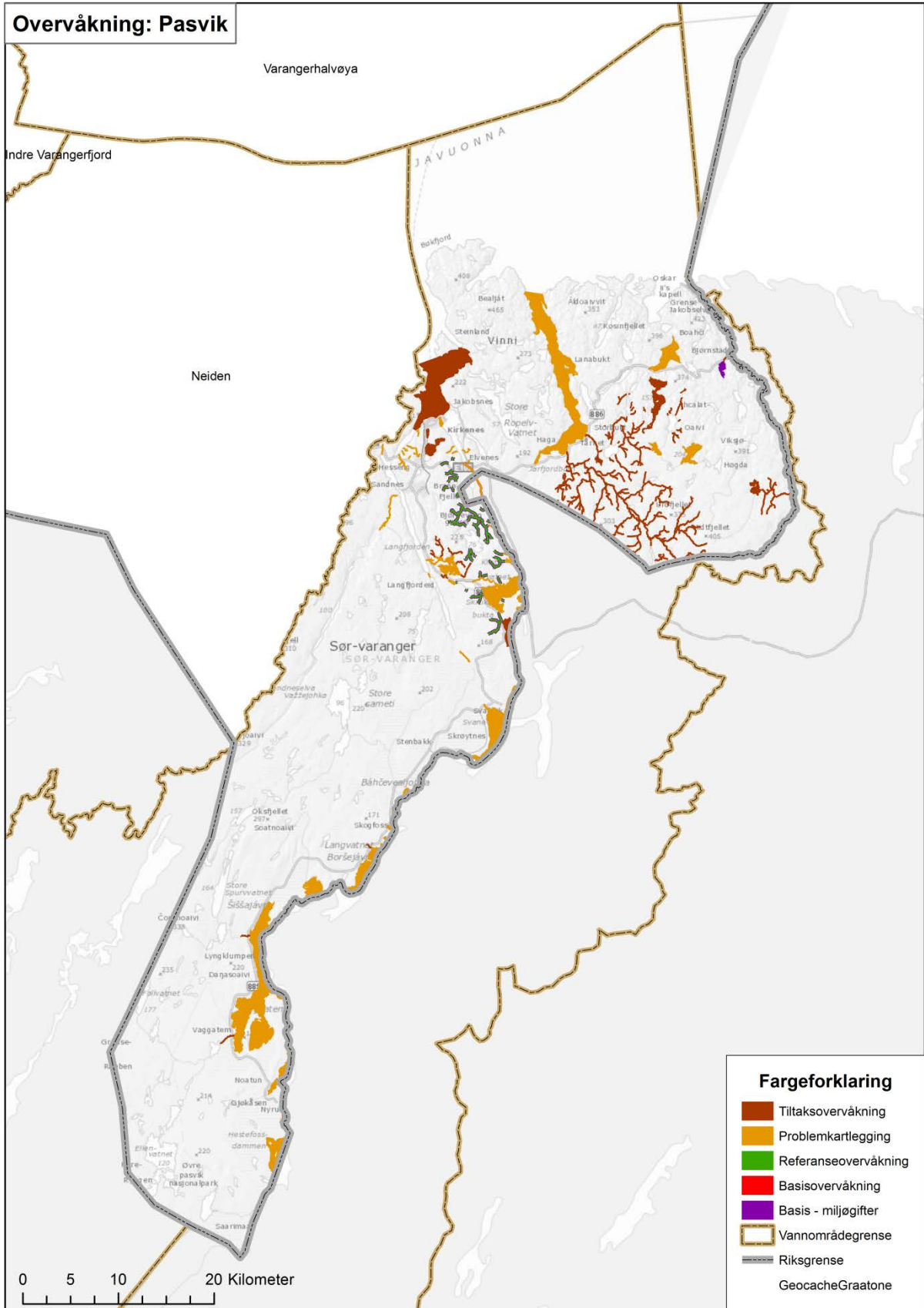
Overvåkning: Varangerhalvøya

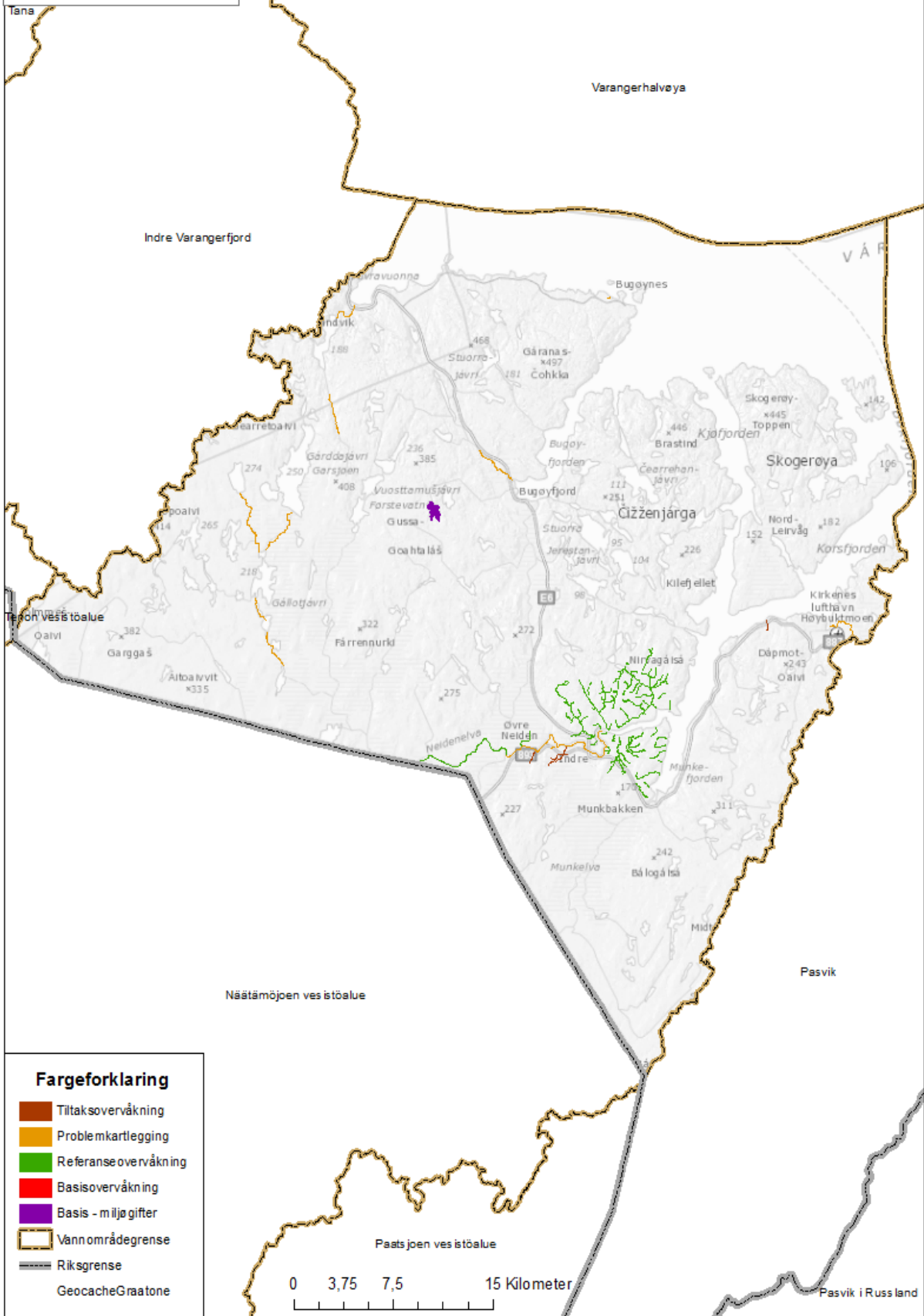
Overvåkning: Tana

Overvåkning: Pasvik

Overvåkning: Neiden

5.7 Omforente miljømål for planperioden

Dette kapittelet er en oppsummering av hele kapittel 4, og presenterer en oversikt over miljømål, strengere miljømål, unntak fra miljømål samt utsettelse.

Miljømålene i vannforskriften er gitt ved grenseverdier for økologisk og kjemisk tilstand. I utgangspunktet er det «standard miljømål» som skal nås for de ulike vanntypene. Dette innebærer at vannforekomstene skal ha minst god økologisk tilstand (GØT) hvis tilstanden er god eller mindre, og vannforekomster som har svært god økologisk tilstand skal beskyttes mot forringelse av dette. Videre har sterkt modifiserte vannforekomster egne miljømål som defineres avhengig av hvilken tilstand er realistisk og mulig å oppnå, som kalles godt økologisk potensiale (GØP).

I vannregion Finnmark og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden er det 295 vannforekomster som er i risiko for å ikke nå miljømålene innen 2021¹⁶. Ikke alle vannforekomstene har fått foreslått tiltak. Dette skyldes delvis at ikke alle vannområdene har vært aktive, og det ikke har blitt foretatt en gjennomgang av påvirkningene. Videre har ikke alle sektormyndigheter levert fullstendige innspill på tiltak innenfor sine ansvarsområder. Over halvparten av tiltakene foreslått er problemkartlegging, ettersom datagrunnlaget for å vurdere vannforekomstenes tilstand er mangelfullt. Dette gir utfordringer i å vurdere hvor mange vannforekomster kommer til å nå sine miljømål innenfor planperioden, og senere.

Tabellen under viser en oversikt over vannforekomster i risiko, tiltak og miljømål i vannområdene i Finnmark vannregion. Få kandidater til SMVF er avklart og har fått miljømål GØP, uten at dette er definert nærmere. De resterende kSMVF beholder sin status under høringsperioden og får standard miljømål (minst god økologisk tilstand) om ikke annet spesifiseres, og føres ikke i kolonnen for god økologisk potensiale (GØP).

Vannområde	Antall vannforekomster i risiko*	Antall tiltak foreslått	Forventes å nå GØT innen 2021	Forventes å nå GØP		Utsatt frist for måloppnåelse, GØT 2027 (inkl. ikke GØP)
				Innen 2021	Innen 2027	
Alta/Kautokeino/Loppa/Stjernøya	57	57	34	7	0	4**
Indre Varangerfjord	1	6	3	0	0	0
Laksefjorden/Nordkinnhalvøya	23	29	15	0	9	0
Lakselvassdraget/Porsangerfjorden	20	17	5	2	0	0
Måsøy/Magerøya	16	17	12	2	0	1
Neiden	17	22	17	0	0	0
Pasvik	64	45	35	0	0	1
Sørøya/Seiland/Kvalsund med innland	25	17	11	0	0	2
Tana	33	63	10	7	0	0
Varangerhalvøya	39	53	22	2	1	5
SUM	295	326	264	20	10	13

* Tallene hentet fra vann-nett 06.05.2014, og kan avvike fra de lokale tiltaksanalysene. Vannforekomster i mulig risiko/undefinert risiko er ikke tatt med i tabellen.

**1 vannforekomst har fått miljømålet svært god økologisk tilstand 2027

¹⁶ Pr. 06.05.2014

I tabellen er det angitt hvor mange vannforekomster som er i risiko pr. 06.05.2014. Vannforekomster som er i mulig risiko eller udefinert risiko er ikke medregnet. Tiltakene som er foreslått i det regionale tiltaksprogrammet gjelder både vannforekomster i risiko, i mulig risiko og udefinert risiko, og det kan derfor se ut som det er foreslått flere tiltak enn det er vannforekomster i risiko. Videre har enkelte sektormyndigheter foreslått tiltak for vannforekomster uten risiko. Dermed er det ikke garantert at antall tiltak i tabellen medfører at alle vannforekomstene i risiko har fått foreslått tiltak. Videre er det for flere vannforekomster kun foreslått ett tiltak, men det er mange påvirkninger. Det er derfor en utfordring å si om miljømålene i vannområdene nås innenfor de foreslåtte fristene.

Strengere miljømål

Det er foreslått strengere miljømål for alle nasjonale laksefjorder og – vassdrag. Dette innebærer miljømålet svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement, og gjelder alle vassdragene i tabell 35. De lokale tiltaksanalysene for Tana og Neiden ønsker å understreke at dette krever at fiskebesparende tiltak iverksettes snarest, og det er usikkert om miljømålet vil oppnås innen 2021 for enkelte av vassdragene og sideelvene. Miljømålet vil også gjelde et stort antall sideelver til vassdragene, og vannregionmyndigheten har ikke oversikt over hvilke og hvor mange vannforekomster dette vil gjelde. Miljømålene vil bli synliggjort i vann-nett.

For flere vannforekomster kommer dette miljømålet i konflikt med andre miljømål fremmet av andre sektormyndigheter. Dette gjelder hovedsakelig vannforekomster som er foreslåtte kandidater til sterkt modifiserte vannforekomster (kSMVF) som er tilknyttet nasjonale laksevassdrag. Der hvor kSMVF har fått foreslått miljømålet god økologisk potensiale (GØP) har vannforekomstene fått dette miljømålet, da svært god økologisk tilstand er usannsynlig. Det er heller ikke ønskelig å fjerne påvirkningen som forhindrer svært god økologisk tilstand, men en vurdering av avbøtende tiltak må foretas av relevant sektormyndighet. I tiltakstabellen gjelder dette foreløpig kun Altaelva nedenfor Eiby, som bør vurderes som kSMVF men er ikke registrert som dette, og Kongsfjordelva. Andre slike tilfeller kan eksistere, med det er ikke utarbeidet en egen oversikt. Vannregionmyndigheten oppfordrer de aktuelle sektormyndighetene til å vurdere denne problemstillingen og komme med endelige avklaringer. Dette vil også være knyttet til endelig utpeking av sterkt modifiserte vannforekomster og hvilke avbøtende tiltak som kan gjennomføres.

Tabell 35: Oversikt over Nasjonale Laksefjorder og – vassdrag i vannregion Finnmark

Nasjonale Laksefjorder	Nasjonale Laksevassdrag
Altafjorden	Altaelva
Repparfjorden	Repparfjordelva
Porsangen	Stabburselva Lakselva Børselva
Tanafjorden	Langfjordvassdraget Tanaelva
Kongsfjorden	Kongsfjordelva Komagelva
	Vestre Jakobselv
Bøkfjorden	Neidenelva

Miljødirektoratet har utarbeidet et register over beskyttet områder (se kap.5.2.1). Om områdene utpekt i oversikten skal ha strengere miljømål enn vannforskriften tilsier avhenger

av hvilke miljømål de andre relevante forskriftene krever. Dette arbeidet er ikke ferdigstilt grunnet sen levering nasjonalt, og vil jobbes med videre i høringsperioden.

Mindre strenge miljømål

Ingen vannforekomster i vannregion Finnmark eller den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden er foreslått til mindre strenge miljømål. Det er heller ikke registrert bruk av § 11 og 12 i vannforskriften – tillatelse til midlertidig forringelse eller ny aktivitet.

Bruk av utsatt frist for å oppnå miljømål

Hvis vesentlige kostnader eller andre tungtveiende hensyn vanskeliggjør oppfyllelsen av miljømål innen 2021, kan fristen utsettes til neste planperiode, jmf. § 8 i vannforskriften. Totalt 13 vannforekomster er foreslått til utsatt frist for å oppnå standard miljømål, og har miljømålet god økologisk tilstand 2027. Én av disse, Siedgajohka nedre i Kautokeino kommune, har miljømålet svært god økologisk tilstand 2027. Vannforekomsten inngår i en nasjonal lakseelv, og Miljødirektoratet har foreslått strengere miljømål for disse vannforekomstene, men tiltaket som er foreslått for vannforekomsten er vurdert utsatt til neste planperioden.

Årsakene for utsatt frist for å oppnå miljømål skyldes hovedsakelig at man ikke har nok data til å utrede tiltak, og vannforekomstene er foreslått til problemkartlegging. Åtte vannforekomster har fått utsatt frist grunnet for lite data og eierforhold må avklares før ytterligere tiltak kan utredes. Dette gjelder Hammerfest havn, Rypefjorden, Båtsfjord havneområde, og avrenning fra gruver i Bieddjuvaggi. For to vannforekomster, Friarfjordelva og Honningsvåg havn er utsatt frist begrunnet med at effekten an tiltakene foreslått ikke vil være synlig før etter 2021. Videre har Bøkfjorden fått utsatt frist da Miljødirektoratet avventer resultater fra pågående undersøkelser før nye tiltak eventuelt utredes. Én vannforekomst, Siedgajohka nedre, har fått utsatt frist grunnet naturlige forhold som gjør at tiltaket utsettes til neste planperiode. For 1 vannforekomst i Berlevåg skyldes den utsatte fristen uforholdsmessige høye kostnader. Dette tiltaket gjelder utbedring av fysisk vandringshinder for fisk i Berlevåg, Varangerhalvøya vannområde. Tiltaket innebærer at en ny bro må bygges til en estimert kostnad på 4 millioner kr, og kostnadene vurderes til å veie tyngre enn nytten.

Vannforekomst ID	Vannforekomst navn	Vannområde	Miljømål og frist	Begrunnelse	Ansvarlig sektor-myndighet
212-1749-R	Siedgajohka nedre	Alta/ Kautokeino/ Loppa/ Stjernøya	Svært god tilstand 2027	Naturlige årsaker	Statens vegvesen
212-42-R	Bieddjuvaggi	Alta/ Kautokeino/ Loppa/ Stjernøya	GØT 2027	Eierforhold må avklares	Miljødirektoratet
212-1758-R	Bieddjuvaggi bekkefelt	Alta/ Kautokeino/ Loppa/ Stjernøya	GØT 2027	Eierforhold må avklares	Miljødirektoratet
212-1760-R	Bieddjuvaggi bekkefelt	Alta/ Kautokeino/ Loppa/ Stjernøya	GØT 2027	Eierforhold må avklares	Miljødirektoratet
236-65-R	Hergeelva	Varanger-halvøya	GØT 2027	Uforholdsmessig kostbart	FFK (finansierer)
0423020200-8-C	Neptunbukta	Varanger-halvøya	GØT 2027	Ikke nok data til å foreslå tiltak	Miljødirektoratet
0423020200-7-C	Neptunbukt-Foma*	Varanger-halvøya	GØT 2027	Ikke nok data til å foreslå tiltak	Miljødirektoratet
0423020200-5-C	Båtsfjorden-indre	Varanger-halvøya	GØT 2027	Ikke nok data til å foreslå tiltak	Miljødirektoratet
0423020200-6-C	Båtsfjorden-ytre-havn*	Varanger-halvøya	GØT 2027	Ikke nok data til å foreslå tiltak	Miljødirektoratet
0422010300-8-C	Honningsvåg havn	Måsøy og	GØT 2027	Avventer resultater fra	Miljødirektoratet

		Magerøya		pågående tiltak, oppnår kanskje ikke miljømål innen 2021	
0424030500-5-C	Bøkfjorden midtre	Pasvik	GØT 2027	Avventer resultater fra pågående tiltak	Miljødirektoratet
0420021300-C	Hammerfest Havn*	Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland	GØT 2027	Ikke nok data til å foreslå tiltak*	Miljødirektoratet
0420031600-2-C	Rypefjorden*	Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland	GØT 2027	Ikke nok data til å foreslå tiltak	Miljødirektoratet

*Disse vannforekomstene er kSMVF, men miljømål er ikke utredet på bakgrunn av dette. Se kap.5.3. Videre er 10 vannforekomster som er kandidater til sterkt modifiserte vannforekomster (kSMVF) vurdert til å nå miljømålet GØP, men ikke før 2027, og denne utsettelsen begrunnes med at en avklaring av økologisk tilstand og tiltaksutredning for å avklare SMVF-status, samt iverksettelsen av tiltak vil ta så lang tid at effekten ikke vil være synlig føre etter 2021.

Ingen vannforekomster er vurdert til å få utsatt frist til 2033.

Miljømål for sterkt modifiserte vannforekomster (SMVF)

Veilederen for endelig utpeking av SMVF ble oversendt vannregionmyndighetene for sent til at den kunne brukes fram mot høringsfristen. Videre mangler man økologisk tilstand samt utredning av avbøtende tiltak for å kunne fastsette miljømålet god økologisk potensiale (GØP). Det er foreslått 34 innsjøer, 37 elver og 7 kystvannforekomster som kandidater til sterkt modifiserte vannforekomster (kSMVF) i Finnmark. En fullstendig oversikt foreligger i kap.5.3. Her gis også en oversikt over hvilke kSMVF i elv og innsjø foreslås som endelige SMVF samt miljømål for disse. Miljømålet GØP har ikke blitt definert for de utpekte kSMVF innen høringsfristen. De resterende kSMVF i elv og innsjø får standard miljømål (minst god økologisk tilstand) inntil videre avklaring foreligger.

Av de 30 kSMVF som har fått miljømålet GØP er 18 vurdert til å nå miljømålet innen 2021, mens 10 vurderes til å få utsatt frist til 2027. To har fått GØP 2015, da det er vurdert at miljømålet oppnås med pågående tiltak. Begrunnelsen for utsettelsen til 2027 er at en avklaring av økologisk tilstand og tiltaksutredning for å avklare SMVF-status, samt iverksettelsen av tiltak vil ta så lang tid at effekten ikke vil være synlig føre etter 2021. Av de 30 vannforekomstene med miljømål GØP må 6 vurderes av sektormyndighet om de oppfyller kravene til kSMVF-status, da dette ikke er registrert i vann-nett. Ytterligere 9 vannforekomster i Pasvik er fremmet for vurdering av Fylkesmannen og prosjektleder. Her kan det komme endringer i vann-nett og endringer i miljømål for disse vannforekomstene.

Det er ikke utarbeidet miljømål for kSMVF i kystvann, da videre retningslinjer avventes. Disse vannforekomstene får standard miljømål. Fire av kSMVF i kystvann har fått foreslått utsatt frist for å nå miljømålene til 2027, da sektormyndighet vurderer at det ikke er nok data til å utrede tiltak innenfor påvirkningsbildet.

---

6 Referanseliste og vedlegg

Referanseliste

[Vannforskriften](#)

[Lokale tiltaksanalyser i vannområdene](#)

- [Tana](#)
- [Alta/Kautokeino/Loppa/Stjernøya](#)
- [Pasvik](#)
- [Neiden](#)
- [Sørøya/Seiland/Kvalsund med innland](#)
- [Laksefjorden/Nordkinnhalvøya](#)

[Vesentlige vannforvaltningsspørsmål for vannregion Finnmark \(2016-2021\) Revidert og godkjent i Vannregionutvalget 20.03.2013](#)

[Planprogram for vannregion Finnmark \(2016-2021\)](#)

[Regional vannforvaltningsplan for Finnmark vannregion \(2010-2015\)](#) med Kgl.res. 14.06.2010

[Tiltaksprogram Tana, Pasvik og Neiden vannområder \(2010-2015\)](#)

[Avtale mellom Norge og Finland om en norsk-finsk vannregion](#) og tilhørende [Memorandum of Understanding](#)

Berge G. og Mellem K. B. 2012. Kommunale avløp. Ressursinnsats, utslipp, rensing og slamdisponering 2011. Gebyrer 2012. SSB-rapport 37/2012.

Berge 2014 (SSB). Tilsendte tabeller over selvkost for norske kommuner 2008-2012.

Brev fra Klima- og miljødepartementet av 23. januar 2014 – Arbeid etter vannforskriften: Gjenstående karakterisering i vassdrag med anadrom fisk og forholdet til påvirkning fra lakselus og rømt oppdrettsfisk

Brev fra Forsvarsbygg av 30. august 2013 til vannregionmyndigheten i Finnmark vedrørende anmodning om tiltaksutredning for vannforekomster i Finnmark vannregion

Brev fra Kystverket av 19. desember 2013 til vannregionmyndighetene om Kystverkets innspill til arbeidet med tiltaksprogram i vannregionene

Brev fra NVE av 19. mars 2014 - Innspill til arbeidet med vannforvaltningsplaner og tiltaksprogram

Brev fra Sjøfartsdirektoratet av 2. september 2013 til Finnmark fylkeskommune: Tiltaksutredning om preventive tiltak for å forhindre utslipp og spredning av fremmede arter fra ballastvann for vannregion Finnmark

Den Norsk-finsk grensevassdragskommisjons anbefalinger 2013

[Forskrift om hindring av spredning av fremmede organismer via ballastvann og sedimenter fra skip \(ballastvannforskriften\)](#)

Hanssen-Bauer, I., H.- Drange, L.A. Roald, K.Y. Børsheim, H.Hisdal, D. Lawrence, A. Nesje, S.Sandven, A. Sorteberg, S. Sundby, K. Vasskog og B. Ådlandsvik. 2009. Klima i Norge i 2100. Bakgrunnsmateriale til NOU Klimatilpasning, Norsk klimasenter, september 2009, Oslo.

Interkommunale beredskapsplaner for Øst-Finnmark, Midt-Finnmark og Vest-Finnmark

[Klima i Norge 2100. Bakgrunnsmateriale til NOU Klimatilpasning. Utgitt av Norsk klimasenter \(2009\)](#)

[Kgl.res. 20.04.2012 \(Reforhandling av avtalen mellom Norge og Finland mv. i Tanavassdraget – oppnevning av forhandlingsdelegasjon\)](#)

[Kgl. res. 24.02.1989 \(Overenskomst mellom kongeriket Norge og republikken Finland om felles forskrifter om fisket i Tanaelvas fiskeområde\)](#)

[Kongekrabbemeldingen \(St.meld.nr. 40 \(2006-2007\) Forvaltning av kongekrabbe\)](#)

[Kvalitetsnorm for ville bestander av atlantisk laks \(*Salmo salar*\) \(Fastsatt ved kgl.res. 23.08.2013\)](#)

[Kystverkets beredskaps planer mot akutt forurensning](#)

Lawrence D. & Hisdal H., Hydrological projections for floods in Norway under a future climate. Report 5-2011, Norges vassdrags- og energidirektorat.

Melding til stortinget 15 (2011-2012). Hvordan leve med farene – om flom og skred. Tilrådning fra Olje- og energidepartementet 30. mars 2012, godkjent i statsråd samme dag. (Regjeringen Stoltenberg II). Tilgjengelig på <http://www.regjeringen.no/nb/dep/oed/dok/regpubl/stmeld/2011-2012/meld-st-15-20112012.html?id=676526>

[NOU 2010:10 Tilpassing til eit klima i endring. Samfunnet si sårbarheit og behov for tilpassing til konsekvensar av klimaendringane. Innstilling frå utval nedsett ved kongelig resolusjon 5. desember 2008.](#)

[NOU 2013:10 Naturens goder – om verdier av økosystemtjenester](#)

[Vannkraftkonsesjoner som kan revideres innen 2022. Nasjonal gjennomgang og prioritering. NVE rapport 49/2013.](#)

[Regionale planer og strategier i Finnmark:](#)

- Energistrategier for Finnmark (2010-2013). Finnmark fylkeskommune.
- Fiskeri- og havbruksstrategier for Finnmark (2011-2014): Et hav av kvalitet. Finnmark fylkeskommune.
- Fylkesplan for Finnmark 2006-2009 (Kap.4 er forlenget i FT-sak 12 og gjelder inntil det foreligger en vedtatt Regional Plan for arealutvikling)

Vedlegg

Det regionale tiltaksprogrammet for vannregion Finnmark og den norske delen av den norsk-finske vannregion Tana, Pasvik og Neiden (2016-2021) er ikke et vedlegg til den regionale vannforvaltningsplanen, men et tilhørende dokument. Innholdet i dokumentene må sees i sammenheng. Vedlegg til det regionale tiltaksprogrammet er:

- Tiltakstabell for vannregion Finnmark og den norske delen av den norsk-finske vannregion Tana, Pasvik og Neiden 2016-2021
- Gjennomførte og pågående tiltak fra 1. planperiode (2010-2015)

Det gjøres oppmerksom på at vedleggene kun er tilgjengelige elektronisk på www.vannportalen.no/finnmark.

Den regionale vannforvaltningsplanen får ett vedlegg - *Roof Report* – som er et overordnet kapittel til den norsk-finsk vannregionen. Dette dokumentet vil utdype og sammenligne organiseringen og metodene i Norge og Finland, samt gi en bedre oversikt over utfordringene og påvirkningene i vannområdene Tana, Pasvik og Neiden. En gjennomgang av beskyttede områder, overvåking, miljømål, tiltak og kostnader vil også presenteres. Dokumentets viktigste funksjon vil være å vise hvor langt man har kommet med koordineringen på tvers av grensene, og veien videre. Dette kapittelet ferdigstilles høsten 2014, og vil være på høring ut mars 2015, samtidig som de finske vannforvaltningsplanene. *Roof Report* vil være et vedlegg til den regionale vannforvaltningsplanen ved endelig godkjenning i 2015.

Alle dokumentene med vedlegg vil være tilgjengelig på www.vannportalen.no/finnmark under høringsperioden.

vann fra fjell til fjord

Finnmark vannregion

Tana, Pasvik og Neiden
vannregion

Regionalt tiltaksprogram for Finnmark vannregion og grensevasdragene

Høringsforslag 01.07.2014

**Finnmark
vannregion og norsk
del av den norsk-
finske vannregionen
Tana, Pasvik og
Neiden
2016-2021**

Vannregionmyndighet i vannregion Finnmark og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden

FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA

Finnmark fylkeskommune fikk 1. januar 2010 rollen som vannregionmyndighet i Finnmark, og har etter vannforskriften ansvaret for å utarbeide en regional vannforvaltningsplan med tilhørende tiltaksprogram gjeldende for planperioden 2016-2021. Et høringsutkast av denne planen skal være ferdig innen 1. juli 2014. Høringsperioden varer 6 måneder, jmfør vannforskriftens § 28.

Det regionale tiltaksprogrammet er jobbet fram i samråd med sektormyndigheter og basert på faglige innspill fra de lokale tiltaksanalysene til vannområdene. De lokale tiltaksanalysene vil ikke sendes på høring sammen med den regionale vannforvaltningsplanen med tilhørende tiltaksprogram, men er tilgjengelig på www.vannportalen.no/finnmark under de enkelte vannområdene sine sider. Vedlagt dokumentet er en tiltakstabell, som gir en mer detaljert oversikt over tiltakene foreslått i de ulike vannforekomstene. Enkelte opplysninger mangler i tabellen der sektormyndigheten ikke har gitt fullstendig informasjon, og dette vil jobbes med i høringsperioden. Vedleggene er kun tilgjengelig elektronisk, se www.vannportalen.no/finnmark.

Finnmark fylkeskommune er også vannregionmyndighet for den norske delen av den norsk-finske vannregionen, som består av de grensekryssende vannområdene Tana, Pasvik og Neiden. I samarbeidet med finske myndigheter vil det utarbeides et eget overordnet kapittel til den regionale vannforvaltningsplanen som utdyper og sammenligner organisering og metoder. Finlands forvaltningsplan for den finske siden av Tana, Pasvik og Neiden vil bli oversatt til norsk og åpen for innspill fra oktober 2014 til mars 2015. Det er ikke utarbeidet eget tiltaksprogram for den norsk-finske vannregionen, men det jobbes mot en slik løsning.

Spørsmål og innspill knyttet til dokumentet kan rettes til:

Finnmark fylkeskommune
Vannregionmyndigheten i vannregion Finnmark
Fylkeshuset
9815 Vadsø

Eller per e-post til postmottak@ffk.no. Tittelfeltet i e-posten merkes: "Spørsmål/innspill vedrørende regional tiltaksprogram for Finnmark vannregion og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden".

Dette dokumentet med vedlegg, kontaklinformasjon til vannregionmyndigheten og vannområdene, og annen nyttig informasjon om vannforvaltningsarbeidet i Finnmark finnes på www.vannportalen.no/finnmark

---

Forord

Godt vann er mye mer enn vann som kan drikkes. Vann handler også om fritidsaktiviteter som fiske og bading, næringsutvikling som vannkraft og fiskeoppdrett, og livskvalitet med turmuligheter langs elver og fjorder. Vi skal kunne bruke vannet samtidig som vi sørger for at vannkvaliteten og livet i vannet ivaretas. Kommende generasjoner må også få glede av en vassdrags- og kystnatur rik på fisk, dyr, insekter og planter.

Hovedformålet med vannforskriften er å sørge for at vannmiljøet og økosystemene blir beskyttet og brukt på en bærekraftig måte. Vi kaller det en helhetlig og økosystembasert forvaltning. Vannet skal forvaltes som en enhet fra fjell til fjord, og man skal

se på den samlede påvirkningen fra alle sektorer som bruker og påvirker vann. Det skal legges til rette for at alle interessenter og allmennheten kan medvirke.

I dette dokumentet, det regionale tiltaksprogrammet, beskrives vannmiljøtilstanden, hvilke påvirkninger finnes, og hvilke tiltak er utredet for å forbedre vannmiljøet. Tiltaksprogrammet skal være et bidrag til den enkelte sektormyndighetens planlegging for sine ansvarsområder. Dokumentet er utarbeidet med bakgrunn i «Vesentlige vannforvaltningsspørsmål for vannregion Finnmark (2016-2021)», som ble sendt på høring 1. juli 2012 og som ga en oversikt over de viktigste utfordringene for vannmiljøet i vannregion Finnmark.

Det regionale tiltaksprogrammet er et tilhørende dokument til den regionale vannforvaltningsplanen for vannregion Finnmark og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden for perioden 2016-2021. Den har blitt utarbeidet i samarbeid med sektormyndigheter, lokale organisasjoner og andre aktører. Vannregionmyndigheten har hatt ansvar for planen gjennom prosess og koordinering, mens sektormyndighetene har bidratt med faglige innspill innenfor sine ansvarsområder. Prosjektledere i vannområdene har hatt ansvar for å koordinere arbeidet lokalt og bistå i lokale prosesser. Det er gjort en viktig jobb med å innhente lokal kunnskap. Etter endt høringsperiode vil den regionale vannforvaltningsplanen med tilhørende tiltaksprogram endelig godkjennes, og sammen vil vi bidra til et løft for vårt felles vannmiljø.

Med hilsen

Ann-Solveig Sørensen
Fylkesvaraordfører

Innholdsfortegnelse

FORORD	3
INNHOLDSFORTEGNELSE	4
SAMMENDRAG	6
1 INNLEDNING	9
1.1 RAMMER OG HOVEDMÅLSETTINGER FOR TILTAKSPROGRAMMET	9
1.2 VANNREGIONENE OG VANNOMRÅDENE	9
2 ANALYSER OG GRUNNLAG FOR PRIORITERING AV TILTAK	12
2.1 GRUNNLAG FOR PRIORITERING AV TILTAK	12
2.1.1 Vesentlige vannforvaltningsspørsmål	13
2.1.2 Lokale tiltaksanalyser	14
2.1.3 Gjennomførte tiltak og tiltaksovervåking	19
2.2 OVERORDNEDE FØRINGER	19
2.2.1 Regionale og nasjonale føringer	19
2.2.2 Føringer i grensekryssende vassdrag	20
2.3 KLIMATILPASNINGER	22
3 TILTAK FOR Å NÅ MILJØMÅLENE	23
3.1 OVERSIKT OVER PÅVIRKNINGER I VANNREGIONEN	24
3.2 TILTAK MOT FORURENSNING	27
3.2.1 Forurensning fra punktkilder	28
3.2.2 Avrenning fra diffuse kilder	29
3.2.3 Langtransportert forurensning	31
3.2.4 Forsøpling	31
3.2.5 Utslipp og utfasing av prioriterte stoffer	31
3.2.6 Tillatelser til direkte utslipp til grunnvann	32
3.3 TILTAK MOT BIOLOGISKE PÅVIRKNINGER	33
3.3.1 Fiskeoppdrett	33
3.3.2 Fremmede arter	33
3.3.3 Andre biologiske påvirkninger	34
3.4 TILTAK MOT FYSISKE INNGREP OG MILJØMÅL	35
3.4.1 Morfologiske endringer	35
3.4.2 Hydrologiske endringer	36
3.4.3 Vannuttak	39
3.5 TILTAK MOT ANDRE PÅVIRKNINGER	39
3.5.1 Fiske	39
3.6 BEREDSKAPS- OG FOREBYGGENDE TILTAK	41
3.6.1 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning	41
3.6.2 Forebyggende tiltak for å ivareta beskyttede områder	43
3.6.3 Andre tiltak regulert av forskrifter	45
4 KOSTNADER OG NYTTE	47
4.1 KOSTANDER	47
4.2 NYTTE	49
4.3 SAMFUNNSØKONOMI OG FORDELINGSVIRKNINGER MELLOM SEKTORENE	50

5	BEHOV FOR NYE VIRKEMIDLER	52
6	BEHOV FOR PROBLEMKARTLEGGING	54
7	REFERANSELISTE	55
8	VEDLEGG.....	57
	BEGREPER OG DEFINISJONER	57

Sammenheng

Tiltaksprogrammet for Finnmark vannregion og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden (heretter grensevassdragene) gir en oversikt over hvordan de fastsatte miljømålene for vannforekomstene kan oppnås. Tiltakene er både miljøforbedrende og forebyggende tiltak for de vannforekomstene som er i risiko for å ikke nå sine miljømål innen 2021. Tiltaksprogrammet er utarbeidet i samarbeid med sektormyndigheter i vannregionen, og er basert på innspill fra de lokale tiltaksanalysene utarbeidet i vannområdene. Tiltaksutredningen tar utgangspunkt i hovedutfordringene utpekt for vannregionen i Vesentlige vannforvaltningssspørsmål for Finnmark 2016-2021, samt de påvirkningene som er registrerte i vann-nett og som medfører risiko.

Tiltakene skal være operative senest 3 år etter at dokumentet er vedtatt, og miljømålene skal oppnås senest 6 år etter at dokumentet er vedtatt. Mange av tiltakene som er foreslått innebærer kunnskapsinnhenting og problemkartlegging, slik at en prioritering basert på en kost-nytte vurdering av tiltakene har vært en utfordring. Grunnet tynt datagrunnlag og manglende kost-nytte vurderinger har vannregionutvalget ikke foretatt en prioritering av enkelte tiltak, men forutsetter at nødvendige tiltak gjennomføres for å oppnå miljømålene. Videre er det ønskelig at styrking av kunnskapsgrunnlaget og kartlegging av tilstand prioriteres mot neste planperiode.

Finnmark fylke deler grense med både Russland og Finland. Det er ikke initiert et samarbeid mellom Norge og Russland om vannforvaltning. Norge og Finland har underskrevet en avtale om samarbeid om de grensekryssende vannområdene Tana, Pasvik og Neiden. Det er ikke utarbeidet egne dokumenter for grensevassdragene grunnet forskjellige tidsfrister i de to landene. En gjennomgang av tiltak i den norsk-finske vannregionen vil bli presentert i et overordnet kapittel til den regionale vannforvaltningsplanen. Dette innebærer utarbeidelsen av felles hovedutfordringer og koordinering av felles tiltak for avløp og *Gyrodactylus salaris*. Dette arbeidet er ikke ferdigstilt, grunnet ulike tidsfrister i de to landene.

Grunnet uenigheter og mangel på avklaringer er det ikke utarbeidet tiltak for enkelte påvirkninger i kystvann. Påvirkning fra kongekrabbe til løftet til departementsnivå for avklaring, da arten vurderes som en fremmed art i henhold til vannforskriften, men vurderes som en ressurs i fylket av næringslivet. Videre er karakterisering av vannforekomster med påvirkning fra lakselus og rømt oppdrettsfisk fremdeles pågående. Det er ikke registrert påvirkning fra lakselus på vannforekomster i Finnmark vannregion. Fiskeridirektoratet har redegjort for sine eksisterende tiltak for å forhindre rømming av oppdrettsfisk, da det er 3 vannforekomster satt i risiko grunnet påvist genetisk endring i laksebestandene (Vestre Jakobselv). Videre tiltaksutredning innenfor disse temaene utsettes.

Majoriteten av påvirkningstypene som ble utpekt som vesentlige i Finnmark er knyttet til forurensning. Selv om det er mange vannforekomster i Finnmark hvor risiko-status er knyttet til en form for forurensning, så er det generelt for lavt kunnskapsnivå om forholdet mellom påvirkninger og effekter. Dette gjelder også for påvirkning fra industri, gruver, nedlagte gruver og industriområder, forurenset sjøbunn og forurenset grunn. Som en konsekvens av manglende kunnskap om miljøtilstanden, vil problemkartlegging ofte være et aktuelt tiltak i førstkommende planperiode. Problemkartlegging vil også gjelde for andre påvirkninger som

---

forsøpling og kartlegging av fremmede arter, med unntak av kongekrabbe, som er til avklaring på departementsnivå. Dette vil medføre at mer konkrete og kostnadseffektive tiltak kan utredes i neste planperiode.

En av hovedutfordringene i vannregionene er avrenning fra kommunale og spredte avløp. Fordi mange av utslippene går til gode resipienter i sjø, vil det sjelden være vannforskriftens krav til god miljøtilstand som utløser rensertiltak. Noen av kommunene i Finnmark har satt i gang betydelige tiltak for å bedre avløpssituasjonen, men mange av kommunene har utdaterte hovedplaner for avløp.

Det er 20 vannforekomster i vannregionen som regnes som vesentlig påvirket av langtransportert forurensning. Dette gjelder området øst for Pasvikelva, og påvirkningen skyldes luftbåren forurensning fra metallurgisk industri i Russland. Vannforekomstene foreslås for overvåking i det regionale overvåkingsprogrammet. Det er ikke utredet tiltak for denne påvirkningen, da dette krever involvering av nasjonale myndigheter.

Tiltak for alle typer hydromorfologiske endringer er dessverre ikke ferdigstilt innen høringsfristen. Dette skyldes både sen levering av tiltak fra sektor og sen levering av retningslinjer nasjonalt. Det er ikke utarbeidet retningslinjer for avklaring av kSMVF i havner, og disse vannforekomstene forblir kSMVF under høringsperioden. De fleste vannforekomster med påvirkning fra vannkraft og alle kSMVF er derfor foreslått til problemkartlegging. Totalt 30 kSMVF har fått miljømålet GØP og foreslås som endelige SMVF. De resterende kSMVF får standard miljømål (minst god økologisk tilstand), om ikke annet er spesifisert.

Flere forebyggende tiltak er beskrevet i generell karakter, dette gjelder tiltak som ikke er knyttet til enkelte vannforekomster og påvirkninger. Forebyggende tiltak nevnt i tiltaksprogrammet er tiltak mot spredning av lakseparasitten *Gyrodactylus salaris*, forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning, forebyggende tiltak mot spredning av fremmede arter i ballastvann, forebyggende tiltak for å ivareta beskyttede områder, og forebyggende tiltak for fiskeforvaltning i Neiden.

Det er ikke oppgitt kostnader for de fleste tiltakene i tiltaksprogrammet. Dette skyldes at tiltakene ikke er prosjektert i detalj på nåværende tidspunkt, eller at det er utfordringer å skille ut kostnadene på tiltak på vannforekomstnivå. Det har dermed vært en utfordring å utføre kost-nytte analyser å vurdere hvilke tiltak er mest miljøeffektive og hvilke bør dermed prioriteres. For Finnmark vannregion vil det være naturlig å satse på undersøkelser som kan fortelle mer om vannforekomstenes status.

Tabell 1 under viser en oversikt over vannforekomster i risiko, tiltak og miljømål i vannområdene i Finnmark vannregion og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden. Ettersom få kandidater til SMVF er avklart vil disse vannforekomstene ha standard miljømål, om ikke annet er spesifisert, og vil ikke føres i kolonnen for god økologisk potensiale (GØP). Det minnes også om at flere tiltak i det regionale tiltaksprogrammet ikke er knyttet til påvirkninger, eller gjelder flere vannforekomster, eller er generelle tiltak, og dette kan medføre avvik fra antall tiltak i tabellen under og antall tiltak beskrevet i dokumentet eller oppført i tiltakstabellen for Finnmark vannregion (se vedlegg 1: Tiltakstabell for Finnmark vannregion og grensevassdragene (2016-2021)).

Tabell 1: Måloppnåelse i 2021 for vannforekomster med risiko for å ikke nå miljømålene innen 2021. GØT: god økologisk tilstand, GØP: god økologisk potensiale

Vannområde	Antall vannforekomster i risiko*	Antall tiltak foreslått	Forventes å nå GØT innen 2021	Forventes å nå GØP		Utsatt frist for måloppnåelse, GØT 2027 (inkl. ikke GØP)
				Innen 2021	Innen 2027	
Alta/Kautokeino/Loppa/Stjernøya	57	57	34	7	0	4**
Indre Varangerfjord	1	6	3	0	0	0
Laksefjorden/Nordkinnhalvøya	23	29	15	0	9	0
Lakselvassdraget/Porsangerfjorden	20	17	5	2	0	0
Måsøy/Magerøya	16	17	12	2	0	1
Neiden	17	22	17	0	0	0
Pasvik	64	45	35	0	0	1
Sørøya/Seiland/Kvalsund med innland	25	17	11	0	0	2
Tana	33	63	10	7	0	0
Varangerhalvøya	39	53	22	2	1	5
SUM	295	326	264	20	10	13

* Tallene hentet fra vann-nett 06.05.2014, og kan avvike fra de lokale tiltaksanalysene.

Vannforekomster i mulig risiko/udefinert risiko er ikke tatt med i tabellen.

**1 vannforekomst har fått miljømålet svært god økologisk tilstand 2027

Til sammen er det foreslått 326 tiltak. Det regionale tiltaksprogrammet gir en oversikt over antall tiltak foreslått til ulike påvirkningstyper. Omtrent 176 av de foreslåtte tiltakene er problemkartlegging, og dette understreker det store behovet for kunnskapsinnhenting i området. Vannregionutvalget ønsker også en styrking av kunnskapsgrunnlaget og kartlegging av tilstand og påvirkningsbilde skal prioriteres i vannregionen.

---

1 Innledning

1.1 Rammer og hovedmålsettinger for tiltaksprogrammet

Hovedmålsettingen til tiltaksprogrammet er beskrevet i § 25 og vedlegg VI i vannforskriften: «Tiltaksprogrammet skal være sektorovergripende og skal bygge på gjennomførte analyser og vurderinger. Tiltaksprogrammet skal også være i overensstemmelse med nasjonale føringer og statlige planretningslinjer gitt i medhold av plan- og bygningsloven § 6-2». Tiltaksprogrammet utarbeides av vannregionmyndigheten i samarbeid med vannregionutvalget (VRU).

Tiltaksprogrammet beskriver hvordan de fastsatte miljømålene for vannforekomstene kan oppnås innen utgangen av 2021, eller ved et senere tidspunkt dersom det er gitt utsatt frist¹, jf. § 9 i vannforskriften. Mindre strenge miljømål kan også fastsettes dersom vilkårene definert i § 10 i vannforskriften oppfylles. Mer informasjon om miljømål finnes i den regionale vannforvaltningsplanen, og miljømålene legges til grunn for tiltaksprogrammet.

Tiltaksprogrammet omfatter miljøforbedrende og forebyggende tiltak for vannforekomster som er i risiko for ikke å nå, eller å få forringet miljømålet innen 2021. Tiltaksprogrammet er basert på lokale tiltaksanalysene i vannområdene. Sektormyndigheter og kommuner har utredet forslag til tiltak innenfor sine ansvarsområder, samt utredet premisset for fastsettelse av miljømål. Tiltaksanalysene er å regne som et faglig innspill til vannregionmyndigheten og det regionale tiltaksprogrammet.

Prioriteringer av tiltak gjøres både på vannområdenivå og i det regionale tiltaksprogrammet som behandles i vannregionutvalget. Tiltakene beskrevet i tiltaksprogrammet skal være operative senest 3 år etter at tiltaksprogrammet er vedtatt, og miljømålet for vannforekomsten skal være oppnådd innen 6 år etter at forvaltningsplanen trer i kraft, jmfør § 8 i vannforskriften. Ansvar for oppfølgingen av vannforskriften er lagt til ulike sektormyndigheter. Dette innebærer at forvaltningsplaner og tiltaksprogrammer skal følges opp sektorvis og med sektorenes eksisterende virkemidler. Tiltaksprogrammet gir en overordnet prioritering som kan danne grunnlag for mer detaljert planlegging fra de enkelte tiltaksansvarlige.

For en utdypende beskrivelse av prosessene presentert her, vises det til den regionale vannforvaltningsplanen.

1.2 Vannregionene og vannområdene

Vannregion Finnmark og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden består av Finnmark fylke, inkludert kystvannet ut til en nautisk mil utenfor grunnlinjen. Samlet har vannregionene et areal på 64460,93 km². Tabell 1 viser en oversikt over antall vannforekomster i vannregionen Finnmark og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden. På tross av det store arealet er det kun 74.534² innbyggere i Finnmark (1,5 % av landets befolkning). Dette preger også

---

¹ Hvis uforholdsmessige store kostnader eller andre tungtveiende hensyn vanskeliggjør oppfyllelsen av miljømålene innen fristen kan miljømålene utsettes til neste planperiode. Denne avgjørelsen skal revurderes hvert 6. år i lys av teknisk og økonomisk utvikling.

² per 01.01.2013. Hentet fra www.ssb.no

---

vannmiljøet. En stor andel av vannressursene er i liten grad påvirket av menneskelig aktivitet.

Tabell 1: Antall og areal for vannforekomster i Finnmark vannregion og grensevassdragene fordelt på vannkategoriene elver, innsjøer, kystvann og grunnvann (per 07.04.2014). Hentet fra www.vann-nett.no.

Vannkategori	Antall	Areal
Elver og bekkefelt	3190	56287,9 km
Innsjøer	792	1129 km ²
Kystvann	238	15519 km ²
Grunnvann	138	699,95 km ²
Antall vannforekomster totalt	4358	

Vannregionen er inndelt i vannområder, hvorav enkelte går på tvers av kommunale grenser. Arealene som tidligere utgjorde Finnmark vannregion er nå delt, da det er opprettet en internasjonal vannregion, som i tillegg til arealene på norsk side også omfatter de deler av nedbørsfeltene til Tana-, Neiden- og Pasvikvassdraget som ligger i Finland (Tana, Neiden og Pasvik vannregion i Finland). Videre omfatter vannområdet Pasvik deler av Pasvikvassdraget og Grense Jakobselv på russisk side. En geografisk oversikt over vannregionene og vannområdene fremkommer i figur 1. En liten del av arealet til Finnmark fylke inngår dessuten i Kemijoki vannregion i Finland³. Grensen mellom vannregionene Troms og Finnmark følger i grove trekk fylkesgrensen. For en detaljert geografisk avgrensning vises det til www.vann-nett.no og www.vann-nett.no/saksbehandler.

Det er utarbeidet en internasjonal samarbeidsavtale mellom Norge og Finland som medfører at vannområdene Tana, Pasvik og Neiden utgjør nå en egen internasjonal vannregion. Samarbeidsavtalen og den tilhørende Memorandum of Understanding regulerer prosedyrer for koordineringen av vannforvaltning i disse vannområdene. Samarbeid med Russland har ikke blitt prioritert i denne planperioden. For mer informasjon om prosessene knyttet til de internasjonale vannområdene vennligst se den regionale vannforvaltningsplanen, og tilhørende overordnet kapittel "Roof Report"⁴. Det er ikke utarbeidet eget tiltaksprogram for vannregionen Tana, Pasvik og Neiden.

I «Vesentlige vannforvaltningsspørsmål for vannregion Finnmark (2016-2021)» er det gjort en sammenligning av hovedutfordringer for Tana, Pasvik og Neiden på norsk og finsk side. Basert på dette har man ønsket å utrede felles tiltak for vannområdene, men dette har ikke latt seg gjøre grunnet ulikheter i høringsfristene og ferdigstillelse av planene. Man har blitt enig om å fokusere på tiltak innen avløp og å hindre spredning av *Gyrodactylus salaris*. Dette vil bli beskrevet i et overordnet kapittel til vannforvaltningsplanen – Roof Report.

For ytterligere informasjon vises det til den regionale vannforvaltningsplanen for Finnmark og grensevassdragene, samt de lokale tiltaksanalysene, som er tilgjengelig på www.vannportalen.no/finnmark.

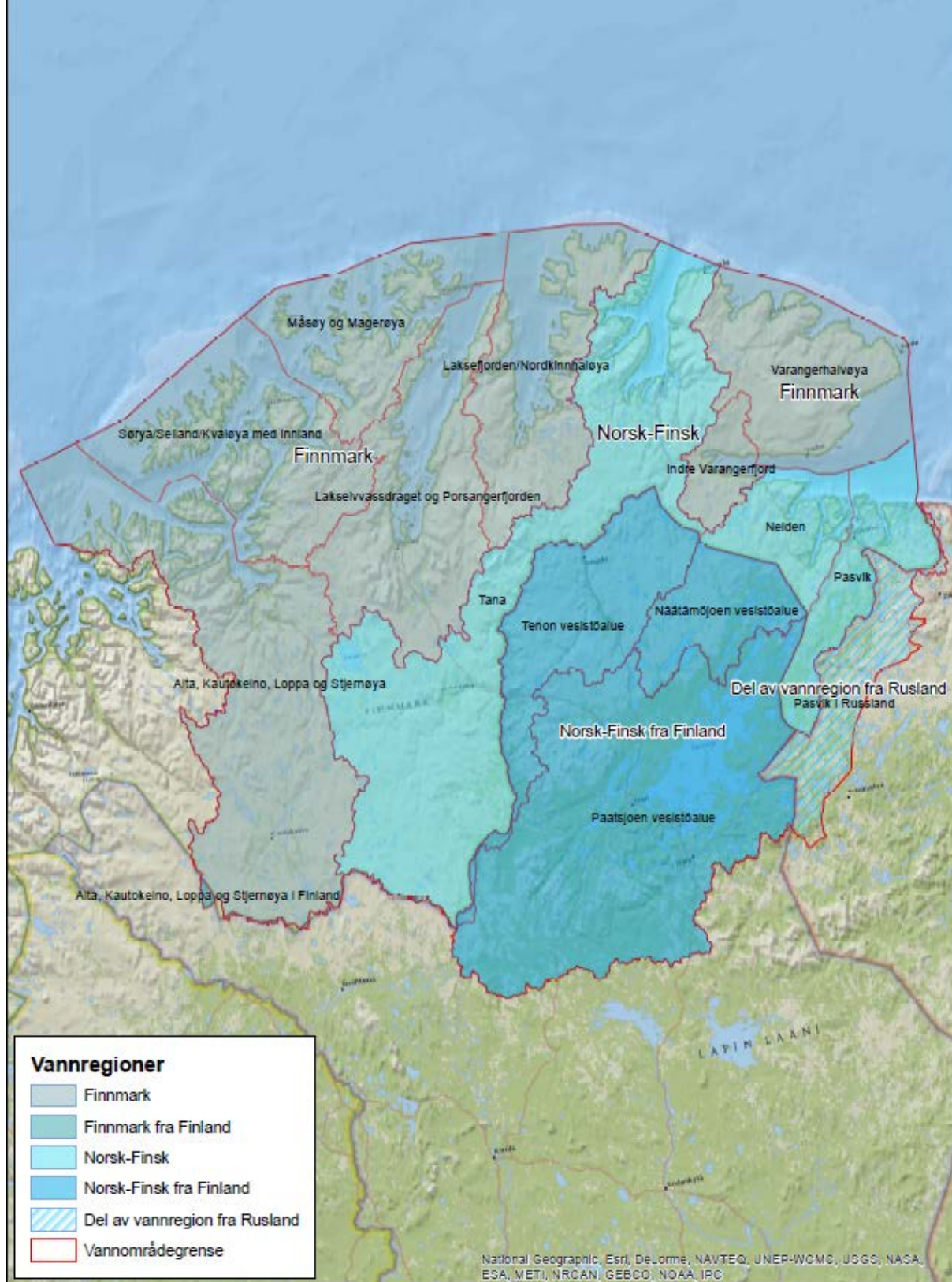
---

³ Se den regionale vannforvaltningsplanen for mer informasjon om internasjonale/grensekryssende vannområder. Det er ikke registrert påvirkninger i vannforekomstene som inngår i Kemijoki vannregion, og følgende er det ikke utarbeidet tiltak for dette området.

⁴ Roof Report er et overordnet kapittel til de regionale vannforvaltningsplanene i Norge og Finland, og utdyper samarbeidet og prosessene mellom de to landene. Dette kapittelet blir ikke ferdigstilt før oktober 2014, da Finland og Norge opererer med ulike høringsfrister. Roof Report blir tilgjengelig på vannportalen på både norsk og finsk.

Finnmark og Norsk-Finsk vannregion

Fig. 1. Kart over vannregion Finnmark som viser inndelingen i vannområder, samt inndeling av den internasjonale vannregionen Tana, Pasvik og Neiden på norsk og finsk side. Kilde: NVE v/Lars Stalsberg

---

2 Analyser og grunnlag for prioritering av tiltak

2.1 Grunnlag for prioritering av tiltak

Prioritering av tiltak skal være retningsgivende for hvilke tiltak det er nødvendig å sette i gang snarest for å oppnå miljømålene innen 2021. Det gir også en pekepinn på hvilke tiltak oppfattes som særskilt viktige, både regionalt i vannregionen og lokalt på vannområdenivå, men det understrekes at det er sektormyndighetene som avgjør hvilke tiltak skal iverksettes innenfor sine ansvarsområder for å oppnå miljømålene. Vannregionen, samt enkelte av utvalgene i vannområdene, har kommet til enighet om prioriteringer, og eventuelle uenigheter er understreket i dokumentet under kapittel 3, samt i den regionale vannforvaltningsplanen i kap.3.1. Der det er foretatt en prioritering av enkelte tiltak forekommer dette i tiltakstabellen (vedlegg 1: Tiltakstabell for Finnmark vannregion og grensevassdragene (2016-2021)), og en helhetlig prioritering beskrives også i den regionale vannforvaltningsplanen i kap.3.5. Regionalt ønsker vannregionutvalget prioritering av tiltak innenfor vannkraft, samt en styrking av kunnskapsgrunnlaget og kartlegging av tilstand og påvirkningsbilde

Enkelte av de lokale tiltaksanalysene foretar en prioritering av tiltak, men det er generelt for lite informasjon til å kunne foreta en prioritering. Videre har en rekke tiltak blitt foreslått etter de lokale tiltaksanalysene var ferdigstilte, slik at vannområdene ikke har fått utført en helhetlig vurdering av tiltak foreslått i sine kommuner. Prioritering av tiltak er utført lokalt i enkelte av vannområdene som har etablert vannområdeutvalg (Tana, Pasvik og Neiden, Alta/Kautokeino/Loppa/Stjernøya). I tillegg har de lokale tiltaksanalysene i vannområdene Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland og Laksefjorden/Nordkinnhalvøya blitt presentert for kommunestyrene for kommentarer. Pr 15.04.2014 har det kun kommet innspill fra politisk behandling i Kautokeino og i Alta kommune, hvor Alta kommune understreker behovet for å jobbe videre med kartlegging av tilstand for Tverrelva, som har påvirkning fra avløp, samt oppfølging av dette. I tillegg etterlyser Alta kommune tiltaksutredning fra Miljødirektoratet, som per 15.04.2014 ikke har svart på henvendelse om tiltaksutredning for Halselva og Alta lufthavn.

Det understrekes at ettersom økologisk tilstand ikke er bekreftet for størsteparten av vannforekomstene i vannregionen, og tiltakene som foreslås er problemkartlegging, er prioritering av tiltak mindre hensiktsmessig. Ved neste planperiode forventes det at man har en bedre kunnskapsgrunnlag som medfører mer konkrete tiltak og som dermed gjør prioritering av tiltak lettere for vannforvaltningen. Kunnskap om kjemisk tilstand mangler også for størstedelen av vannforekomstene i Finnmark.

Tiltak for grunnvann har ikke blitt prioritert denne planperioden ettersom grunnvannet i Finnmark i svært liten grad er karakterisert og klassifisert. Dette skyldes sen veiledning for å utføre dette arbeidet. Problemkartlegging og eventuelle tiltak utsettes til neste planperiode. Det vises til www.vann-nett.no/rapporter for ytterligere informasjon.

2.1.1 Vesentlige vannforvaltningsspørsmål

En sammenstilling av de viktigste utfordringene for planarbeidet i vannregion Finnmark for planperioden 2016-2021 er gitt i tabell 2. Sammenstillingen er hentet fra «Vesentlige vannforvaltningsspørsmål for vannregion Finnmark (2016-2021)», som er tilgjengelig på vannportalen. Dette dokumentet har dannet et grunnlag for det videre arbeidet med tiltaksanalysen, da det er en viktig sammenheng mellom hovedutfordringene og hvilke tiltak er prioritert for utredning i vannregionen.

TABELL 2: HOVEDUTFORDRINGER FOR VANNMILJØET I FINNMARK VANNREGION (PLANPERIODEN 2016-2021)

Vannkategori	Problemstilling
Kystvann, innsjøer og elver	Påvirkninger fra gruvedrift
	Påvirkninger fra avløp*
	Avrenning fra diffuse kilder (bl.a. kommunale søppelfyllinger)*
	Beredskap mot akutt forurensning
Innsjøer og elver	Forurensning fra metallurgisk industri i Russland
	Vannkraftreguleringer
	Fremmede arter (pukkellaks, ørekyt og lagesild)
Kystvann	Utslipp fra fiskeoppdrettsanlegg*
	Kongekrabbe (påvirkning på bunnfauna)*
	Forurensning i havnene (forurenset sjøbunn)
Elver	Fiskevandringshindre
	Påvirkning fra fiske: overbeskatning av anadrom laksefisk.
	Forebyggende tiltak for å hindre smitte av Gyrodactylus salaris og andre fiske sykdommer
	Påvirkning fra fiskeoppdrett på anadrome fiskebestander*

*Kunnskapsgrunnlaget er mangelfullt, men det er grunn til å anta at påvirkningen har betydning for vannmiljøet.

Vannområdene har mange felles brukerinteresser. Disse er knyttet til næringsinteresser, herunder akvakultur, vannkraft, fiskeri, gruvedrift, landbruk, reindrift, og olje- og gassvirksomhet. Friluftsliv og turisme som omfatter laksefiske og øvrig fiske, utmarkshøsting, og rekreasjon er også viktige brukerinteresser. I tillegg er interesser knyttet til vannforsyning, transport, avløp, flomsikring osv. fremhevet. En mer detaljert beskrivelse av brukerinteressene og vesentlige interesse motsetninger finnes i «Vesentlige vannforvaltningsspørsmål for vannregion Finnmark (2016-2021)» og de lokale tiltaksanalysene (www.vannportalen.no/finnmark).

Drikkevannsforsyning og mattrygghet ble også løftet fram i vesentlige vannforvaltningsspørsmål. En relativ stor andel av de godkjenningspliktige kommunale og private vannverkene i Finnmark er ikke godkjente, og fiskeindustrien og annen næringsvirksomhet stiller store krav til vannkvalitet og leveringssikkerhet. Systemer for kontroll og overvåking er

---

ikke alltid tilstrekkelig etablert, og få drikkevannsuttak har konsesjon etter vannressursloven. Effekten av drikkevannsuttakene er ukjent. Mattrygghet er også en vesentlig brukerinteresse i Finnmark, da enkelte områder har kostholdsråd på grunn av forurensning. Dette gjelder havneområder i Hammerfest og Honningsvåg, samt ferskvann rundt Kirkenes by (www.matportalen.no). Ettersom disse interessene ikke er utpekt som hovedutfordringer i vannregionen, så har det ikke vært prioritert å utarbeide tiltak for dette.

En sammenligning av hovedutfordringer for den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden er gjort. Hovedutfordringene følger samme trekk på begge sider av grensen, men unntak av flomvern og vannforsyning som er vektlagt i Finland, og påvirkning fra fiske og forurensning fra Russland, som er prioritert på norsk side. En gjennomgang vil være tilgjengelig i Roof Report, som er et vedlegg til den regionale vannforvaltningsplanen.

2.1.2 Lokale tiltaksanalyser

Jamfør § 15 i vannforskriften skal vannforekomstene i vannregionen identifiseres og karakteriseres, og de menneskelige påvirkningene skal vurderes. Med bakgrunn i dette skal det utredes tiltak som skal bidra til en effektiv og bærekraftig vannforvaltning, jf. § 26 bokstav b. Lokale tiltaksanalyser har blitt utarbeidet av vannområdene Tana, Pasvik, Neiden, Alta/Kautokeino/Loppa/Stjernøya, Laksefjorden/Nordkinnhalvøya og Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland. For de resterende vannområdene har man ikke lyktes i å etablere prosjektledere i de enkelte kommunene, og det har dermed ikke blitt utført en lokal prosess med gjennomgang av påvirkninger. Utredningen av tiltak er begrenset i disse områdene og dette reflekteres i tiltakstabellen.

Arbeidet med tiltaksanalysene har foregått både regionalt og lokalt. Vannregionutvalget og sektormyndighetene ble informert om oppstart av arbeidet med tiltaksprogrammet i vannregionutvalget høsten 2012. I tillegg ble det avholdt møter med enkelte sektormyndigheter for å avklare ansvarsområder og diskutere innhold i anmodningene om tiltaksutredning. Vannregionutvalget har valgt å koordinere dette arbeidet regionalt, da mange tiltak er felles for hele vannregionen, og for å forenkle arbeidet for sektormyndighetene. I tillegg tillot dette vannregionmyndigheten å kjøre en forenklet prosess for de vannområdene som står uten prosjektleder og inkludere de sektormyndighetene som ikke tidligere er involvert i arbeidet etter vannforskriften. Innspill til tiltaksutredning fra vannområdene ble oversendt vannregionmyndigheten, som samlet innspillene og videresendte til relevant sektormyndighet. Når sektormyndighetene leverte sine innspill til tiltaksanmodningen, ble disse koordinert og videresendt tilbake til vannområdene fra vannregionmyndigheten. Prosjektlederne i vannområdene hadde også arbeidsmøter, befaring og oppfølging med enkelte sektormyndigheter.

For ytterligere informasjon om planlagte forbedrende og forebyggende tiltak, samt pågående tiltak fra forrige planperiode, vises det til kapittel 3 i dette dokumentet, samt de lokale tiltaksanalysene. En grundigere gjennomgang av økologisk tilstand og risiko i vannområdene foreligger i den regionale vannforvaltningsplanen for Finnmark vannregion og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden (2016-2021).

Tiltaksanalyse for vannområdene Indre Varangerfjord, Varangerhalvøya, Lakselvassdraget/ Porsangerfjorden, og Måsøy/Magerøy

Disse vannområdene omfatter kommunene Nesseby, Vadsø, Vardø, Båtsfjord, Porsanger, Nordkapp, og Måsøy. Det har ikke lyktes med å etablere prosjektledere i disse vannområdene, og det er ikke utarbeidet lokal tiltaksanalyser. Det mangler en grundigere gjennomgang av vannforekomstene og påvirkningene, men det antas at de fleste vannforekomstene vil oppnå god/svært god økologisk tilstand. En gjengående utfordring er at en del av vannforekomstene ikke har fått satt endelig økologisk tilstand, og kjemisk tilstand er også udefinert for de fleste vannforekomstene. Se tabell 3 for en forenklet oversikt over tilstands- og risikovurderingen for vannforekomster i vannområdene. For nærmere informasjon om tilstanden i vannområdene vises det til www.vann-nett.no. Samlet har vannområdene 22 kandidater til sterkt modifiserte vannforekomster (kSMVF), knyttet til reguleringer fra vannkraft. Disse vannforekomstene kan få godt økologisk potensiale som miljømål dersom de utpekes til endelige SMVF (se kap.3.4 for mer informasjon).

Tabell 3: Forenklet oversikt over økologisk tilstand og risikovurderingen for vannområdene Indre Varangerfjord, Varangerhalvøya, Lakselvassdraget/ Porsangerfjorden, og Måsøy/Magerøy (vannforekomster i % av det totale)

Karakterisering og risikovurdering	God/ svært god økologisk tilstand*	Uklassifisert	Risiko for å ikke oppnå standard miljømål**	Ikke i risiko
Vannområde				
Varangerhalvøya	72,2 %	17,2 %	18 %	75,6 %
Lakselvassdraget/ Porsangerfjorden	89,8 %	9,1 %	5,2 %	92,3 %
Måsøy og Magerøya	77,5 %	19,6 %	5,4 %	81 %
Indre Varangerfjord	82,2 %	17,8 %	2,2 %	88,9 %

*Inkluderer antatt god og antatt svært god økologisk tilstand

**Inkluderer vannforekomster som er i mulig risiko

Påvirkning fra avløp og nedlagte kommunale søppelfyllinger ble utpekt som hovedutfordringer knyttet til kommunalt ansvar. Selv om påvirkningsgraden ikke er stor i forhold til andre påvirkninger, og relativt få vannforekomster er påvirket, er avløpssituasjonen i Finnmark i liten grad i tråd med gjeldende lover og forskrifter. Alle kommunene i vannregionen ble derfor anmodet om å utrede tiltak innenfor disse påvirkningene. Ingen av kommunene i de overnevnte vannområdene responderte på tiltaksanmodningen om nedlagte kommunale søppelfyllinger, og vannforekomster med denne påvirkning vil derfor bli foreslått for problemkartlegging (se kap.3 for mer informasjon). Kommunene Porsanger, Vardø og Nesseby har ikke svart på henvendelsen om tiltaksutredning innen avløp. Måsøy kommune sin hovedplan for avløp er fra 1990-tallet, og kommunen mangler ressurser for å utarbeide ny plan. Båtsfjord kommune sin hovedplan for avløp er under revisjon og skal behandles i kommunen i 2014. Dermed er ingen tiltak på avløp for disse kommunene inkludert i tiltakstabellen. Nordkapp og Vadsø har levert informasjon om sine avløpsplaner, og tiltakene er registrert i tiltakstabellen (vedlegg 1).

Lokal tiltaksanalyse for Tana vannområde

Tana vannområde dekker store deler av Finnmarksvidda, og inngår i tillegg i den internasjonale vannregionen sammen med Pasvik og Neiden. Vannområdet er generelt lite påvirket av menneskelige inngrep. Den økologiske tilstanden er antatt svært god for over 80 % av vannforekomstene, men 11 % er ennå ikke klassifisert (data hentet fra www.vann-nett.no). Per 1.11.2013 er 22 elvevannsforkomster, 3 kystvannsforkomster og 2 innsjøer satt i risiko for å ikke oppnå standard miljømål innen år 2021. Det forventes at for 25 av disse vannforekomstene vil standard miljømål oppnås i løpet av planperioden. Én vannforekomst foreslås utsatt frist for å oppnå miljømål, og én foreslås som sterk modifisert vannforekomst (SMVF) og kan potensielt få miljømålet «godt økologisk potensial».

I Tana vannområde finner man flere vassdrag som er vernet mot vannkraftutbygging, samt flere vassdrag som har status som nasjonale laksefjord og – vassdrag. Deltaet til Tanaelva er Nord-Europas største uberørte elvedelta, og har stor betydning for våtmarks fugl. De store verdiene i vannet påvirker brukerinteressene og prioriteringen av tiltak i vannområdet. Utfordringene i vannområdet er hovedsakelig knyttet til påvirkninger på fisk, herunder overbeskatning, vandringshindre, og smitte av *Gyrodactylus salaris*.

Miljødirektoratet har i brev til vannregionmyndighetene (27.6.2013) foreslått at det for nasjonale laksevassdrag settes som miljømål at alle vannforekomster skal ha økologisk tilstand svært god for fisk som kvalitetselement, noe som er strengere enn vannforskriftens krav om minst god miljøtilstand. For Tanavassdraget krever dette fiskebesparende tiltak iverksettes snarest, men det er usikkert om miljømålet vil oppnås innen 2021. For konkrete tiltak vises det til kapittel 3 og den lokale tiltaksanalysen.

Tana vannområde inngikk i pilotperioden til vannforskriften, og har tiltaksprogram som gjelder fra 2010-2015. En gjennomgang av tiltakene fra denne planperioden finnes i kap.2.1.3.

Lokal tiltaksanalyse for Alta/Kautokeino/Loppa/Stjernøya vannområde

Dette vannområdet ligger vest i Finnmark, og omfatter de mest befolkede områdene i fylket. Omtrent 90 % av vannforekomstene i vannområdet er i god/svært god eller antatt god/svært god økologisk tilstand. Kun 6 % er i risiko for å ikke oppnå standard miljømål og 3,5 % har udefinert risiko. Per 1.11.2013 er 41 elvevannsforkomster, 6 innsjøer, 3 grunnvannsforkomster og 12 kystvannsforkomster i risiko for å ikke oppnå miljømålene sine (www.vann-nett.no). Av disse er 7 vannforekomster foreslått som kandidater til sterkt modifiserte vannforekomster (SMVF), og kan få godt økologisk potensiale som miljømål dersom de utpekes til endelige SMVF. Nasjonale laksefjorder og – vassdrag foreslås å få svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement som miljømål.

Vannområdet har en nasjonal laksefjord, Altaelva, og en rekke brukerinteresser er knyttet til fritidsfiske og friluftsliv. Utfordringene i vannområdet er knyttet til fysiske inngrep fra vannkraft og flomsikring, og forurensning fra industri, næring og avløp. Avløp har vært en utfordring i tiltaksutredningen. Kautokeino og Loppa kommune har p.t. (01.11.13) ingen kommunedelplan for avløp, og avløpstiltak beskrives i generell form i tiltakstabellen. En annen utfordring er mulig forurensning fra deponert snø i munningsområdet i Altaelva. Dette bør følges opp med grundigere kartlegging, og det er ikke foreslått tiltak knyttet til enkelte vannforekomster. For konkrete tiltak vises det til kapittel 3 og den lokale tiltaksanalysen.

Lokal tiltaksanalyse for vannområdene Neiden

Vannområdet grenser til Finland og er en del av den internasjonale vannregionen sammen med Pasvik og Tana. Omtrent 76 % av vannforekomstene er vurdert til å ha god/svært god eller antatt god/svært god økologisk tilstand, mens 20 % av vannforekomstene er ikke klassifisert. Få vannforekomster er klassifisert for kjemisk tilstand. Under 20 % av vannforekomstene er vurdert til å være i risiko for å få dårligere enn god økologisk tilstand innen 2021. Per 10.03.2014 er 7 elvevannsforekomster, 1 kystvannsforekomster og 9 innsjøer satt i risiko for å ikke oppnå standard miljømål innen 2021, og 4 elvevannsforekomster er i mulig risiko. For én vannforekomst foreslås utsatt miljømål og 7 vannforekomster er kSMVF og kan få miljømålet GØP (www.vann-nett.no). Nasjonale laksefjorder og – vassdrag foreslås å få svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement som miljømål (Neidenelva).

Hovedpåvirkningene i vannområdet omfatter fysiske inngrep (vannkraftproduksjon og vandringshindre for fisk), forurensning fra avløp og industrivirksomhet, langtransportert forurensning og fremmede arter. Vannområdet har stor grad av påvirkning fra smelteverk i Russland, og selv om nivåene er redusert bidrar de fremdeles til forhøyede konsentrasjoner av svoveldioksid og tungmetaller. Det er også registeret påvirkning fra pukcellaks, ørekyt og lagesild, som det er ønskelig å fokusere tiltak mot for å beskytte laksefisket. Sør-Varanger kommune er i ferd med å forbedre avløpssituasjonen som vil medføre betydelige forbedringer i enkelte vassdrag.

Neiden vannområde inngikk i pilotperioden til vannforskriften, og har tiltaksprogram som gjelder fra 2010-2015. En gjennomgang av tiltakene fra denne planperioden er i kap.2.1.3.

Lokal tiltaksanalyse for vannområdene Pasvik

Vannområdet grenser til Finland og Russland og er en del av den internasjonale vannregionen sammen med Neiden og Tana. Omtrent 50 % av vannforekomstene har god/svært god eller antatt god/svært god økologisk tilstand, mens 32 % er uklassifisert. Kjemisk tilstand er ikke satt for 85 % av vannforekomstene. Omtrent 54 % er ikke i risiko for å oppnå standard miljømål. Dette betyr at Pasvik er det vannområdet med flest vannforekomster i risiko. Per 10.03.2014 er 34 elvevannsforekomster (2 i mulig risiko), 27 innsjøer (11 i mulig risiko) og 3 kystvannsforekomster i risiko for å ikke nå sine miljømål. Seks vannforekomster er foreslått som kandidater til SMVF (www.vann-nett.no).

Vannområdet har stor grad av påvirkning fra fysiske inngrep, forurensning fra avløp, fremmede arter, samt luftforurensning, industri og gruvevirksomhet. Samtidig er det store verneområder som krysser grensene til Finland og Russland. Den økologiske effekten av langtransportert forurensning fra Russland er lite dokumentert og krever nærmere undersøkelser. Det er i tillegg påvirkning fra fremmede arter (lagesild, pukcellaks, russisk laks). Området er også aktuelt for investeringer i industri og oljeomlasting, samt økte utslipp fra gruvevirksomhet, noe som vil kunne påvirke vannmiljøet negativt. Pasvikvassdraget er også påvirket av vannkraftreguleringer som har fått følger for fugle- og dyrelivet. Sør-Varanger kommune er i ferd med å forbedre avløpssituasjonen. For konkrete tiltak vises det til kapittel 3 og den lokale tiltaksanalysen.

Pasvik vannområde inngikk i pilotperioden til vannforskriften, og har tiltaksprogram som gjelder fra 2010-2015. En gjennomgang av tiltakene fra denne planperioden er i kap.2.1.3.

Lokal tiltaksanalyse for Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland vannområde

Vannområdet ligger i nordvestre del av fylket og omfatter kommunene Hammerfest, Hasvik og Kvalsund. Hammerfest er eneste by i vannområdet, og det er flere viktige verneområder for sjøfugl og våtmarksområder. Det er flere viktige vassdrag for anadrom laksefisk (Repparfjorden og Repparfjordelva), og gode sjørøyebestander. Omtrent 83 % av vannforekomstene har god/svært god eller antatt god/svært god økologisk tilstand, mens 15 % er ikke klassifisert. Kjemisk tilstand er ikke satt for 97 % av vannforekomstene. Omtrent 16 % av vannforekomstene er i risiko for å få dårligere enn god økologisk tilstand innen 2021, mens 10 % har ennå ikke fått risikovurdering. Per 11.03.2014 er kun 11 elvevannforekomster, 10 innsjøer og 4 kystvannforekomster i risiko for å ikke nå standard miljømål. Vannområdet har 15 vannforekomster registrert som kSMVF (www.vann-nett.no).

Vannforekomstene i vannområdet er generelt lite påvirket og den økologiske tilstanden er i all hovedsak god eller svært god. Det er i midlertid få undersøkelser av tilstand, og økologisk tilstand er antatt. Det understrekes et behov for grundigere kartlegging og undersøkelser i vannområdet for å fastslå tilstand og dermed kunne utrede tiltak. Der hvor kunnskapsgrunnlaget er tynt anbefales undersøkelser og problemkartlegging framfor tiltak. Det har vært møter med kommunene i vannområdet, men ikke med andre sektormyndigheter. En del tiltak for Hammerfest havn vil imidlertid være utredet via prosjektet Ren Havn, som vil være tilgjengelig etter 1. april 2014. Vannområdet har også store utfordringer knyttet til avløp, hvorav kun Hammerfest kommune har utredet tiltak. I Kvalsund kommune er det igangsatt arbeid med utskifting av eldre vann og avløpsledninger, men både her og i Hasvik kommuner er det mye urensset utslipp direkte til sjø. I tillegg kan industriaktivitet (olje- og gassnæringen, oppdrett, gruvedrift) føre til påvirkning for vannforekomstene. Blant annet planlegges det gruvedrift i fjellområdet Nussir som tilgrenser Repparfjorden. Vannområdeutvalget mener også det er for dårlig med dagens tiltak mot spredning av *Gyrodactylus salaris* og ønsker obligatorisk desinfisering allerede på grensen til Finland.

Lokal tiltaksanalyse for Laksefjorden/Nordkinnhalvøya vannområde

Lokal tiltaksanalyse har blitt utført av prosjektleder i Tana i samarbeid med kommunenes representanter og øvrige sektormyndigheter. Vannområdet omfatter arealer i Lebesby og Gamvik kommuner, samt mindre deler av Nordkapp, Porsanger og Tana kommune. Vannforekomstene er stort sett i god økologisk tilstand, med omtrent 85 % i god/svært god økologisk tilstand. Bare 13 % av vannforekomstene er uklassifisert, men svært få har klassifisert kjemisk tilstand. Omtrent 16 % er i risiko for å få dårligere enn god økologisk tilstand innen 2021. Per 01.12.2013 er 14 elvevannforekomster, 6 innsjøer og 1 kystvannforekomst satt i risiko for å ikke oppnå miljømålene sine. Av disse er 11 kandidater til SMVF og kan få miljømålet godt økologisk potensiale (www.vann-nett.no).

Vannområdet består stort sett av ubebygde arealer og naturområder, og har flere vassdrag som er beskyttet mot vannkraftutbygging, blant annet Risfjordelva, som har en av landets største sjørøyebestander. Blant brukermålene finner man god beredskap mot akutt forurensning og bedre ivaretagelse av de anadrome fiskebestandene, sistnevnte kan oppnås gjennom økt fokus på forebyggende tiltak innen oppdrett på både norsk og russisk side. De hyppigste påvirkningstypene er vannkraft, utslipp fra avløp, forurenset sediment i sjøbunn og kongekrabbe. I både Gamvik og Lebesby er nye hovedplaner for avløp under utarbeidelse. Det er 13 vannforekomster med påvirkning fra vannkraft, samlet under 3

konsesjoner. Av disse er det kun konsesjonen i Adamselv som er reviderbar innen utgangen av forvaltningsplanperioden⁵.

2.1.3 Gjennomførte tiltak og tiltaksovervåking

De første tiltaksprogrammene fra pilotfasen (2010-2015) skal rulleres. I denne planperioden deltok kun vannområdene Tana, Pasvik og Neiden, som nå inngår i den internasjonale vannregionen. Disse pågående tiltakene ble rapportert til Miljødirektoratet høsten 2012, og en oppdatert oversikt er tilgjengelig i vedlegg 2 (Gjennomførte og pågående tiltak fra 1. planperiode).

Det er 64 planlagte tiltak fra forrige planperiode (2010-2015). Av disse er 8 gjennomførte, mens 22 pågår fremdeles. Nitten tiltak har vist seg ikke å være aktuelle da status i vannforekomsten har endret seg til god etter befaring. Enkelte tiltak innen landbruk er ikke iverksatt fordi gjennom denne planrunden har man avklart at landbrukspåvirkning ikke vurderes til å være middels eller stod grad. De aktuelle vannforekomstene er altså derfor ikke satt til risiko pga. landbruk. De aktuelle tiltakene vil derfor ikke bli gjennomført - man vil utføre det som gjøres gjennom gjeldende regelverk for all potensiell landbruksforurensning. Femten tiltak har ikke startet, hovedsakelig grunnet manglende utredning. Se vedlegg 2 for fullstendig informasjon. Blant tiltaksutredningen for kommende planperiode vil enkelte tiltak iverksettes før 2016 grunnet ulik inndeling av planperioder hos sektormyndighetene. Disse tiltakene er likevel inkludert i tiltakstabellen for planperioden 2016-2021.

Tabell 4 gir en oversikt over status på planlagte tiltak fra forrige planperiode fordelt på de aktuelle vannområdene.

Tabell 4: Status for planlagte tiltak fra planperioden 2010-2015

Vannområde	Antall tiltak				
	Foreslåtte	Gjennomførte	Pågående	Ikke startet	Ikke aktuelle
Tana	35	6	13	6	10
Pasvik	16	1	8	3	4
Neiden	13	2	0	6	5

Det har ikke foreligget et overvåkingsprogram etter vannforskriftens krav til forrige planperiode, og det foreligger derfor ikke resultater som viser om tiltakene har virket som planlagt.

2.2 Overordnede føringer

2.2.1 Regionale og nasjonale føringer

Finnmark fylkeskommune har flere regionale føringer, strategier og planer som kan ha betydning for arbeidet etter vannforskriften og utarbeidelsen/gjennomføringen av tiltak. Dette gjelder regionale planstrategier og strategidokumenter for Finnmark, herunder planer for

⁵ For ytterligere informasjon om revisjon av konsesjoner vises det til Norges vassdrags- og energidirektoratets sin rapport: *Vannkraftkonsesjoner som kan revideres innen 2022. Nasjonal gjennomgang og prioritering. NVE rapport 48/2013.*

---

vindkraft, mineralstrategi, fiskeri- og havbruksstrategier, samferdselsplan og regional plan for arealutvikling. En detaljert oversikt over regionale planer er tilgjengelig på www.ffk.no. Det har p.t. ikke vært konflikter mellom forslag til tiltak og de overnevnte regionale føringene, men slike situasjoner kan oppstå i fremtiden.

Nasjonale føringer med betydning for planarbeidet er omtalt i planbeskrivelsen i den regionale vannforvaltningsplanen. Følgende nasjonale føringer har innvirkning på prioritering av tiltak i tiltaksprogrammet:

- Kongelig resolusjon av 10. juni 2010 – godkjenning av vannforvaltningsplan for vannregion Finnmark 2010-2015
- Nasjonale føringer for regulerte vassdrag: Brev fra Olje- og energidepartementet og Klima- og miljødepartementet til vannregionmyndighetene 24. januar 2014, samt NVE sin rapport 49:2013 - Vannkraftkonsesjoner som kan revideres etter 2022 - Nasjonal gjennomgang og forslag til prioritering.
- Klima- og miljødepartementets brev av 23. januar 2014 til vannregionmyndighetene om karakterisering av vannforekomster med påvirkning fra lakselus og rømt oppdrettsfisk.
- Nasjonale føringer for flomsikring er gitt i St. Meld. 15 (2011-2012) Hvordan leve med farene, om flom og skred. «Det bærende prinsipp for prioritering av tiltak for å redusere flom og skredrisiko må fortsatt være optimalisering av den samfunnsøkonomiske nytten av tiltakene.» Kapittel 8.3 ser på forholdet mellom flom- og skredsikring som naturinngrep, og kapittel 9 tar for seg vassdragsreguleringer som flomdempende tiltak.
- Vernede områder (register over beskyttede områder)

En rekke andre nasjonale føringer, strategier og planer vil også kunne få konsekvenser for vannforvaltningsarbeidet og utarbeidelsen/gjennomføringen av tiltak, blant annet Nasjonal Transportplan St. Meld. nr. 26 (2012-2013), og Klimameldingen St. meld nr. 34 (2006-2007). Ytterligere informasjon om nasjonale planer, forskrifter og retningslinjer er tilgjengelig på www.regjeringen.no og www.miljokommune.no.

Kun Tana og Laksefjorden/Nordkinnhalvøya vannområder har foretatt en prioritering av tiltak. Det er ikke meldt om konflikter mellom forslag til prioritering og sektormyndighetenes ønsker i de lokale tiltaksanalysene, eller konflikt mellom nasjonale retningslinjer. Likevel kan enkelte føringer skape utfordringer. Blant annet har Alta kommune tatt standpunktet om ikke å øke oppdrettsvolumet, noe som kan være i konflikt med nasjonal strategi om økt oppdrettsvolum i Nord-Norge. For kort tid siden ble Finnmark tilført mange nye konsesjoner uten at det er på forhånd gjort arealavklaring på hvor konsesjonene skal plasseres.

Det er ikke kjent at det er konflikter mellom vannregionutvalget sin prioritering av tiltak og nasjonale retningslinjer.

2.2.2 Føringer i grensekryssende vassdrag

Det er fastsatt i vannforskriften (§31) at vannregionmyndigheten skal samarbeide med ansvarlig myndighet i tilgrensede EØS-stater med sikte på å etablere felles løsninger, slik at ønsket miljøtilstand kan oppnås for hele nedbørsfeltet. Det er nå utarbeidet en samarbeidsavtale mellom Norge og Finland for å koordinere dette arbeidet. I 2013 har det vært 4 møter mellom partene, representert ved Finnmark fylkeskommune, Fylkesmannen i Finnmark og Nærings-, samferdsels- og miljøsentralen (ELY-keskus) i Lappland. Møtene har

---

handlet om koordinering av inndeling av vannforekomster, felles tiltak i de grensekryssende vassdragene og samarbeid om et felles overordnet kapittel til de respektive lands regionale vannforvaltningsplaner. Det forventes at den internasjonale vannregionen vil oppnå en mer koordinert prosess fra neste planperiode. For mer informasjon om prosessene knyttet til de internasjonale vannområdene vennligst se den regionale vannforvaltningsplanen for Finnmark og tilhørende *Roof Report*. Mer informasjon er også tilgjengelig på www.vannportalen.no/finnmark.

Aktuelle problemstillinger for den internasjonale vannregionen har blitt utpekt i samarbeid med Lappland ELY-keskus, og er basert på en sammenligning av dokumentet «Vesentlige vannforvaltningssspørsmål» fra begge land. Problemstillingene utpekt for videre samarbeid innen tiltak er påvirkning fra avløp og forebyggende tiltak mot spredning av lakseparasitten *Gyrodactylus salaris*. Man har forsøkt å lage et forurensningsregnskap for de grensekryssende vassdragene med påvirkning fra avløp som vil vise total næringstilførsel og dermed hvilke tiltak innen avløp er nødvendig. Dette arbeidet ble ikke utført innen fristen for de lokale tiltaksanalysene på norsk side, da Finland opererer med frister 3 måneder senere enn Norge. For forebyggende tiltak mot spredning av *Gyrodactylus salaris* i Norge, vennligst se kap.3.6.3.

I vannregionen Finnmark ble påvirkning fra overfiske i lakseelvvassdragene også utpekt som en hovedutfordring, og dette reguleres av den bilaterale avtalen mellom Norge og Finland om laksefiske i Tanavassdraget⁶. En reforhandling av denne avtalen er påbegynt (kgl.res. 20.04.2012: Reforhandling av avtale mellom Norge og Finland om laksefisket mv. i Tanavassdraget – oppnevning av forhandlingsdelegasjon), med tidligst iverksettelse i 2016. Denne avtalen vil ha betydning for vannforvaltningen i de internasjonale vannområdene, men vil kreve at det oppnås enighet om tiltak som gir vesentlige økte gytebestander. Det gjenstår også å se om eventuelle fiskebesparende tiltak vil gi effekt innen 2021, da storlaksbestandene har en generasjonstid på ca. 8 år.

Miljøtilstanden i de norske, finske og russiske grenseområdene er påvirket av utslippene fra smelteverket i Petsjenga distriktet. Pasvikprogrammet ble opprettet av Den norsk-russiske miljøkommisjonen for å overvåke tilstanden, men en helhetlig oversikt over tilstanden i luft, jord og vann har vært vanskelig å få til (www.miljostatus.no). Ettersom det ikke er etablert samarbeid mellom Norge og Russland om vannforvaltning er det ikke jobbet videre med disse påvirkningene, og dette vil også kreve prosesser på nasjonalt nivå.

Da Finnmark er det eneste fylket som deler grense med Finland og Russland kan eksisterende internasjonal samarbeid bidra til bedre koordinering av vannforvaltning på tvers av nasjonale grenser. Den norsk-finske Grensevassdragskommisjonen har en rådgivende funksjon for samarbeidet med Finland og orienteres om arbeidet. Se www.fylkesmannen.no/finnmark og www.miljostatus.no for mer informasjon.

---

⁶ Laksefisket i Tanavassdraget har vært regulert gjennom bilaterale avtaler mellom Norge og Finland siden 1873. Den gjeldende overenskomsten trådte i kraft i 1990 (Kgl. res. av 24. februar 1989), med det formålet å verne og ta vare på naturlige bestander av anadrom laksefisk slik at naturens mangfold og produktivitet bevares. Overenskomsten omfatter detaljerte bestemmelser om redskapsbruk, fisketider etc. (Tanavassdragets Fiskeforvaltning).

For mer informasjon vises det til Roof Report, som er et vedlegg til den regionale vannforvaltningsplanen. Det vises også til plandokumenter for vannforvaltning på finsk side, som er oversatt til norsk og er tilgjengelige på vannportalen.

2.3 Klimatilpasninger

Klimaendringene vil ha betydning for vannmiljøet. Det er forventet en økning i nedbørmengdene i Finnmark på 8-9 % og en temperaturøkning på 2-3 grader Celsius (middels prognose) innen år 2050 (Hanssen Bauer et al. 2009). Dette kan øke sannsynligheten for flom og skred i fremtiden. Her vises det til NVEs rapport 5-2011 og St.meld.nr. 15 (2011-2012), som viser til usikre utfordringer for fremtiden. I Finnmark blir det trolig hyppigere vinter- og høstflommer på kysten, og mulig problemer med is. Det kan generelt bli flere utfordringer knyttet til overflateflommer i tettbebyggelser. På innlandet kan det bli mindre problemer med store vårflokker på grunn av at vinterklimaet trolig blir mildere. Et varmere vinterklima vil kunne påvirke økologien i vassdragene, og spille inn på overlevelsen for anadrom fisk. Dermed er det viktig å prioritere tiltak som sikrer de anadrome fiskebestandene og tar høyde for potensielle fremtidige endringer. Fiskebestandene i havet vil også kunne bli påvirket av et endret klima, men nye arter som dukker opp, endret bestandsmønster og reduserte bestander.

Den regionale vannforvaltningsplanen redegjør for klimaendringene effekt på vassdrag og kystvann. Oppsummert vil mer nedbør og flom vil føre til økt erosjon og dermed økte næringstilførsler, nye problemarter vil trolig dukke opp. Belastningen på infrastrukturen, herunder vann- og avløpsanleggene vil øke, og det vil bli et økt behov for investering og oppgradering av avløpsnett i Finnmark. Håndtering av overvann kan også være en viktig prioritet for fremtiden. På tiltakssiden vil skjerpede krav til spredning av naturgjødsel i vekstsesongen, bevaring av kantsoner og mindre høstpløying også ha betydning. Som en følge av klimaendringene vil NVEs arbeid for å forebygge flomsituasjoner trappes opp, og dette innebærer at det vil bli bygget flere flomsikringstiltak i vassdrag.

Investeringer og samfunnsplanlegging med tidshorisont på over 30 år bør ta hensyn til klimaendringer. For investeringer med kortere tidshorisont mener NOU 2010:10 (Tilpassing til et klima i endring) at det er nok å legge dagens klima til grunn⁷.

Det er ikke gjort en vurdering for tiltakenes klimarobusthet eller påvirkning på klima innenfor rammene av planarbeidet for denne planperioden. Det er heller ikke foretatt en vurdering av klimagassutslippene på de enkelte tiltakene, ettersom detaljert informasjon ikke er tilgjengelig på dette tidspunktet.

Det regionale overvåkingsprogrammet kan ta høyde for å fange opp eventuelle klimaendringer over lengre tid. Problemkartlegging og tiltaksrettet overvåking fanger ikke opp slike endringer, mens basisovervåkingsnettverket kan gi mer informasjon. På nåværende tidspunkt er det regionale overvåkingsprogrammet er forslag, og endelig avklaring avhenger av finansiering. Det regionale overvåkingsprogrammet er tilgjengelig på www.vannportalen.no/finnmark.

---

⁷ NOU 2010: 10 Tilpassing til eit klima i endring.

---

3 Tiltak for å nå miljømålene

Det vises til vannforskriften § 25 som definerer tiltaksprogrammets utarbeidelse og innhold. Dette kapittelet er bygd opp etter påvirkninger slik de foreligger i databasen vann-nett. For en fullstendig oversikt over påvirkninger vennligst se www.vann-nett.no.

Sektormyndigheter, fylkeskommuner og kommuner har ansvar for å utrede forslag til tiltak samt å utrede premissene for fastsettelse av miljømål. Vannregionmyndigheten skal i samarbeid med vannregionutvalget utarbeide miljømål for den enkelte vannforekomst. Tiltakene skal være operative senest 3 år etter at tiltaksprogrammet er vedtatt, jf. vannforskriften § 22, 24 og 25. En fullstendig oversikt over miljømål presenteres i den regionale vannforvaltningsplanen.

For en del av vannforekomstene i risiko er det ikke foreslått tiltak fra sektormyndighetene. Der dette skyldes et tynt kunnskapsgrunnlag, vil det være fornuftig for sektormyndigheten å foreslå problemkartlegging som tiltak, og vurdere utsatt frist for oppnåelse av miljømål til 2027. Første trinn i en tiltaksutredning bør være en gjennomgang av kunnskapsgrunnlaget for vannforekomsten, hvor det vurderes om man har nok kunnskap om sammenheng mellom påvirkning og tilstand til å finne de riktige tiltakene.

Dette kapittelet er inndelt i etter grupperte påvirkninger (kap.3.2 og utover). Del-kapitlene beskriver de ulike påvirkningenes utbredelse i vannregionene, og det er utarbeidet forenklet tabeller som oppsummerer antall vannforekomster med de ulike påvirkningene i vannregionen, antall foreslåtte tiltak, antall unntak fra miljømål, og antall vannforekomster uten tiltak. Virkemidler og ansvarlig myndighet presenteres også. Det er ikke utarbeidet en oversikt som viser fordeling på vannområdenivå. Det er generelt lite variasjon i påvirkningsbildet mellom vannområdene, med unntak av vannområder påvirket av langtransportert forurensning og sur nedbør fra industriell aktivitet i Russland.

Som nevnt i kap.2.3 er det ikke foretatt en vurdering om forventet klimaendringer vil påvirke relevante tiltak, da bare en liten del av slike endringer vil inntreffe i løpet av planperioden 2016-2021. Eventuelle klimatilpasninger må derfor ses i et lengre perspektiv enn gjeldende planer.

Det er ikke vurdert om supplerende tiltak er nødvendige for å nå de fastsatte miljømålene. Generelt er det for lavt kunnskapsnivå om forholdet mellom påvirkninger og effekter. Dette skyldes at man i liten grad har undersøkt eller overvåket miljøtilstanden i resipientene. Som en konsekvens av manglende kunnskap om miljøtilstanden, vil problemkartlegging ofte være et aktuelt tiltak i førstkommende planperiode. Tiltaksrettet overvåking vil foreslås der det er konkrete tiltak, for mer informasjon om dette vennligst se det regionale overvåkingsprogrammet som er tilgjengelig på www.vannportalen.no. Ytterligere informasjon om overvåking er også tilgjengelig i den regionale vannforvaltningsplanen.

For en fullstendig og detaljert oversikt over tiltak vises det til tiltakstabellen for vannregionene (vedlegg 1: Tiltakstabell for Finnmark vannregion og grensevassdragene (2016-2021)). Det opplyses om at enkelte tiltak i tiltakstabellen er ikke knyttet til påvirkninger, eller er felles for flere vannforekomster, eller er generelle tiltak. Dette gir utfordringer i å registrere tiltakene i tabeller etter vesentlig påvirkning i vannforekomstene, og det kan derfor være avvik mellom tiltakstabellen (vedlegg 1) og oppsummeringstabellene i dette kapittelet. Tabellene gjelder vannregion Finnmark og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik

---

og Neiden. Det er ikke skillet mellom tiltak i de to vannregionene på nåværende tidspunkt, men det vil jobbes for å lage en mer oversiktlig inndeling på sikt.

Videre er det ikke utarbeidet lokale tiltaksanalyser for alle vannområdene, da noen ikke har etablert interkommunale prosjekter og prosjektledere. Dermed har det ikke vært en gjennomgang av påvirkninger i disse vannområdene. Enkelte sektormyndighetene har ikke levert tiltak for alle påvirkninger som ligger innenfor sine ansvarsområder, dette kan skyldes en prioritering av tiltak internt, samt mangel på gjennomgang av påvirkningsbildet.

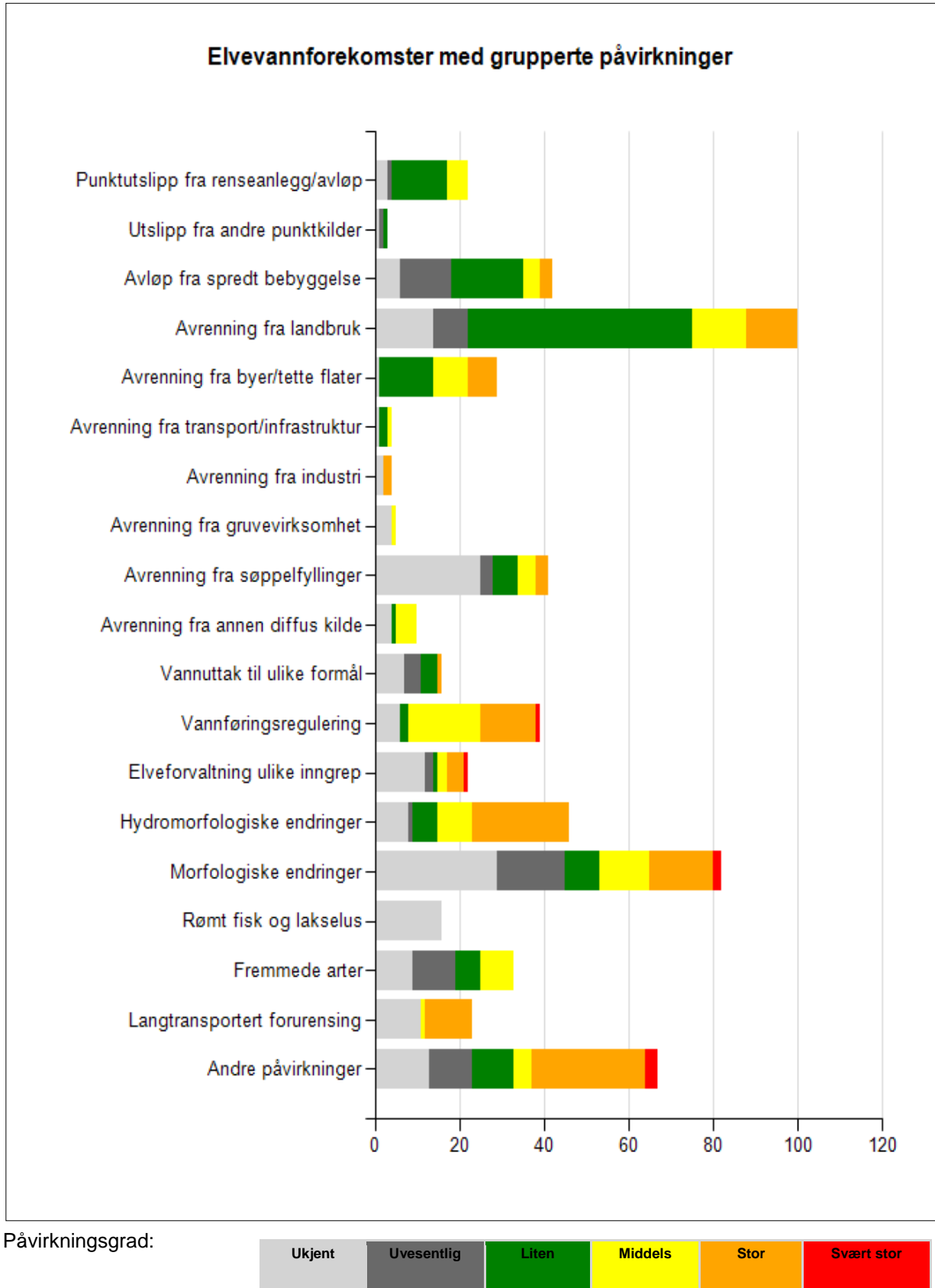
3.1 Oversikt over påvirkninger i vannregionen

En oversikt over de vesentligste påvirkningene i vannregionen samt i de enkelte vannområdene ble utarbeidet i dokumentet «Vesentlige vannforvaltningsspørsmål for vannregion Finnmark (2016-2021)». Se www.vannportalen.no/finnmark for mer informasjon.

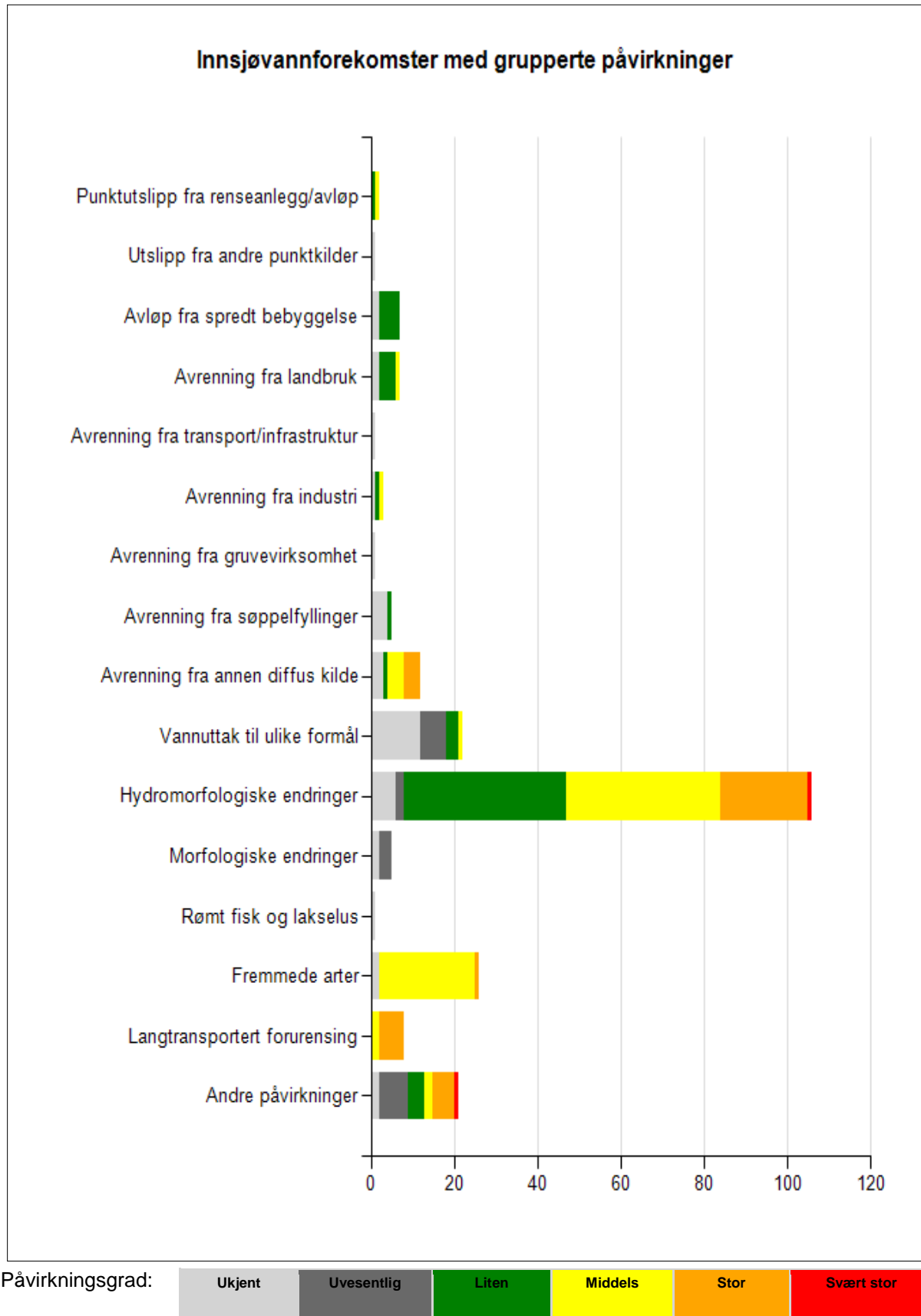
Påvirkninger med påvirkningsgrad middels og høyere medfører at det skal utredes tiltak for denne planperioden. For mange påvirkninger er påvirkningsgraden ukjent grunnet mangel på undersøkelser – for disse vannforekomstene kan problemkartlegging kan være aktuelt om tiltak ikke kan foreslås. Enkelte påvirkninger er ikke prioritert for tiltaksutredning i denne planperioden selv om frekvensen er hyppig – dette gjelder for eksempel landbruk, som er registrert som påvirkning for en del vannforekomster men som ikke er prioritert for videre arbeid da påvirkningsgraden sannsynligvis er liten i forhold til andre påvirkninger.

Under følger en oversikt over vannforekomststyper med påvirkninger som viser påvirkningsgrad (per 14.03.2014 fra www.vann-nett.no). Figurene 2, 3 og 4 viser antall påvirkninger med påvirkningsgrad fra ukjent til svært stor for elver, innsjø og kystvann, Ukjent påvirkningsgrad er tatt med siden dette gjelder for mange vannforekomster i Finnmark, og figurene viser at ukjent påvirkningsgrad preger de fleste påvirkningene. For elvevannforekomster er det hydromorfologiske påvirkninger som har størst påvirkningsgrad (flestepåvirkninger og flestepåvirkninger med middels eller større påvirkningsgrad), sammen med "andre påvirkninger" som hovedsakelig er påvirkninger knyttet til anadrome fiskebestander. For innsjø er det hydromorfologiske endringer, fremmede arter og "andre påvirkninger" som har størst påvirkningsgrad. For kystvannforekomster er det morfologiske endringer, punktslipp fra industri, avrenning fra diffuse kilder, samt fremmede arter som har størst påvirkningsgrad. Det høye antallet registrerte påvirkninger i kystvann skyldes kongekrabbe, som foreløpig er sendt til avklaring på departementsnivå.

Figur 2: Antall påvirkninger i elvevannforekomster i Finnmark, gruppert

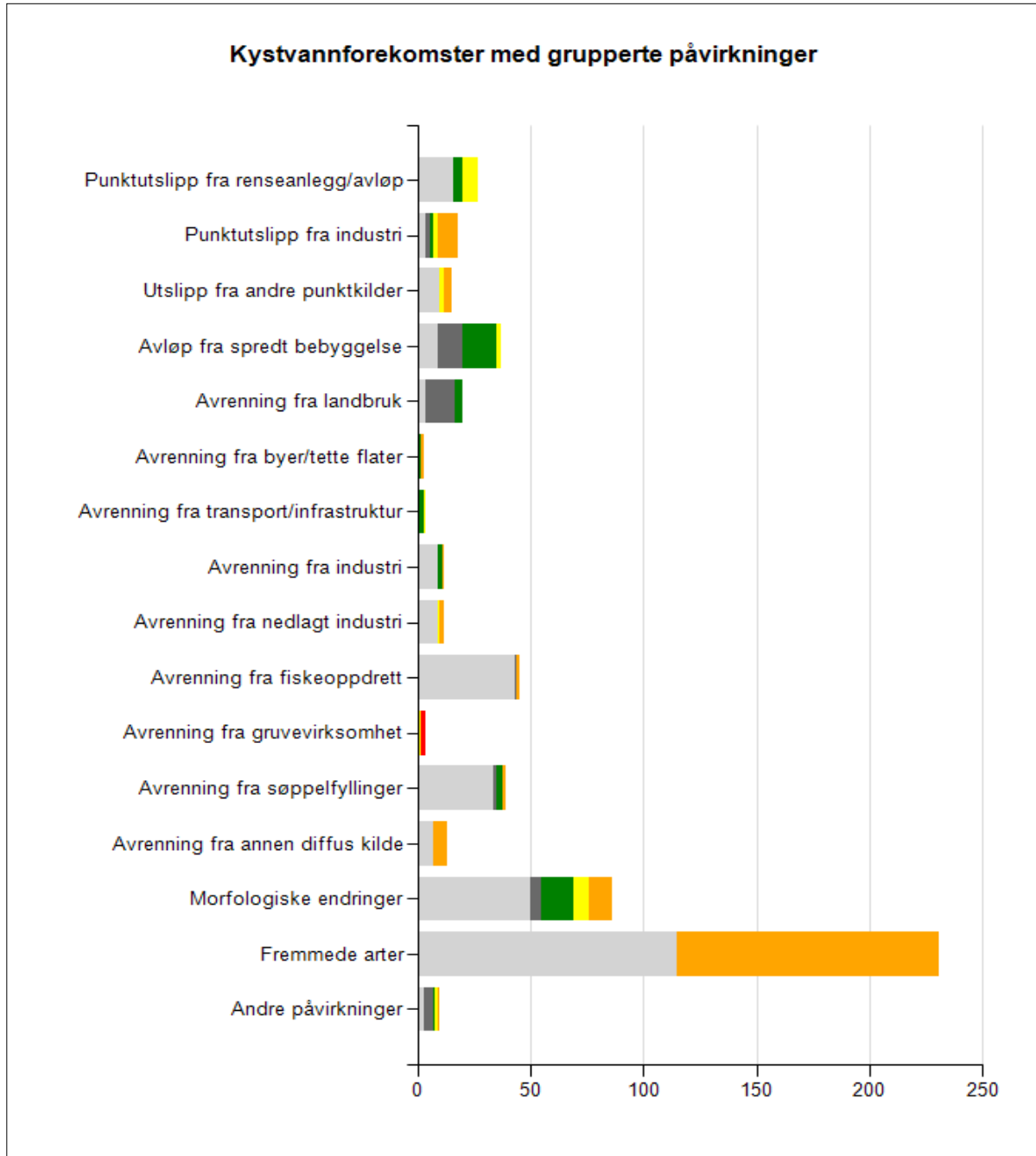

Figur 3: Antall påvirkninger i innsjøvannforekomster i Finnmark, grupperte

Figur 4: Antall påvirkninger i kystvannforekomster i Finnmark, grupperte

3.2 Tiltak mot forurensning

Majoriteten av påvirkningstypene som ble utpekt som vesentlige i Finnmark er knyttet til forurensning. I Norge reguleres dette først og fremst gjennom forurensningsloven og forurensningsforskriften, men også andre lover og forskrifter kan ha bestemmelser som regulerer forurensning. Det er flere sektormyndigheter som har fått delegert myndighet etter forurensningslovgivningen, og dette inkluderer Miljødirektoratet, Fylkesmannen og

---

kommunene. Hvem som har ansvar for å utrede tiltak bestemmes både av omfanget og hvilken form for forurensning det gjelder. For forurensning fra fiskeoppdrett overlapper til dels forurensningslovens og akvakulturlovens virkeområde. Det betyr at både Fylkesmannen og Fiskeridirektoratet har ansvar for å føre kontroll med og gjennomføre tiltak mot utslipp fra fiskeoppdrett.

Selv om det er mange vannforekomster i Finnmark hvor risiko-status er knyttet til en form for forurensning, så er det generelt for lavt kunnskapsnivå om forholdet mellom påvirkninger og effekter. Dette skyldes at man i liten grad har undersøkt eller overvåket miljøtilstanden i resipientene, selv om man har ført kontroll med utslippene. Som en konsekvens av manglende kunnskap om miljøtilstanden, vil problemkartlegging ofte være et aktuelt tiltak i førstkommende planperiode.

3.2.1 Forurensning fra punktkilder

Forurensning fra punktkilder inkluderer flere ulike påvirkningstyper som kommunalt avløpsvann uten rensing, regnvanns overløp, utslipp fra annen punktkilde, utslipp fra industri og utslipp fra renseanlegg.

Utslipp fra renseanlegg

En av hovedutfordringene i vannregionene er avrenning fra kommunale og spredte avløp. Utslipp av avløpsvann reguleres av forurensningsforskriftens kapittel 13, og kommunen er forurensningsmyndighet for utslipp inntil 10 000 PE i sjø og inntil 2000 PE i ferskvann og elv. For større utslipp er Fylkesmannen myndighet, men i Finnmark gjelder dette kun tre anlegg, hhv. i kommunene Karasjok, Alta og Hammerfest.

Fordi mange av utslippene går til gode resipienter i sjø, vil det sjelden være vannforskriftens krav til god miljøtilstand som utløser rensetiltak. Forurensningsforskriften vil i Finnmark ofte være strengere enn vannforskriftens miljømål på dette området.

Noen av kommunene i Finnmark har satt i gang betydelige tiltak for å bedre avløpssituasjonen, og disse er inkludert i tiltakstabellen. Mange av kommunene har utdaterte hovedplaner for avløp som medfører at ingen konkrete tiltak kunne inkluderes i tiltakstabellen, eller de er i ferd med å utarbeide nye handlingsprogram for avløpsplanene, men disse var ikke ferdigstilte innen tiltaksprogrammet skulle behandles i VRU. Der hvor tiltak innen avløp oppfyller vanndirektivets krav er disse tatt med i tiltakstabellen (vedlegg 1). Det vises til kap.2.1.2 for mer informasjon, samt til de lokale tiltaksanalysene.

Industri

Punktutslipp fra industri, som gir vesentlig miljøpåvirkning, er i Finnmark knyttet til virksomhet i havner med utslipp til sjø. Dette gjelder hovedsakelig fiskeindustri, notvaskeri og verftsindustri. Effekten er ofte lokal sediment forurensning, flere steder med miljøgifter som står på listen over prioriterte stoffer. Aktuelle tiltak for å begrense eller stanse utslippene er tilsyn eller revisjon, og i noen tilfeller kan det være aktuelt å innføre rensetiltak. Disse typene av virksomhet er regulert gjennom forurensningsforskriften, hvor hjemler for tiltak finnes i kapitlene 25, 26 og 29. Tilsyn utføres av Fylkesmenn, Miljødirektoratet og kommuner.

Andre punktkilder

For påvirkning fra kommunalt avløpsvann uten rensing vises det til problemstillingen over om utslipp fra renseanlegg. For andre punktkilder – se industri.

Tabell 5 viser en oversikt over antall vannforekomster med registrert påvirkningen forurensning fra punktkilder, antall tiltak foreslått, unntak fra miljømål, samt hvor mange vannforekomster mangler tiltak. Det er ikke utarbeidet tabeller som viser fordelingen av de overnevnte påvirkningene på vannområdene. Denne informasjonen kan hentes fra de lokale tiltaksanalysene for denne informasjonen, samt www.vann-nett.no.

Tiltak innen avløp (utslipp fra renseanlegg og kommunalt avløp uten rensing, samt andre punktkilder som er fra avløp) er samlet, da det er snakk om så få påvirkninger at det ikke er hensiktsmessig å skille mellom dem. Det kan være flere tiltak utredet enn det er vannforekomster med vesentlig påvirkning fra avløp. Dette skyldes at påvirkningen er prioritert i vannregionen, samt at andre forskrifter enn vannforskriften utløser tiltak. Se tabell 5 for en oppsummering.

Tabell 5: Antall vannforekomster med påvirkning forurensning fra punktkilder og industri	Antall vannforekomster				Ansvarlig myndighet
	Påvirket	Tiltak foreslått	Unntak fra miljømål	Ikke besvart	
Industri	27 (12)	21	4	6	Miljødirektoratet, Fylkesmannen i Finnmark
Påvirkning fra avløp	29 (12)	15	0	14 *	Kommune

*Det er ikke utredet tiltak fra kommunene Porsanger, Vardø, Nesseby, Måsøy og Båtsfjord.

3.2.2 Avrenning fra diffuse kilder

Avrenning fra diffuse kilder inkluderer flere typer påvirkninger som avrenning fra byer- og tettsteder, gruver, industrier, landbruk, nedlagte industriområder, fiskeoppdrett, transport- og infrastruktur, havneaktivitet og andre diffuse kilder.

Avrenning fra landbruk

Påvirkning fra landbruk er ikke utpekt som en hovedutfordring for vannmiljøet i Finnmark for denne planperioden, og har blitt registrert med liten påvirkning i vann-nett. Dette medfører at tiltak for landbruk ikke utredes, med unntak for én vannforekomst i Alta kommune, og Pasvikvassdraget i Sør-Varanger kommune. Standard miljømål forventes oppnådd innen 2021.

Avrenning fra spredte avløp (ikke tilknyttet avløpsnett)

Her er utslipp fra hytter, spredt bebyggelse og andre kilder inkludert.

For påvirkning fra spredte avløp vises det til problemstillingen over om utslipp fra renseanlegg.

Avrenning fra øvrige diffuse kilder

Øvrige diffuse kilder inkluderer utslipp fra byer/tettsteder, fiskeoppdrett, fritidsbåter, gruver, industrier, nedlagt industriområde, sand og grustak, spillvannslekkasje, søppelfyllinger, transport/infrastruktur, og annen diffus kilde (inkl. forurenset sjøbunn).

Det er 2 vannforekomster hvor avrenning fra fiskeoppdrett er vurdert til å medføre risiko for å ikke oppnå standard miljømål. Her har Fylkesmannen som forurensningsmyndighet foreslått tiltak for å avklare den økologiske tilstanden.

Fiskeridirektoratet har redegjort for sine tiltak. Tiltakene er regelstyrte og gjennomføres kontinuerlig. Miljøpåvirkning fra oppdrettsanlegg kan påvirkes av tiltak etter akvakulturloven, forskrift om internkontroll (IK-Akvakultur) og krav til tekniske standarder (NYTEK-forskriften). Disse skal sørge for sikker drift, forebygge rømming av fisk, og stille krav om miljøundersøkelser på bunnfauna. Ved uakseptabel påvirkning på bunnfauna iverksettes tiltak beskrevet i Akvakulturdriftsforskriften. Alle oppdrettere skal ha en driftsplan godkjent av Fiskeridirektoratet og Mattilsynet. Brakklegging er pålagt etter hver generasjon av fisk. Kostnadene nyttet til tiltak mot oppdrettsnæringen er knyttet til Fiskeridirektoratets driftsbudsjett.

Flere vannforekomster i vannregionen har registrert påvirkning fra diffus kilde, herunder avrenning fra skytefelt til Forsvaret, men med usikker risikovurdering grunnet manglende data. Forsvarsbygg Markedsområde Nord ble kontaktet angående tiltaksutredning for disse lokalitetene med avrenning fra skytefelt. I et brev til fylkeskommunen datert 30.08.2013 redegjør Forsvarsbygg for sine tiltak og overvåking. Brevet er tilgjengelig på www.vannportalen.no/finnmark. For Porsangermoen/Halkavarre ventes det ikke at avrenning påvirker hovedresipientene. Resultater fra overvåking av kjemiske parametere i vannsøylene publiseres i egne rapporter. For andre lokaliteter (Banak, Høybukta) er det gjennomført tiltak tidligere. Dette, sammen med den pågående overvåkingen, medfører at Forsvarsbygg ikke ser det som nødvendig å gjennomføre ytterlige tiltak. Det vises til www.forsvarsbygg.no for mer informasjon.

Påvirkning fra søppelfyllinger har blitt utpekt som en vesentlig utfordring for vannregionen, og alle kommuner har blitt anmodet om å utrede en oversikt over nedlagte kommunale søppelfyllinger og eventuelle tiltak og behov for overvåking. Vannområdene Tana og Laksefjorden/Nordkinnhalvøya har organisert kartlegging av lokaliteter med befaring og undersøkelser. Flere av vannforekomstene blir foreslått for problemkartlegging for å avklare påvirkningsbildet. Andre kommuner har ikke fulgt opp dette arbeidet og samtlige vannforekomster foreslås derfor for problemkartlegging. Selv om 65 vannforekomster er registrert med denne påvirkningen er det svært få som er vesentlig påvirket (middels påvirkningsgrad eller mer).

Videre er Miljødirektoratet sektormyndighet for påvirkning fra industri, gruver, nedlagte gruver og industriområder, forurenset sjøbunn og forurenset grunn. Krav til teknologi for å begrense forurensning og avfallsproblemer er nedfelt i forurensningslovens § 2 nr. 3. Gjennom de siste 30 årene er kravene til industri skjerpet gjennom strengere utslippstillatelser. For å følge opp vannforskriften har Miljødirektoratet også krevd undersøkelser av vannforekomster for å avklare økologisk og kjemisk tilstand. Ettersom det ofte er ufullstendige opplysninger i vannnett har Miljødirektoratet gått bredt ut til de fleste virksomheter, og basert på tilbakemelding fra disse er det foreslått tiltak. De vannforekomstene det ikke er foreslått tiltak for kan årsaken være at pågående og igangsatte tiltak er vurdert som tilstrekkelige, eller kostnader kan være urimelige sett opp mot mulig miljøgevinst. Videre kan manglende tiltak være et resultat av en nasjonal prioritering basert på en kost-nytte vurdering, eller det kan også skyldes manglende avklaring på eierforhold eller behov for videre undersøkelser for tiltak kan utredes.

Tabell 6 viser en oversikt over antall vannforekomster med registrert påvirkningen avrenning fra diffuse kilder og tiltak. Det er ikke utarbeidet tabeller som viser fordelingen av de overnevnte påvirkningene på vannområdene. Denne informasjonen kan hentes fra de lokale

tiltaksanalysene for denne informasjonen, samt www.vann-nett.no. Under øvrige diffuse kilder er flere påvirkninger samlet – og tiltak er foreslått for flere vannforekomster enn de som kun har vesentlig påvirkning (middels eller større påvirkningsgrad). Det høye antallet påvirkninger fra diffuse kilder skyldes et høyt antall vannforekomster med påvirkning fra avrenning fra søppelfyllinger. Videre er 13 vannforekomster registrert avrenning fra nedlagt industri og 9 med avrenning fra gruver. Det er svært få vannforekomster registrert med påvirkning fra transport/ infrastruktur og avrenning fra byer/tettsteder, henholdsvis 4 og 2. Resten av vannforekomstene har påvirkning fra ulike kilder – skytefelt til Forsvaret, avrenning fra flyplasser og brannøvingsplasser, forurenset sedimenter, osv.

Tabell 6: Antall vannforekomster med påvirkning avrenning fra diffuse kilder og tiltak for disse	Antall vannforekomster				Ansvarlig myndighet
	Påvirket (antall vesentlig påvirket)	Tiltak foreslått	Unntak fra miljømål	Ikke besvart	
Avrenning fra landbruk*	22 (8)	3	0	19 (5)	Kommunen, FMFI, Miljødirektoratet
Spredte avløp	25 (8)	12	0	13**	Kommunen
Øvrige diffuse kilder	122 (32)	63	7	(59)	Kommunen, andre sektormyndigheter

* Kun 8 vannforekomster er vesentlig påvirket av landbruk (påvirkningsgrad middels eller større), og tiltaksutredning ble ikke prioritert i denne planperioden. Påvirkningsgraden bør vurderes på ny.

**Det er ikke utredet tiltak fra kommunene Porsanger, Vardø, Nesseby, Måsøy og Båtsfjord

3.2.3 Langtransportert forurensing

Det er 20 vannforekomster i vannregionen som regnes som vesentlig påvirket av langtransportert forurensning. Dette gjelder området øst for Pasvikelva, og påvirkningen skyldes luftbåren forurensning fra metallurgisk industri i Russland. Det er ikke foreslått tiltak for alle disse vannforekomstene, da dette krever en politisk løsning på nasjonalt/ internasjonalt nivå. Problemkartlegging er foreslått for 2 vannforekomster med påvirkning fra sur nedbør.

3.2.4 Forsøpling

Det er få vannforekomster med påvirkning fra forsøpling i vannregionen, kun 11 stk. Ingen av disse har middels- eller større grad av påvirkning, men noen har ukjent grad og er likevel satt i risiko. Aktuelle tiltak er problemkartlegging, eventuelt opprydning der man kjenner omfanget av problemet, og innholdet i avfallet. Ansvarlig myndighet er kommunen samt forurensningsmyndigheten (Fylkesmannen i Finnmark), jmfør forurensningsloven. Noen steder finnes krigsetterlatenskaper, og her må forsvaret involveres. Dette arbeidet følges opp lokalt i vannområdene med problemkartlegging. Tre tiltak er foreslått for forsøpling fra krigsmateriell.

3.2.5 Utslipp og utfasing av prioriterte stoffer

Det er utarbeidet en liste med prioriterte stoffer/ stoffgrupper ut fra deres risiko for det akvatiske miljø og for menneskers helse via de akvatiske miljø. Jmfør vannforskriftens § 25 bokstav d, vedlegg VII A pkt. 7.7 og vedlegg VIII A skal det utarbeides tiltak for å sikre

---

gradvis reduksjon og om relevant opphør av utslipp og annen tilførsel av prioriterte stoffer. En oversikt over hvilke stoffer dette gjelder, er tilgjengelig på www.vannportalen.no.

Målinger av prioriterte stoffer utgjør grunnlaget for klassifisering av kjemisk tilstand. I Finnmark er det registrert 26 vannforekomster som per i dag ikke oppnår god kjemisk tilstand, fordi grenseverdien for ett eller flere av stoffene overskrides i vann, sedimenter eller biota. En del av dette bildet gjelder vannforekomster i Pasvik som er påvirket av blant annet nikkel, som stammer fra metallurgisk industri i Russland.

Noen få vannforekomster har overskridelser som så langt ikke kan knyttes til en spesifikk påvirkning, og man må derfor holde muligheten åpen for at dette kan være feilaktige målinger, at det skyldes langtransportert forurensning, eller at spesiell geologi gir naturlig forhøyet bakgrunnsnivå. Man kan heller ikke utelukke at det finnes uregistrert avfall, eksempelvis krigsetterlatenskaper, som kan gi slike målinger. Dette må følges opp med problemkartlegging/kildekartlegging som tiltak.

Mange havner er forurenset av prioriterte stoffer. Der dette kan knyttes til aktive virksomheter eller eiendommer med grunnforurensning, vil Fylkesmannen følge opp med tiltak hjemlet i forurensningsloven eller forurensningsforskriften. Unntaket er noen få bedrifter hvor Miljødirektoratet er myndighet etter de samme reglene.

Dersom overskridelsene gjelder forurenset sjøbunn utenfor eiendomsgrensene i sjø, er det Miljødirektoratets ansvar å utrede opprydningstiltak, eksempelvis mudring eller overdekning.

To elvevannsforkomster i Alta har forhøyede nivåer av kvikksølv. Her må det gjennomføres en kartlegging for å finne kilder.

Tabell 7 viser en oversikt over antall vannforekomster med registrert påvirkning fra prioriterte stoffer og tiltak.

Tabell 7: Påvirkning fra prioriterte stoffer i vanntypene i Finnmark og tiltak for disse	Antall vannforekomster			
	Vesentlig påvirket	Tiltak foreslått	Unntak fra miljømål	Ikke besvart
Elver	5	1	0	4
Innsjøer	3	1	0	2
Kystvann	18	5	0	13

3.2.6 Tillatelser til direkte utslipp til grunnvann

Det er ikke kjent at tillatelser til direkte utslipp til grunnvann forekommer i Finnmark. Tillatelser kan gis av kommunene, Fylkesmannen eller Miljødirektoratet.

3.3 Tiltak mot biologiske påvirkninger

3.3.1 Fiskeoppdrett

Karakteriseringen av vannforekomster med påvirkning fra lakselus og rømt oppdrettsfisk ble tidligere satt på hold i påvente av utviklingen av Kvalitetsnorm for ville bestander av atlantisk laks og Sjømatmeldingens bærekrafts-indikatorer, jamfør Klima- og miljødepartementets brev av 6. juli 2012 og 15. juli 2013. I et brev fra KLD av 23. januar 2014 fremgår det at karakteriseringsarbeidet i forhold til påvirkningen lakselus og rømt fisk er forventet å ta tid. Det er ikke gitt et definert tidsløp og frist for ferdigstilling, men karakteriseringen vil gradvis komme på plass ettersom eksisterende og ny kunnskap hentes inn og analyseres. Arbeidet skal utføres av Miljødirektoratet med full involvering av Mattilsynet og Fiskeridirektoratet. For ytterligere informasjon vises det til brev fra KLD av 23. januar 2014, som er tilgjengelig på vannportalen.

Det er dermed ikke utredet tiltak for påvirkning fra lakselus fra Mattilsynet, og ingen vannforekomster i vannregionen er registrert med denne påvirkningen. Fiskeridirektoratet har redegjort for eksisterende tiltak hjemlet i Akvakulturdriftsforskriften, IK-Akvakultur og NYTEK-forskriften. §§ 38 og 39 i Akvakulturdriftsforskriften regulerer handling ved eventuell rømming (www.lovdata.no). Sistnevnte tiltak er inkludert i tiltakstabellen, hvor 3 vannforekomster i Vestre Jakobselv er i risiko grunnet påvirkning fra rømt oppdrettsfisk.

Det løftes fram i den lokalt tiltaksanalysen for Tana vannområde at det er ønskelig med fokus på forebyggende tiltak for å hindre rømming av oppdrettsfisk, både i Norge og på russisk side.

3.3.2 Fremmede arter

Påvirkning fra fremmede arter i vassdrag og kystvann kan ha en negativ effekt på naturlig tilhørende arter.

Påvirkning fra fremmede arter registeret i Finnmark vannregion i vann-nett inkluderer kongekrabbe, pukcellaks, lagesild, ørekyt og hvitfinnet steinulke. I tillegg er påvirkning fra *Gyrodactylus salaris* registeret som en trussel for store deler av vannregionen. Forebyggende tiltak mot spredning av *Gyrodactylus salaris* omhandles nærmere i kapittel 3.6.3. Påvirkning fra kongekrabbe til løftet til departementsnivå for avklaring, da arten vurderes som en fremmed art i henhold til vannforskriften, men vurderes som en ressurs i vannregionen av næringslivet⁸.

Flere kystvannforekomster har registrert påvirkning fra kongekrabbe (*Paralithodes camtschaticus*). Denne arten er oppført på Artsdatabanken sin svarteliste for fremmede arter samtidig som den utnyttes kommersielt i fiskeriindustrien, jamfør St.meld.nr. 40 (2006-2007). Påvirkning fra kongekrabben er sendt til departementsgruppen for avklaring. Forvaltningen av kongekrabbe er delt i to; kvoteregulert i Øst-Finnmark og ikke-kvoteregulert (desimeringsfiske med utkastforbud) i Vest-Finnmark. Grensen mellom øst og vest går ved Magerøysundet i Nordkapp kommune. Tilskudd til desimeringsfiske kommer fra Fiskeri- og Kystdepartementet. Statsmeldingen om kongekrabbe inkluderer en evaluering av

---

⁸ Det vises til www.vannportalen.no/finnmark for ytterligere informasjon.

forvaltningen innen 5 år. Dette er planlagt høsten/vinteren 2013. Videre arbeid er satt på vent inntil nye retningslinjer fra departementene foreligger.

I Finnmark har det i mange år vært tradisjon for å sette ut fisk, hovedsakelig ørret og røye. Men det finnes også eksempler på utsetting av lake og harr. I tillegg har ørekyt blitt spredd utilsiktet gjennom andre utsettinger. For de fleste kommuner i Finnmark er det til dels mangelfulle opplysninger om utsettingene, og vi har ikke i dag fullgod oversikt over de opprinnelige fiskesamfunnene og hvor arter er satt ut. I dag foregår det i utsettinger i kontrollerte former i Porsanger og i Pasvikvassdraget. Pukkellaks har vandret fra Kolahalvøya og det er dokumentert yngel i Vestre Jakobselv, Neiden og Grense Jakobselv. Lagesild har vandret fra Enaresjøen til Pasvikvassdraget, og hvitfinnet ferskvannsulke har også spredt seg fra Finland til norsk side av Tanavassdraget. Pukkellaks og kongekrabbe er kategorisert som høyrisikoarter i Artsdatabanken sin «svarteliste» fra 2012. Ørekyt, lagesild og hvitfinnet steinulke er ikke omfattet av Artsdatabanken sin «svarteliste» fra 2012, siden disse artene i utgangspunktet har en naturlig utbredelse i Norge. Det betyr imidlertid ikke at de ikke kan ha negative effekter på det opprinnelige fiskesamfunnet der de er satt ut.

For å kontrollere bestanden av uønsket fisk foreslår fylkesmannen i Finnmark tiltak som går ut på beskatning og ødeleggelse av gytegroper. I tillegg er det behov for overvåking og kartlegging av utbredelsen og bestandsstørrelse for å få kunnskap om endringer over tid og hvilken effekt de har på den økologiske tilstanden i vannforekomsten. Ved kartlegging vil man også forsøke å finne svar på om artene er naturlige eller introduserte i vassdragene der hvor dette er usikkert. Tiltak for å utrydde bestander, for eksempel ved bruk av rotenon, vurderes til å være lite aktuelt på det nåværende tidspunktet. For pukkellaks vil det være mest fokus på tiltak i Varangerområdet og særlig i Sør-Varanger hvor det er størst registrering av pukkellaks. Aktuelle tiltak mot denne arten er å gi tillatelse til lokale foreninger til å foreta et rettet uttak samt ødeleggelse av gytegroper. For lagesild vurderes tiltak for å bedre forholdene for ørret, som er en viktig predator på lagesild, å være det beste tiltaket. I tillegg vil hardere beskatning også kunne ha positiv effekt. For ørekyt og hvitfinnet steinulke vil kartlegging og overvåking være det mest aktuelle tiltaket.

Tabell 8 viser en oversikt over antall vannforekomster med registrert påvirkning fra fremmede arter, antall tiltak foreslått, unntak fra miljømål, samt hvor mange vannforekomster mangler tiltak.

Tabell 8: Antall vannforekomster med registrert påvirkning fra fremmede arter og tiltak for disse	Antall vannforekomster			
	Vesentlig påvirket	Tiltak foreslått	Unntak fra miljømål	Ikke besvart
Fremmede arter (uten kongekrabbe)	32	32	0*	0

*Enkelte av vannforekomstene med påvirkning fra fremmede arter har fått foreslått unntak fra standard miljømål. Dette skyldes at de bør vurderes som sterkt modifiserte vannforekomster, og skyldes ikke påvirkning fra fremmede arter.

3.3.3 Andre biologiske påvirkninger

Det er ikke kjent at introduserte sykdommer eller utnyttelse og fjerning av dyr eller planter utgjør en risiko for vannmiljøet i Finnmark.

3.4 Tiltak mot fysiske inngrep og miljømål

3.4.1 Morfologiske endringer

Dette omfatter endring av struktur, bunnforhold og de fysiske forholdene i vannforekomsten som kan endre bl.a. dybde og de hydrologiske forholdene nevnt under, og inkluderer følgende påvirkninger som er registrert i Vann-Nett:

- Fysiske inngrep i kystsonen som moloer, havner, veifyllinger, mudring og utfyllinger mv.
- Fysiske inngrep i vassdrag som bekkelukking, elv i kulverter, tette flater (urbanisering) dumping/utfylling av masser, terskler, dammer, vandringshinder, landinnvinning, rensking/mudring, flomforbygning, drenering mv.

Fysiske inngrep i kystsonen:

Det er få kystvannforekomster som har påvirkning fra molo og havn med middels eller stor påvirkningsgrad. Det vises til brev til vannregionmyndighetene fra Kystverket av 19.12.2013 (tilgjengelig på vannportalen) som understreker at Kystverket har få forslag til å gjennomføre avbøtende tiltak knyttet til moloer og kaier som Kystverket eier. Det er dermed ikke utarbeidet videre tiltak for disse påvirkningene. Enkelttiltak for planperioden er nedfelt i Nasjonal Transportplan 2014-2023 og en oversikt finnes i kap.3.6.1. Tiltakene er ikke knyttet til vannforekomster og karakteriseringen etter vannforskriften, og det understrekes at ikke alle tiltakene fører med seg positive miljøeffekter.

Kystverket foreslått kandidater til sterkt modifiserte vannforekomster (SMVF), jamfør brev til Fylkesmannen av 29.11.2012. En oversikt fremkommer i den regionale vannforvaltningsplanen. Det er ikke utarbeidet retningslinjer for videre utpeking av endelig SMVF i kystvannforekomster, og for å avklare SMVF-status må den økologiske tilstanden i vannforekomstene bekreftes. For enkelte av vannforekomstene som er foreslåtte kSMVF i kystvann er tiltak spilt inn, og vannforekomstene er også inkludert i det regionale overvåkingsprogrammet.

I et brev av 09. april 2014 til vannregionmyndighetene ber Kystverket og Miljødirektoratet om en gjennomgang av karakterisering knyttet til havner, da det mistenkes at enkelte steder kan forurensning være feilregistrert som fysiske inngrep. Dette gjelder hele landet. Gjennomgangen skal utføres innen november 2014, og eventuelle endringer i vannregionene vil bli oppdatert etter høringsperioden. Inntil retningslinjer foreligger, vil det ikke bli foretatt en endelig utpeking av SMVF i kystvann.

Fiskevandringshindre:

Statens vegvesen har i samarbeid med NVE og prosjektledere i vannområdene befart potensielle fiskevandringshindre i flere vannområder, og laget en oversikt over aktuelle tiltak og grove anslag til kostnader. Tiltakene er tatt med i tiltakstabellen, men det er ikke foretatt en endelig prioritering av hvilke tiltak vil bli iverksatt i løpet av planperioden da det mangler en grundigere beregning av nytteverdien. For ytterligere informasjon vises det til de lokale tiltaksanalysene.

Enkelte av utbedringene gjelder fylkeskommunale veier. Finnmark fylkeskommune har en intensjon om å fullføre de tiltakene som er registrerte i planperioden. Tiltakene planlegges i forbindelse med utarbeidelse av handlingsprogram for fylkesveger, som er vedlegg til Regional transportplan 2014-2023.

Tabell 9 viser en oversikt over antall vannforekomster med registrert påvirkning fra morfologiske endringer og tiltak foreslått. En del tiltak for fisketerskler er spilt inn fra

Miljødirektoratet. For de vannforekomstene som mangler tiltak vil dette blant annet gjelde morfologiske endringer i kystvann, hvor det ikke utredes tiltak utredes før gjennomgangen av fysiske påvirkninger og retningslinjer for endelig utpeking av SMVF i kystvann foreligger. Tallene i tabellen kan da endre seg.

Tabell 9: Antall vannforekomster med morfologiske endringer og tiltak for disse	Antall vannforekomster			
	Vesentlig påvirket	Tiltak foreslått	Unntak fra miljømål	Ikke besvart
Morfologiske endringer	87	55	2	32*

*7 av de ubesvarte er kSMVF i havn – ingen tiltak utredes før gjennomgangen av fysiske påvirkninger og retningslinjer for endelig utpeking av SMVF i kystvann foreligger.

Det er mulig det er flere SMVF-vannforekomster i vannregionen, blant annet vannforekomster som er påvirket av bekkelukking. I slike tilfeller må en del undersøkelser til før man kan fastslå om hele vannforekomsten er å anse som SMVF eller kun deler. I tiltakstabellen gjelder dette 1 vannforekomst – Nordmannsethvatnet bekkfelt i Gamvik kommune. Denne vannforekomsten er foreslått til problemkartlegging for å avklare status, men er ikke registrert i vann-nett som kSMVF.

3.4.2 Hydrologiske endringer

Hydrologiske endringer omfatter betydelig endring i vannføring, vanngjennomstrømming eller vannstand i vannforekomsten, og inkluderer følgende påvirkninger som er registrert i Vann-Nett:

- I kystsonen; inngrep som medfører endret vanngjennomstrømming, strømstyrke og bølgeeksponering samt saltinnhold, temperatur mv.
- Vassdragsregulering, overføring av vann og vannuttak til ulike formål; vannforsyning, vannkraft, settefisk, vanning mv.

På nåværende tidspunkt har vi for lite kunnskap om i hvilken grad vassdragsregulering har påvirket miljøtilstanden i regulerte vassdrag, særlig gjelder dette for innlandsfisk og bunndyr. Kunnskapen om effekten på anadrome laksefisk er bedre. Kunnskap om miljøtilstand er avgjørende for å kunne fastslå om vannforekomsten er sterkt modifisert (SMVF) eller ikke, samt om det er mulig eller ikke å oppnå god miljøtilstand innenfor gjeldende reguleringsregime. Det er derfor et behov for å gjennomføre problemkartlegging i en rekke regulerte vannforekomster for å avdekke miljøtilstand, risikovurdering, SMVF-status og økologisk potensial. For vannforekomster med påvirkning fra vannreguleringer hvor det er anadrom fisk må Miljødirektoratet foreslå tiltak. For vannforekomster med påvirkning fra vannreguleringer hvor det ikke er anadrom fisk er fylkesmannen påleggsmyndighet, og foreslår derfor problemkartlegging med tanke på å avdekke status samt vurdere videre behov for tiltak, i tillegg til å vurdere behov for fiskeutsettinger eller andre tiltak der problemkartleggingen avdekker et behov og det er hjemmel for å gi et slikt pålegg i vassdragskonsesjonen.

Vannkraft

NVE har i sin rapport nr.49:2013 utarbeidet en oversikt over vannkraftkonsesjoner som kan revideres innen 2022. Det er foretatt en vurdering av nytteverdien av mulige miljøforbedringer og tiltak som kan påvirke kraftverksdriften og medføre tap i

kraftverkproduksjonen. Basert på dette er det gjort en prioritering av vannkraftkonsesjoner for tiltak. I Finnmark er kun 4 vannkraftkonsesjoner vurdert, og kun 1 har blitt prioritert videre (Adamselva). Her kan aktuelle tiltak være minstevannføring i Adamselv av hensyn til ørretbestanden. I første omgang må det foretas problemkartlegging for å avdekke status og identifisere behovet for ytterligere tiltak. Ytterligere tiltak for påvirkning fra vannkraft er i all hovedsak problemkartlegging for å avdekke status samt muligheten for ytterligere tiltak. For ytterligere informasjon om tiltak og virkemidler vises det til brev fra NVE av 19. mars 2014, som er tilgjengelig på vannportalen. Vannregionutvalget har også foretatt en regional prioritering, hvor det ønskes at standard miljømål innføres ved kraftverk som mangler dette. Se kap.3.5 i den regionale vannforvaltningsplanen for mer informasjon.

Kandidater til sterkt modifiserte vannforekomster (kSMVF)

NVE har utpekt kandidater til SMVF, en oversikt fremkommer i den regionale vannforvaltningsplanen samt i vedlegg 1. I henhold til SMVF-veilederen, brukes tiltaksmetoden for å fastsette miljømål for SMVF, og hvis det ikke foreligger realistiske avbøtende tiltak vil det ikke være mulig å sette miljømål utover dagens tilstand. Dermed får vannforekomster som utpekes som SMVF miljømålet «godt økologisk potensiale» (GØP), som må defineres for hver vannforekomst avhengig av hvilken tilstand er mulig å oppnå. Ytterligere informasjon om dette finnes i den regionale vannforvaltningsplanen.

Veilederen for dette arbeidet kom for sent i prosessen til å kunne brukes før høringsfristen. De fleste vannforekomstene i Finnmark som er foreslått som kSMVF vil dermed ikke kunne bli avklart før det foreligger undersøkelser som fastslår den økologiske tilstanden, og avbøtende tiltak kan vurderes. Alle kSMVF i innsjøer og elver blir dermed foreslått for problemkartlegging. NVE har foreslått miljømålet GØP med frist 2021 eller 2027, avhengig av hvor lang tid det vil ta å utrede og iverksette avbøtende tiltak, samt registrere effektene (se tabell 10). Vannregionutvalget ønsker at disse vannforekomstene prioriteres for videre avklaring, da miljømålene GØP ikke er definert. De resterende kSMVF vil få standard miljømål (minst god økologisk tilstand) inntil videre.

Tabell 10: Oversikt over kSMVF som har fått miljømålet GØP foreslått.

Vannforekomst ID	Vannforekomst	Vannområde	Miljømål
212-2249-L	Stuevatnet	Alta, Kautokeino, Loppa, Stjernøya	GØP 2021*
211-54-R	Bognelv	Alta, Kautokeino, Loppa, Stjernøya	GØP 2021
212-63-R	Altaelva nedenfor Eiby	Alta, Kautokeino, Loppa, Stjernøya	GØP 2021*
212-581-R	Mattiselva nedre	Alta, Kautokeino, Loppa, Stjernøya	GØP 2021*
212-55-R	Mattisfossen	Alta, Kautokeino, Loppa, Stjernøya	GØP 2021
212-2244-L	Mattisvatnet	Alta, Kautokeino, Loppa, Stjernøya	GØP 2021
212-583-R	Mattiselva midtre	Alta, Kautokeino, Loppa, Stjernøya	GØP 2021
229-14-R	Deardnojhoka	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	GØP 2027
229-16-R	Adamselva/Áttánjohka	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	GØP 2027
229-21-R	Adamselva/Áttánjohka mellom Meaðđeluoppal og Mohkkejávri	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	GØP 2027
229-22-R	Látnjajohka og Látnjaroggejávri (regulert)	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	GØP 2027*
229-41-R	Adamselva ved samløpet Vážzejohka og Gáissavuolesjohka	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	GØP 2027
229-53-R	Gáissavuolesjohka	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	GØP 2027
229-2320-L	Store Måsvatn	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	GØP 2027

229-61557-L	Sieidejávri	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	GØP 2027
229-3-R	Friarfjordelva/Irgavuonjohka	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	GØP 2027
222-59079-L	Ørretvatnet	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	GØP 2021
224-2354-L	Gaggajávri	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	GØP 2021
224-24-R	Luostejohka	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	GØP 2015***
220-6-R	Austerelva - Bealjaidjohka	Måsøy og Magerøya	GØP 2021
220-190-R	Lafjordelva	Måsøy og Magerøya	GØP 2021
220-2334-L	Lafjordvatnet	Måsøy og Magerøya	GØP 2021
234-303-R	Fáhccabealjohka	Tana	GØP 2021*
234-501-R	Julelva-Juovlajohka øvre	Tana	GØP 2021
234-505-R	Julelv- Juovlajohka øvre	Tana	GØP 2021
234-315-R	Julelva-Juovlajohka fra Basávžžejohka til Riidoveaijohka	Tana	GØP 2021*
236-54297-L	Lille Buevannet	Varangerhalvøya	GØP 2027
236-62759-L	Geatnjajávri- vest	Varangerhalvøya	GØP 2021
236-2420-L	Geatnjajávri øst	Varangerhalvøya	GØP 2021
236-69-R	Kongsfjordelva	Varangerhalvøya	GØP 2015**

* Ikke registrert som kSMVF i vann-nett, her må sektormyndighet vurdere kSMVF-status

** gjelder hele vassdraget

*** med minstevannføring er målet nådd, pålegg underveis

Videre har Fylkesmannen i Finnmark og prosjektleder i Pasvik vannområde fremmet 9 vannforekomster som de mener NVE bør vurdere som kSMVF. Dette arbeidet var ikke utført innen høringsfristen, men følges opp i løpet av høringsperioden. Disse vannforekomstene vil da få standard miljømål inntil videre, med ett unntak etter innspill fra NVE.

Tabell 11: Oversikt over vannforekomster som bør vurderes til SMVF-status

Vannforekomst ID	Vannforekomst navn	Vannområde	Miljømål og frist*	Begrunnelse
246-81-R	Pasvikelva ovenfor Hestefosdammen	Pasvik	GØT 2021	Må vurderes til å være SMVF
246-82-R	Pasvikelva	Pasvik	GØT 2021	Må vurderes til å være SMVF
246-2441-L	Vaggetem	Pasvik	GØT 2021	Må vurderes til å være SMVF
246-2442-L	Fjørvatnet	Pasvik	GØT 2021	Må vurderes til å være SMVF
246-2444-L	Klistervatnet – Bjørnevattnet	Pasvik	GØT 2021	Må vurderes til å være SMVF
246-2448-L	Langvatnet	Pasvik	GØT 2021	Må vurderes til å være SMVF
246-2449-L	Hasetjørna	Pasvik	GØT 2021	Må vurderes til å være SMVF
246-65230-L	Fossevatn	Pasvik	GØT 2021	Må vurderes til å være SMVF
246-65299-L	Hestefosdammen	Pasvik	GØT 2021	Må vurderes til å være SMVF

Tabell 12 viser en oversikt over antall vannforekomster med registrert påvirkning fra hydrologiske endringer (her er både vesentlig og ukjent påvirkningsgrad tatt med), antall tiltak foreslått, unntak fra miljømål, samt hvor mange vannforekomster mangler tiltak.

Tabell 12: Antall vannforekomster med hydrologiske endringer og tiltak for disse	Antall vannforekomster			
	Vesentlig påvirket	Tiltak foreslått	Unntak fra miljømål	Ikke besvart
Hydrologiske endringer	90 (74)	86	30*	4

*18 vannforekomster har fått miljømål GØP 2021, og 10 har fått GØP 2027. To vannforekomster har fått GØP 2015.

3.4.3 Vannuttak

Vannuttak er også nevnt under hydrologiske endringer i kap.3.4.2. Det er p.t ingen fullstendig oversikt over vannuttak og vannverk som er konsesjonspliktige, eller de som er konsesjonsfrie. Som nevnt tidligere i kap.2.1.1 er en relativ stor andel av de godkjenningspliktige kommunale og private vannverkene i Finnmark er ikke godkjente, og fiskeindustrien og annen næringsvirksomhet stiller store krav til vannkvalitet og leveringssikkerhet. Ettersom det ikke foreligger fullstendig data i vann-nett over mulig påvirkning fra vannverk og – uttak er det ikke utarbeidet tiltak for gjeldende vannforekomster.

Gjeldene vannuttak til settefiskanlegg er det kun registrert 2 påvirkninger i vannregionen - Grieg Seafood i Adamselv og Laksefjord AS i Friarfjorden. Begge lokaliteter bruker ferskvannskilder. Påvirkningen fra vannuttak er ikke utpekt som en særlig utfordring i vannregionen, og det er usikkert hvor stor påvirkningsgrad det er på de aktuelle vannforekomstene. Særskilte beskyttelsestiltak for vannkilden må utredes fra kommunen, og har ikke blitt prioritert i denne planperioden.

3.5 Tiltak mot andre påvirkninger

Miljødirektoratet fastsetter reguleringene for fiske etter laks, sjøørret og sjørøye i vassdrag og sjø. Reguleringene er samlet i en landsdekkende forskrift, som erstatter alle tidligere bestemmelser om fiske etter laks, sjøørret og sjørøye i de tidligere fylkesvise forskriftene om fiske etter disse artene. Nasjonale forskrifter for fiske etter anadrome laksefisk gir nærmere bestemmelser om åpning av fiske, tillatte redskaper, minstemål, oppgaveplikt og registrering av redskap. For nærmere informasjon vises det til www.miljodirektoratet.no/Villaksportalen/. Det finnes også en rekke tiltak beskrevet i ulike forskrifter og regler (www.miljodirektoratet.no). Tiltak for innlandsfisk fremmes av innlandsfiskeforvaltningen som Miljødirektoratet har ansvar for. Det er ikke utarbeidet en forvaltningsplan for innlandsfiske for perioden 2016-2021, mens Direktoratet for naturforvaltning sin rapport nr.6 - 2010 gir en oversikt over forvaltningen som danner grunnlag for konkretisering og prioritering av tiltak i perioden 2010-2015.

3.5.1 Fiske

Det vises til kapittel 2.2.2 om føringer i grensekryssende vassdrag og reforhandling av avtale om fiske i Tanavassdraget. Det er 20-30 egne genetiske atskilte laksebestander som utgjør «tana-laksen», og de fleste av disse bestandene er overbeskattet. En ny avtale som sikrer et bærekraftig reguleringsregime vil være et viktig tiltak mot overfiske i disse

vannforekomstene. En gjenoppbyggingsplan for laksebestandene vil være et sentralt element i dette arbeidet. Bestandsregulerende tiltak og internasjonale avtaler er registrert for en del vannforekomster i Tana vannområde i tiltakstabellen.

Finnmark har mange vassdrag og fjorder som er utpekt som nasjonale laksefjorder og – vassdrag (se tabell 13). Miljødirektoratet har flere tiltak hjemlet i forskrifter og lover for å beskytte laksebestander som inngår i ordningen med inngrep og aktiviteter i vassdragene, herunder lakse- og innlandsfiskloven og naturmangfoldloven. Miljødirektoratet foreslår miljømålet svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement i nasjonale laksefjorder og -vassdrag. Dette krever at fiskebesparende tiltak iverksettes snarest, men det er usikkert om miljømålet vil oppnås innen 2021 for enkelte av vassdragene og sideelvene. Det understrekes at fisk ikke er et kvalitetselement for kystvann, slik at miljømålet kun er relevant for vassdrag. Det er likevel viktig å vurdere trusler fra kystområder for anadrom fisk i forvaltningen. For konkrete tiltak vises det til vedlegg 1 og den lokale tiltaksanalysen.

Tabell 13: Oversikt over Nasjonale Laksefjorder og – vassdrag i vannregion Finnmark

Nasjonale Laksefjorder	Nasjonale Laksevassdrag
Altafjorden	Altaelva
Repparfjorden	Repparfjordelva
Porsangen	Stabburselva Lakselva Børselva
Tanafjorden	Langfjordvassdraget Tanaelva
Kongsfjorden	Kongsfjordelva
	Komagelva
	Vestre Jakobselv
Bøkfjorden	Neidenelva

Tiltak i lakselvassdragene som krysser landegrensene reguleres av bilaterale avtaler. En reforhandling av den bilaterale avtalen mellom Norge og Finland om laksefiske i Tanavassdraget er påbegynt, med tidligst iverksettelse i 2016. Denne avtalen vil ha betydning for vannforvaltningen i de internasjonale vannområdene, men vil kreve at det oppnås enighet om tiltak som gir vesentlige økte gytebestander. Se kap.2.2.2 for mer informasjon. For påvirkning i Neidenelven, vennligst se forebyggende tiltak omtalt i kap.3.6.3.

Miljødirektoratet har foreslått bestandsregulerende tiltak for alle vassdrag med anadrom fisk, men ikke alle disse tiltakene har blitt knyttet til vannforekomster og påvirkninger slik de foreligger i vann-nett, og alle tiltakene er dermed ikke satt inn i tiltakstabellen (se tabell 14). Tiltakene foreslått av Miljødirektoratet foreligger også som egne tabeller i vedlegg 1 (egen fane). Alle vannforekomstene som er påvirket av fiske har fått foreslått tiltak, se tabell 15 og vedlegg 1.

Tabell 14: Bestandsregulerende tiltak foreslått av Miljødirektoratet

Vannforekomst	Vannområde	Påvirkningstype	Tiltak	Ansvarlig sektormyndighet
Alle vassdrag med anadrome fisk	Alta/Kautokeino/ Loppa/ Stjernøya	Fritidsaktivitet	Bestandsregulering	Miljødirektoratet Trondheim
Alle vassdrag med anadrome fisk	Indre Varangerfjord	Fritidsaktivitet	Bestandsregulering	Miljødirektoratet Trondheim
Alle vassdrag med anadrome fisk	Laksefjorden og Nordkinnhalvøya	Fritidsaktivitet	Bestandsregulering	Miljødirektoratet Trondheim
Alle vassdrag med anadrome fisk	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	Fritidsaktivitet	Bestandsregulering	Miljødirektoratet Trondheim
Alle vassdrag med anadrome fisk	Måsøy og Magerøya	Fritidsaktivitet	Bestandsregulering	Miljødirektoratet Trondheim
Alle vassdrag med anadrome fisk	Neiden	Fritidsaktivitet	Bestandsregulering	Miljødirektoratet Trondheim
Alle vassdrag med anadrome fisk	Pasvik	Fritidsaktivitet	Bestandsregulering	Miljødirektoratet Trondheim
Alle vassdrag med anadrome fisk	Sørøya/Seiland/ Kvaløya med innland	Fritidsaktivitet	Bestandsregulering	Miljødirektoratet Trondheim
Alle vassdrag med anadrome fisk	Tana	Fritidsaktivitet	Bestandsregulering	Miljødirektoratet Trondheim
Alle vassdrag med anadrome fisk	Varangerhalvøya	Fritidsaktivitet	Bestandsregulering	Miljødirektoratet Trondheim

Tabell 15: Antall vannforekomster med registrert påvirkning fra fiske og tiltak for disse

	Antall vannforekomster			
	Vesentlig påvirket	Tiltak foreslått	Unntak fra miljømål	Ikke besvart
Fiske	15	15	0	0

3.6 Beredskaps- og forebyggende tiltak

Det regionale tiltaksprogrammet skal blant annet omfatte tiltak til beskyttelse og forbedring av tilstanden i vannforekomstene, jmfør § 25 bokstav a i vannforskriften. I «Vesentlige vannforvaltnings spørsmål for vannregion Finnmark (2016-2021)» er beredskap mot akutt forurensning utpekt som en av hovedutfordringene i vannregionen.

3.6.1 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

Formålet med en beredskap mot akutt forurensning er å verne om liv, helse, miljø og næringsinteresser. Den som driver virksomhet som kan medføre akutt forurensning skal sørge for en nødvendig beredskap for å hindre, oppdage, stanse, fjerne og begrense virkningen av forurensningen. Kommunene har ansvaret for mindre tilfeller av akutt forurensning som skyldes vanlig virksomhet i kommunene og har organisert beredskapen gjennom et interkommunalt samarbeid (IUA= Interkommunalt utvalg mot akutt forurensning). Kystverket har ansvaret for statens beredskap, som primært er rettet inn mot skipsfarten. Kystverket fører tilsyn med ansvarlig forurensere og kan helt eller delvis overta en aksjon mot akutt forurensning. I tillegg har Kystverket myndighetsansvar for beredskapstiltak for marine farvann.

Regionale og kommunale beredskapsplaner – forebyggende tiltak knyttet til vannmiljø

Det vises til vannforskriftens vedlegg VII punkt 7.8 som omfatter tiltak truffet for å forebygge eller redusere virkningen av forurensningsuhell som kan ha en virkning på vannmiljø. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har ansvar for at det finnes regionale og kommunale beredskapsplaner som omfatter helhetlige risiko og sårbarhetsanalyser. Direktoratet har ansvar for at kommuner ivaretar sin beredskapsplikt; se <http://dsb.no/no/Ansvarsomrader/Regional-og-kommunal-beredskap/Kommunal-beredskapsplikt/#> for utfyllende informasjon. I tillegg finnes FylkesROS for Finnmark: Risiko- og Sårbarhetsanalyse for Finnmark 2014-2017 (tilgjengelig på www.fylkesmannen.no/finnmark).

I vannregion Finnmark er det 3 IUA beredskapsplaner for akutt forurensning. IUA Vest-Finnmark omfatter kommunene Alta, Kautokeino, Hammerfest, Hasvik, Kvalsund, Loppa og Måsøy. IUA Midt-Finnmark omfatter kommunene Nordkapp, Gamvik, Lebesby, Porsanger og Karasjok. IUA Øst-Finnmark dekker kommunene Berlevåg, Båtsfjord, Tana, Sør-Varanger, Nesseby, Vadsø og Vardø. Utgiftene for de interkommunale oljevernberedskapsplanene for 2012 lå på rundt 1 mill. NOK, og forventes å ligge på samme nivå framover.

Beredskapstiltak for å forebygge akutt forurensningen i marine farvann

Det refereres til vannforskriftens vedlegg VII punkt 7.11 som omhandler særlig Kystverkets myndighetsområde. Dette er også nærmere forklart i [Forvaltningsoppgaver- Kystverket](#). Kystverkets beredskapsavdeling har som oppgave å forebygge, hindre og begrense akutt forurensning gjennom overvåking ved hjelp av satellitt og fly og iverksette beredskapstiltak dersom nødvendig. Dersom akutt forurensning oppstår, skal Kystverket påse at ansvarlig forurensner eller kommune iverksetter nødvendige tiltak. Beredskapstiltakene er særlig knyttet til fare for akuttforurensning fra landbasert og sjøbasert virksomhet, men kan også omfatte tiltak knyttet til ulike diffuse kilder (forurenset sjøbunn, vassdrag, havner) samt utlekking derfra. Kystverket har en beredskapsanalyse som er tilgjengelig på Kystverket sine nettsider.

Kystverket er av Stortinget tildelt ansvaret for slepeberedskapen i Norge. I Nordområdene er slepeberedskapen bemannet av fartøyene «Beta», «Normand Jarl» og «NSO Crusader». I Finnmark har Kystverket hoveddepot i Hammerfest og Vadsø, og mellomdepot i Honningsvåg og Båtsfjord.

Kystverket har også ansvar for akutt forurensning fra skipsvrak, og har kartlagt potensialet for miljøskade fra registrerte vrak. Kystverkets vrakrapport fra 2006 er tilgjengelig på www.kystverket.no. Det er per 12.12.13 ingen registrerte vrak i Finnmark som utgjør en fare for miljøskader ifølge Kystverkets vurderinger.

Kystverkets tiltak er nedfelt i Nasjonal Transportplan 2014-2023. Tiltakene er ikke tilpasset vannforskriften eller knyttet til vannforekomster eller påvirkninger slik de foreligger i vannnett. Utredningene for de enkelte tiltakene har sektormyndigheten ikke lagt ved, men dette kan fremskaffes ved behov. Det er ikke foretatt en vurdering på miljøeffekten disse tiltakene vil ha. Følgende tiltak har oppstart i løpet av den første fireårsperioden:

Tiltak i fiskerihavner:

Sted	Oppstart	Tiltak	Kostnadsramme
Båtsfjord	2014-2018	Utdyping	100 mill.
Mehamn	2014-2018	Molo	50 mill.
Kamøyvær	2014-2018	Utdyping og molo	35 mill.
Breivikbotn	2014-2018	Utdyping og molo	20 mill.
Kiberg	2018-2023	Utdyping	20 mill.
Svartnes	2018-2023	Molo	15 mill.
Gamvik	2018-2023	Molo	17 mill.
Gjesvær	2018-2023	Utdyping	10 mill.
Skarsvåg	2018-2023	Utdyping	15 mill.
Sørvær	2018-2023	Utdyping	15 mill.

Tiltak i farleder:

Sted	Oppstart	Tiltak	Kostnadsramme
Polarbase, Hammerfest	2014-2018	Utdyping	80 mill.
Leirpollen	2018-2023	Utdyping	135 mill.

Losplikt i Tanamunningen

Kystverket har opphevet losplikten i Leirpollen og har åpnet for at det kan seiles på farledsbevis. Tana kommune er bekymret for fare knyttet til en ulykke i Tanamunningen naturreservat, og har oversendt et brev om dette til Miljødepartementet. Det har ikke kommet ny informasjon om saken.

For ytterligere informasjon om Kystverket sitt ansvarsområde vises det til brev av 19.12.2013 om Kystverkets innspill til arbeidet med tiltaksprogram i vannregionene med tilhørende oversikt over Kystverkets virkemidler, som er tilgjengelig på vannportalen.

3.6.2 Forebyggende tiltak for å ivareta beskyttede områder

Miljødirektoratet som nasjonalt koordinerende direktorat for vannforskriften arbeider med å få på plass et register over beskyttet områder, jamfør vannforskriftens § 16 og vedlegg IV. Registeret skal gi oversikt over eventuelle andre miljømål enn de som følger av vannforskriften, og sikre at disse blir ivaretatt. Etablering av register over beskyttede områder innebærer ikke nye krav til disse områdene.

Hva innebærer det i henhold til vannforskriften at et område er beskyttet?

- Det sikrer at miljømål underlagt andre bestemmelser / andre former for vern enn vannforskriften blir ivaretatt, for eksempel krav til drikkevannskvalitet i henhold til drikkevannsforskriften.
- At et område er beskyttet kan få konsekvenser for hvordan vi deler inn vannet, det vil si inndeling/avgrensning av vannforekomster
- Overvåking i beskyttede områder må koordineres med annen overvåking. Overvåking av beskyttede områder er også nevnt i naturmangfoldloven. Blant annet kan dette påvirke lokalisering av overvåkingsstasjoner
- Ingen forringelse fra svært god tilstand kan godtas i beskyttede områder
- Beskyttede områder kan være spesielt utsatte ved klimaendringer

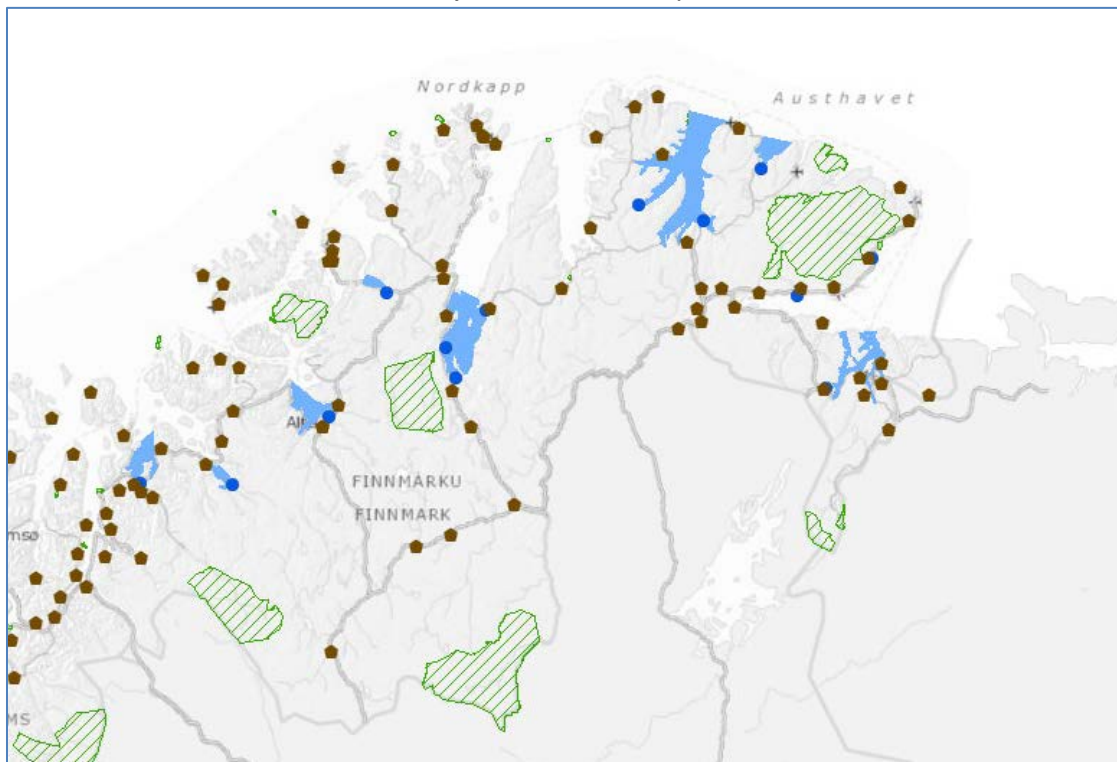
Registeret vil inneholde 5 kategorier beskyttede områder:

1. Drikkevann
2. Økonomisk betydelige akvatiske arter
3. Rekreasjonsområder (badevann)
4. Områder følsomme for næringsstoffer
5. Områder utpekt til beskyttelse av habitater og arter

Oversikten er i kart-format (fig. 5). Registeret er tilgjengelig på vannportalen, og vil også være tilgjengelig i vann-nett etter hvert. Foreløpig er det ikke utarbeidet en oversikt over rekreasjonsområder (badevann, punkt 3). Alle kommunene i Norge har mottatt en henvendelse om badeplasser, men ikke alle har svart, og prosessen er forsinket. Alle kommunene i Finnmark har besvart henvendelsen.

Om områdene utpekt i oversikten skal ha strengere miljømål enn vannforskriften tilsier avhenger av hvilke miljømål de andre relevante forskriftene krever. Vannregionmyndigheten mottok oversikten 10.04.2014, og det har dermed ikke vært nok tid for å se på dette nærmere. Vannregionmyndigheten vil jobbe med dette videre under høringsperioden, slik at eventuelle endringer i miljømål for de aktuelle vannforekomstene kan avklares.

Figur 5: Oversikt over beskyttede områder i Finnmark vannregion per 10.04.2014. Badeplasser er ikke innarbeidet i oversikten. Kilde: Miljødirektoratet/vannportalen.

●: Drikkevann, ●: Akvatiske arter - Utløp nasjonalt laksevassdrag, ■: Akvatiske arter - Nasjonal laksefjord, ▨: Områder utpekt til beskyttelse av habitater/arter

---

3.6.3 Andre tiltak regulert av forskrifter

Under følger en oversikt over forebyggende tiltak regulert av forskrifter vurdert til å være viktige i vannregion Finnmark og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden.

Preventive tiltak for å hindre smitte av *Gyrodactylus salaris* til vassdrag i vannregion Finnmark

Lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* er ikke registrert i vassdrag i Finnmark, men det er stor frykt knyttet til effektene av parasitten. Aktiviteter som fiske, ferdsel med båt og annen friluftsliv og turisme på tvers av grensen mellom Norge og Finland kan være en mulig kilde til smitte. Ett vassdrag i Finnmark er registrert med påvirkning fra Gyro, da det er mindre enn 2 km i luftlinje til den finske grenseelven Lätäseno, som sannsynligvis er infisert.

Mattilsynet har blitt anmodet om å utrede forebyggende tiltak for å hindre smitte av *Gyrodactylus salaris*. Mattilsynets risikovurdering av *Gyrodactylus salaris* bygger på Vitenskapskomiteen for mattrygghet (VKM) sin rapport «En vurdering av risiko for spredning av *Gyrodactylus salaris*» fra 2005. Dersom det skal utarbeides en ny risikovurdering knyttet til Alta-/Tanavassdraget eller andre vassdrag i Finnmark må denne bestillingen gjøres av Mattilsynets hovedkontor.

Preventive tiltak for å hindre smitte er regulert av § 45 i *Forskrift om omsetning av akvakulturdyr og produkter av akvakulturdyr, forebygging og bekjempelse av smittsomme sykdommer hos akvatiske dyr*. Forskriften pålegger tørking og desinfisering av utstyr og gjenstander som er brukt i ett vassdrag før det flyttes over til et annet. Det er opp til rettighetshavere å legge til rette for tiltak i elver uten påvisning av *G. salaris*. Mattilsynet bidrar i denne sammenhengen med informasjonsmateriell, og der er foreløpig utarbeidet plakater og informasjonsbrosjyrer for å informere om smitte.

Mattilsynet driver også et overvåkings- og kartleggingsprogram som omfatter villfisk og oppdrettsfisk i Norge. I Finnmark er det følgende elver som prøvetas: Altaelva, Kongsfjordelva, Vesterelva med Ordo, Repparfjordelva, Stabburselva, Børselva, Neidenelva, Tanaelva, Vestre Jakobselv og Komagelva. Informasjonsmateriell og overvåkingsprogrammet dekkes av et sentralt budsjett, og regionkontoret for Troms og Finnmark har ikke konkrete kostnader knyttet til dette. Grunnet risiko for smitte over grensene har Mattilsynet også kontakt med finske myndigheter. Det er hovedkontoret som gjennomfører denne kontakten.

På initiativ fra Tana vannområde ble det holdt et regionalt møte i mai 2013, med deltakere fra Mattilsynet, Tana vannområde, Fylkesmannen i Finnmark, vannregionmyndigheten, samt et bredt spekter av interesseorganisasjoner. På møtet kom det fram at offentlige myndigheter, grunneiere, rettighetshavere og frivillige organisasjoner i Finnmark er svært bekymret for mulig smitte av *G. salaris* til vassdragene. Lokalt er det vurdert at det ikke er iverksatt tilstrekkelige forebyggende tiltak, spesielt for andre brukere av vassdragene enn fiskere, Videre er det et behov for desinfiseringsstasjoner for annet utstyr enn fiskeutstyr, og mer informasjonsmateriell med tanke på veiskilt samt informasjon på finsk og russisk. Grunnet Tanavassdragets størrelse er dagens overvåkingsprogram ikke tilstrekkelig (referat tilgjengelig på www.vannportalen.no/finnmark).

Mattilsynet har også fremmet forslag til tiltak for 2014 og 2015. I 2014 skal det gjennomføres et folkemøte med fiskerettshavere og kommuner i Alta/Tanavassdraget vedrørende informasjon om risiko og desinfeksjon. Mattilsynet skal også utrede muligheten for en egen forskrift for beskyttelse av Tanavassdraget. I 2015 skal regionen samle fiskerettshavere, forvaltning og forskere til et felles møte om risikovurderingen av smitte til regionen, samt forslag på tiltak for reduksjonen av smitte. Distriktskontorene skal føre tilsyn med minst 2 desinfeksjonsstasjoner dersom det finnes innenfor distriktet.

Saken ble også tatt opp ved den norsk-finske grensevassdragskommisjonen i august 2013, og ved påfølgende møte for de internasjonale vannområdene. Kommisjonen fattet en uttalelse om behov for en styrket innsats i forhold til forebygging av *G. salaris*, og under møtet for de internasjonale vannområdene ble man enig om videre oppfølging (referat tilgjengelig på www.vannportalen.no/finnmark).

Miljødirektoratet er i ferd med å utarbeide en handlingsplan for tiltak mot *G. salaris*. Per 15.04.14 hadde ikke vannregionmyndigheten mottatt noen innspill på dette til tiltaksprogrammet. Det er ikke kjent om handlingsplanen vil gjelde Finnmark vannregion.

Preventive tiltak for å forhindre utslipp og spredning av fremmede arter fra ballastvann

Forsvarlig håndtering av ballastvann er et forebyggende tiltak som kan ha stor betydning for vannmiljøet i Finnmark. På bakgrunn av dette ble Sjøfatsdirektoratet anmodet om en tiltaksutredning om sine preventive tiltak for å forhindre utslipp og spredning av fremmede arter fra ballastvann. Brev av 2. september 2013 fra Sjøfartsdirektoratet til Finnmark fylkeskommune (Tiltaksutredning om preventive tiltak for å forhindre utslipp og spredning av fremmede arter fra ballastvann for vannregion Finnmark) er tilgjengelig på www.vannportalen.no/finnmark.

Sjøfartsdirektoratet informerer i brevet om Norges oppfølging av ballastvannkonvensjonen. Krav om utskifting av ballastvann er forankret i norsk lovverk i ballastvannforskriften. Per 2013 er det kun krav om utskifting av ballastvann før innseiling, men det vil bli innført obligatorisk krav også om rensing av ballastvann når den internasjonale ballastvann konvensjonen (BWMC) er ratifisert av 30 av IMO4's medlemsstater. Dette forventes å skje innen utgangen av 2014. Sjøfartsdirektoratet vurderer det slik at risikoen for påvirkning fra utslipp av ballastvann er redusert etter at ballastvannforskriften ble innført. Når konvensjonen trer i kraft og krav til rensing blir innført vil risikoen for påvirkning etter Sjøfartsdirektoratets vurdering være minimal.

Forebyggende tiltak for anadrome fiskebestander i Neidenelven

Forskrift om fiskeregler for Neidenelvens fiskeområde, Finnmark, regulerer fisket for Neidenelvens fiskeområde, som deles av Finland og Norge. Forskriften regulerer fangst av laks, sjøaure og sjørøye, og er hjemlet i Lov om laksefisk og innlandsfisk mv. (lakse- og innlandsfiskloven). Det er ikke foreslått ytterligere tiltak enn det som inngår i dagens praksis.

---

4 Kostnader og nytte

4.1 Kostander

Det er et fåtall av foreslåtte tiltak som har oppgitte kostnader. Det er flere årsaker til kostnadstall ikke er fremstilt i tiltaksanalysene. Dette skyldes til dels manglende oversikt over tiltaksbehov og avlastningsbehov. En stor andel av foreslåtte tiltak er kunnskapsinnhenting og problemkartlegging, og kostnadene for undersøkelser er ikke avklart innen høringsfristen. Nærmere prosjektering av tiltak vil kunne gi mer informasjon, men dette arbeidet blir ikke ferdigstilt innen høringsperioden. En del tiltak er også spilt inn såpass sent at en kostnadsvurdering ikke kunne følges opp innen høringsfristen.

Tiltakene dekkes også ofte av sentrale budsjett som den enkelte regionale sektormyndigheten ikke har kjennskap til, eller som gjør det vanskelig å beregne kostnad per enkelt tiltak. Foreløpige estimerte kostnader er kun levert for tiltak for fiskevandringshindre og enkelte tiltak på avløp, men enkelte av kostnadene som er oppgitt gjelder for hele prosjekter og ikke tiltak på enkelte vannforekomster.

Tabell 16 viser en oversikt over samlet kostnader for tiltak fordelt på sektormyndighet i vannregionen som er oppgitt på nåværende tidspunkt. Det er ikke nok kostnadstall til å sette opp en samlet kostnadsfordeling mellom sektorene i vannområdene. Det presiseres at det er store mangler i tallmaterialet og at samlede kostnader for regionen vil være høyere dersom og når alle foreslåtte tiltak blir kostnadsfestet. Det presiseres også at for forebyggende tiltak fra Forsvarsbygg og Sjøfartsdirektoratet er det ikke oppgitt kostnader da særskilte tiltak ikke er utredet. Det skilles ikke mellom investeringskostnader og driftskostnader i tabellen, da denne informasjonen ikke har blitt oppgitt for de fleste tiltakene.

Samlet har Statens vegvesen oppgitt tiltak med totale kostnader på omtrent 8 millioner kr, men det er svært usikre tall og usikkert om tiltakene blir realiserte. I tillegg har Miljødirektoratet oppgitt totale kostnader på NOK 30 – 70 mill. for blant annet tiltak på forurenset sjøbunn i Hammerfest havn, men dette vil ikke være avklart før tiltaksplanen for prosjektet Ren Havn er ferdigstilt i april 2014. Kystverket har også oppgitt kostnader for sine planlagte tiltak i fiskerihavner, uten at disse er knyttet til enkelte vannforekomster og påvirkning, og uten at det er vurdert om tiltakene vil ha en miljøforbedrende effekt. Kostnader for avløp er basert på de tiltakene som har estimert kostnader, og dette gjelder kun enkelte kommuner som har spilt inn tiltak. Det tas forbehold om endringer i kostnader, og tallene er svært usikre på nåværende tidspunkt.

Tabell 16: Tiltakskostnader fordelt på sektor i vannregionen

Påvirkninger	Sektormyndighet	Kostnader for tiltak
Fiskevandringshindre	Statens vegvesen, kommuner, Finnmark fylkeskommune, NVE	Ca. 8 mill. kr
Industri, gruver, forurenset sjøbunn, langtransportert forurensning	Miljødirektoratet (Oslo)	Ca. 1,6 mill. for industri, 30-70 mill. kr for Hammerfest Ren Havn
Restaurering av fisketrapper, tiltak for anadrom fisk, fiske	Miljødirektoratet (Trondheim)	Fullstendig tiltaksutredning ikke mottatt. Ca. 200 000 kr for restaurering av fisketrapper
Avrenning fra oppdrett og tiltak mot rømt fisk	Fiskeridirektoratet	Ikke oppgitt
Vannkraft og fysiske endringer	NVE	Ikke oppgitt
Forebygge sprednings av <i>Gyrodactylus salaris</i>	Mattilsynet	Ikke oppgitt
Avløp, søppelfyllinger, landbruk, IUA, annet	Kommuner	81,5 mill. kr (avløp – kun enkelte kommuner), 12 mill. kr (annet)
Fremmede arter (uten kongekrabbe), forsøpling (sammen med kommunen)	Fylkesmannen i Finnmark	Ikke oppgitt
Havner, molo, beredskap	Kystverket	Kostnadsrammer for tiltak i fiskerihavner og farleder er oppgitt i kap.3.6.1

Finansiell kostnadsdekning for kommunale vann og avløpstjenester – selvkostgrad

En oversikt over eksisterende kostnadsdekning i forhold til vann og avløp, i henhold til punkt 7.2 i vannforskriftens vedlegg VII er utarbeidet av Miljødirektoratet. Det er kun beregnet kostnadsdekning for sektoren kommunale vann- og avløpstjenester. Det er ingen andre sektorer som betaler direkte for vannuttak eller påvirkning/forurensning. Det er kun beregnet finansiell kostnadsdekning for vann- og avløpstjenestene. Eventuelle miljø- og ressurskostnader, som kan skyldes uttapping av drikkevann eller påvirkning fra restutslipp av avløpsvann, er altså ikke regnet inn.

På bakgrunn av kommunevise tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB 2012) og tilsendte tabeller (Berge 2014) har Miljødirektoratet beregnet gjennomsnittlig selvkostgrad for vann- og avløpstjenester pr vannregion. Selvkostgraden viser i hvor stor grad abonnentene betaler, gjennom vann- og avløpsgebyrer, for de direkte utgiftene som kommunene har for å rense og transportere vannet til og fra forbruker. Det er regnet et gjennomsnitt for årene 2008-2012. For de kommunene som deles av vannregiongrenser er tallet tilordnet den regionen der hoveddelen (arealet) av kommunen ligger. Det er beregnet et uvektet gjennomsnitt for alle kommunene i regionen, dvs. små kommuner teller like mye som store (folkerike) kommuner.

Resultatene er oppsummert i tabell 17. At det ikke er beregnet selvkostgrad for de fire nederste vannregionene, der vann fra Norge drenerer til hhv Finland og Sverige, skyldes at det her kun finnes kommuner som har små deler av sitt areal som drenerer ut av Norge. Henholdsvis en og fire norske kommuner har imidlertid hoveddelen av sitt areal som drenerer til Bottenhavet og Västerhavet i Sverige, derfor er det beregnet selvkostgrad her.

Tabell 17: Selvkostgrad (finansiell kostnadsdekning) av for vann- og avløpstjenester for vannregioner i Norge 2008-2012

Vannregion	Selvkostgrad, %
Glomma	99
Vest-Viken	96
Agder	93
Rogaland	107
Hordaland	94
Sogn og Fjordane	97
Møre og Romsdal	99
Trøndelag	96
Nordland	97
Troms	97
Finnmark	101
Västerhavet	90
Bottenhavet	93
Bottenviken	-
Torniojoen (svensk side)	-
Torniojoen (finsk side)	-
Kemijoki	-

For ytterligere informasjon om kostnader henvises det til oversikten over tiltak i vedlegg 1.

4.2 Nytte

Økosystemtjenestetilnærming fokuserer på hva naturen betyr for vår økonomi og velferd, og understreker betydningen av at økosystemtjenestene må være synlige for alle som skal ta beslutninger som kan påvirke miljøet. Men økonomisk verdsetting av økosystemtjenester har betydelige utfordringer. Tiltak som ikke er ferdig prosjekterte er vanskelige å beregne kostnader for, og dette gjelder også for en vurdering av samfunnsnytte av tiltaket. Nytte av tiltak omtales kvalitativt i dette kapitlet, da det ikke har latt seg gjennomføre å knytte monetære beskrivelser opp mot nytteverdien av tiltakene som er foreslått.

I enkelte av de lokale tiltaksanalysene omtales brukermål, som synliggjør andre mål for vannet enn de som er definert i vannforskriften. Dette inkluderer blant annet god beredskap mot akutt forurensning og viktigheten av å ta vare på de anadrome fiskebestandene. Det har imidlertid ikke vært kapasitet til å arbeide særskilt med brukermålene videre. Ved neste planperiode vil man forsøke å knytte brukermål og økosystemtjenester opp mot tiltakskostnader, da man vil ha et bedre grunnlag for å vurdere kostnader og nytte på.

For mer informasjon om nytteverdi og samfunnsnytte vises det til NVE rapporten 49:2013 og NOU 2013:10 om verdien av økosystemtjenester.

Generell samfunnsøkonomisk gevinst av bedret vannkvalitet

God vannkvalitet kan gi gevinst i renere drikkevann, bedre vannkvalitet for rekreasjon og et velfungerende vassdragsmiljø. Ved store nedbørsmengder vil vassdrag med godt i varetatt kantvegetasjon, våtmarker og bekkesystemer være mer robuste mot flom. Utbedring av fiskevandringshindre kan ha stor betydning for anadrome fiskebestander, som igjen kan føre til økt friluftsliv og positive effekter for samfunnet.

Avløp - kostnader og økosystemtjenester¹ (verdien av oppnådde brukermål)

Avløpstiltak, særlig innenfor kommunalt avløp, kan ha store kostnader i forhold til effekt. Den samfunnsmessige kostnaden ved kommunale avløpstiltak kan dermed virke urimelig høy i forhold til de samfunnsmessige goder (økosystemtjenester) som oppnås. I områder hvor befolkningstettheten er lav, slik som flere steder i Finnmark, vil kostnadene være høye og kan oppleves som uforholdsmessige i forhold til nytten, ettersom avløp er en relativt liten påvirkning i vannregion. Dermed kan det være avgjørende for kommunene med tilrettelegging for særlige tilskuddsordninger når det gjelder forbedringer av kommunale og spredte avløp.

Det er ofte slik at rørsystemer, renseanlegg og pumpestasjoner må oppgraderes av andre årsaker enn lekkasjer, overløp og nivå på restutslipp. Dette kan skyldes at anleggene er gamle eller at det ikke lenger er dimensjonert for dagens og kommende belastninger. Dermed vil kostnader for tiltakene innen kommunale avløp ofte ikke i sin helhet være utløst av vannforskriften, men av annet lovverk. Man kan dermed si at de økosystemtjenestene man får fra tiltak innen kommunale og spredte avløp likevel kan være kost/effektive fordi dette er tiltak som i hovedsak uansett må gjennomføres.

Miljøbasert vannføring

En vannføring bedre tilpasset plante- og dyreliv i regulerte elver og innsjøer vil gi et positivt utslag for miljøet, samtidig som økosystemtjenestene vil bli bedre. Det kan bl.a. gi større og mer attraktive fiskebestander, med positive effekter for friluftsliv, turisme, osv. Miljøbasert vannføring kan imidlertid føre til at produksjonen av elektrisk kraft reduseres ved at mer vann slippes utenom kraftverket. Dette kan ha betydning for eksporten av ren vannkraft samt påvirke import av kraft fra fossile ressurser, som igjen kan kobles til økte utslipp av klimagasser fra kull og olje i Europa. Disse sammenhengene er imidlertid meget kompliserte og har også tett sammenheng med utviklingen av andre energiformer. Det ligger utenfor rammen av denne analysen å gå nærmere inn på disse forholdene.

Flomvern

Når det skal tas høyde for fremtidige klimaendringer som beskrevet i kap.2.3 er utbygging av flomsikringstiltak nevnt. Dette kan stedvis påvirke den økologiske tilstanden negativt, men det antas likevel at den samfunnsmessige nytten av slike tiltak kan være langt større enn den samfunnsmessige kostnaden av slike tiltak. Det forventes også at planene om flomforebyggende tiltak vil ta hensyn til økologiske forhold i vannforekomstene så langt det er mulig.

4.3 Samfunnsøkonomi og fordelingsvirkninger mellom sektorene

Uten informasjon om kostnader og nytteverdi er det vanskelig å vurdere de samfunnsøkonomiske sidene av tiltak der det er tvil om kostnadene står i forhold til nytten.

Det er dermed ikke nok kostnadstall til å sette opp en samlet kostnadsfordeling med fordelingsvirkning mellom sektorene i vannregion.

Uforholdsmessige kostnader og bruk av tidsutsettelse

Tidsutsettelse av frist for å oppnå miljømål kan brukes der tiltakene er umulig å gjennomføre grunnet tekniske årsaker, uforholdsmessig høye kostnader eller naturlige årsaker medfører forbedringen ikke lar seg gjennomføre, jmf. § 9 i vannforskriften.

Totalt 13 vannforekomster er foreslått til utsatt frist for å oppnå miljømål. Årsakene for utsatt frist for å oppnå miljømål skyldes hovedsakelig at man ikke har nok data til å utrede tiltak, og vannforekomstene er foreslått til problemkartlegging. For ytterligere informasjon vennligst se den regionale vannforvaltningsplanen kap.5.

Prioritering av tiltak

I tiltaksanalysene som ligger til grunn for dette tiltaksprogrammet er det i hovedsak slik at alle foreslåtte tiltak må gjennomføres dersom miljømålet for vannforekomstene skal nås. Man har altså ikke hatt så mange tiltak å velge mellom at man overoppyller målet dersom alle gjennomføres. Dermed har det heller ikke vært et godt grunnlag for å velge eller prioritere noen tiltak fremfor andre. En del vannforekomster krever problemkartlegging for å fastslå tilstanden – dette bør selvfølgelig prioriteres, men det tas høyde for at en omfattende kartlegging vil ta tid og bør konsentreres der det er mistanke om stor påvirkning.

For kandidatene til sterkt modifiserte vannforekomster (kSMVF) er situasjonen noe annerledes. Enkelte kSMVF har fått foreslått miljømål, og vannregionutvalget ønsker at disse prioriteres videre for endelig avklaring av SMVF-status og definering av miljømål GØP. For de resterende kSMVF er det foreslått problemkartlegging, og miljømål er satt til standard miljømål (minst god økologisk tilstand) inntil videre. Det er usikkert hvordan disse vannforekomstene skal behandles videre. I henhold til vannforskriften skal alle kSMVF utpekes som endelig SMVF innen den regionale vannforvaltningsplanen og tiltaksprogrammet skal godkjennes ved kongelig resolusjon, eller settes som naturlige vannforekomster. Det er usannsynlig at den økologiske tilstanden for disse vannforekomstene vil bli avklart innen den tid. Vannregionutvalget ønsker å foreslå to alternativer for videre behandling av kSMVF som ikke prioriteres videre:

- Vannforekomstene settes som naturlige vannforekomster, jmf. vannforskriften § 5. Vannforekomstene beholder sin risikovurdering og problemkartlegges for å avdekke status og muligheter for tiltak.
- Vannforekomstene beholder sin kandidat-status til neste planperiode. Vannforekomstene problemkartlegges, og miljømål settes som minst god økologisk tilstand inntil undersøkelser avklarer tilstand, om ikke annet miljømål er spesifisert.

Generelt er kunnskapsgrunnlaget for mange vannforekomster for dårlig og de foreslåtte tiltakene for ufullstendige til at det er grunnlag for å foreta en vurdering av kost-nytte eller gjennomføre samfunnsøkonomiske vurderinger for foreslåtte tiltak. Med dette som bakgrunn vil en prioritering på regionnivå bety at alle foreslåtte tiltak i de lokale tiltaksanalysene settes som høyt prioritert og bør gjennomføres. Vannregionutvalget ønsker å understreke at problemkartlegging bør prioriteres, for å styrke kunnskapsgrunnlaget.

---

5 Behov for nye virkemidler

Mange av tiltakene som presenteres i tiltaksprogrammet kan gjennomføres med eksisterende virkemidler. Gjennom arbeidet med de lokale tiltaksanalysene og tiltaksprogrammet oppdages det likevel behov for nye virkemidler som er nødvendige dersom miljømålene skal nås. I tillegg er det en del tiltak som ikke kan knyttes til en ansvarlig tiltakshaver, og dermed blir miljømåloppnåelse utsatt. Det er viktig å belyse forskjellen mellom vannforekomster som får utsatt frist for å oppnå miljømål grunnet manglende virkemidler for å utrede og gjennomføre tiltak, og de vannforekomstene som får utsatt frist for å oppnå miljømål grunnet prioritering fra ansvarlige sektormyndigheter.

Vannområdene har fremmet behov for nye virkemidler gjennom de lokale tiltaksanalysene. Det vil være opp til sektormyndighetene å fatte vedtak innenfor eget regelverk og utarbeide nye virkemidler for sitt sektorområde.

Inngrep som utgjør fiskevandringshinder

Det har vært utført inngrep i vassdrag i forbindelse med veibygging og annen virksomhet som har medvirket til å hindre fiskens frie vandring. Tiltak kan ha vært utført med tillatelse fra plan- og bygningsmyndighetene og innenfor rammene av lovverket, men hatt en utilsiktet virkning i forhold til fisk. Når det nå er behov for å utbedre disse inngrepene, så mangler vassdragsmyndigheten/plan- og bygningsmyndigheten hjemler til å pålegge private grunneiere eller offentlige myndigheter utbedring. Det er videre heller ikke innført positive virkemidler som offentlige tilskudd til utbedring. Dette er et særlig problem overfor private grunneiere/veieiere hvor det er behov for kostbare utbedringstiltak. Nyten for samfunnet er høy, men ikke nødvendigvis for grunneieren.

Behov for kartlegging, kost-nytte analyser, og samordning av sektorenes virkemidler

Både på lokalt og regionalt nivå belyses utfordringen med manglende kunnskap for å kunne bestemme miljøtilstand. Det bør settes av midler for å gjennomføre nødvendige kartlegginger, som vil tillate en kost-nytte analyse som viser hvor man vil få mest penger igjen i forhold til å sette inn tiltak. En kartlegging vil også kunne hjelpe ved usikkerhet i forhold til hvem som er problemeier og vil dermed være et svært viktig virkemiddel. Det er viktig å poengtere at kartleggingen gjennomføres av fagfolk for å unngå feile konklusjoner og tap av tid og økonomiske ressurser. Staten oppfordres dermed til å initiere til en samordning og retningsstyring av sektorenes virkemiddelapparat for å skape en best mulig gjennomføringskraft i vannområdene. Økte midler til overvåking vil også være ønskelig i denne sammenhengen, ikke minst for å avklare effekten av tiltak. Begrensede midler til nødvendige undersøkelser vil kunne medføre forsinkelser i forhold til å sette inn de rette tiltakene for å forbedre miljøforholdene, og dermed oppnås ikke miljømålene.

Avløp

Avløpssituasjonen i kommunene i Finnmark med lav befolkningstetthet og høye utgifter medfører at det legges vekt på behov for tilrettelegging av særlige tilskuddsordninger for kommunene når det gjelder forbedringer av kommunale og spredte avløp. For private avløp bør det være tilskuddsordninger med fokus på der kostnadene overskrider folketrygdens grunnbeløp.

Vannkraft

Det er en problematikk av enkelte vannkraftverk ikke har konsesjoner. For å oppnå god økologisk tilstand/potensiale kan det være behov for restaurering og biotiltak, men uten konsesjon er det utfordrende å pålegge tiltakshaver å gjennomføre tiltak. Det understrekes at slike tiltak må skje i nær dialog med tiltakshaver. Andre vannkraftverk har konsesjoner som inneholder utdaterte krav til miljøvilkår. For disse vannkraftverkene er det viktig å få innført dagens standard miljøvilkår, og man mangler virkemidler for å innføre dette uten behov for full revisjon, som er en tidskrevende prosess.

Denne tidsbruken ved revisjoner kan gjøre det nødvendig for myndighetene å vurdere bruk av andre virkemidler for å oppnå de miljøforbedringer, som vannforskriftens krav til kostnøytteanalyser indikerer. NVE har i brevet av 19. mars 2014 sagt de vil vurdere mulige forenklinger i saksbehandlingsrutinene på sine ansvarsområder. Det må likevel understrekes at det er uheldig at revisjon av konsesjoner ikke samsvarer i større grad med planperiodene etter vannforskriften, da dette kan oppleves som et hinder for utredning av tiltak i henhold til vannforskriften.

---

6 Behov for problemkartlegging

Vannforskriften krever overvåkning av miljøtilstanden i alle vannforekomster som er i risiko for ikke å oppnå miljømålene. Dette kalles tiltaksovervåkning, og fokuserer kun på de mest følsomme kvalitetselementene i forhold til påvirkningene som finnes. Der det er registrert antatt vesentlige påvirkninger, men mangler kunnskap dagens miljøtilstand, vil man måtte starte med en problemkartlegging. Problemkartlegging er et viktig tiltak for å avgjøre den økologiske tilstanden i en vannforekomst der det er usikkert. Man kan ved slik kartlegging både få informasjon om vanntype, aktuelle påvirkninger samt økologisk og kjemisk tilstand. Dette kan igjen si noe om en vannforekomst er i risiko for ikke å nå miljømålet.

I det regionale overvåkingsprogrammet er det foreslått problemkartlegging i følgende omfang:

Vannområde	Elv	Innsjø	Kyst
Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	20	6	9
Indre Varangerfjord	2	0	0
Laksefjorden/Nordkinnhalvøya	11	6	1
Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	9	8	0
Måsøy og Magerøya	6	3	2
Neiden	9	8	0
Pasvik	10	14	2
Sørøya/Seiland/Kvaløya m/innland	8	7	3
Tana	16	2	1
Varangerhalvøya	16	8	4

Sektormyndighetene må vurdere hvilke virkemidler man har for å få gjennomført problemkartlegging. Til forskjell fra tiltaksovervåkning, kan det være usikkerhet knyttet til hvem som er ansvarlig for miljøpåvirkningen, og derfor må problemkartlegging i noen tilfeller helt eller delvis dekkes av det offentlige.

Det er ikke oppgitt kostnader for problemkartlegging på nåværende tidspunkt. Overvåking i grensekryssende vassdrag skal koordineres med Finland, se den regionale vannforvaltningsplanen for mer informasjon. Det regionale overvåkingsprogrammet sendes ikke ut på høring sammen med regional vannforvaltningsplan, men vil være tilgjengelig på www.vannportalen.no/finnmark.

---

7 Referanseliste

[Vannforskriften](#)

[Regional Plan for Vannregion Finnmark og den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden \(2016-2021\)](#)

[Lokale tiltaksanalyser i vannområdene i Finnmark vannregion](#)

- [Tana](#)
- [Alta/Kautokeino/Loppa/Stjernøya](#)
- [Pasvik](#)
- [Neiden](#)
- [Sørøya/Seiland/Kvalsund med innland](#)
- [Laksefjorden/Nordkinnhalvøya](#)

[Vesentlige vannforvaltningsspørsmål for vannregion Finnmark \(2016-2021\) Revidert og godkjent i Vannregionutvalget 20.03.2013](#)

[Planprogram for vannregion Finnmark \(2016-2021\)](#)

[Tiltaksprogram Tana, Pasvik og Neiden vannområder \(2010-2015\)](#)

Berge G. og Mellem K. B. 2012. Kommunale avløp. Ressursinnsats, utslipp, rensing og slamdisponering 2011. Gebyrer 2012. SSB-rapport 37/2012.

Berge 2014 (SSB). Tilsendte tabeller over selvkost for norske kommuner 2008-2012.

Brev fra Klima- og miljødepartementet av 23. januar 2014 – Arbeid etter vannforskriften: Gjenstående karakterisering i vassdrag med anadrom fisk og forholdet til påvirkning fra lakselus og rømt oppdrettsfisk

Brev fra Forsvarsbygg av 30. august 2013 til vannregionmyndigheten i Finnmark vedrørende anmodning om tiltaksutredning for vannforekomster i Finnmark vannregion

Brev fra Kystverket av 19. desember 2013 til vannregionmyndighetene om Kystverkets innspill til arbeidet med tiltaksprogram i vannregionene

Brev fra NVE av 19. mars 2014 - Innspill til arbeidet med vannforvaltningsplaner og tiltaksprogram

Brev fra Sjøfartsdirektoratet av 2. september 2013 til Finnmark fylkeskommune: Tiltaksutredning om preventive tiltak for å forhindre utslipp og spredning av fremmede arter fra ballastvann for vannregion Finnmark

Den Norsk-finsk grensevassdragskommisjons anbefalinger 2013

[Forskrift om hindring av spredning av fremmede organismer via ballastvann og sedimenter fra skip \(ballastvannforskriften\)](#)

Hanssen-Bauer, I., H.- Drange, L.A. Roald, K.Y. Børsheim, H.Hisdal, D. Lawrence, A. Nesje, S.Sandven, A. Sorteberg, S. Sundby, K. Vasskog og B. Ådlandsvik. 2009. Klima i Norge i

---

2100. Bakgrunnsmateriale til NOU Klimatilpasning, Norsk klimasenter, september 2009, Oslo.

Interkommunale beredskapsplaner for Øst-Finnmark, Midt-Finnmark og Vest-Finnmark

[Klima i Norge 2100. Bakgrunnsmateriale til NOU Klimatilpasning. Utgitt av Norsk klimasenter \(2009\)](#)

[Kgl.res. 20.04.2012 \(Reforhandling av avtalen mellom Norge og Finland mv. i Tanavassdraget – oppnevning av forhandlingsdelegasjon\)](#)

[Kgl. res. 24.02.1989 \(Overenskomst mellom kongeriket Norge og republikken Finland om felles forskrifter om fisket i Tanaelvas fiskeområde\)](#)

[Kongekrabbemeldingen \(St.meld.nr. 40 \(2006-2007\) Forvaltning av kongekrabbe\)](#)

[Kvalitetsnorm for ville bestander av atlantisk laks \(*Salmo salar*\) \(Fastsatt ved kgl.res. 23.08.2013\)](#)

[Kystverkets beredskaps planer mot akutt forurensning](#)

Lawrence D. & Hisdal H., Hydrological projections for floods in Norway under a future climate. Report 5-2011, Norges vassdrags- og energidirektorat.

Melding til stortinget 15 (2011-2012). Hvordan leve med farene – om flom og skred. Tilrådning fra Olje- og energidepartementet 30. mars 2012, godkjent i statsråd samme dag. (Regjeringen Stoltenberg II). Tilgjengelig på <http://www.regjeringen.no/nb/dep/oed/dok/regpubl/stmeld/2011-2012/meld-st-15-20112012.html?id=676526>

[NOU 2010:10 Tilpassing til eit klima i endring. Samfunnet si sårbarheit og behov for tilpassing til konsekvensar av klimaendringane. Innstilling frå utval nedsett ved kongelig resolusjon 5. desember 2008.](#)

[NOU 2013:10 Naturens goder – om verdier av økosystemtjenester](#)

[Vannkraftkonsesjoner som kan revideres innen 2022. Nasjonal gjennomgang og prioritering. NVE rapport 49/2013.](#)

Nettsider:

www.ssb.no

www.vann.nett.no, www.vann-nett.no/saksbehandler

www.vannportalen.no

www.ffk.no

www.fylkesmannen.no/finnmark

www.miljostatus.no

www.regjeringen.no

www.tanafisk.no

www.lovdatabasen.no

www.dsb.no

www.imr.no (Havforskningsinstituttet)

8 Vedlegg

Vedlegg 1: Tiltakstabell for Finnmark vannregion og grensevassdragene (2016-2021) Høringsforslag

Vedlegg 2: Gjennomførte og pågående tiltak fra 1. planperiode (2010-2015)

Begreper og definisjoner

For beskrivelser og definisjoner som er nødvendige for å forstå tiltaksprogrammet er det utarbeidet en liste med definisjoner. Denne er tilgjengelig på www.vannportalen.no.

vann fra fjell til fjord

	Vannforekomst	Navn	Vannområde	Kommune	Risiko- vurdering
	212-2249-L	Stuevatnet	Alta, Kautokeino, Loppa, Stjernøya	Alta	Risiko
	211-54-R	Bognelv	Alta, Kautokeino, Loppa, Stjernøya	Alta	Risiko
	212-68-R	Aronneskjosene	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	Risiko
	0420030600-5-C	Bukta og utløpet til Altaelva	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	Risiko
	212-62-R	Altaelva øvre	Alta, Kautokeino, Loppa, Stjernøya	Alta	Ingen risiko
	212-63-R	Altaelva nedenfor Eiby	Alta, Kautokeino, Loppa, Stjernøya	Alta	Risiko
	212-588-R	Tverrelva nedre	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	Risiko

	212-588-R	Tverrelva nedre	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	Risiko
	0420030300-5-C	Talvikbukta	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	Risiko
	0420030600-2-C	Rafsbotn	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	Risiko
	0420030300-4-C	Hjemmeluft, Bossekop og Tollvika	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	Risiko
	0420030300-4-C	Hjemmeluft, Bossekop og Tollvika	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	Risiko
	0420030300-4-C	Hjemmeluft, Bossekop og Tollvika	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	Risiko
	0420030300-4-C	Hjemmeluft, Bossekop og Tollvika	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	Risiko
	212-1761-R	Mølleelva	Alta, Kautokeino, Loppa	Alta	Risiko
	212-52986-L	Lundstraumvatnet	Alta, Kautokeino, Loppa	Alta	Risiko
	211-2170-L	Kovvatnet	Alta, Kautokeino, Loppa	Alta	Risiko
	211-10-R	Elv fra Kovannet	Alta, Kautokeino, Loppa	Alta	Risiko
	212-2177-1-L	Altadammen	Alta, Kautokeino, Loppa	Alta	Risiko

	212-2177-2-L	Virdnejavri	Alta, Kautokeino, Loppa	Alta	Risiko
	212-1772-R	Sivertelva	Alta, Kautokeino, Loppa	Alta	Risiko
	0420030502-C	Kåfjorden	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	Udefinert
	0420030200-1-C	Lillebukta - Ytre Simavik	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	Risiko
	0420030101-3-C	Vassdalsbotn	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Loppa	Risiko
	0420010400-C	Bergsfjorden	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Loppa	Risiko
	211-4-R	Elv fra Bergsfjordvannet	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Loppa	Risiko
	0420000030-4-C	Bukt nord for Bjørndalen	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Loppa	Risiko
	0420030102-2-C	Øksfjorden indre	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Loppa	Risiko
	0420030102-2-C	Øksfjorden indre	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Loppa	Risiko
	212-504-R	Čábardasjohka demning	Alta, Kautokeino, Loppa, Stjernøya	Kautokeino	Risiko

	212-524-R	Gáhkorjohka	Alta. Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Kautokeino	Risiko
	212-912-R	Lápoluoppal deponiområde	Alta. Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Kautokeino	Risiko
	212-958-R	Kautokeinoelva og del av Máze	Alta. Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Kautokeino	Risiko
	212-54885-L	Mierujávri / avfallsdeponi	Alta. Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Kautokeino	Risiko
	212-553-R	Roavotjohka	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Kautokeino	risiko
	212-551-R	<i>Dorskajohka</i>	<i>Altavassdraget/ Loppa/ Stjernøya</i>	<i>Kautokeino</i>	<i>Risiko</i>
	212-554-R	<i>Váidejohka</i>	<i>Altavassdraget/ Loppa/Stjernøya</i>	<i>Kautokeino</i>	<i>Risiko</i>
	212-526-R	Raigoribekken	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	Risiko
	212-530-R	Rássegáljohka	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Kautokeino	Risiko

	212-1244-R	Mohkkejohka/ Juntejohka	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Kautokeino	Risiko
	212-547-R	Áitejohka	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Kautokeino	Risiko
	212-1813-R	Mattiselva øvre	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	Risiko
	212-581-R	Mattiselva nedre	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	Risiko
	212-55-R	Mattisfossen	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	Risiko
	212-55-R (212-581-R)	Mattisfossen, Mattiselva nedre (tiltak vil å effekt for hele vassdraget)	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	Risiko
	212-588-R	Tverrelva - hele vassdraget	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	<i>Risiko</i>
	212-588-R	Tverrelva - hele vassdraget	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	<i>Risiko</i>

	212-55-R, (212-1813-R, 212-583-R, 212-2244-L)	Mattiselva - hele vassdraget	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	
		Altaelva - hele vassdraget	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	
	(212-63-R)	Altaelva - hele vassdraget	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	
	211-34-R, 211-28-R, 211-24-R, 211-26-R	Hele vannområdet	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Loppa	
		Hele vannområdet	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Kautokeino	
		Hele vannområdet	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	
	212-1749-R	Siedgajohka nedre	Alta/ Kautokeino/ Loppa/ Stjernøya	Kautokeino	Risiko
	212-42-R	Bieddjuvaggi	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Kautokeino	Risiko
	212-1758-R, 212-1760-R	Bieddjuvaggi bekkefelt	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Kautokeino	Risiko

	234-317-R	Julelva/Juovlajohka fra munning til Basávžžejohka	Tana	Tana	Risiko
	234-501-R	Julelva-Juovlajohka øvre	Tana	Tana	Risiko
	234-505-R	Julelv- Juovlajohka øvre (feil i navn)	Tana	Tana	Risiko
	234-315-R	Julelva-Juovlajohka fra Basávžžejohka til Riidoveaijohka	Tana	Tana	Risiko
	234-759-R	Korselva/Ruossajohka	Tana	Tana	Risiko
	234-763-R	Bonakasbekken/ Bonjåkasjohka	Tana	Tana	Risiko
	234-765-R	Polmakelva - nedre del	Tana	Tana	Risiko
	234-767-R	Jerguljohka samløp Kárášjohka	Tana	Karasjok	Risiko
	0423000030-4-C	Vargvikholmen	Tana	Berlevåg	Risiko
	234-115-R	Tanaelva - Karasjok til Utsjok	Tana	Tana, Finland	Risiko

	234-122-R	Tanaelva - Utsjok til Hillagurra/ Polmak	Tana	Tana, Finland	Risiko
	234-118-R	Tanaelva- Radjanjarga til Polmakelva	Tana	Tana	Ingen risiko
	234-2306-L	Tørrvannan	Tana	Tana	Udefinert
	0423000030-1-C	Berlevåg indre havn	Tana	Berlevåg	Risiko
	0423000030-10-C	Berlevåg- ytre havn	Tana	Berlevåg	Risiko
	0423000030-10-C	Berlevåg- ytre havn	Tana	Berlevåg	Risiko
	234-124-R	Tanaelva- Skiippagurra til Tanamunningen	Tana	Tana	Mulig risiko

	234-123-R	Tanaelva- Polmakelva til Skiippagurra	Tana	Tana	Ingen risiko
	234-122-R	Tanaelva-Utsjok til Hillagurra/ Polmak	Tana	Tana	Ingen risiko
	234-13-R	Lišmmajohka	Tana	Tana	Risiko
	234-713-R	Skiippagurrabekken-Skiippagurjohka	Tana	Tana	Risiko
	234-713-R	Skippagurrabekken	Tana	Tana	Risiko

	234-713-R	Skippagurrabekken	Tana	Tana	Risiko
	234-58-R	Vuohppejohka	Tana	Tana	Risiko
	234-58-R	Vouhppejohka	Tana	Tana	Risiko
	234-223-R	Njourgganjohka (Báteng)	Tana	Tana	Risiko
	234-317-R	Julelva-Juovlajohka fra munning til Basávžžejohka	Tana	Tana	Risiko
	234-492-R	Basávžžejohka øvre	Tana	Tana	Risiko
	234-491-R	Basávžžejohka nedre	Tana	Tana	Risiko
	234-303-R	Fáhccabealjohka	Tana	Tana	Risiko
	234-501-R	Julelva-Juovlajohka øvre	Tana	Tana	Risiko
	234-772-R	Oalgejohka nedre	Tana	Tana	Risiko
	234-498-R	Čammájohka	Tana	Tana	Risiko

	234-61570-L	Golggutjávri	Tana	Tana	Risiko
	235-62743-L	Navnløš innsjø ved	Tana	Tana	Risiko
	234-287-R	Hanaelva- Hánájohka nedre	Tana	Tana	Mulig risiko
	234-132-R	Noaidátjohka	Tana	Karasjok	Risiko
	234-590-R	Vuottašjohka	Tana	Kautokeino	Risiko
	234-605-R	Rágesjohka	Tana	Kautokeino	Risiko
	234-65-R, 234-896-R	Skiehččanjohka	Tana	Kautokeino	Risiko
	234-67-R	Njuolasjohka	Tana	Kautokeino	Risiko
	234-77-R	Iškorasjohka	Tana	Karasjok	Risiko
	234-97-R	Mollešjohka	Tana	Karasjok	Risiko

	234-774-R	Karášjohka- nedre deler	Tana	Karasjok	Ingen risiko
	234-775-R	Karášjohka- nedre deler	Tana	Karasjok	Risiko
	234-57654-L	Mađiijávri	Tana	Karasjok	Risiko
	234-894-R	Dilljajohka- sideelv til Divrran og Geadjájávri	Tana	Karasjok	Risiko
	234-720-R	Njargásašjohka	Tana	Karasjok	Mulig risiko
	234-924-R	Bajit Hoašširjohka	Tana	Karasjok	Risiko
	233-126-R	Langfjordelva - Lággojohka	Tana	Lebesby, Gamvik, Tana	Ingen risiko
	233-21-R	Lille Laggo/Lille Langfjordelva	Tana	Gamvik	Ingen risiko
	230-43-R	Geitelva	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	Risiko

	228-18-R	Storelva/Stuorrajo ka nedenfor søppelfylling	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	Risiko
	229-55-R	Lebesby fyllplass	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	Risiko
	230-45-R	Dyfjord grovavfallspl ass	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	Risiko
	229-14-R	Deardnojo hka	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	Risiko
	229-113-R	Adamselva/Áttánjo hka	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	Risiko
	229-21-R	Adamselva/Áttánjo hka mellom Meaðđeluoppal og Mohkkejávri	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	Risiko
	229-22-R	Látnjajo hka og Látnjaroggejávri (regulert)	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	Risiko
	229-41-R	Adamselva ved samløpet Vážžejohka og Gáissavuolesjohka	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	Risiko
	229-53-R	Gáissavuolesjohka	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	Risiko
	229-2320-L	Store Måsvatn	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	Risiko

	229-61557-L	Sieidejávri og Gahpatjavri (regulerte)	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	Risiko
	229-61730-L	Mohkkejávri	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	Risiko
	229-2314-L	Lille Måsevatn	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	Risiko
	229-111-R	Válljohka (fra Lille Måsevatn)	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	Risiko
	229-3-R	Friarfjordelva/Irgavuo njohka	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	Risiko
	229-3-R	Friarfjordelva/Irgavuo njohka	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	Risiko
	230-28-R	Fosselva - bekkefelt	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	Risiko
	230-42-R	Fosselva-Sarvvesjohka	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	Risiko
	230-2327-L	Reinoksvatna	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	Risiko
	230-2328-L	Fossvatnet	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	Risiko

	227-2307-L	Kjæsvatnet	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Porsanger/ Lebesby	Risiko
	228-80-R	Storelva- sideelv ved nedlagt avfallsfylling	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	Risiko
	229-20-R	Adamselva mellom Suololuoppal og Meađđenluoppal	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	Risiko
	231-71-R	Elvevågelva (Gamvikelva)	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Gamvik	Risiko
	231-26-R	Nordmannsethvatnet bekkefelt	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Gamvik	Mulig risiko
	231-122-R	Svarthollelva	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Gamvik	Ingen risiko
	0422021200-2-C	Mehamn havn	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Gamvik	Risiko
	0422021200-7-C	Veivikneset (Mehamn)	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Gamvik	Risiko
	0424010200-C	Reinøysundet	Varangerhalvøya	Vardø	Risiko
	239-37-R	Komagelva- Stuorrajohka nedre	Varangerhalvøya	Vardø	Risiko
	238-44-R	Bardvikelva m/ Bardvikvannet og Mellomvannet samt bekkefelt	Varangerhalvøya	Vardø	Risiko

	239-53-R	Kramvikelva	Varangerhalvøya	Vardø	Risiko
	240-106-R	Vestre Jakobselv- Ánnejohka - Hamna	Varangerhalvøya	Vadsø	Risiko
	0424020100-14-C	Skittenelv deponi	Varangerhalvøya	Vadsø	Risiko
	239-35-R	Skallelva-Gállojohka nedre	Varangerhalvøya	Vadsø	Risiko
	237-2423-L	Oardujávri	Varangerhalvøya	Vadsø, Berlevåg, Tana, Båtsfjord	Risiko
	239-63018-L	Vasavannet- Riddujávri	Varangerhalvøya	Vadsø	Risiko
	0424020100-18-C	Varangerfjorden-ytre	Varangerhalvøya	Vadsø	Risiko
	0424020100-4-C	Kiberg	Varangerhalvøya	Vadsø	Udefinert
	0424020100-12-C	Ekkerøy yttersida	Varangerhalvøya	Vadsø	Udefinert

	0424020200-C	Vadsø havn	Varangerhalvøya	Vadsø	Risiko
	0424020100-7-C	Vadsø havn øst	Varangerhalvøya	Vadsø	Udefinert
	0424020100-15-C	Vadsø - øya vest	Varangerhalvøya	Vadsø	Risiko
	239-27-R	Ridelva-Riddujohka	Varangerhalvøya	Vadsø	Risiko
	239-63-R	Vasaelva	Varangerhalvøya	Vadsø	Risiko
	239-41-R	Skallelva-Gállojohka midtre	Varangerhalvøya	Vadsø	Risiko

	238-46-R	Sandfjordelva - Dávatjohka nedre	Varangerhalvøya	Båtsfjord	Risiko
	237-46-R	Syltefjordelva/Oarduj ohka	Varangerhalvøya	Båtsfjord	Risiko
	236-69-R	Kongsfjordelva	Varangerhalvøya	Berlevåg	Risiko
	236-69-R	Kongsfjordelva	Varangerhalvøya	Berlevåg	Risiko

	Hele vassdraget	Kongsfjordelva	Varangerhalvøya	Berlevåg	
	236-2420-L	Geatnjajávri øst	Varangerhalvøya	Berlevåg	Risiko
	236-2421-L	Store Buevannet	Varangerhalvøya	Berlevåg	Risiko
	236-2422-L	Buetjern	Varangerhalvøya	Berlevåg	Mulig risiko
	236-54297-L	Lille Buevannet	Varangerhalvøya	Berlevåg	Risiko
	236-62759-L	Geatnjajávri- vest	Varangerhalvøya	Berlevåg	Risiko
	236-54-R	Botnelva	Varangerhalvøya	Berlevåg	Risiko
	236-65-R	Hergeelva	Varangerhalvøya	Berlevåg	Risiko
	236-62778-L	Nástejávri/Stjernevan n	Varangerhalvøya	Tana	Ingen risiko

	236-83-R	Buevasselva	Varangerhalvøya	Berlevåg	Risiko
	0423020200-8-C	Neptunbukta	Varangerhalvøya	Båtsfjord	Risiko
	0423020200-7-C	Neptunbukt-Foma	Varangerhalvøya	Båtsfjord	Risiko
	0423020200-5-C	Båtsfjorden-indre	Varangerhalvøya	Båtsfjord	Risiko
	0423020200-6-C	Båtsfjorden-ytre-havn	Varangerhalvøya	Båtsfjord	Risiko
	240-105-R	Vestre Jakobselv (Vasselvkulpen- Jakobselvkroken)	Varangerhalvøya	Vadsø, Nesseby	Risiko

	240-107-R	Vestre Jakobselv- Ánnejohka - (munning - Vasselvkulpen)	Varangerhalvøya	Vadsø	Risiko
	240-107-R	Vestre Jakobselv- Ánnejohka - (munning - Vasselvkulpen)	Varangerhalvøya	Vadsø	Risiko
	240-94-R	Vestre Jakobselv øvre	Varangerhalvøya	Vadsø, Nesseby	Risiko
	241-17-R	Bergebyelva-nedre del	Indre Varangerfjord	Nesseby	Ingen risiko
	241-28-R	Bergebyelva-øvre	Indre Varangerfjord	Nesseby	Ingen risiko
	241-69-R	Vessterelva-øvre	Indre Varangerfjord	Nesseby	Ingen risiko
	241-13-R	Vesterelva - Njidggujohka	Indre Varangerfjord	Nesseby	Ingen risiko
	242-56-R	Reahpenjohka - Reppenelva	Indre Varangerfjord	Nesseby	Ingen risiko
	241-19-R	Hildurbekken	Indre Varangerfjord	Nesseby	Mulig risiko

	0422010300-8-C	Honningsvåg havn	Måsøy og Magerøya	Nordkapp	Risiko
	0421000032-4-C	Gjesvær	Måsøy og Magerøya	Nordkapp	Udefinert
	0422010200-C	Nordvågen	Måsøy og Magerøya	Nordkapp	Risiko
	0422010200-C	Nordvågen	Måsøy og Magerøya	Nordkapp	Risiko
	0421031100-1-C	Vester-Lafjorden	Måsøy og Magerøya	Nordkapp	Risiko

	0421031100-1-C	Vester-Lafjorden	Måsøy og Magerøya	Nordkapp	Risiko
	220-6-R	Austerelva - Bealjaidjohka	Måsøy og Magerøya	Måsøy	Risiko
	218-12-R	Russelva	Måsøy og Magerøya	Kvalsund	Risiko
	221-7-R	3 vanns bekken Honningsvåg	Måsøy og Magerøya	Nordkapp	Risiko
	0421030300-C	Havøysundet	Måsøy og Magerøya	Måsøy	Risiko
	220-190-R	Lafjordelva	Måsøy og Magerøya	Nordkapp	Risiko
	220-11-R	Lafjordelva nedre - Lávvárjohka	Måsøy og Magerøya	Nordkapp	Mulig risiko
	220-2334-L	Lafjordvatnet	Måsøy og Magerøya	Nordkapp	Risiko

	220-2336-L	Bealjaidjavri	Måsøy og Magerøya	Måsøy	Risiko
	220-59137-L	Lávvarjávvrit	Måsøy og Magerøya	Nordkapp/ Porsanger	Risiko
	220-189-R	Elv mellom Lavvarjavvrit og Lafjordvatnet	Måsøy og Magerøya	Nordkapp	Risiko
	222-59079-L	Ørretvatnet	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	Nordkapp	Risiko
	222-220-R	Stráanddajohka nedre deler	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	Nordkapp	Risiko
	222-2343-L	Holmevatnet	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	Nordkapp	Risiko
	224-24-R	Luostejohka	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	Porsanger	Risiko
	224-196-R	Gagga bekkefelt	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	Porsanger	Ingen risiko
	224-186-R	Brennelv	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	Porsanger	Ingen risiko

	224-11-G	Gairasmoen avfallsdeponi	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	Porsanger	Risiko
	222-241715-L	Juggejávrrit / veidnes avfallsplass	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	Porsanger	Risiko
	224-2354-L	Gaggajávri	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	Porsanger	Risiko
	224-194-R	Sarvvesbekkefelt	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	Porsanger	Ingen
	222-15-R	Indre Sortvik Nord	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	Porsanger	Risiko
	222-192-R	Ytre Nordmannset bekk med utløp til sjø	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	Porsanger	Ingen risiko
	224-259-R	Vuolit Harrejohka - Harrejohka nedre	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	Porsanger	Ingen risiko

	223-12-R	Stabburselva - Rávttosjohka - nedre	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	Porsanger	Ingen risiko
	224-22-R	Lakselv	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	Porsanger	Ingen risiko
		Lakselva (hele vassdraget)	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	Porsanger	
	225-12-R	Børselva - nedre deler	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	Porsanger	Ingen risiko
	0424020700-C	Jarfjorden	Pasvik	Sør-Varanger	Udefinert
	246-84-R	Rastevannsbekken/M attisbekken	Pasvik	Sør-Varanger	Ingen risiko
	246-79-R	Stalvannsbekken	Pasvik	Sør-Varanger	Mulig risiko
	246-88-R	Gjøkbekken/ Gjøkvasselva	Pasvik	Sør-Varanger	Udefinert
	247-52-R	Gardsjøbekken (nedre)	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko

	0424030500-5-C	Bøkfjorden midtre	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	246-59-R	Langfjordenelva	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	246-127-R	Loken	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	246-44-R	Bekk til Straumsbukta	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	246-77-R	Strand avfallsdeponi	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	0424030700-2-C	Prestøya industriområde	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	246-81-R	Pasvikelva ovenfor Hestefossdammen	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	246-82-R	Pasvikelva	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	246-2441-L	Vaggetem	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	246-2442-L	Fjørvatnet	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko

	246-2444-L	Klistervatnet – Bjørnevattnet	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	246-2445-L	Bjørnevattnet	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	246-2448-L	Langvatnet	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	246-2449-L	Hasetjørna	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	246-65230-L	Fossevatn	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	246-65242-L	Svanevatn	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko

	246-65299-L	Hestefossdammen	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	247-4-R	Karpelva	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	247-17-R	Grense Jakobselv	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	246-59-R	Langfjordelva	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	246-29-R	Sandneselva nedre	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	247-2474-L	Store Valvatn	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	247-2469-L	Viksjøen	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
		Store			

	247-2473-L	Kobbholmsvatnet	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	247-64392-L	Trillingvatnet	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	246-64273-5-L	Prestvatnet	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	246-64230-L	Førstevatn	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	246-64273-6-L	Andrevatn	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	246-64678-L	Firkantvatn	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	247-208394-L	Navnløs innsjø på Valvasshøgda	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	246-2460-L	Ørnevatnet	Pasvik	Sør-Varanger	Risiko
	0424020100-10-C	Bugøynes havn	Neiden	Sør-Varanger	Risiko
	242-52-R	Tytterbørsletta, Bugøynes avfallsplass	Neiden	Sør-Varanger	Risiko
	243-5-R	Fållejohka	Neiden	Sør-Varanger	Risiko
	244-43-R	Goassajohka	Neiden	Sør-Varanger	Risiko
	244-54-R	Neiden avfallsfylling	Neiden	Sør-Varanger	Risiko
	243-216390-L	Suohpajeaggi	Neiden	Sør-Varanger	Risiko

	244-33-R	Neidenelva - nedre	Neiden	Sør-Varanger	Ingen risiko
	244-39-R	Neiden	Neiden	Sør-Varanger	Ingen risiko
	244-56-R	Munkelva	Neiden	Sør-Varanger	Ingen risiko
	243-15-R	Klokkarelva	Neiden	Sør-Varanger	Ingen risiko
	242-6-R	Duttajohka	Neiden	Nesseby	Risiko
	244-29-R	Gearretjohka	Neiden	Sør-Varanger	Risiko
	244-34-R	Gallutjohka	Neiden	Sør-Varanger	Risiko

	242-2426-L	Låddejavri	Neiden	Nesseby	Risiko
	244-2431-L	Gårddejávri	Neiden	Sør-Varanger	Risiko
	244-2435-L	Gearretjavri	Neiden	Sør-Varanger	Risiko
	244-63880-L	Gállotjávrrit- innsjø mellom Gállotjávri og Ucca Gállotjávri	Neiden	Sør-Varanger	Risiko
	244-64036-L	Ucca Gallutjavri	Neiden	Sør-Varanger	Risiko
	244-792-L	Gállotjávri	Neiden	Sør-Varanger	Risiko
	242-7-R	Láddegurra (Bugøyfjord)	Neiden	Nesseby / Sør-Varanger	Risiko
	0420021300-C	Hammerfest Havn	Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland	Hammerfest	Risiko

	0420031600-2-C	Rypefjorden	Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland	Hammerfest	Risiko
	217-55458-L	Storvannet	Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland	Hammerfest	Risiko
	216-10-R	Risdalselva nedre del	Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland	Hasvik	Risiko
	217-9-R	Storvikvatn/ Straumsnes (Strømsnes) avfallsdeponi	Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland	Hammerfest	Risiko
	217-7-R	Årresjæelva	Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland	Hammerfest	Risiko
	213-2263-L	Brennsvikvatnet	Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland	Kvalsund	Risiko
	213-51-R	Brennsvikelva	Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland	Kvalsund	Risiko
	0420030900-C	Korsfjorden	Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland	Alta	Risiko
	213-2259-L	Storvatnet - Porsavatn	Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland	Kvalsund	Risiko
	213-55875-L	Bjørnstadvatnet	Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland	Kvalsund	Risiko

	213-14-R	Porsa-mellom Gruvvatnet og Storvatnet	Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland	Kvalsund	Risiko
	213-75-R	Porsa-nedre deler	Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland	Kvalsund	Risiko
	213-50-R	Repparfjordelva nedenfor Skáidi	Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland	Kvalsund	Udefinert
	213-50-R	Repparfjordelva nedenfor Skáidi	Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland	Kvalsund	Udefinert

Disse vannforekomstene kandidater til SMVF. Vannregionutvalget Finnmark ønsker at alle kSMVI

	216-2537-L	Little Eggevatn	Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland	Hasvik	Risiko
	216-2538-L	Store Eggevatn	Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland	Hasvik	Risiko
	217-2269-L	Vestfjelldammen	Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland	Hasvik	Risiko
	217-2270-L	Rundvatnet	Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland	Hasvik	Risiko

	216-5-R	Storelva	Sørøya/Seiland/ Kvaløya med innland	Hasvik	Risiko
	217-2271-L	Glimmervatnet	Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland	Hammerfest	Risiko
	217-4-R	Storelva, nedre	Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland	Hammerfest	Risiko
	217-74-R	Storelva, øvre	Sørøya/ Seiland/ Kvaløya med innland	Hammerfest	Risiko
	222-176-R	Tverrelva	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	Nordkapp	Risiko
	212-23-R	Altaelva nedenfor Altadammen	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	Risiko

236-75-R	Geadnjeelva	Varangerhalvøya	Berlevåg	Risiko
----------	-------------	-----------------	----------	--------

Tilstands- vurdering	Påvirknings-type	kSMVF?	Miljømål	Unntak fra miljømål	Årsak til unntak
Udefinert	Uregistrert vassdragsregulering, magasin/dam uten regler for oppdemming/ vannslipping	Nei, men må vurderes av sektor	GØP 2021		
Udefinert	Kanalisering, erosjonssikringer og flomverk	Ja	GØP 2021	Nei	
Dårlig	Innsnevring og lukking av kjosene påvirker vannmiljøet, Kjosene er lukket på minst to steder. Se fig 2.8 NVE rapport 11/2007	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Utslipp fra annen punktkilde (Alta lufthavn, PFOS), avrenning fra nedlagt industriområde, avrenning fra industrier	Nei	GØT 2021	Nei	
God	Flomverk og forbygninger	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetsselement 2021	Nei	
Moderat	Flomverk og forbygninger	Nei, men må vurderes av sektor	GØP 2021		
	Avløp fra spredt bebyggelse				
Udefinert	Fisketiltak/terskler	Nei	GØT 2021	Nei	

Udefinert	Avløp fra spredt bebyggelse, avrenning fra husdyrhold	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Avløp fra spredt bebyggelse, kommunalt avløpsvann uten rensing	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Kommunalt avløpsvann uten rensing	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Kommunalt avløpsvann uten rensing	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Kommunalt avløpsvann uten rensing	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Kommunalt avløpsvann uten rensing	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Kommunalt avløpsvann uten rensing	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Kommunalt avløpsvann uten rensing	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Vannkraftregulering	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Vannkraftverksdam	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Vannkraftsdam	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Vannkraftregulering uten minstevannsføring	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Vannkraftsdam	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	

Udefinert	Vannkraftsdam	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Vannkraftregulering	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Avrenning fra bekk til sjø; Kåfjorden. Alta kobberverk, tipper	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Avrenning fra gruver + søppelfylling	Nei	GØT 2021	Nei	
Oppnår ikke god kjemisk tilstand, udefinert økologisk tilstand	Utslipp fra industri (ikke-IPPC)	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Utslipp fra industri (ikke-IPPC)	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Vannkraftregulering uten minstevannsføring	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Søppelfylling	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Avrenning og utslipp fra fiskeoppdrett	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Avrenning og utslipp fra fiskeoppdrett	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Demning har trolig ført til fiskevandringshinder	Nei	GØT 2021	Nei	

Udefinert	Søppelfylling	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Søppelfylling	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Søppelfylling	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Søppelfylling	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Fiskevandringshinder	Nei	GØT 2021	Nei	
<i>Moderat</i>	<i>Fiskevandringshinder</i>	<i>Nei</i>	<i>GØT 2021</i>	<i>Nei</i>	
<i>Moderat</i>	<i>Fiskevandringshinder</i>	<i>Nei</i>	<i>GØT 2021</i>	<i>Nei</i>	
Moderat	Fiskevandringshinder	Nei	GØT 2021	Nei	
moderat	Fiskevandringshinder	Nei	GØT 2021	Nei	

moderat	Fiskevandringshinder	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Fiskevandringshinder	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Uregistrert vassdragsregulering i Stuevatnet, utbygd vassdrag gir reduksjon av anadrom fisk som når opp i vassdraget	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	laksetrapp	Nei, men må vurderes av sektor	GØP 2021		
Udefinert	Uten minstevannsføring, overføring av vann	Ja	GØP 2021		
Udefinert	Uten minstevannsføring, overføring av vann, fisketerskel	Ja	GØP 2021		
<i>Udefinert</i>	Fisketerskel	Nei	GØT 2021	Nei	
<i>Udefinert</i>	Fisketerskel	Nei	GØT 2021	Nei	

	Uten minstevannsføring, overføring av vann, fisketerskel	Ja (enkelte)	GØP 2021 (for 212-2244-L, 212-583-R)		
	Fysisk inngrep		Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
	Flere		Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
	Avløp fra spredt bebyggelse	Nei		Nei	
	Avløp fra spredt bebyggelse	Nei		Nei	
	Avløp fra spredt bebyggelse	Nei		Nei	
Moderat	Fiskevandringshinder	Nei	Svært god økologisk tilstand 2027	Utsatt frist	Mange naturlige vandringshinder både opp- og nedstrøms gjør at det er liten hensikt å utbedre.
Moderat	Avrenning fra gruver: Miljøgifter, spesielt kobber fra tidligere gruvevirksomhet	Nei	GØT 2027	Utsatt frist	Eierforhold må avklares før tiltak utredes.
Moderat	Avrenning fra gruver: Miljøgifter, spesielt kobber fra tidligere gruvevirksomhet	Nei	GØT 2027	Utsatt frist	Eierforhold må avklares før tiltak utredes.

Udefinert	Overføring av vann	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Regulering, Faføring av vatn til Kongsfjord	Ja	GØP 2021		
Udefinert	Regulering, Fraføring av vatn til Kongsfjord	Ja	GØP 2021		
Udefinert	Overføring av vann	Nei, men må vurderes av sektor	GØP 2021	GØP skyldes påvirkning fra vannkraft	
Udefinert	Sjøppelfylling	Nei	Svært god økologisk tilstand 2021	Nei	
Udefinert	Sjøppelfylling	Nei	Svært god økologisk tilstand 2021	Nei	
Udefinert	Sjøppelfylling	Nei	Svært god økologisk tilstand 2021	Nei	
Udefinert	Sjøppelfylling	Nei	Svært god økologisk tilstand 2021	Nei	
Udefinert	Sjøppelfylling	Nei	GØT 2021	Nei	
God	Introdusert art (Hvitfinnet steinulke)	Nei	Svært god økologisk tilstand 2021	Nei	
	Introdusert art (Pukkellaks)				
	Introdusert art (Hvitfinnet steinulke)				

God	Introdusert art (Pukkellaks)	Nei	Svært god økologisk tilstand 2021	Nei	
	Avløp fra spredt bebyggelse				
Udefinert	Introdusert art (Pukkellaks)	Nei	Svært god økologisk tilstand 2021	Nei	
Udefinert	Berørt av Kongsfjordreguleringen	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat økologisk tilstand, oppnår ikke god kjemisk tilstand	Avrenning fra industrier	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Avrenning fra diffus kilde (prioriterte miljøgifter)	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Kommunalt avløpsvann uten rensing	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Kommunalt avløpsvann uten rensing, avløp fra spredt bebyggelse	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
	Kommunalt avløpsvann uten rensing, avløp fra spredt bebyggelse				
	Kommunalt avløpsvann uten rensing, avløp fra spredt bebyggelse				
	Introdusert art (Pukkellaks)				

	Forurensning				
	Flere				
Udefinert	Avløp fra spredt bebyggelse	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
	Avløp fra spredt bebyggelse				
	Introdusert art (Pukkellaks)				
God	Avløp fra spredt bebyggelse	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Moderat	Fiskevandringshinder	Nei	Svært god økologisk tilstand 2021	Nei	
Moderat	Fiskevandringshinder	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Moderat	Bekkelukking	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	

Moderat	Fiskevandringshinder	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Moderat	Fiskevandringshinder	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Moderat	Fiskevandringshinder	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Moderat	Fiskevandringshinder	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Udefinert	Forbygninger, flomverk og kanalisering	Nei	GØP 2021		
Udefinert	Vandringshinder grunnet regulering lenger opp i vassdraget	Nei	GØP 2021		
Moderat	Fysiske inngrep	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Fysiske inngrep, berørt av Kongsfjordreguleringen	Nei	GØP 2021		
Udefinert	Fysiske inngrep	Ja	GØP 2021	Nei	
Udefinert	Fysiske inngrep	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Moderat	Fysiske inngrep	Nei	GØT 2021	Nei	

Moderat	Forurensning	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Forurensning	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Elveforbygning, flomverk og kanalisering	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Moderat	Fiske	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Moderat	Fiske	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Moderat	Fiske	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Moderat	Fiske	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Moderat	Fiske	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Moderat	Fiske	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Moderat	Fiske	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Moderat	Fiske	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
	Sjøpelfylling		Svært god		

Udefinert	Avløp fra spredt bebyggelse	Nei	økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
	Avløp fra spredt bebyggelse				
Udefinert	Sjøpelfylling	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Udefinert	Forsøpling - krigsmateriell	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Udefinert	Forsøpling - krigsmateriell	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Moderat	Fiskevandringshinder	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Moderat	Fiskevandringshinder	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Udefinert	Fisketiltak /Fisketerskler	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Svært god	FMFI må kvalitetssikre påvirkninger og risikovurdering, jf. brev fra Mdir	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Moderat	Fiskevandringshinder	Nei	GØT 2021	Nei	

Udefinert	Søppelfylling	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Søppelfylling	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Søppelfylling	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Uten minstevannsføring	Ja	GØP 2027		
Udefinert	Uten minstevannsføring	Ja	GØP 2027		
God	Vannkraftregulering uten minstevannsføring	Ja	GØP 2027		
	Fysiske inngrep: Uten minstevannsføring	Nei, men må vurderes av sektor	GØP 2027		
Udefinert	Uten minstevannsføring	Ja	GØP 2027		
Udefinert	Fysiske inngrep - Overføring av vann	Ja	GØP 2027		
Udefinert	Vannkraftsdam	Ja	GØP 2027		

Udefinert	Vannkraftsdam	Ja	GØP 2027		
Udefinert	Vannkraftsdam	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Vannkraftsdam	Nei	GØT 2021	Nei	
Svært god	Vannføringsregulering	Nei	Svært god økologisk tilstand 2021	Nei	
Udefinert	Fisketiltak/terskler	Ja	GØP 2027	Utsatt frist (2027) jf. § 9	Ingen effekt av fisketrapp før økt vannslipp
Udefinert	Uten minstevannsføring	Ja	GØP 2027	Utsatt frist (2027) jf. § 9	
Udefinert	Uten minstevannsføring	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Uten minstevannsføring	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Vannkraftsdam	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Vannkraftsdam	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	

Moderat	Forurensning (prioriterte miljøgifter)	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Forurensning (prioriterte miljøgifter)	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Vannkraftregulering	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Fiskevandringshinder	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Fysiske inngrep	<i>Må vurderes</i>	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Fiskevandringshinder	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Avrenning og utslipp fra transport/infrastruktur	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Sjøpølfylling	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Avrenning fra diffus kilde, avrenning fra nedlagt industriområde, søppelfyllinger, Utslipp fra industri (ikke-IPPC)	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Introdusert art (Pukkellaks)	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
	Fiske (m.m)				
Udefinert	Fiskevandringshinder	Nei	GØT 2021	Nei	

Moderat	Fiskevandringshinder	Nei	GØT 2021	Nei	
Dårlig	Fysisk inngrep/ erosjonssikringstiltak	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Udefinert	Sjøpelfylling	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Introdusert art (Pukkellaks)	Nei	GØT 2021	Nei	
	Fiske				
Udefinert	Fiske	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Fiske	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Avrenning fra diffus kilde - målinger av prioriterte stoffer over grenseverider antyder ukjent kilde til forurensning	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Avrenning fra diffus kilde - målinger av prioriterte stoffer over grenseverider antyder ukjent kilde til forurensning	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Avrenning fra diffus kilde - målinger av prioriterte stoffer over grenseverider antyder ukjent kilde til forurensning	Nei	GØT 2021	Nei	

Moderat	Avrenning fra annen diffus kilde	Ja	GØT 2021	(SMVF-status ikke avklart)	
	Punktutslipp (avløp) direkte til sjø, kommunalt avløpsvann uten rensing				
Udefinert	Kommunalt avløpsvann uten rensing	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Avrenning fra diffus kilde - målinger av prioriterte stoffer over grenseverider antyder ukjent kilde til forurensning	Nei	GØT 2021	Nei	
	Utslipp fra punktkilde (avløp)				
	Søppelfylling				
Moderat	Fiske	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Fiske	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Fiske	Nei	GØT 2021	Nei	
	Introdusert art (Pukkellaks)				

Moderat	Introdusert art (Pukkellaks)	Nei	GØT 2021	Nei	
	Fiske				
Dårlig	Introdusert art (Pukkellaks)	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Fiskevandringshinder (terskel i Kokfiskholla)	Ja	GØP 2015	Nei	
Udefinert	Introdusert art (Pukkellaks)	Ja	GØP 2015	Nei	
	Med minstevannsføring	Ja	GØP 2015		

	Vannkraft/ minstevannsføring	Ja	GØP 2015 (med minstevannsføring er miljømål nådd)		
Udefinert	Vannføringsregulering, vannkraftverksdam	Ja	GØP 2021		
Udefinert	Vannføringsregulering, vannkraftverksdam	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Vannføringsregulering, vannkraftverksdam	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Vannføringsregulering, vannkraftverksdam	Ja	GØP 2027		
Udefinert	Vannføringsregulering, vannkraftverksdam	Ja	GØP 2021		
Moderat	Fiskevandringshinder	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Fiskevandringshinder	Nei	GØT 2027	Utsatt frist (§ 9)	For kostbart tiltak
Svært god	Berørt av Kongsfjordreguleringen	Nei	Svært god økologisk tilstand 2021	Nei	

Dårlig	Vannkraftregulering	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
Moderat	Sediment forurenset av PCB, PAH og Cd. Ellers påvirket av utslipp fra industri, og landinnvinning	Nei	GØT 2027	Utsatt frist	<i>Prioritering fra sektor</i>
	Utslipp fra industri (ikke-IPPC)				
Moderat	Sediment forurenset av PCB, PAH og Cd. Ellers påvirket av utslipp fra industri, og landinnvinning	Ja	GØT 2027	Utsatt frist	<i>Prioritering fra sektor</i>
Moderat	Forurensning, utslipp fra industri (ikke IPPC).	Nei	GØT 2027	Utsatt frist	<i>Prioritering fra sektor</i>
Moderat	Sedimenter forurenset av PCB og TBT. Ellers påvirket av industriutslipp og avrenning fra diffuse kilder.	Ja	GØT 2027 (SMVF-status ikke avklart)	Utsatt frist.	<i>Prioritering fra sektor</i>
	Utslipp fra industri (ikke-IPPC), kommunalt avløp uten rensing				
Dårlig	Rømt oppdrettslaks	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	

Dårlig	Fisketerskel	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Dårlig	Rømt oppdrettslaks	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
	Rømt oppdrettslaks				
	Introdusert art (Pukkellaks)				
Dårlig	Rømt oppdrettslaks	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Udefinert	Ingen påvirkning	Nei	GØT 2021	Nei	
Svært god	Ingen påvirkning	Nei	Svært god økologisk tilstand 2021	Nei	
Svært god	Ingen påvirkning	Nei	Svært god økologisk tilstand 2021	Nei	
Udefinert	Ingen påvirkning	Nei	GØT 2021	Nei	
Svært god	Ingen påvirkning	Nei	Svært god økologisk tilstand 2021	Nei	
Udefinert	Fiskevandringshinder	Nei	GØT 2021	Nei	

Moderat	Avrenning fra byer/tettsteder	Nei	GØT 2027	Utsatt frist (2027)	Usikkert om effekt av tiltak innen 2021
	Forurensning, utslipp fra industri (ikke IPPC).				
Udefinert	(Utslipp fra industri (ikke IPPC)), Utslipp fra kommunal kloakk	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Utslipp fra industri (ikke-IPPC)	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	rensianlegg 2000 PE, industri (ikke-IPPC)	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Avrenning og utslipp fra fiskeoppdrett	Nei	GØT 2021	Nei	

Udefinert	Avrenning og utslipp fra fiskeoppdrett	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	vannkraft, Uten minstevannføring	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Sjøppelfylling	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Sjøppelfylling	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Industri (ikke IPPC)	Nei	GØT 2021	Nei	
Dårlig	Uten minstevannføring, øverføring av vann, annen påvirkning (lask og ørret bestander påvirket av lav vannføring)	Ja	GØP 2021		
Udefinert	Overføring av vann, annen påvirkning (anadrom fiskebestand)	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Vannkraftsdam	Ja	GØP 2021		

Udefinert	Vannkraftsdam	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Vannkraftsdam	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Vannkraftregulering uten minstevannføring	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Vannkraftsdam	Ja	GØP 2021		
Udefinert	Uten minstevannføring, overføring av vann, annen påvirkning	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Vannkraftsdam	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Med midlertidig minstevannføring	Ja	GØP 2015 (med minstevannføring er miljømål nådd)		
Svært god	Ingen påvirkning	Nei	Svært god økologisk tilstand 2021	Nei	
Svært god	Ingen påvirkning	Nei	Svært god økologisk tilstand 2021	Nei	

Udefinert	Sjøppelfylling	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Sjøppelfylling	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Vannkraftregulering	Ja	GØP 2021		
Svært god	Ingen påvirkning	Nei	Svært god økologisk tilstand 2021	Nei	
Udefinert	Fiskevandringshinder	Nei	GØT 2021	Nei	
Svært god	Fiskevandringshinder	Nei	Svært god økologisk tilstand 2021	Nei	
Svært god	Fiskevandringshinder	Nei	Svært god økologisk tilstand 2021	Nei	

Svært god	FMFI må kvalitetssikre påvirkninger og risikovurdering, jf. brev fra Mdir	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Svært god	FMFI må kvalitetssikre påvirkninger og risikovurdering, jf. brev fra Mdir	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
	Fysiske inngrep		Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Udefinert	Avrenning fra byer og tettstedet	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Udefinert	Avrenning og utslipp fra fiskeoppdrett	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Fiskevandringshinder	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Fiskevandringshinder	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Fiskevandringshinder	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Fiskevandringshinder	Nei	GØT 2021	Nei	

Svært dårlig	Forurensning; utslipp fra punktkilde; utslipp fra industri IPPC	Nei	GØT 2027	Utsatt frist	Avventer resultater fra pågående tiltak
Udefinert	Avrenning fra annen landbrukskilde	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Sjøpøpelfylling	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Annen diffus forurensning (avrenning fra Høybuktknoen)	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Sjøpøpelfylling	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Sjøpøpelfylling	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Introdusert art (Lagesild)	Nei	GØT 2021	Ja	Må vurderes om v/er SMVF
Udefinert	Kraftverksdam	Nei	GØT 2021	Ja	Må vurderes om v/er SMVF
	Introdusert art (Lagesild)				
Udefinert	Introdusert art (Lagesild)	Nei	GØT 2021	Ja	Må vurderes om v/er SMVF
Udefinert	Introdusert art (Lagesild)	Nei	GØT 2021	Ja	Må vurderes om v/er SMVF

Udefinert	Avrenning fra industrier (kobber og nikkel, sannsynligvis fra industri på russisk side)	Nei	GØT 2021	Ja	Må vurderes om v/er SMVF
	Vannkraftsdam				
	Introdusert art (Lagesild)				
Moderat	Vannkraftsdam	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
	Introdusert art (Lagesild)				
Udefinert	Introdusert art (Lagesild)	Nei	GØT 2021	Ja	Må vurderes om v/er SMVF
Udefinert	Introdusert art (Lagesild)	Nei	GØT 2021	Ja	Må vurderes om v/er SMVF
Udefinert	Vannkraftsdam	Nei	GØT 2021	Ja	Må vurderes om v/er SMVF
	Introdusert art (Lagesild)				
Udefinert	vannuttak	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
	Avrenning fra annen landbrukskilde, renseanlegg 2000 PE				

	Introdusert art (Lagesild)				
Udefinert	Introdusert art (Lagesild)	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Introdusert art (Pukkellaks)	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Flomverk og forbygninger	Nei	GØT 2021	Nei	
	Introdusert art (Pukkellaks)				
Udefinert	Introdusert art (Pukkellaks)	Nei	GØT 2021	Nei	
God	Introdusert art (Pukkellaks)	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Vannkraftsdam	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Vannkraftsdam	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
	Sur nedbør			SMVF-status	

Udefinert	Vannkraftsdam	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Vannkraftsdam	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
Moderat	Annen diffus forurensning (antatt dioksinforurensning)	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Annen diffus forurensning (antatt dioksinforurensning)	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Annen diffus forurensning (antatt dioksinforurensning)	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Annen diffus forurensning - krigsmateriell	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Sur nedbør	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Avrenning fra gruver (Sydvaranger AS)	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Avrenning fra nedlagt industriområde	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Sjøpølfylling	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Sjøpølfylling	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Annen diffus kilde: Skytefelt. Brannøvingsplass.	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Sjøpølfylling	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Sjøpølfylling	Nei	GØT 2021	Nei	

Udefinert	Introdusert art (Pukkellaks)	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
	Renseanlegg 2000 PE				
	Flere				
Udefinert	Introdusert art (Pukkellaks)	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
God	Introdusert art (Pukkellaks)	Nei	GØT 2021	Nei	
Svært god	Introdusert art (Pukkellaks)	Nei	Svært god økologisk tilstand 2021	Nei	
Udefinert	Overføring. Uten minstevannføring.	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Overføring. Uten minstevannføring.	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Overføring. Uten minstevannføring.	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	

Udefinert	Vannkraftsdam. Vannføringsregulering	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Vannkraftsdam. Vannføringsregulering	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Vannkraftsdam. Vannføringsregulering	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Vannføringsregulering	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Vannføringsregulering	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Vannføringsregulering	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	vassdragsregulering	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	avrenning fra byer/tettsteder, Utslipp fra renseanlegg.	Ja	GØT 2027 (SMVF- status ikke avklart)	Utsatt frist	Har ikke nok data for å kunne vurdere tiltak.
	Forurensning, avrenning fra diffuse kilder, avrenning fra nedlagt industriområde,forurensing fra havneaktivitet. Avrenning fra punktkilder,Utslipp fra industri ikke IPPC.				

Moderat	Forurensning, avrenning fra diffuse kilder, avrenning fra nedlagt industriområde/, avrenning fra byer/tettsteder, forurensning fra havneaktivitet. Avrenning fra punktkilder, Utslipp fra renseanlegg.	Ja	GØT 2027 (SMVF-status ikke avklart)	Utsatt frist	Har ikke nok data for å kunne vurdere tiltak.
	Industri (ikke-IPPC)				
God	Diffus foruresning: avløp og brøytesnø	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Sjøpølfylling	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Sjøpølfylling	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Sjøpølfylling	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Annen påvirkning: Fiskevandringshinder i utløpselv	Nei	GØT 2021	Nei	
Moderat	Annen påvirkning: Fiskevandringshinder	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Industri (ikke-IPPC)	Nei	GØT 2021	Nei	
Udefinert	Vannkraftsdam	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Vannkraftsdam	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	

Udefinert	Vannkraftregulering uten minstevannføring	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Uten minstevannføring	Ja	GØT 2021	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Flere	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	
Udefinert	Flere	Nei	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement 2021	Nei	

F skal foreslås til problemkartlegging for å avklare økologisk tilstand og avdekke behovet for å utrede ytterligere

Udefinert	Vannkraftsdam	Ja	Standard miljømål (minst GØT)	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Vannkraftsdam	Ja	Standard miljømål (minst GØT)	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Vannkraftsdam	Ja	Standard miljømål (minst GØT)	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Vannkraftsdam	Ja	Standard miljømål (minst GØT)	SMVF-status ikke avklart	

Udefinert	Overføring av vann	Ja	Standard miljømål (minst GØT)	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Vannkraftsdam	Ja	Standard miljømål (minst GØT)	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Uten minstevannsføring	Ja	Standard miljømål (minst GØT)	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Uten minstevannsføring	Ja	Standard miljømål (minst GØT)	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Overføring av vann	Ja	Standard miljømål (minst GØT)	SMVF-status ikke avklart	
Udefinert	Overføring av vann	Ja	Standard miljømål (minst GØT)	SMVF-status ikke avklart	

Udefinert	Overføring av vann	Ja	Svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetsselement 2021	SMVF-status ikke avklart	
-----------	--------------------	----	--	-----------------------------	--

Brukermål	Tiltak nr	Tiltaks_ID	Tiltak	Effekt av tiltak	Effekt tallfestet (kg, m, e.l.)
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Kraftverket har ikke konsesjon. Vurdere effekt av regulering på vannstreng, og evt. avbøtende tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Justeringer og utvidelser av eksisterende miljøtiltak.		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		<i>Ikke oppgitt</i>	Regulerings-undersøkelser, bestandsovervåking	Pålegg gående, undersøkelser, bestands-overvåking foregår.	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		<i>Ikke oppgitt</i>	Ombygging/fjerning av erosjonssikringer og flomverk		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT334	Bygge to pumpestasjoner og ledningsanlegg mellom Øvre Alta og Salkobekken, samt ledningsanlegg over Thomasbakken. Spredte avløp tilknyttes og føres til renseanlegg Alta vest. Usikkerhet i felles planlegging med Statens vegvesen.		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT345	Vedlikehold av fisketrapper		Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		MT336	Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav § 29		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT333	Bygge et nytt hovedkloakkrør, for så å tilknytte spredte avløp til dette.		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT332	Etablere rensing av utslipp i Talvik (minirensanlegg), flytte utslipp på dypere vann.		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT335	bygge nytt rensanlegg tilpasset pe-belastningen i området		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	samling av avløp fra Skaialuft og Tollevika	Renset avløpsvann	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	samling av avløp fra Gakori og Bossekop	Renset avløpsvann	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	samling av avløp fra Apanes	Renset avløpsvann	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	samling av avløp fra Hjemmeluft	Renset avløpsvann	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status	Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT53, MT57	Kartlegge og risikovurdere sigevann fra aktuelle deponi. Gjøre tiltak for å redusere eventuell risiko. + Tilsyn og nødvendige konsesjonsrevisjoner hos virksomheter med utslipp til vannforekomsten		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT52, MT74	Utslippsreducerende tiltak hos virksomhet. + Føre tilsyn med virksomheter som faller inn under forurensningsforskriftens kap. 29 om mekanisk overflatebehandling (inkludert skipsverft). I tillegg er mudring gjennomført i 2013.		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT74	Føre tilsyn med virksomheter som faller inn under forurensningsforskriftens kap. 29 om mekanisk overflatebehandling (inkludert skipsverft)		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT171/ MT130	Midlertidig reduksjon/opphevet av produksjon på oppdrettslokalitet/Overvåkning av organisk påvirkning på standard bløtbunnslokaliteter og resipienter		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT 57	Tilsyn og nødvendige konsesjonsrevisjoner hos virksomheter med utslipp til vannforekomsten		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Vurdere fiskepassasje. Trolig er dette vanskelig å bygge.		Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT296	Heve vannspeilet ved å bygge terskel på 50 cm på brekket. Bygge sikring på sidene. Bruke stedlige masser og stein nedstrøms både til sikring på sidene og til terskelen. Prioriteringsgrad Viktig gyte- og oppvekstforhold i bekken	Fjerning av vandringshinder vil bedre tilstanden også i de to elvene oppstrøms Dorskajohka og Vaidejohka.	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT296	Se 212-553-R	Se 212-553-R	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT296	Se 212-553-R	Se 212-553-R	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT296	Kommunal veg: Kulvert må skiftes og vegen må sikres. Fv26: Bygge en 30 cm høy terskel. I tillegg bør det lages en kulp på fra kulvertutløp/fall til brekket. Bruke stein til sikring langs begge sidene. Fulle kulp med mindre stein slikt at den blir egnet som gyteområde. Ingen tiltak på fylkesvei før kommunal vei er utbedret	Fjerning av vandringshinder	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT296	Bruke gravemaskinskuffa til å banke ned «tunga» på kulverten. Terskel på 30 cm må bygges på brekket for å heve vannspeilet. Bruk stedlig masse og stein som sikring på sidene og terskel. Ved heving av vannspeilet må all stein nedenfor kulvertutløp fjernes slik at det blir en dyp kulp ved utløpet	Fjerning av vandringshinder	Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		MT296	Heve vannspeilet ved å bygge terskel på 40 cm på brekket 3 m fra kulvertutløpet. Bruke stedlig masse og stein nedstrøms både til sikring på sidene og til terskelen.	Fjerning av vandringshinder	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT296	Bygge en 40 cm høy terskel 10 meter fra kulvertutløp (på brekket).	Fjerning av vandringshinder	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og behov for ytterligere tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		<i>Ikke oppgitt</i>	Lokkevannføring- og oppvandring		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Bidrar til restaurering av fisketrapp (se neste linje)	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT17, MT345	Restaurering av fisketrapp		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT17	Innkjøp av telleinretning for registrering av fiskebestanden.		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT17	Restaurering av fisketrapp		Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Tiltak i regulerte vassdrag: Endret manøvrering		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT201	Miljødirektoratet foreslår tiltaket "Oppretting av nasjonale vassdrag", som vil gjelde for hele vassdraget (Altaelva)		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Kartlegge status til vann og avløp i Loppa, beskrive hver enkelt kumpunkt, oppgradere kummer.		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Digitalisere avløp, spillvann, overvannsledninger, rehabilitere og oppgradere avløpsnett		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	kum- og sluseutskiftning		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Bytte ut kulvert		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Kunnskapsinnhenting, Problemkartlegging		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Kunnskapsinnhenting, Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		<i>Ikke oppgitt</i>	Kongsfjordregulering påleggsprosess i gang. Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		<i>Ikke oppgitt</i>	Kongsfjordregulering påleggsprosess i gang. Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA 44	MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Kartlegge risiko	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Overvåking/ Uttak etter behov	Følge med på utvikling/ begrense bestanden	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Kartlegge risiko	Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Overvåking/ Uttak etter behov	Følge med på utvikling/ begrense bestanden	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA6	MT88	Tilsyn og kontroll med små avløpsanlegg	Redusert tilførsel av næringssalter	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Overvåking/ Uttak etter behov	Følge med på utvikling/ begrense bestanden	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT 300	Tiltak i forurenset sjøbunn etter nærmere risikovurdering og utarbeidelse av tiltaksplan. Kystverket har konkrete planer om mudring, søknad om mudring vil måtte behandles av Fylkesmannen.		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA14	MT80	Sanering eller oppgradering av ledningsnett	Redusert innlekking av fremmedvann og reduert utlekking av spillvann	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA1	MT 80	Sanering eller rehabilitering av eldre avløpsnett	Redusert innlekking av fremmedvann og reduert utlekking av spillvann	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA2	MT 82	Forlengelse av ledningsnett	Økt tilknytning til renseanlegg	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA3	MT 88	Tilsyn og kontroll med små avløpsanlegg	Redusert tilførsel av næringssalter	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Overvåking/ Uttak etter behov	Følge med på utvikling/ begrense bestanden	Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT201	Miljødirektoratet foreslår tiltaket "Oppretting av nasjonale vassdrag", som vil gjelde for hele vassdraget (Tanaelva)		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA4	MT 88	Forlengelse av ledningsnett	Økt tilknytning til renseanlegg	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA5	MT 88	Tilsyn og kontroll med små avløpsanlegg	Redusert tilførsel av næringssalter	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Overvåking/ Uttak etter behov	Følge med på utvikling/ begrense bestanden	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA6	MT 88	Tilsyn og kontroll med små avløpsanlegg		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA7	MG2	Gjenskape fiskevandring-kulverter	Utbedre kulverter under vegger/jernbane for å reetablere faunapassasje	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA8	MT324	Utbedre kulvert for å sikre fiskevandring	Utbedre kulverter under vegger/jernbane for å reetablere faunapassasje	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA9	MT324	Problemkartlegging	Gjenåpning av kulverter, tunneler o.l., fjerning av menneskeskapt konstruksjoner eller vandringshinder, som for eks gamle terskler, fløtningsdammer osv.	Ikke vurdert

Ikke utarbeidet	TANA10	MT324	Problemkartlegging	Gjenåpning av kulverter, tunneler o.l., fjerning av menneskeskapte konstruksjoner eller vandringshinder, som for eks gamle terskler, fløtningsdammer osv.	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA11	MG2	Gjenskape fiskevandring-kulverter	Utbedre kulverter under vege/jernbane for å reetablere faunapassaje	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA12	MT324	Problemkartlegging	Befaring for å undersøke behov for å utbedre inngrep	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA13	MG2	Utbedre kulvert for å sikre fiskevandring	Utbedre kulverter under vege/jernbane for å reetablere faunapassaje	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Fjerne og ombygge anlegg. Biotoptiltak. Åpne opp gamle flom/elveløp		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Biotoptiltak problemkartlegging		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA34	MT324	Biotoptiltak problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA35	MT324	Problemkartlegging biotoptiltak	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA36	MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA37	MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA38	MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert

Ikke utarbeidet	TANA39	MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA43	MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Biotoptiltak		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA16, 23	MT302, MT 276	Bestandsregulerende tiltak, Internasjonal avtale	Regulering av fisket, med mål om å øke antall gytefisk	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA17, 24	MT302, MT 276	Bestandsregulerende tiltak, Internasjonal avtale	Regulering av fisket, med mål om å øke antall gytefisk	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA18, 25	MT302, MT 276	Bestandsregulerende tiltak, Internasjonal avtale	Regulering av fisket, med mål om å øke antall gytefisk	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA19, 26	MT302, MT 276	Bestandsregulerende tiltak, Internasjonal avtale	Regulering av fisket, med mål om å øke antall gytefisk	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA20, 27	MT302, MT 276	Bestandsregulerende tiltak, Internasjonal avtale	Regulering av fisket, med mål om å øke antall gytefisk	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA21, 28	MT302, MT 276	Bestandsregulerende tiltak, Internasjonal avtale	Regulering av fisket, med mål om å øke antall gytefisk	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA22, 29	MT302, MT 276	Bestandsregulerende tiltak, Internasjonal avtale	Regulering av fisket, med mål om å øke antall gytefisk	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert

Ikke utarbeidet	TANA30	MT 80	Utbedre kulvert for å sikre fiskevandring	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA31	MT 82	Forlengelse av ledningsnett	Økt tilknytning til renseanlegg	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA41	MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet	TANA42	MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Første tiltak: Utrede fiskepotensialet oppstrøms. Bytte ut rørene med et større rør eller betongkulvert	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Terskel. Usikkerhet rundt potensiale. Problemkartlegging?		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT345	Vedlikehold av fisketrapper		Ikke vurdert
Svært god økologisk tilstand		MT201	Miljødirektoratet foreslår tiltaket "Oppretting av nasjonale vassdrag", som vil gjelde for hele vassdraget (Langfjordelva)	Etablering av laksevassdrag for beskyttelse slik at summen av endringer i aktiviteter vass-drageene over tid ikke skal medføre økt men snarere redusert risiko for villaksen	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Gjenskape fiskevandring	Utbedre kulverter under veger/jernbane for å reetablere faunapassasje	Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging (minstevannsføring og biotoptiltak)	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak: Minstevannsføring og biotoptiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging (minstevannsføring og biotoptiltak)	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak: Minstevannsføring og biotoptiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT345	Vedlikehold av fisketrapper		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Utbedre kulverter under veger/jernbane for å reetablere faunapassasje	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Forutsatt forhold for fiske-vandring oppstrøms kulvert, blir tiltak: Bygge en terskel nedstrøms kulvert slik at vannet står gjennom røret.	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT53	Kartlegge og risikovurdere sivevann fra aktuelle deponi. Gjøre tiltak for å redusere eventuell risiko.		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Overvåking/ Uttak etter behov	Følge med på utvikling/ begrense bestanden	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT201, MT302	Miljødirektoratet foreslår tiltaket "Oppretting av nasjonale vassdrag", som vil gjelde for hele vassdraget (Komagelva), samt bestandsregulerende tiltak	Regulering av fisket, med mål om å øke antall gytefisk	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging - eventuelle tiltak må utredes nærmere	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Heve vannspeil ved å anlegge 1-2 terskler		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Erosjonssikringstiltak: Forsterke erosjonssikringsanlegg		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT53	Kartlegge og risikovurdere sigevann fra aktuelle deponi. Gjøre tiltak for å redusere eventuell risiko.		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Overvåking/ Uttak etter behov	Følge med på utvikling/ begrense bestanden	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT302	Bestandsregulerende tiltak	Regulering av fisket, med mål om å øke antall gytefisk	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT302	Bestandsregulerende tiltak	Regulering av fisket, med mål om å øke antall gytefisk	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT302	Bestandsregulerende tiltak	Regulering av fisket, med mål om å øke antall gytefisk	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MP79, MT78	Rensing av urensede utslipp, Sanering/ rehabilitering av eldre vannlednings-nett	Fjerne avløp fra havn	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MP79, MT78	Rensing av urensede utslipp, Sanering/ rehabilitering av eldre vannlednings-nett		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MP79, MT78	Rensing av urensede utslipp, Sanering/ rehabilitering av eldre vannlednings-nett		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT54	Kartlegge og risikovurdere sigevann fra aktuelle deponi. Gjøre tiltak for å redusere eventuell risiko.		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT302	Bestandsregulerende tiltak	Regulering av fisket, med mål om å øke antall gytefisk	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT302	Bestandsregulerende tiltak	Regulering av fisket, med mål om å øke antall gytefisk	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT302	Bestandsregulerende tiltak	Regulering av fisket, med mål om å øke antall gytefisk	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Overvåking/ Uttak etter behov	Følge med på utvikling/ begrense bestanden	Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Overvåking/ Uttak etter behov	Følge med på utvikling/ begrense bestanden	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT302	Bestandsregulerende tiltak	Regulering av fisket, med mål om å øke antall gytefisk	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Overvåking/ Uttak etter behov	Følge med på utvikling/ begrense bestanden	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT345	Restaurering av fisketrapp	Reperasjon av fisketrapp for å sikre bedre vanntilførsel	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Overvåking/ Uttak etter behov	Følge med på utvikling/ begrense bestanden	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT201	Miljødirektoratet foreslår tiltaket "Oppretting av nasjoanle vassdrag", som vil gjelde for hele vassdraget Kongsfjordelva)		Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Påleggsprosess i gang (tiltak og undersøkelser)		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Heve vannspeilet m 50 cm ved å anlegge terskel		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Bygge ny bro		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Kartlegging (referanse mot de regulerte innsjøene)	Avdekke status	Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for biotopiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Kunnskapsinnhenting, problemkartlegging. Det foreslås ytterligere undersøkelser, ytterligere vurdering av kildekontroll. Dette bør i tillegg følges opp med risikovurdering.	Stor	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT 300	Tiltak i forurenset sjøbunn etter nærmere risikovurdering og utarbeidelse av tiltaksplan. Kystverket har konkrete planer om mudring, søknad om mudring vil måtte behandles av Fvlkesmannen.		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Kunnskapsinnhenting, problemkartlegging. Det foreslås ytterligere undersøkelser, ytterligere vurdering av kildekontroll. Dette bør i tillegg følges opp med risikovurdering.	Stor	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Kunnskapsinnhenting, problemkartlegging. Det foreslås ytterligere undersøkelser, ytterligere vurdering av kildekontroll. Dette bør i tillegg følges opp med risikovurdering.	Stor	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Kunnskapsinnhenting, problemkartlegging. Det foreslås ytterligere undersøkelser, ytterligere vurdering av kildekontroll. Dette bør i tillegg følges opp med risikovurdering.		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT 300	Tiltak i forurenset sjøbunn etter nærmere risikovurdering og utarbeidelse av tiltaksplan. Kystverket har konkrete planer om mudring, søknad om mudring vil måtte behandles av Fvlkesmannen.		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT182/ MT184	Overvåkning av risiko for genetisk interaksjon/Forebygge rømming		Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		MG3	Fiskepassasje		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT182, MT184	Overvåkning av risiko for genetisk interaksjon /Forebygge rømming		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT 201	Miljødirektoratet foreslår tiltaket "Oppretting av nasjonale vassdrag", som vil gjelde for hele vassdraget Vestre Jakobselv)	Etablering av laksevassdrag for beskyttelse slik at summen av endringer i aktiviteter vassdragene over tid ikke skal medføre økt men snarere redusert risiko for villaksen	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet			Overvåking/ Uttak etter behov	Følge med på utvikling/ begrense bestanden	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT182/ MT184	Overvåkning av risiko for genetisk interaksjon/Forebygge rømming		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT345	Fiskepassasje		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MG3	Fiskepassasje		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MG3	Fiskepassasje		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT345	Vedlikehold av fisketrapper		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT345	Vedlikehold av fisketrapper		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Skifte rør		Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Tiltak kommunalt avløpsnett: forlengelse av utslippsledning, samle avløp, legging av avskjrende ledninger for samling av separatutslipp, legging av pumpeledninger og tilhørende pumpestasjoner, rensing av utslipp. Renseanlegg/utslipp: bygge renseanlegg, forlenge utslippsledning, etablere dyputslipp. Rehabilitering av eldre nett.		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Overvåking. Deler av havna er ryddet opp i forbindelse med farleddsmudring. Opprydding av ytteligere områder kan være aktuelt		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Tiltak kommunalt avløpsnett: Saneringstiltak, nye ledninger/ forlengelse av ledningsnett; pålegg i spredt bebyggelse. Renseanlegg/Utslipp: Montering av resnseanlegg, legging av pumpeledninger og tilhørende pumpestasjoner. Rehabilitering av avløpsledninger. Pålegg til Fiskeribedrift til å tilknytte sanitærvløpet til det kommunale avløpsnettet og prosessvannet må renses via eget renseanlegg.		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Tiltak kommunalt avløpsnett: samle utslipp. Bygge renseanlegg (550pe), rehabilitering		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT57	Tilsyn og nødvendige konsesjonsrevisjoner hos virksomheter med utslipp til vannforekomsten		Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		MT171/ MT130/ MT128	Midlertidig reduksjon/opphe�r av produksjon på oppdrettslokalitet/Høsting		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Biotoptiltak		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT300, MT324	Tiltak i forurenset sjøbunn etter nærmere risikovurdering og utarbeidelse av tiltaksplan. Det meste av vannforekomsten er mudret, men Fylkesmannen har gitt pålegg om opprydning ved Havøysund patentslipp. I tillegg gjenstår dokumentasjon av tilstand etter mudring.		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Minstevannføring. Biotoptiltak		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak og evt. gi pålegg om unders�kkelser	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Biotoptiltak		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak.	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Identifisering og gjennomføring av tiltak som letter fiskens oppgang fra Gaggavann	Bedre gyteforholdene for ørret	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT345	Vedlikehold av fisketrapper		Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		MT55 evt. MT53	Deponier med etterdrift. Følge opp gjeldende regelverk for etterdrift og sivevannskontroll. Evt. Kartlegging og risikovurdering av deponi. Gjøre tiltak		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Prøvefiske hvert fjerde år, Årlig tynningsfiske av røye, Årlig utsetting av ørret.	Overvåke utviklingen, bedre kondisjonen på røya, fremme ørretbestanden	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Identifisering og gjennomføring av tiltak som letter fiskens oppgang fra Gaggavann	Bedre gyteforholdene for ørret	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Bygge terskel på ca. 1 meter på brekket og en terskel på 50 cm 2 - 3 meter nedenfor brekket. Vannet bør stå inn i kulverten. God tilgang på stedlig masse og stein finnes nedstrøms så det anbefales å bruke denne både til byggingen av tersklene og til støttesikring langs sidene. Minimumsdybde i kulpen bør være 50 cm.	Fjerning av vandringshinder	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Skifte kulvert med større diameter og legge røret dypere - skråning må tilpasses slik at det ikke blir for sterk strøm.	Fjerning av vandringshinder	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet			Bygges terskel på 30 cm nedstrøms kulvert, samt sikring av sidene. Betingelser at også kulvert under skogsbilveg nedenfor må utbedres. Eventuell utbedring må samordnes med kommunen og Miljødirektoratet (forurensing)	Fjerning av vandringshinder	Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		MT201	Oppretting av nasjonale laksevassdrag (gjelder for hele Stabburselva)		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT201	Oppretting av nasjonale laksevassdrag (gjelder for hele Lakselva)		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Fiskeutsetting		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT201	Oppretting av nasjonale laksevassdrag (gjelder for hele Børselva)		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT57	Tilsyn og nødvendige konsesjonsrevisjoner hos virksomheter med utslipp til vannforekomsten		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Heve vannspeilet ved å bygge en terskel på 20 cm. Viktig at vannet står inn i kulverten. Fjerne stein oppstrøms kulvertinnløpet for å bedre vandringsforholdene for fisk		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Bygge ny terskel og utbedre vandringsforholdene mellom elva og terskel.		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Grave liten kanal		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Eventuelt terskel/ problemkartlegging		Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		MT324	Kunnskapsinnhenting, Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Kunnskapsinnhenting, Problemkartlegging	Kartlegge og evt. begrense avsig av gjødsel fra lager, jorder og terreng (reindrift).	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT53, MT324	Kartlegge og risikovurdere sivevann fra aktuelle deponi. Gjøre tiltak for å redusere eventuell risiko. + Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Kartlegge risiko og påvirkning på sik, avdekke mulige tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		<i>Ikke oppgitt</i>	Utsettingspålegg	Øke bestand	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Kartlegge risiko og påvirkning på sik, avdekke mulige tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Kartlegge risiko og påvirkning på sik, avdekke mulige tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Kartlegge risiko og påvirkning på sik, avdekke mulige tiltak	Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Kartlegge risiko og påvirkning på sik, avdekke mulige tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet			Utsettingspålegg	Øke bestand	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Kartlegge risiko og påvirkning på sik, avdekke mulige tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet			Utsettingspålegg	Øke bestand	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Kartlegge risiko og påvirkning på sik, avdekke mulige tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Kartlegge risiko og påvirkning på sik, avdekke mulige tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Kartlegge risiko og påvirkning på sik, avdekke mulige tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		<i>Ikke oppgitt</i>	Utsettingspålegg	Øke bestand	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Kartlegge risiko og påvirkning på sik, avdekke mulige tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		<i>Ikke oppgitt</i>	Utsettingspålegg	Øke bestand	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Kartlegging av mulige utslippspunkter langs Pasvikvassdalen. Måling vår og høst	Kartlegge risiko og påvirkning på sik, avdekke mulige tiltak	Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Kartlegge risiko og påvirkning på sik, avdekke mulige tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Kartlegge risiko og påvirkning på sik, avdekke mulige tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Overvåking/ Uttak etter behov	Følge med på utvikling/ begrense bestanden	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Vurdering av biotoptiltak og miljøtilpasninger av ersjonssikringer	utbedre elvebunn	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Overvåking/ Uttak etter behov	Følge med på utvikling	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Overvåking/ Uttak etter behov	Følge med på utvikling/ begrense bestanden	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Overvåking/ Uttak etter behov	Følge med på utvikling/ begrense bestanden	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Overvåking/ Uttak etter behov	Følge med på utvikling/ begrense bestanden	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Følge opp undersøkelse om spredte avløp		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT201, MT 276	Oppretting av nasjonale laksevassdrag (gjelder for hele Neidenelva). Samarbeid med Finland om bilaterale avtaler (Internasjonal avtale)	Regulering av fisket, med mål om å øke antall gytefisk	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Overvåking/ Uttak etter behov	Følge med på utvikling/ begrense bestanden	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Overvåking/ Uttak etter behov	Følge med på utvikling/ begrense bestanden	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Overvåking/ Uttak etter behov	Følge med på utvikling/ begrense bestanden	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Overvåking/ Uttak etter behov	Følge med på utvikling/ begrense bestanden	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Vurdering av biotiltak i utløpskanal og magasin	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Fyllingsrestriksjon. Må avklares i konsesjon.	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	sanering av kloakk		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	Forurenset sjøbunn - tiltak: Tildekking, tynntildekking og eller mudring	Stor	Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		MT324	Kunnskapsinnhenting, Problemkartlegging	Stor	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT52, MT74	Utslippsreducerende tiltak hos virksomhet. + Førre tilsyn med virksomheter som faller inn under forurensningsforskriftens kap. 29 om mekanisk overflatebehandling (inkludert skipsverft).		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		Ikke oppgitt	sanering og omlegging av avløpsnett, forbud mot dumping av brøytesnø	Stor	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT53, MT324	Kartlegge og risikovurdere sigevann fra aktuelle deponi. Gjøre tiltak for å redusere eventuell risiko. + Problemkartlegging		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging.	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324, MT52, MT74	Problemkartlegging. Utslippsreducerende tiltak hos virksomhet. Førre tilsyn med virksomheter som faller inn under forurensningsforskriftens kap. 29 om mekanisk overflatebehandling (inkludert skipsverft).		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging	Avdekke status og identifisere behovet for tiltak	Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT345	Vedlikehold av fisketrapper		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT201	Oppretting av nasjonale laksevassdrag (gjelder for hele Repparfjordelva)		Ikke vurdert

ere tiltak og dermed fastslå SMVF-status. Det er ikke fremmet forslag om problemkartlegging for disse vannforekom

Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging		Ikke vurdert
Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging		Ikke vurdert

Ikke utarbeidet		MT324	Problemkartlegging		Ikke vurdert
--------------------	--	-------	--------------------	--	--------------

Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	200 000	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
<i>Ikke vurdert</i>	<i>Ikke vurdert</i>	<i>Ikke vurdert</i>	<i>Ikke vurdert</i>	<i>Ikke vurdert</i>	<i>Ikke vurdert</i>	<i>Ikke vurdert</i>
<i>Ikke vurdert</i>	<i>Ikke vurdert</i>	<i>Ikke vurdert</i>	<i>Ikke vurdert</i>	<i>Ikke vurdert</i>	<i>Ikke vurdert</i>	<i>Ikke vurdert</i>
Ikke vurdert	Kommunal veg: 1 mill. +? Fv26: 100 000	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	200 000	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert

Ikke vurdert	100 000	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	200 000	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	80000	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	120000	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert

Ikke vurdert	Uavklart	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	50 000	50 000	Ikke vurdert	Ikke vurdert	60	Ikke vurdert
Ikke vurdert	150 000	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	150000	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	300 000	300 000	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	500 000	500 000	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Forurenset grunn ved tidl. bensinstasjon	500 000	500 000	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert

Ikke vurdert	Uavklart	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	40	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Uavklart	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	60	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Uavklart	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Uavklart	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	3-4 mill.	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	100 000	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	500 000	500 000	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert

Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	500 000	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	3-4 mill.	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	E6: 200 000 Skogsbilveg: ? Forurensing: ?	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert

Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	100 000	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	100 000	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	50 000	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	200 000	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert

Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	30-70 mill	Er vurdert. Har ikke data	Er vurdert. Har ikke data	Er vurdert. Har ikke data	Er vurdert. Har ikke data	Er vurdert. Har ikke data

Kost - effekt vurdering	Er tiltaket utløst av vannforskriften?	Grunn-leggende eller tilleggstiltak?	Myndighet	Tiltakshaver	Juridisk virkemiddel
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Grunn-leggende	NVE	NVE	Vannressurs-loven § 66
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Grunn-leggende	NVE og Alta kommune	NVE og Alta kommune	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet/ Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Ikke oppgitt	Ikke oppgitt	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Grunn-leggende	NVE	NVE og Alta kommune	Vannressurs-loven
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Grunn-leggende	Alta kommune	Alta kommune	Forurensningsforskriften
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Grunn-leggende	Miljødirektoratet Trondheim	<i>Ikke oppgitt</i>	Lakse- og innlandsfiskeoven

Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Grunn-leggende	Alta kommune	Alta kommune	Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav § 29
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Grunn-leggende	Alta kommune	Alta kommune	forurensningsforskriften
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Grunn-leggende	Alta kommune	Alta kommune	Forurensningsforskriften
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Grunn-leggende	Alta kommune	Alta kommune	Forurensningsforskriften
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Grunn-leggende	Alta kommune	Alta kommune	Forurensningsforskriften
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Grunn-leggende	Alta kommune	Alta kommune	Forurensningsforskriften
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Grunn-leggende	Alta kommune	Alta kommune	Forurensningsforskriften
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Grunn-leggende	Alta kommune	Alta kommune	Forurensningsforskriften
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Grunn-leggende	Alta kommune	Alta kommune	Forurensningsforskriften
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Alta kraftlag a/l	Vassdragskonsesjon for bygging av Mølleelva kraftverk
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Alta kraftlag a/l	Vassdragskonsesjon for bygging av Mølleelva kraftverk
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Alta kraftlag a/l	Vassdragskonsesjon for Kåven kraftverk
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Alta kraftlag a/l	Vassdragskonsesjon for Kåven kraftverk
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Statkrat Energi AS	Kongelig res. Av 15.06.79 om regulering av Altavassdraget

Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Statkrat Energi AS	Kongelig res. Av 15.06.79 om regulering av Altavassdraget
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Blåfall AS	Kongelig res. Av 18.12.2013 om bygging av sivertelva kraftverk
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Mijødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen for drift. Kommunen har hjemmelen til § 37.	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 18, og 37, jf. § 86. Henspeiler på avfall deponert før f-loven kom.
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 51, forurensningsforskriften kap 29
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 51, forurensningsforskriften kap 29
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 51
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Grunn-leggende	Fiskeridirektoratet	Fiskeridirektoratet	akvakulturdriftforskriften §§ 35, 36, 40, forurensningsloven §§ 11 og 16
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Grunn-leggende	Fylkesmannen i Finnmark	Fylkesmannen	F-loven § 51 ev. F-loven § 18
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE	Ymber	Vannressursloven

Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	Grunn-leggende	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven 51
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	Grunn-leggende	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 51
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	Grunn-leggende	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 51
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	Grunn-leggende	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 51
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE/ Fylkesmannen i Finnmark	Statens vegvesen	<i>Ikke oppgitt</i>
<i>Ikke vurdert, har ikke data</i>	<i>Ja</i>		<i>NVE/ Fylkesmannen i Finnmark</i>	<i>Statens vegvesen</i>	
<i>Ikke vurdert, har ikke data</i>	<i>Ja</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>NVE/ Fylkesmannen i Finnmark</i>	<i>Statens vegvesen</i>	
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE/ Fylkesmannen i Finnmark	Kommunal veg: Uklart, Fv26: Statens vegvesen	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE/Fylkesmannen i Finnmark	Statens vegvesen	<i>Ikke oppgitt</i>

Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE/ Fylkesmannen i Finnmark	Statens vegvesen	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE/Fylkesmannen i Finnmark	Statens vegvesen	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE/ Miljødirektoratet		Innkalling til konsesjons-behandling etter § 66 i vannressurs-loven
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE - OED	NVE - OED	Konsesjons-vilkår. Innkalling til konsesjonsbehandling etter § 66 i vannressurs-loven
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE	Alta kraftlag a/l	Har ikke konsesjon
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	NVE, Miljødirektoratet	Lakse- og innlandsfiskeoven. Konsesjons-vilkår
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	Lakse- og innlandsfiskeoven.
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	Lakse- og innlandsfiskeoven.

Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE, Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	Innkalling til konesjonsbehandling etter § 66 i vannressursloven
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet		Laks- og innlandsfiske_loven
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Loppa kommune	Loppa kommune	Forurensningsforskriften
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Kautokeino kommune	Kautokeino kommune	Forurensningsforskriften
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Alta kommune	Alta kommune	Forurensningsforskriften
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Statens vegvesen	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data			Miljødirektoratet Oslo	Eier	
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet Oslo	Eier	<i>Ikke oppgitt</i>

Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	Regulant	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	Regulant	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 51
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 51
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 51
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 51
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 51
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Fylkesmannen i Finnmark / Tanavassdragets fiskeforvaltning	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Fylkesmannen i Finnmark i samarbeid med Tanavassdragets fiskeforvaltning	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Fylkesmannen i Finnmark / Tanavassdragets fiskeforvaltning	<i>Ikke oppgitt</i>

Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Fylkesmannen i Finnmark i samarbeid med Tanavassdragets fiskeforvaltning	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Tana kommune	Tana kommune	Forurensningsforskriften
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Fylkesmannen i Finnmark i samarbeid med Tanavassdragets fiskeforvaltning	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Pasvik Kraft AS	Kongelig res. Av 04.03.94 om regulering av Kongsfjordvassdraget
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Kystverket	Forurensningsforskriften § 22-6. F-loven § 7 på verftseiendom
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Høy	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Berlevåg kommune	Berlevåg kommune	Forurensningsforskriften
Høy	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Tana kommune	Tana kommune	Forurensningsforskriften
Middels/høy	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Tana kommune	Tana kommune	Forurensningsforskriften
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Tana kommune	Tana kommune	Forurensningsforskriften
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Fylkesmannen i Finnmark i samarbeid med Tanavassdragets fiskeforvaltning	<i>Ikke oppgitt</i>

Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet		Laks- og innlandsfiskeloven
Middels/høy	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Tana kommune	Tana kommune	Forurensningsforskriften
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Tana kommune	Tana kommune	Forurensningsforskriften
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Fylkesmannen i Finnmark i samarbeid med Tanavassdragets fiskeforvaltning	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Tana kommune	Tana kommune	Forurensningsforskriften
Høy	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Tana kommune	
Lav	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Statens vegvesen	<i>Ikke oppgitt</i>
Lav	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Tana kommune	Privat grunneier	<i>Ikke oppgitt</i>

Lav	Delvis	<i>Ikke oppgitt</i>	Tana kommune	Tana kommune	<i>Ikke oppgitt</i>
Høy	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Statens vegvesen	<i>Ikke oppgitt</i>
Høy	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Tana kommune/NVE i samarbeid med privat grunneier	<i>Ikke oppgitt</i>
Høy	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Statens vegvesen	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE	NVE	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE/ Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	Kongsfjordregulering en
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE	NVE	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Pasvik Kraft AS	Kongelig res. Av 04.03.94 om regulering av Kongsfjordvassdraget
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>

Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE	NVE	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet		Laks- og innlandsfiskeloven § 2
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet		Laks- og innlandsfiskeloven § 2
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet		Laks- og innlandsfiskeloven § 2
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet		Laks- og innlandsfiskeloven § 2
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet		Laks- og innlandsfiskeloven § 2
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet		Laks- og innlandsfiskeloven § 2
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet		Laks- og innlandsfiskeloven § 2
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark		F-loven § 51

Høy	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Karasjok kommune	Karasjok kommune	Forurensningsforskriften
Middels/høy	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Karasjok kommune	Karasjok kommune	Forurensningsforskriften
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark		F-loven § 51
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE/ Fylkesmannen i Finnmark	Statens vegvesen	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE/ Fylkesmannen i Finnmark	Statens vegvesen	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	Laks- og innlandsfiskeoven
Høy	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE/ Fylkesmannen i Finnmark	Statens vegvesen	<i>Ikke oppgitt</i>

Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Statkraft Energi AS	Kongelig res. Av 14.08.1970 om regulering av Adamselv- og Friarfjordelvvassdraget
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Statkraft Energi AS	Kongelig res. Av 14.08.1970 om regulering av Adamselv- og Friarfjordelvvassdraget
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Statkraft Energi AS	Kongelig res. Av 22.11.2013 om regulering av Lille Måsevatn og overføring av bekkefelt
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Statkraft Energi AS	Kongelig res. Av 22.11.2013 om regulering av Lille Måsevatn og overføring av bekkefelt
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Statkraft Energi AS	Kongelig res. Av 14.08.1970 om regulering av Adamselv- og Friarfjordelvvassdrag et
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Nordkynn kraftlag AL	Kongelig res. Av 28.10.2005
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Nordkynn kraftlag AL	Kongelig res. Av 28.10.2005
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Nordkynn kraftlag AL	Kongelig res. Av 28.10.2005
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Nordkynn kraftlag AL	Kongelig res. Av 28.10.2005

Uavklart	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>
Uavklart	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Lebesby kommune	<i>Ikke oppgitt</i>
Uavklart		<i>Ikke oppgitt</i>	NVE	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Høy	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Gamvik kommune/ FFK	Gamvik kommune/ FFK	<i>Ikke oppgitt</i>
Uavklart	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE	Uavklart	<i>Ikke oppgitt</i>
Uavklart	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Statens vegvesen	Statens vegvesen	<i>Ikke oppgitt</i>
Uavklart	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	Uavklart	<i>Ikke oppgitt</i>
Uavklart	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Gamvik kommune	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 51
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Fylkesmannen i Finnmark i samarbeid med forpaktende foreninger	Naturmangfoldloven § 18 g
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	Laks- og innlandsfiskeloven
Ikke vurdert, har ikke data		<i>Ikke oppgitt</i>	NVE/ Fylkesmannen i Finnmark	Statens vegvesen	<i>Ikke oppgitt</i>

Ikke vurdert, har ikke data	ja	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE/ Fylkesmannen i Finnmark	Statens vegvesen	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE	NVE	<i>Ikke oppgitt</i>
		<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 51
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Fylkesmannen i Finnmark i samarbeid med forpaktende foreninger	Naturmangfold-loven § 18 g
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	Laks- og innlandsfiskeoven
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	Laks- og innlandsfiskeoven
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	Laks- og innlandsfiskeoven
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>

Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Høy	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Vadsø kommune	Vadsø Vann og Avløp KF	Forurensningsforskriften
Høy	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Vadsø kommune	Vadsø Vann og Avløp KF	Forurensningsforskriften
	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Høy	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Vadsø kommune	Vadsø Vann og Avløp KF	Forurensningsforskriften
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 51
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	Laks- og innlandsfiskeoven
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	Laks- og innlandsfiskeoven
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	Laks- og innlandsfiskeoven
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	Laks- og innlandsfiskeoven

Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Fylkesmannen i Finnmark i samarbeid med forpaktende foreninger	Naturmangfoldloven § 18 g
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	Laks- og innlandsfiskeoven
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Fylkesmannen i Finnmark i samarbeid med forpaktende foreninger	Naturmangfoldloven § 18 g
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Fylkesmannen i Finnmark i samarbeid med forpaktende foreninger	Naturmangfold-loven § 18 g
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	Laks- og innlandsfiskeoven

Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	Pasvik Kraft AS	Kongelig res. Av 04.03.94 om regulering av Kongsfjordvassdraget
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Pasvik Kraft AS	Kongelig res. Av 04.03.94 om regulering av Kongsfjordvassdraget
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Pasvik Kraft AS	Kongelig res. Av 04.03.94 om regulering av Kongsfjordvassdraget
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Pasvik Kraft AS	Kongelig res. Av 04.03.94 om regulering av Kongsfjordvassdraget
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Pasvik Kraft AS	Kongelig res. Av 04.03.94 om regulering av Kongsfjordvassdraget
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Pasvik Kraft AS	Kongelig res. Av 04.03.94 om regulering av Kongsfjordvassdraget
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE/ Fylkesmannen i Finnmark	Statens vegvesen	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data		<i>Ikke oppgitt</i>	NVE/Fylkesmannen i Finnmark	Statens vegvesen	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Pasvik Kraft AS	Kongelig res. Av 04.03.94 om regulering av Kongsfjordvassdraget

Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Pasvik Kraft AS	Kongelig res. Av 04.03.94 om regulering av Kongsfjordvassdraget
Er vurdert. Har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	Grunnleggende	Miljødirektoratet Oslo	Båtsfjord kommune + div. industri + kystveket	Forurensnings-loven og Forurensningsforskriften
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark		Forurensningsforskriften § 22-6 i sjø. F-loven § 7 på verftseiendom
Er vurdert. Har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	Grunnleggende	Miljødirektoratet Oslo	Båtsfjord kommune + div. industri + kystverket	Forurensnings-loven og Forurensningsforskriften
Er vurdert. Har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	Grunnleggende	Miljødirektoratet Oslo	Båtsfjord kommune + div. industri	Forurensnings-loven og Forurensningsforskriften
Er vurdert. Har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	Grunnleggende	Miljødirektoratet Oslo	Båtsfjord kommune + div. industri + kystverket	Forurensnings-loven og Forurensningsforskriften
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	Forurensningsforskriften § 22-6
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Grunnleggende	Fiskeri-direktoratet	Fiskeri-direktoratet	akvakulturdrift-forskriften §§ 37, 38, 39

Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Grunnleggende	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Grunnleggende	Fiskeri-direktoratet	Fiskeri-direktoratet	akvakulturdrift-forskriften §§ 37, 38, 39
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	Laks- og innlandsfiskeoven
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Fylkesmannen i Finnmark i samarbeid med forpaktende foreninger	Naturmangfoldloven § 18 g
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Grunnleggende	Fiskeri-direktoratet	Fiskeri-direktoratet	akvakulturdrift-forskriften §§ 37, 38, 39
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet		Lakse- og innlandsfiskeoven
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet		Lakse- og innlandsfiskeoven
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet		Lakse- og innlandsfiskeoven
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet Trondheim		Lakse- og innlandsfiskeoven
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet Trondheim		Lakse- og innlandsfiskeoven
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE/ Fylkesmannen i Finnmark	Statens vegvesen	<i>Ikke oppgitt</i>

Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	Grunnleggende	Nordkapp kommune	Nordkapp kommune	Forureningsloven , EUs avløpsdirektiv, avløpsdelen i Forureningsforskriften
Er vurdert. Har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	Grunnleggende	Miljødirektoratet Oslo	Nordkapp kommune	Forureningsloven og Forureningsforskriften
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Grunnleggende	Nordkapp kommune	Nordkapp kommune	Forureningsloven , EUs avløpsdirektiv, avløpsdelen i Forureningsforskriften
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Nordkapp kommune	Nordkapp kommune	Forureningsloven , EUs avløpsdirektiv, avløpsdelen i Forureningsforskriften
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Grunnleggende	Fylkesmannen		F-loven 51

Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Grunnleggende	Fiskeri-direktoratet	Fiskeri-direktoratet	akvakulturdriftforskriften §§ 35, 36, 40, forurensningsloven §§ 11 og 16
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE	Repvåg kraftlag	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 51
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven 51
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	Forurensningsloven §7
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE	Repvåg kraftlag	Vassdrags-reguleringsloven
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Repvåg kraftlag A/L	Står ikke hvillket lovverk den er konsesjonert etter, så usikkert hvilket virkemiddel skal brukes.
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Repvåg kraftlag SA	Kongelig res. Av 8.12.1950

Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Repvåg kraftlag SA	Kongelig res. Av 8.12.1950
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Repvåg kraftlag SA	Kongelig res. Av 8.12.1950
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Repvåg kraftlag SA	Kongelig res. Av 8.12.1950
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Repvåg kraftlag SA	Kongelig res. Av 8.12.1950
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE	Repvåg kraftlag	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Repvåg kraftlag SA	Kongelig res. Av 8.12.1950
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	Luostejok Kraftlag AL	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Luostejok Kraftlag	Kongelig res. Av 15.02.08 om fortsatt regulering av Gaggavannet
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødir Trd	<i>Ikke oppgitt</i>	Lakse- og innlandsfiskeloven

Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 18, ev. § 51 og 7
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 51
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Luostejok Kraftlag	Kongelig res. Av 15.02.08 om fortsatt regulering av Gaggavannet
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Luostejok Kraftlag	Kongelig res. Av 15.02.08 om fortsatt regulering av Gaggavannet
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE /Fylkesmannen i Finnmark	Statens vegvesen og Porsanger kommune	
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE/ Fylkesmannen i Finnmark	Statens vegvesen og Porsanger kommune	
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE/ Fylkesmannen i Finnmark	Statens vegvesen og Porsanger kommune	

Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	Lakse- og innlandsfiskeoven
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	Lakse- og innlandsfiskeoven
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	Miljødirektoratet	Kongelig resolusjon av 29.4.1955 for Gaggavatn i Luostejokka i Porsanger kommune
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	Lakse- og innlandsfiskeoven
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark		F-loven § 51, ev. § 18
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE/ Fylkesmannen i Finnmark	Statens vegvesen	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE/ Fylkesmannen i Finnmark	Statens vegvesen	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE/ Fylkesmannen i Finnmark	Statens vegvesen	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE/ Fylkesmannen i Finnmark	Statens vegvesen	<i>Ikke oppgitt</i>

Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	Grunnleggende	Miljødirektoratet Oslo	Sydvaranger gruve	Forurensningsloven
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Sør-Varanger kommune	Sør-Varanger kommune	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 51
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 51
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 51
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Kommunen	F-loven § 7
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Pasvik kraft	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>

Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Pasvik kraft	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark		<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Pasvik kraft	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Pasvik kraft	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Pasvik kraft	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Pasvik kraft	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke kjent	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Sør-Varanger kommune	Sør-Varanger kommune m/ ØFAS	<i>Ikke oppgitt</i>

Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Fylkesmannen i Finnmark i samarbeid med forpaktende foreninger	Naturmangfoldloven § 18 g
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE	NVE	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Fylkesmannen i Finnmark i samarbeid med forpaktende foreninger	Naturmangfoldloven § 18 g
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Fylkesmannen i Finnmark i samarbeid med forpaktende foreninger	Naturmangfoldloven § 18 g
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Fylkesmannen i Finnmark i samarbeid med forpaktende foreninger	Naturmangfoldloven § 18 g
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Tinfos AS	Kongelig res. Av 12.09.08 om ervervelse av fallrettigheter i Kobbhomvassdraget
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Tinfos AS	Kongelig res. Av 12.09.08 om ervervelse av fallrettigheter i Kobbhomvassdraget
Ikke vurdert, har ikke data		<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>

Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Tinfos AS	Kongelig res. Av 12.09.08 om ervervelse av fallrettigheter i Kobbhomvassdraget ....
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Tinfos AS	Kongelig res. Av 12.09.08 om ervervelse av fallrettigheter i Kobbhomvassdraget ....
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet/ FMFI	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet/ FMFI	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet/ FMFI	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Sør-Varanger kommune	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet/ FMFI	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet	<i>Ikke oppgitt</i>	
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 51 og 7
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 51
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 51
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 51
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 51
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	<i>Ikke oppgitt</i>	F-loven § 51

Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Tilleggstiltak (forebyggende)	Fylkesmannen i Finnmark	Fylkesmannen i Finnmark i samarbeid med forpaktende foreninger	Naturmangfoldloven § 18 g
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Grunnleggende	Sør-Varanger kommune	Sør-Varanger kommune	<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet Oslo	<i>Ikke oppgitt</i>	Lakse- og innlandsfiskeoven
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Fylkesmannen i Finnmark i samarbeid med forpaktende foreninger	Naturmangfoldloven § 18 g
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Tilleggstiltak (forebyggende)	Fylkesmannen i Finnmark	Fylkesmannen i Finnmark i samarbeid med forpaktende foreninger	Naturmangfoldloven § 18 g
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Fylkesmannen i Finnmark i samarbeid med forpaktende foreninger	Naturmangfoldloven § 18 g
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Pasvik Kraft AS	Kongelig res. Av 06.11.1953
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Pasvik Kraft AS	Kongelig res. Av 06.11.1953
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Pasvik Kraft AS	Kongelig res. Av 06.11.1953

Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Pasvik Kraft AS	Kongelig res. Av 06.11.1953
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE	Pasvik Kraft AS	Kongelig res. Av 06.11.1953
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE	Pasvik Kraft AS	Kongelig res. Av 06.11.1953
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Pasvik Kraft AS	Kongelig res. Av 06.11.1953
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Pasvik Kraft AS	Kongelig res. Av 06.11.1953
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Pasvik Kraft AS	Kongelig res. Av 06.11.1953
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Pasvik Kraft AS	Kongelig res. Av 06.11.1953
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Grunnleggende	Hammerfest kommune	Hammerfest kommune	Forurensningsloven og forurensningsforskriften
Er vurdert. Har ikke data	Nei	Grunnleggende	Miljødirektoratet Oslo	Kommune (VA) Hammerfest Havn, private bedrifter	Forurensningsloven og forurensningsforskriften, Statlig delfinansiering

Er vurdert. Har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	Grunnleggende	Miljødirektoratet Oslo		Forurensningsloven og forurensningsforskriften, Statlig delfinansiering
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark		F-loven § 51 og § 7
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Grunnleggende	Hammerfest kommune	Hammerfest kommune	Forurensningsloven og forurensningsforskriften
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark		F-loven § 51
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark		F-loven § 51
Ikke vurdert, har ikke data	<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark		F-loven § 7
Ikke vurdert, har ikke data		<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark		<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data		<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark		<i>Ikke oppgitt</i>
Ikke vurdert, har ikke data		<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark		F-loven § 51, forurensningsforskriften kap 29
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Porsa Kraftlag AS	Kongelig res. Av 23.5.1958 om regulering av Porsavassdraget
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Porsa Kraftlag AS	Kongelig res. Av 23.5.1958 om regulering av Porsavassdraget

Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Porsa Kraftlag AS	Kongelig res. Av 23.5.1958 om regulering av Porsavassdraget
Ikke vurdert, har ikke data	Ja	<i>Ikke oppgitt</i>	Fylkesmannen i Finnmark	Porsa Kraftlag AS	Kongelig res. Av 23.5.1958 om regulering av Porsavassdraget
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	Miljodir Trd	Miljødirektoratet Trondheim	<i>Ikke oppgitt</i>	Lakse- og innlandsfiskeoven
Ikke vurdert, har ikke data	Nei	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljødirektoratet Oslo	<i>Ikke oppgitt</i>	Lakse- og innlandsfiskeoven

idighet

Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Uavklart	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Uavklart	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Uavklart	Ikke vurdert	Ikke vurdert
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Uavklart	Ikke vurdert	Ikke vurdert

Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Uavklart	Ikke vurdert	Ikke vurdert
--------------	--------------	--------------	----------	--------------	--------------

Administrativt virkemiddel	Finansiering	Kommentarer	Prioritering VOU
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Kraftverket har ikke konsesjon	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Det er gjennomført flere miljøtiltak de senere årene som fjerning av flomverk, ombygging av anlegg, åpning av gamle eleveløp og tiltak i eksisterende elvekanal	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Foreslått tiltak fra NVE. Alta kommune også berørt sektor for denne vannforekomsten (Industri, forsøppling)	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
Kommunedelplan for avløp 2007-2018, Alta kommune, jf. investeringsplan 2014-2017	Alta kommune	Altaelva skal ha svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement, etter innspill fra Miljødirektoratet. Dette er sannsynligvis ikke realistisk hvis vannforekomsten vurderes som kSMVF, og har fått foreslått miljømål GØP. Sektormyndighetene må vurdere hvilke avbøtende tiltak er realistiske å iverksette og hvilket miljømål bør settes for vannforekomsten.	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt

	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
Kommunedelplan for avløp 2007-2018, Alta kommune, jf. investeringsplan 2014-2018	Alta kommune	Ikke alle private anlegg i Tverrelvdalen vil bli tilknyttet. Først planlegges etablering av første del fra skolen og ned til Alta øst renseanlegg i 2016. Deretter samling og overføring fra Mobakken og Sønvismoen til skolen etter 2016.	Ingen prioritering foretatt
Kommunedelplan for avløp 2007-2018, Alta kommune, jf. investeringsplan 2014-2019	Alta kommune		Ingen prioritering foretatt
Kommunedelplan for avløp 2007-2018, Alta kommune, jf. investeringsplan 2014-2020	Alta kommune		Ingen prioritering foretatt
Kommunedelplan for avløp 2007-2018, Alta kommune, jf. investeringsplan 2014-2021	Alta kommune		Ingen prioritering foretatt
Kommunedelplan for avløp 2007-2018, Alta kommune, jf. investeringsplan 2014-2022	Alta kommune		Ingen prioritering foretatt
Kommunedelplan for avløp 2007-2018, Alta kommune, jf. investeringsplan 2014-2023	Alta kommune		Ingen prioritering foretatt
Kommunedelplan for avløp 2007-2018, Alta kommune, jf. investeringsplan 2014-2024	Alta kommune		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Endelig konsesjon gitt i 2013	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Endelig konsesjon gitt i 2013	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt

	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Helt ny konsesjon. Ikke utbygd enda	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	Sibelco Nordic AS, og ev. morselskap	Lokaliteten kartlagt i 1990, NGU-rapport nr. 90-131. Definert som industrifylling, i drift fra 1961 og minst frem til tidlig 80-tall. Avgangsmasser uten kjemikalier.	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	De Wilde Slipp AS		Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
	Oppdretter	Fiskeridirektoratet er uenig i at vannforekomster skal være i risiko for å ikke oppnå sine miljømål grunnet påvirkning fra oppdrett. Denne uenigheten er ikke avklart regionalt.	Ingen prioritering foretatt
	Oppdretter		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Kraftverket har konsesjon etter vannressursloven. Dammen og oppdemningen i elva hindrer vandring av ørret fra Kautokeinoelva	Ingen prioritering foretatt

	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	Statens vegvesen	Svalbardrør med innvendig på diameter 2,5 meter. God vannføring oppstrøms. Ingen vandringshinder oppstrøms kulvert. Stor kulvert som er gravd godt ned og har god vanddybde. Fall fra kulverten og ned i dyp kulp. Stor elv som har gode gyte- og oppvekstpotensial for ørret. Viktig gyte- og oppvekstforhold i bekken for ørret samt skjul for gjedde Prioriteringsgrad: Middel. Rv93 Hp05 m: 42210	Ingen prioritering foretatt
	Statens vegvesen	<i>Fjerning av vandringshinder i Roavotjohka vil bedre tilstanden også i de to elvene oppstrøms Dorskajohka og Vaidejohka.</i>	<i>Ingen prioritering foretatt</i>
	Statens vegvesen	<i>Fjerning av vandringshinder i Roavotjohka vil bedre tilstanden også i de to elvene oppstrøms Dorskajohka og Vaidejohka.</i>	<i>Ingen prioritering foretatt</i>
<i>Ikke oppgitt</i>	Kommunal veg: Uklart, Fv26: Finnmark fylkeskommune	Ingen tiltak på fylkesveg før kommunal veg er utbedret . Kulvert under Borrasveien bør være utbedret før det gjøres noen utbedringer eller anleggelse av terskel nedstrøms kulvert under Fv26. Arbeidet bør skje i tett dialog med Alta kommune. Fv26 Hp 01 m: 2636	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	Statens vegvesen	Svalbardrør med innvendig diameter på 1,5 meter. Lite fall fra kulverten og ned i kulp. Gode vandringsforhold oppstrøms. Bekken er godt egnet som gyte- og oppvekstområde for ørret samt potensielt skjul for gjedde. Rv93 Hp05 m: 35983	Ingen prioritering foretatt

<i>Ikke oppgitt</i>	Statens vegvesen	Tiltaket vil også påvirke 212-1245-R (samme påvirkning). Svalbardrør med innvendig diameter på 2 meter. Oppstrøms for kulverten er det fin vannstand og ingen vandringshinder for fisk. Sterk strøm og mye stein nedenfor kulvertutløpet hindrer oppvandring av fisk og utgjør et betydelig vandringshinder. Bekken kan utgjøre et viktig gyte- og oppvekstområde for ørret samt skjulested for gjedde. Rv93 Hp06 m: 4433	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	Statens vegvesen	Svalbardrør med innvendig diameter på 1,5 meter. Gode oppvekst-forhold og ingen vandrings-hindre oppstrøms. Fall fra kulvert nedstrøms. Få naturlige vandringshinder nedstrøms så kulverten utgjør et vandringshinder for fisk som skal videre opp i bekken. Store skader på kulverten både oppstrøms og nedstrøms. Lahpojvri har en god bestand av ørret. Bekken kan utgjøre et viktig gyte- og oppvekstområde for ørreten. Ved utskiftning av kulverten anbefales det å anlegge en større kulvert for å redusere vannhastigheten samt anlegge kulverten slik at vannspeilet står inn i kulverten. Rv92 Hp10 m: 24503	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Anlegget bør kalles inn til konsesjonsbehandling. Finnes en avtale mellom FMFI og Finnmark (Alta) kraft	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Anlegget bør kalles inn til konsesjonsbehandling. Finnes en avtale mellom FMFI og Finnmark (Alta) kraft	Ingen prioritering foretatt
	Regulant	Anlegget bør kalles inn til konsesjonsbehandling. Finnes en avtale mellom FMFI og Finnmark (Alta) kraft	Ingen prioritering foretatt
	regulant, fiskefonds-midler	Handlingsplan for restaurering av fisketrapper for anadrome laksefisk 2011-2015. Fisketrapp er i Mattisfossen (212-55-R). Funksjon av eksisterende fise-trapp må utredes. Avhenger av vannslipp i Mattiselva (NVE)	Ingen prioritering foretatt
	Mdir Trondheim, fiskefonds-midler	Handlingsplan for restaurering av fisketrapper for anadrome laksefisk 2011-2015	Ingen prioritering foretatt
	Mdir Trondheim, fiskefonds-midler	Handlingsplan for restaurering av fisketrapper for anadrome laksefisk 2011-2015	Ingen prioritering foretatt

	<i>Ikke oppgitt</i>	Har ikke konsesjon. Anlegget bør kalles inn til konsesjonsbehandling. Finnes en avtale mellom FMFI og Finnmark (Alta) kraft	Ingen prioritering foretatt
	Mdir Trondheim	Pålegget er gitt. Tiltakene iverksatt/ blir iverksatt	Ingen prioritering foretatt
	Ikke oppgitt		Ingen prioritering foretatt
	Loppa kommune		Ingen prioritering foretatt
	Kautokeino kommune		Ingen prioritering foretatt
Kommunedelplan for avløp 2007-2018, Alta kommune, jf. investeringsplan 2014-2024	Alta kommune		Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Mange naturlige vandringshinder både opp- og nedstrøms gjør at det er liten hensikt å utbedre. Ved eventuell utbedring av veien bør kulverten byttes ut. Prioritering må avklares med sektor. Altaelva skal ha svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement, etter innspill fra Miljødirektoratet. Sektormyndighetene må vurdere hvilke avbøtende tiltak er realistiske å iverksette og hvilket miljømål bør settes for vannforekomsten.	Ingen prioritering foretatt
		Miljøundersøkelser må utføres.	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Miljøundersøkelser må utføres. Tidligere ID: 212-43-R	Ingen prioritering foretatt

<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Overføring av vann herfra i kongsfjordreguleringen. Pålegg gitt	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Overføring av vann herfra i kongsfjordreguleringen. Pålegg gitt	Ingen prioritering foretatt
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
	Kommunen	Behov for overvåking av eventuelle utslipp fra nedlagt avfallsfylling	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fokus på overvåking. Organisert uttak ikke mulig	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt

<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fokus på overvåking. Organisert uttak ikke mulig	Ingen prioritering foretatt
	Tana kommune-selvkost	Ikke tatt med i hovedplan avløp	3
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Fokus på overvåking. Organisert uttak ikke mulig	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	Kystverket	Rundt 90 % av indre havn skal mudres.	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	Berlevåg kommune-selvkost	Handlingsplanfor 2013-2016 i forprosjekt rehabilitering VA ledningsnett m.m, Berlevåg	1
	Tana kommune-selvkost	Gjelder tiltak tk3, tk5 sone 1, tk3 sone 2 og tk4 sone 5 (hovedplan avløp Tana, 2016-)	1
	Tana kommune-selvkost	Gjelder tiltak tk5 sone 2, tk 3 og tk 4 sone 3 og tks3 sone 5(hovedplan avløp Tana 2016-)	2
	Tana kommune-selvkost	Ikke tatt med i hovedplan avløp	3
	<i>Ikke oppgitt</i>	Fokus på overvåking. Organisert uttak ikke mulig	Ingen prioritering foretatt

<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Årsak til høye kobberverdier er uklart. Tiltak foreslått av Tana vannområde	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Etablering av laksevassdrag for beskyttelse slik at summen av endringer i aktiviteter vassdragene over tid ikke skal medføre økt men snarere redusert risiko for villaksen	Ingen prioritering foretatt
	Tana kommune-selvkost	Gjelder tiltak tk5 sone 4 (hovedplan avløp Tana 2016-)	2
	Tana kommune-selvkost	Ikke tatt med i hovedplan avløp	3
	<i>Ikke oppgitt</i>	Fokus på overvåking. Organisert uttak ikke mulig	Ingen prioritering foretatt
	Tana kommune-selvkost	Ikke tatt med i hovedplan avløp	3
Eventuelt tilskudd/samfinansering mellom offentlige og private parter lokalt. Planlegging utføres av NVE.	Uavklart	Privat vei. Utført av kommunen som tiltakshaver. Tiltaksgjennomføring krever samarbeid med grunneier FeFo og private eiere av vei.	1
<i>Ikke oppgitt</i>	Finnmark fylkeskommune (fylkesvei)	Fv895 Hp01 km 0,03	3
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Bekk lagt i rør ved eiendom 37/136	3

<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Tidligere vannforsyningsdam. Må undersøkes nærmere. Tiltak kan være aktuelt av sikkerhetshensyn.	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	Finnmark fylkeskommune (fylkesvei)	Svaldbardrør støpt inn v innløp og utløp. Kraftig erosjon under betong v utløp og fall på ca 50 cm. Fv895 Hp01 km 12,990	2
Tilskudd til tiltaksgjennomføring fra det offentlige.	NVE	5 stikkrenner på privat vei	2
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Betongkulvert på ca 2x3 m. Bred og flat bunn gjør vannstand inni kulvert meget lav. Utløp i en steinur som gjør det umulig for fisk å komme forbi. Utløp til Tanaelva er bra og oppstrøms kulvert kan fisk vandre langt -oppover. E6 Hp22 Km 9,969	1
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Tiltaksplan er under utarbeidelse. Prosess pågår med prosjektplan.	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Behov for fiskeundersøkelser for å vurdere naturlige forhold for fisk oppstrøms	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Må vurderes om vannforekomsten kvalifiserer til kSMVF status - utføres av NVE snarest. Behov for nærmere undersøkelser for å avklare vannkraftreguleringens innvirkning på miljøtilstanden i vannforekomsten	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Behov for nærmere undersøkelser for å avklare vannkraftreguleringens innvirkning på miljøtilstanden i vannforekomsten	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Befare vannforsyningsanlegg- vandringshinder?	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Effekten av steinsetting ved Cabmajohka må vurderes nærmere	Ingen prioritering foretatt

<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Årsak til høye kobber og arsenikk verdier uavklart. Tiltak foreslått av Tana vannområde	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Uklar påvirkning- behov for oppfølgende undersøkelser. Tiltak foreslått av Tana vannområde	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Diverse tiltak som bygging av flomverk og utbedring av vandringshinder er gjennomført i 2011. Ytterligere biotoptiltak vurderes.	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Bilateral avtale med Finland	1
	<i>Ikke oppgitt</i>	Bilateral avtale med Finland	1
	<i>Ikke oppgitt</i>	Bilateral avtale med Finland	1
	<i>Ikke oppgitt</i>	Bilateral avtale med Finland	1
	<i>Ikke oppgitt</i>	Bilateral avtale med Finland	1
	<i>Ikke oppgitt</i>	Bilateral avtale med Finland	1
	<i>Ikke oppgitt</i>	Bilateral avtale med Finland	1
	<i>Ikke oppgitt</i>	Bilateral avtale med Finland	1
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt

	Karasjok kommune-selvkost	Ikke vedtatt. Utkast til hovedplan avløp	1
	Karasjok kommune-selvkost	Ikke vedtatt. Utkast til hovedplan avløp	2
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Behov for nærmere undersøkelse av krigsmateriell som ble dumpet under 2. verdenskrig. Tiltak foreslått av Tana vannområde	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Behov for nærmere undersøkelse av krigsmateriell som ble dumpet under 2. verdenskrig. Tiltak foreslått av Tana vannområde	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	Statens vegvesen	E6 Hp18 km 02,215	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	Statens vegvesen	Tidligere 234-797-R Hoassirjonjalbmi. E6.	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Restaureringsobjekt	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	FMFI må kvalitetssikre påvirkninger og risikovurdering, jf. brev fra Mdir	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	Finmark fylkeskommune	Fv 888	1

	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Prioritert som 1.1 i nasjonal gjennomgang av revisjoner. NVE Rapport 49.2013.	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Prioritert som 1.1 i nasjonal gjennomgang av revisjoner. NVE Rapport 49.2013.	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt

	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Ny konsesjon. Antagelig ikke bygd. Bør følges opp om noen år	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Ny konsesjon. Antagelig ikke bygd. Bør følges opp om noen år	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	NB. Også regulert i forbindelse med settefiskanlegget i Friarfjord	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt

<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>		3
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>		2
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Tiltak må avklares med sektor	Uavklart
<i>Ikke oppgitt</i>	Gamvik kommune/ FFK		1
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>		Uavklart
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Lite kostnadskrevende tiltak som bør gjøres dersom forhold ok oppstrøms kulvert. Fv 888	3
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	TBT over grenseverdiene kan stamme fra bunnstoff på båter. Tjærestoffene som er målt kan stamme fra kaianlegg, eller nedbrenning under krigen. Tiltak må avklares med sektor	2
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Tiltak må avklares med sektor, spilt inn av vannområde	1
	Vardø havn, kommunen, mulige bedrifter/ eieendoms- selskap		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Etablering av laksevassdrag for beskyttelse slik at summen av endringer i aktiviteter vassdragene over tid ikke skal medføre økt men snarere redusert risiko for villaksen	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	Finnmark fylkeskommune	Naturresevat. Kulverter har bidratt til kunstig dam - fisk observert her ved befarng i 2010. Eventuelle tiltak i samråd med fylkesmannen i Finnmark og NVE - må utredes nærmere. Fv341	Ingen prioritering foretatt

<i>Ikke oppgitt</i>	Statens vegvesen	E75	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	NVE/Statens vegvesen (30 %)	E6	Ingen prioritering foretatt
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt

<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Vannforekomsten er foreslått som kSMVF av Kystverket. Videre avklaring av SMVF-status er satt på vent inntil retningslinjer foreligger	Ingen prioritering foretatt
	Låneopptak selvkost	Hovedplan Vadsø by. Ingen tiltaksutredning levert for andre påvirkninger. Vannforekomsten er foreslått som kSMVF av Kystverket. Videre avklaring av SMVF-status er satt på vent inntil retningslinjer foreligger	Ingen prioritering foretatt
	Låneopptak selvkost	Hovedplan Vadsø by	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	Låneopptak selvkost	Hovedplan Vadsø by	Ingen prioritering foretatt
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt

	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Kongsfjordelva skal ha svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement, etter innspill fra Miljødirektoratet. Dette er sannsynligvis ikke realistisk da vannforekomsten er kSMVF, og har fått foreslått miljømål GØP. Sektormyndighetene må vurdere hvilke avbøtende tiltak er realistiske å iverksette og hvilket miljømål bør settes for vannforekomsten.	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Kongsfjordelva skal ha svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement, etter innspill fra Miljødirektoratet. Dette er sannsynligvis ikke realistisk da vannforekomsten er kSMVF, og har fått foreslått miljømål GØP. Sektormyndighetene må vurdere hvilke avbøtende tiltak er realistiske å iverksette og hvilket miljømål bør settes	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Etablering av laksevassdrag for beskyttelse slik at summen av endringer i aktiviteter vassdragene over tid ikke skal medføre økt men snarere redusert risiko for villaksen. Miljødirektoratet foreslår svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement - dette må vurdere av sektormyndighetene da vannforekomsten er kSMVF	Ingen prioritering foretatt

	<i>Ikke oppgitt</i>	Pasvik kraft har klaget inn pålegg om reguleringsundersøkelser. Saken ikke avklart. Kongsfjordelva skal ha svært god økologisk tilstand for fisk som kvalitetselement, etter innspill fra Miljødirektoratet. Dette er sannsynligvis ikke realistisk da deler av vannforekomsten er kSMVF, og har fått foreslått miljømål GØP. Sektormyndighetene må vurdere hvilke avbøtende tiltak er realistiske å iverksette og hvilket miljømål bør settes for alle vannforekomster som inngår i vassdraget.	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	Finnmark fylkeskommune	Fv890	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	Finnmark fylkeskommune	Fv890	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt

	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	Er vurdert. Har ikke data		Ingen prioritering foretatt
	Kystverket, mulig spleiselag med kommune, bedrifter.		Ingen prioritering foretatt
	Er vurdert. Har ikke data	Vannforekomsten er foreslått som kSMVF av Kystverket. Videre avklaring av SMVF-status er satt på vent inntil retningslinjer foreligger	Ingen prioritering foretatt
	Er vurdert. Har ikke data	I følge rapport fra 2003 er dette området ikke prioritert for videre oppfølging. Klif mener likevel det kan være behov for ytterligere undersøkelers i indre deler av området.	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	I hht. vann-nett skal kystverket mudre i Fomabukta (fiskerihavnen) fra 2014-2019. Vannforekomsten er foreslått som kSMVF av Kystverket. Videre avklaring av SMVF-status er satt på vent inntil retningslinjer foreligger	Ingen prioritering foretatt
	Kystverket	For ytterligere tiltak fra Kystverket vennligst se det regionale tiltaksprogrammet. Vannforekomsten er foreslått som kSMVF av Kystverket. Videre avklaring av SMVF-status er satt på vent inntil retningslinjer foreligger	Ingen prioritering foretatt
	Fiskeri-direktoratets budsjett.		Ingen prioritering foretatt

<i>Ikke oppgitt</i>	Fiskefondsmidler	Restaureringsobjekt i Førstefossen. Vurderer sanering av trappa i Fjerdefossen	Ingen prioritering foretatt
	Fiskeri- direktoratets budsjett.		Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Etablering av laksevassdrag for beskyttelse slik at summen av endringer i aktiviteter vassdragene over tid ikke skal medføre økt men snarere redusert risiko for villaksen	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	Fiskeri- direktoratets budsjett.		Ingen prioritering foretatt
	Fiskefondsmidler	Restaureringsobjekt i to trapper. Foreslått av Miljødirektoratet, FMFI må kvalitetssikre påvirkningen.	Ingen prioritering foretatt
	Fiskefondsmidler	Restaureringsobjekt i to trapper	Ingen prioritering foretatt
	Fiskefondsmidler	Restaureringsobjekt i to trapper	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Foreslått av Miljødirektoratet, FMFI må kvalitetssikre påvirkningen.	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Foreslått av Miljødirektoratet, FMFI må kvalitetssikre påvirkningen.	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	Statens vegvesen	Rør skiftes ut i forbindelse med bygging av gang og sykkelveg. Under utredning. E6	Ingen prioritering foretatt

	Innteker fra avløps-sektoren, kloakkavgift, statlige tilskuddsordninger og låneordninger		Ingen prioritering foretatt
	Er vurdert. Har ikke data	Påbegynt tiltak. Miljømål oppnås kanskje ikke innen 2021	Ingen prioritering foretatt
	Innteker fra avløps-sektoren, kloakkavgift, statlige tilskuddsordninger og låneordninger	Ingen tiltak levert for påvirkning fra industri	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	Innteker fra avløps-sektoren, kloakkavgift, statlige tilskuddsordninger og låneordninger		Ingen prioritering foretatt
	Oppdretter	Fiskeridirektoratet er uenig i at vannforekomster skal være i risiko for å ikke oppnå sine miljømål grunnet påvirkning fra oppdrett. Denne uenigheten er ikke avklart regionalt.	Ingen prioritering foretatt

	Fiskeri- direktoratets budsjett / Oppdretter	Fiskeridirektoratet er uenig i at vannforekomster skal være i risiko for å ikke oppnå sine miljømål grunnet påvirkning fra oppdrett. Denne uenigheten er ikke avklart regionalt.	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Elva har redusert vannføring uten pålegg om minstevannslipp ved overføring av vatn til Repvåg kraftverk fastsatt ved kgl.res.08.12.1950. Konesjonen er gått ut og Repvåg Kraftlag har søkt om ny konsesjon. Er under konsesjonsbehandling hos NVE	Ingen prioritering foretatt
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
	Havøysund Patentslipp AS		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Konesjonen er gått ut og Repvåg Kraftlag har søkt om ny konsesjon. Er under konsesjonsbehandling hos NVE. Må ha diskusjon med regulant	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Reell lakseførende strekning opp til Lafjordvannet eller høyere (se Magnus Berg). Repvåg kraftlag A/L kgl. Res 8. desember 1950. Bør kalles inn til ny konsesjonering. Ikke hjemmel til å pålegge undersøkelser på lakseførende strekning (overføring av vann)	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt

	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Elva har redusert vannføring uten pålegg om minstevannslipp ved overføring av vatn til Repvåg kraftverk fastsatt ved kgl.res.08.12.1950. Konesjonen er gått ut og NVE behandler søknad om ny konsesjon.	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Påleggsprosess under vegs	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Pålegget er gitt. Tiltakene iverksatt/ blir iverksatt	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Foreslått av Miljødirektoratet, FMFI må kvalitetssikre påvirkningen.	Ingen prioritering foretatt

	Finnmark Miljøtjeneste og kommunen	Kommunen ansvarlig for gammel kommunal fylling.	Ingen prioritering foretatt
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Pålegget er gitt. Tiltakene iverksatt/ blir iverksatt	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Pålegget er gitt. Tiltakene iverksatt/ blir iverksatt	Ingen prioritering foretatt
	Statens vegvesen	E69 Hp03 M21211	Ingen prioritering foretatt
	Statens vegvesen	Tidligere 222-21-R Ytre Nordmannset. Gode oppvandringsforhold oppstrøms. Bekken går helt opp til Russevannet (22 moh). Ingen vandringshinder i bekken, så fisk som vandrer opp fra sjøen vil ved utbedring av kulverten kunne vandre helt opp til vannet. Ikke registrert oppgang av anadrom fisk før det ble anlagt kulvert, men ved utbedring vil det åpne opp for mulig vandring. Bør undersøkes med Fylkesmannen i Finnmark om det tidligere har vært oppgang av anadrom fisk i vassdraget. E69 Hp03 M10300	Ingen prioritering foretatt
	Statens vegvesen og Porsanger kommune	Potensiale som gytebekk. Bygges terskel på 30 cm nedstrøms kulvert, samt sikring av sidene. Betinges at også kulvert under skogsbilveg nedenfor må utbedres. Eventuell utbedring må samordnes med kommunen og Miljødirektoratet (forurensing). E6 Hp16 m 20959	Ingen prioritering foretatt

	<i>Ikke oppgitt</i>	Etablering av laksevassdrag for beskyttelse slik at summen av endringer i aktiviteter vassdragene over tid ikke skal medføre økt men snarere redusert risiko for villaksen	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Etablering av laksevassdrag for beskyttelse slik at summen av endringer i aktiviteter vassdragene over tid ikke skal medføre økt men snarere redusert risiko for villaksen	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Etablering av laksevassdrag for beskyttelse slik at summen av endringer i aktiviteter vassdragene over tid ikke skal medføre økt men snarere redusert risiko for villaksen	Ingen prioritering foretatt
	Oppdretter		Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	Finnmark fylkeskommune	Befart 4.9.2013 med SVV v/Jørn Opdahl, Ingrid Hjelle og Øyvind Haugland + v/ Prosjektleder vannområde Trygve Sarajärvi. Fv885 Hp04 Km 16,653	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	Finnmark fylkeskommune	Finnes allerede en terskel i bekken nedstrøms kulverten. Må bygge en større terskel, slik at vannstanden står inn i kulverten. Terskel bør være 30 cm høyere enn vannstanden er i dag med eksisterende terskel. Dårlig vandringsforhold opp til kulpen/terskelen som også må utbedres. Fv885 Hp04 Km 22.220	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	Finnmark fylkeskommune	Befart 4.9.2013 med SVV v/Jørn Opdahl, Ingrid Hjelle og Øyvind Haugland + v/Prosjektleder vannområde Trygve Sarajärvi. Fv885	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	Finnmark fylkeskommune	Befart 4.9.2013 med SVV v/Jørn Opdahl, Ingrid Hjelle og Øyvind Haugland + v/Prosjektleder vannområde Trygve Sarajärvi. Må undersøkes nærmere før eventuelt tiltak. Fv886 Hp03 Km 0,017	Ingen prioritering foretatt

	<i>Ikke oppgitt</i>	Ingen av tiltakene vil endre tilstandsklassifiseringen som skyldes selve sjødeponiet som begraver bunndyr og gir dårlig økologisk tilstand.	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	Kommunen	Kartlegging av mulige utslippspunkter langs Pasvikdalen, Måligen vår og høst	Ingen prioritering foretatt
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE må vurdere om vannforekomsten er kSMVF	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Utsettingspålegg 5000 ørret (25 cm). Kommer på høring et forslag om at alle skal kunne fiske i elva - øket fisketrykk. Eventuelt øket pålegg. Storørretbestand-eventuelt opp- og nedvandringmulighet for storørreten (Foreslått av MDir - må bekreftes av FMFI). NVE må vurdere om vannforekomsten er kSMVF	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE må vurdere om vannforekomsten er kSMVF	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE må vurdere om vannforekomsten er kSMVF	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE må vurdere om vannforekomsten er kSMVF	Ingen prioritering foretatt

<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE må vurdere om vannforekomsten er kSMVF	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Utsetningspålegg 5000 ørret (25 cm). Kommer på høring et forslag om at alle skal kunne fiske i elva - øket fisketrykk. Eventuelt øket pålegg. Storørretbestand-eventuelt opp- og nedvandringmulighet for storørreten (Foreslått av MDir - må bekreftes av FMFI). NVE må vurdere om vannforekomsten er kSMVF	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE må vurdere om vannforekomsten er kSMVF	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Utsetningspålegg 5000 ørret (25 cm). Kommer på høring et forslag om at alle skal kunne fiske i elva - øket fisketrykk. Eventuelt øket pålegg. Storørretbestand-eventuelt opp- og nedvandringmulighet for storørreten. (Foreslått av MDir - må bekreftes av FMFI)	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE må vurdere om vannforekomsten er kSMVF	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE må vurdere om vannforekomsten er kSMVF	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Utsetningspålegg 5000 ørret (25 cm). Kommer på høring et forslag om at alle skal kunne fiske i elva - øket fisketrykk. Eventuelt øket pålegg. Storørretbestand-eventuelt opp- og nedvandringmulighet for storørreten (Foreslått av MDir - må bekreftes av FMFI). NVE må vurdere om vannforekomsten er kSMVF	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	NVE må vurdere om vannforekomsten er kSMVF	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>	Utsetningspålegg 5000 ørret (25 cm). Kommer på høring et forslag om at alle skal kunne fiske i elva - øket fisketrykk. Eventuelt øket pålegg. Storørretbestand-eventuelt opp- og nedvandringmulighet for storørreten. (Foreslått av MDir - må bekreftes av FMFI)	Ingen prioritering foretatt
<i>Ikke oppgitt</i>	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt

	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	Usikkert		Ingen prioritering foretatt
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
	Kommunen	E6	Ingen prioritering foretatt

	<i>Ikke oppgitt</i>	Påvirkning er fra pukkellaks er på nåværende tidspunkt ikke så stor at det medfører risiko for å ikke nå milømålene, men det kan være risiko på lengre sikt dersom pukkellaksen får lov til å etablere større bestander	Høy
<i>Ikke oppgitt</i>	Kommunens budsjett		Høy
	<i>Ikke oppgitt</i>	Etablering av laksevassdrag for beskyttelse slik at summen av endringer i aktiviteter vassdragene over tid ikke skal medføre økt men snarere redusert risiko for villaksen	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Påvirkning er fra pukkellaks er på nåværende tidspunkt ikke så stor at det medfører risiko for å ikke nå milømålene, men det kan være risiko på lengre sikt dersom pukkellaksen får lov til å etablere større bestander	Høy
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt

	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	Hammerfest kommune	Vannforekomsten er foreslått som kSMVF av Kystverket. Videre avklaring av SMVF-status er satt på vent inntil retningslinjer foreligger	Ingen prioritering foretatt
	Er vurdert. Har ikke data	Undersøkelser og risikovurdering gjennomført. Tiltaksplan utarbeides 2013-2014. Mudring/tildekking og deponering aktuelle tiltak i deler av området. Ikke endelig avklart. Meget grovt kontnasdanslag. Tiltaksplan vil gi mer nøyaktige tiltak og kostnader. Vannforekomsten er foreslått som kSMVF av Kystverket. Videre avklaring av SMVF-status er satt på vent til retningslinjer foreligger	Ingen prioritering foretatt

	Er vurdert. Har ikke data	Vannforekomsten er foreslått som kSMVF av Kystverket. Videre avklaring av SMVF-status er satt på vent inntil retningslinjer foreligger	Ingen prioritering foretatt
	Mørenot Hammerfest, Fri Akse Eiendom og muligens flere bedrifter/eiendomselskap/kommunen	Vannforekomsten er foreslått som kSMVF av Kystverket. Videre avklaring av SMVF-status er satt på vent inntil retningslinjer foreligger	Ingen prioritering foretatt
	Hammerfest kommune		Ingen prioritering foretatt
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
	Kommunen		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	Korsfjord slipp AS		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt

	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>		Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Foreslått av Miljødirektoratet, FMFI må kvalitetssikre påvirkningen.	Ingen prioritering foretatt
	<i>Ikke oppgitt</i>	Etablering av laksevassdrag for beskyttelse slik at summen av endringer i aktiviteter vassdragene over tid ikke skal medføre økt men snarere redusert risiko for villaksen	Ingen prioritering foretatt

Ikke vurdert	Ikke vurdert	Tiltak er ikke fremmet for denne vannforekomsten. Vannregionutvalget Finnmark ønsker at alle kSMVF skal problemkartlegges for å avdekke økologisk tilstand og behovet for ytterligere tiltak, og dermed avdekke SMVF-status. Tiltaket er foreslått av vannregionutvalget Finnmark, og må avklares med sektormyndighet	Ingen prioritering foretatt
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Tiltak er ikke fremmet for denne vannforekomsten. Vannregionutvalget Finnmark ønsker at alle kSMVF skal problemkartlegges for å avdekke økologisk tilstand og behovet for ytterligere tiltak, og dermed avdekke SMVF-status. Tiltaket er foreslått av vannregionutvalget Finnmark, og må avklares med sektormyndighet	Ingen prioritering foretatt
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Tiltak er ikke fremmet for denne vannforekomsten. Vannregionutvalget Finnmark ønsker at alle kSMVF skal problemkartlegges for å avdekke økologisk tilstand og behovet for ytterligere tiltak, og dermed avdekke SMVF-status. Tiltaket er foreslått av vannregionutvalget Finnmark, og må avklares med sektormyndighet	Ingen prioritering foretatt
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Tiltak er ikke fremmet for denne vannforekomsten. Vannregionutvalget Finnmark ønsker at alle kSMVF skal problemkartlegges for å avdekke økologisk tilstand og behovet for ytterligere tiltak, og dermed avdekke SMVF-status. Tiltaket er foreslått av vannregionutvalget Finnmark, og må avklares med sektormyndighet	Ingen prioritering foretatt

Ikke vurdert	Ikke vurdert	Tiltak er ikke fremmet for denne vannforekomsten. Vannregionutvalget Finnmark ønsker at alle kSMVF skal problemkartlegges for å avdekke økologisk tilstand og behovet for ytterligere tiltak, og dermed avdekke SMVF-status. Tiltaket er foreslått av vannregionutvalget Finnmark, og må avklares med sektormyndighet	Ingen prioritering foretatt
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Tiltak er ikke fremmet for denne vannforekomsten. Vannregionutvalget Finnmark ønsker at alle kSMVF skal problemkartlegges for å avdekke økologisk tilstand og behovet for ytterligere tiltak, og dermed avdekke SMVF-status. Tiltaket er foreslått av vannregionutvalget Finnmark, og må avklares med sektormyndighet	Ingen prioritering foretatt
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Tiltak er ikke fremmet for denne vannforekomsten. Vannregionutvalget Finnmark ønsker at alle kSMVF skal problemkartlegges for å avdekke økologisk tilstand og behovet for ytterligere tiltak, og dermed avdekke SMVF-status. Tiltaket er foreslått av vannregionutvalget Finnmark, og må avklares med sektormyndighet	Ingen prioritering foretatt
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Tiltak er ikke fremmet for denne vannforekomsten. Vannregionutvalget Finnmark ønsker at alle kSMVF skal problemkartlegges for å avdekke økologisk tilstand og behovet for ytterligere tiltak, og dermed avdekke SMVF-status. Tiltaket er foreslått av vannregionutvalget Finnmark, og må avklares med sektormyndighet	Ingen prioritering foretatt
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Tiltak er ikke fremmet for denne vannforekomsten. Vannregionutvalget Finnmark ønsker at alle kSMVF skal problemkartlegges for å avdekke økologisk tilstand og behovet for ytterligere tiltak, og dermed avdekke SMVF-status. Tiltaket er foreslått av vannregionutvalget Finnmark, og må avklares med sektormyndighet	Ingen prioritering foretatt
Ikke vurdert	Ikke vurdert	Tiltak er ikke fremmet for denne vannforekomsten. Vannregionutvalget Finnmark ønsker at alle kSMVF skal problemkartlegges for å avdekke økologisk tilstand og behovet for ytterligere tiltak, og dermed avdekke SMVF-status. Tiltaket er foreslått av vannregionutvalget Finnmark, og må avklares med sektormyndighet	Ingen prioritering foretatt

Ikke vurdert	Ikke vurdert	Tiltak er ikke fremmet for denne vannforekomsten. Vannregionutvalget Finnmark ønsker at alle kSMVF skal problemkartlegges for å avdekke økologisk tilstand og behovet for ytterligere tiltak, og dermed avdekke SMVF-status. Tiltaket er foreslått av vannregionutvalget Finnmark, og må avklares med sektormyndighet. Sektormyndighet må vurdere miljømål, da vannforekomsten hører til Kongsfjordelva som skal ha svært god økologisk tilstand etter innspill fra Miljødirektoratet	Ingen prioritering foretatt
--------------	--------------	---	-----------------------------

	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
	Middels
	<i>Ikke foretatt på nåværende tidspunkt</i>
	<i>Ikke foretatt på nåværende tidspunkt</i>
	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt

	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
	Lav
	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt

	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
	Høy
	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt

	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt

	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt

	Ikke foretatt på nåværende tidspunkt
--	--

Bilateral avtale
med Finland

1

Vannforekomst ID	Vannforekomst-navn	Påvirkningstype
Innsjøer		
211-2170-L	Kovvatnet	Vannkraftsdam
212-2177-2-L	Virdnejavri	Vannkraftsdam
229-61730-L	Mohkkejávri	Vannkraftsdam
230-2328-L	Fossvatnet	Vannkraftsdam
213-55875-L	Bjørnstadvatnet	Vannkraftsdam
216-2537-L	Litle Eggevatn	Vannkraftsdam
216-2538-L	Store Eggevatn	Vannkraftsdam

217-2269-L	Vestfjelldammen	Vannkraftsdam
217-2270-L	Rundvatnet	Vannkraftsdam
217-2271-L	Glimmervatnet	Vannkraftsdam
220-2336-L	Bealjáidjávri	Vannkraftsdam
224-2354-L	Gaggajávri	Vannkraftsdam
213-2259-L	Storvatnet - Porsavatn	Vannkraftsdam
244-2435-L	Gearretjavri	Vannkraftsdam
236-2420-L	Geatnjajávri øst	Vannkraftsdam
236-2421-L	Store Buevannet	Vannkraftsdam
236-54297-L	Lille Buevannet	Vannkraftsdam
236-62759-L	Geatnjajávri- vest	Vannkraftsdam
242-2426-L	Låddejavri	Vannkraftsdam

244-2431-L	Gárddajávri	Vannkraftsdam
247-2469-L	Viksjøen	Vannkraftsdam
247-2473-L	Store Kobbholmsvatnet	Vannkraftsdam
247-64392-L	Trillingvatnet	Vannkraftsdam
247-2474-L	Store Valvatnet	Vannkraftsdam
229-2320-L	Store Måsvatn	Vannkraftsdam
229-61557-L	Sieidejávri og Gahpatjavri (regulerte)	Vannkraftsdam
230-2327-L	Reinoksvatna	Vannkraftsdam
220-59137-L	Lávvarjávrit	Vannkraftsdam
222-2343-L	Holmevatnet	Vannkraftsdam
222-59079-L	Ørretvatnet	Vannkraftsdam
220-2334-L	Lafjordvatnet	Vannkraftsdam
246-2445-L	Bjørnevatnet	Vannkraftsdam

246-65242-L	Svanevatn	Vannkraftsdam
212-2177-1-L	Altadammen	Vannkraftsdam
Elver		
236-69-R	Kongsfjordelva	Med minstevannsføring
217-4-R	Storelva, nedre	Uten minstevannsføring
217-74-R	Storelva, øvre	Uten minstevannsføring
220-6-R	Austerelva - Bealjaidjohka	Overføring av vann
222-176-R	Tverrelva	Overføring av vann
222-220-R	Stránddajohka nedre deler	Overføring av vann
213-14-R	Porsa-mellom Gruvvatnet og Storstvatnet	Overføring av vann
213-75-R	Porsa-nedre deler	Overføring av vann
216-5-R	Storelva	Overføring av vann
212-23-R	Altaelva nedenfor Altadammen	Overføring av vann

242-6-R	Duttajohka - Duddaelva	Overføring av vann
244-34-R	Gallutjohka	Overføring av vann
211-10-R	Elv fra Kovannet	Overføring av vann
242-7-R	Láddegurra (Bugøyfjord)	Annen regulering
224-24-R	Luostejohka	Med minstevannsføring
220-190-R	Lafjordelva	Overføring av vann
229-3-R	Friarfjordelva/Irgavuonjohka	Uten minstevannsføring
236-75-R	Geadnjeelva	Overføring av vann
236-83-R	Buevasselva	Overføring av vann
229-53-R	Gáissavuolesjohka	Overføring av vann
234-505-R	Julelva-Juovlajohka øvre	Overføring av vann
234-501-R	Julelva-Juovlajohka øvre	Overføring av vann
229-14-R	Deardnojohka	Overføring av vann

229-113-R	Adamselva/Áttánjohka	Overføring av vann
229-21-R	Adamselva/Áttánjohka mellom Meaðđeluoppal og Mohkkejávri	Overføring av vann
244-29-R	Gearretjohka	Uten minstevannsføring
212-55-R	Mattisfossen	Uten minstevannsføring
211-54-R	Bognelv	Fysisk endring av elveløp
220-189-R	Elv mellom Lavvarjavvrit og Lafjordvatnet	Vannkraftregulering uten minstevannsføring
Kystvann		
0420021300-C	Hammerfest Havn	Havner
0420022700-C	Hasvik	Moloer
0420031600-2-C	Rypefjorden	Havner
0423020200-6-C	Båtsfjord Ytre havn	Havner
0423020200-7-C	Neptunbukt - Foma	Moloer

0423020300-1-C	Syltefjorden - Nordfjorden innenfor molo	Moloer
0424020200-C	Vadsø havn	Moloer

Videre må NVE vurdere følgende vannforekomster og fastslå om de er

	Vannforekomst ID	Vannforekomst navn
	246-81-R	Pasvikelva over hestefosdammen
	246-82-R	Pasvikelva
	246-2441-L	Vaggatem
	246-2442-L	Fjørvatnet
	246-2444-L	Klistervatnet – Bjørnevatnet
	246-2448-L	Langvatnet
	246-2449-L	Hasetjørna
	246-65230-L	Fossevatn
	246-65299-L	Hestefosdammen

Årsak k SMVF	Risiko- vurdering	Vurderings- grunn	Økologisk tilstand
Innsjøen er regulert 20 meter (LRV 99 moh, HRV 119 moh: Opprinnelig konsesjon er vedtatt ved kgl.res. 27.05.1949,-erstattet 3.sept.2004	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
Innsjøen er regulert 20 meter ved 15,2 meter oppdemning og 4,8 meter senkning. Opprinnelig var dette et elveavsnitt som er demmet opp 110 meter. Vedtatt ved kgl.res 15.juni 1979	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
Krokvatn (Mohkkejavri) er regulert 3-3,4 meter (HRV 213 moh, LRV 209,6 og 210 moh) og var opprinnelig tre innsjøer; Krokvatn, Muoritasjavre og Mardas, som drenerte til Adamselv. Det ble bygget en sperredam over utløpet fra Krokvatn til Adamselv og Krokvatn ble permanent hevet 11,6 meter til fra 198 moh til LRV 209,6 moh). Muoritasjavre som drenerte til Krokvatn fra vest med naturlig høyde 201,8 moh ble permanent hevet 7,8 m til LRV 209,6 moh. Disse to flyter alltid sammen til et basseng med LRV 209,6 og HRV 213 moh. Ved heving av dette 40 cm til 210 moh flyter disse sammen med Mardas i øst til et sammenhengende reguleringsbasseng som reguleres videre med 3 meter til HRV 213 moh som samlet kalles Krokvatn. Det er gravet en kanal vest i Krokvatn (vest i Muoritasjavre) og ned til Offervatn (Sieidijavre) som leder avrenningsfeltet og utløpet denne veien.	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
Fossvatnet (Reinkalvvatn)er regulert 11 meter (HRV 234 moh, LRV 223 moh)ved heving 11 meter. Vedtatt ved kgl.res. 30.09.1988.	Risiko	Ingen årsak	Udefinert
Innsjøen er regulert fra 15 meter til 6,75 meter. Den var opprinnelig fire vatn som flyter i ett over kote 278,25. De opprinnelige vatnene har henholdsvis reguleringshøyer: Bjørnstafvatn 15 m (LRV: 270 moh, HRV 285 moh), Hermansvatn 6,75 m (LRV: 278,25, HRV: 285), Hansvatn 10,9 m (LRV: 274,1 moh, HRV 285 moh) og Innervatn 8,5 m (LRV: 276,5 moh, HRV: 285 moh). Fastsatt ved kgl.res. 23.05.1958	Risiko	Ingen årsak	Udefinert
Innsjøen er regulert 7,5 meter (LRV: 64,87 moh, HRV 72,37 moh) fastsatt ved kgl.res. 19.09.1969	Ingen risiko	Ingen årsak	Udefinert
Innsjøen er regulert 9,38 meter (HRV: 92,43 moh, LRV 83,05 moh) fastsatt ved kgl.res. 19.09.1969	Ingen risiko	Ingen årsak	Udefinert

Innsjøen er regulert 11,5 m (LRV:193moh, HRV: 204,5 moh).	Risiko	Ingen årsak	Udefinert
Innsjøen er regulert 5,5 m (LRV:233 moh, HRV: 238,5 moh).	Risiko	Ingen årsak	Udefinert
Innsjøen er regulert 8 m (LRV: 222 moh, HRV: 230 moh).	Risiko	Ingen årsak	Udefinert
Innsjøen er regulert 10 m (LRV: 275 moh, HRV 285 moh) fastsatt ved kgl.res 08.12.1950	Risiko	Ingen årsak	Udefinert
Innsjøen er regulert 5 meter ved heving (LRV: 98,97, HRV 103,97) vedtatt ved kgl.res av 29.04.1955	Risiko	Ingen årsak	Udefinert
Innsjøen er regulert 32 m (LRV: 190 moh, HRV: 226 moh). Fastsatt ved kgl.res. 23.05.1958	Risiko	Ingen årsak	Udefinert
Kjerringvatn er regulert 2 meter uten hjemmel i konsesjon vedtatt ved kgl.res. av 06.11.1953.	Risiko	Usikker risiko grunnet manglende data	Udefinert
Gædnjajavri er regulert 6,35 meter (HRV 228 moh, LRV 221,65 moh) ved heving 3 meter og senking 3,35 meter. Vedtatt ved kgl.res. 24.05.1974. Ny konsesjon gitt 04.03.1994 med samme reguleringsgrense	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
Store Buevatnet er regulert 10 meter (HRV 226, LRV 216) ved heving 1 meter og senking 9 meter. vedtatt ved kgl.res. 24.05.1974. Ny konsesjon gitt 04.03.1994 med samme reguleringsgrense.	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
Litle Buevatnet er regulert 10 meter (HRV 226, LRV 216) ved heving 1 meter og senking 9 meter. vedtatt ved kgl.res. 24.05.1974. Ny konsesjon gitt 04.03.1994 med samme reguleringsgrense.	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
Gædnjajavri er regulert 6,35 meter (HRV 228 moh, LRV 221,65 moh) ved heving 3 meter og senking 3,35 meter. Vedtatt ved kgl.res. 24.05.1974. Ny konsesjon gitt 04.03.1994 med samme reguleringsgrense.	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
Fuglevatn er regulert 5,46 meter ved senkning (HRV 186,46 moh, LRV 181 moh. Vedatt ved kgl.res. av 06.11.1953.	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert

Garsjø er regulert 5 meter ved senking (HRV 248,76, LRV 243,76). Vedtatt ved kgl.res. av 06.11.1953.	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
Viksjøen er regulert 4 meter ved senkning 3 m og heving 1 m (LRV 200 moh, HRV 204 moh) og avløpet overført til Store Valtvatn. Meddelt ved kgl.res.	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
Store Kobbholmvatn er regulert 6 meter ved senkning (LRV 107,5 mkoh, HRV 113,5 moh) meddelt ved kgl.res. 12.09.2008	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
Trillingvatn er regulert 6,5 meter ved heving (LRV 177,5 moh, HRV 184 moh) og avløpet overført til Store Valtvatn. Meddelt ved kgl.res. 12.09.2008	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
Store Valvatn er regulert 6 meter ved 3 meter senkning og 3 meter heving (LRV 154 moh, HRV 160 moh) meddelt ved kgl.res. 12.09.2008	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Moderat
Store Måsvatn er regulert 32 meter (HRV 207 moh, LRV 175 moh) ved heving 11,4 meter og senkning 20,6 meter. Vedtatt ved kgl.res. 14.08.1970.	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
Sieddejvare som tidligere drenerte til Friarfjordvassdraget er regulert 32 meter (HRV 207 moh, LRV 175 moh). Vedtatt ved kgl.res. 14.08.1970.	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
Reinoksvatna er regulert 7,25 meter (5 meter ved opprinnelig konsesjon av 29.07.1955)(HRV 297,75, LRV 290,50) ved heving 7,25 meter. vedtatt ved kgl.res. 30.09.1988.	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
Innsjøen er regulert 6,5 m (LRV: 172,5 moh, HRV 179 moh) fastsatt ved kgl.res 08.12.1950	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
Innsjøen er regulert 3 m (LRV: 203,45 moh, HRV 206,45 moh) fastsatt ved kgl.res 08.12.1950	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
Innsjøen er regulert 6 m (LRV: 173 moh, HRV 179 moh) fastsatt ved kgl.res 08.12.1950	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
Innsjøen er regulert 5,1 m (LRV: 178,9 moh, HRV 184 moh) fastsatt ved kgl.res 08.12.1950	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
	Risiko	Nye tiltak nødvendig for å nå god miljøtilstand	Moderat

III	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
Vassdraget har endret vannføring gjennom året med regulering av Gednjevattn og Buevatn. Det er pålegg om minstevannslipp med vannslipp på 2,5m ³ /s i tiden 15-30.04, 3 m ³ /s i tiden 01.05-31.08, 2m ³ /s i tiden 01.09-31.10 og 1m ³ /s resten av året. Vedtatt ved kgl.res. av 04.03.1994	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
Elva har endret vannføring gjennom året uten pålegg om minstevannføring på grunn av reguleringene.	Risiko	Ingen årsak	Udefinert
Elva har endret vannføring gjennom året uten pålegg om minstevannføring på grunn av reguleringene.	Risiko	Ingen årsak	Udefinert
Elva har redusert vannføring uten pålegg om minstevannslipp ved overføring av vatn til Repvåg kraftverk fastsatt ved kgl.res.08.12.1950	Risiko	Ingen årsak	Udefinert
Elva har redusert vannføring uten pålegg om minstevannslipp ved overføring av vatn til Repvåg kraftverk fastsatt ved kgl.res.08.12.1950	Risiko	Ingen årsak	Udefinert
Elva har redusert vannføring uten pålegg om minstevannslipp ved overføring av vatn til Repvåg kraftverk fastsatt ved kgl.res.08.12.1950	Risiko	Ingen årsak	Udefinert
Elva har sterkt redusert vannføring uten pålegg om minstevannslipp ved overføring av vatn til Øvre Porsa kraftverk fastsatt ved kgl.res.23.05.1958	Risiko	Ingen årsak	Udefinert
Elva har sterkt redusert vannføring uten pålegg om minstevannslipp ved overføring av vatn til Nedre Porsa kraftverk fastsatt ved kgl.res.23.05.1958	Risiko	Ingen årsak	Udefinert
Elva har sterkt redusert vannføring uten pålegg om minstevannslipp ved fraføring av vatn til Breidvikbotn kraftverk fastsatt ved kgl.res. 19.09.1969	Risiko	Ingen årsak	Udefinert
Vannet er fraført til Alta kraftverk uten pålegg om minstevannføring. Vedtatt ved kgl.res av 15.juni 1979	Risiko	Ingen årsak	Udefinert

Elva er overført til Gandvik kraftverk uten pålegg om minstevannføring vedtatt ved kgl.res. av 06.11.1953	Risiko	Ingen årsak	Udefinert
Elva er overført til Gandvik kraftverk uten pålegg om minstevannføring vedtatt ved kgl.res. av 06.11.1953	Risiko	Ingen årsak	Udefinert
Vannet er fraført til Koven kraftverk uten pålegg om minstevannføring Vannet er fraført til Koven kraftverk uten pålegg om minstevannføring. Opprinnelig konsesjon er vedtatt ved kgl.res. 27.05.1949,- <u>erstattet 3 sept 2004.</u>	Risiko	Ingen årsak	Udefinert
Elva har fått sterkt økt vannføring, særlig når elva har naturlig lav vannføring ved overføring og regulering av Kjerringvatn og Garsjø vedtatt ved kgl.res. av 06.11.1953	Risiko	Ingen årsak	Udefinert
Elva har blitt fraført til Loustejok kraftverk med pålegg om minstevannføring på 0,8 m/s	Risiko	Usikker risiko grunnet manglende data	Udefinert
Elva har redusert vannføring uten pålegg om minstevannslipp ved overføring av vatn til Repvåg kraftverk fastsatt ved kgl.res.08.12.1950	Risiko	Nye tiltak nødvendig for å nå god miljøtilstand	Dårlig
va har endret vannføring gjennom året vannføring ved regulering av Friarfjordvatn 1,3 meter, Tredjevatt 1 meter, Loavdajavri 2 meter og Skierraiavri 2 meter (konsesjon 1990)	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
Øvre del av elva er overført til Kongsfjord kraftverk via Buevatn og medført sterkt redusert vannføring øverst med gradvis økning nedover vassdraget. Vedtatt ved kgl.res. 04.03.1994.	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
Elva er fraført til Kongsfjord kraftverk medført sterkt redusert vannføring uten pålegg om minstevannslipp. Vedtatt ved kgl.res. 04.03.1994.	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Dårlig
Elva har fått sterkt redusert vannføring ved fraføring av vatn til Adamselv kraftverk via Mardas og Store Måsvatn. Fastsatt ved kgl.res 14.08.1970.	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
Øvre del av vassdraget (Fáhccabealjohka 26,5 km ²) er overført til Kongsfjordvassdraget og medført sterkt redusert vannføring øverst med gradvis økning nedover vassdraget. Vedtatt ved kgl.res. 04.03.1994.	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
Øvre del av vassdraget (Fáhccabealjohka 26,5 km ²) er overført til Kongsfjordvassdraget og medført sterkt redusert vannføring øverst med gradvis økning nedover vassdraget. Vedtatt ved kgl.res. 04.03.1994.	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
Elva har fått sterkt redusert vannføring ved fraføring av vatn til Adamselv kraftverk via Mardas og Store Måsvatn. Fastsatt ved kgl.res 14.08.1970.	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert

Elva har fått sterkt redusert vannføring ved fraføring av vatn til Adamselv kraftverk via Store Måsvatn. Fastsatt ved kgl.res 14.08.1970.	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
Elva har fått sterkt redusert vannføring ved fraføring av vatn til Adamselv kraftverk via Mardas og Store Måsvatn. Fastsatt ved kgl.res 14.08.1970.	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Udefinert
Elva er overført til Garsjø uten pålegg om minstevannføring vedtatt ved kgl.res. av 06.11.1953	Risiko	Ingen årsak	Udefinert
Vannet i Mattiselv er overført til Mattisfoss kraftverk uten pålegg om minstevannføring. Kraftverket har ikke konsesjon.	Risiko	Ingen årsak	Udefinert
Elva er i stor grad kanalisert og erosjonssikret over strekningen. Det pågår tiltak for å utbedre inngrepene	Risiko	Nye tiltak nødvendig for å nå god miljøtilstand	Udefinert
Elva har redusert vannføring uten pålegg om minstevannslipp ved overføring av vatn til Repvåg kraftverk fastsatt ved kgl.res.08.12.1950	Risiko	Nye tiltak nødvendig for å nå god miljøtilstand	Dårlig
Kystverket har vurdert at vannforekomsten er kSMVF, jf. brev til Fylkesmannen av 29.11.2012.	Risiko	Nye tiltak nødvendig for å nå god miljøtilstand	Udefinert
Kystverket har vurdert at Hasvik havn er kSMVF, jf. brev til Fylkesmannen av 29.11.2012.	Mulig risiko	Usikker risiko grunnet manglende data	Moderat
Kystverket har vurdert at vannforekomsten er kSMVF, jf. brev til Fylkesmannen av 29.11.2012.	Risiko	Nye tiltak nødvendig for å nå god miljøtilstand	Moderat
Kystverket begrunner kSMVF med molo og utdyping.	Risiko	Nye tiltak nødvendig for å nå god miljøtilstand	Moderat
Avgrenset med veifylling	Risiko	Nye tiltak nødvendig for å nå god miljøtilstand	Moderat

Kjemisk tilstand	Vann-område	Kommunenavn	Miljømål	Tiltak foreslått
Udefinert	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	Standard miljømål (minst GØT)	Problem-kartlegging
Udefinert	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Guovdageaidnu / Kautokeino	Standard miljømål (minst GØT)	Problem-kartlegging
Udefinert	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	Standard miljømål (minst GØT)	Problem-kartlegging
Udefinert	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	Standard miljømål (minst GØT)	Problem-kartlegging
Udefinert	Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland	Kvalsund	Standard miljømål (minst GØT)	Problem-kartlegging
Udefinert	Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland	Hasvik	Standard miljømål (minst GØT)	Tiltak ikke foreslått fra sektor-myndighet
Udefinert	Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland	Hasvik	Standard miljømål (minst GØT)	Tiltak ikke foreslått fra sektor-myndighet

Udefinert	Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland	Hammerfest	Standard miljømål (minst GØT)	Tiltak ikke foreslått fra sektor-myndighet
Udefinert	Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland	Hammerfest	Standard miljømål (minst GØT)	Tiltak ikke foreslått fra sektor-myndighet
Udefinert	Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland	Hammerfest	Standard miljømål (minst GØT)	Tiltak ikke foreslått fra sektor-myndighet
Udefinert	Måsøy og Magerøya	Måsøy	Standard miljømål (minst GØT)	Problem-kartlegging
Udefinert	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	Porsanger / Porsångu / Porsanki	GØP 2021	Prøvefiske og utsetting av ørret
Udefinert	Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland	Kvalsund	Standard miljømål (minst GØT)	Problem-kartlegging
Udefinert	Neiden	Sør-Varanger	Standard miljømål (minst GØT)	Problem-kartlegging
Udefinert	Varangerhalvøya	Berlevåg	GØP 2021	Problem-kartlegging
Udefinert	Varangerhalvøya	Berlevåg	Standard miljømål (minst GØT)	Problem-kartlegging
Udefinert	Varangerhalvøya	Berlevåg	GØP 2027	Problem-kartlegging
Udefinert	Varangerhalvøya	Berlevåg	GØP 2021	Problem-kartlegging
Udefinert	Neiden	Unjárga / Nesseby	Standard miljømål (minst GØT)	Problem-kartlegging

Udefinert	Neiden	Sør-Varanger	Standard miljømål (minst GØT)	Problem-kartlegging
Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger	Standard miljømål (minst GØT)	Problem-kartlegging
Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger	Standard miljømål (minst GØT)	Problem-kartlegging
Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger	Standard miljømål (minst GØT)	Problem-kartlegging
Oppnår god	Pasvik	Sør-Varanger	Standard miljømål (minst GØT)	Problem-kartlegging
Udefinert	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	GØP 2027	Problem-kartlegging
Udefinert	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	GØP 2027	Problem-kartlegging
Udefinert	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	Standard miljømål (minst GØT)	Problem-kartlegging
Udefinert	Måsøy og Magerøya	Nordkapp, Porsanger / Porsångu / Porsanki	Standard miljømål (minst GØT)	Problem-kartlegging
Udefinert	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	Nordkapp	Standard miljømål (minst GØT)	Problem-kartlegging
Udefinert	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	Nordkapp	GØP 2021	Problem-kartlegging
Udefinert	Måsøy og Magerøya	Nordkapp	GØP 2021	Problem-kartlegging
Oppnår ikke god	Pasvik	Sør-Varanger	Standard miljømål (minst GØT)	Utsettings-pålegg

Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger	Standard miljømål (minst GØT)	Utsettingspåklegg
Udefinert	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Guovdageaidnu / Kautokeino,Alta	Standard miljømål (minst GØT)	Problemkartlegging
Udefinert	Varangerhalvøya	Berlevåg	GØP 2015	Påleggsprosess i gang
Udefinert	Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland	Hammerfest	Standard miljømål (minst GØT)	Tiltak ikke foreslått fra sektormyndighet
Udefinert	Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland	Hammerfest	Standard miljømål (minst GØT)	Tiltak ikke foreslått fra sektormyndighet
Udefinert	Måsøy og Magerøya	Måsøy	GØP 2021	Biotoptiltak
Udefinert	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	Nordkapp	Standard miljømål (minst GØT)	Tiltak ikke foreslått fra sektormyndighet
Udefinert	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	Nordkapp	Standard miljømål (minst GØT)	Biotoptiltak
Udefinert	Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland	Kvalsund	Standard miljømål (minst GØT)	Problemkartlegging
Udefinert	Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland	Kvalsund	Standard miljømål (minst GØT)	Problemkartlegging
Udefinert	Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland	Hasvik	Standard miljømål (minst GØT)	Tiltak ikke foreslått fra sektormyndighet
Udefinert	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	Standard miljømål (minst GØT)	Tiltak ikke foreslått fra sektormyndighet

Udefinert	Neiden	Unjárga / Nesseby	Standard miljømål (minst GØT)	Problem-kartlegging
Udefinert	Neiden	Sør-Varanger	Standard miljømål (minst GØT)	Problem-kartlegging
Udefinert	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	Standard miljømål (minst GØT)	Problem-kartlegging
Udefinert	Neiden	Unjárga / Nesseby, Sør-Varanger	Standard miljømål (minst GØT)	Problem-kartlegging
Udefinert	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden	Porsanger / Porsångu / Porsanki	GØP 2015	Minste-vannføring, problem-kartlegging
Udefinert	Måsøy og Magerøya	Nordkapp	GØP 2021	Minstevann-føring, biotop-tiltak
Udefinert	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	GØP 2027	Problem-kartlegging
Udefinert	Varangerhalvøya	Berlevåg	Standard miljømål (minst GØT)	Tiltak ikke foreslått fra sektor-myndighet
Udefinert	Varangerhalvøya	Berlevåg	Standard miljømål (minst GØT)	Problem-kartlegging
Udefinert	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	GØP 2027	Problem-kartlegging
Udefinert	Tana	Deatnu / Tana	GØP 2021	Problem-kartlegging
Udefinert	Tana	Deatnu / Tana	GØP 2021	Problem-kartlegging
Udefinert	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	GØP 2027	Problem-kartlegging

Udefinert	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	GØP 2027	Problem- kartlegging (minste- vannføring og biotop-tiltak)
Udefinert	Laksefjorden/ Nordkinnhalvøya	Lebesby	GØP 2027	Problem- kartlegging (minste- vannføring og biotop-tiltak)
Udefinert	Neiden	Sør-Varanger	Standard miljømål (minst GØT)	Problem- kartlegging
Udefinert	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	GØP 2021	Problem- kartlegging
Udefinert	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya	Alta	GØP 2021	Justeringer og utvidelser av eksisterende miljøtiltak.
Udefinert	Måsøy og Magerøya	Nordkapp	Standard miljømål (minst GØT)	Problem- kartlegging
Oppnår ikke god	Sørøya/Seiland/Kva løya med innland	Hammerfest	Standard miljømål (minst GØT) 2027	
Udefinert	Sørøya/Seiland/Kva løya med innland	Hasvik	Standard miljømål (minst GØT) 2021	
Oppnår ikke god	Sørøya/Seiland/Kva løya med innland	Hammerfest	Standard miljømål (minst GØT) 2027	
Udefinert	Varangerhalvøya	Båtsfjord	Standard miljømål (minst GØT) 2027	
Oppnår ikke god	Varangerhalvøya	Båtsfjord	Standard miljømål (minst GØT) 2027	

Vannforekomst	Navn		Vannområde	Kommune	Risikovurdering	Tilstandsvurdering
212-63-R	Altaelva nedenfor Eiby	Altaelva	Altavassdraget/Loppa/Stjernøya			
212-63-R	Altaelva nedenfor Eiby	Altaelva	Altavassdraget/Loppa/Stjernøya			
212-63-R	Altaelva nedenfor Eiby	Altaelva	Altavassdraget/Loppa/Stjernøya			
213-50-R	Repparfjordelva nedenfor Skjōdi	Repparfjordelva	Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland			
213-50-R	Repparfjordelva nedenfor Skjōdi	Repparfjordelva	Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland			
213-50-R	Repparfjordelva nedenfor Skjōdi	Repparfjordelva	Sørøya/Seiland/Kvaløya med innland			
223-12-R	Stabburselva Rōvttosjohkanedre	Stabburselva	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden			
224-22-R	Lakselv	Lakselva	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden			
225-12-R	Børselva - nedre deler	Børselva	Lakselvassdraget og Porsangerfjorden			
233-21-R	Langfjordelva	Langfjordvassdraget	Tana			
234-124-R	Tanaelva - Skiippagurra til Tanamunnningen	Tanaelva	Tana			
234-124-R	Tanaelva - Skiippagurra til Tanamunnningen	Tanaelva	Tana			
234-124-R	Tanaelva - Skiippagurra til Tanamunnningen	Tanaelva	Tana			

236-69-R	Kongsfjordelva	Kongsfjordelva	Varangerhalvøya			
239-37-R	Komagelva-Stuorrajohka nedre	Komagelva	Varangerhalvøya			
239-37-R	Komagelva-Stuorrajohka nedre	Komagelva	Varangerhalvøya			
240-107-R	Vestre Jakobselv - □nnejohka (munning-Vasselvkulpen)	Vestre Jakobselv	Varangerhalvøya			
244-33-R	Neidenelva - nedre	Neidenelva	Neiden			
244-33-R	Neidenelva - nedre	Neidenelva	Neiden			
244-33-R	Neidenelva - nedre	Neidenelva	Neiden			

Vannforekomst	Navn		Vannområde	Kommune	Risiko-vurdering	Tilstands-vurdering
	Alle vassdrag med anadrom fisk		Altavassdraget/Loppa/Stjernøya			
	Alle vassdrag med anadrom fisk		Indre Varangerfjord			
	Alle vassdrag med anadrom fisk		Laksefjorden/Norkinnhaløya			
	Alle vassdrag med anadrom fisk		Lakselvassdraget og Porsangerfjorden			

	Alle vassdrag med anadrom fisk		Måsøy og Magerøya			
	Alle vassdrag med anadrom fisk		Neiden			
	Alle vassdrag med anadrom fisk		Pasvik			
	Alle vassdrag med anadrom fisk		Pasvik i Russland			
	Alle vassdrag med anadrom fisk		Sørva/Seiland/Kvaløya med innland			
	Alle vassdrag med anadrom fisk		Tana			
	Alle vassdrag med anadrom fisk		Tana i Finland			
	Alle vassdrag med anadrom fisk		Varangerhalvøya			

Påvirkningstype	SMVF?	Miljømål	Unntak fra miljømål	Årsak til unntak	Brukermål	Tiltak nr
Avløp fra spredt bebyggelse		Svært god økologisk tilstand				
Avløp fra annen kilde		Svært god økologisk tilstand				
Flomverk og forbygninger		Svært god økologisk tilstand				
Renseanlegg 2000 PE		Svært god økologisk tilstand				
Annen påvirkning		Svært god økologisk tilstand				
Påvirket av rømt fisk		Svært god økologisk tilstand				
		Svært god økologisk tilstand				
		Svært god økologisk tilstand				
Avrenning fra byer/tettsteder		Svært god økologisk tilstand				
		Svært god økologisk tilstand				
Renseanlegg 2000 PE		Svært god økologisk tilstand				
Avløp fra spredt bebyggelse		Svært god økologisk tilstand				
Konstruksjoner i elv		Svært god økologisk tilstand				

Med minstevannsføring		Svært god økologisk tilstand				
Annen påvirkning		Svært god økologisk tilstand				
Påvirket av rømt fisk		Svært god økologisk tilstand				
Påvirket av rømt fisk		Svært god økologisk tilstand				
Avløp fra spredt bebyggelse		Svært god økologisk tilstand				
Avløp fra hytter		Svært god økologisk tilstand				
Drikkevannsforsyning		Svært god økologisk tilstand				

Påvirkningstyper	SMVF?	Miljømål	Unntak fra miljømål	Årsak til unntak	Brukermål	Tiltak nr
Fritidsaktivitet						
Fritidsaktivitet						
Fritidsaktivitet						
Fritidsaktivitet						

MT201	Oppretting av nasjonale laksevasdrag					
MT201	Oppretting av nasjonale laksevasdrag					
MT201	Oppretting av nasjonale laksevasdrag					
MT201	Oppretting av nasjonale laksevasdrag					
MT201	Oppretting av nasjonale laksevasdrag					
MT201	Oppretting av nasjonale laksevasdrag					
MT201	Oppretting av nasjonale laksevasdrag					

Tiltaks_ID	Tiltak	Effekt av tiltak	Effekt tallfestet (kg, m, e.l.)	Ulemper	Kostnad	Invest.kost
MT302	Bestandsregulering					
MT302	Bestandsregulering					
MT302	Bestandsregulering					
MT302	Bestandsregulering					

					nei	Miljodir Trd
					nei	Miljodir Trd
					nei	Miljodir Trd
					nei	Miljodir Trd
					nei	Miljodir Trd
					nei	Miljodir Trd
					nei	Miljodir Trd

Årlig kost	Nåverdi	Levetid	Kost-effekt tall	Kost - effekt vurdering	Er tiltaket utløst av vannforskriften?	Myndighet
					nei	Miljodir Trd
					nei	Miljodir Trd
					nei	Miljodir Trd
					nei	Miljodir Trd

	Lakse- og innlandsfiske loven					
	Lakse- og innlandsfiske loven					
	Lakse- og innlandsfiske loven					
	Lakse- og innlandsfiske loven					
	Lakse- og innlandsfiske loven					
	Lakse- og innlandsfiske loven					
	Lakse- og innlandsfiske loven					

Tiltakshaver	Juridisk virkemiddel	Administrativt virkemiddel	Finansiering	Kommentarer	Prioritering VOU	Prioritering VRU
Miljodir Trd	Lakse- og innlandsfiskloven, Naturmangfoldloven			hovedrevisjon hvert 5. år, mindre justeringer hvert år		
Miljodir Trd	Lakse- og innlandsfiskloven, Naturmangfoldloven			hovedrevisjon hvert 5. år, mindre justeringer hvert år		
Miljodir Trd	Lakse- og innlandsfiskloven, Naturmangfoldloven			hovedrevisjon hvert 5. år, mindre justeringer hvert år		
Miljodir Trd	Lakse- og innlandsfiskloven, Naturmangfoldloven			hovedrevisjon hvert 5. år, mindre justeringer hvert år		

Status	Prioritering sektor
Gjennomført	1
Gjennomført	1
Gjennomført	1
Gjennomført	1
Gjennomført	1
Gjennomført	1
Gjennomført	1
Gjennomført	1
Gjennomført	1
Gjennomført	0
Gjennomført	0
Gjennomført	0
Gjennomført	0

Gjennomført	1
Gjennomført	1
Gjennomført	1
Gjennomført	1
Gjennomført	0
Gjennomført	0
Gjennomført	1

Prioritering sektor
0
0
0
0

Se mottakertabell

Høringsbrev til den regionale vannforvaltningsplanen for Finnmark vannregion og grensevasstragene (2016-2021)

Det er nå utarbeidet et forslag til en regional vannforvaltningsplan for Finnmark vannregion og grensevasstragene for planperioden 2016-2021. Den regionale vannforvaltningsplanen omhandler de 10 vannomradene; Pasvik, Neiden, Tana (som alle inngår i den internasjonale vannregionen med Finland), Indre Varangerfjord, Varangerhalvøya, Laksefjorden/Nordkinnhalvøya, Lakselvvasstraget/Porsangerfjorden, Alta/Kautokeino/Loppa/Stjernøya, Sørøya/Seiland/ Kvaløya med innland, og Måsøy/Magerøya.

Innholdet i den regionale vannforvaltningsplanen og tiltaksprogrammet, samt formelle krav til høringsperiode og vedtak er hjemlet i vannforskriften. Forvaltningsplanen med tiltaksprogram ble behandlet i vannregionutvalget den 29.04.2014, og i Fylkesutvalget den 17.06.2014, før dokumentet nå sendes ut på høring i seks måneder. Forvaltningsplanen blir endelig vedtatt i fylkestinget og hos Kongen i statsråd i 2015.

Formålet med den regionale vannforvaltningsplanen er en sammenstilling av kunnskap om vannressursene i regionen og en oppfølging av EU sitt vannrammedirektiv og den norske vannforskriften (Forskrift om rammer for vannforvaltning). Det generelle målet i vannforskriften er å nå eller opprettholde god miljøtilstand i tråd med nærmere gitte kriterium. For å nå disse målene har man arbeidet med karakterisering og klassifisering av vannforekomstene, utredning av avbøtende og forebyggende tiltak, samt overvåking og videre kartlegging. Planen gir en oversikt over tilstanden til vannforekomstene og de ulike miljøpåvirkningene. Miljømål for alle vannforekomstene fastsettes i forvaltningsplanen. Tiltaksprogrammet inneholder planlagte tiltak som skal bidra til at miljømålene som er satt nås. Planen er sektorovergripende og vil være retningsgivende for sektormyndighetenes videre forvaltning av vannressursene, og omfatter alt vann (elver, innsjøer, kystvann og grunnvann) fra høyeste fjellvann til en nautisk mil utenfor grunnlinjen.

Arbeidet med tiltak har blitt utført i vannomradene, og har resultert i lokale tiltaksanalyser. De lokale tiltaksanalysene har vært innspill til det regionale tiltaksprogrammet. Det har vært varierende forutsetninger for gjennomføring av arbeidet, grunnet manglende bakgrunnsmateriale og veiledning fra sentralt hold, samt stramme tidsfrister for gjennomføring. Detaljnivået på nytte- og kostnadsberegninger av tiltak mangler i de fleste tilfellene, og er vurderinger som må gjøres av gjeldende sektormyndighet i de videre prosessene.

I 2013 ble det inngått en samarbeidsavtale mellom Norge og Finland for å formalisere vannforvaltningen i vannområdene Tana, Pasvik og Neiden. Det er ikke utarbeidet egne dokumenter for den internasjonale vannregionen, men det jobbes mot at en slik inndeling skal være på plass innen vannforvaltningsplanene skal godkjennes ved kongelig resolusjon i 2015. Det er utarbeidet et overordnet kapittel til forvaltningsplanen i de to landene som gir innsikt i samarbeidet, sammenligner organisering og metodikk samt indikerer veien videre. Inntil videre er Tana, Pasvik og Neiden på norsk side omtalt i de samme dokumentene som vannregion Finnmark, da arealene har mange felles trekk, utfordringer og tiltak.

De norske dokumentene vil bli oversatt til finsk, og sendes på høring i Finland samtidig som høringsperioden i Norge. De norske planene er kun til orientering på finsk side og blir ikke vedtatt i Finland. Forvaltningsplanen for den finske siden av Tana, Pasvik og Neiden sendes på høring i Norge og Finland fra oktober 2014 til mars 2015, og vil bli oversatt til norsk. Det overordnede kapittelet omtalt over vil også være på høring i denne tidsperioden, og vil også være tilgjengelig på norsk og finsk. De finske dokumentene er kun til orientering på norsk side, og blir ikke vedtatt i Norge. Den norske vannforvaltningsplanen vil i tillegg bli oversatt til samisk.

Hele dokumentet er åpent for innspill og uttalelser, men vannregionmyndigheten ønsker spesielt innspill på det som omhandler forslag til tiltak og miljømål. Det gjøres oppmerksom på at vedleggene til den regionale planen med tilhørende tiltaksprogram kun er tilgjengelig elektronisk på Finnmark fylkeskommune sine sider eller på www.vannportalen.no/finnmark.

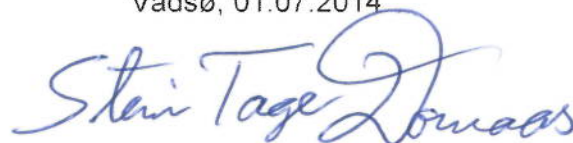
Høringsuttalelse til den regionale vannforvaltningsplanen og tiltaksprogrammet sendes til:

Finnmark fylkeskommune
Vannregionmyndigheten i vannregion Finnmark
Fylkeshuset
9815 Vadsø

Eller per e-post til postmottak@ffk.no. Tittelfeltet i e-posten merkes: "Høringsuttalelse til den regionale vannforvaltningsplanen med tilhørende tiltaksprogram for Finnmark (2016-2021)".
Fristen for å levere innspill er 31.12.2014.

Dette dokumentet, kontaktinformasjon til vannregionmyndigheten og vannområdene, og annen nyttig informasjon om vannforvaltningsarbeidet i vannregion Finnmark og den internasjonale vannregionen finnes på www.vannportalen.no/finnmark.

Vadsø, 01.07.2014

Stein Tage Domaas
Plan og kulturminnesjef

Kerry Maria Agustsson

Likeleydende brev sendt til:

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Vardø kommune		Postboks 292	9951 VARDØ
Vadsø kommune		Postboks 614	9811 VADSØ
Berlevag kommune		Torget 4	9980 BERLEVÅG
Loppa kommune		Parkveien 1/3	9550 ØKSFJORD
Nesseby kommune		Rådhuset	9840 VARANGERBOTN
Hasvik kommune		Postboks 43	9593 BREIVIKBOTN
Måsøy kommune		Torget 1	9690 HAVØYSUND
Porsanger kommune		Rådhuset	9712 LAKSELV
Alta kommune		Postboks 1403	9506 ALTA
Kautokeino kommune		Bredbuktnesveien 6	9520 KAUTOKEINO
Tana kommune		Rådhusveien 3	9845 TANA
Lebesby kommune		Postboks 38	9790 KJØLLEFJORD
Nordkapp kommune		Postboks 403	9751 HONNINGSVAG
Karasjok kommune		Råddeviessogeaidnu 4	9730 KARASJOK / KÁRÁŠJOHKA
Båtsfjord kommune		Postboks 610	9991 BÅTSFJORD
Hammerfest kommune		Postboks 1224	9616 HAMMERFEST
Gamvik kommune		Boks 174	9770 MEHAMN
Sør-Varanger kommune		Postboks 406	9915 KIRKENES
Kvalsund kommune		Rådhusveien 18	9620 KVALSUND

Finnmark vannregion

Norsk-finsk vannregion

Forslag til Handlingsprogram for Finnmark vannregion og grensevassdragene 2016

Høringsforslag 01.10.2014

**Finnmark
vannregion og norsk
del av den norsk-
finske vannregionen
Tana, Pasvik og
Neiden
2016-2021**

Handlingsprogram til regional vannforvaltningsplan for Finnmark vannregion og Norsk-Finsk vannregion (2016-2021)

Regional plan for vannregion Finnmark og grensevassdragene (2016-2021) skal vedtas i fylkestinget i 2015 og sendes til nasjonal godkjenning hos Kongen i Statsråd innen 1. juli 2015.

Planen er utarbeidet i tråd med forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) som er en implementering av EUs vannrammedirektiv. Vannforskriften er hjemlet i forurensningsloven, plan- og bygningsloven og vannressursloven. Regional vannforvaltningsplan vedtas som en regional plan etter plan- og bygningsloven § 8 – 4 med de særregler som følger av vannforskriften.

Den regionale planen gjelder for vannregion Finnmark samt den norske delen av den norsk-finske vannregionen Tana, Pasvik og Neiden. Planen fastsetter miljømål som skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannet. Tiltaksprogrammet til planen fremsetter hvilke tiltak som må gjennomføres for at disse målene skal nås. Det generelle miljømålet er minimum god miljøtilstand for vannforekomstene innen 2021. Planlegging etter vannforskriften følger seksårsykluser, dermed skal det foretas en rullering av gjeldende plan innen utgangen av 2021.

Planens hovedinnhold

Planen består av:

1. Regional vannforvaltningsplan med planbeskrivelse
2. Regionalt tiltaksprogram
3. Regionalt overvåkingsprogram
4. Handlingsprogram (dette dokumentet)

Handlingsprogram

I henhold til plan- og bygningsloven § 8-1 skal alle regionale planer ha et handlingsprogram. Det er fylkestinget som vedtar handlingsprogrammet som en del av den regionale planen. Det er også fylkestinget som har ansvar for å ta handlingsprogrammet opp til en årlig rullering. Ved denne rulleringen fornyes inngåtte avtaler med andre regionale og kommunale aktører om gjennomføringen av planen.

Handlingsprogrammet skal gi en vurdering av hvilken oppfølging planen krever. De økonomiske ressursene er i mange tilfeller knytte til årlige budsjettvedtak. Handlingsprogrammet anslår ressursbehov og utpeker ansvarlig organ og samarbeidspartnere for gjennomføring av planen. I tillegg er det tatt inn krav om årlig rapportering på tiltaksprogrammet som følger planen. En slik årlig rapportering følger ikke av forskriften, men er sett på som viktig for å kunne følge opp sektormyndighetene som har ansvar for gjennomføring av tiltak. Det regionale tiltaksprogrammet for 2016-2021 inneholder i underkant av 300 tiltak som skal bidra til å bedre vannkvaliteten i vannregionen. Det er det enkelte departement som er ansvarlig for å sørge for at deres ytre etater har mandat til å bidra på en konstruktiv måte i dette arbeidet. Rullering av handlingsprogrammet sees i sammenheng med fylkeskommunenes arbeid med rullering av økonomiplanen.

Handlingsprogram for Regional plan for vannregion Finnmark og grensevassdragene 2016-2021							
VRM: Vannregionmyndighet, VO: Vannområde, VRU: vannregionutvalg, FM: Fylkesmannen		Hovedansvar	Medvirkende	2016	2017	2018	Ressursbehov
Oppgave 1: Koordinere og legge til rette for arbeidet som skal utføres på regionalt nivå							
Aktivitet 1	Oppdatere karakterisering og klassifisering	FM	Prosjektleder, alle berørte sektor-myndigheter	X	X	X	Ressurser til faglig og administrativt arbeid
Aktivitet 2	Avholde minimum 1 årlig møte i VRU	VRM	VRU	X	X	X	Ressurser til faglig og administrativt arbeid i FFK, arrangements-utgifter
Aktivitet 3	Holde regional referansegruppe orientert om arbeidet	VRM	VRU	X	X	X	Ressurser til faglig og administrativt arbeid i FFK, arrangements-utgifter
Aktivitet 4	Sørge for god medvirkning gjennom hele prosessen	VRM	Alle berørte sektor-myndigheter og aktører	X	X	X	Ressurser til faglig og administrativt arbeid i FFK, arrangements-utgifter
Aktivitet 5	Samordne med andre avdelinger i fylkeskommunen	VRM	Fylkeskommunen	X	X	X	Ressurser til faglig og administrativt arbeid i FFK
Aktivitet 6	Bidra til formidling av arbeidet og konsekvensene av den regionale planen	VRM	Prosjektleder, FFK	X	X	X	Ressurser til faglig, administrativt og politisk arbeid i FFK, arrangementsutgifter. Det samme i VO og hos sektormyndigheter, FM

Aktivitet 7	Problemkartlegging i vannforekomster	FM	VO, Kommuner, Problemeiere	X	X	X	Ressurser til planlegging og gjennomføring av problemkartlegging hos alle berørte parter.
Oppgave 2: Koordinere og legge til rette for arbeidet som skal utføres på lokalt nivå							
Aktivitet 8	Følge opp lokal tiltaksanalyse	Prosjektleder	VO, berørte sektor-myndigheter, kommunen	X	X	X	Ressurser til faglig og administrativt arbeid i kommunene, arrangementsutgifter
Aktivitet 9	Avholde møter i vannområdeutvalget (minst 1 i året)	Prosjektleder	VO	X	X	X	Ressurser til faglig og administrativt arbeid i kommunene, arrangementsutgifter
Aktivitet 10	Sørge for god medvirkning gjennom hele prosessen, spesielt på lokalt nivå	Prosjektleder	Alle berørte sektormyndigheter og aktører, kommunen	X	X	X	Ressurser til faglig og administrativt arbeid i kommunene, arrangementsutgifter
Oppgave 3: Følge opp myndigheter som har oppgaver i henhold til regional plan og tiltaksprogram jmf. forskriften							
Aktivitet 11	Følge opp regional plan ovenfor kommunenes planleggingsoppgaver	FFK	VRM, FFK	X	X	X	Ressurser til faglig og administrativt arbeid i FK, arrangementsutgifter
Aktivitet 12	Legge regional plan til grunn for egen virksomhet	Alle berørte sektor-myndigheter	VRM, FFK	X	X	X	Ressurser til implementering hos alle berørte parter
Aktivitet 13	Gjennomføre vedtatt tiltaksprogram	Alle berørte sektor-myndigheter		X	X	X	Ressurser til planlegging og implementering
Aktivitet 14	Rapportere på vedtatt tiltaksprogram	Alle berørte sektor-myndigheter	VRM	X	X	X	Ressurser til faglig og administrativt arbeid hos sektormyndigheter og i FFK

Aktivitet 15	Rapportere til VRM når planens formål og prioriteringer avvikes	Alle berørte sektor-myndigheter	VRM	X	X	X	Ressurser til faglig og administrativt arbeid
Aktivitet 16	Rapportere til KLD på gjennomføringen av den regionale planen	VRM	Alle			X	Ressurser til faglig og administrativt arbeid i FFK
Aktivitet 17	Gjennomføre vedtatt overvåkingsprogram	FM	Alle berørte sektormyndigheter, kommunene, VRM	X	X	X	Ressurser til Fylkesmannens miljøvernavdeling
Aktivitet 18	Veiledning til kommunenes saksbehandling og oppfølging av forurensningsforskriften	FM	VO	X	X	X	Ressurser til Fylkesmannens miljøvernavdeling
Oppgave 4: Koordinere arbeidet etter forskriften i henhold til tidsfristene som er angitt							
Aktivitet 19	Utarbeide planprogram for rullering regional plan for 2022-2027	VRM, VRU	VRU, FFK			X	Ressurser til faglig, politisk og administrativt arbeid i FFK, arrangementsutgifter

vann fra fjell til fjord

PROSJEKTPLAN FOR PASVIK OG NEIDEN VANNOMRÅDE (2013-2015), VANNREGION FINNMARK.

Sør-Varanger kommune.

Forord

Prosjektet «Pasvik og Neiden vannområde» gjelder for Sør-Varanger kommune, samt mindre deler av Nesseby kommune

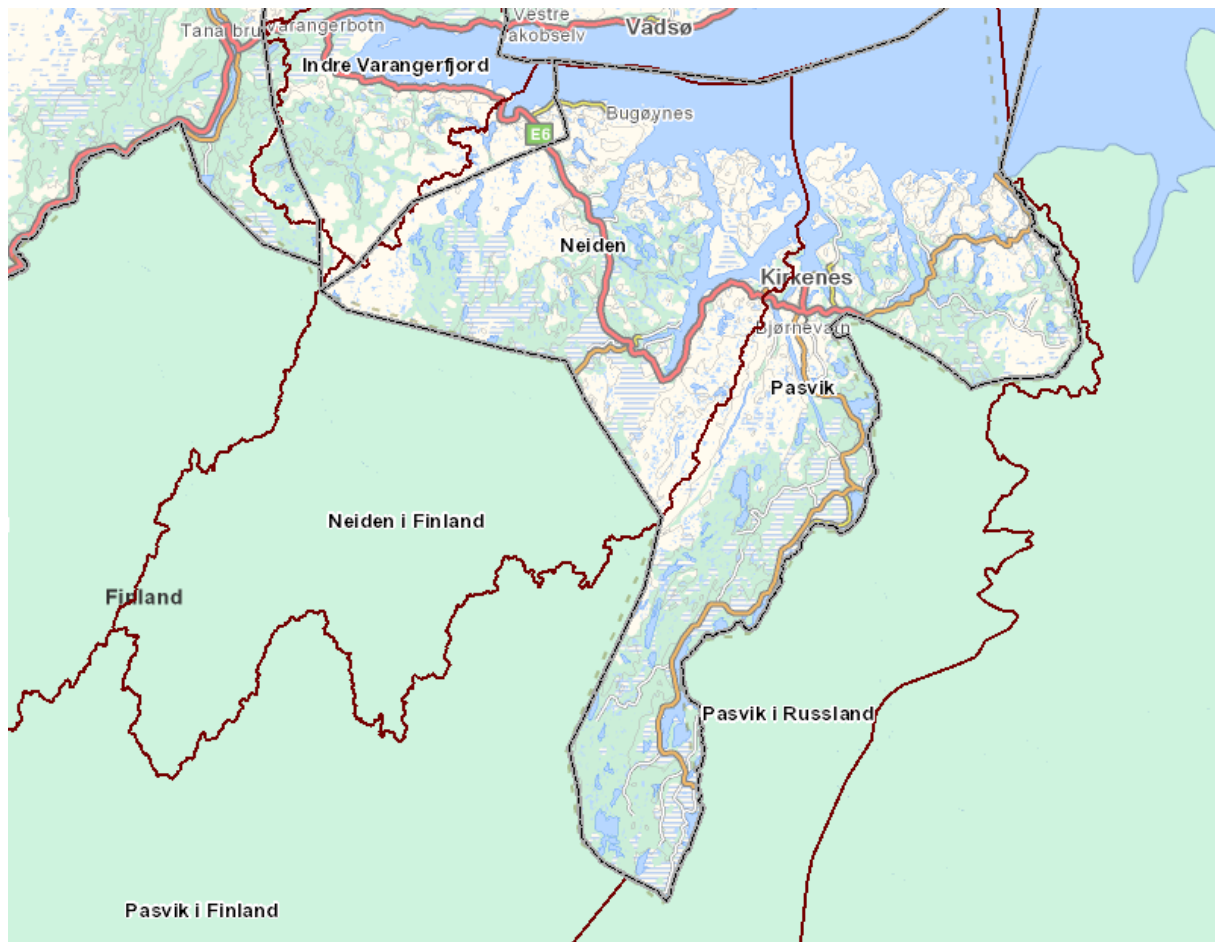
Vannområdet «Pasvik» består av nedbørsfeltet til Pasvik-vassdraget, Jarfjordfjellet og Grense Jakobselv i Sør-Varanger kommune. Vannområdet er internasjonalt hvor også arealer i Finland og Russland inngår. Prosjektplanen for vannområdene gjelder kun de norske delene av nedbørsfeltene. Grensen mellom område Pasvik og Neiden følger vannskillet mellom Sandnesdalen og Munkefjord. Vannområdet «Neiden» består av nedbørsfeltet til Neiden- og Munkelvvassdraget. Også dette er et internasjonalt vannområde, hvor arealer i Finland inngår.

Det har i perioden fra og med 01.09.2011 vært gjennomført et forprosjekt for vannområdene i hele Øst-Finnmark, og denne prosjektbeskrivelsen er utarbeidet innenfor rammene av dette forprosjektet. Forprosjektet har vært finansiert av Finnmark fylkeskommune, med prosjektledelse fra Tana kommune.

1. Bakgrunn

Prosjektarbeidet er forankret i vannforskriften (§ 1) som har som formål å "sikre helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene". Miljømålet i vannforskriften er at vannforekomstene skal ha minst «god» økologisk og kjemisk tilstand, og at grunnvann skal ha minst god kjemisk og kvantitativ tilstand.

Gjennom vannforskriften innføres på denne måten en mer helhetlig vannforvaltning i Norge, som også skal også følges opp på lokalt nivå gjennom etablerte "vannområder" (§ 23) og vannområdeutvalg.

Fig 1. Kart over Pasvik og Neiden vannområde. Vannområdet er del av et internasjonalt vannområde, som også omfatter arealer i Russland og Finland.

Finland, Russland og Norge har samarbeidet om vannkraft siden 1950-tallet, og Sør-Varanger kommune mottar konsesjonsavgift og konsesjonskraft fra de norske kraftverkene.

Samarbeidet om energi, miljø og forvaltningen av Pasvikvassdraget skjer bl.a. ved årlige møter mellom de tre landene. For eksempel skal økt kapasitet og bedre regulering bidra til å redusere faren for flom og erosjonsskader i området rundt Enare-sjøen. Dette skjer i praksis ved å øke tapping tidlig på vinteren.

Vannområde Pasvik har vært gjenstand for diverse miljøforskningsprosjekter i samarbeid mellom de tre landene. Ikke minst på grunn av forurensning fra bergverksindustrien er overvåkningsprogrammer og utstrakt samarbeid en viktig faktor for felles forståelse av de store utfordringene regionen har.

I vannområdearbeidet legges det vekt på et systematisk arbeide hvor overvåkning danner grunnlaget for en vurdering av miljøtilstand, som igjen danner grunnlaget for forvaltningsplaner og tiltaksprogram. Disse planene utarbeides samlet på regionalt nivå, men bygger på grundige prosesser lokalt i vannområdene. Av dette følger også at arbeidet er kunnskapsbasert. Overvåkningsdata legger grunnlaget for hvilke tiltak som skal gjennomføres.

Arbeidet skal videre samordnes på en annen måte enn tidligere. Det tas utgangspunkt i hvor mye den enkelte sektor påvirker vannressursene. På denne måten skal man identifisere de mest effektive og mest samfunnsøkonomiske tiltakene for å oppnå et godt vannmiljø.

Det legges stor vekt på medvirkning og deltakelse fra frivillige organisasjoner og lokalt næringsliv. Innbyggerne skal ha mulighet til å delta aktivt i vannområdearbeidet. Innbyggerperspektivet står derfor sterkt.

Med bakgrunn i de utfordringene kommunene står overfor i denne pilotfasen, er det ønske om en egen prosjektorganisering av arbeidet for en periode på 3 år (2013-15). Prosjektet vil vare fram til forvaltningsplanen for vannregion Finnmark (2016-2021) (2 planrunde) er endelig vedtatt. Etter dette vil man vurdere om vannområdearbeidet kan ivaretas innenfor ordinære rammer i kommunene.

Pasvik og Neiden vannområde deltok i 1. forvaltningsplan 2010-15 sammen med Tana vannområde. Det vil si at Pasvi/Neiden/Tana har en eksisterende vannforvaltningsplan.

Viktige nettbaserte verktøy som har blitt brukt og vil bli videreutviklet i løpet av prosjektet er:

- www.vannportalen.no/finnmark
- www.vann-nett.nve.no/portal/

2. Prosjekt mål

Hovedmål:

Prosjektets hovedmålsetting er å videreføre arbeidet med Pasvik og Neiden vannområder, herunder samordne kommunens og regionale myndigheters innsats for å bedre miljøstatusen i vannforekomstene.

Resultatmål:

Det er satt følgende resultatmål for prosjektet:

- Forestå planarbeidet i vannområdet Pasvik og Neiden knyttet til rullering av forvaltningsplanen for vannregion Finnmark (2016-2021) på vegne av kommunene.

- Bidra i arbeidet med å ferdigstille fullkarakteriseringen og risikovurdering av vannforekomstene, med siste frist 1.5.2013.
- Følge opp tiltak lokalt fra 1. forvaltningsplan (2010-2015) og bidra til at de gjennomføres
- Utarbeide lokal tiltaksanalyse for vannområdet, innen 31.12.2013
- Bidra med innspill til utkastet til forvaltningsplan og tiltaksprogram (2016-2021), med høringsfrist 1.7.2014.
- Sette i verk overvåkingstiltak i samarbeid med Fylkesmannen og andre myndigheter/ansvarlige
- Gjennomføre og koordinere møter i vannområdeutvalget for Pasvik og Neiden.

Resultatmålene følger de ulike aktivitetene/resultatløpene i prosjektet, se kapittel 5.

Prosessmål:

- Legge til rette for og bidra til aktivt medvirkning og deltakelse fra lokale organisasjoner og lokalt næringsliv
- Være et bindeledd mellom kommunene, vannregionmyndighetene, regionale myndigheter, frivillige organisasjoner og andre interessenter.

3. Prosjektrammer

Prosjektet har følgende rammer:

- Prosjektet har en tidsramme på 3 år. Prosjektperioden er fra 1.1.2013-31. 12.2015
- Total kostnadsramme er NOK 1.380.000,-. Kostnadsoversikt og finansieringsplan er spesifisert i kapittel 5.

4. Organisering

Prosjekteier er Sør-Varanger kommune. Prosjektledelsen utføres av Sør-Varanger kommune, og prosjektleder vil ha kontorsted ved kommunens rådhus.

Nedenfor følger en beskrivelse av de ulike gruppene i prosjektet:

4.1. Vannområdeutvalget og styringsgruppe

Vannområdeutvalget er et organ som skal samordne og sikre konsensus omkring det faglige arbeidet i vannområdet. Vannområdeutvalget vil bestå av en politisk og administrativ representant (samt vararepresentanter) fra Sør-Varanger kommune.

Vannområdeutvalgets medlemmer er:

	Organisasjon	Navn	Stilling	E-postadresser
1	Sør-Varanger kommune	Trygve Sarajärvi	Miljøvernsjef, leder for vannområdeutv.	trygve.sarajaervi@sor-varanger.kommune.no
2	Sør-Varanger kommune	Thor Gøran Henriksen	Jordbruksjef	Thor.Henriksen@sor-varanger.kommune.no
3	Sør-Varanger kommune	Robert Pettersen	Virksomhetsleder Vann og Avløp	robert.pettersen@sor-varanger.kommune.no
4	Sør-Varanger kommune	Even Borthen Nilsen	Miljøvernkonsulent	Even.Nilsen@sor-varanger.kommune.no
5	Sør-Varanger kommune	Eivind Gade-Lundlie	Havnesjef	egl@svk.no
5	Fylkesmannen i Finnmark	Eirik Frøiland	Overingeniør	eirik.froiland@fylkesmannen.no
6	Finnmark fylkeskommune	Jørn Stefan Opdahl	Rådgiver	jorn.stefan.opdahl@ffk.no
7	Finnmark fylkeskommune	Anne F. Smeland	Prosjektleder, vannområder	anne.smeland@tana.kommune.no
8	Mattilsynet	Karianne Strømhaug	Førsteinspektør	karianne.stromhaug@mattilsynet.no
9	Mattilsynet	Kerstin Haake	Førsteinspektør	kerstin.haake@mattilsynet.no
10	Kystverket	Jan Olsen	Seniorrådgiver	jan.olsen@kystverket.no
11	NVE Region Nord	Gunnar Kristiansen		gek@nve.no ; gek@fmtr.no
12	Pasvik Kraft	Monica Jerijärvi	Direktør	monica.jerijervi@pasvikkraft.no
13	Pasvik Kraft	Gjermund Wøhni	Driftsingeniør	gjermund.wohni@pasvikkraft.no
14	Finnmark JFF	Linda Hølvold	NJFF Finnmark	finnmark@njff.org
15	Sør-Varanger Sjølaksefiskelag	Ørnulf Abrahamsen / Astrid Daniloff	Leder	adanil@online.no
16	Naturvernforbundet i Sør-Varanger	Gunnar Reinholdtsen	Leder	gunnar.reinholdtsen@c2i.net
17	Bergen Group Kimek Offshore	Torstein Ibrek	KHMS-leder	tib@kimek-offshore.com
18	Sydvaranger Gruve AS	Kari H. Hermansen	Miljøvernrådgiver	khh@sydvarangergruve.no
19	Statens vegvesen	Svein J. Pedersen		svein.j.pedersen@vegvesen.no
20	Bioforsk Svanhøvd	Erling Fjelldal	Sekretær vannområdeutvalget	erling.fjelldal@bioforsk.no
21	Folkeaksjonen mot giftutslipp	Bernt Nilsen		benils@online.no
22	Forum for friluftsliv	Rolf Randa	Koordinator FNF	finnmark@fnf-net.no

Vannområdeutvalget vil ha 1-2 møter per år. Møtene vil i utgangspunktet foregå på dagtid.

4.2. Arbeidsutvalg (AU)

For å sikre framdriften i prosjektet mellom vannområdeutvalgene kan det settes ned et arbeidsutvalg (AU) som møtes om lag 2-4 ganger i året. Arbeidsutvalget består av administrative representanter for kommunen, samt representanter for lokale organisasjoner og andre interessenter (dersom interesse og ved behov).

4.3. Temagrupper og referansegrupper

Egne tema- og referansegrupper kan opprettes underveis i prosjektet ved behov.

5. Tidsplan for og aktiviteter i prosjektet

Framdriftsplanen for prosjektet følger den nasjonale tidsplan basert på fristene i vannforskriften (§ 8) (se fig. 2 nedenfor).

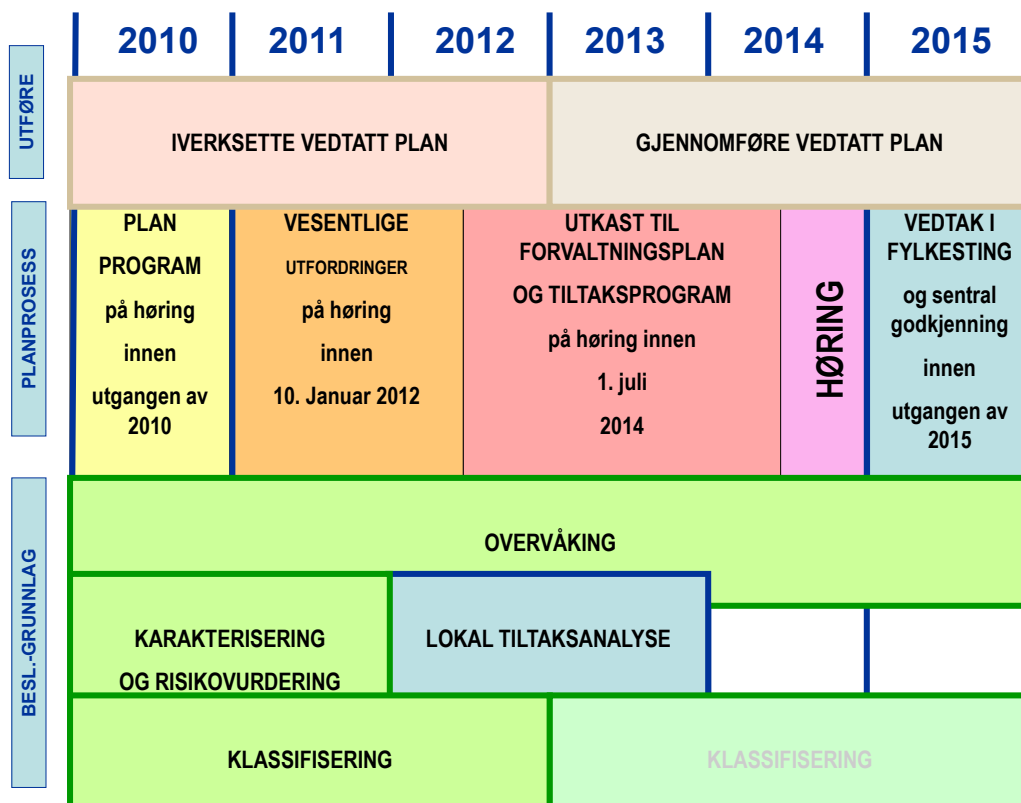

Fig 2. Milepæler i planprosessen, 2 planrunde (forvaltningsplan for vannregion Finnmark).

Nedenfor er en beskrivelse av de ulike aktivitetene/resultatløpene i prosjektet:

1. Karakterisering og risikovurdering av vannforekomstene (frist 01.05. 2013).

Karakterisering omfatter innsamling og registrering av relevante data om naturforhold og menneskeskapte påvirkninger på vannressursene. Dette arbeidet skal gjøres for hver enkelt avgrenset vannforekomst i vannområdet. Data registreres i databasen www.vann-nett.nve.no. Hensikten med karakteriseringen er å danne seg et bilde og en bakgrunnsbeskrivelse av forholdene i den aktuelle vannforekomsten, og på grunnlag av dette analysere påvirkningsgrad, dagens miljøtilstand og utvikling for å kunne gjøre en risikovurdering. Hoveddelen av arbeidet knyttet til karakterisering og risikovurdering er gjennomført som del av forprosjektet, men skal endelig avsluttes innen 1. mai 2013.

2. Lokal tiltaksanalyse (frist: 31.12.2013)

For de vannforekomstene som ikke oppnår målet om god miljøstatus (økologisk og fysisk/kjemisk) eller som står i fare for å ikke nå det, skal det utredes hvilke tiltak som skal iverksettes. Tiltaksutredningene skal gjøres på lokalt nivå, gjennom lokale tiltaksanalyser hvor kommunene har eierskap.

3. Iverksette og følge opp tiltak i forvaltningsplan 2011-2015 (hele prosjektperioden)

Vannområdet Pasvik og Neiden inngikk i den første forvaltningsplanen for vannregion Finnmark for perioden 2011-15. Det er behov for oppfølging av de tiltakene som er vedtatt i gjeldende forvaltningsplan. Tiltaksgjennomføringen lokalt skal blant annet rapporteres videre til vannregionutvalget på fylkesnivå.

4. Overvåkning og klassifisering av vannforekomstene (hele prosjektperioden)

I vannforskriften stilles det krav om regionale programmer for helhetlig overvåkning av tilstanden i vannforekomstene. Lokalt i vannområdene skal det leveres inn innspill til overvåkningsbehov, samt at det kan være aktuelt å delta også i gjennomføringen av enkelte overvåkningstiltak.

5. Prosjektstyring- møter i vannområdeutvalget m.m (hele prosjektperioden)

Dette resultatløpet omfatter arbeidet med styring av prosjektet i forhold til framdrift og økonomi. Prosjektledelsen skal rapportere inn til prosjektets styringsgruppe og finansieringskildene angående økonomi og resultater på jevnlig basis, samt koordinere møter i vannområdeutvalget og andre undergrupper av mer faglig karakter. Dette vil også omfatte kontakt med en hel rekke ulike aktører (myndigheter, frivillige og næringsliv) både lokalt og regionalt, men er viktig for å sikre forankring og deltakelse i prosjektet.

6. Informasjonsspredning

Resultater fra prosjektet vil bli publisert på nettsiden til vannområdet på www.vannportalen.no. Man vil også bruke lokale medier (aviser og radio) aktivt i forbindelse med prosjektarbeidet. Arbeidet med den lokale tiltaksanalysen (resultatløp 3) vil også kunne omfatte folkemøter og møter med frivillige organisasjoner på lokalt nivå. Disse tiltakene vil bidra til å spre informasjon om prosjektarbeidet både til andre kommuner og øvrige interessenter.

7. Kostnads- og finansieringsplan

Prosjektkostnader:

Tabellen nedenfor gir en oversikt over prosjektets kostnader. Kostnader til prosjektledelse er beregnet med utgangspunkt i en årslønn på kr. 480.000,- + sosiale utgifter = 630.000.

Det er beregnet midler til dekning av en 50 % stilling til prosjektledelse. Direktoratet for naturforvaltning (DN) har tidligere estimert at det vil kreve en 30 % stilling i oppstartsfasen å drifte hvert vannområde. I beregning av stillingsressurs har vi lagt til grunn at de internasjonale vannområdene krever en ekstra oppfølging. Deltakelse fra finske side i lokale utvalg vil medføre en betydelig mengde ekstraarbeid, og det må derfor settes av ekstra stillingsressurser.

Tabell 1. Budsjett for prosjektet "Pasvik og Neiden vannområder (2013-15).

Beskrivelse	Kostnader (NOK)			Totale kostnader (NOK)
	2013	2014	2015	
Prosjektleder 50 % stilling	315.000	315.000	315.000	945.000,-
Administrative utgifter (kontor, telefon m.m)	30.000	30.000	30.000	90.000,-
Møter, reiser og kurs	75.000	75.000	75.000	225.000,-
Tolking og oversetting	40.000	40.000	40.000	120.000,-
Sum	460.000,-	460.000,-	460.000,-	1.380.000,-

Finansieringsplan: Finansieringsplanen for prosjektet er gitt i tabell 2 nedenfor.

Tabell 2: Finanseringsplan for prosjektet "Pasvik og Neiden vannområder (2013-15).

Organisasjon	Kostnader (NOK)			Totale kostnader (NOK)
	2013	2014	2015	
Sør-Varanger kommune	20.000,-	20.000,-	20.000,-	60.000,-
Fylkesmannen- skjønnsmidler	160.000,-	160.000,-	160.000,-	480.000,-
Finnmark fylkeskommune	280.000,-	280.000,-	280.000,-	840.000,-
Totalt	460.000,-	460.000,-	460.000,-	1.380.000,-

Internasjonalt arbeid:

- Det bør bestrebes å få til et samarbeid med tilstøtende kommuner og andre myndigheter i Russland og Finland.
- Øvrige finske og russiske kommuner som ønsker å delta belastes ikke med prosjektkostnader, med utgangspunkt i at vannområdeutvalget er et organ opprettet av norske myndigheter.
- Det forventes imidlertid at vannregionmyndigheten (fylkeskommunen) bidrar ekstra med midler til de internasjonale vannområdene for å dekke utgifter til tolking og oversetting i forbindelse med finsk deltakelse. Med bakgrunn i dette er fylkeskommunens bidrag satt høyere enn det øvriges.

Prosjektplanen er utarbeidet av Bioforsk Svanhovd og Leder for vannområdeutvalget for Pasvik og Neiden vannområder; Trygve Sarajärvi.

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Sarajärvi, Trygve Enhetsleder: Sarajärvi, Trygve, tlf. 78 97 74 86	Dato: 31.10.2014
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører:	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Utvalg for plan og samferdsel	107/2014	04.12.2014
Utvalg for miljø og næring	019/2014	18.11.2014
Kommunestyret	088/2014	03.12.2014

VANNFORVALTNING - TILTAKSANALYSE FOR PASVIK OG NEIDEN VANNOMRÅDER

Vedlagte dokumenter:

Tiltakstabell Neiden vedlegg tiltaksanalyse.xlsx
Tiltakstabell Pasvik vedlegg tiltaksanalyse.xlsx
Utkast til tiltaksanalyse Pasvik vannområde.docx
Utkast til tiltaksanalyse Neiden vannområde.docx

Dokumenter i saken:

2014021366 TILTAKSANALYSE NEIDEN VANNOMRÅDE.
2014021365 TILTAKSANALYSE PASVIK VANNOMRÅDE

Kort sammendrag:

Sør-Varanger kommune deltar i arbeidet med utarbeidelse av Vannforvaltningsplan for Finnmark vannregion og grensevassdragene 2016-2021, sammen med Finnmark fylkeskommune.

Forarbeider til forvaltningsplanen er gjennomført. I 2012-2013 ble dokumentet vesentlige vannforvaltningsspørsmål for vannregion Finnmark utarbeidet av Finnmark fylkeskommune

som vannregionmyndighet. Administrasjonen i Sør-Varanger kommune utarbeidet samtidig dokumentene Vesentlige vannforvaltningsspørsmål for Pasvik vannområde og Neiden vannområde.

Høring av vesentlige vannforvaltningsspørsmål ble behandlet av Utvalg for plan og samferdsel, Utvalg for miljø og næring og Kommunestyret, der det 27. februar 2013 ble vedtatt at Sør-Varanger kommune skulle slutte seg til dokumentene vesentlige vannforvaltningsspørsmål og fortsette sitt arbeid med vannforvaltning for Pasvik og Neiden vannområder gjennom å utarbeide en prosjektplan for Pasvik og Neiden vannområde.

Prosjektplanen ble vedtatt i Kommunestyret 29. mai 2013, og arbeidet med tiltaksanalyser for Pasvik og Neiden vannområder startet opp. Tiltaksanalysene legges nå fram for politisk behandling i Utvalg for miljø og næring, Utvalg for plan og samferdsel og Kommunestyret.

Dette arbeidet er knyttet opp mot EU's vannrammedirektiv fra 2000 og norsk vannforskrift.

Faktiske opplysninger:

Bakgrunn: EU's vanddirektiv og vannforskriften i Norge

EU's Rammedirektiv for vann ble gjort gjeldende for medlemsstatene i 2000. Norge har siden 2001 deltatt i EU-landenes arbeid med å gjennomføre vanddirektivet. Vanddirektivet forutsetter at medlemsstatene utarbeider en helhetlig vannforvaltningsplan for å oppnå og ivareta god økologisk og kjemisk tilstand i vann og vassdrag.

I Norge foregår arbeidet etter Forskrift om rammer for vannforvaltningen (Vannforskriften) fra 2007. Vannforskriften skal sikre at det utarbeides og vedtas regionale forvaltningsplaner med tilhørende tiltaksprogram for å oppfylle miljømålene, og sørge for nødvendig kunnskapsgrunnlag for arbeidet. Den første forvaltningsplanen for Finnmark vannregion ble gjort gjeldende for perioden 2011-2015. Den omfatter blant annet vannområdene Tana, Pasvik og Neiden med tilhørende tiltaksplaner som det har vært arbeidet for å få gjennomført. Tana, Pasvik og Neiden var plukket ut som pilotområder for den første vannforvaltningsplanen for Finnmark vannregion.

Prosjektplanen for Pasvik og Neiden vannområder som ble vedtatt i kommunestyret i 2013 er knyttet til ny Vannforvaltningsplan for Finnmark vannregion og grensevassdragene 2016-2021. Dette arbeidet pågikk parallelt med tiltaksgjennomføringen fra 1. planrunde 2011-2015.

Arbeidet i vannområdene.

Planarbeidet i Finnmark vannregion bygger på det arbeidet som gjøres lokalt i vannområdene, her hos oss ” Pasvik og Neiden vannområder”. Det er nå utarbeidet tiltaksanalyser for Pasvik og Neiden vannområder som vil være vedlegg til Vannforvaltningsplan for Finnmark vannregion og grensevassdragene 2016-2021.

Sør-Varanger kommune har opprettet et eget vannområdeutvalg for Pasvik og Neiden vannområder.

I tillegg til kommunene (politisk og administrativt nivå) deltar følgende:

- Mattilsynet
- Statens vegvesen
- Fylkesmannen i Finnmark
- Finnmark fylkeskommune (vannregionmyndigheten)
- Kystverket
- NVE Region Nord
- Finnmark JFF
- Forum for friluftsliv i Finnmark
- Folkeaksjonen mot giftutslipp i Bøkfjorden
- Sør-Varanger sjølaksefiskerlag
- Naturvernforbundet i Sør-Varanger
- Bergen Group Kimek
- Pasvik Kraft
- Sydvaranger Gruve AS
- Bioforsk Svanhovd

Vannområdeutvalget har behandlet sammendrag av påvirknings- og risikovurderingene for alle vannforekomster i regionen og gitt innspill til Vesentlige vannforvaltningsspørsmål. Vannområdeutvalget skal også være en sentral aktør i det videre arbeidet med tiltaksanalyser og Vannforvaltningsplan 2016-2021.

Internasjonal arbeid.

Vannområdene i Sør-Varanger følger grensene til nedbørsfeltene til Pasvikvassdraget og Neidenvassdraget og fjordsystemene helt ut til midtlinjen i Varangerfjorden. Vi har tilstøtende områder til våre vannområder både i Finland og Russland.

Russland er ikke trukket inn i dette arbeidet, da de ikke er et EU eller EØS-land.

Vannarbeidet er organisert annerledes i Finland enn i Norge, hvor man ikke har en egen inndeling i vannområder men kun opererer på regionnivå. Dette innebærer en del utfordringer for samarbeidet med Enare kommune, som også har store arealer i

nedbørsfeltet til både Pasvik- og Neidenvassdraget. Det arbeides imidlertid med å samordne tiltak på norsk og finsk side innen vannområdene. Dette samarbeidet har ført til at områdene som grenser til Finland (Tana, Neiden og Pasvik) er skilt ut som en egen «internasjonal vannregion». Den kalles Den norsk-finske vannregionen.

Det er opprettet en intensjonsavtale (Memorandum of Understanding) og en bilateral avtale som er underskrevet av regionale myndigheter på norsk og finsk side.

Samarbeidet med Finland skal inngå som et overordnet kapittel i Vannforvaltningsplan for vannregion Finnmark og grensevassdragene 2016-2021. Et eget dokument (Roof report) er utarbeidet for dette samarbeidet. Det er lagt ut på høring og vil bli behandlet i Sør-Varanger kommune over nyttår.

Finnmark fylkeskommune har hovedansvaret for samarbeidet med Finland, siden arbeidet med vannforvaltningsplanene der forgår på regionalt nivå.

Tiltaksanalyse for Pasvik og Neiden vannområde

Det er utarbeidet et eget dokument for tiltaksanalyse for hvert av våre to vannområder.

Arbeidet i Pasvik og Neiden vannområder er organisert i et treårig kommunalt prosjekt: «Neiden og Pasvik vannområder, 2013-2015». Prosjektet er eid av Sør-Varanger kommune. Prosjektansvarlig er Sør-Varanger kommune, og det er avsatt en 50 % stillingsressurs til en egen prosjektleder. I kommunen er prosjektansvaret ivaretatt i plan og utviklingsavdelingen, hvor miljøvernrådgiver Trygve Sarajärvi er prosjektleder.

Etter vannforskriftens § 22 har sektormyndighetene (Finnmark fylkeskommune), inkludert kommunene, ansvar for å utrede tiltak innenfor sine ansvarsområder. Med bakgrunn i dette ble de ulike myndighetene anmodet i april 2014 om å levere tiltaksutredninger i forhold til behov for tiltak i vannforekomster med risiko for ikke å oppnå miljømålene satt i Vannforskriften.

Sør-Varanger kommune vil sende tiltaksanalysene til Finnmark fylkeskommune, slik at de kan danne noe av grunnlaget for Vannforvaltningsplan for Finnmark vannregion og grensevassdragene 2016-2021.

Vannregion Finnmark har mottatt tiltaksutredninger fra følgende sektormyndigheter: Miljødirektoratet, Mattilsynet, Statens vegvesen, Fiskeridirektoratet, Kystverket, Forsvarsbygg, Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) og Sjøfartsdirektoratet. I tillegg kommer Sør-Varanger kommune med innspill gjennom tiltaksanalysene. De samlede innspill danner grunnlaget for den regionale tiltaksanalysen.

Utover de skriftlige bidragene, ble det også i løpet av feltsesongen 2013 og 2014 utført befaringer i samarbeid med relevante sektormyndigheter.

Den endelige versjonen av våre tiltaksanalyser sendes over til vannregion Finnmark for videre behandling.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Ingen merknader til noen av punktene.

Forslag til innstilling:

Kommunestyret godkjenner utkast til Tiltaksanalyse for Pasvik vannområde og utkast til Tiltaksanalyse for Neiden vannområde.

Saksordfører: Camilla Svegaard

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

UFMN sitt vedtak i sak 019/2014:

Kommunestyret godkjenner utkast til Tiltaksanalyse for Pasvik vannområde og utkast til Tiltaksanalyse for Neiden vannområde.

Bente Larssen
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Tiltak	Påvirkning som tiltaket knyttes til	Vannområde	Navn på vannforekomst	Ansvarlig myndighet
Vandringshinder for fisk: løfte vannspeil	Fysiske inngrep	Neiden	Jerndalsbekken, øvre	
Vandringshinder for fisk: løfte vannspeil	Fysiske inngrep	Neiden	Veiskillebekken	
Vandringshinder for fisk: løfte vannspeil	Fysiske inngrep	Neiden	Neiden tollstasjon	
Vandringshinder for fisk: løfte vannspeil	Fysiske inngrep	Neiden	Lunkuselva	
Kartlegge utslippskilder i Neidenelva	Forurensning	Neiden	Neidenelva- nedre	Sør-Varanger kommune
Revidere vannkraftkonsesjon	Fysiske inngrep	Neiden	<i>Gearretjávri</i>	NVE
Revidere vannkraftkonsesjon	Fysiske inngrep	Neiden	Gárddajávri	NVE
Revidere vannkraftkonsesjon	Fysiske inngrep	Neiden	Gállotjávri	NVE
Revidere vannkraftkonsesjon	Fysiske inngrep	Neiden	216 moh navnløs	NVE
Revidere vannkraftkonsesjon	Fysiske inngrep	Neiden	Gállotjohka	NVE
Revidere vannkraftkonsesjon	Fysiske inngrep	Neiden	Gearretjohka	NVE

Registrere avløp til Neidenelva	Registrering Dokumentasjon	Neiden	Neidenelva	Sør-Varanger kommune
Pukkellaks: el-fiske, smoltregistrering og kartlegging av gyteplasser	Biologisk påvirkning	Neiden	Neidenelva- nedre	
Bygging av slamavskiller for hele Bugøynes	Forurensning	Pasvik	Bugøynes	Sør-Varanger kommune

Ansvarlig tiltakshaver	Status for gjennomføring innen utgangen av 2014	Kommentar til status tiltaks-gjennomføring	Tiltak utløst av Vannforskrift?	Lovverk
Statens vegvesen	Tiltak ikke aktuelt	Jobber med en gjennomgang av Vandringshindrene i tiltaksprogrammet - handlingsplan antatt klar 2013	Tilleggstiltak	
Statens vegvesen	Tiltak ikke aktuelt	Jobber med en gjennomgang av Vandringshindrene i tiltaksprogrammet - handlingsplan antatt klar 2013	Tilleggstiltak	
Statens vegvesen	Tiltak ikke aktuelt	Jobber med en gjennomgang av Vandringshindrene i tiltaksprogrammet - handlingsplan antatt klar 2013	Tilleggstiltak	
Statens vegvesen	Tiltak ikke aktuelt	Jobber med en gjennomgang av Vandringshindrene i tiltaksprogrammet - handlingsplan antatt klar 2013	Tilleggstiltak	
Sør-Varanger kommune	Tiltak gjennomført	Oppfølging gjennom tiltaksanalysen	Grunnleggende tiltak	Forurensningsloven
Varanger kraft	Tiltak ikke startet	Ingen har krevet revisjon av vilkår		
Varanger kraft	Tiltak ikke startet	Ingen har krevet revisjon av vilkår		
Varanger kraft	Tiltak ikke startet	Ingen har krevet revisjon av vilkår		
Varanger kraft	Tiltak ikke startet	Ingen har krevet revisjon av vilkår		
Varanger kraft	Tiltak ikke startet	Ingen har krevet revisjon av vilkår		
Varanger kraft	Tiltak ikke startet	Ingen har krevet revisjon av vilkår		

Sør-Varanger kommune	Tiltak gjennomført	Må avklare om fysiske tiltak må iverksettes		
Fylkesmannen	Tiltak gjennomført	Tiltak gjennomført. Det er gjennomført registrering av voksenfisk i 2009, 2010 og 2011. I 2010 ble det gjort forsøk på yngelregistrering, men vanskelige forhold førte imidlertid til at det ikke ble funnet noen yngel.		
Sør-Varanger kommune	Felles slamavskiller for boligområde Bugøynes. Forprosjekt gjennomført.	Private avløpsanlegg skal koples til felles slamavskiller.	Grunnleggende tiltak	Forurensningsloven

Annet administrativt virkemiddel	Tiltakskostnader	Finansiering av tiltaket
	40000	Tilskuddsmidler (Fylkesmannen)

	30000	Tiltaksovervåking smidler
	12 500 000	Tiltakshaver

Tiltak	Påvirkning som tiltaket knyttes til	Vannområde	Navn på vannforekomst
Vandringshinder for fisk: løfte vannspeil	Fysiske inngrep	Pasvik	Garsjøbekken, øvre
Vandringshinder for fisk: løfte vannspeil	Fysiske inngrep	Pasvik	Garsjøen
Vandringshinder for fisk: løfte vannspeil	Fysiske inngrep	Pasvik	Rastevannsbekken
Vandringshinder for fisk: løfte vannspeil	Fysiske inngrep	Pasvik	Stalsvannsbekken
Vandringshinder for fisk: løfte vannspeil	Fysiske inngrep	Pasvik	Lille Spurvbecken
Vandringshinder for fisk: løfte vannspeil	Fysiske inngrep	Pasvik	Steinbekken
Utsetting av ørret	Biologisk påvirkning	Pasvik	Pasvikelva
Kartlegge utslippspunkter	Forurensning	Pasvik	Pasvikelva
Kartlegging av fremmede arter (pukkellaks og lagesild)	Biologisk påvirkning	Pasvik	Pasvikelva

Kartlegging av fremmede arter (pukkellaks og lagesild)	Forurensning	Pasvik	Grense Jakobselv
Revidere vannkraftkonsesjoner	Fysiske inngrep	Pasvik	Pasvikelva mellom Skogfoss og Melkefoss
Bidra gjennom utslippstillatelsen til Syd Varanger Gruve a/s til at den økologiske statusen i vannmiljøet ikke forringes	Forurensning	Pasvik	Bøkfjorden midtre
Bygging av nytt renseanlegg for Kirkenes by. Renovering av avløpsanlegg i Kirkenes.	Forurensning	Pasvik	Bøkfjorden midtre
Renovering av avløpssystemet for boligområde på Jakobsnes.	Forurensning	Pasvik	Bøkfjorden midtre
Renovering av avfallsplassen "Skittippen" i Kirkenes	Forurensning	Pasvik	Bøkfjorden midtre

Ansvarlig myndighet	Ansvarlig tiltakshaver	Status for gjennomføring innen utgangen av 2014	Kommentar til status tiltaksgjennomføring
	Statens vegvesen	Tiltak ikke aktuelt	Hentet fra Statens vegvesen sin rapport "Fiskevandringshindre i Pasvik" (2013)
	Statens vegvesen	Tiltak pågår	Jobber med en gjennomgang av Vandringshindrene i tiltaksprogrammet - handlingsplan antatt klar 2013
	Statens vegvesen	Tiltak pågår	Jobber med en gjennomgang av Vandringshindrene i tiltaksprogrammet - handlingsplan antatt klar 2013
	Statens vegvesen	Tiltak pågår	Jobber med en gjennomgang av Vandringshindrene i tiltaksprogrammet - handlingsplan antatt klar 2013
	Statens vegvesen	Tiltak ikke aktuelt	Hentet fra Statens vegvesen sin rapport "Fiskevandringshindre i Pasvik" (2013)
	Statens vegvesen	Tiltak ikke aktuelt	Hentet fra Statens vegvesen sin rapport "Fiskevandringshindre i Pasvik" (2013)
Fylkesmannen	Pasvik Kraft	Tiltak pågår	
Sør-Varanger kommune	Sør-Varanger kommune	Tiltak ikke startet	Gjennomføres innen 31. 12.2012
Miljødirektoratet	Fylkesmannen Universitetet i Tromsø	Tiltak pågår	Fylkesmannen har ikke igangsatt egne undersøkelser på Lagesild. Men det finnes nye rapporter som viser Lagesildas utbredelse i vassdraget. Ikke gjennomført undersøkelser på pukcellaks.

Miljødirektoratet	Fylkesmannen	Tiltak pågår	Tiltak gjennomført. Det er gjennomført registrering av voksenfisk i 2009 og 2010. I 2010 ble det i tillegg registrert yngel.
NVE	Pasvik Kraft	Tiltak ikke aktuelt	Ikke hjemmel for revisjon av vilkår
Miljødirektoratet (KLIF)	Syd Varanger Gruve a/s	Tiltak pågår	Krav i utslippstillatelsen om overvåking for å sikre at avgang deponeres som forutsatt, dvs. at den fordeler seg innenfor et avgrenset område.
Sør-Varanger kommune	Sør-Varanger kommune	Renseanlegg ferdigstilt. Renovering pågår	Private avløpsanlegg skal koples til renseanlegget for hele Kirkenes.
Sør-Varanger kommune	Sør-Varanger kommune	Felles slamavskiller for boligområde Jakobsnes. Pågår	Private avløpsanlegg skal koples til felles slamavskiller.
Sør-Varanger kommune	Sør-Varanger kommune	Tildekking av gammel avfallsfylling i Kirkenes havneområde. Start 2014	"Skittippen" skal tildekkes med asfalt/rene masser. Brukes som industriområde.

Tiltak utløst av Vannforskrift?	Lovverk	Annet administrativt virkemiddel	Tiltakskostnader	Finansiering av tiltaket
				Statens vegvesen budsjett
				Statens vegvesen budsjett
Grunnleggende tiltak		Vannkraftskonsesjonsvilkår	450 000	Pasvik Kraft
Grunnleggende tiltak	Forurensningsloven			
Tilleggstiltak				

Tilleggstiltak			30 000	Tiltaksovervåking smidler
	Forurensnings- loven		300 000	Tiltakshaver
Grunnleggende tiltak	Forurensnings- loven		12 000 000	Tiltakshaver
Grunnleggende tiltak	Forurensnings- loven			Tiltakshaver
Grunnleggende tiltak	Forurensnings- loven		4 000 000	Tiltakshaver

Tiltaksanalyse for Pasvik vannområde

Innspill til forvaltningsplan for vannregion Finnmark (2016-2021)

Kirkenes 5. mai 2014

Forord

Vannregionmyndigheten i Finnmark (Finnmark fylkeskommune) skal innen 1. juli 2014 sende på høring et utkast til regional vannforvaltningsplan med tiltaksprogram for perioden 2016-2021. Denne tiltaksanalysen inngår i dette planarbeidet, og er et faglig innspill fra Neiden vannområde i forhold til hvordan målene om god miljøtilstand i våre vannforekomster kan oppnås. Etter vannforskriften skal alle vannforekomster innen 2021 oppnå god økologisk og kjemisk tilstand.

Arbeidet i Pasvik vannområde er organisert i et treårig kommunalt prosjekt: «Neiden vannområde, 2013-2015». Prosjektet er eid av Sør-Varanger kommune. Prosjektansvarlig er Sør-Varanger kommune, og det er avsatt en 50 % stillingsressurs til en egen prosjektleder. I kommunen er prosjektansvaret ivaretatt i plan og utviklingsavdelingen, hvor miljøvernrådgiver Trygve Sarajärvi er prosjektleder.

Prosjektet styres av prosjektleder og et vannområdeutvalg for Neiden og Pasvik vannområder. Vannområdeutvalget består av representanter fra kommunen, sektormyndigheter, næringslivet og frivillige organisasjoner i Sør-Varanger.

Etter vannforskriftens § 22 har sektormyndighetene, inkludert kommunene, ansvar for å utrede tiltak innenfor sine ansvarsområder. Med bakgrunn i dette ble de ulike myndighetene anmodet i april 2014 om å levere tiltaksutredninger i forhold til behov for tiltak i vannforekomster med risiko for ikke å oppnå miljømålene.

Vannregion Finnmark mottok tiltaksutredninger fra følgende sektormyndigheter: Miljødirektoratet, Mattilsynet, Statens vegvesen, Fiskeridirektoratet, Kystverket, Forsvarsbygg, Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) og Sjøfartsdirektoratet. I tillegg har kommunen kommet med sine innspill i forhold til vann-, avløps- og inngrepsaker. De samlede innspill har dannet grunnlaget for denne tiltaksanalysen.

Utover de skriftlige bidragene, ble det også i løpet av feltsesongen 2013 utført befaringer i samarbeid med relevante sektormyndigheter. Utkast til tiltaksanalyse vil bli lagt fram for vannområdeutvalget i desember 2013.

Den endelige versjonen av tiltaksanalysen sendes over til vannregion Finnmark for videre behandling. Kommunene får tiltaksanalysen i kopi, og kan komme med egne uttalelser til vannregionen i etterkant dersom ønskelig.

Kirkenes 17.03.2014

Trygve Sarajärvi
prosjektleder

Foto forside: Arve Tannvik

Innhold

Forord	2
1. Om vannområdet	4
2. Miljøtilstand og miljøutfordringer	7
2.1 Miljøtilstand	7
2.2 Samlet oversikt over påvirkningene	16
2.3 Brukerinteresser	18
3. Vannforekomster i risiko og miljømål for disse.....	23
3.1 Risiko for ikke å nå miljømålet innen 2021	23
3.2 Øvrige vannforekomster vurdert i forbindelse med tiltaksanalysen	36
3.3 Sterkt modifiserte vannforekomster (SMVF)	36
3.4 Miljømål.....	38
3.5 Utviklingstrekk i vannområdet – behov for forebyggende tiltak	38
4. Forslag til tiltak	39
4.1 Pågående tiltak - oversikt	39
4.2 Forebyggende tiltak.....	40
5. Problemkartlegging	43
6. Virkemidler for å utløse tiltak i vannområdet.....	48
7. Referanser	48
Vedlegg.....	48

1. Om vannområdet

Et «vannområde» tilsvarer et nedbørsfelt helt fra kildene i høytliggende terreng, ned til kysten, og inntil en nautisk mil utenfor grunnlinja. Vannområdet «Pasvik» består av nedbørsfeltet til Pasvik-vassdraget, Jarvfjordfjellet og Grense Jakobselv i Sør-Varanger kommune. Vannområdet er internasjonalt hvor også arealer i Finland inngår. Informasjonen for vannområdene gjelder kun de norske delene av nedbørsfeltene. Grensen mellom område Pasvik og Neiden følger vannskillet mellom Sandnesdalen og Munkefjord. Foreløpig omfatter informasjonen som er fremstilt kun de norske delene av nedbørsfeltene, men det arbeides med å bedre samarbeidet med finske myndigheter.

Pasvik og Neiden vannområder

PASVIK VANNOMRÅDE		
Areal (km ²) 2908		
Registrerte vannforekomster	Antall	Km ²
Elver og bekkefelt	77	2681,64
Innsjøer	87	185,07
Kystvann	12	190,15
Grunnvann	8	71,34
Antall vannforekomster totalt	316	3129,81

Kirkenes by med utløp av Pasvikelva øverst til høyre. (Foto: SVK arkiv)

Nedbørfeltet til Pasvikelva er vidt. Mesteparten av elvene i Vätsäri går til Enaresjøen og ender opp i Pasvikelva. Avstanden fra kildene til Ivaloelva, som går til Enaresjøen, videre til Pasvikelva, Bøkfjorden og Barentshavet, er 380 km.

Pasvikelva har store grunnvannsområder bl.a. pga reguleringsdammene, og er spesiell ved at store mengder organisk materiale tilføres fra skog og myrområder, bl.a. fra sideelvene Ødevannsbekken, Ellenelva, Spurbekken, Skjellbekken og Sametielva. Høy sommertemperatur gir stor biologisk produksjon.

Berggrunnen i Pasvik tilhører grunnfjellsområdet i Finnmark, men dekkes stort sett av myrer og vann, tykke morenemasser og avsetninger fra breelver. Granitt og gneis som er hovedbergartene i grunnfjellet er for en stor del opphav til løsmassene i Pasvik.

Morenematerialet er blokkrikt og det finnes mye blokkmark i dagen, spesielt i sørvestre del av Pasvikdalen.

Verneområder

Et stort, sammenhengende område som strekker seg på tvers av de tre landegrensene ble vernet på 90-tallet. Dette området består av Vätsäri ødemarksområde i Finland, Øvre Pasvik nasjonalpark, Øvre Pasvik landskapsvernområder og Pasvik naturreservat i Norge, og Pasvik Zapovednik i Russland.

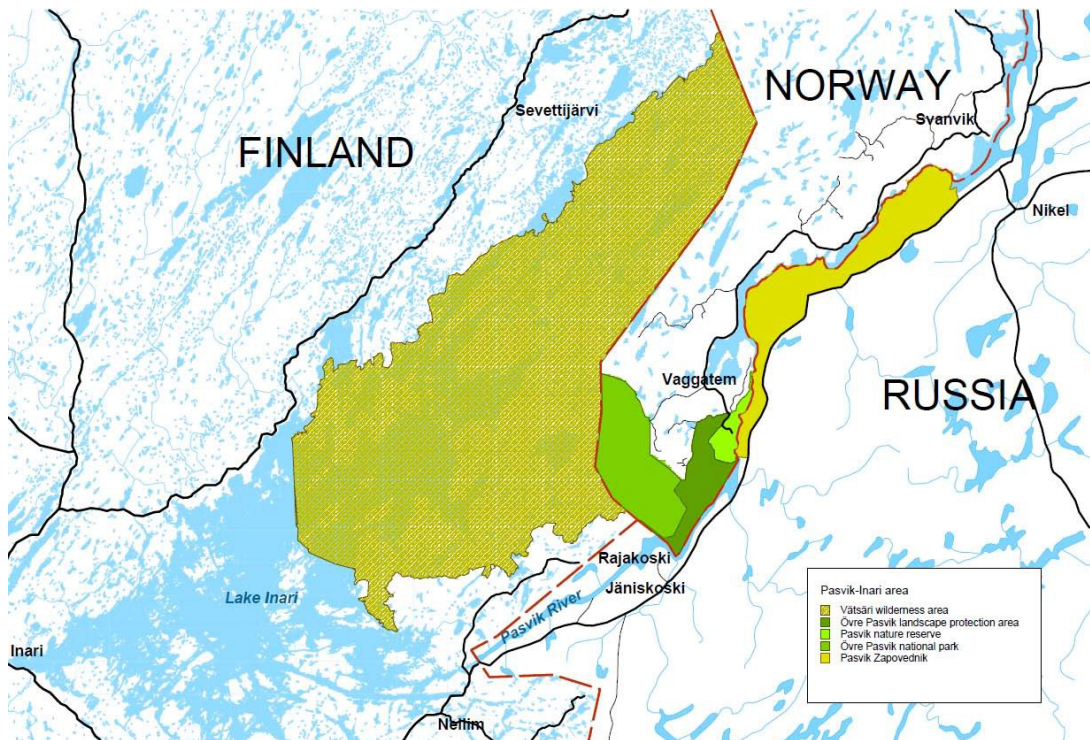

Padling i Pasvik

Foto: Rolf E. Sch. Kollstrøm

Oversikt over ulike vern i vannområde Pasvik:

Kirkenes dyrelivsfredning, opprettet 1961, 51.832daa
Pasvik naturreservat, opprettet 1993, 18.993daa
Gjøkvassneset naturreservat, opprettet 2000, 89daa
Store Sametti-Skjelvatnet naturreservat, opprettet 2000, 73.934daa
Øvre Pasvik nasjonalpark, opprettet 2003, 119.803daa
Øvre Pasvik landskapsvernområde, opprettet 2003, 54.630daa

Finske, russiske og norske verneområder i ved vannområde Pasvik

2. Miljøtilstand og miljøutfordringer

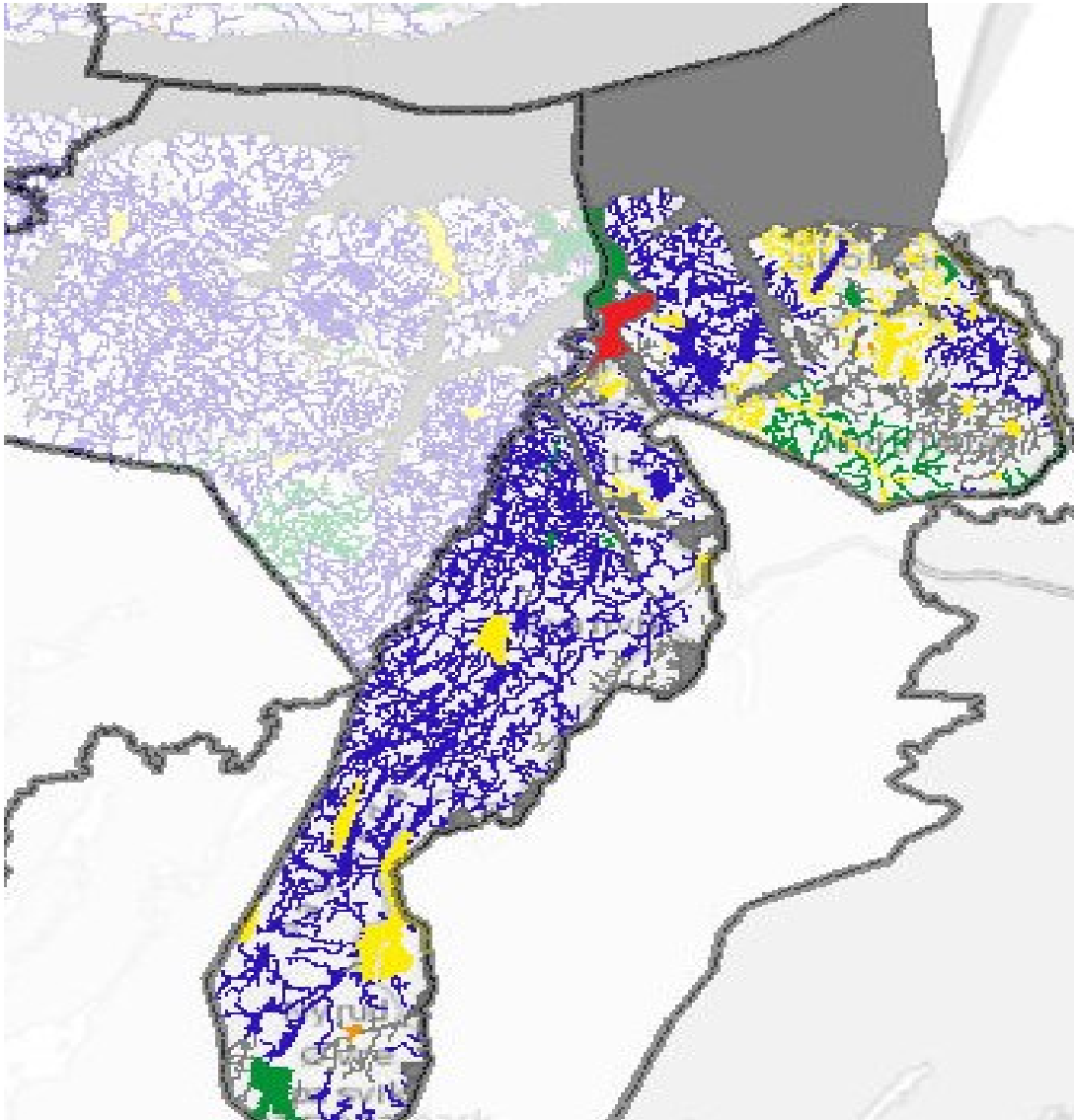
2.1 Miljøtilstand

På nettsiden <http://vannnett.nve.no/saksbehandler/> finner man kart over vannområdene, og en rekke muligheter for å

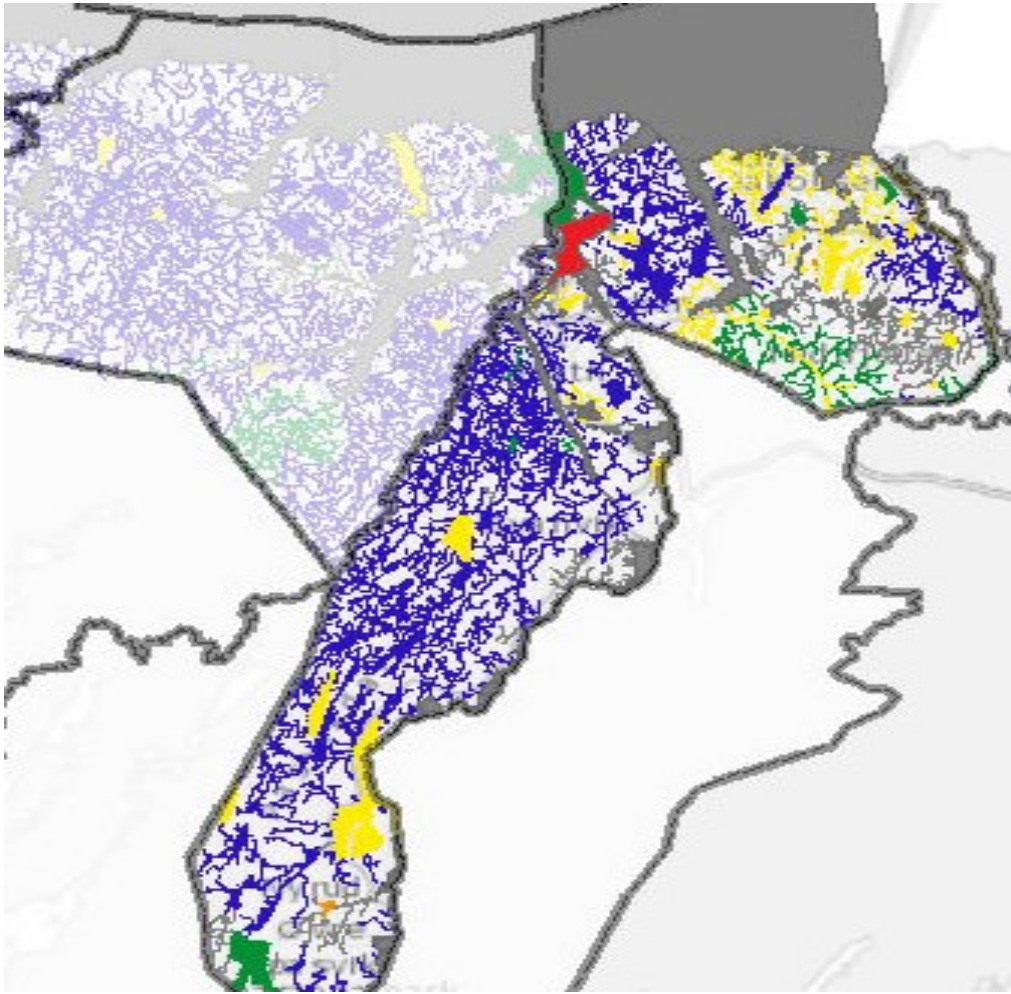
studere registrerte påvirkninger og hvordan disse er klassifisert etter dagens kunnskaper. De ulike vann og vassdrag har fargekoder avhengig av hvordan risiko er vurdert. Nettsiden er utviklet i samarbeide mellom Statens Vegvesen, NVE, DN, SFT, Geodata AS og Statens Kartverk. Med bakgrunn i disse og lokale kunnskaper vil vi nå gå gjennom vannkategoriene «grunnvann», «ellevann», «innsjøvann» og «kystvann».

Sør-Varanger er spesielt preget av luftforurensningene som har vært betydelige i flere 10-år. Store utslipp av SO₂ og tungmetaller fra smelteverk i daværende Sovjetunionen (og tidligere Finland) har foregått siden før 2. verdenskrig. Utslippene fra smelteverkene i Russland er nå noe lavere enn for 20 år siden, særlig i Nickel, men de bidrar fortsatt til forhøyede konsentrasjoner av svoveldioksid og tungmetaller.

På norsk side preges området av gruvevirksomheten som bl.a. har bidratt med dioksiner til luft og avgang til fjord. Luftkvaliteten i området er blitt overvåket siden 1974, og i rapporter konkluderes det at luftforurensningene i området hovedsakelig skyldes utslippene fra smelteverkene i Nikel og Zapolyarny, og at det største problemet på norsk side er knyttet til svært høye konsentrasjoner av svoveldioksid (SO₂) i korte perioder ("episoder") under spesielle meteorologiske forhold. Analyser av tungmetaller i svevestøv viser konsentrasjoner av nikkel, kobber, arsen og kobolt som er betydelig høyere enn ved målesteder i Sør-Norge som er utsatt for langtransporterte luftforurensninger. Både SO₂- og tungmetallbelastningen og korrosjonshastigheten er størst på Jarfjordfjellet i nordøst og avtar sørover i Pasvik. Grafene nedenfor viser tilstanden for hele vannområde Pasvik, og ikke et enkelt vassdrag. Oversikt over såkalte «prioriterte miljøgifter» finner man på nettsiden <http://www.klif.no/no/Publikasjoner/Publikasjoner/2011/Mars/Prioriterte-miljogifter-Nasjonale-utslipp--status-2008/>.

Risikovurdering Pasvik vannområde.

Økologisk tilstand Pasvik vannområde.

Elver

Pasvikelva har 35 registrerte arter vannplanter. Til sammenlikning er det funnet 23 arter i Altaelva og 27 arter i Tanavassdraget. Pasvikvassdraget er svært fiskerikt, og er Nord-Norges mest artsrike med til sammen 16 registrerte fiskearter.

Storgjedde fra Pasvikelva

Foto: Rolf E. Sch. Kollstrøm

I Pasvikvassdraget finner man lagesild, som er spredt ved menneskelig hjelp. Dette påvirker økologien i vannforekomstene. I tillegg er det dokumentert at den introduserte arten pukkellaks («russelaks») gyter og får avkom i Grense Jakobselv. Man antar dette skjer også i de andre elvene med anadrom fisk i Pasvik vannområde.

Pasvikelva har fiskearten ørekyt. Dette er en art man vet sprer seg i vassdragene, og er svært uheldig for ørretbestanden. Den finnes i Pasvikelva, men hvor vanlig den er i øvrige vann og vassdrag i Pasvik vannområde er ukjent.

Mens beveren ble utryddet på midten av 1800-tallet har man i stedet fått bisam. Dette er en nordamerikansk gnager som etter utsetting i Finland og Russland har etablert seg i Finnmark. (Bioforsk har siden 1995 utført tellinger av overvintringshus i Pasvik naturreservat, og det er nå en bestand på ca. 1,8 bisam pr. km strandlinje langs Pasvikelva. Bisam er ellers observert ved en rekke vassdrag i Finnmark.)

Pasvikelva er etter at 7 kraftstasjoner ble bygget under og etter krigen blitt mer stilleflytende, noe som har medført en rekke endring i form av blokkering av fiskens vandringsveier, dannelse av lokale fiskestammer mellom demningene, og favorisering av

fiskeslag (gjedde, abbor, sik) som trives i mer stillestående vann. Bever og fossekall er blitt mer sjelden, og på finsk side medfører regulering av Enaresjøen at storlomens hekkeplasser oversvømmes utover sommeren. Det er grunn til å anta at varierende vannivå i Pasvikelva også påvirker fuglelivet. For eksempel er Skrøytnes-området utsatt for vårflo, og lav vannstand om våren kan true hekkeplasser dersom vannivået øker utover forsommeren.

Av planter har ifølge nettsiden spesielt russearve blitt mer sjelden. (Kilde http://www.pasvik-inari.net/neu/nor/nature_watersystems.html)

Bisam i Pasvikelva.

Foto: Rolf E. Sch. Kollstrøm

De øverste 48 km² av Haukelvas nedbørfelt på Jarfjordfjellet er overført til Kobholmvasdraget og utnyttet i Kobholm kraftverk, som nå er nedlagt, men vurderes opprustet og gjenåpnet av flere kraftselskaper.

Forurensning

Se omtale om langtransportert forurensning innledningsvist og under «innsjøer» nedenfor. Elver i samme område vil også være påvirket. Grense Jakobselv ble undersøkt i 2011, med fokus på bunnfaunaens tilstand. Rapporten konkluderer med at bunnfaunaen i Grense Jakobselv ikke har tatt nevneverdig skade av forhøyede nivåer av kobber og nikkel.

Langfjordelva er registrert med landbrukspåvirkning av middels grad. Bekk til Straumbukta er registrert med påvirkning fra Høybuktmoen.

Bekkefeltet som drenerer til Ørnevann er påvirket av sprengstoffrester fra gruvevirksomheten i Bjørnevatn. Her er det nylig målt høye nivåer av nitrogenforbindelser.

Flere lokaliteter (for eksempel Ørnevdalen, Firkantvannet m.fl.) i vannområdet har mer eller mindre kjente krigsetterlatenskaper som sprengstoffer m.m. Hvorvidt disse påvirker elver og vann er ukjent. Det samme gjelder for forsvarets skytefelt.

Fysiske inngrep

Pasvikvassdraget er sterkt påvirket av hydromorfologiske endringer som følge av vannkraftutbygging. Dette er grunnlag for at vassdraget av NVE er vurdert som kandidat til sterkt modifiserte vannforekomster (SMVF). Dersom vassdraget får denne statusen i forvaltningsplanen vil det bli fastsatt mindre strenge miljømål for økologisk tilstand. Kobbholmvasdraget er også påvirket av vannkraft, men NVE har ikke vurdert dette i forhold til kriterier for SMVF ennå. Dette vil bli gjort. Her må man også se på Haukelva og Tårnelva.

Sandneselva er påvirket av vannuttak til drikkevann uten krav til minstevannsføring. Påvirkningsgraden er imidlertid satt til liten.

Rastevannsbekken, Saltvannsbekken ved Fagermo Gartneri og Lille Spurbekken er påvirket av fiskevannshindre, der disse bekken krysser fylkesveg 885. Utbedringer av dette er tatt med i tiltaksprogrammet for gjeldende plan, og forutsettes løst innen planperioden.

Ødevannsbekken i Pasvikdalen

Foto: Rolf E. Sch. Kollstrøm

Innsjøer

Svært mange innsjøer i Pasvik vannområde er påvirket av langtransportert forurensning. Dette gjelder flertallet av innsjøene øst for Jarfjorden. Tidligere var forsuring en vesentlig effekt, men de siste årene ser det ut som om forurensning av kobber og nikkel i vann og sedimenter dominerer i dette området. Hvilke økologiske effekter disse metallene gir er i mindre grad dokumentert, og det er noe som må fokuseres på i årene som kommer.

Ellenvann

Foto: Rolf E. Sch. Kollstrøm

I flere bynære vann i Kirkenes foreligger det et kostholdsråd fra Mattilsynet, som tilsier at man ikke kan spise fisk fra disse vannene. Dette skyldes målinger av dioksiner i fisken. Kilden antas å være tidligere AS Sydvaranger, men utslippene av dioksiner opphørte i forrige driftsfase på 90-tallet. Kostholdsrådet er ikke opphevet. I Pasvikvassdraget finner vi flere vannforekomster som kan beskrives som kunstige innsjøer. Dette er tidligere elvestrekninger som i dag fremstår som innsjøer grunnet vannkraftregulering. De av disse innsjøene som ligger nedstrøms samløpet med Kuetsjavri (innsjø på Russisk side) er påvirket både av luftbåren forurensning og direkte avrenning fra russisk side.

Fysiske inngrep

Noen av innsjøene på Jarfjordfjellet er påvirket av fysiske inngrep i form av vannkraftreguleringer. Dette har imidlertid ikke blitt registrert og vurdert i Vann-nett ennå, da anleggene for tiden oppgraderes og vil settes i drift på ny. NVE vil gjøre vurderinger av disse påvirkningene etter hvert.

Forurensning

Kystvann

Kystvannforekomsten Bøkfjord midtre, som omfatter havnearealene ved Kirkenes sentrum og området ut til Ropelv er sterkt påvirket av mange ulike kilder.

- En svært stor grad av påvirkning er forbundet med deponering av avgangsmasser fra Sydvaranger Gruve AS som medfører nedslamming av store deler av Bøkfjorden.

- Annen industripåvirkning. Bl.a. er sjøbunnen i området fra Kimek til slambanken forurenset av tungmetaller og TBT (tributyltinn); en tinnorganisk forbindelse. Det er søkt om midler for å undersøke områdene fra Kimek og østover, samt Prestbukta i 2012.

- Kommunale avløp. Renseanlegg for Kirkenes by vil stå ferdig i 2012, og vil forbedre forurensningssituasjonen knyttet til avløp.

For kystvannforekomsten Varangerfjorden-ytre foreligger det målinger av en rekke stoffer, hvorav 16 har verdier som overstiger grensen for god miljøtilstand. Hvor dette stammer fra er usikkert. Vannforekomsten oppnår av denne grunn ikke god kjemisk tilstand.

Biologisk påvirkning

I midtre del av Bøkfjorden ble bunnfaunaen undersøkt før gruvedriften ble startet opp igjen i 2009. En rapport viser at bunnfaunaen har moderat tilstand, og dette blir vurdert som en effekt av kongekrabbens beiteaktivitet, og i mindre grad gruvedriften som opphørte i 1997. Denne konklusjonen baserer seg på at tilstanden var dårligst på de minst gruvepåvirkede stasjonene, og at man har dokumentert tilsvarende endringer i bunnfaunatilstanden i andre områder av Varangerfjorden, gjennom målinger før og etter at kongkrabbebestanden økte.

Det kan antas at andre områder med samme tetthet av kongekrabbe som i Bøkfjorden over tid blir tilsvarende påvirket. Foreløpig mangler dokumentasjon av dette for de fleste kystvannforekomster. Det finnes målinger fra for eksempel Kobbholmfjorden, men da med parametere som ikke harmoniserer med vannforskriftens krav til overvåking.

Utsikt over Langvannet og Langfjorden i bakgrunnen. Langfjorden er en sidefjord til Bøkfjorden og starter ved Kirkenes by. (Foto: SVK arkiv)

2.2 Samlet oversikt over påvirkningene Basert på påvirkningsdata er det foretatt en risikovurdering med hensyn til om alle vannforekomstene vil oppnå god miljøstatus innen år 2021 (se <http://vannnett.nve.no/portal>).

Risikovurderingen viser at:

- Samtlige kystvannforekomster er i risiko for ikke å oppnå miljømålene. Alle disse er påvirket av kongekrabbe.
- I tillegg er Bøkfjorden midtre og indre i stor grad preget av forurenset sjøbunn. En hovedårsak til dette er sjødeponi i forbindelse med gruvedrift, samt industri, lakseslakteri, røyeoppdrettskipstrafikk og annen virksomhet i havneområdet.

Nesten halvparten av innsjøene i vannområdet er satt til risiko. Årsakene er knyttet til:

1. Langtransportert forurensning i form av sur nedbør og metaller. Kilder antas bl.a. å være industri på russisk side av Kolahalvøya.
2. Forurensning i forbindelse med gruvedriften i Bjørnevattn.
3. Vannkraftreguleringer.
4. Påvirkning av lagesild (fremmed art).

Videre er nærmere 50% av alle elvevannforekomstene i vannområdet i risiko for å ikke oppnå miljømålene. Påvirkningstypene for elver samsvarer med innsjøene:

1. Langtransportert forurensning. Dokumentert mhp tungmetaller.
2. Avrenning/forurensning i forbindelse med gruvedrift i Bjørnevatn.
3. Vannkraftreguleringer
4. Påvirkning fra lagesild, kongekrabbe og pukkellaks (fremmede arter).
5. Påvirkning fra forsvarrets skytefelt er ukjente, men vil bl.a. inneholde unaturlig høye konsentrasjoner av bl.a. bly.

Sør-Varangers vannområder står ellers i en særlig utsatt posisjon i tilfelle ulykker i forbindelse med russiske mobile eller stasjonære radioaktive anlegg og lagre.

Påvirkning	Årsak	Omfang	Effekt av påvirkningene	Samfunnssektor
Fysiske inngrep	Vandringshindre for fisk Kraftproduksjon Veibygging Elveforbygninger Havneanlegg	4 bekker 7 kraftverk i Pasvikelva og 2 i Kobbholmfjorden og på Jarfjordfellet med tilhørende reguleringer. Russisk veibygging langs Grense Jakobselv. Grense Jakobselv Kirkenes og Jakobsnes	Endret habitat for fisk Reguleringer	Vegvesenet Pasvik kraft Tinfos AS Russland NVE SVK
Langtransportert og korttransportert forurensning	Nikkelproduksjon i Russland Utslipp fra Sydvaranger Gruve AS. Spredte avløp til pasvikvassdraget. Avløp fra tettbebyggelse	Tungmetaller, svovel, CO2 og nikel Gruveslam og kjemikalier Organisk materiale	Påvirker både elver innsjøer og kystvann.	Russland
Biologisk påvirkning	Kongekrabbe Lagesild Pukkellaks	Alle kystvannsforekomster Pasvikelva, mange innsjøer, Grense Jakobselv, Karpelva, Sandneselva og andre elver		Fiskeri og miljøvernmyndighetene på nasjonalt nivå

Tabell 2.1

De vesentligste påvirkningene i vannområdet.

2.3 Brukerinteresser

Vannområder påvirkes av ulike «brukerinteresser», dette være seg menneskers direkte bruk av vann, eller indirekte påvirkninger i form av forurensning m.m. Befolkningens størrelse og deres ulike virksomheter vil påvirke vann og vannkvalitet på en rekke områder. Vannområdets arealer som blir påvirket vil til stor grad være avhengig av befolkningens plassering og deres virksomheters plassering i forhold til vannets naturlige vandring.

For Pasvik vannområde nevner vi følgende store og små-, både konkrete og mulige påvirkningskilder:

Befolkningen generelt

Hytter: Pasvik vannområde har et foreløpig ukjent antall hytter.

Infrastruktur: Veiene i vannområdets distrikter bærer preg av forfall. En fremtidig opprusting av disse kan innebære visse påvirkninger på vannområdet, for eksempel ved at kulverter og lignende installasjoner medfører vandringshindre for fisk.

Drikkevannskilder:

Langs Pasvikdalen benyttes diverse kilder og brønner, men også vann fra Pasvikelva. Ørnevann som ligger nær gruvevirksomhet blir brukt som drikkevann av hytteeiere og fastboende. Langfjordvannet som trolig er noe påvirket av ev. punktutslipp og jordbruk brukes som drikkevann av hytteeiere og boliger. Største delen av befolkningen får drikkevann fra Sandnesdalen.

Elektrisk kraft –produsenter:

Det produseres 1,4 TWh vannkraft i vassdraget, nok til hele 55 000 husholdninger. Av dette utgjør den norske andelen 387 GWh, tilsvarende 15 000 husholdninger.

Jordbruk: Pasvikdalen har inntil nylig hatt 18 gårdsbruk med melkeproduksjon. Husdyrgjødsel skal spres på jorder i henhold til gjødselplaner som bl.a. går på spredeareal i forhold til antall dyr, men det vil alltid være fare for at noe næringsrester (og ev. sprøytemiddelrester) kan følge med grøftevann til vassdrag. Faren for avsig til vassdrag er størst dersom gjødselen spres på frossen mark. I følge forskrift må spredning av husdyrgjødsel uten nedmolding i utgangspunktet skje før 1. september, men kommunen kan gi dispensasjon til 1. oktober. Kontroll av gjødsellager utføres regelmessig i henhold til Statens landbruksforvaltnings retninglinjer og Forskrift om husdyrgjødsel (se lovdata.no).

Skogbruk: Etter krigen har det vært et intensivt skogbruk i Pasvik fram til begynnelsen av 90-tallet. I dag pågår noe tynningsdrift i tillegg til mindre uttak av tømmer. Et bioenergianlegg er planlagt bygget på Svanvik hvor tynningsvirke skal brennes. Tynning av ung skog er fordelaktig, men innebærer kjøring i terreng med maskiner samt mer

døde planterester i skogbunnen som kan bidra til økt erosjon og utvasking av næringsstoffer til vassdrag.

Reindrift: Reindriften har ca. 2500 rein i Pasvikområdet, og ca. 900 i «Østre Sør-Varanger» vinterstid

Beiteområder i Sør-Varanger

Høst-, vinter- og vårbeite dekker hele kommunen, mens vinterbeiteområdet vises som skraverte felter på kartet. Reinsdyr er et naturlig element, og antall dyr er innenfor grensene for beitegrunnlag. Reindriften vil liksom andre former for landbruk bidra med møkk, og kan være med på å bidra med næringstilførsler til vassdrag kanskje spesielt om våren.

Beitende rein ved russegrensa i Pasvikkdalen

Foto; Rolf E. Sch. Kollstrøm

Forsvaret v/Grensevakta

Gresevakta har stasjoner og patruljeløyper langs den russiske grensa både langs Grense Jakobselv og Pasvikelva. Dette påvirker både natur og folk.

Grensevakta patruljerer på Pasvikelva.

Foto: Rolf E. Sch. Kollstrøm

Friluftsliv / Naturturisme: Naturturismen

øker, og operatører innen næringen kan bidra til påvirkning av vannområdet. Dette kan for eksempel være ved hold av større mengder husdyr til persontransport/ferdsel i terrenget. Vannområdeutvalget kjenner ikke til regelverk rundt håndtering av gjødsel fra hundegårder. En stor del møkk vil også havne i naturen under trening med dyrene.

Næringsfiske ferskvann: Ingen kjent aktivitet i vannområde Pasvik.

Næringsfiske saltvann: Området har selskapet Villa Arctic med klekkeri, yngelproduksjon, smoltproduksjon, matfiskproduksjon, brønnbåt, slakteri og filtreringsanlegg. I tillegg finnes diverse operatører med turistnæringsfiske.

Fiskeoppdrett (ferskvann): Oppdrett av Finnmarksrøye i Ropelv (Kirkenes Charr), og selskapet Villa Arctic har oppdrettsanlegg i Varangerfjorden/Sør-Varanger med slakteri på Jakobsnes.

Fiskeoppdrett (saltvann): Oppdrettsanlegg i Jarfjord. Ved fiskeoppdrett opplever man rømninger, gjerne forårsaket av storm/uvær. Oppdrettsanlegg kan også medføre lokal forurensning av sjøbunn. Vest for Bøkfjorden er vedtatte nasjonale laksefjorder hvor det

ikke gis tillatelse til oppdrett av mat- eller stamfisk, eller slakterier for laksefisk, bl.a. på grunn av faren for sykdomsspredning.

Oljeomlasting: Aktuelt i Bøkfjorden og Korsfjorden som er nasjonale laksefjorder.
Industri: Sedimenter i havneområder kan inneholde miljøgifter fra verftsvirksomhet og fritidsbåter m.m. (Norconsult laget en rapport om sedimentene utenfor Kimek i 2008.)
Bergverksvirksomhet ved Bjørnevatn gir arbeidsplasser i kommunen, men også noe forurensning og fare for forurensning til Ørnevann og kyst. Tapping av vann kan for eksempel påvirke sjøis som er ferdselsåre vinterstid.

Sydvaranger Gruve AS har nå en permanent tillatelse til å slippe ut Magnafloc LT 38 og Magnafloc 10 (polyDADMAC samt polyacrylamid), to flokkuleringskjemikalier som følger med avgangsmasse til Bøkfjorden. Utslipp av avgang er avgrenset til inntil 4 millioner tonn i året. Videre slippes nitrogenholdige forbindelser fra sprengstoff til ferskvann som kan bidra til gjødsling og gjengroing. (Nitrogenforbindelser kan bidra til dette, men det er fosfat som ofte er begrensende faktor for eutrofiering.) Ved bergverk er der også en viss fare for lekkasjer og utslipp av hydrauliske oljer og drivstoffer. For å hindre påvirkning på drikkevann i hytteområdet ved Ørnevann blir vann fra bruddet i Kjellmannsåsen ledet østover.

Forurensning:

Vannområdet påvirkes også av russisk befolkning og industri ved utslipp både til luft og vann. I tillegg til ca. 100.000 tonn SO₂ slipper anleggene i Nikel ut tungmetaller til luft og med avløpsvann til Pasvikelva (Fylkesmannen i Finnmark mv, 2009). Sammen bidrar disse kildene til 10% av verdens kobber (Cu) utslipp til atmosfæren, og 3% av verdens nikkell- (Ni-) utslipp. Luftforurensning fra Kola-anleggene er sammenlignbar med de mest forurensete områdene av Europa og Nord-Amerika (AMAP, 2002). Utslippene av Cu og Ni er noe redusert, men ikke i samme omfang som for SO₂.

De mest forurensete vannkildene er innsjøer og bekker på russisk side. Spesielt forurenset er innsjøen Kuetsjärvi ved byen Nikel, som direkte mottar smelteverkets og byen Nikels avløpsvann. Her er for eksempel målt middelverdier som er 10 ganger høyere for kobber (Cu) og 12 ganger høyere for nikkell (Ni) enn de grenseverdier som er satt opp for hva som er akseptabelt for russiske fiskevannsområder. Dataene bekrefter at den pågående forurensning av vassdraget med forurensning og miljøgifter stammer fra smelteverket sine utslipp til luft og vann

Fisk i Pasvik-vassdraget er dessuten blitt undersøkt for innhold av miljøgifter. PAHer (polysykliske aromatiske hydrokarboner) fra petroleumsprodukter var identifisert som de viktigste, men nivåene oversteg ikke anerkjente internasjonale kriterier. De høyeste nivåene av POPs (vedvarende organiske miljøgifter) ble funnet i fisk fra innsjøen Kuetsjärvi med en tendens til avtagende nivåer med avstand fra smelteverket.

(Christensen mv, 2007a). Nivåene av PCBer (polyklorerte bifenyler) varierte i bunnsedimenter i Pasvik-vassdraget da de ble undersøkt 2005-2006, med de høyeste (DDT- og PCB-nivåene) i innsjøen Kuetsjärvi tett på Nikelverket. Det var en tendens til minskende PCB-nivåer med økende avstand fra smelteverket. Pasvik-vassdraget kan klassifiseres som enten 'Moderat forurenset' eller 'Markert forurenset' av PCBer (Christensen mv, 2007b). Forfatterne anbefaler at POPs og biomarkører for miljøgifter inkluderes i fremtidige overvåkings programmer for Pasvik-vassdraget.

Forsvaret har hatt stor aktivitet i Pasvik vannområde opp gjennom årene. Både forsvars- og frivillige organisasjoners skytefelt kan ha påvirkning på vannområdet.

3. Vannforekomster i risiko og miljømål for disse

Etter vannforskriften skal alle vannforekomster i elv, innsjø og kystvann ha minst god økologisk og kjemisk tilstand innen 2021. Vannforekomster som i dag har svært god eller god tilstand skal videre beskyttes mot forringelse.

3.1 Risiko for ikke å nå miljømålet innen 2021

Tabell 3.1 Elveforekomster i risiko

Elvevann

Vannforekomst ID	Vannforekomst navn	Påvirkningstype	Kommentarer	Risiko vurdering	Økologisk tilstand	Vann område	Kommune navn
246-127-R	Loken	Avrenning fra søppelfyllinger	Villfylling .. bør undersøkes	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-29-R	Sandnes elva, nedre	Drikkevannsforsyning	Drikkevannsforsyning til Kirkeneshovedvannverk Sør-Varanger kommune. 7750 personer tilknyttet, 4100 husstander.	Risiko	God	Pasvik	Sør-Varanger
246-29-R	Sandnes elva, nedre	Uten minstevannsføring		Risiko	God	Pasvik	Sør-Varanger
246-29-R	Sandnes elva, nedre	Pukkellaks	Noe pukkellaks er registrert i elva	Risiko	God	Pasvik	Sør-Varanger
246-44-R	Bekk til Straumsbukta	Annen diffus forurensning	Mulig avrenning i forbindelse med flyplassen ved Høybuktknoen.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-49-R	Utløp Førstevatn	Bekkelukking		Risiko	Svært dårlig	Pasvik	Sør-Varanger
246-59-R	Langfjordelva	Avrenning fra annen landbrukskilde		Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger

246-59-R	Langfjor delva	Pukkellaks	Påvirkningen fra pukkellaks er på nåværende tidspunkt ikke så stor at det medfører risiko for å ikke nå miljømålene i 2021. Det kan være risiko på lengre sikt dersom pukkellaksen får lov og tid til å etablere større bestander.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-66-R	Småelver rundt Kirkenes	Avrenning fra byer/tettsteder		Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-66-R	Småelver rundt Kirkenes	Avrenning fra industrier		Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-69-R	Ørnevann bekkefelt	Avrenning fra industrier	Avrenning av nitrogenforbindelser som stammer fra sprengstoff i bruk ved dagbruddet til Sydvaranger Gruve AS	Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger
246-71-R	Elv fra Ørnevatnet-Langfjorden	Avrenning fra gruver	Avrenning i forbindelse med gruvedrift AS SydVaranger.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-77-R	Strandavfallsdeponi	Avrenning fra søppelfyllinger	Det foregikk ukontrollert deponering av husholdnings-, landbruks-, og grovavfall. Det er ikke mistanke om innhold av noe spesialavfall av betydning i fyllingen.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger

246-79-R	Stalvannsbekken ved Fagermo	Fiskevandringshinder	Befart september 2013: Finnes allerede en terskel i bekken nedstrøms kulvert. Dårlig vandringsforhold opp til kulpen/terskelen, som også må utbedres. Må bygge større terskel slik at vannstanden står inn i kulverten. Terskelen bør være 30 cm høyere enn vannstanden er i dag med eksisterende terskel. Gode vandringsforhold oppstrøms. Fjerne eller utbedre eksisterende terskel og lette vandringsveien opp til kulpen. Viktig sidebekk til Pasvikvassdraget.	Mulig risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger
246-7-R	Elvgjennom Krokvatnet	Tungmetaller		Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-81-R	Pasvikelva ovenfor hestefosdammen	Kraftverksdam		Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-81-R	Pasvikelva ovenfor hestefosdammen	Andre introduserte arter	Lagesild ned til Boris, Pukkellaks fra fjorden til Boris	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-82-R	Pasvikelva	Avrenning fra fulldyrket mark	6624 dekar dyrket mark fordelt på 19 gårdsbruk.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger-Russland

246-82-R	Pasvikelva	Avrenning fra husdyrhold/husdyrgjødsel	1098 storfe/hest fordelt på 19 gårdsbruk.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger-Russland
246-82-R	Pasvikelva	Avrenning fra skogbruk		Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger-Russland
246-82-R	Pasvikelva	Avrenning fra søppelfyllinger	Nedlagt kommunal avfallsfylling ved Skafferhullet, Elvenes.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger-Russland
246-82-R	Pasvikelva	Kraftverksdam		Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger-Russland
246-82-R	Pasvikelva	Andre introduserte arter	Lagesild ned til Boris, Pukkellaks fra fjorden til Boris	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger-Russland
246-88-R	Gjøkvasselva	Fiskevandringshinder	Befart september 2013. Bru over elven. Mye stein i løpet sperrer for oppgang av fisk. potenslet gode gyte-og oppvekstforhold videre oppstrøms i elven. Grave kanal for å bedre vanngjennomstrømming og dermed fjerne vandringshindre for fisk.	Udefinert	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
247-17-R	Grense Jakobselva	Flomverk og forbygninger	Elveforbygninger langs russisk side av grensen	Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger-Russland
247-17-R	Grense Jakobselva	Tungmetaller	Forurensning av kobber.	Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger-Russland
247-17-R	Grense Jakobselva	Pukkellaks	Undersøkelse utført på oppdrag av Fylkesmannen i Finnmark viser at pukkellaks dominerer med 98 % av observasjoner i de nederste 6 km av elva (2009 data).	Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger-Russland

247-23-R	Korpvas selva	Tungmetaller	Antatt påvirket av langtransportert forurensning fra Russland.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
247-25-R	Oterbekken	Tungmetaller	Antatt påvirket av langtransportert forurensning fra Russland.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
247-28-R	Korrvatnet bekkefelt	Tungmetaller	Antatt påvirket av langtransportert forurensning fra Russland.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
247-30-R	Urdalselva	Tungmetaller	Antatt påvirket av langtransportert forurensning fra Russland.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
247-32-R	Store Skardvatnet bekkefelt	Tungmetaller	Antatt påvirket av langtransportert forurensning fra Russland.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
247-34-R	Viksjøen bekkefelt	Tungmetaller	Antatt påvirket av langtransportert forurensning fra Russland.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
247-39-R	Lille Valvatnet bekkefelt	Tungmetaller	Antatt påvirket av langtransportert forurensning fra Russland.	Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger
247-3-R	Karpelv bekkefelt	Tungmetaller	Antatt påvirket av langtransportert forurensning fra Russland.	Risiko	God	Pasvik	Sør-Varanger-Russland
247-41-R	Hornvatna bekkefelt	Tungmetaller	Antatt påvirket av langtransportert forurensning fra Russland.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
247-45-R	Storvatnet bekkefelt	Tungmetaller	Antatt påvirket av langtransportert forurensning fra Russland.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
247-46-R	Bekker mot Storvatn	Tungmetaller	Kan være påvirket.	Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger

	et						
247-48-R	Tårnelva	Tungmetaller		Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
247-4-R	Karpelva	Tungmetaller	Forurensning av kobber.	Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger
247-4-R	Karpelva	Pukkellaks	Påvirkningen fra pukkellaks er på nåværende tidspunkt ikke så stor at det medfører risiko for å ikke nå miljømålene i 2021. Det kan være risiko på lengre sikt dersom pukkellaksen får lov og tid til å etablere større bestander.	Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger
247-50-R	Rabbvatnet bekkefelt	Tungmetaller	Antatt påvirket av langtransportert forurensning fra Russland.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
247-52-R	Gardsjøbekken nedre	Fiskevandringshinder	Befart september 2013: To kulverter med indre diameter på 1m. Begge utgjør vandringshinder for fisk. Bør undersøkes hvordan gyte- og oppvekstforholdene er både oppstrøms og nedstrøms kulvertene for å undersøke om det er noe hensikt med utbedring. Bekken kan utgjøre en viktig sidebekk til Grense Jakobselv og bør derfor utredes nærmere.	Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger
247-54-R	Bekkefelt på	Sur nedbør		Risiko	Dårlig	Pasvik	Sør-Varanger

	Valvass høgda						
247-54-R	Bekkefelt på Valvass høgda	Tungmetaller	Forurensning av zink påvist.	Risiko	Dårlig	Pasvik	Sør-Varanger
247-54-R	Bekkefelt på Valvass høgda	Annen langtransportert		Risiko	Dårlig	Pasvik	Sør-Varanger
247-55-R	Elvesegmenter ved Skáidi/Valvasshøgda	Tungmetaller	Forurensning av zink påvist.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
247-56-R	Bekker mot Storvatnet	Tungmetaller	Kan være påvirket.	Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger
247-57-R	Vintervollbekken	Tungmetaller	Kan være påvirket.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
247-58-R	Bekkefelt-Dammu sjávrí	Tungmetaller	Kan være påvirket.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger

Tabell 3-2 Innsjøforekomster i risiko

Innsjøvann

Vannforekomst ID	Vannforekomstnavn	Påvirkningstype	Kommentarer	Risikovurdering	Økologisk tilstand	Vannområde	Kommuner
246-2441-L	Vaggatem	Andre introduserte arter	Lagesild	Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger
246-2442-L	Fjørvatnet	Annen diffus forurensning	Krigsetterlatenskap	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-2442-L	Fjørvatnet	Vannkraftsdamm		Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-2442-L	Fjørvatnet	Andre introduserte arter	Lagesild	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger

246-2444-L	Klistervatnet - Bjørnevatnet	Avrenning fra industrier	Bjørnevatnet sør er forurenset av kobber og nikkel-sannsynligvis fra industri på russisk side. Denne forekomsten kan også være forurenset.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-2444-L	Klistervatnet - Bjørnevatnet	Vannkraftsdamm		Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-2444-L	Klistervatnet - Bjørnevatnet	Andre introduserte arter	Lagesild	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-2445-L	Bjørnevatnet	Avrenning fra industrier	Kobber og nikkel er forhøyet. Sannsynlig kilde er industri på russisk side.	Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger
246-2445-L	Bjørnevatnet	Vannkraftsdamm		Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger
246-2445-L	Bjørnevatnet	Andre introduserte arter	Lagesild	Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger
246-2448-L	Langvatnet	Avrenning fra annen landbrukskilde		Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-2448-L	Langvatnet	Vannkraftsdamm		Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-2448-L	Langvatnet	Andre introduserte arter	Lagesild	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-2449-L	Hasetjørna	Vannkraftsdamm		Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-2449-L	Hasetjørna	Andre introduserte arter	Lagesild	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-2460-L	Ørnevatnet	Avrenning fra gruver	Mulig avrenning fra gruvedrift. AS SydVaranger.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-64230-L	Førstevatn	Annen diffus forurensning	Antall dioksin forurensning i forbindelse med tidligere gruvedrift i Sør-Varanger.	Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger

246-64230-L	Førstevatn	Vannuttak til industri	Vannuttak i forbindelse med drift av foredlingsanlegg ved Syd Varanger gruve.	Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger
246-64273-5-L	Prestvatnet	Annen diffus forurensning	Antatt dioskin forurensning i forbindelse med tidligere gruvedrift i Sør-Varanger.	Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger
246-64273-5-L	Prestvatnet	Vannuttak til industri	Vannuttak til foredlingsanlegg ved Syd Varanger gruve.	Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger
246-64273-6-L	Andrevatn	Annen diffus forurensning	Antatt dioksinforurensning i forbindelse med tidligere gruvedrift i Sør-Varanger.	Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger
246-64273-6-L	Andrevatn	Vannuttak til industri	Vannuttak til foredlingsanlegg ved Syd Varanger gruve.	Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger
246-64678-L	Firkantvatn	Annen diffus forurensning	Rester av gamle bomber fra andre verdenskrig	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-65230-L	Fossevatn	Vannkraftsdamm		Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-65230-L	Fossevatn	Andre introduserte arter		Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-65242-L	Svanevatn	Renseanlegg 2000 PE	Renseanlegg for Svanvik.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-65242-L	Svanevatn	Avrenning fra annen landbrukskilde		Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-65242-L	Svanevatn	Vannkraftsdamm	Ill	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-65242-L	Svanevatn	Andre introduserte arter	Lagesild	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-65299-L	Hestefossdammen	Vannkraftsdamm		Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
246-65299-L	Hestefossdammen	Andre introduserte	Lagesild	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger

		arter					
246-67405-L	Pasvikelva mellom Skogfoss og Melkefoss	Andre introduserte arter		Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
247-208394-L	Navnløs innsjø på Valvasshøgda	Sur nedbør		Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger
247-2469-L	Viksjøen	Vannkraftsdamm	Viksjøen er regulert 4 meter ved senkning 3 m og heving 1 m (LRV 200 moh, HRV 204 moh) og avløpet overført til Store Valtvatn. Meddelt ved kgl.res.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
247-2473-L	Store Kobbholmsvatnet	Vannkraftsdamm	Store Kobbholmsvatn er regulert 6 meter ved senkning (LRV 107,5 mkoh, HRV 113,5 moh) meddelt ved kgl.res. 12.09.2008	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
247-2473-L	Store Kobbholmsvatnet	Sur nedbør		Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
247-2474-L	Store Valvatnet	Vannkraftsdamm	Store Valvatn er regulert 6 meter ved 3 meter senkning og 3 meter heving (LRV 154 moh, HRV 160 moh) meddelt ved kgl.res. 12.09.2008	Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger
247-2474-L	Store Valvatnet	Sur nedbør		Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger
247-64388-L	Rabbvatnet	Tungmetaller	Antatt påvirket av langtransportert forurensning fra Russland.	Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger

247-64392-L	Trillingvatnet	Vannkraftsdamm	Trillingvatn er regulert 6,5 meter ved heving (LRV 177,5 moh, HRV 184 moh) og avløpet overført til Store Valtvatn. Meddelt ved kgl.res. 12.09.2008	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
247-64392-L	Trillingvatnet	Vannføringsregulering	Tidligere regulering og utett dam fører til fortsatt regulering	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
247-64392-L	Trillingvatnet	Sur nedbør	Tilstandsdata, forsuring	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
247-64562-L	Korrvatnet	Tungmetaller		Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger
247-65223-L		Sur nedbør		Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger
247-65223-L		Tungmetaller		Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger

Tabell 3.3 Kystvannsføremster i risiko

Kystvann

Vannforekomst ID	Vannforekomstnavn	Påvirkningstype	Kommentarer	Risiko vurdering	Økologisk tilstand	Vannområde	Kommunavn
0424020700-C	Jarfjorden	Avrenning og utslipp fra fiskeoppdrett	Total MTB = 9900 tonn	Udefinert	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
0424020700-C	Jarfjorden	Havner	Kaianlegg i Lanabukt, brukes av oppdrettsindustrien og kystfiskere. Kommunal eie.	Udefinert	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
0424020700-C	Jarfjorden	Annen påvirkning	Fiskeoppdrett- 2 anlegg. Villa Organic.	Udefinert	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger

0424030500-3-C	Bøkfjorden-ytre	Avrenning fra annen diffus kilde	Avgangsmasser fra AS Sydvaranger (planlagt gjenoppstartet i 08/09) og oppstart av oljeomlasting i Bøkfjorden.	Udefinert	God	Pasvik	Sør-Varanger
0424030500-5-C	Bøkfjorden-midtre	Renseanlegg 10000 PE	Renseanlegg for kommunalt avløp- Kirkenes by- under bygging. Ferdig 2012.	Risiko	Svært dårlig	Pasvik	Sør-Varanger
0424030500-5-C	Bøkfjorden-midtre	Avrenning fra annen diffus kilde	Avgangsmasser fra AS Sydvaranger (planlagt gjenoppstartet i 08/09) og oppstart av oljeomlasting i Bøkfjorden. Videre er det registrert oljeutslipp utenfor kaia ved Kimek. Ukjent kilde.	Risiko	Svært dårlig	Pasvik	Sør-Varanger
0424030500-5-C	Bøkfjorden-midtre	Avrenning fra gruver	Deponering av avgangsmasser fra Sydvaranger Gruve AS medfører nedslamming av store deler av Bøkfjorden. Effekter vil bli overvåket etter vilkår i tillatelsen fra Klif.	Risiko	Svært dårlig	Pasvik	Sør-Varanger
0424030500-5-C	Bøkfjorden-midtre	Avrenning fra industrier	Sjøbunnen utenfor Kimek er forurenset av tungmetaller, TBT mm. Data vil legges inn i vannmiljø etterhvert.	Risiko	Svært dårlig	Pasvik	Sør-Varanger

0424030500-5-C	Bøkfjorden-midtre	Mudring	Utenfor SydVaranger eksportkai i 2011.	Risiko	Svært dårlig	Pasvik	Sør-Varanger
0424030500-5-C	Bøkfjorden-midtre	Havner	Kirkenes havn. 4 kommunale kaianlegg på Kirkenes halvøya. 5 private anlegg i samme område. I kommunalt anlegg i Jakobsnes. 3 oppankringsteder i Ropelvbukt.	Risiko	Svært dårlig	Pasvik	Sør-Varanger
0424030601-C	Langfjorden-indre	Renseanlegg 10000 PE	Renseanlegg ved Sandnes- dekker Hesseng og Bjørnevatn. Mekanisk anlegg. Kommunalt avløp.	Udefinert	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
0424030601-C	Langfjorden-indre	Avløp fra spredt bebyggelse	Spredte avløp. Ca 10 husstander inkl et gårdsbruk.	Udefinert	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
0424030602-C	Langfjorden-ytre	Slamdumping	Lokal informasjon	Risiko	Moderat	Pasvik	Sør-Varanger
0424030700-1-C	Bøkfjorden-indre	Sjøpelfyllinger	Nedlagt kommunal avfallsfylling.	Udefinert	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
0424030700-1-C	Bøkfjorden-indre	Moloer	Molo ved småbåthavn i Jakobsnes. Eldre dato.	Udefinert	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
0424030700-1-C	Bøkfjorden-indre	Havner	Småbåthavn ved Soldatbukta-sentrum . Småbåthavn ved Jakobsnes. Utfordring: Vedlikehold av småbåter- kilde til forurensning?.	Udefinert	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
0424030700-1-C	Bøkfjorden-indre	Landinnvinning	Prestøya industriområde-Soldatbukta. Utfylling av industriområde i Jakobsnes.	Udefinert	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger

0424030700-2-C	Prestøya industriområde	Sjøpelfyllinger	Nedlagt kommunal avfallsylling.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
0424030700-2-C	Prestøya industriområde	Moloer	Molo ved småbåthavn i Jakobsnes. Eldre dato.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
0424030700-2-C	Prestøya industriområde	Havner	Småbåthavn ved Soldatbukta-sentrum . Småbåthavn ved Jakobsnes. Utfordring: Vedlikehold av småbåter- kilde til forurensning?.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger
0424030700-2-C	Prestøya industriområde	Landinnvinning	Prestøya industriområde-Soldatbukta. Utfylling av industriområde i Jakobsnes.	Risiko	Udefinert	Pasvik	Sør-Varanger

3.2 Øvrige vannforekomster vurdert i forbindelse med tiltaksanalysen

Det er ikke vurdert flere vannforekomster enn de som står i tabellene 3.1 – 3.3.

3.3 Sterkt modifiserte vannforekomster (SMVF)

Vannforekomst ID	Vannforekomst-navn	Påvirkningstype	Årsak kSMVF	Risiko-vurdering	Vurderingsgrunn	Vannområde	Kommunenavn
Innsjøer							
247-2469-L	Viksjøen	Vannkraftsdam	Viksjøen er regulert 4 meter ved senkning 3 m og heving 1 m (LRV 200 moh, HRV 204 moh) og avløpet overført til Store Valtvatn. Meddelt ved kgl.res.	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Pasvik	Sør-Varanger

247-2473-L	Store Kobbholmsvatnet	Vannkraftsdam	Store Kobbholmsvatn er regulert 6 meter ved senkning (LRV 107,5 moh, HRV 113,5 moh) meddelt ved kgl.res. 12.09.2008	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Pasvik	Sør-Varanger
247-64392-L	Trillingvatnet	Vannkraftsdam	Trillingvatn er regulert 6,5 meter ved heving (LRV 177,5 moh, HRV 184 moh) og avløpet overført til Store Valtvatn. Meddelt ved kgl.res. 12.09.2008	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Pasvik	Sør-Varanger
247-2474-L	Store Valtvatnet	Vannkraftsdam	Store Valtvatn er regulert 6 meter ved 3 meter senkning og 3 meter heving (LRV 154 moh, HRV 160 moh) meddelt ved kgl.res. 12.09.2008	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Pasvik	Sør-Varanger
246-2445-L	Bjørnevatnet	Vannkraftsdam		Risiko	Nye tiltak nødvendig for å nå god miljøtilstand	Pasvik	Sør-Varanger
246-65242-L	Svanevatn	Vannkraftsdam	III	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Pasvik	Sør-Varanger
Elver							
	Ingen i Pasvik vannområde						
Kystvann							
	Ingen i Pasvik vannområde						

Foreslått av		Pasvikelva over hestefossdam		
Prosjektleder:	246-81-R	men	Kraftverksdam	Bør være SMVF?
	246-2441-L	Vaggatem	Kraftverksdam	Bør være SMVF?
	246-65230-L	Fossevatn	Kraftverksdam	Bør være SMVF?
	246-65299-L	Hestefossdam men	Kraftverksdam	Bør være SMVF?

3.4 Miljømål

Vannforekomstene i Pasvik vannområde har pr i dag generelt god tilstand. Men det er noen utfordringer som må følges nøye for at en ikke skal få en negativ utvikling mht miljømålene for vannområdet.

Følgende hovedpåvirkninger finnes i framtiden for Pasvik vannområde:

Endringer i alle 9 kraftverkene og reguleringsregimene i vannområdet. Gruvedriften ved Sydvaranger Gruve AS

Forurensning fra nikelverket i Russland

Kongekrabben. Vi vet ikke helt hvilke påvirkninger kongekrabben kan gi på miljøtilstanden i framtiden, så en må følge med i utviklingen av bestanden.

Pukkellaksen. Det er viktig at en følger med hva som skjer med oppgangen av russelaks i årene framover, og forsøke å bekjempe en økning av russelaksoppgangen i elvene.

Lagesilda. En må følge utviklingen av lagesildbestanden og undersøke påvirkninger på andre fiskebestander i Pasvikelva.

Oppdrettsvirksomhet Jarfjorden. En kraftig økning av oppdrettsvirksomheten i Jarfjorden kan få negative følger for anadrome fiskearter i vannområdet.

Virksomhet på finsk og russisk side. Et godt samarbeid med både Finland og Russland vil være svært viktig for forvaltningen vannforekomstene i Pasvik vannområde.

3.5 Utviklingstrekk i vannområdet – behov for forebyggende tiltak

Utfordringene i vannområdet er i hovedsak knyttet til påvirkninger på fisk. Å forebygge spredning av lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* bør i forhold til dette ha hovedprioritet. Neidenvassdraget vurderes som svært vanskelig å behandle dersom parasitten når vassdraget, blant annet på grunn av det store antallet sideelver- og bekker.

Vannområdeutvalget er bekymret for at en økning i turismen vil kunne medføre en smitte til vassdraget, og da særlig via andre grupper enn fiskere (bobiler, båter, kanoer og motoriserte kjøretøy i utmark).

Andre forebyggende tiltak som bør prioriteres er tiltak for å hindre rømninger fra oppdrettsanlegg andre steder i Finnmark, i Norge og på russisk side. Økt oppdrettsaktivitet i Finnmark vil medføre et større smittepress i framtiden knyttet til både *Gyrodactylus salaris* og lakselus. Samtidig kan man anta at rømninger fra oppdrettsanleggene vil øke, og dermed risikoen for genetisk innblanding.

En bør også ta med trusselen fra oppgangen i elvene av russelaksen, der det må settes i gang tiltak for å hindre denne i å gå opp i elvene.

4. Forslag til tiltak

4.1 Pågående tiltak - oversikt

Påvirkning	Vannforekomster	Risiko	Miljømål	Ansvarlig myndighet	Tiltak	Kostnad (NOK)
Grenseover- skridende foru- rensning (Pasvikprogram)	Pasvikvassdraget og tilhørende side- elver og innsjøer	Diverse	For å overvåke og kart- legge endringer i miljøet forårsaket av Nikel smelteverket.	FMFI i sam- arbeide med diverse miljø- organisasjoner	Overvåke miljøgifter	100 000
					Kartlegging av kystområder	400 000
					Kartlegging av økologiske parametre og tilstand i vann- området.	650 000
					Kartlegging av tilførsel av næringssalter fra grense- overskridende kilder (Forurensningsbudsjett)	70 000
Kartlegging av fremmede arter:	Grense Jakobselv	Risiko	Hindre negativ på- virkning på vannfore- komster forårsaket av fremmede arter.	FMFI	Kartlegge og overvåke status av fremmede arter.	
Pukkellaks Lagesild	Pasvikelva				Ev. påvirkning på sikbestand kartlegges.	
<i>Gyrodactylus salaris</i>	Grense Jakobselv	Risiko	Forebyggende tiltak mot <i>Gyrodactylus</i>	Mattilsynet	Etablert prøvetakings- program.	

4.2 Forebyggende tiltak

Forslag til framtidige tiltak

Utvalget for Pasvik vannområde foreslår følgende tiltak for å nå miljømål:

Påvirkning	Vannforekomster	Risiko	Miljømål	Ansvarlig myndighet	Tiltak	Kostnad (NOK)
Avrenning av avløpsvann på norsk side av grensen	Pasvikvassdraget	Risiko	Kartlegge og ev. begrense avrenning av urensset avløpsvann. Forbedre vannkjemi.	Sør-Varanger kommune vha ØFAS	Kartlegging av utslippspunkter langs Pasvikelva	20 000 engangs-kostnad
					Overvåke endringer i vann-tilstand ihht avrenning av urensset avløpsvann	10 000 årlig
Avrenning fra landbruket	Pasvikvassdraget	Risiko	Kartlegge og ev. begrense avsig av gjødsel fra lager, jorder og terreng (reindriften).	Sør-Varanger kommune	Kartlegging av mulige utslippspunkter langs Pasvikdalen. Måling vår og høst.	
Hydromorfologiske endringer: Elveforbygninger og flomsikringer. Vei bygget på elvebredd v russisk side	Grense Jakobselv	Risiko	Tilbakestille vassdraget til en mer naturlig tilstand i samarbeid med Russland. Utbedre ødelagte gyteplasser.	NVE, MD, DU	Utbedre elvebunn.	
Revidering av vannkraftkonsepsjoner	Pasvikvassdraget	Risiko	God økologisk potensial.	Pasvik Kraft AS i samarbeid med høringspartnere		
Vannkraftverk	Pasvikelva	Risiko	Begrense negativ effekt av vannkraftverk og vannstandsreguleringer.	Sør-Varanger kommune NVE	Revisjon av vannkraftkonsepsjoner f.o.m. 2021 Varierende vannstand påvirkn. på fuglelivet unders.	
Utslipp av div. kjemikalier fra mekaniske verksteder,	Kirkenes og Bugøynes	Risiko	Begrense utslipp av tungmetaller og kjemikalier	Sør-Varanger kommune KLIF	Avklare ev. kandidater for SMVF i kystvann.	
Skipstrafikk	Kirkenes		Forhindre fremmede arter	Kystverket	Ballastvann fra skip, regelverk og kontroll	
Oljeutslipp	Kirkenes		Forhindre oljeforurensning av fjord	Kystverket SVK	Etablert lokal oljevernberedskap	
Forurenset grunn	Kirkenes, via gammel søppelfylling og Høybuktmoen, skytefeltet og områder med krigsmatr.	Risiko	Registrere og forhindre ev. utsig av miljøfarlige elementer	Sør-Varanger kommune	Program for prøvetaking fra dreneringssystem, utføre mottiltak.	
Dioksiner	Kirkenes	Risiko		Mattilsynet	Overvåke situasjonen, inkl. sjø- og bunnsedimenter.	
Langtransporterte (organiske) miljøgifter	"Enden" av golfstrømmen	Risiko	Registrere tilstand	Mattilsynet? Kystverket?	Rutinemessige målinger	
Oppdrettslaks	Kystvann og elver	Risiko	Registrere tilstand	Mattilsynet	Oppfølging/registrering	

Påvirkning	Vannforekomster	Risiko	Miljømål	Ansvarlig myndighet	Tiltak	Kostnad (NOK)
Kryssende inngrep (Vandringshindre)	Garsjøbekken, Øvre	Risiko	God økologisk status: Tillat naturlig fiske-	Statens vegvesen (Fastsett i handlingsplan 2010-2014)	Løfte vannspeil	20 000
	Garsjøen, nedre	Risiko	vandring i elveløpet, og opprettholde gyteplasser		Løfte vannspeil	20 000
	Rastevannsbekken	Risiko			Løfte vannspeil	20 000
	Saltvannsbekken v/ Fagermo	Risiko			Løfte vannspeil	20 000
	Lille spurvbekken	Risiko			Løfte vannspeil	20 000
	Steinbekken	Risiko			Løfte vannspeil	20 000
Vannkraftregulering og reduksjon av biologisk mangfold.	Pasvikelva	Risiko SMVF	Godt økologisk potensial: Øke fiskebestand i selve vassdraget både opp- og nedstrøms reguleringsdemninger.	Fylkesmannen	Årlig utsetting av fisk (ørret) av Pasvik Kraft AS	454 000

Nye forebyggende og forbedrende tiltak

Påvirkning	Vannforekomster	Risiko	Miljøsmål	Ansvarlig myndighet	Tiltak	Kostnad (NOK)
Avrenning av avløpsvann på norsk side av grensen	Pasvikvassdraget	Risiko	Kartlegge og ev. begrense avrenning av urensset avløpsvann. Forbedre vannkjemi.	Sør-Varanger kommune vha ØFAS	Kartlegging av utslippspunkter langs Pasvikelva Overvåke endringer i vann-tilstand ihht avrenning av urensset avløpsvann	20 000 engangs-kostnad 10 000 årlig
Avrenning fra landbruket	Pasvikvassdraget	Risiko	Kartlegge og ev. begrense avsig av gjødsel fra lager, jorder og terreng (reindriften).	Sør-Varanger kommune	Kartlegging av mulige utslippspunkter langs Pasvikdalen. Måling vår og høst.	
Hydromorfologiske endringer: Elveforbygninger og flomsikringer. Vei bygget på elvebredd v russisk side	Grense Jakobselv	Risiko	Tilbakestille vassdraget til en mer naturlig tilstand i samarbeid med Russland. Utbedre ødelagte gyteplasser.	NVE, MD, DU	Utbedre elvebunn.	
Revidering av vannkraftkonsepsjoner	Pasvikvassdraget	Risiko	God økologisk potensial.	Pasvik Kraft AS i samarbeid med høringspartnere		
Vannkraftverk	Pasvikelva	Risiko	Begrense negativ effekt av vannkraftverk og vannstandsreguleringer.	Sør-Varanger kommune NVE	Revisjon av vannkraftkonsepsjoner f.o.m. 2021 Varierende vannstand påvirkn. på fuglelivet unders.	
Utslipp av div. kjemikalier fra mekaniske verksteder,	Kirkenes og Bugøynes	Risiko	Begrense utslipp av tungmetaller og kjemikalier	Sør-Varanger kommune KLIF	Avklare ev. kandidater for SMVF i kystvann.	
Skipstrafikk	Kirkenes		Forhindre fremmede arter	Kystverket	Ballastvann fra skip, regelverk og kontroll	
Oljeutslipp	Kirkenes		Forhindre oljeforurensning av fjord	Kystverket SVK	Etablert lokal oljevernberedskap	
Forurenset grunn	Kirkenes, via gammel søppelfylling og Høybuktknoen, skytefeltet og områder med krigsmatr.	Risiko	Registrere og forhindre ev. utsig av miljøfarlige elementer	Sør-Varanger kommune	Program for prøvetaking fra dreneringssystem, utføre mottiltak.	
Dioksiner	Kirkenes	Risiko		Mattilsynet	Overvåke situasjonen, inkl. sjø- og bunnsedimenter.	
Langtransporterte (organiske) miljøgifter	"Enden" av golfstrømmen	Risiko	Registrere tilstand	Mattilsynet? Kystverket?	Rutinemessige målinger	
Oppdrettslaks	Kystvann og elver	Risiko	Registrere tilstand	Mattilsynet	Oppfølging/registrering	

5. Problemkartlegging

For flere vannforekomster er ikke kunnskapsgrunnlaget godt nok for å kunne foreslå konkrete tiltak og/eller det er usikkerhet knyttet til påvirkningene og effektene av eventuelle tiltak. Tabell 5.1. oppsummerer vannforekomster i risiko hvor det foreslås ytterligere problemkartlegging/overvåking før forslag om nye tiltak kan fremmes.

Tabell 5.1
Vannforekomster der det trenges overvåking

Overvåkingslokaliteter - oversikt

Vannregion: Finnmark T - Tiltaksorientert overvåking
Vannområde: Pasvik P - Problemkartlegging
B - Basisovervåking

Navn vannforekomst	Id-Vann-nett	Risiko 2021	Miljøtilstand 2012	Påvirkning
Loken	246-127-R	Risiko	Udefinert	Sjøpelfyllinger
Sandneselva, nedre	246-29-R	Mulig risiko	God	Drikkevannsforsyning
				Uten minstevannsføring
Bekk til Straumsbukta	246-44-R	Risiko	Udefinert	Annen diffus forurensning
Langfjordelva	246-59-R	Risiko	Udefinert	Annen landbrukskilde
				Andre introduserte arter
Småelver rundt Kirkenes	246-66-R	Risiko	Udefinert	Byer/tettsteder
				Industrier
Elv fra Ørnevatnet-Langfjorden	246-71-R	Risiko	Udefinert	Gruver
Strand avfallsdeponi	246-77-R	Risiko	Udefinert	Sjøpelfyllinger
Elv gjennom Krokvatnet	246-7-R	Risiko	Udefinert	Tungmetaller
Pasvikelva ovenfor hestefosdammen	246-81-R	Risiko	Udefinert	Kraftverksdam

				Andre introduserte arter
Pasvikelva	246-82-R	Risiko	Udefinert	Fulldyrket mark
				Husdyrhold/husdyrgjødsel
				Skogbruk
				Sjøpøssing
				Kraftverksdam
				Andre introduserte arter
Vaggatem	246-2441-L	Risiko	Udefinert	Vannkraftsdam
				Andre introduserte arter
Fjørvatnet	246-2442-L	Risiko	Udefinert	Andre introduserte arter
				Vannkraftsdam
				Annen diffus forurensning
Klistervatnet - Bjørnevattet	246-2444-L	Risiko	Udefinert	Industrier
				Vannkraftsdam
				Andre introduserte arter
Ørnevatnet	246-2460-L	Risiko	Udefinert	Gruver
Langvatnet	246-2448-L	Risiko	Udefinert	Vannkraftsdam
				Annen landbrukskilde
				Andre introduserte arter
Hasetjørna	246-2449-L	Risiko	Udefinert	Andre introduserte arter
				Vannkraftsdam
Viksjøen	247-2469-L	Risiko	Udefinert	Vannkraftsdam

Store Kobbholmsvatnet	247-2473-L	Risiko	Udefinert	Vannkraftsdam
				Sur nedbør
Firkantvatn	246-64678-L	Risiko	Udefinert	Annen diffus forurensning
Fossevatn	246-65230-L	Risiko	Udefinert	Vannkraftsdam
				Andre introduserte arter
Svanevatn	246-65242-L	Risiko	Udefinert	Andre introduserte arter
				Vannkraftsdam
				Renseanlegg 2000 PE
				Annen landbrukskilde
Hestefosdammen	246-65299-L	Risiko	Udefinert	Vannkraftsdam
				Andre introduserte arter
Pasvikelva mellom Skogfoss og Melkefoss	246-67405-L	Risiko	Udefinert	Vannkraftsdam
				Andre introduserte arter
Trillingvatnet	247-64392-L	Risiko	Udefinert	Sur nedbør
				Vannføringsregulering
				Vannkraftsdam
Jarfjorden	0424020700-C	Risiko	Udefinert	Fiskeoppdrett
				Havner
Prestøya industriområde	0424030700-2-C	Risiko	Udefinert	Sjøpølfyllinger
				Moloer
				Havner
Ellenelva	246-110-R	Mulig risiko	Udefinert	Fiskevandringshinder
Spurbekken	246-75-R	Mulig risiko	Moderat	Fiskevandringshinder
Stalvannsbekken ved Fagermo	246-79-R	Mulig risiko	Moderat	Fiskevandringshinder
Gardsjøbekken	247-52-R	Risiko	Moderat	Fiskevandringshinder

Ørnevann bekkefelt	246-69-R	Risiko	Moderat	Industrier
Bekkefelt på Valvasshøgda	247-13-R	Risiko	Dårlig	Tungmetaller
				Sur nedbør
Grense Jakobselv	247-17-R	Risiko	Moderat	Flomverk og forbygninger
				Tungmetaller
				Pukkellaks
Korpvasselva	247-23-R	Risiko	Udefinert	Tungmetaller
Lille Valvatnet bekkefelt	247-39-R	Risiko	Moderat	Tungmetaller
Karpelv bekkefelt	247-3-R	Risiko	God	Tungmetaller
Storvatnet bekkefelt	247-45-R	Risiko	Udefinert	Tungmetaller
Bekker mot Storvatnet	247-46-R	Risiko	Moderat	Tungmetaller
Tårnelva	247-48-R	Risiko	Udefinert	Tungmetaller
Bekker mot Storvatnet	247-49-R	Risiko	Moderat	Tungmetaller
Karpelva	247-4-R	Risiko	Moderat	Tungmetaller
Bekkefelt-Dammusjåvri	247-8-R	Risiko	Udefinert	Tungmetaller
Bjørnevattnet	246-2445-L	Risiko	Moderat	Andre introduserte arter
				Vannkraftsdam
				Industrier
Korrvatnet	247-64562-L	Risiko	Moderat	Tungmetaller
	247-65223-L	Risiko	Moderat	Tungmetaller
				Sur nedbør
Førstevatn	246-64230-L	Risiko	Moderat	Vannuttak til industri
				Annen diffus forurensning
Prestvatnet	246-64273-5-L	Risiko	Moderat	Annen diffus forurensning
				Vannuttak til industri
Andrevatn	246-64273-6-L	Risiko	Moderat	Vannuttak til industri
				Annen diffus forurensning

	247-208394-L	Risiko	Moderat	Sur nedbør
Store Valvatnet	247-2474-L	Risiko	Moderat	Sur nedbør
				Vannkraftsdam
Rabbvatnet	247-64388-L	Risiko	Moderat	Tungmetaller
Bøkfjorden-midtre	0424030500-5-C	Risiko	Svært dårlig	Renseanlegg 10000 PE
				Annen diffus kilde
				Gruver
				Industrier
				Mudring
				Havner
Pasvikelva	246-82-R	Biologisk/Foruren- sning/Fysiske inngrep		
	246-1-R			
Pasvikelva	246-82-R			
	246-1-R	Ingen registrert		
Vaggatem	246-2441-L	Biologisk/fysiske inngrep		
Gjøkvatn	246-65164-L			
Trillingvatnet	247-64392-L			
Korpvatnet	247-64562-L	Forurensning		
Gardsjøen	247-64203-L	Ingen registrert		
Jarfjorden	0424020600-C			
Holmengråfjorden	0424020600-C			
Kobbholmfjorden	0424020800-C			

6. Virkemidler for å utløse tiltak i vannområdet

Mange tiltak lar seg ikke lett gjennomføre med eksisterende virkemidler i det kommunale systemet. Det kan være mangel på materiell, ikke god nok kompetanse, manglende politisk prioritering og få økonomiske ressurser.

Det samme kan gjøre seg gjeldende hos andre aktører som kan gjøres ansvarlig for planlegging og gjennomføring av tiltak i vannområdene. Dette kan være offentlige regionale og nasjonale myndigheter, halvoffentlige selskaper og private selskaper.

For å legge bedre til rette for å få gjennomført tiltak kan framtidig verktøy være endringer i eksisterende lovverk, forslag til nytt lovverk, forslag til økonomiske virkemidler, endringer i myndighetsansvar og utvikling av samarbeidsrutiner mellom aktørene.

Dersom de lokale tiltaksanalysene viser at det mangler virkemidler for å få gjennomført prioriterte tiltak, er dette et viktig signal om at slike virkemidler må fremskaffes/etableres. Dette signalet blir sterkere jo flere lokale tiltaksanalyser som viser disse manglene. Det er derfor en viktig oppgave for VRM/VRU å se virkemiddelsituasjonen for hele vannregionen i sammenheng og gi meldinger til aktuelle direktorat/departement om eventuelle manglende virkemidler. For tiltak med manglende virkemidler, må VRM/VRU bidra i vurderingene av om man rekker å få på plass disse slik at tiltakene kan inngå i det aktuelle regionale tiltaksprogrammet, eller om de må utsettes til neste planperiode.

For tiltak som krever endringer i gitte tillatelser eller inngrep i etablerte rettigheter, må VRM/VRU også bidra i vurderingene av hvor realistisk det er å få endret disse rammebetingelsene, og særlig i forhold til hva som kan oppnås innenfor gjeldende planperiode.

7. Referanser

- Vann-nett.
- Vannmiljø
- Vannportalen.no/Finnmark
- Tiltaksanalyse steg for steg
- Mal for tiltaksanalyse
- Prosjektleder Vannregion Finnmark Kerry Maria Agustsson
- Fylkesmannen i Finnmark
- Lars Stalsberg NVE
- Vesentlige vannforvaltningsspørsmål for Pasvik vannområde 2016 – 2021.
- Forvaltningsplan for vannregion Finnmark 2010 – 2015.
- Tiltaksplan for Tana, Neiden og Pasvik vannområder 2010 – 2015.

Vedlegg

- Tabell tiltaksanalyse Pasvik vannområde.

Sangsvaner

Foto: Rolf E. Sch. Kollstrøm

Svanene ankommet Gjøkbukta.

Foto: Rolf E. Sch. Kollstrøm

Tiltaksanalyse for Neiden vannområde

Innspill til forvaltningsplan for vannregion Finnmark (2016-2021)

Kirkenes 17. mars 2014

Forord

Vannregionmyndigheten i Finnmark (Finnmark fylkeskommune) skal innen 1. juli 2014 sende på høring et utkast til regional vannforvaltningsplan med tiltaksprogram for perioden 2016-2021. Denne tiltaksanalysen inngår i dette planarbeidet, og er et faglig innspill fra Neiden vannområde i forhold til hvordan målene om god miljøtilstand i våre vannforekomster kan oppnås. Etter vannforskriften skal alle vannforekomster innen 2021 oppnå god økologisk og kjemisk tilstand.

Arbeidet i Neiden vannområde er organisert i et treårig kommunalt prosjekt: «Neiden vannområde, 2013-2015». Prosjektet er eid av Sør-Varanger kommune. Prosjektansvarlig er Sør-Varanger kommune, og det er avsatt en 50 % stillingsressurs til en egen prosjektleder. I kommunen er prosjektansvaret ivaretatt i plan og utviklingsavdelingen, hvor miljøvernrådgiver Trygve Sarajärvi er prosjektleder.

Prosjektet styres av prosjektleder og et vannområdeutvalg for Neiden og Pasvik vannområder. Vannområdeutvalget består av representanter fra kommunen, sektormyndigheter, næringslivet og frivillige organisasjoner i Sør-Varanger.

Etter vannforskriftens § 22 har sektormyndighetene, inkludert kommunene, ansvar for å utrede tiltak innenfor sine ansvarsområder. Med bakgrunn i dette ble de ulike myndighetene anmodet i april 2014 om å levere tiltaksutredninger i forhold til behov for tiltak i vannforekomster med risiko for ikke å oppnå miljømålene.

Vannregion Finnmark mottok tiltaksutredninger fra følgende sektormyndigheter: Miljødirektoratet, Mattilsynet, Statens vegvesen, Fiskeridirektoratet, Kystverket, Forsvarsbygg, Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) og Sjøfartsdirektoratet. I tillegg har kommunen kommet med sine innspill i forhold til vann-, avløps- og inngrepsaker. De samlede innspill har dannet grunnlaget for denne tiltaksanalysen.

Utover de skriftlige bidragene, ble det også i løpet av feltsesongen 2013 utført befaringer i samarbeid med relevante sektormyndigheter. Utkast til tiltaksanalyse vil bli lagt fram for vannområdeutvalget i desember 2013.

Den endelige versjonen av tiltaksanalysen sendes over til vannregion Finnmark for videre behandling. Kommunene får tiltaksanalysen i kopi, og kan komme med egne uttalelser til vannregionen i etterkant dersom ønskelig.

Kirkenes 17.03.2014

Trygve Sarajärvi
prosjektleder

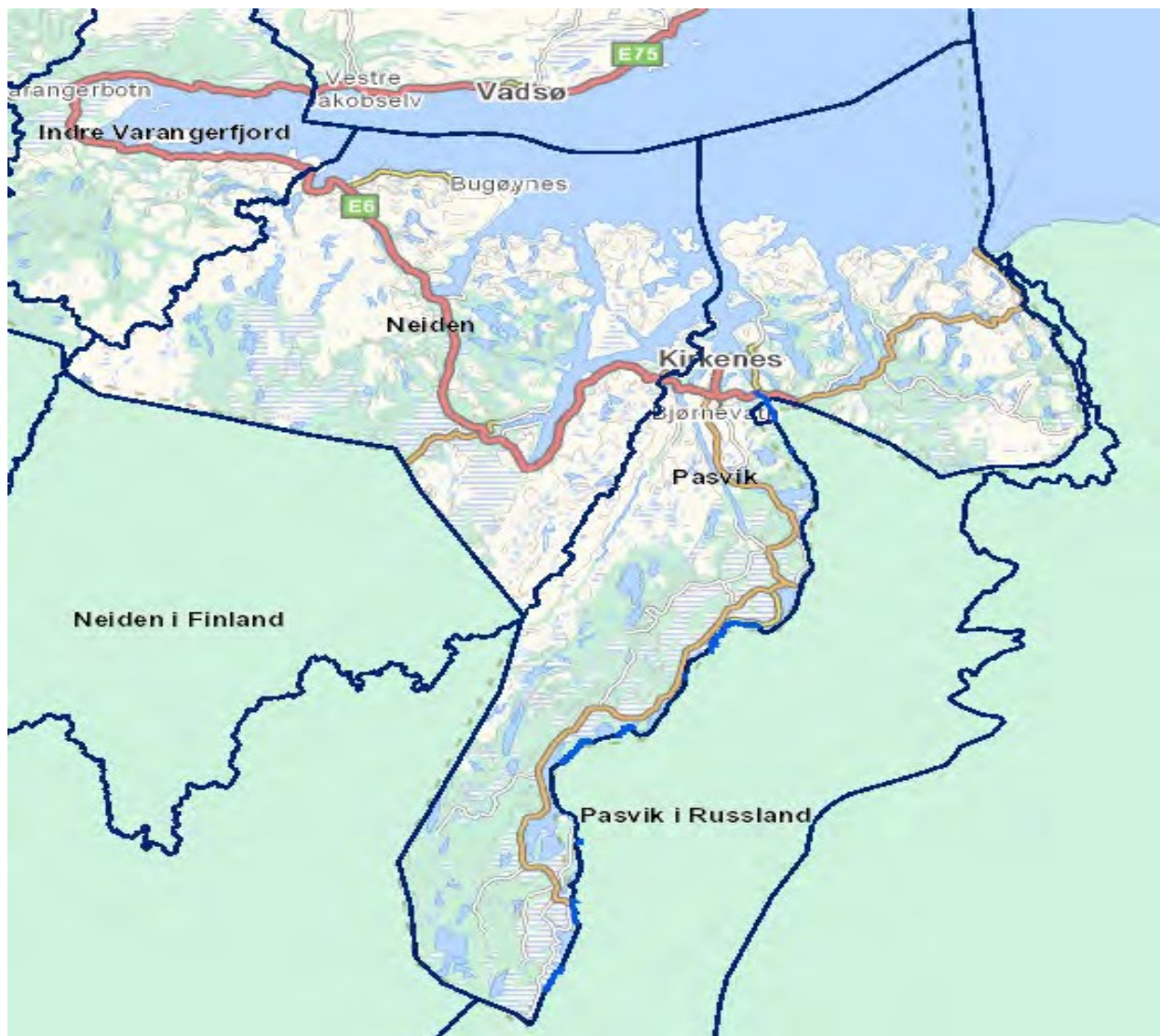
Forsidefoto: Trygve Sarajärvi

Innhold

Forord	2
1. Om vannområdet	4
2. Miljøtilstand og miljøutfordringer	7
2.1 Miljøtilstand	7
2.2 Samlet oversikt over påvirkningene	15
2.3 Brukerinteresser	16
3. Vannforekomster i risiko og miljømål for disse.....	17
3.1 Risiko for ikke å nå miljømålet innen 2021	17
3.2 Øvrige vannforekomster vurdert i forbindelse med tiltaksanalysen	20
3.3 Sterkt modifiserte vannforekomster (SMVF)	20
3.4 Miljømål.....	21
3.5 Utviklingstrekk i vannområdet – behov for forebyggende tiltak	22
4. Forslag til tiltak	23
4.1 Pågående tiltak - oversikt	23
4.2 Forebyggende tiltak.....	24
5. Problemkartlegging	25
6. Virkemidler for å utløse tiltak i vannområdet.....	27
7. Referanser	28
Vedlegg.....	28

1. Om vannområdet

Et «vannområde» tilsvarer et nedbørsfelt helt fra kildene i høytliggende terreng, ned til kysten, og inntil en nautisk mil utenfor grunnlinja. Vannområdet «Neiden» består av nedbørfeltet til Neiden- og Munkelvvassdraget i Sør-Varanger kommune. Vannområdet er et internasjonalt vannområde, hvor også arealer i Finland inngår. Informasjonen for vannområdet gjelder kun de norske delene av nedbørsfeltene, men det er innledet et samarbeide med finske myndigheter. Grensen mellom vannområde Pasvik og vannområde Neiden følger vannskillet mellom Sandnesdalen og Munkefjord.

Pasvik og Neiden vannområder

<i>NEIDEN VANNOMRÅDE</i>		
<i>Vannforekomster</i>	<i>Antall</i>	<i>Km2</i>
Elver og bekkefelt	71	2747,47
Innsjøer	54	73,19
Kystvann	6	106,4
Grunnvann	2	8,3
Antall vannforekomster totalt	133	2935,36

Neidenvassdraget har sitt utspring i innsjøen Iijärvi i Finland og renner ut via Neidenfjorden til Varangerfjorden. Nedbørsfeltet er 2.960km² i Finland, og 553km² i Norge. De største sideelvene på norsk side er Gallokelta og Nuortajohka. Fjellgrunnen i området er næringsfattig og har sur karakter. Området tilhører det nordlige barskogbeltet med alpine partier, med store myrområder og for øvrig tynt jordsmonn.

Munkelva har nedbørsfelt på 409km², også den med kilder i Finland. Elva renner på norsk side gjennom en vid dal med bjørkeskog og myrvidder. Munkefjorden danner et sammenhengende våtmarks- og grunnvannsområde til Neidenelvas delta, og er vernet som naturreservat da det bl.a. utgjør rasteområde for fugl.

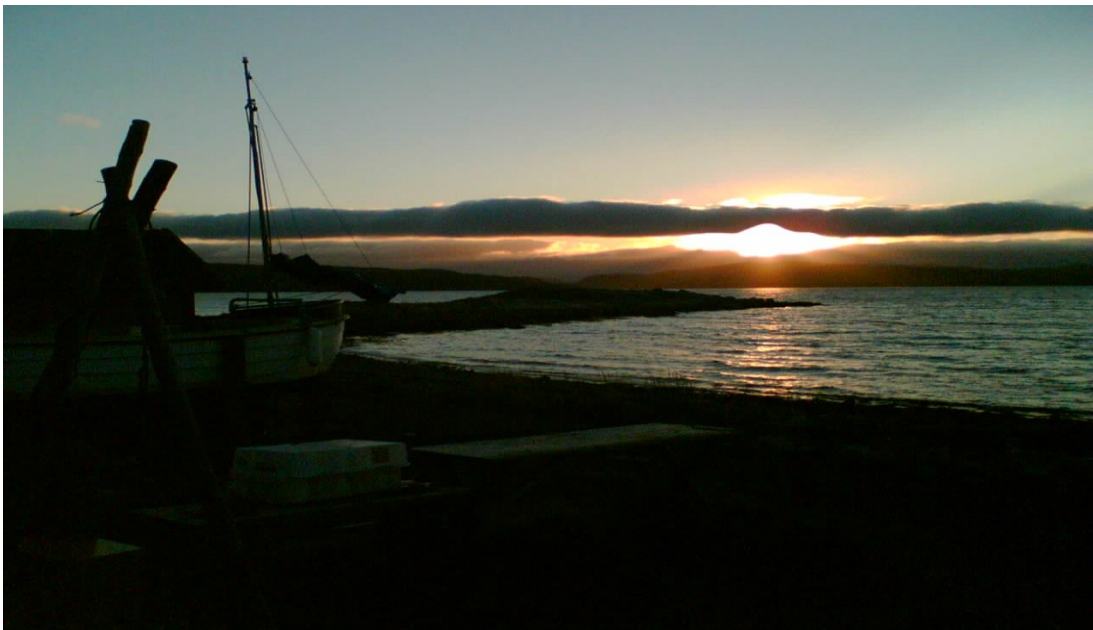
Munkelva og Neidenelva som begge er gode lakse- og sjørørret elver, er vernet i Verneplan I (1973) for vassdrag. Følgende innsjøer er regulert i 1953: Fuglevann (Låd`dejavri), Garsjøen (Gardajavri) og Kjerringvann (Gærretjavri).

Utløp Munkelva i Neidenfjorden (Foto: Terje Aslaksen)

Viktige utfordringene i Neiden vannområde (innspill fra vannområdeutvalget):

1. Diverse fysiske fiskevandringshindre utbedres fem forskjellige steder ved å løfte vannspeil ev. senke stikkrenner.
2. Utslippspunkter fra bebygde områder kartlegges i områder der dette ikke allerede er gjennomført. Kilde for e-colibakterier i vann undersøkes nærmere. Alternative kilder som slakterier, sauebeiter og ev. sauekadaver utredes. I tillegg utredes fôringspraksis for rein, dette bør ikke gjøres på islagte vann eller elver.
3. Økologiske konsekvenser av ledning av vann til kraftverk utredes mht fremtidige revideringer av konsesjoner.
4. El-fiske, registrering av smolt, kartlegging av gyteplasser fortsettes mhp bekjemping av pukcellaks.
5. Økologiske, kjemiske og hydrologiske parametere for vannområdet (ev. et utvalg i vannområdet) samles inn. Med tanke på forventede klimaendringer bør dette gjennomføres systematisk for oppbygging av statistisk materiale.
6. Eventuelt: Bestanden av, og ev. utbredelse av ørekyt er av allmenn interesse da den reduserer bestanden av ørret. Den er svært vanlig i Finland, og finnes dermed trolig i Neiden vannområde også. Status og ev. tiltak mot ørekyt kan utredes, og ev. tiltak vurderes.

Midnattsol ved Makkskjæret i Korsfjorden (Foto: Trygve Sarajärvi)

2. Miljøtilstand og miljøutfordringer

2.1 Miljøtilstand

Miljøtilstand settes på grunnlag av overvåkningsdata for hver vannforekomst avgrenset i databasen vann-nett (<http://vann-nett.no/saksbehandler>). For vannforekomster hvor overvåkningsdata ikke finnes, fastsettes en antatt miljøtilstand ut ifra faglige vurderinger. Resultatene for Neiden vannområde er presentert i kapittel 2.2.

Ellevann:

For ellevannsforkomstene foreligger det svært lite overvåkningsdata som kan brukes til å vurdere økologisk og kjemisk tilstand. Økologisk tilstand må derfor settes ut ifra faglige vurderinger.

Tilsvarende foreligger det lite overvåkningsdata for kjemisk tilstand.

Vegvannsbekken på Munkefjordfjellet (Foto: Trygve Sarajärvi)

Innsjøer:

Tilsvarende som for ellevann foreligger det svært lite overvåkningsdata om økologisk og kjemisk tilstand.

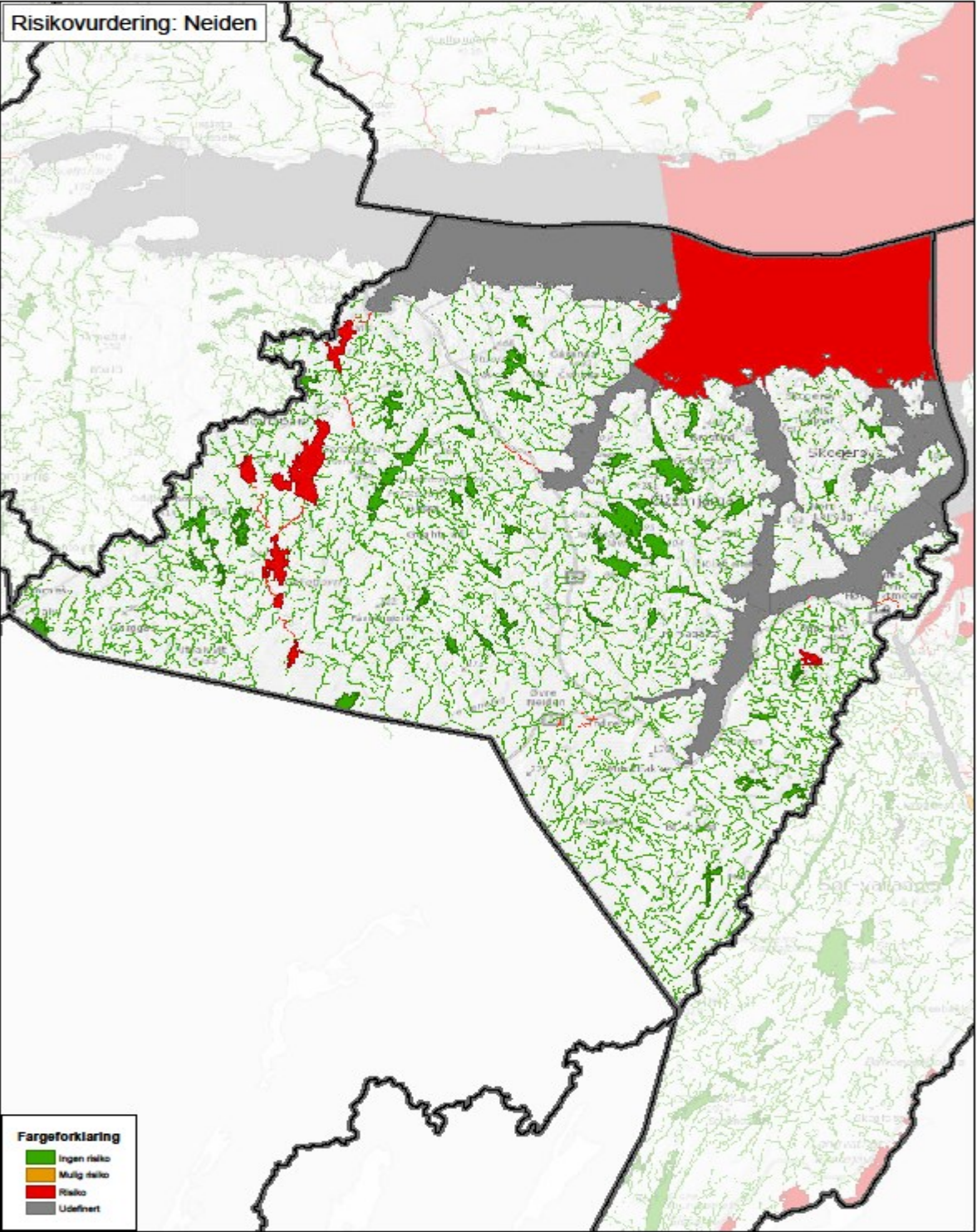
Kystvann:

For økologisk tilstand finnes det ikke målinger, og tilstand må derfor fastsettes med bakgrunn i faglig vurderinger. Man antar at den kjemiske tilstanden samsvarer med den økologiske tilstanden.

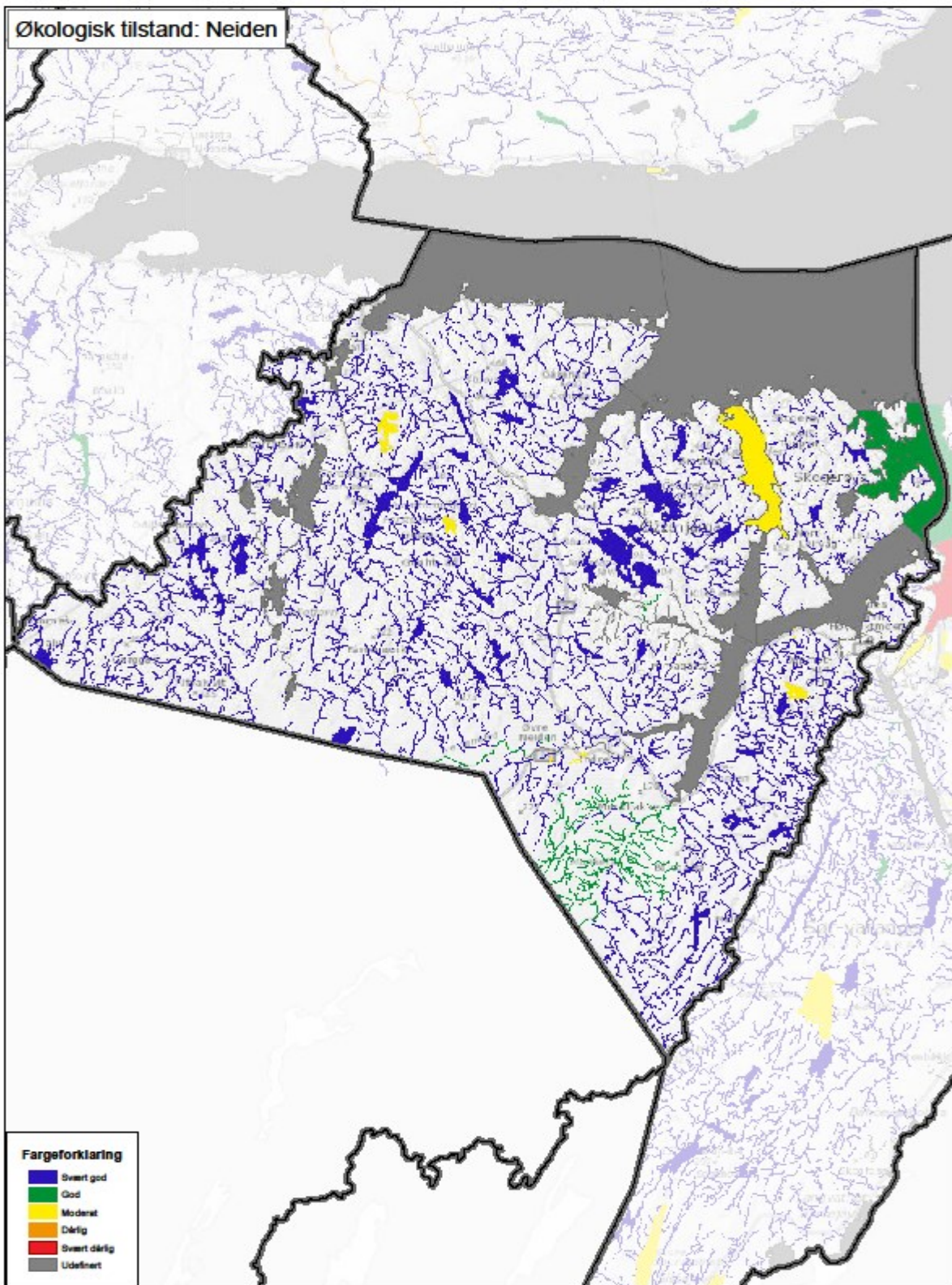
På nettsiden <http://vannett.nve.no/saksbehandler/> finner man kart over vannområdene, og en rekke muligheter for å studere registrerte påvirkninger og hvordan disse er klassifisert etter dagens kunnskaper. De ulike vann og vassdrag har fargekoder avhengig av hvordan risiko er vurdert. Nettsiden er utviklet i samarbeide mellom Statens Vegvesen, NVE, DN, SFT, Geodata AS og Statens Kartverk. Med bakgrunn i disse og lokale kunnskaper vil vi nå gå gjennom vannkategoriene «grunnvann», «elvevann», «innsjøvann» og «kystvann».

Sør-Varanger er spesielt preget av luftforurensningene som har vært betydelige i flere 10-år. Store utslipp av SO₂ og tungmetaller fra smelteverk i daværende Sovjetunionen (og tidligere Finland) har foregått siden før 2. verdenskrig. Utslippene fra smelteverkene i Russland er nå noe lavere enn for 20 år siden, særlig i Nikel, men de bidrar fortsatt til forhøyede konsentrasjoner av svoveldioksid og tungmetaller.

Risikovurdering: Neiden

Elver

Utløp Neidenelva til Neidenfjorden (Foto: Trygve Sarajärvi)

Forurensning

Goassajohka ved Høybuktmoen er registrert som forurenset i middels grad. Bekken ligger i tilknytning til en brannøvingsplass for GSV.

Bekker ved Tyttebærslletta ved Bugøynes er registrert som påvirket av avrenning fra søppelfylling.

Nedre del av Neidenelva er registrert med avrenning fra landbruk, renseanlegg og spredt avløp fra hytter og husholdninger. Det er imidlertid ikke gjort målinger, bortsett fra bakterieinnhold som viser god eller svært god tilstand.

Fysiske inngrep

Låddegurra, Gearretjohka og Duttajohka er elvestrekninger med vannføringsregulering uten krav til minstevannføring. Gallutjohka har redusert vannføring. Ingen av disse er foreslått som SMVF. Det foreligger heller ingen dokumentasjon av økologisk tilstand i vann-nett.

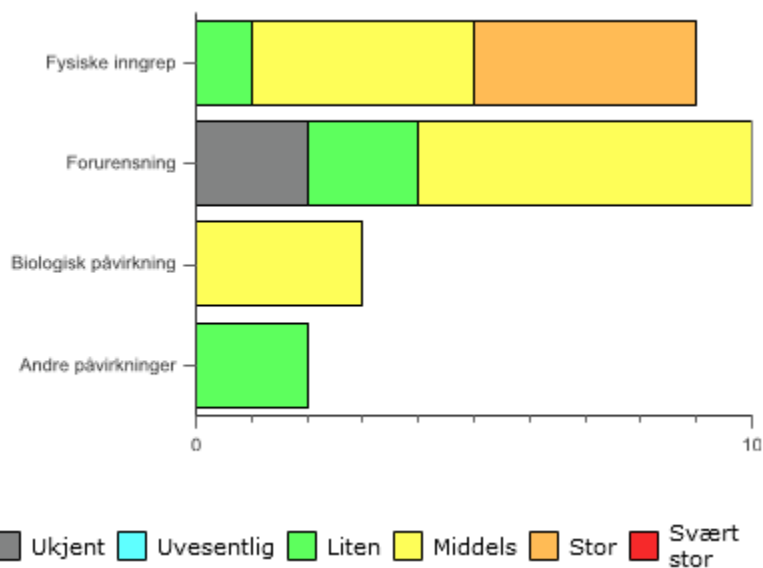
Biologisk påvirkning

Den introduserte arten pukkellaks gyter i nedre deler av Neiden og Munkelva. Man antar at dette skjer også i de andre elvene med anadrom fisk i Neiden vannområde.

Pasvikelva har fiskearten ørekyt. Dette er en art man vet sprer seg i vassdragene, og er svært uheldig for ørretbestanden. Den har ifølge <http://tv.nrk.no/serie/ut-inaturen/ofaa24000104/08-02-2005> spredt seg til de fleste av landets fylker. Den finnes i Pasvikelva, men hvor vanlig den er i øvrige vann og vassdrag i Pasvik og Neiden vannområde er ukjent.

Det påpekes av vannkvaliteten mhp e-colibakterier i Neiden for tiden er dårligere enn i Pasvik. Mulig forklaring på dette kan være dårlig undersøkte kilder som reinslakterier. Området har sau på beite, og de senere år har bøndene tapt sauer til rovdyr (bjørn).

Råtneende kadaver kan dermed også være en mulig kilde.

Påvirkninger på elv.

Innsjøer

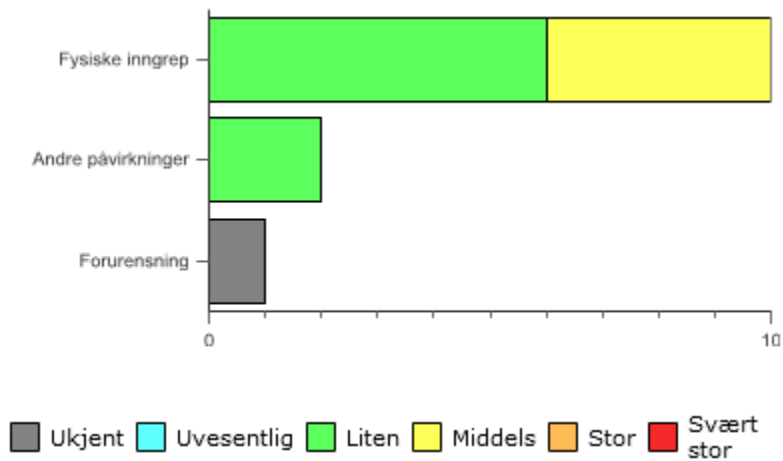
Kjalkajavri på Munkefjordfjellet (Foto: Trygve Sarajärvi)

Forurensning

Kun en innsjø i Neiden vannområde er registrert som påvirket av forurensning. Store Holmvatnet har høyt nivå av kobber i sedimentene, men dette er ikke knyttet til en kjent kilde. Vi kan ikke avskrive muligheten for at dette er naturlig.

Fysiske inngrep

Innsjøene Låddejavri, Garddajavri, Gearretjavri, Gallotjavri og to mindre vann nedstrøms Gallotjavri er påvirket av fysiske inngrep knyttet til vannkraftreguleringer. NVEs vurdering er at de to førstnevnte er påvirket i middels grad, og disse er derfor foreslått som kandidater til SMVF. De resterende fire er påvirket i liten grad. Ingen data for effekter foreligger per i dag.

Påvirkninger på innsjø.

Kystvann

Utsikt utover Neidenfjorden (Foto: Trygve Sarajärvi)

Forurensning

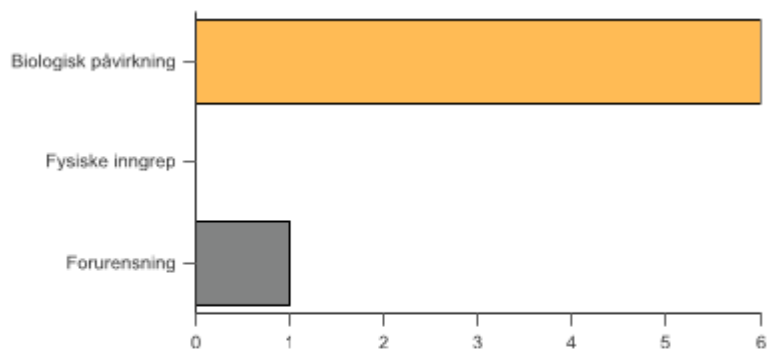
For kystvannsforekomsten Varangerfjorden-ytre foreligger det målinger av en rekke stoffer, hvorav 16 har verdier som overstiger grensen for god miljøtilstand. Hvor dette stammer fra er usikkert. Vannforekomsten oppnår av denne grunn ikke god kjemisk tilstand.

I Køfjorden-ytre er det målt høye verdier av krom i blåskjell i 2009. Krom står imidlertid ikke på listen over prioriterte stoffer, og dermed er ikke krom-verdiene relevante for vurdering av kjemisk tilstand per i dag.

Biologisk påvirkning

I midtre del av Bøkfjorden ble bunnfaunaen undersøkt før gruvedriften ble startet opp igjen i 2009. En rapport viser at bunnfaunaen har moderat tilstand, og dette blir vurdert som en effekt av kongekrabbens beiteaktivitet, noe som etter all sannsynlighet også vil gjelde Neiden vannområde.

Grensen mellom Pasvik- og Neiden vannområde følger Bøkfjorden. Se derfor samme avsnitt i rapport for Pasvik vannområde.

PÅVIRKNING KYST/SJØ .

Påvirkninger på kyst/sjø.

Kunnskapsgrunnlaget

Mens det er gjennomført en rekke undersøkelser i Pasvik vannområde har det vært mindre aktivitet i vannområde Neiden. Dette går bl.a. fram ved kartene som viser økologisk tilstand i elve- og innsjøvann hvor det er svært mange elve- og innsjøvannforekomster som er skravert med grå farge; dvs «undefinert» tilstand. Kunnskapsgrunnlaget kan med fordel økes, og gjerne i form av generelle systematiske undersøkelser som kanskje bør etableres for alle vannområder. For eksempel er langtransportert kvikksølv aktuelt å studere i Sør-Varanger, og forventede klimaendringer kan endre biologiske og økologiske forhold i elver og vassdrag, bl.a. avhengig av beliggenhet i terrenget, høyde over havet osv.

2.2 Samlet oversikt over påvirkningene

Påvirkning	Årsak	Omfang	Effekt av påvirkningene	Samfunnssektor
Fysiske inngrep	Vandringshindre for fisk Kraftproduksjon	5 bekker Kraftverk i Gandvik	Endret habitat for fisk Reguleringer	Vegvesenet Pasvik kraft
Forurensning	Spredte avløp til Neidenelva	Fra hytter og hus	Usikker effekt	Sør-Varanger kommune
Langtransportert forurensning	Nikkelproduksjon i Russland	Tungmetaller, svovel, CO2		Russland
Biologisk påvirkning	Kongekrabbe Russelaks	Alle kystvannsforekomster Neidenelva og Munkelva		Fiskeri og miljøvernmyndighetene på nasjonalt nivå

De vesentligste påvirkningene i vannområdet.

2.3 Brukerinteresser

Munkelva er lite påvirket av tekniske inngrep. Neidenområdet har tre tettbebyggelser; Sevettijärvi og Näätämö (samt noe hus ved Supru, Rautaperä, Kirakkajärvi og Jääjärvi) på finsk side, og Neiden på norsk side.

Boliger: Bugøyfjord – Neiden: ca. 140 hus. Antall hytter er foreløpig ukjent.
Elektrisk kraft-produserter: Noen vann i området ved Garsjøen blir ledet til kraftverket i Gandvik.

Jordbruk: Neiden vannområde har ett melkeproduksjonsbruk, og 3 bruk med sau.

Reindrift: Reindriften har ca. 2000 rein i vannområdet vinterstid, og vinterbeitene er som vist på kartet <https://kart.reindrift.no/reinkart/>.

Av(http://www.reindrift.no/?objid=304&subid=0&selected_tab=1) går det fram at «vestre Sør-Varanger» har ca. 2000 dyr. Reinsdyr er et naturlig element, og antall dyr er innenfor grensene for beitegrunnlag.

Reindriften vil liksom andre former for landbruk bidra med møkk, og kan være med på å bidra med næringstilførsler til vassdrag kanskje spesielt om våren. Friluftsliv: Vannområde Neiden utgjør et viktig område for friluftsliv, med gode jakt og fiskemuligheter. Laksefisket i Neiden står i en særstilling.

Reindriftsområder i Neiden vannområde.

3.

3. Kongekrabbefiske i Neidenfjorden (Foto: Trygve Sarajärvi)

3. Vannforekomster i risiko og miljømål for disse

Etter vannforskriften skal alle vannforekomster i elv, innsjø og kystvann ha minst god økologisk og kjemisk tilstand innen 2021. Vannforekomster som i dag har svært god eller god tilstand skal videre beskyttes mot forringelse.

Per 22/11-2013 er 4 elvevannsføremster, 6 kystvannsføremster og 6 innsjøer satt i risiko for å ikke oppnå miljømålene innen år 2021 (se tabell 3.1., 3.2. og 3.3 nedenfor). Det forventes at for 25 av disse vil standard miljømål oppnås i løpet av planperioden. For en vannforekomst foreslås det utsettelse av miljømål (se kap. 3.3), og en vannforekomst foreslås som SMVF (sterkt modifisert vannforekomst) og får dermed miljømålet "godt økologisk potensial" (kap. 3.2).

3.1 Risiko for ikke å nå miljømålet innen 2021

Tabell 3.1 Elveforekomster i risiko

Elvevann

Vannforekomst ID	Vann – forekomst-navn	Påvirkningstype	Påvirkningsgrad	Risiko-vurdering	Vurderingsgrunn	Ansvarlig myndighet
244-29-R	Gearretjohka	Uten minstevannsføri	Middels grad	Risiko	Usikker risiko grunnet	NVE/Pasvik kraft

		ng			manglende data	
244-29-R	Gearretjohka	Overføring av vann	Stor grad	Risiko	Usikker risiko grunnet manglende data	NVE/Pasvik kraft
244-34-R	Gallutjohka	Annen regulering	Middels grad	Risiko	Usikker risiko grunnet manglende data	NVE/Pasvik kraft
244-34-R	Gallutjohka	Overføring av vann	Stor grad	Risiko	Usikker risiko grunnet manglende data	
244-43-R	Goassajohka	Annen diffus forurensning	Middels grad	Risiko	Usikker risiko grunnet manglende data	Fylkesmannen
242-52-R	Tytterbærsløtta, Bugøynes avfallsplass	Avrenning fra søppelfyllinger	Middels grad	Risiko	Usikker risiko grunnet manglende data	SVK
242-6-R	Duttajohka - Duddaelva	Uten minstevannsføring	Stor grad	Risiko	Ingen årsak	NVE/Pasvik kraft
242-6-R	Duttajohka - Duddaelva	Overføring av vann	Stor grad	Risiko	Ingen årsak	NVE/Pasvik kraft
242-7-R	Láddegurra (Bugøyfjord)	Uten minstevannsføring	Middels grad	Risiko	Ingen årsak	NVE/Pasvik kraft
242-7-R	Láddegurra (Bugøyfjord)	Annen regulering	Middels grad	Risiko	Ingen årsak	NVE
243-5-R	Fállejohka	Avrenning fra søppelfyllinger	Middels grad	Risiko	Usikker risiko grunnet manglende data	SVK

Tabell 3-2 Innsjøforekomster i risiko

Innsjøvann

Vannforekomst ID	Vannforekomst-navn	Påvirkningstype	Risikovurdering	Vurderingsgrunn	Ansvarlig myndighet
242-2426-L	Láddejávri	Vannkraftsdam	Risiko	God økologisk tilstand ikke realistisk	NVE/Pasvik kraft
242-2426-L	Láddejávri	Vannføringsregulering	Risiko	God økologisk tilstand ikke realistisk	NVE/Pasvik kraft

243-216390-L	Suohpajeaggi	Avrenning fra søppelfyllinger	Risiko	Usikker risiko grunnet manglende data	SVK
244-2431-L	Gárddajávri	Vannkraftsdam	Risiko	God økologisk tilstand ikke realistisk	NVE/Pasvik kraft
244-2431-L	Gárddajávri	Vannføringsregulering	Risiko	God økologisk tilstand ikke realistisk	NVE/Pasvik kraft
244-2435-L	Gearretjavri	Vannkraftsdam	Risiko	Usikker risiko grunnet manglende data	NVE/Pasvik kraft
244-2435-L	Gearretjavri	Vannføringsregulering	Risiko	Usikker risiko grunnet manglende data	NVE/Pasvik kraft
244-63880-L	Gállotjávrit- innsjø mellom Gállotjávri og Ucca Gállotjávri	Vannføringsregulering	Risiko	Usikker risiko grunnet manglende data	NVE/Pasvik kraft
244-64036-L	Ucca Gallutjavri	Vannføringsregulering	Risiko	Usikker risiko grunnet manglende data	NVE/Pasvik kraft
244-64278-L	Store Holmvatnet	Annen diffus forurensning	Risiko	Usikker risiko grunnet manglende data	Fylkesmannen
244-792-L	Gállotjávri	Vannføringsregulering	Risiko	Usikker risiko grunnet manglende data	NVE/Pasvik kraft

Tabell 3.3 Kystvannsforekomster i risiko

Kystvann

Vannforekomst ID	Vannforekomstnavn	Påvirkningstype	Kommentarer	Risikovurdering	Vurderingsgrunn	Ansvarlig myndighet
0424020100-10-C	Bugøynes havn	Avrenning fra nedlagt industriområde	Forurensede sedimenter fra tidligere verftsvirksomhet	Risiko	Ingen årsak	SVK

04240 20100 -10-C	Bugøynes havn	Mudring	Mudring i Bugøynes i fiskerihavnen. Formål: seilingsdybde.	Risiko	Ingen årsak	SVK
04240 20100 -10-C	Bugøynes havn	Moloer	Moloer i Bugøynes.	Risiko	Ingen årsak	SVK
04240 20100 -10-C	Bugøynes havn	Havner	Havneanlegg i Bugøynes (Sør-V)- 1 privat kaianlegg, 1 privat flytebryggeanlegg og båtslipp. 1 kommunalt kaianlegg og flytebryggeanlegg til bruk for kystfiske. 2 båtforeninger.	Risiko	Ingen årsak	SVK
04240 20500 -C	Bugøyfjorden	Avrenning og utslipp fra fiskeoppdrett	Total MTB = 6960 tonn	Udefinert	Ingen årsak	Fylkesmannen FFK
04240 30300 -C	Neidenfjorden	Havner	Kaianlegg fra begynnelsen av 1900-tallet. Brukes til småbåthavn.	Udefinert	Ingen årsak	SVK
04240 30400 -C	Korsfjorden	Avrenning fra annen diffus kilde	Planlagt lokalitet for oljeomlasting.	Udefinert	Ingen årsak	Miljødirektoratet

3.2 Øvrige vannforekomster vurdert i forbindelse med tiltaksanalysen

Det er ikke vurdert flere vannforekomster enn de som står i tabellene 3.1

– 3.3. 3.3 Sterkt modifiserte vannforekomster (kSMVF)

Vannforekomst ID	Vannforekomst navn	Påvirkningstype	Årsak kSMVF	Risikovurdering	Vurderingsgrunn	Vannområde	Kommune navn
Innsjøer							
244-2435-L	Gearretjavri	Vannkraftsdamm	Kjerringvatn er regulert 2 meter uten hjemmel i konsesjon vedtatt ved kgl.res. av 06.11.1953.	Risiko	Usikker risiko grunnet manglende data	Neiden	Sør-Varanger

244-2431-L	Gárdajávri	Vannkraftsdamm	Garsjø er regulert 5 meter ved senking (HRV 248,76, LRV 243,76). Vedtatt ved kglrs. av 06.11.1953.	Risiko	SMVF, god økologisk tilstand ikke realistisk	Neiden	Sør-Varanger
Elver							
242-6-R	Duttajohka	Overføring av vann	Elva er overført til Gandvik kraftverk uten pålegg om minstevannføring vedtatt ved kgl.res. av 06.11.1953	Risiko	Ingen årsak	Neiden	Unjárga / Nesseby
244-34-R	Gallutjohka	Overføring av vann	Elva er overført til Gandvik kraftverk uten pålegg om minstevannføring vedtatt ved kgl.res. av 06.11.1953	Risiko	Ingen årsak	Neiden	Sør-Varanger
242-7-R	Láddegurra (Bugøyfjord)	Annen regulering	Elva har fått sterkt økt vannføring, særlig når elva har naturlig lav vannføring ved overføring og regulering av Kjerringvatn og Garsjø vedtatt ved kgl.res. av 06.11.1953	Risiko	Ingen årsak	Neiden	Unjárga / Nesseby, Sør-Varanger
244-29-R	Gearretjohka	Uten minstevannsføring	Elva er overført til Garsjø uten pålegg om minstevannføring vedtatt ved kgl.res. av 06.11.1953	Risiko	Ingen årsak	Neiden	Sør-Varanger
Kystvann	Ingen i Neiden vannområde						

3.4 Miljømål

Vannforekomstene i Neiden vannområde har pr i dag generelt god tilstand. Men det er noen utfordringer som må følges nøye for at en ikke skal få en negativ utvikling mht miljømålene for vannområdet.

Miljødirektoratet foreslår i brev til vannregionene (27/6-13) at det for nasjonale laksevasdrag (herunder Neidenvassdraget) settes som brukermål at alle vannforekomster skal ha "svært god miljøtilstand". Dette er strengere miljømål enn vannforskriftens krav om "god miljøtilstand". Vannområdeutvalget har imidlertid ikke sett grunn til å fremme dette overfor vannregionen når det gjelder Neidenvassdraget, som er et vassdrag med et høyt antall vannforekomster. I praksis vil det bety strengere brukermål for et stort antall vannforekomster i Neiden vannområde, noe som vurderes som urealistisk som målsetting allerede i 2021. Saken bør imidlertid vurderes nærmere i planperioden 2021-2026. Neiden vannområde har liten grad av direkte forurensning. Ev. langtransportert forurensning i form av nikkel fra Russland og ev. kvikksølv er rikspolitiske problemstillinger.

3.5 Utviklingstrekk i vannområdet – behov for forebyggende tiltak

Utfordringene i vannområdet er i hovedsak knyttet til påvirkninger på fisk. Å forebygge spredning av lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* bør i forhold til dette ha hovedprioritet. Neidenvassdraget vurderes som svært vanskelig å behandle dersom parasitten når vassdraget, blant annet på grunn av det store antallet sideelver- og bekker. Vannområdeutvalget er bekymret for at en økning i turismen vil kunne medføre en smitte til vassdraget, og da særlig via andre grupper enn fiskere (bobiler, båter, kanoer og motoriserte kjøretøy i utmark).

Andre forebyggende tiltak som bør prioriteres er tiltak for å hindre rømninger fra oppdrettsanlegg andre steder i Finnmark, i Norge og på russisk side. Økt oppdrettsaktivitet i Finnmark vil medføre et større smittepress i framtiden knyttet til både *Gyrodactylus salaris* og lakselus. Samtidig kan man anta at rømninger fra oppdrettsanleggene vil øke, og dermed risikoen for genetisk innblanding.

En bør også ta med trusselen fra oppgangen i elvene av russelaksen, der det må settes i gang tiltak for å hindre denne i å gå opp i elvene.

Følgende hovedpåvirkninger finnes i framtiden for Neiden vannområde:

Kongekrabben. Vi vet ikke helt hvilke påvirkninger kongekrabben kan gi på miljøtilstanden i framtiden, så en må følge med i utviklingen av bestanden.

Pukkellaksen. Det er viktig at en følger med hva som skjer med oppgangen av russelaks i årene framover, og forsøke å bekjempe en økning av russelaksoppgangen i elvene.

Endringer Gandvik kraftverk m/reguleringer.

Oppdrettsvirksomhet Varangerfjorden. En kraftig økning av oppdrettsvirksomheten i Varangerfjorden kan få negative følger for anadrome fiskearter i vannområdet.

Virksomhet på finsk side. Et godt samarbeid med Finland vil være svært viktig for forvaltningen av Neidenelva med sideelver.

Neidenelva er ei viktig lakseførende elv, og det må prioriteres overvåkning og ev. tiltak for å bevare den naturlige laksestammen som hører til området, både mot oppdrettslaks, pukkellaks og ev. innførte sykdommer. Årsak til høyt e-colibakterieinnhold i vann må finnes.

Noen vassdrag er påvirket av vannkraftproduksjon, og vil fortsatt være det i fremtiden. Ev. forbedringer i driften bør utføres mhp å bevare best mulige økologiske forhold i de berørte vassdragene.

4. Forslag til tiltak

Tabell 4.1 Tiltak i Neiden vannområde.

Vannforekomst	Navn	Påvirkning	Tiltaksnavn	Ansvarlig myndighet	Totale kostnader (NOK)	Nyttevurdering og prioritering
244-33-R	Neidenelva	Fiskeforvaltning	Samarbeid med Finland	Finnmark fylkeskommune/Fylkesmannen i Finnmark	???	Høy Prioritet 1
244-33-R	Neidenelva nedre	Avløp	Følge opp undersøkelse om spredte avløpsanlegg i nedre Neiden	Sør-Varanger kommune	???	Høy Prioritet 1
244-33-R	Neidenelva nedre	Tiltak mot oppvandring av russelaks	Fiskeundersøkelser og utfisking	Fiskefelleskapet i Neiden	???	Høy Prioritet 1
244-16-R	Munkelva	Tiltak mot oppvandring av russelaks	Fiskeundersøkelse og utfisking	Sør-Varanger JFF	???	Høy Prioritet 1
244-44-R	Lunkuselva	Fiskevandringshinder	Gjennomføre tiltak	Vegvesenet	???	Middels Prioritet 2

4.1 Pågående tiltak - oversikt

Summarisk fremstilling av de viktigste utfordringene i Neiden vannområde (innspill fra vannområdeutvalget):

1. Utslippspunkter fra bebygde områder skal kartlegges i områder der dette ikke allerede er gjennomført. Kilde for e-colibakterier i vann undersøkes nærmere. Alternative kilder som slakterier, sauebeiter og ev. sauekadaver utredes. I tillegg utredes fôringspraksis for rein, dette bør ikke gjøres på islagte vann eller elver.
2. Økologiske konsekvenser av ledning av vann til kraftverk utredes mht fremtidige revideringer av konsesjoner.
3. El-fiske, registrering av smolt, kartlegging av gyteplasser fortsettes mhp bekjemping av pukcellaks.
4. Økologiske, kjemiske og hydrologiske parametere for vannområdet (ev. et utvalg i vannområdet) samles inn. Med tanke på forventede klimaendringer bør dette gjennomføres systematisk for oppbygging av statistisk materiale.
5. Eventuelt: Bestanden av, og ev. utbredelse av ørekyt er av allmenn interesse da den reduserer bestanden av ørret. Den er svært vanlig i Finland, og finnes dermed trolig i Neiden vannområde også(?) Status og ev. tiltak mot ørekyt kan utredes, og ev. tiltak vurderes.

4.2 Forebyggende tiltak

Gyrodactylus salaris

Mattilsynet opplyser i sin tiltaksutredning til vannregion Finnmark (datert 13/9-2013) at forebyggende tiltak i forhold til Neidenvassdraget er fastsatt i medhold av Vitenskapskomiteen for mattrygghets rapport fra 2005: "Vurdering av risiko for spredning av Gyrodactylus salaris".

Dersom det skal gjøres en ny vurdering av knyttet til risiko for spredning til for eksempel Neidenvassdraget må en slik bestilling gjøres av Mattilsynets hovedkontor. Det gis ingen øvrig vurdering av om det er behov for en ny slik risikovurdering.

Mattilsynet opplyser videre at for i elver uten smitte legges det til rette for informasjon til publikum. Tiltak gjennomføres i samarbeid med grunneiere/rettighetshavere.

Videre tok vannområdeutvalget i Tana vannområde i sitt møte den 24/1-13 initiativ til at det skulle avholdes et regionalt møte om Gyrodactylus salaris. Vannregion Finnmark innkalte og avholdt dette møtet den 29/5-13. På møtet kom det blant annet fram at offentlige myndigheter, grunneiere, rettighetshavere og frivillige organisasjoner i Finnmark er svært bekymret for mulig smitte med Gyrodactylus salaris til vassdragene. Lokalt vurderer man det slik at det ikke er iverksatt tilstrekkelige forebyggende tiltak.

Dette gjelder blant annet at:

- Forebyggende tiltak er rettet mot fiskere, og i for liten grad mot annen menneskelig aktivitet som kan forårsake smitte (bruk av levende agn, sjøfly og andre motoriserte kjøretøy, flytting av båter og kanoer mellom vassdrag, overføring av vann fra andre vassdrag med bobiler og lignende).
- Det er behov for stasjoner for desinfeksjoner også av båter, ikke kun fiskeutstyr.

- Det er i Tanadalen på norsk side behov for lignende type veiskilt som er satt opp i Finland, hvor alle veifarende informeres om faren for spredning av *Gyrodactylus salaris*.
- Det er behov for mer informasjonsmaterieell på finsk, og også på russisk.
- Tanavassdraget er et svært stort vassdrag, og det vurderes slik at den overvåkingen som er i dag ikke er tilstrekkelig til å kunne påvise smitte tidlig
- Det er behov for samarbeid med russiske myndigheter for å få informasjon om situasjonen i forhold til *Gyrodactylus salaris* i Russland.

Saken ble videre tatt opp av Tana kommune i forbindelse med møte i den norsk-finske grensevassdragskommisjonen i august 2013. Mattilsynet (nasjonalt nivå) informerte på møtet om sitt arbeid. Kommisjonen fattet videre en uttalelse om behov for en styrket innsats i forhold til forebygging av *Gyrodactylus salaris*. I uttalelsen heter det blant annet at. "Norsk-finsk grensevassdragskommisjon anbefaler at informasjonsformidlingen om *Gyrodactylus salaris* blir forbedret i nedbørsfeltene til elver som munner ut både i Bottenvika og Barentshavet. På denne måten vil turister, turgåere og fiskere av ulike nasjonaliteter, som forflytter seg fra et vassdrag til et annet, forstå smitterisikoen og få informasjon på sitt eget språk om de konkrete tiltakene som forventes av alle for å hindre spredning av parasitten". For tiden forgår planlegging for 4 nye havneanlegg i Langfjorden, Bøkfjorden og Korsfjorden. Dette berører både fjordsystemene og landområdene, og det skal utarbeides reguleringsplaner for de enkelte tiltak og en kommunal plan for landområdene på Tømmerneset.

Sydvaranger Gruve skal i tillegg utarbeide kommunedelplan for sin virksomhet og har under arbeid et miljøovervåkingsprogram i Bøkfjorden.

Pukkellaks.

Pukkellaks er påvist både i Neidenelva og Munkelva de seinere årene, og det er tegn som tyder på at tallet på pukkellaks som går opp i elver i Øst-Finnmark er økende. Pukkellaksproblematikken må derfor følges opp nøye i årene framover. Målsettingene må være å få desimert bestanden slik at den ikke utgjør noen fare for framtidige laksegenerasjoner.

5. Problemkartlegging

For flere vannforekomster er ikke kunnskapsgrunlaget godt nok for å kunne foreslå konkrete tiltak og/eller det er usikkerhet knyttet til påvirkningene og effektene av eventuelle tiltak. Tabell 5.1. oppsummerer vannforekomster i risiko hvor det foreslås ytterligere problemkartlegging før forslag om nye tiltak kan fremmes.

Forklaring til typeovervåking:

T - Tiltaksorientert overvåking

P - Problemkartlegging

B – Basisovervåking

Navn vannforekomst	Id-Vann-nett	Risiko 2021	Miljøtilstand 2012	Påvirkning	Type overvåking
Duttajohka	242-6-R	Risiko	Udefinert	Overføring. Uten minstevannføring.	P
Láddegurra (Bugøyfjord)	242-7-R	Risiko	Udefinert	Sterkt økt vannføring	P
Gearretjohka	244-29-R	Risiko	Udefinert	Overføring. Uten minstevannføring.	P
Gallutjohka	244-34-R	Risiko	Udefinert	Overføring. Uten minstevannføring.	P
Tytterbørsletta, Bugøynes avfallsplass	242-52-R	Risiko	Udefinert	Søppelfylling	P
Fállejohka	243-5-R	Risiko	Udefinert	Søppelfylling	P
Neidenelva - nedre	244-33-R	Risiko	Udefinert	Fremmede arter.	P
Goassajohka	244-43-R	Mulig risiko	Udefinert	Diffus forurensning. Brannøvingsplass.	P
Neiden avfallsfylling	244-54-R	Mulig risiko	Udefinert	Søppelfylling	P

Låddejavri	242-2426-L	Risiko	Udefinert	Vannkraftsdam. Vannføringsregulering	P
Gárddajávri	244-2431-L	Risiko	Udefinert	Vannkraftsdam. Vannføringsregulering	P
Gearretjavri	244-2435-L	Risiko	Udefinert	Vannkraftsdam. Vannføringsregulering	P
Gállotjávrrit- innsjø mellom Gállotjávri og Ucca Gállotjávri	244-63880- L	Risiko	Udefinert	Fraført nedbørfelt.	P
Ucca Gallutjavri	244-64036- L	Risiko	Udefinert	Fraført nedbørfelt.	P
Gállotjávri	244-792-L	Risiko	Udefinert	Fraført nedbørfelt.	P
Suohpajeaggi	243- 216390-L	Risiko	Udefinert	Søppelfylling	P
Store Holmvatnet	244-64278- L	Mulig risiko	Moderat	Langtransportert?	P
Lohkuselva / Lunkuselv	244-44-R	Mulig risiko	Moderat	Fiskevandringshinder.	T
Neiden	244-39-R	Ingen Risiko	Udefinert		B
	244-36-R	Ingen Risiko	Svært god		B
Gallotjavri	244-792-L	Risiko	Udefinert		B
Garåujavri	243-63664- L	Risiko	Moderate		B
Neidenfjorden	0424030300- C	Udefinert	Udefinert		B
Bugøyfjorden	0424020500- C	Udefinert	Udefinert		B

6. Virkemidler for å utløse tiltak i vannområdet

Mange tiltak lar seg ikke lett gjennomføre med eksisterende virkemidler i det kommunale systemet. Det kan være mangel på materiell, ikke god nok kompetanse, manglende politisk prioritering og få økonomiske ressurser.

Det samme kan gjøre seg gjeldende hos andre aktører som kan gjøres ansvarlig for planlegging og gjennomføring av tiltak i vannområdene. Dette kan være offentlige regionale og nasjonale myndigheter, halvoffentlige selskaper og private selskaper.

For å legge bedre til rette for å få gjennomført tiltak kan framtidig verktøy være endringer i eksisterende lovverk, forslag til nytt lovverk, forslag til økonomiske virkemidler, endringer i myndighetsansvar og utvikling av samarbeidsrutiner mellom aktørene.

Dersom de lokale tiltaksanalysene viser at det mangler virkemidler for å få gjennomført prioriterte tiltak, er dette et viktig signal om at slike virkemidler må fremskaffes/etableres. Dette signalet blir sterkere jo flere lokale tiltaksanalyser som viser disse manglene. Det er derfor en viktig oppgave for VRM/VRU å se virkemiddelsituasjonen for hele vannregionen i sammenheng og gi meldinger til aktuelle direktorat/departement om eventuelle manglende virkemidler. For tiltak med manglende virkemidler, må VRM/VRU bidra i vurderingene av om man rekker å få på plass disse slik at tiltakene kan inngå i det aktuelle regionale tiltaksprogrammet, eller om de må utsettes til neste planperiode.

For tiltak som krever endringer i gitte tillatelser eller inngrep i etablerte rettigheter, må VRM/VRU også bidra i vurderingene av hvor realistisk det er å få endret disse rammebetingelsene, og særlig i forhold til hva som kan oppnås innenfor gjeldende planperiode.

7. Referanser

- Vann-nett.
- Vannmiljø
- Vannportalen
- Tiltaksanalyse steg for steg Mal for tiltaksanalyse
- Prosjektleder Vannregion Finnmark Kerry Maria Agustsson
- Fylkesmannen i Finnmark
- Lars Stalsberg NVE
- Vesentlige vannforvaltningsspørsmål for Pasvik vannområde 2016 – 2021.
- Forvaltningsplan for vannregion Finnmark 2010 – 2015.
- Tiltaksplan for Tana, Neiden og Pasvik vannområder 2010 – 2015.

Vedlegg

Tabell tiltaksanalyse Neiden vannområde

Fisketur i Kjalkajavri (Foto: Trygve Sarajärvi)

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Larssen, Bente Enhetsleder: Larssen, Bente, tlf. 78977412	Dato: 13.11.2014
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører:	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Eldrerådet	011/2014	25.11.2014
Formannskapet	058/2014	26.11.2014
Havnestyret	016/2014	20.11.2014
Kommunestyret	085/2014	03.12.2014
Rådet for likestilling av funksjonshemmede	015/2014	25.11.2014
Utvalg for levekår	028/2014	08.12.2014
Utvalg for miljø og næring	021/2014	04.12.2014
Utvalg for plan og samferdsel	108/2014	04.12.2014

HELHETLIG ROS-ANALYSE FOR SØR-VARANGER KOMMUNE 2014

Vedlagte dokumenter:

handlingsplan oppfølging av ROS-analysen
Whatif-rapport
ELDR 251114- FORSLAG FRA ROGER SIVERTSEN

Kort sammendrag:

Helhetlig ROS-analyse for Sør-Varanger kommune inneholder en gjennomgang av alvorlige

kriser og ulykker som kan ramme Sør-Varangersamfunnet. Analysen gir et lokalt risikobilde.

Analysen er et kunnskaps- og beslutningsgrunnlag for kommunens ledelse og deres

oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i kommunen. Analysen gir også en oversikt over risiko og sårbarhet i kommunen som vil være nyttig for fag- og sektor-områdene i kommunen og andre i deres arbeid med samfunnssikkerhet.

Planen skal bidra til å styrke det forebyggende arbeid, beredskapen og kommunens krisehåndteringsevne. Den skal også sikre at utfordringer som er avdekket i helhetlig ROS-analyse følges opp, og at kommunen etablerer gode system og rutiner for oppfølging av lovpålagte oppgaver på området. Planen inneholder overordnede målsettinger, strategivalg og tiltak for fireårsperioden 2014 - 2017.

Faktiske opplysninger:

Innføringen av

1. sivilbeskyttelsesloven (2010) og
2. forskrift om kommunal beredskapsplikt (2011)

gir kommunen nye lovpålagte oppgaver innen samfunnssikkerhet og beredskap. Kommunens plikter etter forskriften er underlagt tilsyn fra Fylkesmannen.

Forskrift om kommunal beredskapsplikt har som formål å sikre at kommunen ivaretar befolkningens sikkerhet og trygghet. Det følger av forskriften at kommunen skal ha:

- En helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse), jf. § 2
- Et helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid, § 3
- En overordnet beredskapsplan, jf. § 4
- Ei arbeidsgruppe bestående av ledere i kommunen har hatt hovedansvar for arbeidet med den helhetlige ROS-analysen og oppfølgingsplanen. Prosjektleder har vært Rådmannen.
- Det har vært gjennomført flere møter hvor også utarbeidelse av kommunens beredskapsplan har vært en del av prosessen.

I januar 2014 ble det gjennomført en samling hvor aktuelle scenarioer ble gjennomgått mht. sannsynlighet (trusselbilder), konsekvenser, barrierer og sårbarhet. Ut fra analysen er det laget en handlingsplan (se vedlegg) som beskriver hvordan vil skal møte de scenarioer som

utgjør størst risiko mht. kommunal beredskap for Sør Varangersamfunnet.

Rådmannen har lagt vekt på å bruke våre ledere og medarbeideres kunnskap og erfaring i utarbeidelsen av analysen. Den administrative gruppen har inngående kjennskap til Sør-Varangersamfunnets styrke og svakheter mht. beredskap, samt at gruppen utgjør en samling av fagkunnskap som har gjort analysen troverdig. I etterkant av oppstartssamlingen har det vært jobbet videre med ROS-analysen for å bearbeide innspillene og kvalitetssikre den.

I arbeidet er analyseprogrammet Whatif brukt da dette har sin styrke i å ta i bruk human-kapitalen til våre egne folk.

Med bakgrunn i kommunens overordnede ROS-analyse fra innspill fra sektorområdene og andre, sjekklister fra Fylkesmannen og de krav som følger av forskrift om kommunal beredskapsplikt, har vi gjort en grundig vurdering av hvilke uønskede hendelser som skal være med i den overordnede analysen. I vurderingen ble det også gjort en vurdering av risiko for byen Kirkenes og for samfunnene Bugøynes, Bugøyfjord, Skogfoss, Neiden, Øvre Pasvik, Svanvik, Nasjonalparken, Jakobsnes, Jarfjord. Følgende risiko er tatt med i analysen:

Svikt i strømforsyning

Svikt i vannforsyning

Svikt i avløpssystem

Utilgjengelige transportveier

Svikt i renovasjon

IT havari

Atomulykke

Svikt i EKOM

Brann eller eksplosjon

Evakuering

Innkvartering

Luftfartsulykke

Dambrudd

Ras eller utglidning

Sjøulykke

Svikt i administrasjon

Sykdom

Sykdom hos dyr

Akutt forurensing

Veiulykke

Finanskrise

Sensitive opplysninger

Terroranslag

Trusler/kriminell handling

Brann i Svanvik

Klimaendringer

Grensesituasjon

Som det fremkommer av selve analysen er disse mulige hendelsene vurdert, og sortert etter sannsynlighet for at de skal inntreffe. Hendelsen ekstremvær er ikke satt inn som et eget scenario. Ekstremvær inngår som en del av hendelsene svikt i strømforsyningen, utilgjengelige transportveier og klimaendringer. Rådmannen anbefaler at det gjennomføres en større beredskapsøvelse på dette området for å kvalitetssikre at hendelsen ekstrem vær

er tilstrekkelig vurdert.

Som et beredskapstiltak har kommunen tatt i bruk varslingssystemet Varsling24 for at innbyggeren i et definert område kan varsles med SMS til mobiltelefon og talemelding til fasttelefon ved viktige hendelser. Varslingssystemet er integrert med et kartsystem som gjør at kommunen raskt kan varsle alle som bor i et geografisk område. Systemet gjør oppslag i nummeropplysningen 1881 og i tillegg i kommunens eiendomsregister (matrikkel). Ved en befolkningsvarsling går det ut SMS til mobiltelefoner og talemelding til fasttelefoner. Dersom en større hendelse skulle inntreffe i kommunen, kan man varsle alle innbyggerne.

Rådmannens vurderinger

Sør-Varanger kommune er en kommune med solid og omfattende kompetanse innenfor kommunal beredskap. Imidlertid er det lenge siden det er gjennomført en helhetlig ROS-analyse. Nå foreligger en analyse gjennomført i 2014. Analysen er kommuneorganisasjonens egne vurderinger på hvilke scenarioer som kan oppstå, og det er innhentet innspill fra andre offentlige og private aktører i samfunnet.

Andre offentlige instanser har også utarbeidede ROS-analyser og beredskapsplaner som berører de samme scenarioer, med da ut fra de roller som den enkelte instans har.

Kommunen må være forberedt på blant annet disse oppgavene ved en krisesituasjon:

- Ta hånd om skadde personer
- Yte bistand ved evakuering
- Innkvartering og forpleining
- Forsyningsstøtte til redningsmannskaper
- Informasjon til pårørende, befolkningen og media
- Bidra sikre helsemessig trygge næringsmidler inklusive drikkevann
- Bidra til sikre nødstrøm ved strømstans
- Bidra til å gjennomføre regulerings- og rasjoneringsiltak
- Bidra til å rette opp skader på kommunikasjoner og andre anlegg
- Bidra til å rydde et skadested og yte en innsats for å beskytte miljøet
- Verne kulturelle verdier

Kommunen har også et ansvar for å forebygge at det oppstår situasjoner som krever slik innsats.

Det gjøres blant annet gjennom arbeid med ROS-analyser og tiltak som følger av disse.

Den gjennomførte helhetlige ROS-analysen bærer preg av den er gjort for første gang på flere år. Alikevel holder den, etter rådmannens vurderinger, godt mål som en helhetlig ROS-

analyse. En evaluering og oppdatering av den helhetlige ROS-analysen må gjøres minst en gang i hver kommunestyreperiode, første gang høsten 2016.

Det er god beredskapskompetanse i kommuneorganisasjonen, og i lokalsamfunnet for øvrig. Det gjøres skadereduserende tiltak ved kommunale institusjoner og formålsbygg fortløpende, et av de siste eksemplene er sprinkling av Wesselborgen sykehjem, i tilfelle brann, selv om det ikke er et lovpålagt krav. Det som er viktig å avklare i det videre arbeidet er håndteringen av hendelser innenfor vann og avløpssektoren, samt om kommunen har tilgang på tilstrekkelig nødstrøm. Tiltak knyttet til det er med i handlingsplanen.

Som et beredskapstiltak har kommunen tatt i bruk varslingssystemet Varsling24 for at innbyggeren i et definert område kan varsles med SMS til mobiltelefon og talemelding til fasttelefon ved viktige hendelser. Varslingssystemet er integrert med et kartsystem som gjør at kommunen raskt kan varsle alle som bor i et geografisk område. Systemet gjør oppslag i nummeropplysningen 1881 og i tillegg i kommunens eiendomsregister (matrikkel). Ved en befolkningsvarsling går det ut SMS til mobiltelefoner og talemelding til fasttelefoner. Dersom en større hendelse skulle inntreffe i kommunen, kan man varsle alle innbyggerne.

Kommunestyret vedtok følgende målsetting knyttet til kommunal beredskap i kommuneplanens samfunnsdel:

Samfunnssikkerhet skal være godt politisk forankret og alle ledd i den kommunale organisasjonen bevisstgjøres.

- 1. Alle fag-, sektor- og handlingsplaner skal vurdere risiko- og sårbarhet i virksomheten, og angi hvilke tiltak som skal settes inn for å forebygge uønskede hendelser.**
- 2. Personell som får ansvar i krise- eller beredskapssituasjoner oppdateres og øves i sine gjøremål**
- 3. Den politiske og administrative kriseledelse øves i samarbeid med fylkesmannens beredskapsavdeling og andre virksomheter som har beredskapsansvar i kommunen**
- 4. Det utarbeides en samlet plan for kommunal beredskap, mediehandtering og informasjon til befolkningen i krisesituasjoner.**

Vedtaket ble gjort 29.10.2014.

På bakgrunn av den helhetlige ROS-analysen og den overordnede målsettingen er det utarbeidet en handlingsplan som rådmannen anbefaler vedtatt.

Det er ikke krav om at kommunens helhetlige ROS-analyse behandles etter plankravene i plan og bygningsloven. Rådmannen velger å sende saken ut på en omfattende behandling for å sikre at alle utvalg får uttalt seg til saken.

Det anbefales at rådmannen gis fullmakt til å gjøre redaksjonelle endringer i ROS-analysen, dette for å sikre analysens aktualitet knyttet til varslingslister, administrative strukturer og formaliteter.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Den helhetlige ROS-analysen utløser ikke i første omgang behov for ytterligere bevilgninger til enkelte enheter. Når arbeidet med analysen, handlingsplanen og de sektorvise beredskapsplaner skal gjøres fremover vil rådmannen komme tilbake til saken.

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

Kommunestyret vedtar helhetlig ROS-analyse datert 04.11.14.

Kommunestyret vedtar følgende skala for konsekvensvurderinger:

Liv og helse	Lite alvorlig Ingen helsetap	Alvorlig Noe helsetap	Katastofalt Stort helsetap/ død
Økonomi	0-3 mill. kr	3 -10 mill. kr.	10 mill. kr. +
Omdømme	Ingen negativ omtale	Lokal negativ omtale	Negativ riksomtale
Miljø	Ingen miljøskade	Opprettelig skade	Uopprettelig skade

Kommunestyret vedtar handlingsplanen for oppfølging av den helhetlige ROS-analysen, datert 04.11.14.

Rådmannen gis fullmakt til å gjøre redaksjonelle endringer i den helhetlige ROS-analysen.

>

Behandling 20.11.2014 Havnestyret

Saksordfører: Sigbjørn Kurthi. I saksordførers fravær, orienterte Monica H. Stiansen.

Innstillingen enstemmig vedtatt.

HAVN sitt vedtak i sak 016/2014:

Havnestyret avgir følgende innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar helhetlig ROS-analyse datert 04.11.14.

Kommunestyret vedtar følgende skala for konsekvensvurderinger:

	Lite alvorlig	Alvorlig	Katastofalt
Liv og helse	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/ død
Økonomi	0-3 mill. kr	3 -10 mill. kr.	10 mill. kr. +
Omdømme	Ingen negativ omtale	Lokal negativ omtale	Negativ riksomtale
Miljø	Ingen miljøskade	Opprettelig skade	Uopprettelig skade

Kommunestyret vedtar handlingsplanen for oppfølging av den helhetlige ROS-analysen, datert 04.11.14.

Rådmannen gis fullmakt til å gjøre redaksjonelle endringer i den helhetlige ROS-analysen.

>

Behandling 26.11.2014 Formannskapet

Saksordfører: Bror Sundstrøm

Innstillingen enstemmig vedtatt.

FMSK sitt vedtak i sak 058/2014:

Formannskapet avgir følgende innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar helhetlig ROS-analyse datert 04.11.14.

Kommunestyret vedtar følgende skala for konsekvensvurderinger:

	Lite alvorlig	Alvorlig	Katastofalt
Liv og helse	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/ død
Økonomi	0-3 mill. kr	3 -10 mill. kr.	10 mill. kr. +
Omdømme	Ingen negativ omtale	Lokal negativ omtale	Negativ riksomtale
Miljø	Ingen miljøskade	Opprettelig skade	Uopprettelig skade

Kommunestyret vedtar handlingsplanen for oppfølging av den helhetlige ROS-analysen, datert 04.11.14.

Rådmannen gis fullmakt til å gjøre redaksjonelle endringer i den helhetlige ROS-analysen.

>

Bente Larssen
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

HANDLINGSPLAN SØR-VARANGER KOMMUNE 04.11.14

Tiltak	Beskrivelse	Ansvarlig	Frist
ROS-analyse	Alle enheter	Enhetslederne	1. april 2015
Utarbeide nye sektorplaner	Gjøres med utgangspunkt i gjennomførte ROS-analyser	Rådmannen i samarbeid med enhetslederne	1. november 2015
Gjennomføre øvelse	For kriseledelsen, med spesielt fokus på langvarig strømutfall og kulde	Rådmannen	1. juni 2015
Pårørendesenter	Avklare lokalisering	Rådmannen	1. mars 2015
Innkvartering	Planverk gjennomgås	Beredskapskoordinator	1. mars 2015
Egenkontroll på beredskap	Planverk, varslingslister mv gjennomgås, jfr. administrativt årshjul	Alle enhetslederne og beredskapskoordinator	1. desember 2015, og hvert år
Personvern og informasjons-sikkerhet	Gjennomføre årlig internkontroll	Avdelingsleder lønn i samarbeid med rådmannen	1. desember 2015 og hvert år
Kommunale vannanlegg	Gjøre en vurdering om behovet for nødstrøm	Avdelingsleder VAR	1. mars 2015
Reservevannkilde for hovedvannverket	Utredes og kostnadsestimeres	Avdelingsleder VAR	1. juni 2015
Rasjoneringsplan for totalhavari av drikkevann	Prioriteringsplan utarbeides i samarbeid med aktuelle aktører	Avdelingsleder VAR i samarbeid med rådmannen	1. mars 2015
Separate kummer for vannledninger og avløp	Vurderes ved nyanlegg og rehabiliteringer	Avdelingsleder VAR i samarbeid med rådmannen	Fortløpende
Risikovurdering av utilgjengelige transportveier	Gjelder fylkesvei, jfr. helhetlig ROS-analyser – henvendelse sendes Finnmark fylkeskommune/ Statens vegvesen	Enhetsleder teknisk drift	1. februar 2015
IUA	Utvalget må revitaliseres. Samt rekrutteres innsatspersonell	Havnesjef og brannsjef	1. juni 2015
Helhetlig ROS-analyse	Rulleres	Rådmannen	Innen 1. juni 2016

**Sør-Varanger
kommune**

**Helhetlig ROS-analyse med oppfølgingsplan
Oppdatert 04.11.14**

INNHold

1. INNLEDNING

- 1.1 Sammen drag og risikobilde og oppfølgingsplan
- 1.2 Bakgrunn
- 1.3 Lov- og forskriftskrav
- 1.4 Definisjoner
- 1.5 Organisering og deltakelse

2. HELHETLIG RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE

- 2.1 Bakgrunn
- 2.2 Hva kjennetegner en helhetlig ROS-analyse?
- 2.3 Metodikk
- 2.4 Målsetting
- 2.5 Kartlegging av uønskede hendelser
- 2.6 Analyse
- 2.7 Resultater (risikobilde)

3. OPPFØLGINGSPLAN

- 3.1 Bakgrunn
- 3.2 Kommunens ulike roller
- 3.3 Statusoversikt – planer, analyser med mer
- 3.4 Målsettinger og handlingsplan

4. RISIKOBILDE OG RISIKOSKJEMA

I vedlagte rapport framkommer alle scenarier som er vurdert i den helhetlige ROS analysen, samt risikoskjema for hvert av scenarioene.

1. INNLEDNING

1.1 Sammendrag

ROS analyse og risikobilde

Helhetlig ROS-analyse for Sør-Varanger kommune inneholder en gjennomgang av alvorlige kriser og ulykker som kan ramme Sør-Varangersamfunnet. Analysen gir et lokalt risikobilde. Analysen er et kunnskaps- og beslutningsgrunnlag for kommunens ledelse og deres oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i kommunen. Analysen gir også en oversikt over risiko og sårbarhet i kommunen som vil være nyttig for fag- og sektor-områdene i kommunen og andre i deres arbeid med samfunnssikkerhet.

RISIKO	LAV	MIDDELS	HØY
Sykdom			X
Svikt i strømforsyning		X	
Atomulykke		X	
Brann eller eksplosjon		X	
Akutt forurensning		X	
Veilulykke		X	
Sensitive opplysninger		X	
Terroranslag		X	
Trusler og vold/kriminell handling		X	
Svikt i vannforsyning	X		
Svikt i avløpssystem	X		
Utilgjengelige transportveier	X		
Svikt i renovasjon	X		
IT-havari	X		
EKOM	X		
Evakuering	X		
Innkvartering	X		
Luftfartsulykke	X		
Dambrudd	X		

Ras eller utglidning	X		
Sjøulykke	X		
Svikt i administrasjon	X		
Finanskrise	X		
Brann på Svanvik	X		
Klimaendringer	X		
Grensesituasjon	X		

Oppfølgingsplan

Planen skal bidra til å styrke det forebyggende arbeid, beredskapen og kommunens krisehåndteringsevne. Den skal også sikre at utfordringer som er avdekket i helhetlig ROS-analyse følges opp, og at kommunen etablerer gode system og rutiner for oppfølging av lovpålagte oppgaver på området. Planen inneholder overordnede målsettinger, strategivalg og tiltak for fireårsperioden 2014 - 2017.

1.2 Bakgrunn

Lovpålagt oppgave

Innføringen av sivilbeskyttelsesloven (2010) og forskrift om kommunal beredskapsplikt (2011) gir kommunen nye lovpålagte oppgaver innen samfunnssikkerhet og beredskap. Kommunens plikter etter forskriften er underlagt tilsyn fra Fylkesmannen.

Lovkrav og grunnleggende prinsipper

Kommunens ansvar og oppgaver følger delvis av lover og forskrifter og delvis av de fire grunnleggende prinsippene for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i Norge:

- *Ansvarsprinsippet* innebærer at den myndighet, virksomhet eller etat som har det daglige ansvaret for et område, sektor eller tjeneste, også har ansvar for forebyggende tiltak, beredskapsforberedelser og deltakelse i krisehåndtering.
- *Likhetsprinsippet* tilsier at det skal være størst mulig likhet mellom organiseringen i normalsituasjon og i krise.
- *Nærhetsprinsippet* innebærer at kriser skal håndteres på lavest mulig nivå.
- *Samvirkeprinsippet* stiller krav til at myndighet, virksomhet eller etat har et selvstendig ansvar for å sikre et best mulig samvirke med relevante aktører og virksomheter i arbeidet med forebygging, beredskap og krisehåndtering.

1.3 Lov- og forskriftskrav

Sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt

Forskrift om kommunal beredskapsplikt har som formål å sikre at kommunen ivaretar befolkningens sikkerhet og trygghet. Det følger av forskriften at kommunen skal ha:

- En helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse), jf. § 2
- Et helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid, § 3
- En overordnet beredskapsplan, jf. § 4

Sektor- og særlover

Kravene etter forskrift om kommunal beredskapsplikt, kommer i tillegg lov- og forskriftskrav på fag- og sektorområdene. Eksempler på slike områder er helse og sosial¹, vannforsyning², brann³ og flere.

Plan- og bygningsloven

Som planmyndighet skal kommunen gjennom planleggingen ”*fremme samfunnssikkerhet ved å forebygge risiko for tap av liv, skade på helse, miljø og viktig infrastruktur, materielle verdier mv.*”, jf § 3-1, h. Kommunen skal også påse at det i forbindelse med planer for utbygging gjennomføres risiko- og sårbarhetsanalyse, jf § 4-3.

1.4 Definisjoner

Samfunnssikkerhet

Samfunnssikkerhet gir uttrykk for samfunnets evne til å hindre uønskede hendelser, redusere skadevirkningene når de skjer og evnen til å komme tilbake til ønsket normaltilstand så snart som mulig etter at de har skjedd.

Begrepet samfunnssikkerhet omfatter alle typer påkjenninger (kriser og ulykker) som samfunnet kan utsettes for. Tiltak for å ivareta befolkningens trygghetsfølelse og tiltak for å sikre kritisk infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner omfattes av begrepet.

Risiko

Begrepet risiko uttrykker *fare* (sannsynlighet) for *tap av verdier* (konsekvens). Verdiene det her er snakk om er liv og helse, miljøverdier, materielle verdier, kritiske samfunnsfunksjoner, omdømme osv. Risiko kan angis som en konkret tallstørrelse (kvantitativ metode) eller beskrives med ord (kvalitativ metode).

Barrierer

Tiltak som skal forhindre at en hendelse får utvikle seg til alvorlig eller katastrofal. Kan også være tiltak som kan hindre en uønsket hendelse å inntreffe.

---

¹ Lov om helsemessig og sosial beredskap og forskrift om krav til beredskapsplanlegging mv.

² Lov om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) og drikkevannsforskriften

³ Lom brann- og eksplosjonsvern og forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen

Forebygging

Forebygging handler først og fremst om tiltak for å redusere *sannsynligheten* for at en uønsket hendelse skal inntreffe.

I noen tilfeller er det ikke mulig å redusere sannsynligheten, eks. ras og flom, og forebygging handler her om å redusere *konsekvensene* eks. unngå bygging i ras- og flomutsatte områder. Også det generelle beredskapsarbeidet handler om å redusere konsekvensene av en krise eller ulykke, men dette omtales som beredskap, jfr. definisjon nedenfor.

Beredskap

Beredskap er forberedelser som gjøres før krisen inntreffer (kriseplaner, rolleavklaring, rutiner, resurser, kunnskaper, øvelser mm), slik at en er i stand til å håndtere krisen på en best mulig måte etter at den faktisk har skjedd.

1.5 Organisering og deltakelse

Ei arbeidsgruppe bestående av ledere i kommunen har hatt hovedansvar for arbeidet med den helhetlige ROS-analysen og oppfølgingsplanen. Rådmannen har vært prosjektleder. Det har vært gjennomført flere møter hvor også utarbeidelse av kommunens beredskapsplan har vært en del av prosessen.

27. og 28. januar 2014 ble det gjennomført en samling hvor aktuelle scenarioer ble gjennomgått mht. sannsynlighet (trusselbilder), konsekvenser, barrierer og sårbarhet. Ut fra analysen er det laget en handlingsplan (se vedlegg) som beskriver hvordan vil skal møte de scenarioer som utgjør størst risiko mht. kommunal beredskap for Sør Varangersamfunnet.

Vi har lagt vekt på å bruke våre ledere og medarbeideres kunnskap og erfaring i utarbeidelsen av analysen. Vår ledergruppe har inngående kjennskap til Sør-Varangersamfunnets styrke og svakheter mht. beredskap, samt at gruppen utgjør en samling av fagkunnskap som har gjort analysen troverdig.

I arbeidet har vi valgt å bruke analyseprogrammet Whatif da dette har sin styrke i å ta i bruk humankapitalen til våre egne folk.

2. HELHETLIG ROS-ANALYSE FOR SØR-VARANGER KOMMUNE

2.1 Bakgrunn

Lovkrav

Forskrift om kommunal beredskapsplikt, § 2, 1. ledd:

«Kommunen skal gjennomføre en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, herunder kartlegge, systematisere og vurdere sannsynligheten for uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen og hvordan disse kan påvirke kommunen. ....»

Lokalt, regionalt og nasjonalt risikobilde

Kommunen er tillagt samordningsansvaret på lokalt nivå, jf. forskriftens § 1, andre ledd ([se kapittel 3.2 Kommunens ulike roller](#)). Kravet om helhetlig ROS-analyse (lokalt risikobilde) må sees i lys av dette. Fylkesmannen har ansvar for regionalt risikobilde (FylkesROS Finnmark), mens Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har ansvar for nasjonalt risikobilde.

2.2 Hva kjennetegner en helhetlig ROS-analyse?

Større uønskede hendelser

Analysen omfatter hendelser som har en karakter og et omfang som gjør at kommunens ledelse blir involvert. Ledelsens involvering kan være knyttet til det forebyggende arbeid, styrking av beredskapen eller krisehåndteringen.

Formelle krav til innhold

Forskriften setter krav til hva den helhetlige ROS-analysen skal inneholde (hvilke kartlegginger og vurderinger som analysen minimum skal omfatte), jf. § 2, tredje ledd:

«Analysen skal som et minimum omfatte:

- a) eksisterende og fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer i kommunen.*
- b) risiko og sårbarhet utenfor kommunens geografiske område som kan ha betydning for kommunen.*
- c) hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer kan påvirke hverandre.*
- d) særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur.*
- e) kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet når den utsettes for en uønsket hendelse og evnen til å gjenoppta sin virksomhet etter at hendelsen har inntruffet.*
- f) behovet for befolkningsvarsling og evakuering.»*

Formelle krav til deltakelse

Forskriften setter krav til hvem som skal delta og involveres (prosess) i utarbeidelsen av den helhetlige ROS-analysen, jf § 2, fjerde ledd. Det vil si at analysen skal gjennomføres i et tverrfaglig samarbeid mellom fagpersoner og ansvarlige aktører på ulike fagfelt – både private og offentlige. Analysen skal behandles av kommunestyret, jf. § 3, andre ledd.

2.3 Metode

Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) er en systematisk fremgangsmåte for å kartlegge risiko innenfor et nærmere definert system som i dette tilfelle er Sør-Varanger kommune.

Sannsynlighet og konsekvens

Sannsynlighetsvurderingen bygger på erfaringer og utviklingstrender, og vurderingene er gjort av arbeidsgruppen. Konsekvensene av en uønsket hendelse er definert som tap av verdier. Disse verdiene kan enten være liv og helse, miljøverdier (forurensning), materielle verdier, kritiske samfunnsfunksjoner, kommunale tjenester, omdømme... (konsekvenskategorier). For å forenkle analysen har vi valgt å ikke gjøre konsekvensvurderinger for hver enkelt konsekvenskategori (tap av liv og helse, miljøverdier...). Beskrivelsen av den enkelte hendelse vil som oftest være tilstrekkelig avklarende i forhold til hvilken konsekvens hendelsen vil få. Dersom en uønsket hendelse vil kunne medføre fare for tap av liv og helse vil alltid konsekvensen være "alvorlig" eller "katastrofal".

Følgende skala for konsekvens er benyttet:

	Lite alvorlig	Alvorlig	Katastrofalt
Liv og helse	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 – 3 mill	3 – 10 mill	10 mill +
Omdømme	Ingen negativ omtale	Lokal negativ omtale	Negativ riksomtale
Miljø	Ingen miljøskade	Opprettelig skade	Uopprettelig skade

Risikomatrise

Alle identifiserte hendelser gis en tallverdi for sannsynlighet og en tallverdi for konsekvens, jfr. skalaen ovenfor. På bakgrunn av gitt tallverdi beregnes risikoen (sannsynlighet multiplisert med konsekvens), og hendelsen får dermed en rangering og plassering i risikomatrisen.

Vi har valgt å bruke en 3 x 3 matrise.

- Rød:** Høy/uakseptabel risiko – oppfølging og tiltak bør settes inn!
- Gul:** Middels risiko – oppfølging og tiltak bør vurderes!
- Grønn:** Lav/akseptabel risiko

2.4 Målsetting

Formålet med helhetlig ROS-analyse er følgende:

- Gi en grov oversikt over risiko og sårbarhet i kommunen (et lokalt risikobilde).
- Gi kommunens ledelse et kunnskaps- og beslutningsgrunnlag for å ivareta og følge opp arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i kommunen
- Gi fag- og sektorområdene i kommunen økte kunnskaper og oversikt over risiko og sårbarhet i kommunen.

2.5 Kartlegging av uønskede hendelser

Med bakgrunn i kommunens overordnede ROS-analyse fra innspill fra sektorområdene og andre, sjekklister fra Fylkesmannen og de krav som følger av forskrift om kommunal beredskapsplikt, har vi gjort en grundig vurdering av hvilke uønskede hendelser som skal være med i den overordnede analysen. I vurderingen ble det også gjort en vurdering av risiko for byen Kirkenes og for samfunnene Bugøynes, Bugøyfjord, Skogfoss, Neiden, Øvre Pasvik, Svanvik, Nasjonalparken, Jakobsnes, Jarfjord. Følgende risiko er tatt med i analysen:

Svikt i strømforsyning	Sjøulykke
Svikt i vannforsyning	Svikt i administrasjon
Svikt i avløpssystem	Sykdom
Utilgjengelige transportveier	Akutt forurensing
Svikt i renovasjon	Veiulykke
IT havari	Finanskrise
Atomulykke	Sensitive opplysninger
Svikt i EKOM	Terroranslag
Brann eller eksplosjon	Brann på Svanvik
Evakuering	Klimaendringer
Innkvartering	Grensesituasjon
Luftfartsulykke	Trusler og vold/kriminell handling
Dambrudd	
Ras eller utglidning	

2.6 Analyse

Det er gjort ei risikovurdering av hver enkelt hendelse ved hjelp av Whatif analyseverktøy. For hver hendelse er årsaker, konsekvenser, sannsynlighet og eksisterende tiltak (barrierer) (forebyggende og beredskapsmessige) vurdert og beskrevet. I forhold til kravene i forskriftens § 2, tredje ledd er følgende vektlagt:

- Hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer kan påvirke hverandre
- utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur
- Kommunens evne til å opprettholde egen virksomhet/tjenesteproduksjon,
- Fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer som eks. klimaendringer
- Behovet for befolkningsvarsling og evakuering

2.7 Resultater og oppfølging og oppdatering

På de neste sider i denne rapporten finnes det analyseskjema for hver av risikoene – scenarioene. I vårt analyseprogram (Whatif) er i tillegg alle scenarioene lagt inn i en matrise, der alle beskrivelser er med.

Etter gjennomføring av tiltak skrives disse i Whatif og status for scenarioene endres, dersom tiltakene anses å ha ført til at risikoen er lavere. De analyseskjema som er lagt inn i denne rapporten vil derfor oppdateres ettersom tiltak gjennomføres.

Whatif fungerer også slik at vi kan legge til scenarioer som blir aktuelle inn den analysen vi har gjennomført slik at analysen hele tiden er oppdatert.

Whatif fungerer også enkelt mht. en årlig oppdatering av risikobildet for Sør-Varanger-samfunnet.

3. OPPFØLGINGSPLAN

3.1 Bakgrunn

Lovkrav

Forskrift om kommunal beredskapsplikt, jf. § 3:

«Helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid

På bakgrunn av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal kommunen:

- a) utarbeide langsiktige mål, strategier, prioriteringer og plan for oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet.*
- b) vurdere forhold som bør integreres i planer og prosesser etter plan- og bygningsloven.»*

Et viktig formål med forskriften (§ 1, første ledd) er å sikre at kommunen jobber... *«helhetlig og systematisk med samfunnssikkerhet på tvers av sektorer i kommunen,...»*

Hva betyr kravene om helhetlig og systematisk samfunnssikkerhetsarbeid?

- Oppfølging av risiko
Det følger av forskriften at kommunen skal ha en helhetlig og systematisk oppfølging av risikoutfordringer i kommunen. Helhetlig ROS-analyse skal gi kommunen den nødvendige overordnede kunnskap om risikoutfordringer, mens kommunens målsettinger, prioritering og plan for oppfølging skal sikre en helhetlig og systematisk oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i kommunen, jf. § 3, bokstav a. Å forbygge risiko gjennom planer etter plan- og bygningsloven påpekes spesielt som et viktig oppfølgingsansvar for kommunen, jf. § 3, bokstav b.
- Eget ansvarsområde med krav til internkontroll
Det følger av forskriften at kommunen plikter å etablere samfunnssikkerhet som eget ansvarsområde med de samme krav til oppfølging som andre fag- og sektorområder med lovpålagt ansvar. Dette betyr at samfunnssikkerhet og beredskap skal integreres og forankres i kommunens ordinære system for mål og resultatstyring – i ordinær ledelse og virksomhetsstyring, plan- og budsjettprosesser, overordnet planlegging etter plan- og bygningsloven mm.

Forskriftens § 3 innebærer et krav til internkontroll⁴ for å sikre styring og oppfølging av samfunnssikkerhetsarbeidet på lik linje med andre områder med lovpålagt ansvar, jf. kommunelovenes § 23 nr. 2. Kravene til internkontroll følger også av forskriftens § 9 Dokumentasjon.⁵ Internkontrollen skal sikre at målene nås, at lovpålagt oppgaver ivaretas og at det skjer et løpende forbedringsarbeid.

---

⁴ Se veiledning «Faser i helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets og beredskapsarbeid i kommunen» (DSB 2012)

⁵ Kommunen skal kunne dokumentere skriftlig at forskriftens krav er oppfylt, jf. § 9.

3.2 Kommunens ulike roller

Tre ulike roller

Et viktig formål med forskriften er å tydeliggjøre kommunens ulike roller og ansvarsområder innen samfunnssikkerhet og beredskap, jf. § 1, andre ledd:

«Plikten omfatter kommunen som myndighet innenfor sitt geografiske område, som virksomhet og som pådriver overfor andre aktører.»

Kommunen som myndighet

Kommunen har et ansvar for alle som til en hver tid oppholder seg innenfor kommunens geografiske område, jf. § 1, første ledd: *«Forskriften skal sikre at kommunen ivaretar befolkningens sikkerhet og trygghet.»*

Kommunens generelle ansvar for befolkningens sikkerhet og trygghet følger av de fire grunnleggende prinsippene for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i Norge. Innføringen av forskrift om kommunal beredskapsplikt innebærer ingen endringer her, men forskriften betyr ei tydeliggjøring og konkretisering av kommunens ansvar og oppgaver. I tillegg har kommunen en rekke konkrete plikter etter sektor- og særlovgivningen.

Kommunen som virksomhet

Kommunen er en stor og omfattende virksomhet med ansvar for blant annet krisehåndtering, samfunnsplanlegging og ikke minst en betydelig tjenesteproduksjon. Nedenfor vises en oversikt over viktige ansvarsområder som innebærer ansvar og oppgaver innen samfunnssikkerhet og beredskap:

Kriseledelse

- Kommunens øverste kriseledelse
- Kriseteam (psykososial)
- Kriseledelse på sektorområder

Planmyndighet

- Planstrategi
- Kommuneplanlegging
- Reguleringsplaner
- Byggesaker

Helse- og omsorg

- Primærlegetjeneste inkl. legevaktordning
- Lokal legevaktsentral
- Smittevern
- Forebyggende helsetjeneste
- Hjemmebasert omsorg
- Sykehjem
- Sosial omsorg
- Barnevern

Oppvekst og kultur

- Drift av skoler og barnehager
- Kulturarrangementer

Tekniske infrastrukturer

- Veier, bruer, kaier, havner
- Biler, maskiner og fartøy
- Vannverk og ledningsnett (som eier)
- Avløp og ledningsnett
- Bygninger og anlegg (idrett, kultur med mer)

Brann, redning og akutt forurensing

- Forebyggende virksomhet (branntilsyn, informasjon og feiervesen)
- Brannberedskap med vaktordninger, utrykningsstyrker og utstyr
- Ulykkesberedskap for akutte ulykker (trafikkulykker, farlig gods med mer)
- Akutt forurensning (IUA)

Kommunen som pådriver

Kommunens rolle som pådriver gjelder overfor eksterne aktører som har oppgaver og ansvar innenfor kommunes geografiske område. Dette vil være eiere av kritiske infrastrukturer /samfunnstjenester, nødetater, bedrifter med storulykkespotensiale, frivillige organisasjoner osv. I praksis vil pådriverrollen bety at kommunen involverer eksterne aktører i sitt forebyggende arbeid, i beredskapsarbeidet, i annet plan- og utredningsarbeid, i krisehåndtering osv. Videre forventes at kommunen tar initiativ til møter i beredskapsrådet og setter dagsorden for sikkerhetsutfordringer i kommunen. Pådriverrollen betyr at kommunen har et lokalt samordningsansvar.

3.3 Statusoversikt – planer, analyser med mer

Nedenfor vises en oversikt over planer, analyser, utredninger mm som kommunen har utarbeidet. Disse ivaretar på ulike måter kommunes ansvar innen samfunnssikkerhet og beredskap (blant annet lovpålagte oppgaver, jf. kapitel 1.3 Lov- og forskriftskrav):

- Overordnet beredskapsplan for Sør-Varanger kommune
- Beredskapsplan ved streik, oppdatert
- Beredskapsplan NAV Sør-Varanger
- Planstrategi - kommuneplanens samfunnsdel
- Smittevernplan, er oppdatert
- IUA – er oppdatert
- Beredskapsplaner for skoler og barnehager, er oppdatert
- Beredskapsøvelse atomulykke (Whatif øvelse)
- ROS-analyser for strømbrudd i Sør Varanger kommune

3.4 Målsettinger og handlingsplan

Følgende mål er satt for Sør-Varangers kommunes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap:

Overordnet mål

Sør-Varanger kommune skal ha oppdaterte ROS-analyser og beredskapsplaner, slik at vi både forebygger hendelser og takler de kriser som oppstår.

Resultatmål

Vi skal iverksette alle de tiltak som er planlagt innen fristene!

Vi skal oppdatere ROS-analysen en gang i året.

Vi skal revidere beredskapsplanen en gang i året.

Vi skal øve minst en gang pr. andre år på tøffe hendelser som kan inntreffe

Handlingsplan

Her følger de tiltak som vi skal iverksette for å styrke beredskapen. Tiltakene er fremkommet som følge av den helhetlige ROS-analysen som ble gjennomført i første halvår av 2013. Tiltakene følges også opp og kvitteres ut i Whatif verktøyet. Da oppdateres også ROS-analyserapporten og status for risiko for Sør-Varangersamfunnet.

Tiltak	Beskrivelse	Ansvarlig	Kostnad	Frist	Utført
Vitalisering av IUA	Det er behov for beredskapsorganisasjon i IUA. Om nødvendig endre lokalisering	Eivind Gade-Lundlie		30.5.2014	
Avklare hva som er kommunalt ansvar	Avklare hvilken kommunal enhet som har ansvar for håndtering av kommunalt ansvar	Eivind Gade-Lundlie		30.5.2014	

**Sør-Varanger
kommune**

Overordnet ROS-analyse

Whatif®

Sør Varanger kommune

Laget den : 2014-01-28

Analyseobjekt : Sør-Varanger kommune

Sist oppdatert den : 2014-11-04 10:37:13

Kontoeier : Edgar Jensen

Deltakere

Analyseleder

Bente Larssen - rådmann

Formål

Vurdere risiko iht. Sivilbeskyttelsesloven

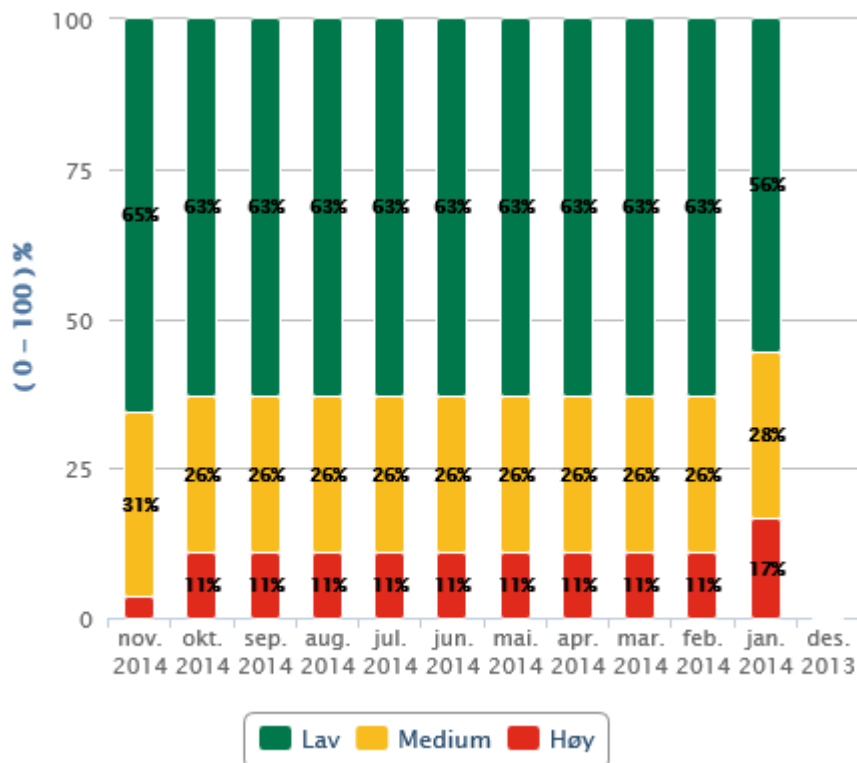
Utfyllende informasjon

Utført i eget møte med nøkkelpersonell

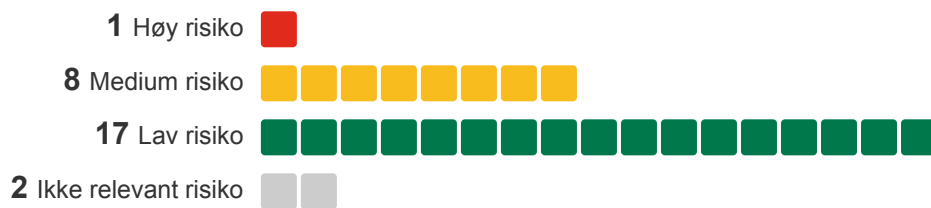
Om Whatif-verktøyet og Whatif-metoden

Whatif er et webverktøy for styring av risiko som tar i bruk ansattes kunnskaper og erfaring for sikre mangfold og engasjement.

Risikobildet for de siste 12 månedene

RISIKO

Selvlaget kort: 0

21 tiltak vil kunne forbedre risikobildet

0	Gjennomførte
21	Gjenstår

---

1 Høy risiko

 Sykdom

---

8 Medium risiko

- Svikt i strømforsyning
  - Atomulykke
  - Brann eller eksplosjon
  - Akutt forurensing
  - Veiulykke
  - Sensitive opplysninger
  - Terroranslag
  - Trusler og vold/kriminell handling
-

17 Lav risiko

- Svikt i vannforsyning
- Svikt i avløpssystem
- Utilgjengelige transportveier
- Svikt i renovasjon
- IT havari
- EKOM
- Evakuering
- Innkvartering
- Luftfartsulykke
- Dambrudd
- Ras eller utglidning
- Sjøulykke
- Svikt i administrasjon
- Finanskriser

- Brann på Svanvik
  - Klimaendringer
  - Grensesituasjon
-

2 Ikke relevant risiko

- Kriminell handling
- Sykdom hos dyr

HØY RISIKO

Sykdom

Hva om det oppstår sykdom som rammer mange mennesker?

- Sannsynlig - Katastrofalt
-

Scenario historikk

Dagens status:

2014-07-14

Tidligere plasseringer:

2014-01-28

2014-03-04

2014-07-14

2014-07-22

Definisjon av konsekvensdimensjon

	Lite alvorlig	Alvorlig	Kritisk
HMS	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 - 3 m	3 - 10 m	10 m+

Tidligere årsaker og hendelse

Pandemi oppstår sjeldent. Men er aktuelt pga reisevirksomhet og på virusmutering. Kan derfor skje oftere i fremtiden. Vann- og matbårne infeksjoner kan oppstå.

Influenzapandemi.

Kommentar til konsekvens

Pandemi oppstår sjeldent, men er aktuelt pga. reisevirksomhet og eventuelt virusmutering. Kan derfor skje oftere i fremtiden.

Vann- og matbårne infeksjoner kan oppstå.

Mange personer kan dø av pandemi og store ressurser må benyttes, noe som kan lamme samfunnet.

De fleste kjente infeksjonssykdommer er imidlertid selvbegrensende og har relativt kort sykdomsperiode (1 - 2 uker).

Dagens barrierer

Ressursoversikt: Helsetjenesten er fleksibel og kan omfordele ressurser og innsats ved akutte kortvarige behov

Tiltaksplaner: Sesong- og pandemivaksinering. Smittevernplan som inkluderer pandemiplan. Helse- og sosialberedskapsplan.

Samarbeid med andre: Mattilsynet varsles og treffer nødvendige tiltak.

ROS analyser

Kriseteam

Planverk for pandemi

Gode rutinebeskrivelser.

Beredskapsplan/kriseplan

Sårbarhetsvurdering

Vår håndtering vil være slik staten forventer. Vi er forberedt. Er sårbare pga. konsekvensene, men har beredskapsplan for å håndtere det vi kan.

Tiltak

Gjøre en vurdering av vannanleggene og behov for nødstrøm

Ansvarlig:

Estimert kostnad:

Frist:

MEDIUM RISIKO

Svikt i strømforsyning

Hva om det oppstår svikt i strømforsyningen?

 Sannsynlig - Alvorlig

Scenario historikk

Dagens status:

2014-01-28

Definisjon av konsekvensdimensjon

	Lite alvorlig	Alvorlig	Kritisk
HMS	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 - 3 m	3 - 10 m	10 m+

Tidligere årsaker og hendelse

Det er gjort vurdering av strømforsyningen sammen med Varanger Kraft. Det er meget sannsynlig at det skjer strømrbrudd under 5 timer. Lengre brudd anses som mindre sannsynlig. Hessengområdet er noe mer utsatt for lengre utfall. I resten av kommunen er det også mer sannsynlig med lengre utfall, men sjelden vil det være utfall over 24 timer. Området har egen produksjon (ca. 50 % av totalforsyningen).

Kommentar til konsekvens

Kan lamme eller begrense produksjon av tjenester. Langvarige utfall kan gi helsetap/død. Vannverk har stort selv selvfal og nødaggregat. Noen av de mindre vannverkene har ikke aggregat. Ved lekkasje forsterkes problemene. Sykehuset har eget aggregat.

Dagens barrierer

Varslingslister

Ressursoversikt

Tiltaksplaner

ROS-analyser

Redundans

Mobile aggregat

Beredskapsplan for vannforsyningsanlegg

Sårbarhetsvurdering

Noen tjenestested har ikke egne aggregat. Kommunen har eget mobilt aggregat, men dette vil ikke dekke behovet. Sykehjem har ikke tiltaksplan for langvarig strømutfall. Har ikke øvd på dette scenarioet.

Atomulykke

Hva om det skjer en atomulykke?

 Lite Sannsynlig - Katastrofalt

Scenario historikk

Dagens status:

2014-07-22

Tidligere plasseringer:

2014-01-28

2014-05-16

Definisjon av konsekvensdimensjon

	Lite alvorlig	Alvorlig	Kritisk
HMS	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 - 3 m	3 - 10 m	10 m+

Tidligere årsaker og hendelse

Med atomhendelser menes skadelige utslipp av radioaktivitet med konsekvenser for mennesker, miljø og andre interesser (Ref. Kriseinfo 2011). Vi kan komme i kontakt med radioaktive stoffer ved berøring, gjennom nedfall, gjennom mat og drikke som er forurenset eller ved bestråling.

Det har de siste tiår vært flere alvorlige atomhendelser.

Uhell under transport av kjernevåpen, brann/ulykker ved kjernekraftanlegg og lager for radioaktivt materiale

---

Kommentar til konsekvens

Kan ramme personer som befinner seg i nærheten av utslippsområdet.
Ingen umiddelbare dødsfall, men senskade kan oppstå.

Sårbare næringskjeder i vårt område hvor spesielt rein er utsatt for radioaktiv

forurensning.

Luftbårent utslipp kan få store økonomiske konsekvenser for sjøfiske og oppdrettsanlegg.

Dagens barrierer

Varslingslister

Tiltaksplaner

ROS-analyser

Øvelser

Samband

Informasjon til befolkningen

System for utdeling av jodtabletter

Beredskapsplan for atomulykker

Sårbarhetsvurdering

På grunn av nærhet til kjernekraftverk på Kola vil et utslipp, med "ugunstig vindretning" kunne komme inn over våre områder i løpet av 3 timer, noe som gir kort varslingstid.

Spesielt helsetjenesten er svært sårbar overfor en atomhendelse som som krever akutte tiltak. Behovet for informasjonshåndtering, psykososial håndtering og senskader vil kunne kreve store helseressurser over tid.

Brann eller eksplosjon

Hva om det oppstår brann eller eksplosjon?

 Lite Sannsynlig - Katastrofalt

Scenario historikk

Dagens status:

2014-02-27

Tidligere plasseringer:

2014-01-28

Definisjon av konsekvensdimensjon

	Lite alvorlig	Alvorlig	Kritisk
HMS	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 - 3 m	3 - 10 m	10 m+

Tidligere årsaker og hendelse

Vi har tre storulykkebedrifter, 2 tankanlegg og sprengstoffabrikken i Bjørnevatn. SVGs anlegg i Kirkenes anses som risikoobjekt på grunn av sine lange tunneler. Disse inneholder sterkstrømsanlegg og gummibelter for transport av jernmalm. En brann her kan få alvorlige følger, bl.a. for nærmiljøet. I tillegg vil brann på sykehus/sykehjem kunne få alvorlige konsekvenser. Ut fra de forebyggende tiltak som er gjennomført må en brann anses som lite sannsynlig.

Kommentar til konsekvens

---

1. Konsekvensen av brann ved tankanlegg vil bli stor, hovedsakelig på grunn av stor strålevarme og røykutvikling. Sannsynligheten for at dette skal skje er meget liten på grunn av strenge sikkerhetstiltak som er gjennomført på bakgrunn av ROS-analyser.

- .
2. Konsekvensen ved en brann ved EPC fabrikk i Bjørnevatn vil være farlige røykgasser som kan medføre evakuering av områder. Faren for eksplosjon kan være tilstede og evakuering av områder kan bli aktuelt. En brann her skal ikke slokkes.
  3. En brann i transportbelter ved SVG's anlegg i Kirkenes vil medføre stor røykutvikling som i verste fall kan medføre evakuering av bebyggelse/andre tiltak.
  4. En brann ved de nevnte § 13 bygg vil kunne få store konsekvenser. Fokus på forebyggende tiltak vil være avgjørende for liv og helse.

Dagens barrierer

Varslingslister

Ressursoversikt

Tiltaksplaner

Opplæring

ROS-analyser

Øvelser

Revisjon

Medieplan

Konsekvensutredninger

Samband

Vannvogn

Høydebasseng med 1 døgns kapasitet

Informasjon til befolkningen

Brannvesenet er dimensjonert iht. ROS analyse

Gode forebyggende tiltak : I bedriftene

Forsikringer

Sårbarhetsvurdering

Vi har i dag kasernert brannvesen med god kompetanse og materiell.
Det gjennomføres godt forebyggende arbeid ved de aktuelle bedrifter og de

nevnte institusjoner.

Det gjennomføres årlige tilsyn av brannvesenets forebyggende avdeling.

Akutt forurensning

Hva om det oppstår akutt forurensning?

 Sannsynlig - Alvorlig

Scenario historikk

Dagens status:

2014-10-17

Tidligere plasseringer:

2014-02-06

2014-02-19

2014-02-27

2014-03-12

2014-05-30

Definisjon av konsekvensdimensjon

	Lite alvorlig	Alvorlig	Kritisk
HMS	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 - 3 m	3 - 10 m	10 m+

Tidligere årsaker og hendelse

Kommunen er en del av den offentlige forurensningsberedskapen. Kommunene skal sørge for nødvendig beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensning som forårsakes av normal virksomhet innen kommunen. Kommunens aksjonsplikt omfatter alle utslipp i kommunen, uansett omfang, som ikke håndteres av ansvarlig forurensere. jfr. forurensningsloven § 43. Kommunen har plikt til å bistå staten, dersom staten iverksetter en statlig aksjon, jfr. forurensningsloven § 47.

Eksempler på hendelser er: Tankbil som har veltet, utslipp fra nedgravde tanker, oljeutslipp i en havn med ukjent kilde.

Kommunene i Øst-Finnmark samarbeider om beredskapen gjennom Interkommunale utvalg mot akutt forurensning (IUA) Øst-Finnmark. IUA ØF ledes av Vadsø Havn KF.

Den kommunale beredkapsorganisasjonen utgjør kjernen i den totale norske beredskapen mot akutt olje- og kjemikalieforensning. Det er derfor viktig at beredskapen er operativ til enhver tid.

Både ansvarlig forurensere og kommunen har varslingsplikt i henhold til forskrift om varslingsplikt av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 9. juli 1992 nr. 1269 (varslingsforskriften). Varslingsinstansene fremgår av forskriftens § 4:

- Brannvesen skal varsles om akutt forurensning eller fare for akutt forurensning fra landbasert virksomhet.
- Hovedredningssentralen (HRS) eller nærmeste kystradio skal varsles ved akutt forurensning eller fare for akutt forurensning fra fartøy.
- Hovedredningssentralen (HRS) og Petroleumstilsynet (Ptil) skal varsles ved akutt forurensning eller fare for akutt forurensning fra virksomhet på kontinentalsokkelen.

Når brannvesenet/110-sentralen har mottatt varsel skal det varsles lokalt slik at nødvendig innsats for å bekjempe forurensningen kan iverksettes. Politiet og Kystverket (vakttelefon 33 03 48 00) skal i tillegg alltid varsles. I Sør-Varanger kommune er Kirkenes Brannvesen operativ enhet.

Dersom ansvarlig forurensere er ukjent, ikke iverksetter tiltak, eller ikke iverksetter tilstrekkelige tiltak, har kommunen plikt til å aksjonere. Kommunen har i utgangspunktet plikt til å sette i verk tiltak mot alle hendelser innen kommunen som det er urimelig å kreve at ansvarlig forurensere selv håndterer. Dette gjelder også akutt forurensning som inntreffer utenfor kommunen, men som medfører skadevirkninger innen kommunen. Plikten til å sette i verk tiltak gjelder bare for tiltak som står i rimelig forhold til skader og ulemper som skal unngås.

Beredkapsplan for vern mot akutt forurensning er ajour pr. 01.11.2011.

Beredkapsplanen finnes i ett eksemplar og oppbevares ved Kirkenes havnevesen.

Kommentar til konsekvens

Formålet med beredskapen mot akutt forurensning er å verne om liv, helse, naturmiljø og næringsinteresser til sjøs og på land. Ved fare og ulykkeshendelser vil liv og helse ha førsteprioritet. Hensynet til total miljønytte skal ligge til grunn. Ut fra oljetype, tid på året, berørte naturressurser og områdets bruksverdi, vil en prioritere de tiltakene som vurderes som nødvendige for å oppnå en tilfredsstillende miljøtilstand. Metodene som benyttes skal være

mest mulig miljøvennlige og kostnadseffektive. Tiltakene som settes i verk må kontinuerlig vurderes opp mot naturens egen evne til selvrensing, og det må vurderes hvilke skader en renseaksjon kan påføre naturen. Innsatsen må prioriteres ut fra hvor de mest sårbare naturressursene finnes.

Dagens barrierer

Varslingslister: Dagens varslingsplaner må revideres. Innsatsstyrke er personell ved brannvakta.

Ressursoversikt: Nytt oljevernutstyr, lett fartøy må anskaffes. Oversikt over tilgjengelige ressurser i SVK.

Tiltaksplaner: IUAs beredskapsplan. Mangler kommunal plan.

Opplæring: Brannvesenets mannskaper er innsatspersonell og har grunnleggende kurs, noen har innsatslederkurs og aksjonslederkurs.

Samarbeid med andre: Rekruttering av innsatspersonell er nødvendig. Samarbeidspartnere er IUA, Sivilforsvaret, Politiet m.v.

ROS-analyser: Beredskapsplan for IUA.

Øvelser: Gjennomfører øvelse 1 gang pr. år.

Revisjon: IUA Øst Finnmark ruller ROS-analyse i 2014.

Medieplan

Konsekvensutredninger

Samband

Vannvogn: Tankvogn disponeres av Brannvesenet (kapasitet 7.500 liter)

Informasjon til befolkningen

Isbryter: Kan være plattform ved hendelser ute i farled. Fartøyet har ikke fast bemanning eller beredskap. Ikke egnet til å bruke ved land.

Handlingsplan for evakuering

Kriseteam

IUA

Beredskapsplan mot forurensing

Sårbarhetsvurdering

Oljevernustyr har operative begrensninger i henhold til utstyrproduzentens spesifikasjoner.

Tiltak

IUA må revitaliseres.

Behov for beredskapsorganisasjon i IUA. Om nødvendig annen lokalisering.

Ansvarlig: Eivind Gade-Lundlie - Havnesjef

Estimert kostnad: 0

Tiltaket er: Konsekvensreducerende

Frist: 2014-05-30

Kommunal ansvarsavklaring

Avklare hva som er kommunalt ansvar. Avklare hvilken kommunal enhet som har ansvar for håndtering av det kommunale ansvaret.

Ansvarlig: Eivind Gade-Lundlie - Havnesjef

Estimert kostnad: 0

Tiltaket er: Konsekvensreducerende

Frist: 2014-05-31

Rekruttering av innsatspersonell

Nye mannskaper må rekrutteres, gis opplæring og sertifisering. Nå er det kun personell fra Brannvakta. Aktuelle kandidater kan rekrutteres fra frivillige lag/forening, næringslivet/forenser selv

Ansvarlig: Eivind Gade-Lundlie - Havnesjef

Estimert kostnad:

Frist:

Veiuulykke

Hva om det oppstår en alvorlig veiuulykke?

 Meget sannsynlig - Lite alvorlig

Scenario historikk

Dagens status:

2014-02-27

Tidligere plasseringer:

2014-01-28

Definisjon av konsekvensdimensjon

	Lite alvorlig	Alvorlig	Kritisk
HMS	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 - 3 m	3 - 10 m	10 m+

Tidligere årsaker og hendelse

Mindre trafikkulykker skjer med mindre skader/personskader skjer gjennomsnittlig 4 - 5 ganger årlig.

Større trafikkulykke skjer ikke ofte. Vi tenker her ulykker der flere kjøretøy/buss er involvert.

Kommentar til konsekvens

Flere skadde personer og i verste fall døde.

Stengt veibane over lengre periode.

Forsinket tjenesteproduksjon.

Kan ramme 3. person (forsinkelse)

Mange pårørende.

Fokus på informasjon.

Dagens barrierer

Varslingslister

Ressursoversikt

Samarbeid med andre

Øvelser

Medieplan

Samband

Informasjon til befolkningen

Brannvesenet er dimensjonert ihht. ROS-analyse

Kriseteam

Sårbarhetsvurdering

Hendelse kan skje ved glatt veibane og i kombinasjon med for høy fart.

Sensitive opplysninger

Hva om sensitive opplysninger kommer på avveie?

 Meget sannsynlig - Lite alvorlig

Scenario historikk

Dagens status:

2014-07-14

Tidligere plasseringer:

2014-01-28

2014-02-14

2014-03-04

Definisjon av konsekvensdimensjon

	Lite alvorlig	Alvorlig	Kritisk
HMS	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 - 3 m	3 - 10 m	10 m+

Tidligere årsaker og hendelse

Hva om sensitive opplysninger kommer på avveie?

Personopplysning: Opplysning eller vurdering som kan knyttes til enkeltpersoner.

Sensitive personopplysninger: Kan være opplysninger om rasemessig eller etnisk bakgrunn, politisk, filosofisk eller religiøs oppfatning, en person har vært mistenkt, siktet, tiltalt eller dømt for straffbar handling, helseforhold, seksuelle forhold eller medlemskap i ulike foreninger.

Kanskje grunnet utro tjener, menneskelig svikt eller systemsvikt.

Dagens status: Endres fra Meget Sannsynlig og lite alvorlig Til Lite sannsynlig/lite alvorlig/grønt.

Kommentar til konsekvens

Sensitive data oppbevares eller lagres adskilt fra åpen informasjon. For å ivareta sikkerheten, plasseres sensitiv informasjon i egne soner med tilgangskontroll, enten i form av passord til fagsystem (IT), ytterligere begrensning i tilgang avhengig av stilling/funksjon, låsbare arkiv, nøkkel til arkivrom.

Internkontroll - Personvern og informasjonssikkerhet

Ikke kjent med at sensitive personopplysninger er kommet ut til ikke autorisert personell/ansatte/andre.

Negativt for kommunens omdømme.
Kan føre til mobbing av den det gjelder.

Tidligere årsaker og hendelser

Omfatter det som er omfattet av taushetsplikt mht. personopplysningsloven.

Personopplysningsloven

NAV-loven

Opplæringsloven

Lov om helsetjenester i kommunen

Forskrift om pseudonymt register for individbasert pleie og omsorgsstatistikk (IPLOS)

Helsepersonelloven

Barnevernloven

Lov om barnehager

FOR 2007-07-03-825, Om terrorsikringstiltak for havner

Arkivloven.

Lite sannsynlig at dette skjer.

Meroffentlighet i SVK gjelder ikke personopplysninger/personalmapper/brukermapper

---

Dagens barrierer

Opplæring

ROS-analyser**Virus- og brannmurløsning****Gode forebyggende tiltak****Har IT rutiner for dette****Taushetserklæring****Sikkerhetsinstruks****Reguleres gjennom lover og forskrifter****Taushetsbelagt.****Internkontrollrutiner****Opplæringsrutiner****Gradering og sikkerhetstiltak****Gode rutinebeskrivelser.****Internkontroll - Personvern og informasjonssikkerhet**

Sårbarhetsvurdering

Sensitive opplysninger må oppbevares eller lagres adskilt fra åpen informasjon. For å ivareta sikkerheten plasseres sensitiv informasjon i egne soner med tilgangskontroll, enten i form av passord til fagsystem (IT), ytterligere begrensning i tilgang, avhengig av stilling/funksjon, låsbare arkiv, nøkkel til arkivsystem.

Det er etablert Internkontroll - Personvern og informasjonssikkerhet i tråd med Datatilsynets spesifiserte krav på området.

Sensitive data oppbevares, eller lagres adskilt fra åpen informasjon. For å ivareta sikkerheten, plasseres sensitiv informasjon i egne soner med tilgangskontroll.

Alle fagsystem er bygd hierarkisk, dvs. tilgang til fagsystemer er passordbelagt og begrenset, videre gradert/begrenset i forhold til den rollen du har, m.a.o. til de fullmakter du har. Brukere er linket opp mot ett brukernivå, journalenhet og arkivdel eller sagt kort – funksjon og fullmakt.

Svært få har full tilgang til fagsystemer, dvs. lese- og skrivemulighet.

Leder har tilgang til sin enhet, en avdelingsleder har bare tilgang til sin avdeling.

Det er graderingstilgang for eksempel innen WebSak (U- unntatt offentlighet, P- personalmapper, E-elevmapper) av enkeltsaker. Brukere innenfor brukernivåene har tilgang til de graderingssakene de skal jobbe med.

Det logges automatisk hvem som er inne i hver enkelt journalpost i Websak.

Tilsettings-/personalsaker behandles via WebSak og begrenses m.h.t .tilgang og automatisk unntatt offentlighet
Personal-/brukermapper er låst i stålskap, egne rom, og tilgang begrenset til de som har fullmakt til slike mapper.
Taushetserklæring ved tiltredelse
Sikkerhetsinstruks for bruker, leder og sikkerhetsansvarlig av januar 2012
Opplæring
Sør-Varanger kommune publiserer sine offentlige dokument på nettet. Det er lagt inn en forsinkelse på 3 virkedager for publiseringen. Det er saksbehandler som er ansvarlig for at journalposten/saken skal ha riktig gradering og at det fremkommer riktige opplysninger i metadata.
Arkivtjenesten kjører innsynsoppdatering (drumkjøringen) hver morgen. Ved denne oppdateringen leses det gjennom all metadataen før listen og dokumentene publiseres. Etter at dataen er lagt ut på svk.no sjekkes alle dokumenter som ligger offentlig ute.

Tiltak

Årlig revisjon - Intern kontroll - Personvern og informasjonssikkerhet

Dokument av 01.11.2011

Ansvarlig: Inge Walter Svendsen - avd.leder personal

Estimert kostnad:

Tiltaket er: Konsekvensreducerende

Frist:

Terroranslag

Hva om det gjøres et terroranslag i kommunen?

 Lite Sannsynlig - Katastrofalt

Scenario historikk

Dagens status:

2014-03-12

Tidligere plasseringer:

2014-02-06

Definisjon av konsekvensdimensjon

	Lite alvorlig	Alvorlig	Kritisk
HMS	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 - 3 m	3 - 10 m	10 m+

Tidligere årsaker og hendelse

Scenariet omhandler terroranslag i Kirkenes havn.

Politiets Sikkerhetstjenestes (PST) trusselvurdering danner grunnlaget for vurdering av sårbarhet med tilhørende planlegging av sikkerhetstiltak.

Alt planverk som benyttes i havnesikringsarbeidet er unntatt offentlighet og skal behandles i henhold til havnesikringsforskriftens § 15 om konfidensialitet, og Offentlighetslovens § 21. For medlemmene av sikringsorganisasjonene, eller andre som får tilgang til sikringsplaner og sårbarhetsvurderinger skal ha nødvendig med taushetserklæring. Taushetserklæringen refererer til havnesikringsforskriften.

Bakgrunnen for sikringsarbeidet i havnene er ISPS-koden, kapittel XI-2 i SOLAS-konvensjonen, EU-forordning 725/2004, EU-direktiv 2005/65/EU om

bedre havnesikring og Forskrift om sikring av havner og havneterminaler mot terrorhandlinger m.v. av 3. juli 2007. For arbeidet med utarbeidelsen av havnesårbarhetsvurderinger er det EU-direktivet om bedre havnesikring (Havnesikringsdirektivet), som er mest relevant.

Kommunens ansvar, planer, organisasjon, øvelser og kontroll forvaltes daglig av Kirkenes havnevesen med Kystverket som tilsynsmyndighet. ISPS-regimet omfatter havneterminalene ved Industrikaia, Hurtigrutekaia og Dypvannskaia. I tillegg er det en privat ISPS-terminal ved Tschudi Bulk Terminals utskipningsanlegg for malm. Kommunens planverk ivaretas av Havnekapteinen som Port Security Officer.

Kommentar til konsekvens

Konsekvensene er uforutsigbare, avhengig hvor og hvilket terroranslag som blir utført. Kan ramme i egen kommune og utenfor kommunen, med konsekvenser for oss.

Følgende kriterier er lagt til grunn for vurdering av konsekvens

Moderat:

Ingen tap av menneskeliv eller skader, små økonomiske tap, noe miljøødeleggelse eller noe tap av anseelse.

Stor:

Tap av menneskeliv eller skader, store regionale konsekvenser for økonomi, lang tids ødeleggelse av en del av økosystemet, eller betydelig tap av anseelse.

Katastrofal:

Store tap av menneskeliv eller skader, store nasjonale konsekvenser for økonomi, fullstendig ødeleggelse av flere deler av et økosystem over et større område eller stort tap av anseelse.

Dagens barrierer

Varslingslister

Ressursoversikt

Tiltaksplaner

Opplæring

Samarbeid med andre

ROS-analyser

Øvelser

Revisjon

Medieplan

Samband

Handlingsplan for evakuering

Delegeringssystem

Taushetserklæring

Sikkerhetsinstruks

Reguleres gjennom lover og forskrifter

Taushetsbelagt.

Internkontrollrutiner

Opplæringsrutiner

Gradering og sikkerhetstiltak

Gode rutinebeskrivelser.

Beredskapsplan/kriseplan

Sårbarhetsvurdering

ISPS; knyttet til anslag mot fartøy. Havnevesenet har egen beredskapsorganisasjon og planverk. Sårbare objekter/elementer i de enkelte av terminaler inngår i havnesikringsområder med omliggende infrastruktur. Den enkelte terminal har godkjente sikringsplaner, og dette ansees som tilstrekkelig grunnlag for å ivareta retningslinjene beskrevet i EU 2005/65.

Trusler

Hva om ansatte utsettes for trusler?

 Sannsynlig - Alvorlig

Scenario historikk

Dagens status:

2014-11-04

Tidligere plasseringer:

2014-01-28

2014-03-05

2014-07-14

2014-10-17

Definisjon av konsekvensdimensjon

	Lite alvorlig	Alvorlig	Kritisk
HMS	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 - 3 m	3 - 10 m	10 m+

Tidligere årsaker og hendelse

TRUSLER OG VOLD/KRIMINELL HANDLING

Det har de senere år skjedd en negativ utvikling i hendelser som trusler, vold og kriminelle handlinger. Ikke minst gjorde hendelsen på Utøya 22.07.11 sitt til at sentrale myndigheter i 2012 ga ut NOU om Samfunnssikkerhet. I tillegg har det forekommet bl.a. skoleskyting i flere land, ikke minst har USA og Finland hatt flere eksempler på dette. På denne bakgrunn er det nå utarbeidet forslag til felles nasjonale prosedyrer for håndtering av pågående livstruende vold (PLIVO).

Arbeidsgruppene har bestått av representanter fra Hdir, DSB og POD samt nødetatene. Målsettingen er å etablere et samvirke mellom nødetatene ved slike hendelser. Arbeidet er basert på kunnskap gjennom faktiske hendelser i Norge, Finland og USA. Selv om trusler og vold i de fleste tilfeller ikke får et slikt omfang som her er beskrevet, er det nødvendig å være klar over at slike hendelser kan forekomme.

Vi ser det derfor som fornuftig at vi i slår sammen

scenariene trusler, vold og, og i denne sammenheng, kriminell handling. En slik alvorlig hendelse vil uansett i en "første fase"/akuttfasen bli håndtert av politiet, eventuelt gjennom utarbeidede prosedyrer for nødetatene. Kommunens oppgaver vil mer være i en normaliseringsfase.

Hva om barn, brukere og ansatte utsettes for annen form av vold og trusler? Vold og trusler har skjedd tidligere og kan skje igjen. Kan også ses på som et samfunnsproblem. I sosiale medier kan også trusler forekomme. Trusler i skolen kan også tas med her som en aktuell hendelse. Vold og trusler i nære relasjoner er også et fokusområde i samfunnet.

Vold er en handling av enkeltindivid eller en gruppe som har til hensikt å skade andre fysisk eller psykisk.

Trusler er et verbalt angrep eller handling som har til hensikt å skremme eller skade den dette er mot.

Vi kan knytte vold og trusler overfor eks.:

- Skolebarn og skolebarn imellom
- Barnehagebarn og barnehagebarn i mellom
- Brukere (eks. innen omsorgstjenesten, psykisk helsetjeneste, flyktnings-tjenesten, sosialtjenesten m.fl.) og mellom brukere
- Ansatte, mellom ansatte og ansattes familie
- Nære relasjoner

Dagens status: Fra Meget sannsynlig/Alvorlig til Sannsynlig/alvorlig - gult

---

Kommentar til konsekvens

Vold og trusler kan resultere i kortere og lengere sykefravær, helsemessige og psykiske lidelser, konflikter og i verste fall dødsfall.

Dagens barrierer

Kriseteam

Enhetenes planer for trusler og vold

Internkontrollrutiner: Avvikshåndtering, oppfølging av sykefravær, retningslinjer for håndtering av konflikter og mobbing samt for intern varling.

Beredskapsplan/kriseplan

Kriseledelsens overordnede informasjonsopplegg/informasjonsplan jfr. kommunal plan for kriseledelse datert november 2012.

Oversikt over utvidet kriseldelse (ressurspersoner som tiltrer kriseledelsen etter anmodning fra rådmannen).

Vernerunder

Rutine for systematisk kartlegging av arbeidsmiljøet (Medarbeiderundersøkelse)

Retningslinjer og rutiner for intern varsling

Håndtering av konflikter og mobbing

Sårbarhetsvurdering

- Risikovurdering (ROS-analyse) i enheten/avdeling
- Enhetenes/avdelingens handlingsplan og retningslinjer for forebygging og håndtering av vold og trusler
- Rutine for systematisk brukerundersøkelse, elevundersøkelser m.v.
- Varslingsrutiner overfor foreldre, foresatte og pårørende
- Opplæring og kompetanseheving – forebygging og håndtering av vold og trusler. Konflikthåndtering - "Alenearbeid"/sikkerhet ved arbeid i andres hjem.
- Øvelse internt i enheten/avdelingen
- Opprettelse av HMS-utvalg i alle enheter
- Tema i enhetens årshjul

Tiltak

ROS-analyse i alle enheter og avdelinger

Ansvarlig:

Estimert kostnad:

Frist:

ROS-ANALYSE I DEN ENKELTE ENHET

Ansvarlig:

Estimert kostnad:

Frist:

LAV RISIKO

Svikt i vannforsyning

Hva om det oppstår svikt i vannforsyningen?

 Lite Sannsynlig - Alvorlig

Scenario historikk

Dagens status:

2014-06-24

Tidligere plasseringer:

2014-01-28   2014-02-28

Definisjon av konsekvensdimensjon

	Lite alvorlig	Alvorlig	Kritisk
HMS	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 - 3 m	3 - 10 m	10 m+

Tidligere årsaker og hendelse

Små kortvarige brudd er sannsynlige. Brudd i hovedvannforsyningen er lite sannsynlig. Rørene er av normal kvalitet.

Kommentar til konsekvens

Brudd på hovedvannledningen, diam. 600 mm, i Sandnesdalen. Vil ramme mange over lang tid, vurdert opptil maks 3 dager. Totalhavari vil føre til mangel på slukkevann for brannvesen. Brudd på fordelingsnettet kan gi mikrober i vannforsyningen.

Dagens barrierer

Varslingslister: Over ansatte, sårbare abonnenter (eks. sykehus, sykehjem), Mattilsynet.

Ressursoversikt: Ansatte, gravefirma.

Opplæring: Driftsoperatørkurs, ADK-kurs.

Samarbeid med andre: Mattilsynet, brannvesen, Silvilforsvaret (pumper og store slanger).

Mobile aggregat: 7 av 10 kommunale vannverk har fastmontert aggregat.

Beredskapsplan for vannforsyningsanlegg: Alle vannverk har egen beredskapsplan.

Delelager: Vi har nødvendige deler (i begrenset antall) til alle dimensjoner på vannledningsnettet.

Vannvogn: Brannvesenets tankbil.

Høydebasseng med 1 døgn kapasitet: Høydebasset i Kirkenes, 4.000 m³ + 1200 m³. Vanlig forbruk ca. 4000 m³/døgn.

Informasjon til befolkningen: Under innføring system for varsling på sms og telefon. Varsling på www.svk.no

Kokepåbud: Ved mistanke om forurenset drikkevann.

Sårbarhetsvurdering

Hovedvannverket (Kirkenes, Hesseng, Sandnes, Bjørnevatn) har ikke egen godkjent reservannskilde. I juni 1999 øvde vi sammen med Silvilforsvaret med å pumpe vann fra 1. vannet til høydebassenget i Prestefjellet. Pumpene leverte ca. 30 l/s. Kommunen er forsikret med dekning idag på 10 mill kr.

Tiltak

Bør behovet for reservkilde settes på dagsorden?

Avklare om vi skal ha reservkilde for Hovedvannverket.

Ansvarlig: Avdelingsleder VAR

Estimert kostnad:

Tiltaket er: Konsekvensreducerende

Frist:

Mangler en rasjoneringsplan ved totalhavari.

Hvem og hvordan skal drikkevann prioriteres ved totalhavari.

Ansvarlig: Avdelingsleder VAR

Estimert kostnad:

Tiltaket er: Konsekvensreducerende

Frist:

Svikt i avløpssystem

Hva om det oppstår svikt i avløpssystemet?

 Sannsynlig - Lite alvorlig

Scenario historikk

Dagens status:

2014-02-28

Tidligere plasseringer:

2014-01-28

Definisjon av konsekvensdimensjon

	Lite alvorlig	Alvorlig	Kritisk
HMS	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 - 3 m	3 - 10 m	10 m+

Tidligere årsaker og hendelse

Strømbrydd kan forårsake pumpestopp og stopp i renseanlegg. Vi har ikke aggregat. Avløpet går i overløp. Ledningsbrudd og tett avløp skjer jevnlig.

Kommentar til konsekvens

Konsekvensene er av miljømessig art. Utslipp av urensset avløp til resipient. Kommunen har ikke sårbare resipienter, og liten befolkning. På gammelt fordelingsnett kan avløp komme i vannforsyning ved undertrykk på vannledning (sist kjent tilfelle første del av 1980-tallet).

Dagens barrierer

Varslingslister: Over aktuelle ansatte.

Opplæring: Driftsoperatørkurs, ADK-kurs.

Informasjon til befolkningen: svk.no. SMS-varsling er bestilt (områdevarsling).

Kokepåbud: Ved mistanke om innsug av avløpsvann på vannledningsnett.

Forsikringer: Forsikringsdekning mot skader hos tredjemann.

Sårbarhetsvurdering

Kortvarige utslipp (overløp) ansees ikke å ha store miljømessige konsekvenser. Oppstuing på avløpsnett kan medføre skader i bygninger (kjeller). Innsug på vannledningsnett har liten sannsynlighet, men kan være alvorlig.

Tiltak

Ved nyanlegg og rehabilitering av vann- og avløpsledninger legges vannledningene og avløpsledn i separate kummer.

Ansvarlig:

Estimert kostnad:

Frist:

Utilgjengelige transportveier

Hva om det transportveier blir utilgjengelige?

 Sannsynlig - Lite alvorlig

Scenario historikk

Dagens status:

2014-02-27

Tidligere plasseringer:

2014-01-28

Definisjon av konsekvensdimensjon

	Lite alvorlig	Alvorlig	Kritisk
HMS	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 - 3 m	3 - 10 m	10 m+

Tidligere årsaker og hendelse

Vær og vind påvirker sjelden transportveiene. Brann i objekt nær vei kan gi stans. I korte perioder har dette skjedd (4 - 5 timer). Munkelvbrosen har hatt skader tidligere, men ny bro er bygd. Sannsynlig med skred over fylkesveien ved Svartaksla er stor, det skjer tilnærmet årlig. Årsak er oppsamling av snø i skavel/snøfonn i fjellsiden over veien. Trafikkuhell generelt kan gi stans, trafikkuhell behandles som egen scenario i analysen.

Kommentar til konsekvens

Generelt har utilgjengelige transportveier små konsekvenser, jfr. historikk. Vi velger å ta utgangspunkt i en hendelse; Stengt vei grunnet snøras over fylkesvei ved Svartakslavann.

Konsekvens er mulig bil tatt av ras. Fare for personskade. Stengt vei over kortere eller lengere periode. Stengt vei til Jakobsnes/Ropelv hindrer ambulanse, brannutrykning og vanlig ferdsel.

Dagens barrierer

Ressursoversikt

Samarbeid med andre

ROS-analyser

Medieplan: Samme som Kommunal beredskapsplan

Konsekvensutredninger

Informasjon til befolkningen

Isbryter: Båttransport til Jakobsnes

Sårbarhetsvurdering

Generelt er vi robuste mht. transportveier i vår kommune. Veien til Jakobsnes; stengning av veien medfører sårbarhet mht. brannutrykning og ambulansetransport.

Tiltak

Vi vil i dette scenariet se på forebyggende tiltak som kan hindre utløsning av ukontrollert ras. Veien eies av Fylkeskommunen og forvaltes av Statens vegvesen. ROS-analysen, Utilgjengelige transportveier, sendes til Statens vegvesen for vurdering.

Ansvarlig:

Estimert kostnad:

Frist:

Svikt i renovasjon

Hva om det oppstår svikt i renovasjonen?

 Lite Sannsynlig - Lite alvorlig

Scenario historikk

Dagens status:

2014-10-17

Tidligere plasseringer:

2014-01-28

2014-02-27

2014-02-28

Definisjon av konsekvensdimensjon

	Lite alvorlig	Alvorlig	Kritisk
HMS	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 - 3 m	3 - 10 m	10 m+

Tidligere årsaker og hendelse

Svikt i renovasjon over noe tid kan skje ved streik, eller ved stans i mottaksanlegg i Norge/Sverige/Finland der avfallet fra Sør-Varanger blir levert. Streik antas ikke blir langvarig. Avfall kan lagres ved at det presses i baller ved anlegget i Tana, inntil eksterne mottak igjen er operative.

Kommentar til konsekvens

Har konsekvens for husholdninger som over en periode ikke får levert avfallet. Kommunale institusjoner, spesielt sykehjem/bofellesskap, vil etter forholdvis kort tid (1-2 uker) få problemer med fulle søppelrom.

Dagens barrierer

Samarbeid med andre : ØFAS

Backup: Containere og lagring ved ØFAS anlegg i Tana

Informasjon til befolkningen

Sårbarhetsvurdering

Føler oss robuste.

ØFAS ANS utfører på vegne av kommunen, husholdningsrenovasjon.

Kommunen har avtale med Masternes Transport AS (eid av ØFAS) om renovasjon ved kommunale institusjoner.

ØFAS er i brev dat. 27.02.14 spurt om selskapets vurdering av sannsynlighet og konsekvens ved scenariet Svikt i renovasjon.

Tiltak

Avventer svar fra ØFAS.

Ansvarlig:

Estimert kostnad:

Frist:

IT havari

Hva om IT systemet havarerer?

 Lite Sannsynlig - Alvorlig

Scenario historikk

Dagens status:

2014-01-28

Definisjon av konsekvensdimensjon

	Lite alvorlig	Alvorlig	Kritisk
HMS	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 - 3 m	3 - 10 m	10 m+

Tidligere årsaker og hendelse

Anses som lite sannsynlig da IT systemet er robust og det ikke har skjedd før i større sammenheng. Hacking kan skje.

Kommentar til konsekvens

Vil gi størst konsekvenser for helse og omsorg. Vi har ikke redundant system om hele rådhusystemet går ned. Kan miste tilgang til pasientopplysninger. Kan føre til at det blir vanskeligheter med utbetalinger om utfall er langvarig.

Dagens barrierer

Tiltaksplaner

Samband

Back up

Har papirkopi av viktig informasjon på sykehjem

Redundant system internt i Helse Nord

Liaison

Telefon back up

E-reseptløsning

Virus- og brannmurløsning

Sårbarhetsvurdering

Har ikke ekstern backup-lokalitet og mangler redundante driftslokaler. Ellers er systemet rimelig robust.

EKOM

Hva om det oppstår svikt i EKOM?

 Sannsynlig - Lite alvorlig

Scenario historikk

Dagens status:

2014-01-28

Definisjon av konsekvensdimensjon

	Lite alvorlig	Alvorlig	Kritisk
HMS	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 - 3 m	3 - 10 m	10 m+

Tidligere årsaker og hendelse

Det er ikke sannsynlig at hele kommunen rammes på samme tid. Men utfall skjer og vi vet fra andre steder at de kan vare en tid.

Kommentar til konsekvens

Kan ramme trygghetsalarmer.

Dagens barrierer

Liaison

Telefon back up

Har egen infrastruktur med 100 noder

Mye bærbart utstyr

Lokal kompetanse på EKOM i kommunen

Har flere hovedkabler inn til kommunen

Rutiner for ekstra vaktrunder ved utfall av trygghetsalarmer

Sårbarhetsvurdering

Vi er å anse som robuste med god tilgang på linjer og interne systemer.

Evakuering

Hva om dere må evakuere mange personer?

 Lite Sannsynlig - Alvorlig

Scenario historikk

Dagens status:

2014-07-14

Tidligere plasseringer:

2014-01-28

2014-02-27

2014-03-05

Definisjon av konsekvensdimensjon

	Lite alvorlig	Alvorlig	Kritisk
HMS	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 - 3 m	3 - 10 m	10 m+

Tidligere årsaker og hendelse

Hva om Sør-Varanger kommune må evakuere mange personer?

Anses ikke som sannsynlig, har ikke historikk på dette. Hendelser kan være brann med farlig røyk og gass. Kan resultere i behov for evakuering. Brann på Kimek, tankanlegg, i skip ved kai, store bygningsbranner, flom, ras, trafikkulykke med brannfarlig vare/gass o.l. kan bli årsak til evakuering.

Hvis det må evakueres på kort varsel og innenfor kort tidsrom kan konsekvensene bli store om dette ikke håndteres riktig.

Kommentar til konsekvens

Konsekvensene bli spredning av giftig røyk med behov for evakuering av bebyggelse, stenging av forretningsbygg, produksjonsstans, trafikkproblemer

---

Dagens barrierer

Varslingslister

Ressursoversikt

Samarbeid med andre

Øvelser

Samband

Informasjon til befolkningen

Handlingsplan for evakuering Skal revideres

Kriseteam

Beredskapsplan/kriseplan

Oversikt over utvidet krisledning (ressurspersoner som tiltrer kriseledelsen etter anmodning fra rådmannen

Ressurspersoner i lokalsamfunnet

Institusjoners katastrofeplaner

Sårbarhetsvurdering

Planen er litt gammel og skal revideres. Evakuering av de som trenger bistand til dette er mest utfordrende og må ivaretas i beredskapsplaner.

Tiltak

Øvelse internt i kriseledelse

Ansvarlig:

Estimert kostnad:

Frist:

Ajourføre planer og oversikter

Ansvarlig:

Estimert kostnad:

Frist:

Avklare pårørende senter

Ansvarlig:

Estimert kostnad:

Frist:

Innkvartering

Hva om dere må innkvartere mange personer?

 Sannsynlig - Lite alvorlig

Scenario historikk

Dagens status:

2014-07-14

Tidligere plasseringer:

2014-01-28   2014-03-04

Definisjon av konsekvensdimensjon

	Lite alvorlig	Alvorlig	Kritisk
HMS	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 - 3 m	3 - 10 m	10 m+

Tidligere årsaker og hendelse

Hva om Sør-Varanger kommune må innkvartere mange personer?

Kan oppstå som en konsekvens av hendelser i nabokommuner og steder, krigsinnflytting og evakuering (tilflytting)

Behov for innkvartering kan også oppstå ved en hendelse eks. ved større ulykker, brann i institusjon, brann for øvrig jfr. ulykken i Flatanger og Lærdal, evakuering o.l.

DAGENS STATUS: Fra Sannsynlig/lite Alvorlig til Lite sannsynlig/lite alvorlig/
grønt

Kommentar til konsekvens

Konsekvensen kan bli innkvartering av skadelidde og pårørende. Alt ut fra hendelsen kan det innebære innkvartering av et større antall personer.

Dagens barrierer

Varslingslister

Ressursoversikt

Tiltaksplaner: Delplan for tilflytting fra 1993.

Samarbeid med andre: Sivilforsvaret/politiet

Samband

Informasjon til befolkningen

Handlingsplan for evakuering: Skal revideres

Kriseteam

Beredskapsplan/kriseplan

Delplan for tilflytting av 01.02.1993

Oversikt over aktuelle innkvarteringssteder jfr. kommunal plan for krisledelse datert november 2012

Kriseledelsens overordnede informasjonsopplegg/informasjonsplan jfr. kommunal plan for kriseledelse datert november 2012

Oversikt over frivillige organisasjoner datert november 2012

Oversikt over leverandører av mat, klær datert november 2012

Sårbarhetsvurdering

Videreutvikle og ajourføre delplan for tilflytting av 1993

Oversikt over tilflyttingsnemnd og innkvarteringsnemnder

Ajourføre ovennevnte oversikter

Tiltak

Videreutvikle og ajourføre delplan for tilflytting av 1993

Ansvarlig:

Estimert kostnad:

Frist:

Oversikt over tilflyttingsnemnd og innkvarteringsnemnder

Ansvarlig:

Estimert kostnad:

Frist:

Ajourføre ovennevnte oversikter

Ansvarlig:

Estimert kostnad:

Frist:

Ajourhold av oversikt - innkvarteringssteder

Ansvarlig:

Estimert kostnad:

Frist:

Luftfartsulykke

Hva om det skjer en luftfartsulykke?

 Lite Sannsynlig - Alvorlig

Scenario historikk

Dagens status:

2014-02-27

Tidligere plasseringer:

2014-02-06

Definisjon av konsekvensdimensjon

	Lite alvorlig	Alvorlig	Kritisk
HMS	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 - 3 m	3 - 10 m	10 m+

Tidligere årsaker og hendelse

Luftfartsulykke defineres som lite sannsynlig.

Kommentar til konsekvens

Konsekvensen ved en slik hendelse der et større fly er involvert kan være alvorlig/katastrofal. Kan medføre mange døde/skadde.

Etter "akutfasen" vil behovet for kummunal innsats kunne bli stort.

Pårendesenter - info - overnatting - annen logistikk. Samarbeid med andre organisasjoner.

Ved at hendelsen kan skje i uveisomt område vil det kunne by på store utfordring for redningsmannskaper.

Dagens barrierer

Varslingslister

**Ressursoversikt Samarbeid med
andre**

ROS-analyser

Øvelser

Medieplan

Samband

Informasjon til befolkningen

Kriseteam

Sårbarhetsvurdering

Selve hendelsen vil bli håndteres av HRS og LRS. Kommunal bistandsplikt. Den kommunale ansvarshåndteringen vil skje i "fase 2" og settes derfor med konsekvens "alvorlig".

Dambrudd

Hva om det oppstår dambrudd?

 Lite Sannsynlig - Alvorlig

Scenario historikk

Dagens status:

2014-02-28

Tidligere plasseringer:

2014-02-06

Definisjon av konsekvensdimensjon

	Lite alvorlig	Alvorlig	Kritisk
HMS	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 - 3 m	3 - 10 m	10 m+

Tidligere årsaker og hendelse

Dambrudd. Aktuelle dammer: Alle demninger i Pasvikelva. Kommunale vannverk: Nilsdammen på Jakobsnes. Hovedvannverket i Sandneselva med demninger i Sandneselva og Magasindammen (Styggjern).

Kommentar til konsekvens

Kommunale vannverk. Nilsdammen (Jakobsnes), laget risikovurdering.

Dambrudd kan berøre 5 bolighus.

Demning i Sandneselva og Styggjern. Vil ikke berøre boligeiendommer. Laget risikovurdering.

Pasvikelva. Kan ha store konsekvenser, ikke grunnlag for vurdering av kommunen. Statlig/NVE tilsynsansvar.

Dagens barrierer

Varslingslister: Kommunale dammer; egne ansatte.

ROS analyser: Jakobsnes: Rapport mai 2013 Multiconsult. Sandneselva:
Rapport 29.05.2013 Multiconsult.

Konsekvensutredninger: Kommunale dammer: Jakobsnes. Rapport mai 2013
Multiconsult. Sandneselva - Rapport 29.05.13 Multiconsult.

Delelager: Med kurante rørdeler.

Vannvogn Brannvesenets tankbil.

Høydebasseng med 1 døgnns kapasitet

Kokepåbud: Ved mistanke om forurenset drikkevann.

Gode forebyggende tiltak: Vanndragsansvarlig befarer demning kl. 2 årlig.

Forsikringer: Demningene er forsikret.

Sårbarhetsvurdering

Jakobsnes: Demningen er ihht Damsikkerhetsforskriften i kl. 2. Kontrolleres årlig av VTA, vassdragsteknisk ansvarlig Multiconsult.

Demningene i Sandnesdalen er i kl. 1 (laveste klasse). VTA er Multiconsult.

Dambrudd vil gi stor konsekvens for vannforsyningen. Liten risiko, ivaretas med jevnlig forebyggende kontroll.

Ras eller utglidning

Hva om det oppstår ras eller utglidning av masser?

 Lite Sannsynlig - Alvorlig

Scenario historikk

Dagens status:

2014-05-15

Tidligere plasseringer:

2014-02-06

Definisjon av konsekvensdimensjon

	Lite alvorlig	Alvorlig	Kritisk
HMS	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 - 3 m	3 - 10 m	10 m+

Tidligere årsaker og hendelse

Ras eller utglidning av masser som en følge av dårlige grunnforhold i områdene Sandnes, Bugøyfjord (Vagge), Munkefjord og deler av Neiden.

Kommentar til konsekvens

Hittil har denne type hendelser vært få med beskjedne konsekvenser. Har sammenheng med at hendelsene har vært i områder som har vært tynt befolket og med beskjedent omfang. Større utglidninger/ras er mindre sannsynlig, men kan få store konsekvenser i deler av kommunen i form av stengte veier eller materielle skader.

Dagens barrierer

ROS analyser: Ved arealplanlegging og der grunnundersøkelser er eget tema. Det er gjennomført rasforebyggende tiltak i områder med størst risiko/konsekvens (deler av Sandnes). Risikoområder er kartlagt gjennom geologiske kart.

Konsekvensutredninger

Kartlegging

Sårbarhetsvurdering

Bortsett fra Sandnes ligger øvrige rasutsatte områder der det er liten bebyggelse. En eventuell hendelse vil sannsynligvis få størst konsekvenser for fremkommeligheten. Det kan heller ikke utelukkes at ras i tilknytning til vassdrag /Neiden, Munkelva) kan få konsekvenser som følge av oppdemmet vann.

Sjøulykke

Hva om det oppstår en sjøulykke?

 Lite Sannsynlig - Alvorlig

Scenario historikk

Dagens status:

2014-03-12

Tidligere plasseringer:

2014-01-28

2014-02-06

2014-02-27

Definisjon av konsekvensdimensjon

	Lite alvorlig	Alvorlig	Kritisk
HMS	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 - 3 m	3 - 10 m	10 m+

Tidligere årsaker og hendelse

Bakgrunn: Organisering av beredskap til sjøs :

- Hovedredningssentralene har det overordnede operative ansvar ved søk- og redningsaksjoner. Den operative koordinering av aksjoner, skjer enten direkte fra en av de to hovedredningssentralene (HRS) som er lokalisert i Bodø og på Sola ved Stavanger, eller gjennom en av de 28 lokale redningssentraler. Redningstjenestens oppgave er å redde menneskeliv.
- De to hovedredningssentralene samt de lokale redningssentralene (politi) koordinerer alle redningsaksjoner enten de foregår på land eller sjø. Redningstjenesten er et samvirke som hurtig kan mobilisere redningsressurser, både private og offentlige, når behov oppstår.
- De lokale redningssentraler (LRS) er etablert ved landets 27 politidistrikter og sysselmannen på Svalbard. Også disse har en redningsledelse med representanter fra aktuelle offentlige etater, med politimesteren som formann.

Sentralene bemannes med politiets embets- og tjenestemenn og andre personer det kan være hensiktsmessig å ha med i den enkelte redningsaksjon (rådgivere utpekt av politimesteren).

- LRS vil holde aktuell hovedredningssentral (HRS) fortløpende oppdatert om hendelser i eget distrikt. Ved ulykker og nød må LRS vanligvis opprette et fremskutt ledelsesapparat ute på selve skadestedet.
- Skadestedslederen (SKL) utpekes av LRS og vil normalt komme fra politiet med assistanse fra f.eks. en fagleder sanitet (helsevesenet) og fagleder brann (brannvesenet). Det er etablert visse mønstre for hvorledes dette skal gjøres. Det er et fleksibelt opplegg og kan tilpasses den konkrete ulykke.
- Ved ulykker i landdistriktene vil normalt politiets representant i lokalsamfunnet, lensmannskontoret, bli tildelt rollen som SKL.

Samvirkeprinsippet

- En av bærebjelkene i Norsk redningstjeneste er samvirkeprinsippet. Alle offentlige etater med ressurser egnet for søk og redning plikter å delta i redningstjenesten. De ikke bare dekker utgifter som påløper til personell, materiell, planlegging og øvelser, men stiller også ulike rådgivningsfunksjoner og redningsrelevante data m.v. kostnadsfritt til disposisjon overfor hovedredningssentraler og de lokale redningssentraler.
- Frivillige organisasjoner er et sentralt element i redningstjenesten. De deltar som navnet sier på frivillig basis og får refundert faktiske utgifter. De frivillige vil være de primære mannskaper som skal benyttes ved søksaksjoner og førstehjelpsinnset i landaksjoner. De kan stille spesialtrente personell innen samband, søk/redning i bratt lende, grotter, strandsøk, søk med hund og småfly. Private ressurser kan også engasjeres og betales for.
- Det er også etablert noen få slagkraftige profesjonelle innsatsenheter med høy beredskap for å dekke spesielle behov (f.eks. luftforsvarets rednings-helikopterskvadron).

Integrert tjeneste

- Norsk redningstjeneste har et integrert koordineringsapparat. Det betyr at de samme redningssentraler tar seg av koordinering av landredning, sjøredning og flyredning. Det gir et rimelig system, høy utnyttelsesgrad, ingen kamp om ressurser og best mulig total oversikt og styring. Opplegget er unikt i internasjonal sammenheng.
- De eksisterende ressursbegrensninger i et tynt befolket land, økonomiske hensyn og et ønske om å holde koordineringsapparatet i størst mulig kontinuerlig virksomhet (stor utnyttelsesgrad) ligger bak dette opplegget. På denne måten slipper vi også at forskjellige koordineringssystemer kjemper om de samme ressurser. En del aksjoner vil dessuten omfatte alle typer redning

som er nevnt ovenfor, og et integrert samordningssystem sikrer en best mulig total oversikt og styring.

Redningsledelse

- En kollektiv redningsledelse ved hovedredningssentralene og de lokale redningssentraler bestående av representanter for flere offentlige etater, med vedkommende politimester som leder (formann), leder og koordinerer redningsaksjoner innen sine ansvarsområder.

Lover

- De ovennevnte prinsipper og den eksisterende redningsorganisasjon er fastsatt i kgl. res. av 4. juli 1980. Det er også viktige regler om rednings- og ambulansetjeneste i politiloven, sivilforsvarsloven, heimevernsloven, helselovgivningen, brannloven, sjøfartsloven, petroleumsloven, kystvaktloven og straffeloven.

Oppgaver tillagt HRS

- Sentralenes oppgave er operativ koordinering av redningsaksjoner - motta nødmeldinger, raskt vurdere situasjonen, iverksette tiltak og lede den påfølgende søk og redningsaksjon.

Ved større ulykker vil HRS mobilisere ekstra personellstyrker. Politimesteren med den kollektive ledelse vil bli innkalt sammen med ekstra redningsledere og rådgivere etter behov. Profesjonelle informasjonsmedarbeidere, som er utpekt på forhånd, vil også bli innkalt. Sentralene har således et meget fleksibelt personelloppsett som ved behov kan utvides etter forberedte planer. Det gir et kosteffektivt system.

- Hovedredningssentralene skal vedlikeholde og fornye planverk for egen virksomhet og føre tilsyn med planverk for de lokale redningssentraler. Hovedredningssentralene skal også avholde regionale øvelser for eget ansvarsområde og føre tilsyn med lokale redningssentralers øvelsesvirksomhet.

- Kystradiostasjoner

Det er i dag 9 døgnbemannede kystradiostasjoner ved Tjøme, Farsund, Rogaland, Bergen, Florø, Ørlandet, Bodø, Vardø og Svalbard. Stasjonene avlytter kontinuerlig nødkanalene 2182 kHz, VHF kanal 16. Vardø Radio lytter også på nødfrekvens 500 kHz telegrafi. Kystradioen formidler hver dag direkte assistanse ved materielle skader, formidler gratis legeråd ved sykdom og personskader, eller hendelser som kunne utvikle seg til større redningsaksjoner.

- Nødnumre til sjøs:

- o VHF - kanal 16, Kystradio/andre fartøyer i nærheten vil høre deg.
- o 112 nødnummer, lokal redningssentral (politi).
- o 113 nødnummer, AMK om du trenger medisinsk råd.
- o 110 nødnummer, brannvesen ved brann og dykkerassistanse.
- o 5151 7000 nødnummer direkte til Hovedredningssentralen Sør-Norge.
- o 7555 9000 nødnummer direkte til Hovedredningssentralen Nord-Norge

Risikovurdering:

- Året rundt, og særlig i den lyse årstiden forårsaker friluftsglade utlendinger en rekke rednings- og leteaksjoner i norske farvann. Ikke alle turister er like godt forberedt på sitt møte med naturkreftene i Norge. Godt utstyr, sunt folkevett og respekt for naturen er viktig for alle som ferdes i norske farvann. Det dreier seg om sunt sjøvett, men også om godt vertskap.

- Det er slett ikke bare på åpent hav at turister forårsaker sjøredningsaksjoner. Det blir stadig flere leteaksjoner også i norske fjorder. Været forandrer seg fort, og kommer tykk tåke overraskende, kan det bli vanskelig å orientere seg i fjordene.

- Godt vertskap

Om også utleiere av hytter og båter blir bedre verter, kan aksjoner unngås og liv spares. Det dreier seg kun om enkle, velmente råd. Derfor er det viktig at alle utleiere av hytter og småbåter langs kysten viser seg som gode verter og bidrar til at gjestene ikke utsetter seg selv for unødvendige farer.

- I hovedsak dreier det seg om å informere turistene om hvor utfordrende hav og vind kan være, og forsikre seg om at de tar nødvendige forholdsregler. Særlig viktig er at utleiebåter og utstyr holder forsvarlig sikkerhetsmessig standard.

- Når værmeldinger ikke er tilgjengelige på språk turistene forstår, bør utleiernes og vertenes forsikre seg om at turistene får de nødvendige varsler.

- Ansvarsområdet mellom HRS Nord-Norge og HRS Sør-Norge deles på 65 grader nord – langs grensen mellom Nord Trøndelag og Nordland Fylke.

- Melding om ulykker gis over nødnummer 112 som går til den nærmeste politimyndighet. Melding om savnede gis til politiet, eller til HRS.

ROS for Sør-Varanger kommune:

Beskrivelse av uønsket hendelse:

- Ulykke som inntreffer i kommunens sjøområde med påfølgende risiko for:

- o Liv og helse
- o Natur og miljø
- o Næringsaktivitet
- o Andre samfunnsaktiviteter

Årsak til hendelse:

- Skipskollisjon,
- Grunnstøting,
- Brann, eksplosjon eller akutt svikt i konstruksjon,
- Ytre påvirkning,
- Forlis
- Ukyndig sjømannskap

Forebyggende tiltak som allerede er iverksatt:

- Beredskapsplan for vern mot akutt forurensning - IUA Øst-Finnmark, dato 01.11.2011
- Losplikt i Bøkfjorden
- Havnevakt 24 / 7 / 365
- Nødetatene er etablert Kirkenes
- Sivilforsvaret er etablert i Kirkenes
- Kystverkets slepebåtberedskap
- Kommunes kriseledelse

Kommentar til konsekvens

Personskader, miljøskader og materiell og næring. Kan være store.

Dagens barrierer

Varslingslister

Ressursoversikt

Samarbeid med andre

ROS-analyser

Medieplan

Samband

Isbryter

Kriseteam

IUA**Beredskapsplan mot forurensing**

Sårbarhetsvurdering

Beskrivelse av sannsynlighet:

Kirkenes havn har ca. 1.100 skipsanløp årlig. Av dette utgjør hurtigruten ca. 330 anløp, cruiseskip 6 – 8 anløp pr. år, bulk- og kysttransportfartøy ca. 150 – 200 anløp pr. år. I tillegg kommer aktivitet fra lokale fiskere, akvakulturanlegg og fritidstrafikk. Økende turisme og fritidsbåtaktivitet antas å ha betydning for sannsynlighet/risiko for at uønsket hendelse skal inntreffe. Fartøy med lengde over 70 meter har losplikt/krav om farledsbevis.

Worst case ved sjøulykke er skipskollisjon med fare for masseskade på mennesker og akutt forurensning. Kommunens oppgaver antas å være:

- Støtte HRS/LRS' redningsarbeid med relevante ressurser
- Etablere pårørendesenter
- Støtte forurenser/ansvarlig enhet med tiltak for å bekjempe forurensning

Tiltaket sammenfaller med ROS-analyse for:

- Akutt forurensning
- Andre hendelser med masseskade

Svikt i administrasjon

Hva om det oppstår svikt i administrasjonen?

 Lite Sannsynlig - Lite alvorlig

Scenario historikk

Dagens status:

2014-07-14

Tidligere plasseringer:

2014-01-28

2014-03-04

Definisjon av konsekvensdimensjon

	Lite alvorlig	Alvorlig	Kritisk
HMS	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 - 3 m	3 - 10 m	10 m+

Tidligere årsaker og hendelse

Fravær i kriseledelsen

Kan skje ved streik og uforutsette hendelser.

Rådmann/medlemmer i kriseledelsen kan være på reise i inn- og utland grunnet møte eller ferie, sykdom osv.

Dagens status: Lite sannsynlig/Lite alvorlig/grønt

Kommentar til konsekvens

Konsekvensen kan være at nøkkelpersoner i kommunal administrasjon/kriseledelse ikke er tilgjengelig.

Kan få konsekvenser ved at kommunen ikke er i stand til løse viktige oppgaver.

Dagens barrierer

Varslingslister

Ressursoversikt

Tiltaksplaner

Opplæring

Samarbeid med andre: Politi og Sivilforsvar

Øvelser

Samband

Kriseteam

Beredskapsplan/kriseplan

Oversikt over utvidet kriseledelse (ressurspersoner som tiltrer kriseledelsen etter anmodning fra rådmannen)

Sårbarhetsvurdering

God back up og delegering gjør at "dette går fint om adm. svekkes".

Fokus på 2 situasjoner:

- Daglige administrative oppgaver
- Akutt hendelse med behov for å sette kriseledelsen.

Tiltak

Øvelse internt i kriseledelsen

Ansvarlig:

Estimert kostnad:

Frist:

Ajourføre ovennevnte oversikter

Ansvarlig:

Estimert kostnad:

Frist:

Finanskrise

Hva om det oppstår en finanskrise?

 Lite Sannsynlig - Alvorlig

Scenario historikk

Dagens status:

2014-05-05

Tidligere plasseringer:

2014-01-28

Definisjon av konsekvensdimensjon

	Lite alvorlig	Alvorlig	Kritisk
HMS	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 - 3 m	3 - 10 m	10 m+

Tidligere årsaker og hendelse

Noen land er rammet pr. nå. Myndighetene sier at også vi kan rammes, men at dette må vurderes som lite sannsynlig.

Det har ikke tidligere vært tilløp til finanskrise og som har medført svekket kommuneøkonomi eller likviditetsproblemer på på kort eller akutt. Den siste kjente finanskrisen fikk følger for kommuneøkonomien gjennom reduserte rammeoverføringer og krav om effektivisering.

Kommentar til konsekvens

Dersom en nasjonal finanskrise skulle oppstå vil dette også kunne ramme kommunens likviditet da vi er avheng av overføringer fra staten. En slik situasjon vil kunne ramme både kommunens innbyggere og ansatte. Kommunen har anledning til å ta kassakreditt som tilsvarer en månedslønn, men en krise utover

dette må håndteres av staten og vil gjelde hele Kommune-Norge. Kan ramme kommunens likviditet. For folk kan økonomien rammes hardt.

Dagens barrierer

ROS analyser

Revisjon

Medieplan

System for kassakreditt: Kommunestyrevedtak på opptak av kassakreditt på 50 mill. fremforhandlet i kommunens bankavtale.

Sårbarhetsvurdering

Rådmannen anser en nasjonal eller kommunal finanskriser som lite sannsynlig. En slik krise vil uansett være kortvarig og håndteres av staten. En akutt likviditetskrise løses ved bruk av kassakreditt.

Brann på Svanvik

Hva om det oppstår brann i Svanvik?

 Sannsynlig - Lite alvorlig

Scenario historikk

Dagens status:

2014-02-27

Tidligere plasseringer:

2014-02-06   2014-02-14

Definisjon av konsekvensdimensjon

	Lite alvorlig	Alvorlig	Kritisk
HMS	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 - 3 m	3 - 10 m	10 m+

Tidligere årsaker og hendelse

Større bygningsbrann på Svanvik. Utrykningstid fra hoved brannstasjon 40 min. Begrenset tilgjengelig slokkevann. Begrensing i dimensjon på ledningsnett samt vannmengde.

Folkehøgskolen og Pasvik skole har ikke sprinkleranlegg. Bioforsk delvis sprinklet. Alle disse byggene har brannalarm med direktevarsling til brannstasjon. Ny grensestasjon er åpnet sommeren 2014.

Kommentar til konsekvens

Kan medføre at brann får utvikles og bygget totalskades. Med godt brannvarslingsanlegg og gode rømningsrutiner vil helsetap unngås. Brann vil ha økonomisk konsekvens (for forsikringselskap). Plan for alternative

undervisningslokaler må kvalitetssikres.
Brann i omsorgsbolig kan ha helsetap som konsekvens.

Dagens barrierer

Varslingslister

Ressursoversikt

Tiltaksplaner

Opplæring

ROS-analyser

Øvelser

Vannvogn

Høydebasseng med 1 døgn kapasitet

Brannvesenet er dimensjonert ihht. ROS-analyse : Utplassert

egen slokkehenger på Bioforsk

Gode forebyggende tiltak: Gjennomføres årlige tilsyn

Forsikringer

Handlingsplan for evakuering

Sårbarhetsvurdering

Brann i omsorgsbolig på Svanvik kan medføre helsetap.
På grunn av periodisk uforutsigbar slokkevannstilgang kan brannvesenets innsats vanskeliggjøres.

Klimaendringer

Hva om klimaendringer gir store negative konsekvenser?

 Sannsynlig - Lite alvorlig

Scenario historikk

Dagens status:

2014-05-16

Tidligere plasseringer:

2014-02-06   2014-05-15

Definisjon av konsekvensdimensjon

	Lite alvorlig	Alvorlig	Kritisk
HMS	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 - 3 m	3 - 10 m	10 m+

Tidligere årsaker og hendelse

Som følge av klimaendringer forventes havnivået i vår kommune å stige med inntil 60 cm i løpet av de neste 100 år. (jfr. "Estimater av fremtidig havnivåstigning i norske kystkommuner" rev. 2009 Dsb.

Av samme årsak forventes mer ekstremvær.

Kommentar til konsekvens

Økt havnivå i form av høyt tidevann vil gi oversvømmelse i bygninger i lavtliggende områder. Det kan også medføre stengning av veien til Prestøya.

Økt havnivå og økt nedbør kan gi økt risiko for ras og jordskred samt forårsake driftsproblemer på avløpsnett.

Økt vindbelastning kan gi økt risiko for skade på personer og bygninger samt problemer for skipstrafikken.

(økt risiko for miljøutslipp)

Økt nedbør vinterstid kan gi økt rasfare og redusert fremkommelighet langs veinettet.

Dagens barrierer

ROS-analyser: I arealplanlegging der økt havnivå/flom er et eget tema. Det samme gjelder for ny byggeaktivitet i risikoområder.

Ved planlegging av nye arealer hensyntas klimaendringene.

Sårbarhetsvurdering

Vår beliggenhet langt øst og "i le av været" gjør at det er knyttet usikkerhet til i hvilken grad vår kommune vil bli berørt av økningen av ekstremvær (vind/nedbør)

Grensesituasjon

Hva om det oppstår en kritisk grensesituasjon?

 Lite Sannsynlig - Lite alvorlig

Scenario historikk

Dagens status:

2014-07-14

Tidligere plasseringer:

2014-02-06

2014-03-04

2014-05-16

Definisjon av konsekvensdimensjon

	Lite alvorlig	Alvorlig	Kritisk
HMS	Ingen helsetap	Noe helsetap	Stort helsetap/død
Økonomi	0 - 3 m	3 - 10 m	10 m+

Tidligere årsaker og hendelse

Hva om det skjer en kritisk grensesituasjon mellom nabolandene eller andre hendelser i landene som påvirker grenseforholdene?

Dersom en kritisk grensesituasjon oppstår mellom naboland vil det være et statlig ansvar å organisere arbeidet.

Kommunen kan bidra som hjelpeinstans på ulike områder og nivå.

Eks:

Massetilstrømning av personer fra Finland eller Russland.

Grenser lukkes og norske borgere blir i Finland eller Russland.

Grenser lukkes og finske eller russiske borgere blir i Norge.

Kommentar til konsekvens

Massetilstrømning av personer til Sør-Varanger kan skje dersom noen må flykte fra sitt hjemland på grunn av nød, atomulykke, krig osv.

En slik situasjon må håndteres raskt.

Stor sannsynlighet for at kommunens kriseledelse må få utvidede fullmakter for å håndtere hendelsen.

Lukkes grenser mellom naboland må det raskt iverksettes tiltak på statlig nivå.

Dagens barrierer

Varslingslister

Tiltaksplaner

Samarbeid med andre: Samarbeidsavtaler med nabolandene.

ROS-analyser

Handlingsplan for evakuering

Kriseteam

Beredskapsplan/kriseplan

Kriseledelsens overordnede informasjonsopplegg/informasjonsplan jfr.

kommunal plan for kriseledelse datert november 2012

Sårbarhetsvurdering

Hva om tilstrømning skjer utenom grensepasseringsområder og sjøveier? ROS analyse på hendelsesnivå.

Opplæring og øvelse.

Dagens øvrige barrierer.

Rullere delplaner

Erkjennelse av at kommunen er et transittområde ved massetilstrømning

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Fremstad, Inger B. Enhetsleder: Øvergaard, Nina Bordi, tlf. 78977541	Dato: 13.11.2014
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører:	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Utvalg for levekår	027/2014	17.11.2014
Eldrerådet	010/2014	25.11.2014
Rådet for likestilling av funksjonshemmede	014/2014	25.11.2014
Administrasjonsutvalget	008/2014	27.11.2014
Arbeidsmiljøutvalget	013/2014	28.11.2014
Utvalg for miljø og næring	022/2014	04.12.2014
Utvalg for plan og samferdsel	109/2014	04.12.2014
Formannskapet	064/2014	26.11.2014
Kommunestyret	098/2014	10.12.2014
Havnestyret	018/2014	09.12.2014

BUDSJETT 2015 - ØKONOMIPLAN 2015-2018

Vedlagte dokumenter:

Budsjettedokumentet 2015

FORSLAG TIL BUDSJETT FOR 2015 FOR ELDRERÅDET I SØR-VARANGER

TAPTE INNTEKTER VED FRI TRENINGSLEIE FOR BARN OG UNGE UNDER 19 ÅR

INNSPILL TIL BUDSJETT 2015 - PÅRØRENDE TIL SYKEHJEMSBEBOERE OG SØR-

VARANGER DEMENSFORENING

SPØRSMÅL IFBM RÅDMANNENS BUDSJETTDOKUMENT 2015

FMSK 261114: HØYRES FORSLAG TIL BUDSJETT

FMSK 261114: SPS FORSLAG TIL BUDSJETT

ELDR 251114- FORSLAG TIL BUDSJETT

Dokumenter i saken:

- 2014022394 SPØRSMÅL IFBM RÅDMANNENS BUDSJETTDOKUMENT 2015
- 2014021106 FORSLAG TIL BUDSJETT FOR 2015 FOR ELDRERÅDET I SØR-
VARANGER
- 2014016638 MELDING OM VEDTAK FRA FORMANNSKAPET 13.08.14: BUDSJETT
2015 - TIDSPLAN

Kort sammendrag:

Kommunestyret skal, i henhold til kommunelovens bestemmelser om årsbudsjett, innen utgangen av året vedta budsjett for det påfølgende kalenderår. En gang i året skal det vedtas en rullerende økonomiplan. Økonomiplanen skal minst omhandle de fire neste budsjettårene. Årsbudsjettet og økonomiplanen skal, jfr. KL §§ 44 og 45, omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over kommunens sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden.

Kommunens budsjett og økonomiplan bygger på samme mal som årsberetningen for 2013 og presenteres med 10 ulike fagområder. Hvert fagområde presenteres med egne hovedoversikter som viser den økonomiske rammen for området. I tillegg fremkommer netto økonomisk ramme for hver enhet/avdeling innenfor de ulike områdene. Både årsbudsjettet og økonomiplanen består av en drifts- og en investeringsdel.

I det fremlagte budsjettet, foreslås det at investeringsbudsjettet holdes lavt, og at de investeringer som skal gjøres fremover må bidra til å redusere driftsutgifter i årene fremover og styrke prioriterte infrastrukturtiltak som gir utvikling innenfor etableringer. Kommunen kan ta opp lån til finansiering av investeringer i bygg, anlegg og varige driftsmidler.

I budsjettet for 2015 er det lagt til grunn en inntekt på 45 mill kroner i eiendomsskatt. Dette er en økning på 13,8 mill kroner fra 2014. Økningen kommer som følge av utvidelse av eiendomsskatteområdet. Iht kommunestyrets vedtak er det avsatt 10 mill kroner som en tilbakeføring til disposisjonsfondet. I forslag til budsjettvedtak har ikke rådmannen tallfestet skattesats og bunnfradrag for selvstendige boliger. Dette vil bli fremmet i egen sak til kommunestyret.

Rådmannen varslet tidlig i høst i et omstillingsbehov i størrelsesorden 20 millioner kroner. Det varslede omstillingsbehovet var beregnet med bakgrunn i dagens aktivitet og kom som følge av lønnsvekst som ikke kompenseres fullt ut gjennom de frie inntektene, samt reduksjon i skatt og rammetilskudd. I tillegg har kommunen utfordringer innenfor omsorgstjenestene hvor en ikke klarer å bremse kostnadsveksten. Dette er særlig knyttet til ressurskrevende brukere. Innenfor de øvrige tjenestene, oppvekst, teknisk og administrasjon er det forholdvis beskjedne økninger utover lønns- og prisvekst.

I det fremlagte budsjettet er det innarbeidet en omorganisering av omsorgstjenestene, spesielt knyttet til hjemmetjenester til ressurskrevende brukere og korttid- og rehabiliterings tjenester. Omorganiseringen gir en forbedret kvaliteten og gir en bedre utnyttelse av ressursene. Omorganiseringen er forankret i analysen av omsorgstjenestene som ble utarbeidet i 2013. Dette, sammen med en streng gjennomgang av alle enhetenes økonomi, har vært med på å redusere omstillingsbehovet for 2015.

I fremlagte forslag til budsjett fremmer rådmannen 10 omstillingstiltak som til sammen gir en besparelse på om lag 8,5 mill. kroner i 2015 og helårsvirkningen i 2016 er 12 mill.kr. Rådmannen har hatt fokus på tiltak som medfører en varig reduksjon i enhetskostnadene. Det er særlig små enheter som drar enhetskostnadene opp samtidig som rådmannen ser utfordringene med skjevfordeling av ressurser mellom små og store enheter.

Økonomiplan er utarbeidet på et overordnet nivå med videreføring av dagens drift redusert for tiltak innenfor omsorgstjenestene samt omstillingstiltak. Det er ikke tatt høyde for lønns- og prisvekst eller økning frie inntekter. Det er knyttet store utfordringer til fremtidig økonomiplan blant annet skal kommunenes inntektssystem revideres og kommunereformens innvirkning på kommune. Samtidig er barnevernet og Bufetat under endring og hvordan dette vil påvirke kommunene er fortsatt usikkert.

Faktiske opplysninger:

Til forskjell fra budsjettforslag for 2013 og 2014, legges det frem et budsjettforslag for 2015 som er i balanse.

Rådmannens budsjettforslag bygger på følgende forutsetninger:

- Rentekostnader er budsjettert med dagens rentenivå.
- Det sentrale lønnsoppgjøret for 2014 er lagt inn i enhetenes budsjetter.
- Det er avsatt midler til fremtidig lønnsvekst.
- Pensjon er budsjettert etter prognoser fra pensjonsleverandørene KLP og SPK.
- Frie inntekter er budsjettert etter prognose utarbeidet av KS samt egne skatteberegninger og anses som realistisk.
- Det er budsjettert med en inntekt på 45 mill kroner i eiendomsskatt. Av dette er det budsjettert med en avsetning til fond på 10 mill kroner.
- Konesjonskraften ble solgt 16. oktober 2014 og det er budsjettert med riktig inntekt i forhold til salgssum.
- Det er budsjettert med 15,6 mill kroner i utbytte fra Varanger kraft noe som er på samme nivå som for 2014.
- Rådmannen har utarbeidet en investeringsplan for 2015 basert på vedtatt økonomiplan samt forslag for å redusere driftskostnadene i fremtiden.
- For 2015 vil rådmannens investeringsplan medføre et låneopptak på 37,204 mill. kroner inkl. lån til videre utlån fra Husbanken på 10 mill. kroner.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

Sør-Varanger kommunestyre vedtar følgende:

Budsjett og økonomiplan 2015–2018 vedtas med de mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som fremgår av budsjettdokumentet.

Driftsbudsjettet vedtas i balanse. Omstillings- og effektiviseringstiltak for 8,5 mill. kroner er innarbeidet i budsjettet.

Det er budsjettert med kr. 10 800 000,- i lønnsreserve for å dekke overheng fra 2014 og lønnsoppgjør 2015. Rådmannen gis fullmakt til å fordele lønnsreserven på enhetene.

Frie inntekter, skatt og rammeskudd er realistisk budsjettert.

Det er budsjettert med avsetning til fond på kr.10 000 000,-.

Barentshallene KF avvikles som foretak etter foretaksmodellen og opprettes som en egen enhet i kommunen.

Investeringsbudsjettet vedtas som foreslått i budsjettdokumentet.

Budsjettet er bindende og kan bare endres av kommunestyret selv, eller i samsvar med reglement for delegering av økonomiske og administrative fullmakter vedtatt av kommunestyret.

Låneopptak:

- Kommunestyret godkjenner en låneramme for 2015 på inntil kr. 37 204 000.
- Rådmannen gis fullmakt til å ta opp inntil 10 mill. kroner i lån i Husbanken til innvilgelse av Startlån.
- Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån innenfor en kredittramme på 50 mill. kroner.
- Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for de nevnte lånerammer i henhold til kommunens finansreglement.

Utlignet skatt:

- Inntektsskatt og formuesskatt til kommunen utliknes etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter. Det kommunale skatteøret for år 2015 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser.

Eiendomsskatt:

- Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen, esktl § 2 for 2015.
- Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen jfr esktl § 3 første ledd bokstav a.
- Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2015 er 7 promille, jfr esktl § 11 første ledd.
- Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige boliger for skatteåret 2015 er XX promille jf esktl § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.
- Kommunestyret vedtar at alle selvstendige boliger skal ha et bunnfradrag på kr. XXX som trekkes fra i takstgrunnlaget jfr esktl § 11 andre ledd.
- Kommunestyret skal vedta takstvedtekter innen utgangen av februar 2015 som skal gjelde fra og med 01.01.2015.
- Utskrivning av eiendomsskatt for skatteåret 2015 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført i 2014 og ferdigstilt innen februar 2015.
- Eiendomsskatten skrives ut i 4 terminer jfr. Esktl. § 25 1. ledd. Forfall 25.02., 25.05., 25.08. og 25.11.

Gebyrer, avgifter og brukerbetaling:

- Alle gebyrer, avgifter og brukerbetaling fastsettes ut i fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Endringer i gebyr og brukerbetaling som følge av prisvekst reguleres i hovedsak i henhold til kommunal deflator med virkningsdato 1 januar 2015. Husleiesatsene øker tilsvarende endringen i konsumprisindeksen, 2,5 %, gjeldende fra 01.01.2015.
- Betaling for barnehageplass vedtas til en hver tid gjeldende maksimalsats, vedtatt av stortinget. SFO betalingsats vedtas til kr. 2100,- pr måned og 30 % søskenmoderasjon.
- Øvrige betalingsats og gebyrer reguleres i gebyrregulativet.

Ordfører godtgjørelse:

- Ordføreres godtgjørelse fastsettes til kr. 797 745,- for 2014 i 100 % stilling.
- Varaordførers godtgjørelse fastsettes til kr. 398 872,- for 2014 i 50 % stilling.

Bosetting av flyktninger:

- Kommunestyret vedtar å bosette 30 flyktninger hvert år i perioden 2015-2016. Sør-Varanger kommune vedtar å gjøre nye vurderinger i antall bosatte flyktninger fra 2017.

Behandling 17.11.2014 Utvalg for levekår

Saksordfører: Stine Ihler.

Økonomisjef Nina B. Øvergaard orienterte i forkant av saksbehandlingen.

Det ble votert punktvis over forslag fra Knut Mortensen, slik:

1. Enstemmig vedtatt.
2. Vedtatt med 3 mot 2 stemmer (Monica Stiansen, FrP, Sandra Asmyhr, H).
3. Vedtatt mot 1 stemme (Monica H. Stiansen, FrP).
4. Enstemmig vedtatt.
5. Enstemmig vedtatt.

Deretter ble det votert over rådmannens innstilling, med vedtatte endringsforslag. Dette ble enstemmig vedtatt.

UFLE sitt vedtak i sak 027/2014:

Utvalg for levekår avgir følgende innstilling til kommunestyret:

Sør-Varanger kommunestyre vedtar følgende:

Budsjett og økonomiplan 2015–2018 vedtas med de mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som fremgår av budsjettdokumentet.

Driftsbudsjettet vedtas i balanse. Omstillings- og effektiviseringstiltak for 8,5 mill. kroner er innarbeidet i budsjettet.

Det er budsjettert med kr. 10 800 000,- i lønnsreserve for å dekke overheng fra 2014 og lønnsoppgjør 2015. Rådmannen gis fullmakt til å fordele lønnsreserven på enhetene.

Frie inntekter, skatt og rammeskudd er realistisk budsjettert.

Det er budsjettert med avsetning til fond på kr. 10 000 000,-.

Barentshallene KF avvikles som foretak etter foretaksmodellen og opprettes som en egen enhet i kommunen.

Investeringsbudsjettet vedtas som foreslått i budsjettdokumentet.

Budsjettet er bindende og kan bare endres av kommunestyret selv, eller i samsvar med reglement for delegering av økonomiske og administrative fullmakter vedtatt av kommunestyret.

Låneoptak:

- Kommunestyret godkjenner en låneramme for 2015 på inntil kr. 37 204 000.
- Rådmannen gis fullmakt til å ta opp inntil 10 mill. kroner i lån i Husbanken til innvilgelse av Startlån.
- Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån innenfor en kredittramme på 50 mill. kroner.
- Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for de nevnte lånerammer i henhold til kommunens finansreglement.

Utlignet skatt:

- Inntektsskatt og formuesskatt til kommunen utliknes etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter. Det kommunale skatteøret for år 2015 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser.

Eiendomsskatt:

- Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen, esktl § 2 for 2015.
- Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen jfr esktl § 3 første ledd bokstav a.
- Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2015 er 7 promille, jfr esktl § 11 første ledd.
- Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige boliger for skatteåret 2015 er XX promille jf esktl § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.
- Kommunestyret vedtar at alle selvstendige boliger skal ha et bunnfradrag på kr. XXX som trekkes fra i takstgrunnlaget jfr esktl § 11 andre ledd.
- Kommunestyret skal vedta takstvedtekter innen utgangen av februar 2015 som skal gjelde fra og med 01.01.2015.
- Utskrivning av eiendomsskatt for skatteåret 2015 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført i 2014 og ferdigstilt innen februar 2015.
- Eiendomsskatten skrives ut i 4 terminer jfr. Esktl. § 25 1. ledd. Forfall 25.02., 25.05., 25.08. og 25.11.

Gebyrer, avgifter og brukerbetaling:

- Alle gebyrer, avgifter og brukerbetaling fastsettes ut i fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Endringer i gebyr og brukerbetaling som følge av prisvekst reguleres i hovedsak i henhold til kommunal deflator med virkningsdato 1 januar 2015. Husleiesatsene øker tilsvarende endringen i konsumprisindeksen, 2,5 %, gjeldende fra 01.01.2015.
- Betaling for barnehageplass vedtas til en hver tid gjeldende maksimalsats, vedtatt

av stortinget. SFO betalingsatts vedtas til kr. 2100,- pr måned og 30 % søskenmoderasjon.

- Øvrige betalingsatts og gebyrer reguleres i gebyrregulativet.

Ordfører godtgjørelse:

- Ordføreres godtgjørelse fastsettes til kr. 797 745,- for 2014 i 100 % stilling.
- Varaordførers godtgjørelse fastsettes til kr. 398 872,- for 2014 i 50 % stilling.

Bosetting av flyktninger:

- Kommunestyret vedtar å bosette 30 flyktninger hvert år i perioden 2015-2016. Sør-Varanger kommune vedtar å gjøre nye vurderinger i antall bosatte flyktninger fra 2017.

Rådmannens innstilling med følgende endringer i innsparingstiltak:

1. Nedleggelse av Bugøynes omsorgssenter gjennomføres ikke.
2. Endring av skolestruktur gjennomføres ikke.
3. Avvikling av frisklivssentralen gjennomføres ikke.
4. Inndekning av kostnader ved å ikke gjennomføre disse tiltak innarbeides det med til saken skal behandles i kommunestyret.
5. Det tas forbehold om partimesig behandling.

Behandling 26.11.2014 Formannskapet

Saksordfører: Lena Norum Bergeng.

Voteringsrekkefølge:

- Forslag fra Sp fikk 2 stemmer (Sp).
- Forslag fra H fikk 3 stemmer (H, uavhengig representant Agnar Jensen)
- Rådmannens innstilling fikk 4 stemmer (Ap).

Tilslutt ble det votert over det forslaget som fikk flest stemmer. Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

FMSK sitt vedtak i sak 064/2014:

Formannskapet avgir følgende innstilling til kommunestyret: Sør-Varanger kommunestyre vedtar følgende:

Budsjett og økonomiplan 2015–2018 vedtas med de mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som fremgår av budsjettdokumentet.

Driftsbudsjettet vedtas i balanse. Omstillings- og effektiviseringstiltak for 8,5 mill. kroner er innarbeidet i budsjettet.

Det er budsjettert med kr. 10 800 000,- i lønnsreserve for å dekke overheng fra 2014 og lønnsoppgjør 2015. Rådmannen gis fullmakt til å fordele lønnsreserven på enhetene.

Frie inntekter, skatt og rammeskudd er realistisk budsjettert.

Det er budsjettert med avsetning til fond på kr.10 000 000,-.

Barentshallene KF avvikles som foretak etter foretaksmodellen og opprettes som en egen enhet i kommunen.

Investeringsbudsjettet vedtas som foreslått i budsjettdokumentet.

Budsjettet er bindende og kan bare endres av kommunestyret selv, eller i samsvar med reglement for delegering av økonomiske og administrative fullmakter vedtatt av kommunestyret.

Låneoptak:

- Kommunestyret godkjenner en låneramme for 2015 på inntil kr. 37 204 000.
- Rådmannen gis fullmakt til å ta opp inntil 10 mill. kroner i lån i Husbanken til innvilgelse av Startlån.
- Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån innenfor en kredittramme på 50 mill. kroner.
- Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for de nevnte lånerammer i henhold til kommunens finansreglement.

Utlignet skatt:

- Inntektsskatt og formuesskatt til kommunen utliknes etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter. Det kommunale skatteøret for år 2015 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser.

Eiendomsskatt:

- Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen, esktl § 2 for 2015.
- Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen jfr esktl § 3 første ledd bokstav a.
- Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2015 er 7 promille, jfr esktl § 11 første ledd.
- Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige boliger for skatteåret 2015 er XX promille jf esktl § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.
- Kommunestyret vedtar at alle selvstendige boliger skal ha et bunnfradrag på kr. XXX som trekkes fra i takstgrunnlaget jfr esktl § 11 andre ledd.
- Kommunestyret skal vedta takstvedtekter innen utgangen av februar 2015 som skal

gjelde fra og med 01.01.2015.

- Utskrivning av eiendomsskatt for skatteåret 2015 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført i 2014 og ferdigstilt innen februar 2015.
- Eiendomsskatten skrives ut i 4 terminer jfr. Esktl. § 25 1. ledd. Forfall 25.02., 25.05., 25.08. og 25.11.

Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger:

- Alle gebyrer, avgifter og brukerbetalinger fastsettes ut i fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Endringer i gebyr og brukerbetalinger som følge av prisvekst reguleres i hovedsak i henhold til kommunal deflator med virkningsdato 1 januar 2015. Husleiesatsene øker tilsvarende endringen i konsumprisindeksen, 2,5 %, gjeldende fra 01.01.2015.
- Betaling for barnehageplass vedtas til en hver tid gjeldende maksimalsats, vedtatt av stortinget. SFO betalingssats vedtas til kr. 2100,- pr måned og 30 % søskenmoderasjon.
- Øvrige betalingssatser og gebyrer reguleres i gebyrregulativet.

Ordfører godtgjørelse:

- Ordføreres godtgjørelse fastsettes til kr. 797 745,- for 2014 i 100 % stilling.
- Varaordførers godtgjørelse fastsettes til kr. 398 872,- for 2014 i 50 % stilling.

Bosetting av flyktninger:

- Kommunestyret vedtar å bosette 30 flyktninger hvert år i perioden 2015-2016. Sør-Varanger kommune vedtar å gjøre nye vurderinger i antall bosatte flyktninger fra 2017.

Behandling 27.11.2014 Administrasjonsutvalget

Saksordfører: Aksel Emanuelsen.

Innstillingen enstemmig vedtatt.

ADMU sitt vedtak i sak 008/2014:

Administrasjonsutvalget avgir følgende innstilling til kommunestyret:

Sør-Varanger kommunestyre vedtar følgende:

Budsjett og økonomiplan 2015–2018 vedtas med de mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som fremgår av budsjettokumentet.

Driftsbudsjettet vedtas i balanse. Omstillings- og effektiviseringstiltak for 8,5 mill. kroner er innarbeidet i budsjettet.

Det er budsjettert med kr. 10 800 000,- i lønnsreserve for å dekke overheng fra 2014 og

lønnsoppgjør 2015. Rådmannen gis fullmakt til å fordele lønnsreserven på enhetene.

Frie inntekter, skatt og rammeskudd er realistisk budsjettert.

Det er budsjettert med avsetning til fond på kr.10 000 000,-.

Barentshallene KF avvikles som foretak etter foretaksmodellen og opprettes som en egen enhet i kommunen.

Investeringsbudsjettet vedtas som foreslått i budsjettdokumentet.

Budsjettet er bindende og kan bare endres av kommunestyret selv, eller i samsvar med reglement for delegering av økonomiske og administrative fullmakter vedtatt av kommunestyret.

Låneoptak:

- Kommunestyret godkjenner en låneramme for 2015 på inntil kr. 37 204 000.
- Rådmannen gis fullmakt til å ta opp inntil 10 mill. kroner i lån i Husbanken til innvilgelse av Startlån.
- Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån innenfor en kredittramme på 50 mill. kroner.
- Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for de nevnte lånerammer i henhold til kommunens finansreglement.

Utlignet skatt:

- Inntektsskatt og formuesskatt til kommunen utliknes etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter. Det kommunale skatteøret for år 2015 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser.

Eiendomsskatt:

- Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen, esktl § 2 for 2015.
- Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen jfr esktl § 3 første ledd bokstav a.
- Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2015 er 7 promille, jfr esktl § 11 første ledd.
- Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige boliger for skatteåret 2015 er XX promille jf esktl § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.
- Kommunestyret vedtar at alle selvstendige boliger skal ha et bunnfradrag på kr. XXX som trekkes fra i takstgrunnlaget jfr esktl § 11 andre ledd.
- Kommunestyret skal vedta takstvedtekter innen utgangen av februar 2015 som skal gjelde fra og med 01.01.2015.
- Utskrivning av eiendomsskatt for skatteåret 2015 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført i 2014 og ferdigstilt innen februar 2015.
- Eiendomsskatten skrives ut i 4 terminer jfr. Esktl. § 25 1. ledd. Forfall 25.02., 25.05., 25.08. og 25.11.

Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger:

- Alle gebyrer, avgifter og brukerbetalinger fastsettes ut i fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Endringer i gebyr og brukerbetalinger som følge av prisvekst reguleres i hovedsak i henhold til kommunal deflator med virkningsdato 1 januar 2015. Husleiesatsene øker tilsvarende endringen i konsumprisindeksen, 2,5 %, gjeldende fra 01.01.2015.
- Betaling for barnehageplass vedtas til en hver tid gjeldende maksimalsats, vedtatt av stortinget. SFO betalingsats vedtas til kr. 2100,- pr måned og 30 % søskenmoderasjon.
- Øvrige betalingssetter og gebyrer reguleres i gebyrregulativet.

Ordfører godtgjørelse:

- Ordføreres godtgjørelse fastsettes til kr. 797 745,- for 2014 i 100 % stilling.
- Varaordførers godtgjørelse fastsettes til kr. 398 872,- for 2014 i 50 % stilling.

Bosetting av flyktninger:

- Kommunestyret vedtar å bosette 30 flyktninger hvert år i perioden 2015-2016. Sør-Varanger kommune vedtar å gjøre nye vurderinger i antall bosatte flyktninger fra 2017.

Bente Larssen
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

SØR-VARANGER KOMMUNE

Budsjett og økonomiplan 2015-2018

Rådmannens budsjettforslag for formannskapet og
kommunestyrets budsjettbehandling

7 november 2014

Innholdsfortegnelse

Rådmannens forord.....	6
1. Forslag til vedtak	8
1.1 Budsjett og økonomiplan 2015–2018	8
1.2 Låneopptak	8
1.3 Utlignet skatt	8
1.4 Eiendomsskatt.....	8
1.5 Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger	9
1.6 Ordfører godtgjørelse	9
1.7 Bosetting av flyktninger	9
2. Innledning.....	10
2.1 Kommunelovens bestemmelser om budsjett og økonomiplan	10
2.2 Organisering av budsjettarbeidet.....	11
2.3 Statsbudsjettet 2015 – hovedtrekk for kommunene	12
2.4 Frie inntekter – statsbudsjett 2015.....	15
3. Budsjett og økonomiplan – de økonomiske forutsetninger.....	16
3.1 Budsjett og omstilling 2015-2018.....	16
3.1.1 Hovedoversikt driftsbudsjett 2015-2018.....	18
3.1.2 Budsjettskjema 1A – drift.....	19
3.1.3 Budsjettskjema 1B – drift.....	19
3.2 Økonomiske rammebetingelser (inntekter)	21
3.2.1 Frie inntekter – skatt og rammetilskudd.....	21
3.2.2 Eiendomsskatt.....	22
3.2.3 Renteinntekter og utbytte	22
3.2.4 Konesjonskraftsinntekter	23
3.2.5 Øvrige inntekter.....	24
3.3 Lånegjeld – renter og avdrag.....	24
3.3.1 Rente og avdragsbelastning i planperioden.....	24
3.3.2 Lånegjeldsutviklingen	26
3.4 Lønns- og pensjonsutgiftene	27
3.4.1 Lønnsutgiftene	27
3.4.2 Pensjonsutgiftene.....	27
3.5 Overføringer til særbedrifter, egne foretak og medlemskap.....	29
3.5.1 Finnmark kommunerevisjon IKS og Kontrollutvalgan IKS.....	29

3.5.2	Varanger museum IKS og Tana og Varanger museumssiida	29
3.5.3	NORA – krise og incestsenter IKS.....	29
3.5.4	Sør-Varanger menighet.....	30
3.5.5	Interkommunal arkiv	30
3.5.6	Aurora kino IKS	30
3.5.7	Brenselsutsalget og Grenseprodukter	30
3.5.8	Kommunenes sentralforbund	30
3.5.9	Tilskudd til private barnehager	31
3.5.10	Bedriftshelsetjeneste	31
5.6.11	Finnut innkjøpssirkel.....	31
4.	Omstillings- og effektiviseringstiltak	32
	Tiltak 1 Reduksjon av driftstilskudd til Sør-Varanger menighet.....	32
	Tiltak 2 Reduksjon av driftstilskudd til Varanger museum IKS og Tana og Varanger museum sida	34
	Tiltak 3 Reduksjon av driftstilskudd til Norasenteret IKS	36
	Tiltak 4 Avvikling av Barentshallene KF som eget foretak	37
	Tiltak 5 Nedleggelse av Skogfoss barnehage	39
	Tiltak 6 Endring av skolestruktur – nedleggelse av Skogfoss, Jarfjord og Neiden skole. ...	40
	Tiltak 7 Avvikle Frisklivssentralen.....	43
	Tiltak 8 Nedleggelse av Bugøynes omsorgssenter	44
	Tiltak 9 Vedtektsendring for søskenmoderasjon ved SFO.....	45
	Tiltak 10 Endrede vedtekter for betaling i kulturskolen	46
5.	Budsjettoversikt på tjenestenivå 2015-2018	47
5.1	Administrative tjenester	47
5.1.1	Politisk ledelse	48
5.1.2	Administrasjonsavdelingen.....	48
5.1.3	Servicekontoret	48
5.1.4	Økonomiavdelingen.....	49
5.1.5	Personalavdelingen.....	49
5.1.6	Plan og utviklingsavdelingen	49
5.1.7	IT-avdelingen.....	50
5.2	Skolene i Sør-Varanger	50
5.2.1	Grunnskoleopplæring	50
5.2.2	PP-tjenesten	54
5.2.3	Skoleskyss	54
5.2.4	Skolefritidstilbud	55

5.2.5	Kirkenes kompetansesenter	57
5.3	Kulturtilbud	58
5.3.1	Kulturskolen	59
5.3.2	Kultur og fritid	59
5.4	Barnehager	60
5.5	Barneverntjenesten	65
5.6	Kommunehelsetjenesten	66
5.6.1	Frivillig Sentralen	68
5.6.2	Felles administrasjon helsesenteret	68
5.6.3	Helsestasjon	68
5.6.4	Fysioterapitjenesten	69
5.6.5	Ergoterapitjenesten	69
5.6.6	Psykisk helsetjeneste	69
5.6.7	Diagnose/behandling	70
5.7	Sosialtjenestene	71
5.7.1	Flyktingtjenesten	72
5.7.2	NAV økonomisk sosialhjelp	73
5.7.3	Sosialtjenesten	73
5.8	Omsorgstjenestene	74
5.8.1	Ressurskrevende brukere	75
5.8.2	Omsorgstrappen	77
5.9	Teknisk drift	78
5.9.1	FDV – kommunale bygninger	79
5.9.2	Renhold – kommunale bygninger	79
5.9.3	Kommunale veier	79
5.9.4	Vann, avløp, renovasjon	80
5.9.5	Brann- og feiervesen	80
5.10	Havn	80
6.	Investeringsplan 2015-2018	82
6.1.	Økonomiske oversikter investering	82
6.1.1.	Driftsbudsjett investering	82
6.1.2.	Budsjettskjema 2A – investering	83
6.1.3.	Budsjettskjema 2B – investering	84
6.2.	Omtale investeringsprosjekter 2015-2018	86
6.2.1	Egenkapitalinskudd KLP	86
6.2.2	Startlån og utlån, renter og avdrag	86

6.2.3 Kirkebygg – vedlikehold og oppgradering	86
6.2.4 IT-investeringer	86
6.2.5 Utstyrsoppgradering – felles maskinpark	87
6.2.6 Kommunale bygg og uteareal	87
6.2.7 Idrettsbygg - oppgradering	87
6.2.8 Ombygging av Kirkenes Legesenter	88
6.2.9 Nye Kirkenes sykehus – infrastruktur	88
6.2.10 Skytterhusfjellet – utvidelse av boligfelt B2F, del 2	88
6.2.11 Utbygging infrastruktur/havn Slambanken	88
6.2.12 Prosjekt Bo- og avlastningssenter	89
6.2.13 Kjøkken – samfinansiering med Kirkenes sykehus	89

Rådmannens forord

Med dette legges budsjett 2015 samt økonomiplan for perioden 2016 – 2018 frem for politisk behandling.

Til forskjell fra budsjettforslag for 2013 og 2014, så legges det frem et budsjettforslag for 2015 som er i balanse.

Kommunestyret vedtok ny samfunnsdel for kommuneplanen i sitt møte 29. oktober 2014. Rådmannen har lagt til grunn de føringer som samfunnsdelen gir som grunnlag for budsjett-dokumentet for 2015 og for økonomiplanperioden. Med ny vedtatt samfunnsdel for kommuneplanen, er retningen på utviklingen gitt; tjenestene som Sør-Varanger kommune skal gi skal være robuste og bærekraftig for å gi likeverdige og forsvarlige tjenester til innbyggerne.

Rådmannen varslet tidlig i høst i et omstillingsbehov i størrelsesorden 20 millioner kroner.

Omstillingsbehovet kommer som følge av lønnsvekst 2015, som ikke kompenseres fullt ut gjennom de frie inntektene, skatt og rammetilskudd. I tillegg har kommunen utfordringer innenfor omsorgstjenestene hvor en ikke klarer å bremse kostnadsveksten. Dette er særlig knyttet til ressurskrevende brukere. Innenfor de øvrige tjenestene, oppvekst, teknisk og administrasjon er det forholdvis beskjedne økninger utover lønns- og prisvekst.

Det er på renter og avdrag at Sør-Varanger kommune skiller seg ut fra andre sammenlignbare kommuner. Dette som følge av den store lånegjelden som Sør-Varanger kommune har. Som det fremkommer av det fremlagte budsjettet, foreslås det at investeringsbudsjettet holdes lavt, og at de investeringer som skal gjøres fremover må bidra til utvikling på to områder:

1. å redusere driftsutgifter i årene fremover og
2. styrke prioriterte infrastrukturtiltak som gir utvikling innenfor etableringer.

Her vil rådmannen spesielt peke på at det er nødvendig med å investere i nybygg til avlastningstiltak for barn og unge. I økonomiplanperioden er det et økende behov, og mer funksjonelle bygg er nødvendige for å begrense den kostnadsveksten som kommer innenfor området. Samtidig må Sør-Varanger kommune legge til rette for at industriarealer etableres og utvikles.

I de tiltak som er innarbeidet har rådmannen valgt å se på tiltak som medfører en reduksjon i enhetskostnadene. Det er særlig små enheter som drar enhetskostnadene opp samtidig som rådmannen ser utfordringene med skjevfordeling av ressurser mellom små og store enheter, som det fremkommer av to rapporter som er bestilt av kommunestyret: Norconsults rapport om grunnskolen i Sør-Varanger fra 2012 og analysen av omsorgstjenesten fra 2013.

Barnevernet i Norge er i endring. Ny lovgiving og ny organisering gir større ansvar og nye utfordringer for kommunene. Ansvar for alle de statlige barnevernstiltakene (veiledning, kartlegging, utredning m.v.) skal overføres til kommunene innen 31.12.2016. Endringen vil stille krav til alle kommunene i forhold til et likeverdig barnevern i Norge. Dette innebærer nye oppgaver for Sør-Varanger kommune. Det er derfor viktig å følge opp barnevernet i Sør-Varanger slik at kommunen er robust til å møte de nye oppgavene.

Kommunestyret vedtok 29.10. 2014 at arbeidet med kommunereformen skal igangsettes og gis prioritet. Tidlig i 2015 vil det regjeringsoppnevnte ekspertutvalgets (Vabo-utvalget) anbefaling om til hvilke nye oppgaver som kan overføres til kommunene bli kjent.

Rådmannen legger til grunn at den kommende innstilling vil sette fart i debatten omkring kommunens kapasitet og kompetanse til å løse nye velferdsoppgaver i tillegg til dagens oppgaver. Det er grunn til å gi dette arbeidet høy prioritet, dette handler om å legge til rette for oppgaveløsning i tjenesteproduksjon for tiår fremover. Gjennom flere år har det vært gjennomført økonomisk omstilling, reduksjon av tjenestetilbud og endringer i organisasjonen som har vært nødvendige. Det er en betydelig omstillingskompetanse i organisasjonen så Sør-Varanger kommune er godt rustet til å løse nye velferdsoppgaver, alene eller sammen med andre kommuner.

Den økonomiske omstillingen har gitt resultater. Arbeidet må fortsette med fokus på å holde driftsutgiftene på et forsvarlig nivå samt prioritere å betale ned på lånegjelden, jfr. kommuneplanens samfunnsdel. Da er de økonomiske utsiktene for økonomiplanperioden positive.

Lykke til!

Kirkenes 7. november 2014

Bente Larssen
rådmann

1. Forslag til vedtak

1.1 Budsjett og økonomiplan 2015–2018

Budsjett og økonomiplan 2015–2018 vedtas med de mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som fremgår av budsjettdokumentet.

1. Driftsbudsjettet vedtas i balanse. Omstillings- og effektiviseringstiltak for 8,5 mill. kroner er innarbeidet i budsjettet.
2. Det er budsjettert med kr. 10 800 000,- i lønnsreserve for å dekke overheng fra 2014 og lønnsoppgjør 2015. Rådmannen gis fullmakt til å fordele lønnsreserven på enhetene.
3. Frie inntekter, skatt og rammeskudd er realistisk budsjettert.
4. Det er budsjettert med avsetning til fond på kr.10 000 000,-.
5. Barentshallene KF avvikles som foretak etter foretaksmodellen og opprettes som en egen enhet i kommunen.
6. Investeringsbudsjettet vedtas som foreslått i budsjettdokumentet.
7. Budsjettet er bindende og kan bare endres av kommunestyret selv, eller i samsvar med reglement for delegering av økonomiske og administrative fullmakter vedtatt av kommunestyret.

1.2 Låneopptak

Kommunestyret godkjenner en låneramme for 2015 på inntil kr. 37 204 000.

Rådmannen gis fullmakt til å ta opp inntil 10 mill. kroner i lån i Husbanken til innvilgelse av Startlån.

Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån innenfor en kredittramme på 50 mill. kroner.

Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for de nevnte lånerammer i henhold til kommunens finansreglement.

1.3 Utlignet skatt

Inntektsskatt og formuesskatt til kommunen utliknes etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter. Det kommunale skatteøret for år 2015 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser.

1.4 Eiendomsskatt

Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen, esktl § 2 for 2015.

Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen jfr esktl § 3 første ledd bokstav a.

Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2015 er 7 promille, jfr esktl § 11 første ledd.

Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige boliger for skatteåret 2015 er XX promille jf esktl § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.

Kommunestyret vedtar at alle selvstendige boliger skal ha et bunnfradrag på kr. XXX som trekkes fra i takstgrunnlaget jfr esktl § 11 andre ledd.

Kommunestyret skal vedta takstvedtekter innen utgangen av februar 2015 som skal gjelde fra og med 01.01.2015.

Utskrivning av eiendomsskatt for skatteåret 2015 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført i 2014 og ferdigstilt innen februar 2015.

Eiendomsskatten skrives ut i 4 terminer jfr. Esktl. § 25 1. ledd. Forfall 25.02., 25.05., 25.08. og 25.11.

1.5 Gebyrer, avgifter og brukerbetaling

Alle gebyrer, avgifter og brukerbetaling fastsettes ut i fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Endringer i gebyr og brukerbetaling som følge av prisvekst reguleres i hovedsak i henhold til kommunal deflator med virkningsdato 1 januar 2015. Husleiesatsene øker tilsvarende endringen i konsumprisindeksen, 2,5 %, gjeldende fra 01.01.2015.

Betaling for barnhageplass vedtas til en hver tid gjeldende maksimalsats, vedtatt av stortinget. SFO betalingssats vedtas til kr. 2100,- pr måned og 30 % søskenmoderasjon.

Øvrige betalingssatser og gebyrer reguleres i gebyrregulativet.

1.6 Ordfører godtgjørelse

- Ordføreres godtgjørelse fastsettes til kr. 797 745,- for 2014 i 100 % stilling.
- Varaordførers godtgjørelse fastsettes til kr. 398 872,- for 2014 i 50 % stilling.

1.7 Bosetting av flyktninger

Kommunestyret vedtar å bosette 30 flyktninger hvert år i perioden 2015-2016. Sør-Varanger kommune vedtar å gjøre nye vurderinger i antall bosatte flyktninger fra 2017.

2. Innledning

2.1 Kommunelovens bestemmelser om budsjett og økonomiplan

I følge kommuneloven skal kommunestyret hvert år vedta en rullerende økonomiplan som skal omfatte minst de fire neste år. Første året i økonomiplan er kommunens årsbudsjett og er en bindende plan for kommunens midler og anvendelsen av disse i året som kommer.

Kommunestyret vedtar selv årsbudsjettet og økonomiplanen og endringer i denne. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra formannskapet.

Innstillingen til økonomiplan og årsbudsjett, med de forslag til vedtak som foreligger, skal legges ut til alminnelig ettersyn minst 14 dager før den behandles i kommunestyret.

Økonomiplanen og årsbudsjettet oversendes fylkesmannen til orientering.

Årsbudsjettet skal omfatte hele kommunens virksomhet og skal være realistisk. Det skal fastsettes på grunnlag av de inntekter og utgifter som kommunen kan forvente i budsjettåret.

Årsbudsjettet skal være inndelt i en driftsdel og en investeringsdel. Det skal budsjetteres med et driftsresultat som minst er tilstrekkelig til å dekke renter, avdrag og nødvendige avsetninger.

I årsbudsjettet kan det avsettes midler til bruk i senere budsjettår.

I forskrift om Årsbudsjett for kommuner står følgende

§ 6. Årsbudsjettets innhold og inndeling

I tilknytning til årsbudsjettet skal det gjøres rede for de grunnleggende prinsipper kommunen har nyttet ved framstilling av årsbudsjettet. En beskrivelse av organiseringen av arbeidet med årsbudsjettet skal inngå i redegjørelsen.

Den enkelte bevilgning skal føres opp med beløp og en tekst som angir hva bevilgningen gjelder. I tilknytning til bevilgningen skal kommunestyret angi mål og premisser knyttet til bruken av bevilgningen. Slik angivelse kan likevel utelates dersom anvendelsen åpenbart følger av bevilgningens tekst og beløp.

De anslag over inntekter og innbetalinger som er ført opp i årsbudsjettet skal angis med beløp og en tekst som angir hva inntekten eller innbetalingen gjelder. Når dette må anses nødvendig av hensyn til at årsbudsjettet skal være fullstendig og oversiktlig, skal anslaget ledsages av en nærmere redegjørelse.

Årsbudsjettet skal stilles opp slik at alle forventede inntekter, innbetalinger og bruk av avsetninger samt utgifter, utbetalinger og avsetninger i året skal tas med uavhengig av om de kan påregnes å være betalt eller ikke ved budsjettårets utgang.

I årsbudsjettet kan føres opp midler til avsetning for bruk i senere budsjettperioder. Midler som i medhold av lov, forskrift eller avtale er reservert særskilte formål skal avsettes til fond reservert for nevnte formål. Øvrige avsetninger, herunder pliktig inndekking av tidligere års regnskapsmessig merforbruk, føres opp til styrking av kommunens eller fylkeskommunens frie fondsbeholdning.

2.2 Organisering av budsjettarbeidet

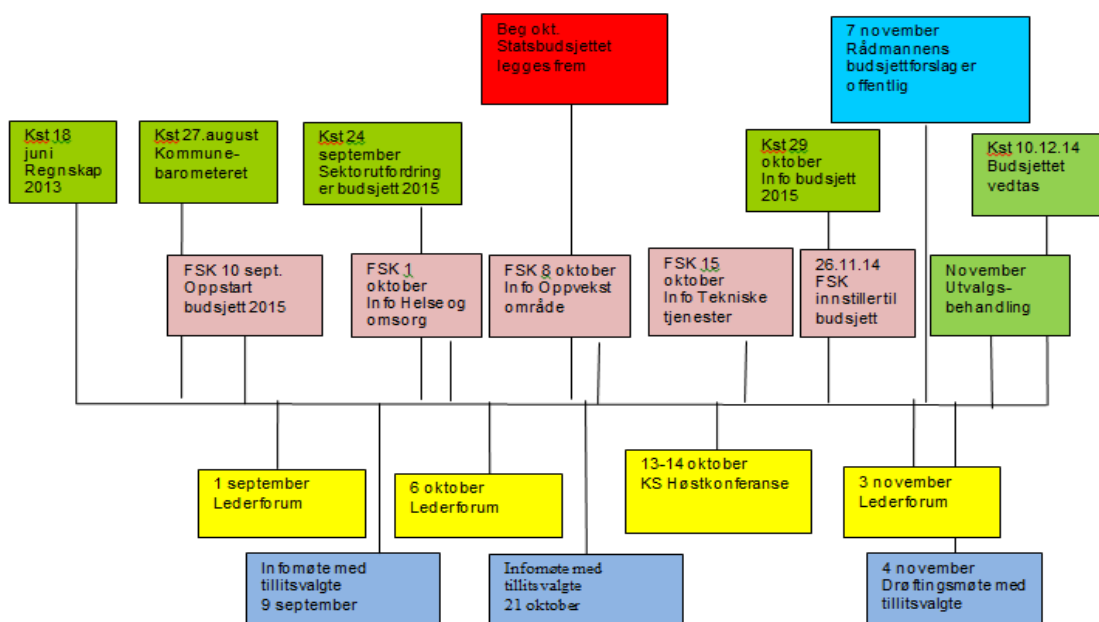
Rådmannen legger frem forslag til årsbudsjett og økonomiplan 2015-2018 for formannskapet fredag den 7. november 2014. Rådmannens forslag er utarbeidet i balanse med et netto driftsresultat på kr 6 053 000 hvorav avsetning til disposisjonsfond er 10,0 mill. kroner. Investeringsbudsjettet er lagt frem med en finansieringsramme på kr 76 602 000 og et lånebehov for 2015 på kr 37 204 000.

Budsjettet er utarbeidet av rådmannen og hennes stab. Enhetene vært involvert i budsjettprosessen gjennom utredningsarbeidet til omstillings- og nedskjæringstiltak. Budsjettet bygger på enhetsledernes kunnskap om neste års drift og investeringsbehov. De tillitsvalgte er informert fortløpende gjennom hele budsjettprosessen.

Politisk ledelse ved formannskapet ble i møte den 10. september orientert om kommunens økonomiske utfordringer for 2015 samt de økonomiske utfordringer kommunen har i 2014. Det ble i dette møtet enighet om at rådmannen skal fremme et budsjett i balanse. Dette avviker fra de to foregående årenes budsjettfremlegg hvor rådmannen ikke har fremlagt et budsjett i balanse, men redegjort for omstillingsbehov og ulike omstillings- og nedskjæringstiltak.

Det ble i kommunestyret den 27. august avholdt en presentasjon av kommunens nøkkeltall og kommunebarometer bygget på regnskapstall for 2013. Nøkkeltallsanalysen viser utviklingen innenfor de ulike tjenesteområdene og benyttes som grunnlagsinformasjon for omstillingsarbeidet i kommunen. Nøkkeltallsanalysen og kommunebarometeret er vedlegg til budsjettet.

Følgende plan er vedtatt for kommunens budsjett og økonomiplan 2015-2018 i fsk 13.08.14.

Kommunelovens økonomibestemmelser stiller krav til kommunestyrets budsjettvedtak og til formannskapetets innstilling. Rådmann er imidlertid ikke omtalt i økonomibestemmelsene bortsett fra ansvar for å gi melding dersom det skjer endringer i løpet av året som kan få betydning for de inntekter og utgifter som årsbudsjettet bygger på. Rådmannen er imidlertid ansvarlig for at saksbehandling til politiske organ er forsvarlig.

KL § 22 2. Administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt. Administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.

Det er altså ikke noe krav i lov eller forskrift om at rådmannen legger fram et fullstendig balansert forslag til budsjett. I merknadene til Budsjettforskriftens § 3 står følgende:

Loven eller forskriften er ikke til hinder for at kommunen eller fylkeskommunen kan be administrasjonssjefen utarbeide et fullstendig forslag til årsbudsjett. Et forslag fra administrasjonssjefen er offentlig fra det tidspunkt det er fremmet.

Rådmannen legger frem et budsjett i balanse.

2.3 Statsbudsjettet 2015 – hovedtrekk for kommunene

Regjeringen legger i statsbudsjettet opp til at kommunesektoren får en vekst i de samlede inntektene på 6,2 mrd.kr hvorav veksten i de frie inntektene på 4,4 mrd.kr i 2015. Veksten er målt i forhold til nivået i RNB 2014.

Økningen i de frie inntektene skal iflg regjeringen dekke følgende:

	Mrd kr
Frie inntekter	4,4
Videreføre tjenestetilbudet:	
Demografi	2,1
Pensjonskostnader utover lønnsvekst	0,5
Nye satsinger innenfor frie inntekter:	
Helsestasjoner, psykiatri og rus	0,4
Fleksibelt opptak barnehage	0,1
Tapskompensasjon nytt IS fylkeskommunene	0,1
Fylkesveier ifølge NTP	0,2
Totalt	3,4

KS har samlet inn opplysninger fra pensjonsleverandørene som bekrefter at veksten i pensjonskostnader utover lønnsvekst blir på om lag ½ mrd.kroner.

Et levende lokaldemokrati

Det tas sikte på å legge fram et samlet forslag om hvilke oppgaver som kan overføres til større og mer robuste kommuner i en melding til Stortinget våren 2015. Det tas deretter sikte på å legge fram en samlet lovproposisjon om nye oppgaver våren 2017, samtidig med en proposisjon om ny kommunestruktur.

I samsvar med merknader fra flertallet, vil Regjeringen også starte arbeidet med utredning av et regionalt folkevalgt nivå. Dette vil skje parallelt med arbeidet med en stortingsmelding om nye oppgaver til større og mer robuste kommuner. Regjeringen vil komme tilbake til dette i den planlagte meldingen om oppgaver til kommunene våren 2015. Regjeringen har trukket forslaget om statlig godkjenning av kommunale låneopptak noe KS og kommunene mener er bra.

Utrede muligheten for en generell hjemmel i kommuneloven for å pålegge interkommunalt samarbeid.

Utredet tvisteløsningsorgan som håndterer konflikter mellom stat og kommune. Utredet hvordan statlig klageinstans' myndighet til å overprøve kommunenes frie skjønnsutøvelse kan begrenses. Må også klargjøre grensen mellom fritt skjønn og lovforståelse. Gjennom kommunerettet samordning skal Fylkesmannen skape en større grad av helhet i den statlige styringen av kommunene, i tillegg til å synliggjøre det lokale handlingsrommet.

Fylkesmannen skal samordne statlig tilsyn og innrette eget tilsyn på en måte som bidrar til læring og forbedring av tjenestene. Forutsetter at dette bygger på kommunenes egenkontroll i planlegging og gjennomføring av tilsyn.

Fylkesmannen skal føre landsomfattende tilsyn med kommunene på tre områder:

- Skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen er tema for det nasjonale tilsynet 2014-2017. Påpeke at gjelder skoleeier, ikke skolen direkte.
- Om NAVs arbeid med, og samhandling om, ungdom 17-23 år (2015-2016).
- Henleggelse og håndtering av meldinger er prioriterte områder for det landsomfattende tilsynet av barnevernet

Regjeringen vil utvide dagens forsøk med samordning av innsigelser hos fylkesmannsembetene. Målet med forsøksordningen er forenkling og effektivisering av planprosessene, og større rom for lokalt selvstyre.

Skatteoppkreverfunksjon

Regjeringen mener i motsetning til kommunene og KS at dette ikke er en kommunal oppgave. I statsbudsjettet beskriver regjeringen organiseringen av skatteoppkreverfunksjonen som en del av en reorganisering av hele skatte- og avgiftsforvaltningen. Det framstår dermed som organiseringen av skatteoppkreverfunksjonen knyttes til en allerede igangsatt reorganisering. Samtidig knyttes også statliggjøring av skatteoppkreverfunksjonen opp mot pågående arbeid med ny skatteforvaltningslov. Gjennom dette legges det føringer i statsbudsjettet som på et senere tidspunkt kan binde partiene på Stortinget.

Samhandlingsreformen – medfinansiering

Regjeringen forslår av avvikle kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenesten som innebærer at om lag 5,7 mrd.kr overføres fra kommunen til helseforetakene. Avviklingen

innebærer at kommune ikke lenger skal betale en egenandel for sykehusopphold for sine innbyggere. Dette vil iflg regjeringen gi større økonomiske forutsetninger for kommunene og mindre byråkrati.

Ressurskrevende brukere

Regjeringen foreslår en økning i refusjonsordningen for ressurskrevende tjenester med 975,5 mill.kr i budsjettforslaget for 2015. Totalt forslås det å bevilge 7 839 mill.kr i 2015.

Regjeringen er imidlertid bekymret for kostnadsutviklingen. Derfor ønsker den å redusere statens utgifter til dette. Regjeringen strammer til ordningen for kommunene ved at innslagspunktet for statlig finansiering øker mer enn lønnsveksten. Innslagspunktet øker med 37 000 kr ut over lønnsvekst til 1,08 mill.kr per bruker. Staten sparer 220 mill.kr, mens kommunenes utgifter øker tilsvarende. I tillegg vil kommunenes utgifter øke allerede i 2014. Årsaken er det beløpet staten utbetaler i 2015 er utgifter kommunene har i 2014.

Forslaget vil isolert svekke sektorens resultat i 2014 med 220 mill.kr. KS er svært kritisk til en slik innstramning, spesielt sett i lys av utgiftene øker bl.a. som følge av antall brukere i ordningen øker. Antall brukere i 2014 er 7 125 - en økning på 6,9 pst fra året før.

Barnehageuttrekk og kontantstøtte

I statsbudsjettet for 2014 ble det vedtatt at det skulle trekkes ut 344 millioner fra rammetilskuddet til kommunene. Dette skulle være 5/12-effekt av endret etterspørsel etter barnehageplasser på grunn av endringer i kontantstøtten.

I RNB 2014 reverserte Stortinget delvis kuttet for 2014 ved å bevilge 175 millioner kr til kommunene. Beslutningen hadde blant annet bakgrunn i en KS-undersøkelse som viste svært liten nedgang i barnehagesøking til plass fra 1. august 2014 på grunn av økt kontantstøtte.

I statsbudsjettet følger Regjeringen opp Stortingets vedtak med å øke rammetilskuddet til kommunene tilsvarende helårseffekt av Stortingets styrking i 2014. Samlet styrking utgjør etter dette 420 mill. kroner i 2015. Dette betyr at det samlet trekkes det ut 405 millioner fra rammetilskuddet til kommunene knyttet til forventet nedgang i etterspørsel etter barnehageplasser som følge av endringer i kontantstøtten, istedenfor 825 mill. kroner som det opprinnelig lå an til ved vedtagelsen av statsbudsjettet for 2014. Ser man på årene 2012-2015 har kommunene fått fullfinansiert endringer i kontantstøtte og etterspørsel etter barnehageplass.

2.4 Frie inntekter – statsbudsjett 2015

SØR-VARANGER		2030						
<i>(år 2015-prisnivå i perioden 2015-2018)</i>		PROGNOSE						
1000 kr	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	204 959	216 556	228 571	227 297	228 009	228 009	228 012	
Utgiftsutjevning	8 902	2 807	2 046	1 190	1 188	1 188	1 188	
Overgangsordninger (INGAR fra 2009)	2 139	1 182	-616	-643	-	-	-	
Saker særskilt ford (inkl. helsestasjon skolehelse og arbavg)	2 256	-	360	806	806	806	806	
Nord-Norge-tilskudd/Namdalstilskudd	69 047	71 574	74 531	77 703	78 358	78 358	78 358	
Hovedstadstilskudd (fra 2011 storbytilskudd)	-	-	-	-	-	-	-	
Småkommunetilskudd	-	-	-	-	-	-	-	
Distriktstilskudd Sør-Norge	-	-	-	-	-	-	-	
Inndelingstilskudd/trekk Nannestad/Ullensaker	-	-	-	-	-	-	-	
Veksttilskudd	-	-	-	-	-	-	-	
Ordinært skjønn inkl bortfall av dif.arb.avg. herav gradvis bortfall av dif.arbeidsgiveravgift	1 200	1 200	1 000	1 000	-	-	-	
Skjønn - tap endringer av inntektssystemet	-	-	-	-	-	-	-	
Endringer saldert budsjett 2014			-1 338					
Kompensasjon Samhandlingsreformen	3 099	3 201	3 297					
Ekstra skjønn tildelt av KRD	-	-	-					
RNB2012-2014	234	114	313					
Sum rammetilsk uten inntektsutj	291 836	296 634	308 165	307 353	308 360	308 360	308 364	
"Bykdetrekke" (anslag etter 2010)								
Netto inntektsutjevning	5 979	4 314	4 955	7 227	7 227	7 227	7 227	
Sum rammetilskudd	297 815	300 949	313 120	314 580	315 587	315 587	315 590	
Rammetilskudd - endring i %		1,1	4,0	0,5	0,3	-	0,0	
Skatt på formue og inntekt	221 102	236 977	241 505	248 750	248 750	248 750	248 750	
Skatteinntekter - endring i %		7,2	1,91	3,00	-	-	-	
Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)	-	-	-	-	-	-	-	
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet)	518 917	537 926	554 600	563 300	564 300	564 300	564 300	

Oversikten viser kommunens frie inntekter for 2015 beregnet med bakgrunn i statsbudsjettet for 2015. Beregningen er foretatt av KS. Rådmannen har fastsatt skatteinntektsnivået for 2015.

Innbyggertilskuddet har gått noe ned, men dette følger av innlemming av finansieringsordning for medfinansiering av spesialisthelsetjenesten. Kommunen fikk trekk i medfinansiering med vel 11,225 mill.kr.

Utgiftsutjevningen skal utjevne kostnadsforskjeller mellom kommunene ut fra forhold som kommunene ikke selv kan påvirke blant annet aldersfordeling, strukturelle og sosiale forhold i kommunen. Som oversikten viser mottar kommune vel 1,19 mill kr i utjevning, en nedgang fra 2014. I korte trekk taper kommunen utgiftsutjevningmidler som følge av nedgang i barnetall 0-15 år i forhold til landsgjennomsnittet. I tillegg har vi lavere vekst en landsgjennomsnittet hva angår eldre over 90 år, noe vi også blir trukket for.

Nord-Norges tilskuddet er et særskilt regionalpolitisk virkemiddel som skal bidra til å gi kommunene i Nord-Norge og Namdalen muligheter til å gi et bedre tjenestetilbud enn ellers i landet. Tilskuddet skal gjøre det mulig å bidra til en høy kommunal sysselsetting i områder med et konjunkturavhengig næringsliv.

Tilskuddet blir beregnet ut fra en sats pr innbygger som er differensiert mellom de ulike geografiske områdene.

Satsar i 2015	Kroner per innbyggjar
Nordland og Namdalen	1 645
Troms (utanfor tiltakszona)	3 154
Tiltakszona i Troms	3 716
Finnmark	7 701

Under saker til særskilt fordeling vil Sør-Varanger kommune motta kr. 806 000,-. Dette er bevilget med kr. 721 000,- til helsestasjon og skolehelsetjeneste samt kr.84 000,- til utdanning av deltidsbrannpersonell.

3. Budsjett og økonomiplan – de økonomiske forutsetninger

3.1 Budsjett og omstilling 2015-2018

Rådmannen varslet tidlig høst 2014 i et omstillingsbehov i størrelsesorden 20 mill.kr for 2015. Omstillingsbehovet kommer som følge av lønnsvekst 2015 ikke kompenseres fullt ut gjennom de frie inntektene, skatt og rammetilskudd. I tillegg har kommunen utfordringer innenfor omsorgstjenestene hvor en ikke klarer å bremse kostnadsveksten, dette er særlig knyttet til ressurskrevende brukere. Innenfor de øvrige tjenestene, oppvekst, teknisk og administrasjon er det forholdsvis beskjedne økninger utover lønns- og prisvekst.

I det fremlagte budsjettet ligger det inne dekning av kommunens regnskapsmessige merforbruk for 2013 med 3,565 mill.kr. Det er budsjettert med en inntektsøkning fra eiendomsskatt som følge omtaksering og utvidelse av eiendomsskatteområdet med hele 13,8 mill.kr. Rådmannen forslår at 10 mill.kr av merinntekten fra eiendomsskatt avsettes til fond.

Videre er virkingene av statsbudsjettet lagt inn så fremt disse er kjent på budsjetteringstidspunkt. Utgiften til medfinansiering spesialisthelsetjenesten er tatt ut av budsjett 2015 i henhold til statsbudsjettet. Skatteinngangen er budsjettert utfra erfaringstall og skatteinngang i 2014.

Det uttalte kravet til sunn kommuneøkonomi er mellom 3 og 4 % i netto driftsresultat av driftsinntektene. For Sør-Varanger kommune utgjør dette i mellom 25 mill.kr og 33 mill.kr. Rådmannen har i budsjett 2015 tatt høyde for å oppnå en fondsavsetning på vel 10 mill.kr, noe som utgjør i overkant av 1 % av driftsinntektene. Dette er også en uttalt målsetting i vedtatt kommuneplan.

Det er lite endringer i rente og avdragsutgiftene fra 2014 budsjettet. Renten holder seg på et lavt nivå og det er budsjettert med tilsvarende rente i hele 2015 som renten er på budsjetteringstidspunkt.

I de tiltak som er innarbeidet har rådmannen valgt å se på tiltak som medfører en reduksjon i enhetskostnadene. Det er særlig små enheter som drar enhetskostnadene opp samtidig som rådmannen ser utfordringene med skjevfordeling av ressurser mellom små og store enheter. Dette er også påpekt i ulike utredningen blant annet Norconsult sin rapport om skole og Analysen av omsorgstjenestene.

I nylig vedtatt kommuneplan beskrives bland annet fremtidens skole i Sør-Varanger slik:

2.6.1 Fremtidens skole i Sør-Varanger:

Sør-Varanger skal ha en inkluderende skole preget av kvalitet, trygghet og trivsel. Med utgangspunkt i opplæringsloven og NOU 2003:16 (I første rekke – Forsterket kvalitet i en grunnopplæring for alle) vil kommunen søke å opprettholde et skoletilbud der det finnes et bærekraftig elevtall og hvor det kan tilbys et forsvarlig undervisningstilbud. Det er viktig å understreke at det er elevene som skal være i fokus for hvordan skolen videreutvikles.

Bærekraftig elevtall:

I vurderingene av fremtidens skolestruktur vil det spesielt være viktig at opplæringsloven krav oppfylles. Elevens sosiale tilhørighet og trygghet er en viktig faktor som må ligge til grunn for å vurdere om hvor vidt elevtallet er bærekraftig for å opprettholde undervisningstilbudet. I medhold av opplæringsloven § 9a-1 har alle elever krav på et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse.

Dersom rådmannen skal legge føringene i kommuneplanen til grunn må dagens skolestruktur endres. Rådmannen ser utfordringer med å fylle kommuneplanens intensjon om en kvalitetsmessig god skole dersom kommunen opprettholder skoler med elevtall under 20 elever. Rådmannen har i budsjett 2015 foreslått at de skolene som i dag har under 20 elever skal avvikles og elevene overføres til større skoler.

Videre ser rådmannen på områder innenfor omsorgstjenestene hvor samlokalisering til større enheter samt nedleggelse av små enheter vil få enhetskostnadene også innenfor disse områdene ned. Ved å bygge større enheter vil en få til mer robuste fagmiljøer og dra nytte av stordriftsfordelene ved bruk av personell. Rådmannen forslår i investeringsbudsjettet at både prosjekt Ungbo og avlastningssenter igjen settes på dagsorden og at utredningsarbeidet gjennomføres i 2015 med eventuell byggestart i 2016.

Økonomiplan er ikke justert verken for lønns- eller prisvekst eller økning i frie inntekter. Som kjent er det hovedoppgjør hvert annet år og det er særlig i disse årene at de økonomiske utfordringene er størst da veksten i de frie inntektene ikke følger lønn- og prisvekst. Eiendomsskatteinntektene er budsjettert med 45 mill.kr i hele planperioden. Det er budsjettert med rente- og avdrag i henhold til fremlagt investeringsplan.

Økonomiplan er i balanse for 2015 og 2016 med de innarbeidede og videreførte omstillingstiltak som rådmannen foreslår. Men dersom en skal legge kommuneplanens føringer om netto driftsresultat og avsetning til fond til grunn, vil dette medføre omstillingsbehov også for 2017 og 2018.

3.1.1 Hovedoversikt driftsbudsjett 2015-2018

	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	33 892	33 431	35 544	35 104	35 104	35 104
Andre salgs- og leieinntekter	76 703	73 859	76 668	76 275	76 275	76 275
Overføringer med krav til motytelse	112 796	78 331	75 950	76 604	76 604	76 604
Rammetilskudd	301 073	313 200	314 580	314 580	314 580	314 580
Andre statlige overføringer	32 402	23 995	27 434	26 851	26 475	26 399
Andre overføringer	10 311	12 112	10 490	10 490	10 490	10 490
Skatt på inntekt og formue	237 021	243 373	248 750	248 750	248 750	248 750
Eiendomsskatt	28 417	31 200	45 000	45 000	45 000	45 000
Andre skatter	1 655	1 575	1 575	1 575	1 575	1 575
Sum driftsinntekter	834 270	811 075	835 990	835 228	834 853	834 777
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	460 262	468 974	478 063	476 709	476 604	476 604
Sosiale utgifter	58 566	64 999	69 381	66 273	66 258	66 258
Kjøp av varer og tjenester	134 494	119 111	126 374	123 303	123 293	123 293
Kjøp av tj.som erstatter tj.produksjon	70 551	67 854	73 009	73 210	73 230	73 230
Overføringer	69 178	64 378	48 775	48 681	48 675	48 667
Avskrivninger	44 718	41 921	41 921	41 921	41 921	41 921
Fordelte utgifter	-9 798	-3 057	-3 070	-3 057	-3 057	-3 057
Sum driftsutgifter	827 970	824 180	834 451	827 039	826 923	826 915
Brutto driftsresultat	6 301	-13 104	1 539	8 190	7 930	7 862
Finansinntekter						
Renteinntekter og utbytte	23 451	21 962	22 962	22 962	22 962	22 962
Mottatte avdrag på utlån	3 566	1 318	1 318	1 318	1 318	1 318
Sum eksterne finansinntekter	27 018	23 280	24 280	24 280	24 280	24 280
Finansutgifter						
Renteutgifter og låneomkost.	26 507	25 464	26 529	26 627	26 427	25 446
Tap på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	33 547	34 596	34 841	36 171	37 285	38 109
Utlån	250	317	317	317	317	317
Sum eksterne finansutgifter	60 304	60 378	61 687	63 115	64 029	63 872
Resultat eksterne finanstransaksjoner						
Motpost avskrivninger	44 718	41 921	41 921	41 921	41 921	41 921
Netto driftsresultat	17 732	-8 281	6 053	11 275	10 102	10 191
Interne finanstransaksjoner						
Bruk av tidligere års mindreforbruk	371	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	3 952	6 948	0	0	0	0
Bruk av bundne fond	11 546	5 408	13 408	11 108	11 108	11 108
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger	15 869	12 356	13 408	11 108	11 108	11 108
Overført til investeringsregnskapet	13 418	0	0	0	0	0
Dekning merforbruk tidl.år	0	0	3 565	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	0	0	10 000	16 487	25 000	33 000
Avsatt til bundne fond	23 749	4 075	5 896	5 896	5 896	5 896
Avsatt til likviditetsreserven	0	0	0	0	0	0
Sum avsetninger	37 167	4 075	19 461	22 383	30 896	38 896
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	-3 565	0	0	0	-9 686	-17 596

3.1.2 Budsjettskjema 1A – drift

	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Skatt på inntekt og formue	237 021	243 373	248 750	248 750	248 750	248 750
Ordinært rammetilskudd	301 073	313 200	314 580	314 580	314 580	314 580
Skatt på eiendom	28 417	31 200	45 000	45 000	45 000	45 000
Direkte eller indirekte skatter	1 655	1 575	1 575	1 575	1 575	1 575
Andre generelle statstilskudd	32 402	23 995	27 434	26 851	26 475	26 399
Sum frie disponible inntekter	600 568	613 343	637 339	636 756	636 380	636 304
Renteinntekter og utbytte	23 451	21 962	22 962	22 962	22 962	22 962
Renteutg., og andre fin.utg.	26 507	25 464	26 529	26 627	26 427	25 446
Avdrag på lån	33 547	34 596	34 841	36 171	37 285	38 109
Netto finansinnt./utg.	-36 602	-38 099	-38 408	-39 836	-40 750	-40 593
Til dekning av tidl. merforbruk	0	0	3 565	0	0	0
Til ubundne avsetninger	0	0	10 000	16 487	25 000	33 000
Til bundne avsetninger	23 749	4 075	5 896	5 896	5 896	5 896
Bruk av tidl mindreforbruk	371	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	3 952	6 948	0	0	0	0
Bruk av bundne avsetninger	11 546	5 408	13 408	11 108	11 108	11 108
Netto avsetninger	-7 880	8 281	-6 053	-11 275	-19 788	-27 788
Overført til inv.budsjettet	13 418	0	0	0	0	0
Til fordeling drift	542 668	583 526	592 878	585 645	575 842	567 924
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	546 233	583 526	592 878	585 645	585 528	585 520
Mer/mindreforbruk	-3 565	0	0	0	-9 686	-17 596

3.1.3 Budsjettskjema 1B – drift

	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
POLITISK ADMINISTRASJON	4 170	3 118	3 882	4 269	4 269	4 269
ADMINISTRASJON	12 700	4 492	7 650	7 208	7 208	7 208
SERVICEKONTORET	4 306	4 675	5 397	5 157	5 027	5 027
ØKONOMIAVDELINGA	23 316	27 425	23 334	23 334	23 334	23 334
PERSONALAVDELINGA	11 999	12 176	12 438	11 632	11 632	11 632
PLAN OG UTVIKLING	4 569	5 312	4 097	4 364	4 364	4 364
IT-AVDELING	11 443	11 681	12 847	12 847	12 847	12 847
ØSTSAMISK MUSEUM	19	0	0	0	0	0
ADMINISTRASJON BARNEHAGER	0	7 827	9 007	9 007	9 007	9 007
KIRKENES BARNEHAGE	4 245	4 456	4 521	4 521	4 521	4 521
EINERVEIEN BARNEHAGE	3 963	3 761	3 780	3 780	3 780	3 780
BJØRNEVATN BARNEHAGE	1 346	0	0	0	0	0
HESSING BARNEHAGE	4 719	4 902	4 807	4 807	4 807	4 807
SANDNES BARNEHAGE	4 107	4 051	3 886	3 886	3 886	3 886
PRESTØYA BARNEHAGE	5 378	4 793	4 846	4 846	4 846	4 846
LISADELLHAUGEN BARNEHAGE	825	0	0	0	0	0
RALLAREN BARNEHAGE	4 543	4 678	4 929	4 929	4 929	4 929

Budsjett og økonomiplan 2015-2018

PASVIK BARNEHAGE	2 319	2 425	2 370	2 370	2 370	2 370
KNAUSEN BARNEHAGE	4 169	3 963	3 782	3 782	3 782	3 782
SKYTTERHUSFJELLET BHG	2 693	7 121	7 826	7 826	7 826	7 826
KIRKENES BARNESKOLE	19 416	21 243	25 188	25 612	25 612	25 612
BJØRNEVATN SKOLE	21 976	20 812	20 695	20 695	20 695	20 695
SANDNES SKOLE	9 463	9 562	10 513	10 513	10 513	10 513
PASVIK SKOLE	9 551	8 639	8 163	8 947	8 947	8 947
HESSING FLERBRUKSSENTER	17 725	17 546	17 225	17 585	17 585	17 585
BUGØYNES OPPVEKSTSENTER	4 209	5 301	5 388	5 388	5 388	5 388
NEIDEN OPPVEKSTSENTER	2 023	1 479	719	38	38	38
JAKOBSNES OPPVEKSTSENTER	4 386	5 385	4 926	4 926	4 926	4 926
SKOGFOSS OPPVEKSTSENTER	3 905	3 664	1 885	221	221	221
JARFJORD OPPVEKSTSENTER	4 538	3 769	2 223	180	180	180
NY-GIV	56	0	0	0	0	0
KIRKENES UNGDOMSSKOLE	22 949	23 332	24 896	25 596	25 596	25 596
PP-TJENESTEN	8	4 067	4 134	4 134	4 134	4 134
BARNEVERNET	24 265	21 211	20 470	20 470	20 470	20 470
FELLES, K.NES KOMP. SENNER	694	53	244	254	254	254
ALLMENN KULTUR	6 067	4 412	4 551	4 551	4 551	4 551
KULTURSKOLEN	3 913	3 455	3 753	3 753	3 753	3 753
SØR-VARANGER MUSEUM	3 853	2 658	2 632	2 632	2 632	2 632
SØR-VARANGER BIBLIOTEK	4 582	4 956	5 259	5 259	5 259	5 259
HELSE OG SOSIALADM	13 451	13 493	13 252	13 252	13 252	13 252
FRIVILLIGHETSSENTRALEN	488	610	620	620	620	620
FLYKTNINGETJENESTEN	17 881	16 272	18 468	18 468	18 468	18 468
SOLENGA FLYKTNINGEMOTTAK	126	0	0	0	0	0
HELSETJENESTEN	589	618	1 510	1 510	1 510	1 510
HELSESTASJON	2 643	3 787	4 381	4 381	4 381	4 381
FYSIOTERAPI	3 486	3 719	3 914	3 914	3 914	3 914
ERGOTERAPI	1 339	1 345	1 338	1 338	1 338	1 338
PSYKISK HELSETJENESTE	9 920	9 887	9 920	9 920	9 920	9 920
DIAGNOSE, BEH. OG LEGEVAKT	10 434	11 191	11 788	11 788	11 788	11 788
SOSIALTJENESTEN	806	3 415	3 565	4 016	4 016	4 016
NAV - ØKONOMISK SOSIALHJELP	9 494	10 333	10 177	10 177	10 177	10 177
PRESTØYHJEMMET	25 873	27 202	28 616	27 916	27 916	27 916
HJEMMEBASERT OMSORG	49 344	50 352	53 493	53 218	53 218	53 218
BUGØYNES OMSORGSENTER	6 330	5 700	2 935	2 935	2 935	2 935
TJENESTEN FOR FUNKSJONSH.	38 516	41 336	44 406	46 284	46 284	46 284
WESSELBORGEN SYKEHJEM	33 547	30 272	28 908	28 908	28 908	28 908
KJØKKEN WESSELBORGEN	5 878	6 246	6 353	6 353	6 353	6 353
DAGSENTER FOR DEMENTE	1 949	1 984	2 048	2 048	2 048	2 048
TEKNISK ADMINISTRASJON	-11 943	1 297	1 327	1 327	1 327	1 327
VANN AVLØP OG RENOVASJON	-13 493	-10 819	681	-1 619	-1 619	-1 619
VEIER, PARKER OG ANLEGG	8 448	9 527	9 570	9 570	9 570	9 570
FELLES MASKINPARK	-111	-20	0	12	12	12
VERKSTED OG LAGERDRIFT	-2	-430	-430	-430	-430	-430
FDV - KOMMUNALE BYGNINGER	21 728	19 898	19 572	19 361	19 361	19 361
RENHOLDERE	15 877	14 997	15 264	14 845	14 845	14 845
ANDRE UTLEIEBYGG	-10	0	0	0	0	0
IDRETTSBYGG OG ANLEGG	-102	0	0	0	0	0
BRANN OG FEIERVESEN	9 684	9 045	8 639	8 840	8 860	8 860
SØR-VARANGER HAVNEVESEN	-3 480	-749	-3 467	-3 467	-3 467	-3 467
FINANS	13 136	24 622	13 766	10 839	10 833	10 825
Totalt til fordeling	546 233	583 526	592 878	585 644	585 528	585 520

3.2 Økonomiske rammebetingelser (inntekter)

3.2.1 Frie inntekter – skatt og rammetilskudd

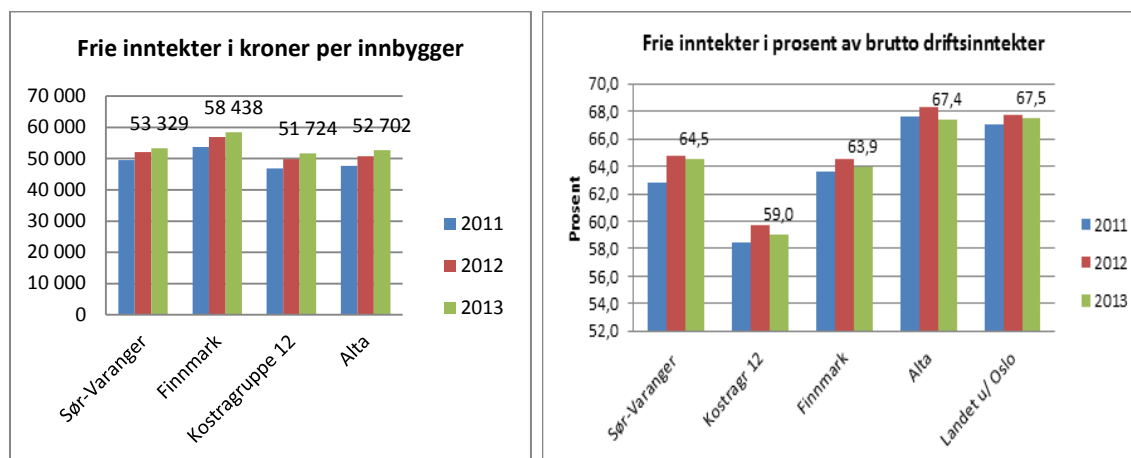
(tall i 1000)	R - 2013	Prognose pr. okt-14	2015	2016	2017
Rammetilskudd	296 634	308 165	307 353	308 360	308 360
Netto inntektsutjevning	4314	4 955	7 227	7 227	7 227
Sum rammetilskudd	300 949	313 120	314 580	315 587	315 587
Rammetilskudd - endring i %	1,1	4,0	0,5	0,3	0,3
Skatt på formue og inntekt	236 977	241 505	248 750	248 750	248 750
Skatteinntekter - endring i %	7,2	1,91	3,0		
Sum skatt og rammetilskudd	537 926	554 600	563 300	564 300	564 300
Sum - endring i %	3,7	3,1	1,6		

Prognosen for de frie inntektene bygger på statsbudsjettet og KS sin prognose for skatt og rammetilskudd. Rådmannen har selv prognostisert et anslag på skatteinngangen for 2015 basert på erfaringstall fra de siste tre år og regjeringens anslag og skattepolitikk.

Som oversikten viser vil de frie inntektene til kommunen øke med vel 8,7 mill.kr fra prognosen for 2014 til budsjett 2015. Rådmannen gjør oppmerksom på at prognosen for 2014 er 1,8 mill.kr lavere enn budsjett for 2014. Dette som følge av den lave skatteinngangen i kommunen og landet for øvrig.

Som oversikten viser går rammetilskuddet til kommunen ned med kr. 812 000,-. Bildet er mer nyansert da medfinansiering av spesialisthelsetjenesten er tatt ut. Rammetilskuddet har i realiteten økt med 10,413 mill.kr da uttrekket for medfinansieringsordningen er 11,255 mill.kr.

Det er i økonomiplan 2016-2018 ikke lagt inn økning i skatteinngangen. Dette som følge av at det i økonomiplan heller ikke er justert for pris og lønnsvekst.

Som oversiktene viser har kommune forholdsvis høye frie inntekter når vi sammenligner med de øvrige i kommunegruppa og Alta. Kommunen finansiere hele 64,5 % av sin drift med frie inntekter. Dette er noe under Alta og landet forøvrig som henger sammen med at Sør-

Varanger kommune også har høye inntekter fra vårt eierskap i Varanger kraft samt høye inntekter fra eiendomsskatt og konsesjonskraftsinntekt.

3.2.2 Eiendomsskatt

(tall i 1000)	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Eiendomsskatt fast eiendom, næring og verk og bruk.	28 443	31 200	45 000	45 000	45 000	45 000

For budsjettet 2015 har rådmannen forslått å øke eiendomsskatteinntekten til 45 mill.kr. Dette er en økning på 13,8 mill.kr fra 2014 og utgjør en inntektsøkning på 44 %. Økningen kommer som følge av omtaksering innenfor eksisterende eiendomsskatteområde samt utvidelse av eiendomsskatteområde til å gjelde hele kommunen inkludert fritidseiendommer og hytter. Rådmannen fremmer egen sak angående eiendomsskatt for 2015 og fastsettelse av eiendomsskattesatsen.

Deler av eiendomsskatteinntekten kommer fra eiendomsskatt på kraftverk. Dette er et eiendomsskatteområde hvor kommunen selv ikke foretar taksering av skatteobjektene, men dette gjøres sentrale av ligningsmyndighetene hvert år. For 2015 har eiendomsskattegrunnlaget for kraftverkene gått ned med hele kr.158.371.000,- . Med en eiendomsskattesats på 7 promille utgjør dette et inntektsstap på kr. 1.108.597,- for 2015. Eiendomsskattegrunnlaget for kraftverkene for 2015 er fastsatt til kr. 1.055.723.000,-.

Eiendomsskatt er en betydelig inntektskilde for Sør-Varanger kommunes budsjett. Hele 5,4 % av driftsinntektene utgjør eiendomsskatten i rådmannens budsjettforslag.

Eiendomsskatten er det eneste skatteområdet hvor kommunen får beholde 100 % av inntektene. Eiendomsskatten er også et av de få inntektsområder hvor kommunen selv kan regulere inntekspotensialet og til dels fastsette skattetrykket.

3.2.3 Renteinntekter og utbytte

	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
RENTEKOMPENSASJON SKOLEBYGG	-1912	-1500	-1840	-1778	-1430	-1383
RENTEKOMP. OMSORGSBOLIGER	-330	-435	-253	-249	-245	-241
RENTEKOMPENSASJON SYKEHJEM	-1032	-1100	-1080	-1063	-1046	-1029
RENTEKOMPENSASJON KIRKEBYGG	-146	-140	-247	-246	-240	-232
RENTEINNTEKTER	-4186	-3000	-4000	-4000	-4000	-4000
RENTEINNTEKTER FORMIDLINGSLÅN	-2304	-2387	-2387	-2387	-2387	-2387
RENTEINNTEKTER SBB	-404	-400	-400	-400	-400	-400
RENTEINNTEKTER FORDRINGER	-170	-150	-150	-150	-150	-150
RENTEINNTEKTER FINNMARK FK	-344	-400	-400	-400	-400	-400

UTBYTTE FRA SELSKAPER	-15625	-15625	-15625	-15625	-15625	-15625
Sum renteinntekter og utbytte	-26 454	-25 137	-26 382	-26 298	-26 923	-26 847

Som oversikten viser ligger kommunens rente- og utbytteinntekter stabilt rundt 26 mill.kr i året. Av dette utgjør utbytte fra Varanger kraft 15,625 mill.kr. For 2014 har kommunen pr utgangen av oktober mottatt 12,5 mill.kr i utbytte fra Varanger kraft. Hvorvidt kommunen vil få utbetalt ytterligere utbytte for 2014 er på budsjetteringstidspunkt ikke klarlagt. Rådmannen har allikevel lagt inn tilsvarende utbytte for 2015 som det er budsjettert med for 2014.

Ordningen med rentekompensasjon forvaltes av Husbanken. Kompensasjon beregnes ut fra en investeringsramme med bakgrunn i innbyggertall og gjennomførte investeringer innfor de ulike områdene. Det er budsjettert med kompensasjon i henhold til føringer fra Husbanken for 2015.

3.2.4 Konesesjonskraftsinntekter

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Utgifter for levering konesesjonskraft	4 792	4 430	5 145	5 200	5 200	5 200	5 200
Salg av konesesjonskraft	10 974	9 556	11 153	9 631	9 631	9 631	9 631
Nettoinntekt	6 182	5 126	6 007	4 431	4 431	4 431	4 431

Sør-Varanger kommune selger sin andel av konesesjonskraft. Konesesjonskraften er å anse som en del av kommunens frie inntekter og kan benyttes til kommunal tjenesteproduksjon. Kommunen selger konesesjonskraft fra Varanger kraft med 32,182 GWh og Tinfos AS med 1,9174 GWh til sammen 34,09 GWh.

Konesesjonskraften for 2015 ble solgt den 16.10.2014 til Axpo Nordic AS etter en anbudskonkurranse. Strømprisene er for tiden svært lave så kommunen bør si seg fornøyd med en pris på 282,44 NOK/MWh selv om dette reduserer inntekten fra 2014. I 2014 ble konesesjonskraften solgt for 327,10 NOK/MWh.

Kommunen må betale for levering av kraft og dette gjøres etter en topris modell. Sør-Varanger kommune betaler i 2014 et fast ledd til kr. 108,4 MWK og et variabelt ledd hvor markedsprisen er veiledende. Det er i beregningen av utgifter for levering lagt til grunn samme prismodell som for 2014.

Kommunen mottar også konesesjonsavgift. For 2015 og videre i planperioden er denne beregnet til 1,700 mill.kr. I 2013 mottok kommunen 1,654 i konesesjonsavgift. Pengene er øremerket næringsutvikling i kommunen, og er i sin helhet budsjettert avsatt til næringsfond.

3.2.5 Øvrige inntekter

(tall i 1000)	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Brukerbetalinger	33 431	35 544	35 104	35 104	35 104
Andre salgs- og leieinntekter	73 859	76 668	76 275	76 275	76 275
Overføringer med krav til motytelse	78 331	75 950	76 604	76 604	76 604
Andre statlige overføringer	23 995	27 434	26 851	26 475	26 399
Andre overføringer	12 112	10 490	10 490	10 490	10 490
Sum øvrige driftsinntekter	221 727	226 085	225 323	224 948	224 872

Brukerbetalingene har økt noe som følge av justering barnetall i barnehage, vedtaksendring søskenmoderasjon i SFO, økt inntekt sykehjemmene samt økninger innenfor kulturskolen ved økte betalingssetter.

Andre salgs og leieinntekter øker som følge av økt aktivitet og anløp i havna. Havnevesenets inntekter og utgifter samt avsetning til fond er justert i henhold til inntektsøkninga.

Overføringer med krav til motytelse er gått ned som følge av nedjusterte syke- og svangerskapsrefusjoner, samt redusert momskompensasjon for anskaffelser i drift.

Andre statlige overføringer og andre overføringer gjelder merinntekt flyktningemidler, justering av prosjektinntekter og andre overføringer som justeres i henhold til tildelte midler og aktivitet.

3.3 Lånegjeld – renter og avdrag

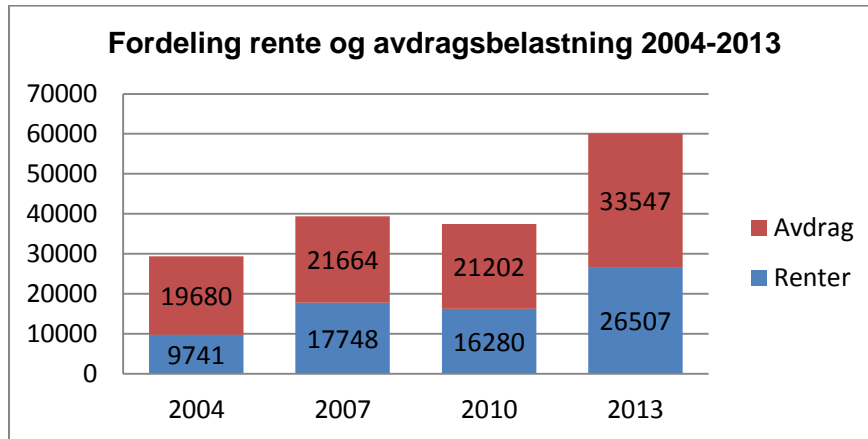
3.3.1 Rente og avdragsbelastning i planperioden

(Tall i 1000)	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Renter løpende lån	23 975	22 117	22 699	22 631	23 040	21 946
Renter videreutlån husbanken	1 790	2 100	2 689	2 549	2 408	2 272
Renter nye låneopptak	0	495	330	636	168	418
Ordinære avdrag lån	31 974	32 298	32 691	33 613	35 352	35 842
Avdrag nye låneopptak	0	660	440	848	223	557
Renter løpende lån HAVN	601	627	686	686	686	686
Avdrag lån HAVN	1573	1638	1710	1710	1710	1710
Sum utgifter	60 053	60 494	61 620	63 044	63 952	63 787

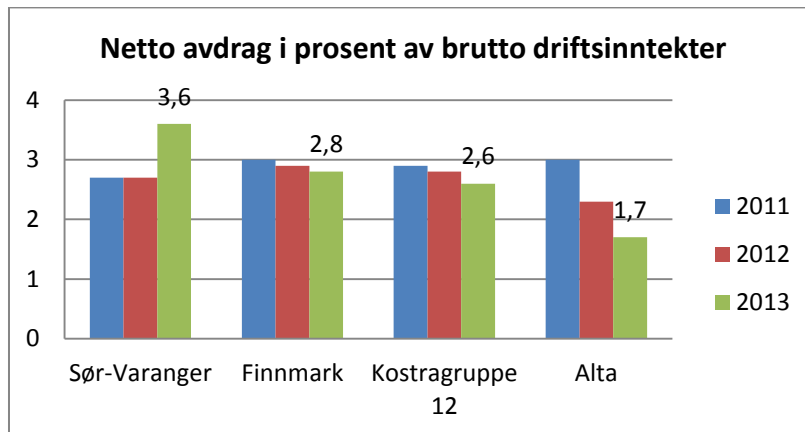

En del kommunens økonomiske utfordringer kan forklares med kommunens høye lånegjeld og der tilhørende rente- og avdragsutgifter. Rente og avdrag på lån er i kommuneregnskapet å anse som en driftsutgift og reguleres gjennom kommunens finansreglement.

Rente og avdragsutgiftene for 2015 er beregnet til 61,6 mill.kr. Dette inkluderer havnevesenets utgifter som til sammen utgjør vel 2,4 mill.kr og dekkes innenfor havnevesenets egne budsjetttrammer.

Som oversikten viser har rente og avdragsbelastningen økt med vel 100 % på 10 år. Inntektsveksten i de frie inntektene har i samme periode økt med vel 80 %. Dette medfører at en større andel av de frie inntektene må benyttes til å betjene lån, noe som reduserer tjenesteomfang og nivået tilsvarende.

Som oversikten viser er netto avdrag i prosent av brutto driftsutgifter høy i Sør-Varanger og langt høyere enn dem vi sammenligner oss med. Mens Alta klarer å redusere sin andel øker denne andel i Sør-Varanger fra 2013. Økningen kommer som følge av låneopptak Kirkenes skole.

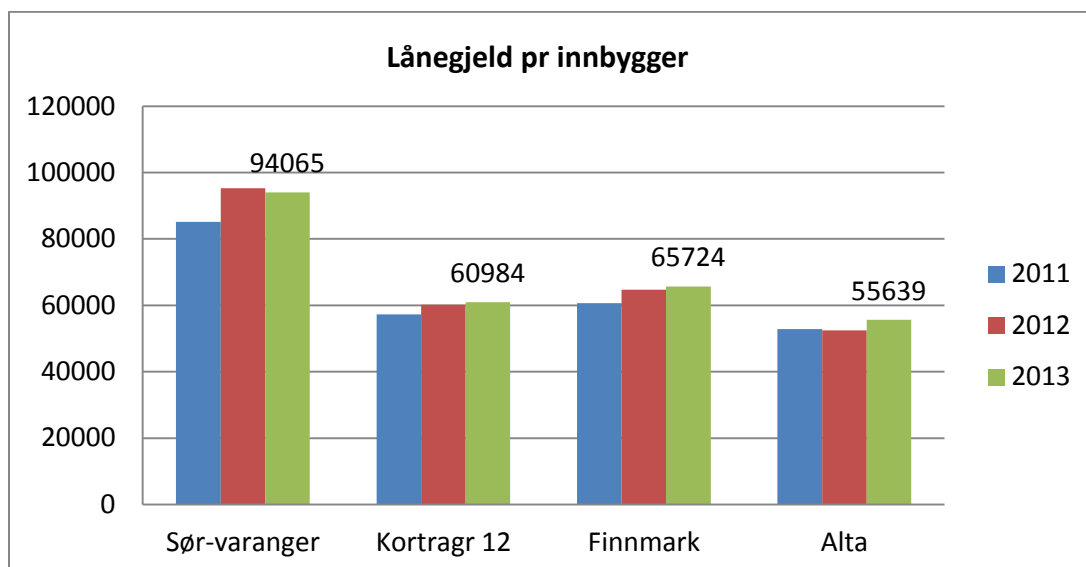
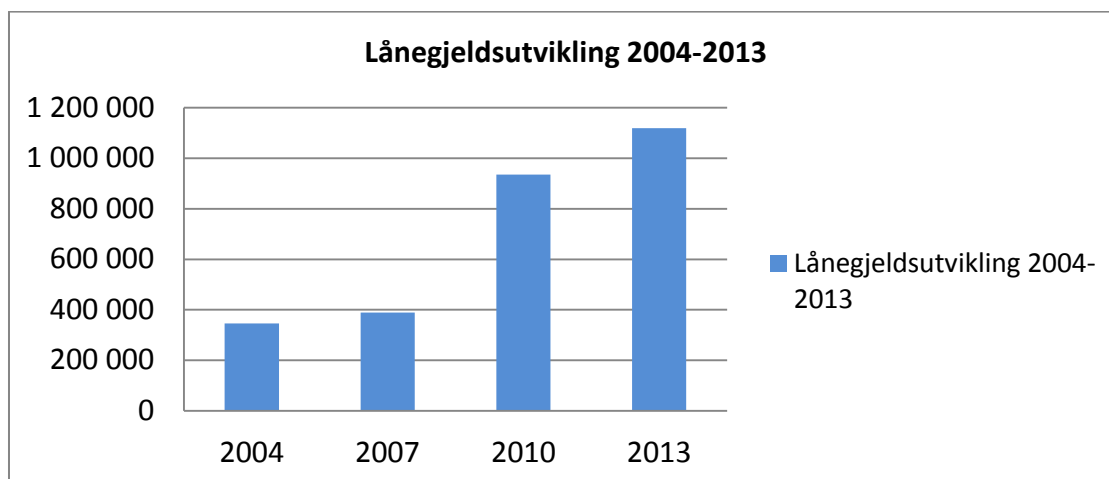

3.3.2 Lånegjeldsutviklingen

(tall i 1000)	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Langsiktig gjeld	979 646	1 000 145	979 676	996 115	973 940	971 165
Lån til videre utlån, startlån	112 025	97 305	113 790	107 733	101 666	95 592
Lån havnerelaterte formål	27 522	25 000	23 340	21 680	20 020	18 360
Sum	1 119 193	1 122 450	1 116 806	1 125 528	1 095 626	1 085 117

Kommunen har en samlet lånegjeld på 1 119 mill.kr ved utgangen av 2013. Det er en liten nedgang fra 2012, men likevel over dobbelt så mye som i 2009. Korrigert lånegjeld pr. innbygger er hele kr 96 000,- og lånegjelden er 113,8 % av brutto driftsutgifter. Sammenlignet med øvrige kommuner og kommunegruppe 12 har vi langt høyere lånegjeld enn disse.

3.4 Lønns- og pensjonsutgiftene

3.4.1 Lønnsutgiftene

(tall i 1000)	Budsjett 2014	Budsjett 2015
Fast lønn	386 435	395 241
Vikar	27 515	26 888
Engasjementer	5 408	7 998
Overtid	6 645	6 060
Honorarer	9 195	9 387
Godtgjørelser	1 069	1 151
Fastlønn/vikarutgifter renhold	12 921	13 093
Godtgjørelser folkevalgte	1 888	1 582
Kvalifiseringsstønad	878	700
Introduksjonsstønad	6 303	7 393
Lønnsutgift totalt	458 257	469 493

Som oversikten viser øker lønnsutgiften i kommunen fra budsjett 2014 til budsjett 2015 med 11,2 mill.kr. Det er da tatt høyde for et moderat mellomlønnsoppgjør i 2015. I lønnsversikeren er rådmannens forslag til omstillings- og effektivitetstiltak, kapittel 4, innarbeidet.

3.4.2 Pensjonsutgiftene

De kollektive pensjonsordningene i KLP og SPK sikrer de ansatte i kommunen tariffestet tjenestepensjon. Ordningene dekker alders-, uføre-, ektefelle- og barnpensjon samt AFP/tidligpensjon. Pensjonene fra pensjonsselskapene samordnes med utbetalingene fra folketrygden i de tilfeller regelverket krever det.

Pensjonsforpliktelse/-midler	2014	Estimert forpl. 2015	Endring
Pensjonsforpliktelse KLP (1.1.)	-937 431	-1 010 412	-72 981
Pensjonsmidler KLP (1.1.)	732 722	811 988	79 266
Pensjonsforpliktelse SPK (1.1.)	-217 397	-219 467	-2 070
Pensjonsmidler SPK (1.1.)	153 817	158 458	4 641
Egenkapitalinnskudd KLP	IB 2015	Innbetalt EK- innskudd	UB 2015
Egenkapitalinnskudd KLP	21 473	2 422	23 895

Pensjonskostnadene	2013	2014	2015
Pensjonskostnad KLP	42 864	46 798	47 404
Amortisert premieavvik KLP	4 838	5 303	7 839
Administrasjonskostnad KLP	2 567	3 182	3 826
Samlet kostnad KLP	50 269	55 282	59 070
Innbetalt premie KLP	50 078	67 731	72 226
Premieavvik KLP	4 647	17 751	20 996
Pensjonskostnader SPK	14 581	14 726	17 348
Amortisert premieavvik SPK	-424	-656	-954
Administrasjonskostnad SPK	328	318	328
Samlet kostnad SPK	14 485	14 388	16 721
Innbetalt premie SPK	12 266	12 639	12 358
Premieavvik SPK	-2 315	-2 087	-4 989
Innbetalt premie begge ordninger	62 345	80 369	84 585
Samlet kostnad begge ordninger	64 754	69 670	75 791
Kostnadsført/budsjettetert premie	54 881	64 982	68 856
Samlet premieavvik	2 332	15 664	16 007
Ansattes andel pensjon (estimat)	6 000	6 000	6 000

Finanstilsynet har fastsatt redusert grunnlagsrente for 2015 fra 2,5 % til 2,0 %. Dette vil gi en høyere pensjonskostnad for kommunen i 2015 enn i 2014. Samtidig hadde pensjonsselskapene lagt til grunn en høyere anslått lønnsvekst i 2014 i sine prognoser noe som, sammen med nye regler for uføre- og attføringspensjon, reduserer kommunen pensjonskostnader. Totalt gir disse endringene, sammen med lønnsveksten, en høyere pensjonskostnad, men økningen er noe lavere enn forventet.

De beregnede pensjonskostnadene i Sør-Varanger kommune for 2015 er budsjettetert til 68,9 mill kroner inkludert administrasjonskostnadene.

Innbetalt premie for begge ordninger er beregnet til å være 84,6 mill.kr Differansen mellom budsjettetert pensjonskostnad og det innbetalte beløpet er premieavviket, som for 2015 beløper seg til om lag 16 mill.kr for begge ordningene.

Da regnskapsforskriften om amortisering ble innført var det en forventning om at premieavviket skulle svinge mellom positive og negative avvik i år med hovedoppgjør og år med mellomoppgjør. Det var forventet at premieavviket skulle jevne seg ut slik at nettoeffekten fra år til år skulle bli tilnærmet null. Det har imidlertid vist seg at også mellomoppgjørene har vært høyere enn antatt og at en ikke fikk den tilsiktede effekten. Departementet har derfor besluttet en ytterligere reduksjon av amortiseringstiden fra 10 til 7 år. Effekten av endringen vil få innvirkning på kommunens regnskap gjeldende fra premieavviket for 2014 som da får en hurtigere kostnadsføring enn premieavvikene fra tidligere år.

De ansatte trekkes 2 % av sin lønn til pensjon.

3.5 Overføringer til særbedrifter, egne foretak og medlemskap

3.5.1 Finnmark kommunerevisjon IKS og Kontrollutvalgan IKS

Kontrollutvalgan IKS har vedtatt et budsjett for 2015 på kr 160 000,- som Sør-Varanger kommunes andel. I tillegg er det satt av midler til drift av det kontrollutvalget på vel kr.60 000,-.

Finnmark kommunerevisjon IKS har i sitt budsjettforslag til representantskapet forslått budsjett og økonomiplan for 2015-2018 for selskapet. Sør-Varanger kommunes andel for 2015 utgjør kr. 1005 473,- beregnet utfra et estimert timeforbruk på 1093 timer. Det er i budsjettet lagt opp til beskjeden økning og det er lagt inn lønnsøkning på 3 % noe som anses som realistisk.

3.5.2 Varanger museum IKS og Tana og Varanger museumssiida

Tilskuddet til Varanger museum IKS er hjemlet i selskapsavtalen av 2009. I selskapsavtalen er minimumsbeløpet satt til kr.1 300 000,- samt at kommunen i tillegg skal yte tilskudd til renhold som er stipulert til kr.308 000,- til sammen kr. 1 608 000,-. Utover dette dekker kommunen driftskostnadene knyttet til Grenselandmuseet. Rådmannen har i sitt budsjettforslag forslått å redusere tilskuddet til Varanger museum med kr. 100 000,- som et omstillingstiltak slik at tilskuddet utgjør kr. 1 508 000,- for 2015 og videre i planperioden.

Tilskuddet til Tana og Varanger museumssiida er budsjettert med kr. 542 000,-. Også her har rådmannen lagt inn kr. 100 000,- i redusert tilskudd. Tilskuddet inkluderer også tilskudd til Øst-samisk museum som utgjør kr. 150 000,-.

3.5.3 NORA – krise og incestsenter IKS

Representantskapet i Nora senteret IKS har den 22.10.14 vedtatt budsjett og økonomiplan for 2015-2018.

Norasenteret IKS, Senter mot vold og seksuelle overgrep i Øst-Finnmark meddeler Sør-Varangerkommune at deres andel for drift av senteret i 2014 er kr. 2 447 000.- Dette i følge budsjettvedtak gjort i Representantskapet 22.10.14.

Se selskapsavtalen §18. **Årsbudsjettet.**

Representantskapet skal vedta selskapets budsjett for kommende år. Den enkelte deltakerkommune har overfor selskapet plikt til å yte sin del, jfr. pkt 5, av det tilskudd representantskapet har vedtatt

Selskapsavtalen er vedtatt av Sør-Varanger kommune 29.05.13. jfr. § 5. I hht. avtalen hefter Sør-Varanger kommune for 41%..

Rådmannen har forslått å redusere overføring fra kommunen til Nora senteret med kr. 200 000,-, jfr tiltak 3, slik at overføringen blir kr. 2 200 000,-.

3.5.4 Sør-Varanger menighet

Rådmannen forslår en bevilgning til Sør-Varanger menighet på kr. 4 509 000,-. Det er innarbeidet en reduksjon i overføring til menigheten med kr.500 000,-, jfr tiltak 1.

3.5.5 Interkommunal arkiv

Sør-Varanger kommune er medlem i interkommunal arkiv. Medlemskontingenten for 2015 er fastsatt til kr. 445 000,-. Kontingenten fremkommer ved et grunnbeløp for drift og depot samt vektet innbyggertilskudd.

3.5.6 Aurora kino IKS

Aurora kino IKS er et interkommunalt selskap som eies av Alta, Tromsø og Sør-Varanger kommune samt at selskapet har driftsansvaret for Narvik kino.

Selskapet eier med 8 % av Sør-Varanger kommune, 23 % av Tromsø kommune og 65 % av Tromsøkommune. Eierne hefter for selskapets forpliktelser pro rata i henhold til sin eierandel. Sør-Varanger kommunes tilskudd utgjør årlig kr. 675 000,-.

Kommunen leier kinolokalet av Coonor med en uoppsigelig husleiekontrakt tom 15.02.21. Husleien er for 2014 budsjettet til kr. 830 000,-.

3.5.7 Brenselsutsalget og Grenseprodukter

Det er i budsjett for 2015 innarbeidet tilsvarende tilskudd til Brenselsutsalget og Grenseprodukter som for 2014, kr. 1 656 000,-.

3.5.8 Kommunenes sentralforbund

Sør-Varanger kommune er medlem i Kommunenes sentralforbund, KS. Ordinær kontingent for 2015 utgjør kr. 435 000. Ou-kontingent 2015 utgjør kr. 812 000 inkludert ansattes andel kr. 282 000.

3.5.9 Tilskudd til private barnehager

Barnehageloven § 14 fastslår at kommunen skal yte tilskudd til ordinær drift av alle godkjente, ikke-kommunale barnehager i kommunen, forutsatt at barnehagen har søkt om godkjenning før barnehagesektoren er blitt rammefinansiert. I Sør-Varanger gjelder dette Bjørnehiet familiebarnehage, Prestefjellet barnehage og Villaveien Naturbarnehage.

Fra 2011 ble barnehagetilskuddet innlemmet i rammetilskuddet til kommunene. Kommunene skal nå stå for hele den offentlige finansieringen av private barnehager. Fra samme dato ble tilskuddsordningene endret. Det er fremdeles slik at private og kommunale barnehager skal ha "likeverdig behandling". Nå er det en ren stykkprisordning i kommunal regi. Satsene for stykkprisen avhenger av det gjennomsnittlige utgiftsnivået pr. barn i de kommunale barnehagene. Systemet med maksimumstilskudd og minimumstilskudd er bevart.

I tråd med regjeringens plan for opptrapping av finansieringen av ikke-kommunale barnehager er det i statsbudsjettet for 2015 foreslått å øke minimumstilskuddet til 98 prosent av det de kommunale barnehagene får.

Det er budsjettert med 6,6 mill.kr til dette formålet for 2015.

3.5.10 Bedriftshelsetjeneste

Sør-Varanger kommune har inngått avtale om leveranse av bedriftshelsetjenester for perioden 1.4.2012 til 31.3.2015 med HMS Finnmark i Vadsø. Anskaffelsen ivaretar lovpålagte forpliktelser i hht arbeidsmiljøloven med tilhørende forskrifter. Den årlige medlemskontingent er for denne avtalen kr. 566 425,- eks. mva.

5.6.11 Finnut innkjøpssirkel

Sør-Varanger kommune betaler for medlemskap i innkjøpssirkelen. Årlig medlemskontingent utgjør kr.180 000,- eks mva.

4. Omstillings- og effektiviseringstiltak

	Tiltak	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
1	Reduksjon driftstilskudd Sør-Varanger menighet	-500	-500	-500	-500
2	Reduksjon driftstilskudd museene	-200	-200	-200	-200
3	Reduksjon av driftstilskudd Nora senteret	-200	-200	-200	-200
4	Overføre Barentshallene KF til kommunen	-500	-500	-500	-500
5	Nedleggelse Skogfoss barnehage	-1 330	-1 330	-1 330	-1 330
6	Endring av skolestruktur	-2 190	-4 941	-4 941	-4 941
7	Avvikle Frisklivssentralen	-320	-320	-320	-320
8	Nedleggelse Bugøynes omsorgssenter	-2 400	-3 100	-3 100	-3 100
9	Vedtektsendring for søskenmoderasjon SFO	-350	-350	-350	-350
10	Endrede vedtekter for betaling i kulturskolen	-497	-497	-497	-497
	Sum	-8 487	-11 938	-11 938	-11 938

Tiltak 1 Reduksjon av driftstilskudd til Sør-Varanger menighet

Besparelse	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Besparte utgifter	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
Reduserte inntekter	0	0	0	0
Netto besparelse	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000

(tall i 1000)	Regnskap 2012	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Overføring til Sør-Varanger menighet	4 863	5 009	4 509	4 509	4 509	4 509

Rådmannen foreslår i sitt budsjettforslag å redusere tilskuddet til Sør-Varanger menighet med kr. 500 000,- hvert år i planperioden. Rådmannen er av den oppfatning at likelydende med mororganisasjonen vil også sørselskapene blir berørt av omstilling og nedskjæring.

Menighetsrådet fikk også for 2014 redusert sitt driftstilskudd. Menighetsrådet er ikke kompensert for lønn- og prisvekst.

For 2013 gikk menighetsrådet i underskudd med kr. 141 817,- og kommunestyret har vedtatt at underskuddet skal dekkes innenfor menighetsrådets egne rammer for budsjett 2015. Rådmannen ser utfordringene menighetsrådet vil få ved dekke både underskudd for 2013 og redusert overføring fra Sør-Varanger kommune.

Rådmannen foreslår å videreføre tilskudd til opprustning og investering av kirker og kirkegårder med 2,0 mill.kr hvert år i planperioden. Tilskuddet er innarbeidet i kommunens investeringsbudsjett og finansieres ved låneopptak.

Kommunens økonomiske ansvar overfor menighetsrådet er hjemlet i Kirkeloven

§ 15. Kommunens økonomiske ansvar.

Kommunen utreder følgende utgifter etter budsjettforslag fra kirkelig fellesråd:

- a) Utgifter til bygging, drift og vedlikehold
- b) Utgifter til anlegg og drift av gravplasser
- c) utgifter til stillinger for kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og til daglig leder av kirkelig fellesråd
- d) driftsutgifter for fellesråd og menighetsråd, herunder utgifter til administrasjon og kontorhold
- e) utgifter til lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring
- f) utgifter til kontorhold for prester

Fellesrådets budsjettforslag skal også omfatte utgifter til kirkelig undervisning, diakoni, kirkemusikk og andre kirkelige tiltak i soknene.

Utgiftsdekningen skal gi grunnlag for at det i soknene kan holdes de gudstjenester biskopen forordner, at nødvendige kirkelige tjenester kan ytes, at arbeidsforholdene for de kirkelig tilsatte er tilfredsstillende og at menighetsråd og fellesråd har tilstrekkelig administrativ hjelp.

Etter avtale med kirkelig fellesråd kan kommunal tjenesteyting tre i stedet for særskilt bevilgning til formål som nevnt i denne paragraf. Sør-Varanger kommune yter tjenester til menigheten i form av regnskap, lønn og økonomitjenester samt verksteddrift.

Representant for kirkelig fellesråd kan gis møte- og talerett i kommunale organ når disse behandler saker som direkte berører fellesrådets virksomhet.

Som lovhjemmelen tilsier har kommunen et økonomisk ansvar overfor menighetsrådet, men lovteksten tilsier ikke noe om tilskuddets størrelse. Kommunens nøkkeltallanalyse viser også at det er forskjeller mellom de økonomiske tilskuddene som kommunene yter til sine respektive menighetsråd.

Prioritering KOSTRA tall 2013	Sør-Varanger	Kostragr 12	Finnmark	Alta	Landet uten Oslo
Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 pr. innbygger i kroner	496	629	705	380	554
Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 i prosent av samlede netto driftsutgifter	0,8	1	1,1	0,7	1,1
Netto driftsutgifter til 392 andre religiøse formål pr. innbygger i kroner	32	33	37	22	48
Brutto investeringsutgifter til funksjon 390,393 pr. innbygger	342	125	102	0	185

Kostrafunksjonene 390 Den norske kirke, 392 Andre religiøse formål og 393 Kirkegårder, gravlunder og krematorier.

Som oversikten viser bruker Sør-Varanger kommune fortsatt mindre enn KOSTRA kommunene, men samtidig mer enn Alta. Sør-Varanger kommune bevilger mer i investeringstilskudd enn de øvrige kommunene. Når det gjelder overføring til andre religiøse formål bevilger vi omtrent som de vi sammenligner oss med.

Menigheten har følgende uttalelse angående reduksjon av driftstilskuddet:

Det har vært en grundig gjennomgang av ressursene i menigheten. Menighetens drift er på et minimum. Det vil være uforsvarlig å redusere ytterligere. For menighetsrådet vil en reduksjon i tilskudd i all hovedsak medføre at det blir umulig å utføre de lovpålagte forpliktelser menigheten har jfr. blant annet hms, gravferdsloven og kirkeloven.

Sør-Varanger menighetsråd er inne i en prosess knyttet til innføringen av festeavgift, administrasjonen og gravertjenesten jobber intenst med registrering og digitalisering. Det hentes inn festeavgift for de gravstedene som er registrert, det er et omfattende arbeid og registreringen av alle gravfelt på alle sju kirkegårdene er en prosess som vil ta flere år. For å gjennomføre dette er det avgjørende å ha personell i de stillingene som er i dag.

Tilbudet menigheten gir tilrettelegges og gjennomføres av staben med hjelp av frivillige. Det fryktes at reduksjon i tilbudet vil kunne bidra til å redusere antallet frivillige medhjelpere og dermed vil en reduksjon ha store konsekvenser.

En eventuell oppsigelsesprosess vil kreve store ressurser fra administrasjonen, og vil ikke være mulig å iverksette umiddelbart.

Investeringsprosjektene er nødvendige grep for å ivareta forvaltningsansvaret for byggene og kirkegårdene. Kirkeverge er den som iverksetter og styrer prosjekteringen. For å gjennomføre dette har administrasjonen en arbeidsfordeling som frigir kirkevergens arbeidstid slik at det er mulig å gjennomføre rehabiliteringen. Noe av det som gjenstår er utvidelser av kirkegårder som er særdeles viktig for å ha tilgjengelige plasser til å begrave de avdøde, dette er forpliktelser kommunen og menighetsrådet har i felleskap og det er regulert gjennom gravferdsloven. For øvrig er investeringsprosjektene som menighetsrådet har prioritert i 2015 er utskifting av hovedtaket på Kirkenes kirke, brannverntiltak, ny lastebil og utbedring av kirkegårdsgjerder. En reduksjon i driftstilskudd vil føre til at det ikke vil være mulig å gjennomføre de planlagte investeringsprosjektene.

Tiltak 2 Reduksjon av driftstilskudd til Varanger museum IKS og Tana og Varanger museum sida

Besparelse	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Besparte utgifter	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Reduserte inntekter	0	0	0	0
Netto besparelse	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000

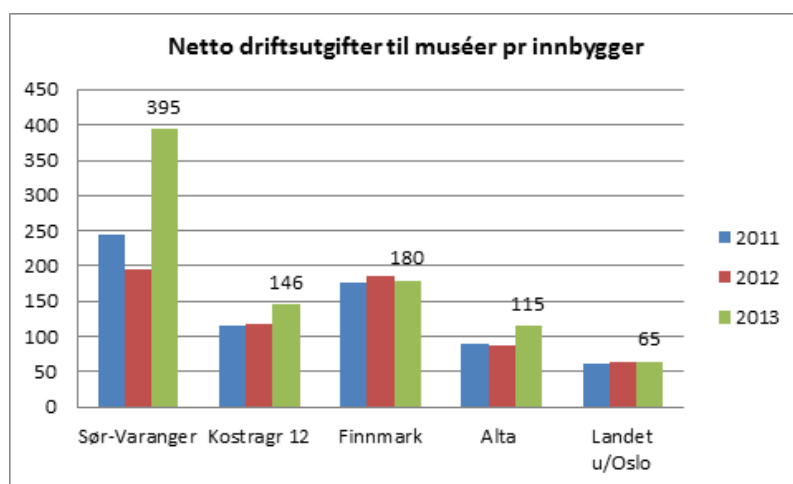

(tall i 1000)	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2016
Overføring til museene	2 228	2 026	2 050	2 050	2 050
Husleie Grenseland	1 160	632	632	632	632

Sør-Varanger, Vadsø og Vardø kommune er eiere av Varanger museum IKS og yter tilskudd til museet. Sør-Varanger kommune er også medeier er Tana og Varanger museumssida og yter tilskudd.

Tilskuddet fra Sør-Varanger kommune til Varanger museum IKS er hjemlet i selskapsavtalen av 2009. I selskapsavtalen står minimumsbeløpet kr. 1 300 000,-, i tillegg er det en avtale om renhold, som ble stipulert til kr. 308 000,-, altså til sammen skal tilskuddet utgjøre kr. 1 608 000,- pr år. Rådmannen forslår at tilskuddet reduseres med kr. 100 000,- slik at tilskuddet for 2015 og videre i planperioden utgjør kr. 1 508 000,-. Varanger museum IKS har ved flere anledninger redegjort for konsekvensene av dette ved blant annet redusert åpningstid ved både Grenselandsmuseet og distriktsmuseene.

Rådmannen foreslår at tilskuddet til Tana og Varanger museumssida vedtas med kr. 542 000,- pr år i hele planperioden. Dette er kr. 100 000,- under det budsjettet som opprinnelig ble vedtatt i forbindelse med at Savio museet ble en del av museumssidaen.

Som oversikten viser ligger vi over Kostra-gruppa, Finnmark og Alta hva angår utgifter til museer pr innbygger.

Daglig leder for Varanger museum har sendt følgende innspill i forbindelse med budsjett 2015:

Kommunen har de seneste årene kuttet i tilskuddet til Varanger museum flere ganger. Selskapsavtalen, som kommunen undertegnet i 2009, slår fast at Sør-Varanger kommunes tilskudd til museet skal utgjøre kr 1.608.000, og at beløpet skal justeres for lønns- og prisvekst. Dette er ikke blitt fulgt opp av kommunen, som i 2013 og 2014 tvert om har ytt et beløp som er mindre enn det nominelle kronebeløpet som selskapsavtalen opererer med. Tilskuddet for 2014 utgjorde 1.448.000, mens et anslag for lønns- og prisvekst burde tilsi at beløpet burde ha ligget i størrelsesorden 1,7-1,8 mil. Budsjettforslaget legger opp til fortsatte kutt i forhold til avtalen. Museets økonomi er allerede svært anstrengt, og et nytt kutt vil få

følger for aktiviteten ved Grenselandmuseet, i første omgang i form av innskrenket åpningstid og/eller vakanser.

Museet har en viktig samfunnsoppgave i lokalsamfunnet, men også regionalt og nasjonalt/internasjonalt, ved at vi bevarer, forsker på og formidler kulturarven fra fjern og nær fortid. Grenselandmuseet i Sør-Varanger er dessuten en av de viktigste og mest stabile reiselivsbedrifter i kommunen.

Staten forutsetter at 40 prosent av tilskuddet til museet skal ytes av lokale og regionale myndigheter, dvs. eierkommunene og fylkeskommunen. Slik situasjonen nå er i Varanger, bidrar staten med godt over 70 prosent av tilskuddet. Det er ingen grunn til å regne med at dette vil vedvare.

Både Finnmark fylkeskommune og Vardø kommune har nå vedtatt å indeksregulere sitt tilskudd. Vi ber Sør-Varanger kommune om å følge opp sine forpliktelser i selskapsavtalen og gjøre det samme.

Tiltak 3 Reduksjon av driftstilskudd til Norasenteret IKS

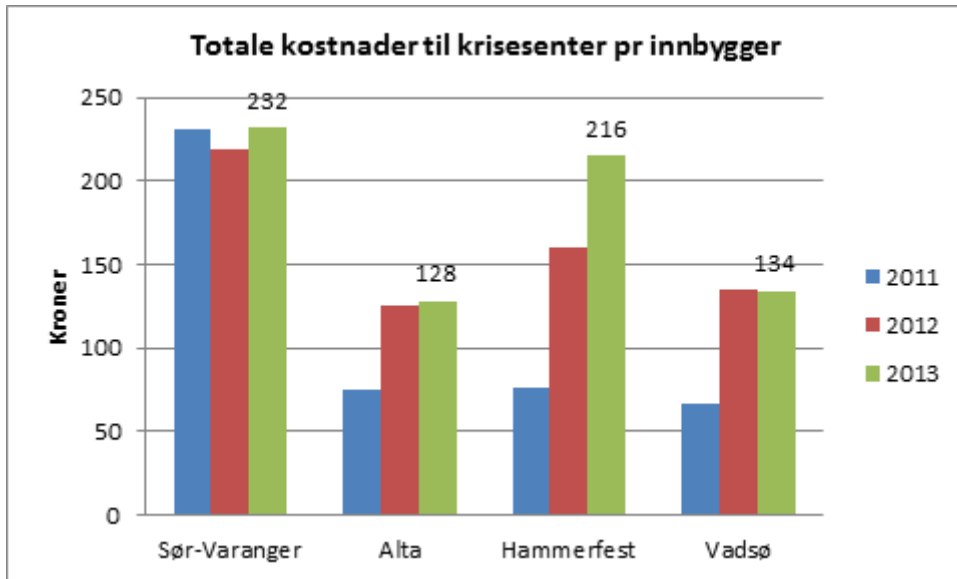
Besparelse	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Besparte utgifter	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Reduserte inntekter	0	0	0	0
Netto besparelse	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000

(tall i 1000)	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Overf. til Norasenteret	2 340	2 410	2 200	2 200	2 200	2 200

Kommunen er medeier i Norasenteret IKS. Senter er et krise- og incest senter med tilbud til både menn og kvinner. Kommunen yter tilskudd i henhold til selskapsreglene for Norasenteret IKS pkt. 18 der representantskapet vedtar budsjett for kommende år og den enkelte deltakerkommune har plikt til å yte sin del av det tilskuddet representantskapet har vedtatt.

Representantskapet i Norasenteret IKS har vedtatt at Sør-Varanger kommune skal yte kr.2 447 000,- til Norasenteret IKS for 2014. Rådmannen er av den oppfatning at likelydende med mororganisasjonen vil også særskilte selskapene blir berørt av omstilling og nedskjæring.

Norasenteret IKS gikk i 2013 i overskudd med vel kr.319 000,- og kr. 126 000,- i 2012.

Sør-Varanger kommune yter om lag kr. 232,- pr innbygger til Krise- og incestsenteret. Dette er noe over sammenligningskommunen i Finnmark.

Nora-senterets leder har utredet konsekvensen av reduksjon i driftstilskuddet og sier følgende:

1. 8,3 % av kommunenes midler utgjør kr 477 000,-(tilskudd 2014). Alle eierkommunene kommer til å kutte budsjettet med 8,3 % dersom vertskommunen gjør dette.
2. Det har også konsekvenser for budsjettet til SMI-delen: Overføringer der utløser ennå 80 % fra Staten, så i realiteten vil 8,3 % reduksjon utgjøre 537 000,-
3. Vi har fått en økning i KLP fra budsjettet i 2014 til 2015 på kr. 148 500.
4. Selskapsavtalen Punkt 18. Årsbudsjettet: «Representantskapet skal vedta selskapets budsjett for kommende år. Den enkelte deltakende kommune har overfor selskapet plikt til å yte sin del, jfr. pkt. 5, av det tilskudd representantskapet har vedtatt.» Det vil gi store konsekvenser for budsjett i ettertid da ingen av kommunene vil forholde seg til selskapsavtalen. I ytterste konsekvens vil kommunene ikke oppfylle kravene om en lovpålagt oppgave etter krisesenterloven.
5. Vi har ikke mange variable poster i budsjettet. De fleste poster er faste utgifter som avdrag lån og renter, forsikring, strøm, avskrivninger, bedriftshelsetjeneste, telefon, data, serviceavtaler på bygget, penger til lønnsforhandlinger, penger til lovpålagt tolketjeneste, nødmat til beboerne og vedlikehold bygg. Vi reiser også en del ut i de andre kommunene som eier oss. Dette for og møte hjelpeapparatet der for å ivareta en lovpålagt oppgave som oppfølging i reetableringsfasen til tidligere beboere. Dette krever resurser.

Tiltak 4 Avvikling av Barentshallene KF som eget foretak

	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Besparte utgifter	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
Reduserte inntekter	0	0	0	0
Netto besparelse	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000

Barentshallene Sør-Varanger KF er et kommunalt foretak opprettet i oktober 2004 for drift, vedlikehold, forvaltning og utvikling av idrettsanlegg i Sør-Varanger kommune. Anlegg underlagt foretaket er Fjellhallen, Kirkenes Stadion, Barentshallen og Barentsbadet. I tillegg har foretaket en samarbeidsavtale med kommunene om administrasjon av kommunale gymsaler. Dette er flerbruksanlegg som i hovedsak har vært benyttet til idrett, undervisning, messer og vanlig publikum. Fra høsten 2013 fikk foretaket i tillegg overført ansvaret for virksomhet Park & Anlegg og kommunale ski-, tur og scooterløyper.

Barentshallene KF har et budsjett på vel 12 mill.kr i driftsinntekter årlig hvor om lag 50 % av inntektene er overføring fra Sør-Varanger kommune. Det øvrige er billettinntekter, utleie av lokale samt overføring fra Finnmark fylkeskommune for leie av Barentshallen fra Finnmark fylkeskommune.

Barentshallene KF har siden oppstarten i 2004 slitt økonomisk og har siden 2010 opparbeidet et akkumulert underskudd på hele 2,3 mill.kr. Underskuddene er fortløpende dekket av Sør-Varanger kommune slik at selskapet pr utgangen av oktober 2014 står uten akkumulert underskudd. Allikevel er kommunestyret gjort kjent med at selskapet også for 2014 vil være i en underskuddssituasjon.

Sør-Varanger kommune har ved flere anledninger forskuttert og innvilget Barentshallene KF likviditetslån slik at de kan opprettholde en forsvarlig drift og opprettholde sine lønns- og betalingsforpliktelser. Senest ble det vedtatt dekning av underskudd 2013 samt innvilget likviditetslån i kommunestyret den 27.08.14.

Kommunalt foretak er ikke en egen juridisk person, men er en del av kommunen jfr kommuneloven § 61. En konsekvens av dette er at foretaket som sådan ikke selv kan ha rettigheter eller plikter og at det er kommunen som i siste instans er part i foretakets avtaler og som hefter for de forpliktelser foretaket foretar seg. Tilsvarende må kommunen yte videre likviditetslån til dekning av de ansattes lønn.

Rådmannen ser utfordringene Barentshallene KF har hatt de siste årene, både økonomisk og i forbindelse med forsvarlig drift. Barentshallene KF har stadig fått tilført flere oppgaver, samtidig som de har vært gjenstand for budsjettkutt. Rådmannen er av den oppfatning at Barentshallene KF har oppgaver som tilhører innenfor kommunens ordinære organisasjon og at oppgavedelingen er uhensiktsmessig. Kommunen er eier av alle bygg og anlegg som Barentshallene KF har sin aktivitet i. Mye av Barentshallenes utfordringer handler om drift og vedlikehold av kommunens bygninger og anlegg noe Barentshallene er i utgangspunktet ikke dimensjonert for.

Finnmark revisjon har i løpet av høsten 2014 gjennomført en selskapskontroll i Barentshallene KF. Rapporten vil bli klar til nyåret 2015. Rapporten vil gi mer føringer for hvorvidt Barentshallene KF er riktig organisert og om selskapsformen er riktig modell for foretaket.

Rådmannen mener at en avvikling av Barentshallene KF bør vurderes og oppgavene, samt bemanning tilbakeføres til mororganisasjon. En besparelse på vel kr.500 000,- som følge av stordriftsfordel bør kunne påregnes.

Tiltak 5 Nedleggelse av Skogfoss barnehage

	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Besparte utgifter	-1 358 000	-1 358 000	-1 358 000	-1 358 000
Reduserte inntekter	28 000	28 000	28 000	28 000
Netto besparelse	- 1 330 000	- 1 330 000	- 1 330 000	- 1 330 000

Skogfoss barnehage består av en avdeling med til sammen 18 plasser. I dag er det 6 barn over 3 år i barnehagen som til sammen opptar 5 plasser. 3 av disse barna begynner på skolen høsten 2015. Det er ingen barn under 3 år som har plass i barnehagen.

Barnetallet i Skogfoss har vært synkende over år og denne tendensen har forsterket seg de siste årene. I Pasvik barnehage er det 2 avdelinger med til sammen 36 plasser. Pr dato er det 10 barn under 3 år og 15 barn over 3 år som til sammen opptar 34,6 plasser.

Fra nytt barnehageår vil 30 plasser være besatt i barnehagen. Med utgangspunkt i dagens barnetall blir det altså fra høsten 2015 ledig 6 plasser i Pasvik barnehage. Dette frigjør plasser til barna som i dag går i Skogfoss barnehage. I tillegg vil det være 3 ledige plasser i barnehagen. Pr i dag finnes ingen totaloversikt om behovet for barnehageplasser blir dekket, da det alltid er usikkerhet knyttet til flytting til Pasvik.

Pr oktober 2014 er det ansatt pedagogisk leder i Skogfoss barnehage mens det har vist seg vanskelig å rekruttere pedagogiske personale til Pasvik barnehage og det mangler 2 av 2 pedagogiske ledere i Pasvik barnehage. Dette viser sårbare fagmiljø som får konsekvenser for kvaliteten på tilbudet. Ved sammenslåing blir det ett fagmiljø, samt større lekemiljø for barna. Personalets kompetanse er det mest sentrale ved barnehagens kvalitet.

Barnehagene i Skogfoss og Pasvik samarbeider i sommermånedene hvor det kun er åpent i Pasvik barnehage.

Med bakgrunn i kommunens økonomiske situasjon men særlig med bakgrunn i det redegjorte bemanningsbehovet foreslår rådmannen at Skogfoss barnehage legges ned og at barna og personalet overflyttes til Pasvik barnehage. Rådmannen mener at dette vil gi det beste tilbudet til alle barn med plass i barnehage i Pasvik.

Dersom det på sikt skal vise seg at det blir for få plasser i Pasvik barnehage vil det bli vurdert å utvide antall plasser i eksisterende bygg i Pasvik barnehage ihht lovkrav vedrørende areal og bemanningsnorm.

Tiltak 6 Endring av skolestruktur – nedleggelse av Skogfoss, Jarfjord og Neiden skole.

	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Besparte utgifter grunnskole	-1 631 000	-3 587 000	-3 587 000	-3 587 000
Besparte utgifter SFO	-360 000	-719 000	-719 000	-719 000
Besparte utgifter FDV	-719 000	-1 349 000	-1 349 000	-1 349 000
Redusert inntekter	519 000	714 000	714 000	714 000
Netto besparelse	-2 190 000	-4 941 000	-4 941 000	-4 941 000

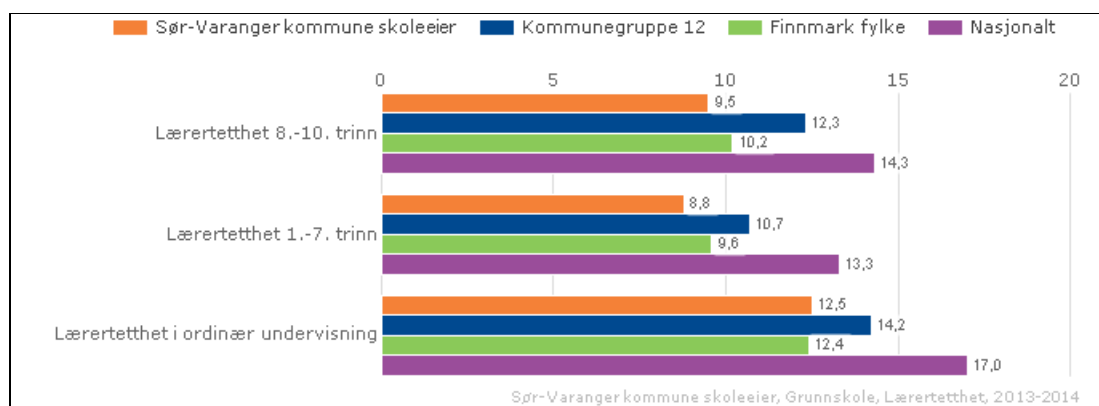
Grunnskolen i Sør-Varanger kommune består av 11 skoler fordelt over hele kommunen fra Bugøynes til Skogfoss og Jarfjord.

Totalt er det 1.185 elever i grunnskolene i Sør-Varanger. Av disse går 1.040 på de sentrumsnære skolene, mens 145 går på de øvrige skolene.

Den desentraliserte skolestrukturen gir seg utslag både i kostnader per elev i grunnskolene og det gir også en stor variasjon i lærertetthet skolene i mellom.

Lærertettheten til ordinær undervisning var 12,5 elever per lærer for skoleåret 2013/2014. For forrige skoleår var tilsvarende tall 11,7 elever per lærer. Det er store variasjoner på lærertettheten i kommunen der Skogfoss skole har en 3,6 elever per lærer mens Kirkenes barneskole har 15,6 elever per lærer. Kirkenes ungdomsskole har 18,7 elever per lærer i ordinær undervisning.

Lærertetthet beregnes med utgangspunkt i forholdet mellom elevtimer og lærertimer, og gir informasjon om størrelsen på undervisningsgruppen. Indikatoren inkluderer timer til spesialundervisning og timer til særskilt norskopplæring for språklige minoriteter.

Utviklingen i barne- og elevtallene for Sør-Varanger kommune viser en synkende tendens med færre elever i grunnskolene i Sør-Varanger i planperioden. I følge SSBs framskrivning vil denne tendensen holde seg i tiden framover.

Antall elever	2012	2013	2014	2015	Prognose	
					2016	2017
Kirkenes barneskole	250	265	283	293	287	287
Bjørnevatn skole	254	240	217	221	218	201
Sandnes skole	90	83	110	103	103	112
Pasvik skole	60	48	61	59	62	60
Hesseng Flerbrukssenter	216	194	189	185	185	185
Bugøyenes Oppvekstsenter	25	26	25	26	28	24
Neiden Oppvekstsenter	9	9	6	5	3	2
Jakobsnes Oppvekstsenter	20	24	23	21	19	18
Skogfoss skole	14	12	16	16	15	14
Jarfjord Oppvekstsenter	26	19	20	18	17	11
Kirkenes ungdomsskole	242	244	237	238	242	225
	1206	1164	1187	1185	1179	1139

Prognosen for 2016 og 2017 er basert på antall barn i barnehagene.

Rådmannen forslår å legge ned skolene i Neiden, Jarfjord og Skogfoss. Rådmannen er av den oppfatning at for å få til en forsvarlig økonomisk ressursfordeling innenfor oppvekstområde må skolestrukturen endres. Rådmannen ser også de utfordringer kommunen har med hensyn på stadig søknad og klagebehandling med hensyn på skolebytte fra distriktene. Videre ser rådmannen også utfordringer med å gi et forsvarlig skoletilbud både faglig og sosialt til de skolene som har færre enn 20 elever.

Ved å endre skolestrukturen vil kommunen oppnå flere stordriftsfordeler gjennom at de 39 elevene som går på disse skolene flyttes til skoler med ledig kapasitet.

En sentralisering av undervisningstilbudet vil også være med på å redusere antall timer til spesialundervisning. Et tall som for Sør-Varanger kommune er høyt i forhold til andre sammenlignbare kommuner og landsgjennomsnittet. En reduksjon i antall timer vil komme gjennom at undervisningen vil kunne sees i sammenheng med andre elevgrupper.

Rekruttering av kvalifisert pedagogisk personale har vist seg å være utfordrende ved spesielt en av skolene. I forlengelsen av dette blir det utfordrende for skoleeier å sikre et forsvarlig opplæringstilbud til elevene. Dette gjør seg gjeldende i økt antall ufaglærte i grunnskole, en situasjon som ikke er ønskelig eller kvalitetsmessig holdbar over tid.

Opplæringslovens § 8-1 stadfester elevens rett til å gå på den skolen som ligger nærmest. Videre sier loven at kommunen kan gi forskrifter om hvilken skole de ulike områdene søker til. Sør-Varanger kommune merker en økende pågang av søknader om skolebytte til større skoler, og større sosialt miljø for elevene. Dette gjelder spesielt for skolestartere i 1.klasse. Her praktiserer Sør-Varanger kommune nærskoleprinsippet i forhold til saksbehandling av disse søknadene. Imidlertid har kommunen opplevd at foresatte velger å flytte og bytte bosted for å få gå på en skole som ligger i sentrum.

I rapporten til Norconsult (2012) går det frem at det er flere kvalitetsdimensjoner som må ligge til grunn for endringer i skolestrukturen. Blant disse finner vi;

- *Elevprestasjoner*
- *Elevenes gjennomføringsgrad*
- *Elevenes sosiale kompetanse (mobbing, trivsel etc)*

- *Tilpasset opplæring og like muligheter*
- *Samarbeid med hjemmet og lokalsamfunnet*
(2012:35)

Blant annet viser forskning at det noe belegg for å si at det faglige utbytte øker med skolestørrelse. Imidlertid er det ikke grunnlag for å si at størrelse i seg selv skaper økt faglig utbytte, til det er det flere sammenhenger som spiller inn. Vi finner heller ikke forskningsmessig belegg for å si at skolestørrelse har noe å si for elevenes motivasjon for læring, og for mulighetene for elevmedvirkning.

Rapporten til Norconsult peker på at det ikke finnes forskningsmessig belegg for å si at skolestørrelse har betydning for læringsmiljø og elevenes sosiale kompetanse. Imidlertid er det grunn til å vektlegge at det er en sårbarhet med et lite miljø. I et større miljø har man større mulighet for å finne erstatning dersom man skulle komme i konfliktsituasjon med sitt etablerte miljø (2012). Dette betyr at på en liten skole kan det være vanskeligere å finne seg til rette både sosialt og faglig dersom man ikke kommer overens med, eller kommer i konflikt med sine medelever. I et større miljø vil det kunne være lettere for flere å finne gode sosial og faglige relasjoner.

Kommunen har stor geografisk utstrekning, noe som innebærer at skoleskys er nødvendig for å komme til nærskolen for mange elever. Det er vanskelig å si hva som er akseptabel reisetid for elevene. Tidligere anbefalinger er ikke lengre styrende for kommunene. Rapporten til Norconsult (2012) legger vekt på at man må legge til grunn lengden på skoledagen, inklusive transport til og fra skolen, som et viktig moment.

Rundskriv fra Udir 2-2012 sier dette om behandling av saker om skolenedleggelse og kretsgrenser:

Hverken opplæringsloven eller annet regelverk har innholdsmessige regler for endring av skolestruktur, det vil si regler for når det er lovlig eller ulovlig å legge ned eller opprette en skole. Avgjørelser knyttet til skolestruktur ligger i kjerneområdet av den kommunale handlefriheten. En avgjørelse må bygge på et kommunestyres økonomiske, politiske og samfunnsmessige prioriteringer.

Kommunale vedtak om endring av skolestrukturen, for eksempel om nedleggelse av en skole, er ikke enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Det er ikke et vedtak som gjelder rettigheter eller plikter for en eller flere bestemte personer. Plassering av den enkelte elev ved en skole vil derimot være et enkeltvedtak.¹

Jarfjord oppvekstsenter

Jarfjord oppvekstsenter har i dag 18 elever, 9 på barnetrinnet og 9 på ungdomstrinnet. Prognosen fremfor viser at elevtallet er synkende, og ved to av trinnene er det per i dag ikke elever.

---

¹ <http://www.udir.no/Regelverk/Rundskriv/2012/Udir-2-2012---Behandlingen-av-saker-om-skolenedleggelse-og-kretsgrenser/>

Ved en nedleggelse av oppvekstsenteret overføres elevene ved barnetrinnet til Kirkenes barneskole, og elevene ved ungdomstrinnet til Kirkenes ungdomsskole. En nedleggelse av Jarfjord oppvekstsenter vil gi en årlig økonomisk innsparing med 3,4 millioner

Neiden oppvekstsenter

Neiden oppvekstsenter har hatt relativ stor nedgang i elevtallet fra 9 til 5 elever. Disse elevene er fordelt på 1. – 3.trinn. Det har gjennom våren og høsten vist seg å være utfordrende å rekruttere kvalifisert undervisningspersonale til skolen. Det er utfordringer knyttet til å sørge for et forsvarlig undervisningstilbud for elevene da dårlig rekrutteringsgrunnlag gjør skolen sårbar ved fravær. Ved en nedleggelse av oppvekstsenteret overføres elevene til Hesseng flerbrukssenter. En av de negative sidene ved en nedleggelse er lang skolevei for elevene. En nedleggelse vil gi en økonomisk innsparing om lag 900.000 kr

Skogfoss oppvekstsenter

Skogfoss oppvekstsenter har et elevtall som de siste årene har svingt fra 12 til 16 elever. Ved en nedleggelse vil elevene overføres til Pasvik skole. En nedleggelse utløser en årlig innsparing på om lag 2,8 millioner.

Oppvekstsentrene har et stabilt og godt kvalifisert undervisningspersonalet. Disse vil kunne overføres til andre skoler i kommunen.

Tiltak 7 Avvikle Frisklivssentralen

(tall i 1000)	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Besparelse utgifter	-340 000	-340 000	-340 000	-340 000
Reduserte inntekter	20 000	20 000	20 000	20 000
Netto besparelse	-320 000	-320 000	-320 000	-320 000

Kommunestyret i Sør-Varanger vedtok i 2011 å opprette Frisklivssentral. I september 2012 ble det ansatt veileder i 50 % stilling og sentralen har tatt imot deltakere siden januar 2013.

Frisklivssentralen er blitt et kommunalt kompetansesenter med tilbud til personer og grupper i befolkningen som har behov for å endre helseatferd. Arbeidet i frisklivssentraler baserer seg på dokumentert effektive metoder for endring av helseatferd og følger nasjonal mål for sin kursvirkosomhet, da hovedfokus på helsefremmende tiltak. Frisklivssentralen er et individ- og grupperettet tilbud og er et helsetilbud til befolkningen.

Frisklivssentralen er en kommunal helsetjeneste i tråd med samhandlingsreformen.

Folkehelse er en lovpålagt oppgave. Det er opp til kommunen å organisere tilbud under Folkehelseparaplyen. Frisklivssentral som tiltak i seg selv er ikke en lovpålagt oppgave, men vil kunne fungere som en brobygger mellom helse og kommunens folkehelsearbeid.

Rådmannen foreslår å avvikle Frisklivssentralen fra og med 31.12.2014. Dette vil gi en årlig besparelse på kr 320 000.

Konsekvensen ved å avvikle Frisklivssentralen vil på kort sikt kunne medføre en kostnadsreduksjon, dette i form av en besparelse tilsvarende 0,5 årsverk veileder i budsjettet for 2015.

Frisklivssentralen er et folkehelseiltak som bygger på nasjonale mål og føringer. I en konsekvensvurdering, der man gjør vurderinger i lys av et folkehelseperspektiv, vil det være relevant å vurdere om nedleggelse av Frisklivssentralen gir den ønskede nettogevinst for aktuelle brukere i Sør-Varanger kommune og for kommunens økonomi. Dette må vurderes på kort sikt i 2015, og ikke minst når konsekvenser ses i et langsiktig perspektiv.

Tiltak 8 Nedleggelse av Bugøynes omsorgssenter

Samlet	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Besparelse utgifter	-2 650 000	- 3 820 000	-3 820 000	-3 820 000
Reduserte inntekter	250 000	720 000	720 000	720 000
Netto besparelse	-2 400 000	-3 100 000	-3 100 000	-3 100 000

Bugøynes omsorgssenter har 8 omsorgsboliger med heldøgns bemanning. Driften er organisert i samdrift med hjemmesykepleien som gir hjemmetjenester til befolkningen i Bugøynes og Bugøyfjord. Per i dag er det 19 tjenestemottakere i området. Flere av disse har behov for heldøgns pleie og omsorg og bor inne på omsorgssentret. Det er 9.0 årsverk og 14 stillinger knyttet til sentret. I bygda Bugøynes er omsorgssentret en betydelig arbeidsplass.

Bugøynes omsorgssenter har et areal på 653 m² og ble bygd i 2007, og senere utvidet i 2010. Bygget har 8 rom, felles stue og kjøkken samt kontorer, og den totale investeringskostnaden var på 15 mill. kroner.

Per i dag gir Bugøynes omsorgssenter tilbud om bo- og omsorgstjenester i 6 av omsorgsboligene og 2 boliger brukes til korttids- og avlastningsplasser, noe som tilsvarer 4 plasser. Disse plassene er en del av tjenestetilbudet i Sør-Varanger kommune og er ikke forbeholdt innbyggere i Bugøynes området.

Analysen av helse og omsorgstjenestene fra 2013 viste at det er forskjeller i ressursfordelingen mellom distrikt i form av antall årsverk per innbygger. Bugøynes har 31 innbyggere per årsverk, mens Pasvik har 141.8 innbyggere pr årsverk. Bergningsgrunnlaget er ikke likelydende da det gis omfattende døgnkontinuerlige tjenester i Bugøynes, men i Pasvik inngår ikke natt tjeneste.

Rådmann foreslår avvikling av Bugøynes omsorgssenter, men velger å opprettholde hjemmesykepleie og praktisk bistand. Den personellmessige innsparingen er på 4.0 årsverk, dette i tillegg til deler av øvrige driftskostnader knyttet til avdelingen Bugøynes omsorgssenter. Ved omsorgssentret er dette forventet å gi en årlig besparelse på 3,1 mill. kroner.

Velger man å avvikle tjenestetilbudet vil bygget bli frigjort, og kan omdisponeres, eventuelt selges. Når det gjelder FDV utgifter knyttet til bygget vil de fortsatt løpe med omlag kr

150 000 selv om bygget frigjøres. En vil få besparelse på renhold, men samtidig bortfaller husleieinntekter slik at nedleggelse av Bugøynes omsorgssenter ikke vil få noen konsekvens for nettoutgifter for avdelingen FDV, før eventuell omdisponering av bygget.

Ved nedleggelse av sentret vil det ikke være døgn kontinuerlige tjenester i Bugøynes, noe som innebærer at hjemmesykepleien ikke vil kunne besøke brukere i området flere ganger i døgnet. De som da har behov for dette må da flytte til områder der det gis heldøgns omsorg. Per i dag er det utfordrende å gi et dekkende avlastningstilbud til et økende antall søker på denne tjenesten. Dette fordi dagens plasser på sykehjemmene i hovedsak benyttes for utskrivningsklare pasienter fra helseforetaket. Ved nedleggelse av omsorgssentret vil det øke utfordringene å gi avlastningstjenester til pårørende med tyngende omsorgsarbeid hjemme.

Konsekvens for personalet vil være at det medfører økt belastning på de ansatte som skal drifte hjemmesykepleien i Bugøynes, dette med at fagmiljøet blir mindre og en må være alene på jobb i et stort geografisk område.

Med mål om helårs økonomisk effekt av besparelsen på Bugøynes omsorgssenter må beboerne ved sentret overflyttes til Kirkenes, enten i omsorgsbolig eller på sykehjem. Mest sannsynlig må beboerne som flytter på sykehjem bo på dobbelt rom på Prestøyhjemmet en periode. Dette medfører at en må styrke bemanningen ved Prestøyhjemmet med 4.75 årsverk i en perioden det er dobbeltrom. En økning av brukere på Prestøyhjemmet vil kunne medføre utfordringer knyttet til måloppnåelse i forhold til overholdelse av verdighetsgarantien og videre økt belastning for personalet ved sykehjemmet.

I en eventuell periode med økning av brukere i dobbeltrom på Prestøyhjemmet, kan en konsekvens være at kommunen ikke blir i stand til å motta utskrivningsklare pasienter fra sykehuset i rett tid, dette vil kunne medføre økte kostnader.

Økt antall beboere gir også økte brukerbetalingen ved Prestøyhjemmet. Netto kostnad for Prestøyhjemmet er beregnet til om lag kr 700 000 for 6 måneder i 2015.

Samlet for kommunen er det beregnet at nedleggelse av Bugøynes omsorgssenter vil kunne gi en besparelse på 2,4 mill. kroner i 2015, deretter en årlig besparelse på 3,1 mill. kroner.

Tiltak 9 Vedtektsendring for søskenmoderasjon ved SFO

	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Besparte utgifter				
Reduserte inntekter	-350 000	-350 000	-350 000	-350 000
Netto besparelse	-350 000	-350 000	-350 000	-350 000

Kommunestyret vedtok i sak 035/14 nye vedtekter for skolefritidsordningen i Sør-Varanger kommune. Vedtektene ble gjort gjeldende fra 01.08.2014.

I vedtektenes punkt 9.3 er det innarbeidet et nytt punkt vedrørende søskenmoderasjon der det gis søskenmoderasjon også for barn som har søsken i barnehage. Tidligere har det kun

vært gitt søskenmoderasjon i de tilfeller der familier har flere barn enten i barnehage eller SFO.

Da ordningen ble innført var det vel 50 barn i SFO som hadde krav på søskenmoderasjon etter den nye ordningen. Dette gir et inntektstap for kommunale SFO i størrelsesorden kr. 350 000,- på årsbasis.

Rådmannen foreslår at vedtektene endres og at punkt 9.3 i vedtektene endres slik at søskenmoderasjon avvikles som ordning mellom SFO og barnehage men fortsatt gjelder for familier med flere barn i SFO. Vedtektsendringen blir fremmet i gebyrsaken til kommunestyret.

Tiltak 10 Endrede vedtekter for betaling i kulturskolen

	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Besparte utgifter				
Reduserte inntekter	-497 000	-497 000	-497 000	-497 000
Netto besparelse	-497 000	-497 000	-497 000	-497 000

Kulturskolen har i dag 371 elever som hver betaler kr. 1.100 per semester. Av disse får 50 elever søskenmoderasjon på 30 % av avgiften og avgiften utgjør da kr. 770 for søsken. Totalt gir dette en inntekt på kr. 783.200. I tillegg betaler 34 elever kr 100 i materialavgift og 69 elever betaler kr 200 i instrumentleie pr semester.

Sammenlignet med andre kommuner ser rådmannen at kulturskoletilbudet i Sør-Varanger kommune er rimelig og ønsker derfor å øke brukerbetalingen fra 2015. For fortsatt å differensiere gis det rabatt for elever som mottar flere tilbud, samt til søsken. I tillegg foreslår rådmannen å øke materialavgiften og instrumentleie.

	Avgift 2014 pr semester	Foreslått avgift 2015 pr semester	Foreslått avgift 2015 pr år
Kulturskoleavgift tilbud 1	1 100	1 500	3 000
Kulturskoleavgift tilbud 2	1 100	1 200	2 400
Kulturskoleavgift tilbud 3	1 100	1 200	2 400
Søsken	770	1 200	2 400
Materialkostnader	100	200	400
Instrumentleie, barn	200	400	800

En økning i kulturskoleavgiften som vist over vil gi en merinntekt til Sør-Varanger kommune på kr. 497.000 per år.

5. Budsjettoversikt på tjenestenivå 2015-2018

5.1 Administrative tjenester

Administrative tjenester består av politisk styring, administrasjon, servicekontoret, økonomiavdelingen, personalavdelingen, IT-avdelingen og plan- og utviklingsavdelingen.

(tall i 1000 kroner)	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Driftsinntekter						
Andre salgs- og leieinntekter	-10 815	-10 495	-10 294	-9 961	-9 961	-9 961
Overføringer med krav til motytelse	-9 761	-7 287	-4 774	-4 466	-4 466	-4 466
Andre statlige overføringer	-1 027	-1 080	-1 080	-1 080	-1 080	-1 080
Andre direkte og indirekte skatter	-1 655	-1 575	-1 575	-1 575	-1 575	-1 575
Sum driftsinntekter	-23 257	-20 437	-17 723	-17 082	-17 082	-17 082
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	32 347	33 092	32 636	31 915	31 810	31 810
Sosiale utgifter	4 287	4 745	4 690	4 593	4 578	4 578
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	23 973	24 879	21 728	21 121	21 111	21 111
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	9 998	2 396	5 276	5 276	5 276	5 276
Overføringer	23 409	22 458	21 343	21 293	21 293	21 293
Fordelte utgifter	-934	-910	-960	-960	-960	-960
Sum driftsutgifter	93 079	86 660	84 713	83 238	83 108	83 108
Mottatte avdrag på utlån	-270		0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-1 394	-6 948	0	0	0	0
Bruk av bundne fond	-4 554	-2 522	-2 265	-2 265	-2 265	-2 265
Overført til investeringsregnskapet	524		0	0	0	0
Avsatt til bundne fond	4 277	2 625	2 625	2 625	2 625	2 625
Netto driftsresultat	68 405	59 379	67 350	66 517	66 387	66 387

Den økonomiske oversikten for administrative tjenester viser at det er en økning på 8 mill. kroner innenfor området. Økningen skyldes flere faktorer og er omtalt spesielt under den enkelte enheten.

Avdeling	Regnska p 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Politisk administrasjon	3 979	3 118	3 882	4 269	4 269	4 269
Administrasjon	11 120	4 492	7 650	7 208	7 208	7 208
Servicekontoret	4 305	4 675	5 397	5 157	5 027	5 027
Økonomiavdelinga	22 793	21 205	23 104	23 104	23 104	23 104
Personalavdelinga	11 236	12 176	12 438	11 632	11 632	11 632
Plan- og Utvikling	3 142	2 032	2 032	2 299	2 299	2 299
IT-avdelinga	11 831	11 681	12 847	12 847	12 847	12 847
Totalt	68 405	59 379	67 350	66 517	66 387	66 387

Administrative tjenester	Årsverk
Rådmann	1
Kommunalsjefer	2
Politisk sekretariat	1
Servicekontor og post/arkivtjenesten	8,1
Skatteavdelingen	4
Regnskap og økonomi	8,3
IT-avdelingen	6
Personalavdelingen	7
Skolefaglig rådgiver	1
Plan- og utviklingsavdelingen	19
Totalt	57,4

5.1.1 Politisk ledelse

Enheten dekker kostnader til politisk styring og aktivitet, lønn til ordfører og varaordfører, partistøtte, tapt arbeidsfortjeneste, møtgodtgjørelse, reiseutgifter til politikere.

For budsjett 2015 er det lagt inn en økning på kr 764.000 av dette er kr. 300.000 budsjetterte kostnader knyttet til kommunevalget mens resterende er økte kostnader til godtgjørelser og reiseaktivitet.

Eldrerådet har i søknad av 20.10.14 søkt om midler til diverse arrangement blant annet eldredagen. Rådmannen forslår at eldrerådet får kr.50 000,- til disposisjon i budsjett 2015. Honorarer, kjøregodtgjørelse, kurs og reiser dekkes på ordinær måte innenfor enheten.

5.1.2 Administrasjonsavdelingen

Enheten består av tre årsverk med rådmann og to kommunalsjefer.

Rådmannen utgjør kommunens øverste administrative og strategiske ledelse og er ansvarlig for den daglige driften av kommunen. Rådmannens ansvarsområder er definert i kommuneloven.

Rådmannens viktigste oppgaver er blant annet å legge til rette for politisk styring av lokalsamfunnet, styrke og utvikle organisasjonen, og de tjenester og tilbud kommunen skal yte til sine innbyggere.

Administrasjonsavdelingens budsjett viser en økning med 3 mill. kroner som følge av at budsjetterte midler til kjøp av skoleplasser til fosterhjemsplasserte barn i andre kommuner er overført fra barnevernstjenesten til administrasjon fra og med 2015.

5.1.3 Servicekontoret

Avdelingen består av servicekontoret, arkivtjenesten, post/kopieringssentralen og formannskapssekretæren. Avdelingen omfatter til sammen 9,1 årsverk.

Det er budsjettert med 1,0 årsverk i engasjementstilling samt økte driftsutgifter knyttet til nedpakking av historisk arkiv. Dette for å imøtekomme pålegg fra Statsarkivet i Tromsø om flytting av arkivmaterialet. Samlet utgjør dette kr 500 000, fordelt med kr 370 000 i 2015 og kr 130 000 i 2016.

Det er innarbeidet økte driftsutgifter knyttet til eiertilskudd til IKA Finnmark IKS, porto og skjenkekontroller. Videre er det budsjettert med økte inntekter knyttet til gravemeldinger og refusjoner.

5.1.4 Økonomiavdelingen

Økonomiavdelingen består av skatteavdeling med 4 årsverk, regnskapsavdeling 5,3 årsverk og økonomi-/budsjettavdeling med 2 årsverk og ledes av økonomisjef. Avdelingen har ansvar for budsjett og økonomiarbeid, tertialsvis- og årsrapportering, kommune- og skatteregnskapet, saksbehandling innenfor økonomiområdet, finansforvaltning, økonomifaglig veiledning og støtte, innkjøp og internkontroll, samt eiendomsskatt.

Alle overføringer til kommunens egne foretak og IKS ligger under økonomiavdelingens budsjett.

Økonomiavdelingens inntekter er redusert som følge av bortfall av papirfakturagebyr.

Det er budsjettert med kr 6 445 000,- knyttet til Barentshallene i 2015. Dette er en økning på 1,145 mill. kr fra 2014. Styret i Barentshallene KF har vedtatt tilsvarende budsjettoverføring fra Sør-Varanger kommune til drift av Barentshallene for 2015. Rådmannen har forslått å avvikle Barentshallene KF, se tiltak 4.

5.1.5 Personalavdelingen

Personalavdelingen skal bistå enhetslederne og organisasjonen for øvrig med veiledning og rådgivning i arbeidsgiverspørsmål. Samtidig skal avdelingen være støttespiller i strategi-, plan- og utviklingsarbeid, medvirke til videreutvikling og kvalitetssikring av kommunens ansettelsessaker, koordinere og samordne personaladministrative oppgaver inkl. HMSarbeid. Avdelingen er også sekretariat i ansettelsessaker, ansvarlig for lønnsarbeid og lønnskjøring og vedlikeholder sentralt lønns- og personalarkiv. Personalavdelingen har 7 årsverk.

Personalavdelingens budsjett omhandler også lærlingeordningen, frikjøp av hovedtillitsvalgte jfr. Hovedavtalen og hovedverneombud jfr. arbeidsmiljøloven. For øvrig dekkes utgifter til personforsikringer, bedriftshelsetjeneste, OU-fond og KS-medlemskap.

Det er ingen endringer i budsjett 2015 ut over ordinær lønns- og pensjonsvekst.

5.1.6 Plan og utviklingsavdelingen

Avdelingen har i alt 17,5 stillingshjemler og har ansvar for byggesaksbehandling, kart og oppmåling, fysisk/verbal planlegging, landbruk, miljø, kommunale grunneiendommer og saksbehandling av næringsfond/primærnæringsfondssaker. Avdelingens arbeidsområde er i

stor grad relatert til utviklingen av Sør-Varanger samfunnet og har de senere år opplevd en stor pågang fra private og offentlige aktører.

I budsjettforslaget er det ikke lagt opp til økning av inntekter (gebyrer og festeavgifter) ut over generell prisstigning.

I budsjettet for 2015 er det lagt til grunn et tilsvarende aktivitetsnivå i samfunnet som i 2014, med de følger det har for byggeaktivitet og gebyrinntekter for kommunen.

5.1.7 IT-avdelingen

It-avdelingen planlegger, utvikler, drifter og vedlikeholder kommunens helhetlige virksomhet innen området IKT. Avdelingen er bemannet med 6,0 årsverk

Det er budsjettert med 1,0 mill. kroner i økte driftskostnader knyttet til kommunens helhetlige avtaleportefølje og lisensiering knyttet til teknisk IKT-drift og sentrale fellessystemer og applikasjoner og fagapplikasjoner ved enhetene. Dette er forhold som over mange år har vært under kontinuerlig utvikling, både i omfang og i innhold/kvalitet, og som gjelder hele organisasjonen.

5.2 Skolene i Sør-Varanger

5.2.1 Grunnskoleopplæring

Fra 2014 er ny beregningsmodell for ressursfordeling i grunnskolen lagt til grunn for fordeling av kostnader på den enkelte skole. Gjennom innmelding av elevtall to ganger per år tar man sikte på en mer rettferdig fordeling av midler mellom skolene.

Beregningsmodellen tar utgangspunkt i budsjettering per elev, med en fast tildeling på inntil 20 elever hvor de skolene som har færre enn 20 elever får en prosentvis avkortning i henhold til elevtall. Erfaringsmessig er det slik at det er dyrere per elev å drive en fådelte enn en fulldelt skole, men med et innslagspunkt på 20 elever tar man høyde for dette.

	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Driftsinntekter						
Andre salgs- og leieinntekter	239	125	105	100	100	100
Overføringer med krav til motytelse	12 362	11 085	9 064	8 964	8 964	8 964
Andre overføringer	256	89	4	4	4	4
Skatt på inntekt og formue			0	0	0	0
Sum driftsinntekter	12 857	11 299	9 173	9 068	9 068	9 068
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	106 170	104 213	104 708	103 030	103 030	103 030
Sosiale utgifter	11 564	12 636	15 190	14 946	14 946	14 946
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	8 069	6 049	5 895	5 861	5 861	5 861
Kjøp av tjenester som erstatter	4 461	3 298	275	275	275	275

tj.produksjon						
Overføringer	1 269	50	24	24	24	24
Fordelte utgifter	-245	-300	-300	-300	-300	-300
Sum driftsutgifter	131 288	125 946	125 792	123 836	123 836	123 836
Brutto driftsresultat	-118 431	-114 647	-116 520	-114 768	-114 768	-114 768

Økonomisk oversikt skoler viser samlede inntekter og utgifter for grunnskole (funksjon 202) for regnskap 2013 og budsjett 2014. Dette inkluderer også utgifter knyttet til PP-tjenesten, felles kompetansemidler, utgifter til drift og vedlikehold av fagsystemer samt kostnader knyttet til kjøp av skoleplasser til fosterhjemsplasserte barn i andre kommuner.

For budsjett 2015-2018 viser tallene samlede inntekter og utgifter knyttet til grunnskolene og PP-tjenesten. Øvrige kostnader til grunnskole omtales under de enhetene de tilhører.

	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Kirkenes barneskole	18 317	20 019	23 492	23 922	23 922	23 922
Bjørnevatn skole	21 256	19 893	20 245	20 245	20 245	20 245
Sandnes skole	8 790	8 902	9 564	9 564	9 564	9 564
Pasvik skole	8 652	7 446	7 408	8 195	8 195	8 195
Hesseng flerbrukssenter	15 535	15 956	16 121	16 382	16 382	16 382
Bugøynes oppvekstsenter	3 268	4 090	4 022	4 022	4 022	4 022
Neiden oppvekstsenter	1 643	1 400	521	0	0	0
Jakobsnes oppvekstsenter	3 014	3 994	3 504	3 504	3 504	3 504
Skogfoss oppvekstsenter	2 439	2 326	1 618	0	0	0
Jarfjord oppvekstsenter	4 008	3 208	1 790	0	0	0
Ny-Giv	15	0	0	0	0	0
Kirkenes ungdomsskole	22 139	22 537	24 101	24 801	24 801	24 801
PP-tjenesten	7 204	6 067	4 134	4 134	4 134	4 134
	116 280	115 838	116 520	114 769	114 769	114 769

Oversikten over viser regnskap 2013, budsjett 2014 og forslag til budsjett 2015-2018 til grunnskoleopplæring knyttet til skolene i Sør-Varanger.

For å kunne imøtekomme krav til innsparing vurderer administrasjonen endringer i skolestrukturen gjennom følgende tiltak:

- Etablering av mottaksklasse for minoritetsspråklige fra høsten 2015
- Etablere samlet opplæringstilbud for ressurskrevende brukere fra høsten 2015
- Nedleggelse av Jarfjord oppvekstsenter, Neiden oppvekstsenter og Skogfoss oppvekstsenter fra høsten 2015.
- Gjennomgang av skolestrukturen for skolene i sentrum i løpet av 2015/2016.

Nedleggelse av Jarfjord oppvekstsenter, Neiden oppvekstsenter og Skogfoss oppvekstsenter fra høsten 2015 er innarbeidet i budsjettet for 2015 med en besparelse på kr. 1.122.000 i 2015 og 2.872.900 per år i 2016-2018 innenfor grunnskole.

Etter vedtak i kommunestyret jobbes det med en strategiplan som gir føringer for utviklingen av kvalitet i grunnskoleopplæringen. Gjennom fem fokusområder søker Sør-Varanger kommune å skape en god og trygg skole, hvor det er fokus på kvalitet i opplæringen for våre barn. Blant fokusområdene fra kommunestyret finner vi «Ungdomstrinn i utvikling», «Arbeid med elevenes læringsmiljø, § 9A», «Kompetanseheving». Disse vil bli nærmere utdypet under satsingsområder.

Satsingsområder

1. Elevenes læringsmiljø

Administrasjonen ser det som viktig å jobbe frem gode rutiner og kunnskaper for å sikre et godt og trygt læringsmiljø for elevene i skolen. Det vil i tiden fremover være behov for å bygge kompetanse på skolene for å møte utfordringer i forhold til mobbing av elever i grunnskolen. Sør-Varanger kommune vil gjennom sin deltakelse i Sjumilssteget² jobbe frem rutiner og handlingsplan for å kunne møte problematikken tverretatlig.

2. Mottaksklasse

Administrasjonen har vurdert å etablere mottaksklasse for minoritetsbarn som kommer til kommunen. Inneværende skoleår mottar 41 elever særskilt norskopplæring, 12 av disse følger læreplanen i grunnleggende norsk for språklige minoriteter. Da elever som har behov for denne opplæringen ankommer kommunen gjennom hele året er det utfordrende for skolene å kunne tilby en fullgod opplæring slik at elevene raskt kan integreres i skolen og samfunnet for øvrig. Erfaringene fra de siste årene viser at det er krevende og vanskelig å finne ressurser for å gjennomføre god opplæring når elevene kommer midt i skoleåret. Administrasjonen vurderer derfor å tilby denne opplæringen i egen mottaksklasse ved en til to skoler. Elevene vil da få sitt opplæringstilbud i denne klassen uavhengig av bostedsadresse og skoletilhøring for øvrig. For å sikre rammer til et slikt tilbud, må det gjøres en omfordeling av rammer mellom skolene for å kunne gi et forsvarlig tilbud i mottaksklassen.

3. Spesialundervisning – ressurskrevende brukere

Administrasjonen har vurdert igangsettelse et arbeid med å samle opplæringstilbudet for ressurskrevende brukere. Bakgrunnen for forslaget er å samle kompetanse slik at brukere i større grad kan sees i sammenheng, og dermed få et godt opplæringstilbud.

Man vurderer å opprette baser ved noen av skolene for å samle dette undervisningstilbudet. Elevene vil da få sitt opplæringstilbud i denne basen uavhengig av bostedsadresse og skoletilhøring for øvrig. For å sikre rammer til et slikt tilbud, må det gjøres en omfordeling av rammer mellom skolene for å kunne gi et forsvarlig tilbud. Dette vil på sikt være med å redusere antall timer til spesialundervisning, ett tall som i dag er langt over landsgjennomsnittet. Reduksjonen vil komme i form av at flere elever kan sees i sammenheng.

---

² Sjumilssteget er et felles løft for å iverksette FNs barnekonvensjon i kommunene i Norge.

Sjumilssteget handler om å konkretisere artiklene i barnekonvensjonen og gjøre kommunene i stand til å bruke disse når de planlegger og kvalitetssikrer sine tjenester til barn og unge.

<http://www.fylkesmannen.no/Finnmark/Helse-omsorg-og-sosialtjenester/Sjumilssteget/>

4. **Kompetansebygging i skolen**

Sør-Varanger kommune avsluttet våren 2014 to satsingene «Veilederkorpset» og «Vurdering for læring». Satsingene har blant annet gjennom arbeid med «Lærende nettverk - VFL» bidratt til kompetanseheving og utvikling av en felles retning i Sør-Varanger skolen. Det siste året har gitt en god start på utviklingen kommunen ser er nødvendig for å sikre felles strategi for grunnskoleopplæringen i Sør-Varanger kommune. Det vil i kommende år være nødvendig å opprettholde fokus på kvalitet og felles retning i grunnskolen. Dette må skje gjennom skolebasert kompetanseutvikling³. Våren 2016 vil Sør-Varanger ha mulighet til å delta i den nasjonale satsingen «Ungdomstrinn i utvikling».

5. **It`s learning**

Alle skolene har nå tilgang til læringsplattformen «It`s learning». Innføringen av læringsplattformen er igangsatt. Det vil imidlertid være behov for å bygge opp kompetanse hos de som skal være brukere før vi kan se en tydelig implementering i skolene. Det er behov for ressurser til skoleadministratorer ved den enkelte skole, samt systemadministrator som ivaretar den strukturelle bygningen for alle skolene. Oppgavene til systemadministrator vil blant annet være oppstart og avslutning av skoleår, vedlikehold og kursing/opplæring av brukere.

6. **Investeringer i skolene**

Flere skoler opplever at inventar og utstyr til bruk for elever og personale er gammelt og slitt. I 2014 ble det investert i stoler og bord til skolene etter innmeldt behov. Administrasjonen får tilbakemelding fra skolene om en til dels gammel PC park, samtidig som det fra nasjonalt hold stilles krav til at blant annet elevundersøkelser, nasjonale prøver og avgangsprøver skal gjennomføres elektronisk. Det stiller krav til oppgraderte PC'er på alle trinn slik at elever får opplæring for å mestre kravene som er lagt i nasjonale krav. Det er store variasjoner mellom skolene.

Det må vurderes å ha en pott som skolene kan tildeles midler til avhengig av behov.

---

³ Skolebasert kompetanseutvikling innebærer at skolen, med ledelsen og alle ansatte, deltar i en utviklingsprosess på egen arbeidsplass. Hensikten er å utvikle skolens samlede kunnskap, holdninger og ferdigheter når det gjelder læring, undervisning og samarbeid. Skolebasert kompetanseutvikling er et av de sentrale virkemidlene i satsingen Ungdomstrinn i utvikling.

<http://www.udir.no/Utvikling/Ungdomstrinnet/>

5.2.2 PP-tjenesten

	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Utgifter	3 887	4 191	4 258	4 258	4 258	4 258
Inntekter	-142	-124	-124	-124	-124	-124
Totalt 2350	3 745	4 067	4 134	4 134	4 134	4 134

PP- tjenesten er en avdeling i Barne- og familieenheten og er lokalisert i Postgården. Tjenesten består av avdelingsleder, 3,5 saksbehandler, 2 logopedstillinger og 1 merkantil.

PP- tjenesten sitt mandat ligger i Opplæringslovens § 5-6 og har to vesentlige hovedområder i sitt arbeid:

1. Være sakkyndig instans der loven krever det, med hensyn til barns rett til spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning.
2. Bistå skoler og barnehager i kompetanseutvikling på individ og systemnivå og være en sterk aktør i utvikling av barnehager og skoler som organisasjon.

PP- tjenesten har i 2014/ 15 mottatt statlige midler til videreutdanning av to ansatte innen organisasjonsutvikling og endringsarbeid knyttet opp mot barnehager og skoler. I tillegg jobber PP- tjenesten m.h.t tilegnelse av kompetanseheving innen utredning av spesifikke matematikkvansker/ dyskalkuli.

PP- tjenesten er en meget viktig aktør i oppfølging av Kvello modellen, både på individ og systemnivå. Fullført implementering av Kvello modellen vil etter planen være 2015. Utfordringen i gjennomføringen av modellen i fortsettelsen er knyttet til bemanningsressurser i PPT. PPT mistet en stilling i 2014, noe som utgjorde en stor forskjell.

Det er ikke innarbeidet vesentlige endringer i budsjett for 2015.

5.2.3 Skoleskyss

	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Overføringer med krav til motytelse	1 415	1 710	1 710	1 710	1 710	1 710
Sum driftsinntekter	1 415	1 710	1 710	1 710	1 710	1 710
Driftsutgifter						
Kjøp av varer og tjenester	4 022	4 390	4 390	4 390	4 390	4 390
Overføringer	321	390	390	390	390	390
Sum driftsutgifter	4 343	4 780	4 780	4 780	4 780	4 780
Brutto driftsresultat	-2 928	-3 070	-3 070	-3 070	-3 070	-3 070

Alle elever i grunnskolen som har en skolevei som er lengre enn 2 km for 1.-2. trinn og 4 km for 3.-10. trinn har rett til gratis skoleskyss. I tillegg har elever med funksjonshemming og elever som har særlig vanskelig eller farlig skolevei også krav på gratis skyss.

Skoleskyss på bakgrunn av avstand og funksjonshemming behandles av Finnmark fylkeskommune mens skoleskyss på bakgrunn av særlig vanskelig eller farlig skolevei behandles av kommunen selv.

Sør-Varanger kommune er økonomisk ansvarlig for skoleskyss tilsvarende ordinær busstakst for alle elever som mottar gratis skoleskyss. Finnmark fylkeskommune dekker kostnader ut over ordinær skysskostnad for elever som har fått innvilget skoleskyss på bakgrunn av avstand eller funksjonshemming, mens kommunen selv må dekke alle kostnader til elever som får innvilget skoleskyss på bakgrunn av særlig farlig eller vanskelig skolevei.

5.2.4 Skolefritidstilbud

Skolefritidstilbud er et frivillig omsorgs-, tilsyns- og fritidstilbud utenom den obligatoriske undervisningstiden til elever i 1.-4. trinn samt til barn med særskilte behov til og med 7. trinn.

Skolefritidstilbudet skal legge til rette for lek, kultur og fritidsaktiviteter med utgangspunkt i barnas alder, funksjonsnivå og interesser og behov hos barnet og foresatte. Alle barn i skolefritidsordningen skal gis gode utviklingsmuligheter tilpasset deres funksjonsnivå og evner.

I Sør-Varanger kommune tilbys det SFO-plass til barn ved alle barneskoler og oppvekstsentra. For oppvekstsentrene i Bugøyenes og Skogfoss gis SFO-tilbudet i sammenheng med barnehagene.

	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	4 921	5 482	5 710	5 720	5 720	5 720
Andre salgs- og leieinntekter	2		0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	556	430	322	322	322	322
Sum driftsinntekter	5 479	5 912	6 032	6 042	6 042	6 042
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	7 502	9 483	8 316	8 023	8 023	8 023
Sosiale utgifter	990	1 058	1 191	1 154	1 154	1 154
Kjøp av varer og tjenester	268	299	503	473	473	473
Overføringer	47		0	0	0	0
Sum driftsutgifter	8 806	10 840	10 009	9 650	9 650	9 650
Brutto driftsresultat	-3 327	-4 929	-3 978	-3 608	-3 608	-3 608

Økonomisk oversikt skolefritidstilbud viser samlet oversikt over inntekter og utgifter til skolefritidstilbudet i kommunen inklusiv Tiltak 9 om avvikling av søskenmoderasjon mellom barn i barnehage og SFO.

Fra høsten 2014 er det innført en beregningsmodell for kostnader i SFO der bemanningsrammen som ble vedtatt av kommunestyret i sak 35/14 er lagt til grunn. For SFO-tilbudet i Bugøynes og Skogfoss er det med bakgrunn i beregningsmodellen budsjettet med lønnsressurser til planlegging av aktiviteter i SFO. Disse kostnadene har tidligere vært belastet på grunnskolen og i barnehagene.

	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Lærlinger	0	773	0	0	0	0
Kirkenes barneskole	2 908	2 997	3 891	3 891	3 891	3 891
Bjørnevatn skole	1 328	1 479	945	945	945	945
Sandnes skole	960	1 140	1 619	1 619	1 619	1 619
Pasvik skole	788	879	587	590	590	590
Hesseng flerbrukssenter	1 924	2 709	2 078	2 184	2 184	2 184
Bugøynes oppvekstsenter	1	4	106	106	106	106
Neiden oppvekstsenter	245	104	157	0	0	0
Jakobsnes oppvekstsenter	261	324	315	315	315	315
Skogfoss oppvekstsenter	0	1	53	0	0	0
Jarfjord oppvekstsenter	392	432	260	0	0	0
Sum driftsutgifter SFO	8 806	10 840	10 009	9 650	9 650	9 650
Sum driftsinntekter SFO	-5 479	-5 912	-6 032	-6 042	-6 042	-6 042
Netto drift SFO	3 327	4 928	3 977	3 608	3 608	3 608

Oversikten over viser regnskap 2013, budsjett 2014 og forslag til budsjett 2015-2018 til skolefritidstilbud i Sør-Varanger. I 2014 var det budsjettet med kostnader til lærlinger i SFO, denne posten er overført til barnehagen i planperioden.

I budsjettet for 2015-2018 er det innarbeidet nedleggelse av Skogfoss, Neiden og Jarfjord oppvekstsenter med virkning fra skoleåret 2015/2016 med kr. 349.500 i 2015 og kr. 719.000 per år i planperioden.

	Antall barn 2014	Antall barn 2015	Antall full plass	Antall delt plass
Kirkenes B	109	129	107	22
Bjørnevatn	31	25	14	11
Sandnes	28	47	39	8
Pasvik	10	20	14	6
Hesseng	75	75	53	22
Bugøynes	4	4	4	0
Neiden	4	4	4	0
Jakobsnes	7	7	7	0
Skogfoss	1	1	1	0
Jarfjord	3	3	0	3
	272	315	243	72

Det gis minimum tilbud om skoleårs plass ved alle skolene i kommunen.

Skolefritidsordningen i juli måned er lokalisert til Kirkenes barneskole for elever på Bjørnevatn, Sandnes, Hesseng og Kirkenes skole. Ved oppvekstsentrene gis tilbudet i

samarbeid mellom skole og barnehage slik at det kan tilbys SFO-plass i forbindelse med ferier også ved disse skolene.

5.2.5 Kirkenes kompetansesenter

	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Driftsinntekter						
Andre salgs- og leieinntekter	1 385	1 320	2 080	2 080	2 080	2 080
Overføringer med krav til motytelse	5 516	5 096	5 050	5 040	5 040	5 040
Sum driftsinntekter	6 902	6 416	7 130	7 120	7 120	7 120
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	4 462	3 841	4 946	4 946	4 946	4 946
Sosiale utgifter	498	702	691	691	691	691
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	1 712	1 507	1 527	1 527	1 527	1 527
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	45		0	0	0	0
Overføringer	872	419	210	210	210	210
Sum driftsutgifter	7 589	6 469	7 374	7 374	7 374	7 374
Brutto driftsresultat	-688	-53	-244	-254	-254	-254

Kirkenes kompetansesenter er Sør-Varanger kommunes voksenopplæringscenter og utfører følgende lovpålagte oppgaver:

Norsk for voksne innvandrere

Antall voksne innvandrere som deltar på norskundervisning i løpet av et år har i perioden 2010 til 2014 økt fra 102 til 173 personer. De fleste har helårlig tilbud på dagtid, mens andre deltar på kortere kurs på kveldstid. Deltakere med rett og plikt til norskopplæring, har rett til individuelt tilpassa opplæring i inntil fem år, gratis. Kommunen får et statlig tilskudd for slike deltakere. Tilskuddet utbetales over 3 år.

Senteret har til en hver tid i overkant av 100 aktive deltakere på norskundervisning. Av disse har ca 85 % rett og/eller plikt til norskopplæring, mens ca 15 % er arbeidsinnvandrere fra EU/EØS land.

Grunnskole og spesialundervisning for voksne

Behovet for spesialundervisning for voksne varierer, og har de siste fem årene vært gitt til 1-3 brukere pr år, med en ressursbruk på 20-60 % lærerstilling. Høsten 2014 startet et begrensa grunnskoletilbud (en dag pr uke) for 9 deltakere som har rett til, og trenger grunnskole. Alle deltakerne er flyktninger, og 7 deltar på introduksjonsprogram. Sammenlignbare kommuner i Finnmark (Alta, Vadsø, Hammerfest) tilbyr ettårig forkurs og toårig grunnskole for voksne.

Lærerressurs

Kompetansesenteret har 5,5 lærerårsverk. Ressursen skal dekke undervisning på alle de lovpålagte områdene, samt faglig administrativt arbeid som teamleder, og IT ressurs.

Kompetansesenteret har flere ansatte med redusert undervisningsplikt grunnet sentral senioravtale. For å kunne tilby et fulltidstilbud om eksamensretta grunnskole er det i budsjett for 2015 budsjettert med 6,5 lærerårsverk.

Tilrettelegging for høyere utdanning i Øst-Finnmark

Dette er en ikke lovpålagt oppgave, som utføres i et toårig prosjekt av en koordinator i 100 % stilling. Kirkenes kompetansesenter har lang erfaring med denne type arbeid, der oppgavene blant annet er å være bindeledd mellom studenter og utdanningsinstitusjon, og pådriver for igangsetting av studier. Høsten 2014 er ca 70 studenter på 5-6 ulike studier tilknyttet kompetansesenteret. Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet, bidrar økonomisk til prosjektet. Resterende prosjektmidler er søkt dekket av Fylkeskommunen. Budsjettmålet for 2015 er at arbeidet med tilrettelegging for høyere utdanning skal være selvfinansierende.

Vesentlige utgifter

Kirkenes kompetansesenter leier lokaler i sentrum av Kirkenes, og husleie utgjør ca 14 % av totale utgifter.

5.3 Kulturtilbud

Avdeling	Årsverk
Kulturskolen	6,3
Allmenn kultur	4,33
Biblioteket	5,3

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	-826	-818	-1 361	-1 361	-1 361	-1 361
Andre salgs- og leieinntekter	-300	-566	-360	-360	-360	-360
Overføringer med krav til motytelse	-2 733	-1 545	-1 404	-1 404	-1 404	-1 404
Andre statlige overføringer	-13	0	0	0	0	0
Andre overføringer	-67	-23	-8	-8	-8	-8
Bruk av fond	-1 414	-35	-200	-200	-200	-200
Sum driftsinntekter	-5 353	-2 986	-3 333	-3 333	-3 333	-3 333
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	8 206	6 955	7 499	7 499	7 499	7 499
Sosiale utgifter	1 053	915	1 058	1 058	1 058	1 058
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	5 508	5 562	5 597	5 597	5 597	5 597
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	1 675	1 287	1 498	1 498	1 498	1 498
Overføringer	6 081	3 712	3 676	3 676	3 676	3 676
Fordelte utgifter	-183	0	0	0	0	0

Avsetning til fond	259	0	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	22 599	18 431	19 328	19 328	19 328	19 328
Sum 2500,2550,2600,2700	17 247	15 445	15 995	15 995	15 995	15 995

Enhet/ avdeling	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Kulturskolen	3 836	3 420	3 753	3 753	3 753	3 753
Allmenn kultur	5 361	4 412	4 551	4 551	4 551	4 551
Biblioteket	4 666	4 956	5 059	5 059	5 059	5 059
Museet	3 385	2 658	2 632	2 632	2 632	2 632
Totalt	17 247	15 445	15 995	15 995	15 995	15 995

Tiltak om endrede vedtekter for betaling i kulturskolen er innarbeidet med en årlig merinntekt på kr 497 000.

5.3.1 Kulturskolen

Sør-Varanger kulturskole er i samme bygg som Kirkenes barneskole og Kirkenes ungdomsskole. Skolen er underlagt virksomhetslederen/rektoren ved Kirkenes barneskole. Skolen har som mål å gi et variabelt og godt kulturskole tilbud til alle elever i Sør-Varanger kommune. Skolebygget innbyr til alle typer aktiviteter fra dans til bandspilling, øvinger i grupperom og opptredener i skolens amfier.

En samlokalisering mellom kulturskolen og Kirkenes barne- og ungdomsskole gjør at både lokaler og ressurser kan utnyttes bedre. Utdragingen til kulturskolen er samspillet med grunnskolene og få til gode samarbeidsprosjekter. Skolen er fortsatt i et samarbeidsprosjekt om Joik og trommespill, et prosjekt mellom kulturskolens elever og elever fra grunnskolene. Prosjektet har fått stor oppmerksomhet også utenfor kommunens grenser. I tillegg har skolen et samarbeidsprosjekt med kulturskolene rundt Varangerfjorden. Skolen har også et stort danseprosjekt med to danseskoler i Nikel, Russland.

Skolen har 371 elever. Skolen har 6,3 årsverk med et godt kvalifisert personell.

For å kunne gi et variabelt og godt tilbud kjøper vi tjenester fra private for å kunne gi teaterundervisning og drive Kirkenes skolekorps. Kjøp av tjenester fra private koster en del men kulturskolen har et ønske om å kunne fortsette å gi et godt kulturskoletilbud til elevene i Sør-Varanger kommune.

Tiltak om endrede vedtekter for betaling i kulturskolen er innarbeidet med merinntekt på kr 497 000.

5.3.2 Kultur og fritid

Enheten kultur og fritid består av Allmenn kultur og Sør-Varanger Bibliotek. Allmenn kultur har 4,83 årsverk fordelt på 7 ansatte, mens Sør-Varanger bibliotek har 5,3 årsverk fordelt på 6 ansatte.

Allmenn kultur omfatter ungdomskultursenteret Basen, ungdomsklubben på Bugøynes, kulturtiltak for funksjonshemmede, teaterarrangement, saksbehandling og konsulenttjenester innenfor idrett og kultur.

Sør-Varanger biblioteket har til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle som bor i landet. Biblioteket skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt. Tilbud til barn og voksne skal vektlegge kvalitet, allsidighet og aktualitet.

Både bibliotek og allmenn kultur har relative høye kostnader knyttet til leie av lokaler. det er innarbeidet en liten prisjustering av disse til 2015.

Russisk bibliotekjenesteyting til eksterne bibliotek i Finnmark opphører mest sannsynlig i 2015. Det er budsjettert med bortfall av tilskudd på kr 200 000 fra Fylkesmannen/staten til Russisk bibliotekjeneste, samtidig budsjetterer avdelingen med bruk av tidligere avsatte fondsmidler øremerket formålet for å opprettholde tjenestetilbudet i 2015.

5.4 Barnehager

Sør-Varanger kommune har 15 barnehager, 12 kommunale og 3 private. 4 av de kommunale barnehagene er organisert under oppvekstsentra/-områder, mens resterende 8 barnehager er underlagt enhetsleder for barnehager.

Til sammen har 507 barn plass i barnehagene, 57 i private barnehager og 450 i kommunale barnehager. Det er 202 barn under 3 år og 305 barn over 3 år som har plass i barnehagene i kommunen.

	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	11 769	12 671	13 162	13 162	13 162	13 162
Andre salgs- og leieinntekter	8		0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	6 338	2 997	2 285	2 285	2 285	2 285
Andre statlige overføringer	160		0	0	0	0
Sum driftsinntekter	18 275	15 668	15 447	15 447	15 447	15 447
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	52 067	51 247	51 188	51 188	51 188	51 188
Sosiale utgifter	6 384	6 511	6 618	6 618	6 618	6 618
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	3 536	3 338	3 118	3 118	3 118	3 118
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	7 293	6 200	6 600	6 600	6 600	6 600
Overføringer	911	65	65	65	65	65
Fordelte utgifter	70		0	0	0	0
Sum driftsutgifter	70 261	67 361	67 589	67 589	67 589	67 589
Brutto driftsresultat	-51 986	-51 693	-52 142	-52 142	-52 142	-52 142

Det er budsjettert med lønnskostnader i barnehagene i henhold til bemanningsnormen som er vedtatt av kommunestyret, samt med driftsutgifter med en fast sats på kr. 3.100 per plass. I tillegg har barnehagene i distriktene budsjetterte midler til å dekke reiseutgifter til møteaktivitet. Foreldrebetalte kostpenger til dekning av måltid i barnehagen kommer i tillegg til ordinære driftskostnader.

I budsjettet for 2015 er budsjetterte kostnader for særskilt tilrettelegging for barn med spesielle behov budsjettert på enhet for administrasjon barnehager. Dette har tidligere vært budsjettert på den enkelte barnehage.

Sør-Varanger kommune er forpliktet til å yte tilskudd til ordinær drift til alle godkjente private barnehager i kommunen. I 2015 er det budsjettert med 6,6 mill. kroner i overføring til private barnehager, dette er 0,4 mill. kroner høyere enn i 2014.

Til tross for en reduksjon i antall barn i barnehagene øker brukerbetalingen fra 2014 til 2015 som følge av at maksimalprisen er økt med kr. 100 til kr. 2.580 per måned.

	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
ADMINISTRASJON BARNEHAGER	-	7 827	9 007	9 007	9 007	9 007
KIRKENES BARNEHAGE	5 863	6 490	6 280	6 280	6 280	6 280
EINERVEIEN BARNEHAGE	6 190	5 161	5 308	5 308	5 308	5 308
BJØRNEVATN BARNEHAGE	1 855	-	-	-	-	-
HESENG BARNEHAGE	6 849	6 744	6 574	6 574	6 574	6 574
SANDNES BARNEHAGE	5 747	5 444	5 173	5 173	5 173	5 173
PRESTØYA BARNEHAGE	8 333	6 676	6 844	6 844	6 844	6 844
LISADELLHAUGEN BARNEHAGE	1 031	-	-	-	-	-
RALLAREN BARNEHAGE	6 527	6 426	6 601	6 601	6 601	6 601
PASVIK BARNEHAGE	3 119	3 206	3 383	3 383	3 383	3 383
KNAUSEN BARNEHAGE	5 766	5 485	5 349	5 349	5 349	5 349
SKYTTERHUSFJELLET BARNEHAGE	3 235	9 390	10 123	10 123	10 123	10 123
HESENG FLERBRUKSENTER	2 045	-	-	-	-	-
BUGØYNES OPPVEKSTSENTER	1 184	1 298	1 306	1 306	1 306	1 306
NEIDEN OPPVEKSTSENTER	644	-	-	-	-	-
JAKOBSNES OPPVEKSTSENTER	1 568	1 627	1 641	1 641	1 641	1 641
SKOGFOSS OPPVEKSTSENTER	1 419	1 373	-	-	-	-
Driftskostnader barnehage	61 375	67 147	67 589	67 589	67 589	67 589
Driftsinntekter barnehage	-18 063	-15 668	-15 447	-15 447	-15 447	-15 447
Netto drift barnehager	43 312	51 479	52 142	52 142	52 142	52 142

I budsjettet for 2015 er det innarbeidet en nedleggelse av Skogfoss barnehage med en besparelse på kr. 1.330.300 med virkning fra 01.01.2015.

Sør-Varanger kommune innfrir retten til barnehageplass. I tillegg har ca 30 barn utenfor retten fått tilbud om plass. Rett til barnehageplass trådte i kraft 01.01.09. Retten gjelder barn som fyller ett år senest innen utgangen av august det året det søkes om barnehageplass.

Sør-Varanger kommune har ikke ledige barnehageplasser med unntak av Skogfoss og Bugøynes barnehage. Ledige plasser tildeles fortløpende når barn slutter i løpet av barnehageåret. Dette gjelder også søkere utenfor retten til barnehageplass.

Barnehagene har gjort store strukturendringer og grep siden 2013. 6 avdelinger fordelt på 4 barnehager ble lagt ned, samtidig som vi bygde opp 6 nye avdelinger i Skytterhusfjellet barnehage.

Den faglige vurdering var å legge ned 1 og 2 avdelingers barnehager i Kirkenes sonen, og satse på 6 avdelinger barnehage ved nybygg – Skytterhusfjellet barnehage. Større barnehager gir større mulighet til å sikre stabile og kvalitetsmessige fagmiljø.

Barnehagene har en viktig rolle i samfunnet og et stort medansvar for at barn får en trygg og god oppvekst. Slik det fremkommer i Lov om barnehager og i rammeplanen er barnehagens samfunnsmandat å være både en pedagogisk virksomhet og et velferdstilbud for småbarnsforeldre.

I forbindelse med Fylkesmannens i Finnmark sin kick - off samling i Alta for å lansere Sjumilsteget for kommunene, kom følgende frem om barnehager:

"Kvalitet i barnehagen er avgjørende. Det er det eneste som teller for barna og for samfunnet. Barnehager utjevner forskjeller mellom barn, og det kom frem en sterk anbefaling om at vi satser på barnehagene."

Bemanning, kompetanse og rekruttering:

Kommunestyret har vedtatt at grunnbemanningen i barnehagene er styrer + at hver avdeling har 1 pedagogisk leder, 1 barnehagelærer og 1 barne- og ungdomsarbeider pr. 18 plasser (9 barn under 3 år – 18 barn over 3 år). I forhold til nasjonal norm er dette høg satsing (nasjonalt mål er innen 2020). Det er langt igjen før vi innfrir vedtaket, men vi er på vei. Vår vedtatte bemanningsnorm er et viktig rekrutteringstiltak – å synliggjøre kommunens satsing på kompetanse, voksentetthet og kvalitet.

For inneværende barnehageår er status: Alle styrere har godkjent utdanning, 5 midlertidige dispensasjoner fra utdanningskravet er innvilget for pedagogisk leder (av 41 totalt)

Dette viser en positiv utvikling samtidig som vi fortsatt må ha fokus på å beholde og rekruttere kvalifisert personale i barnehagene.

OPUS Kirkenes videregående skole utdanner bl.a. assistenter som nå arbeider i barnehagene til barne- og ungdomsarbeidere. Et viktig kompetanseutviklingstiltak assistentene får tilbud om på ettermiddagstid.

Følgende tall synliggjør stor interesse for barne- og ungdomsarbeiderfaget: I 2008 - 15, i 2010 - 15, i 2012 - 10, i 2013 - 25 + at det starter opp et nytt kull høsten 2014. Inneværende barnehageår har 4 barnehager lærlinger innen barne- og ungdomsarbeiderfaget.

Sykefraværsoppfølging – nærværsarbeid:

Mange barnehager har slitt med høgt sykefravær over mange år. Fraværet er en stor belastning for tjenesten vi skal yte, for ansatte som alltid er på jobb, og det er en belastning for de som står for fraværet.

Barnehagene har vært med i et prosjekt med NAV arbeidslivssenter og kommunens HMS rådgiver siden 2013. Alle ansatte har deltatt på informasjonsmøte der lov og regelverk er gjennomgått. De har vært med å kartlegge egen arbeidsplass, hvilke utfordringer de har i sin barnehage og hva som skal til for å sikre et godt arbeidsmiljø og forebygge sykefravær. Både ledelse og ansatte har fokus på nærværarbeid. Ansatte blir mer bevisst på å ta ansvar for eget bidrag og refleksjon over egen rolle i barnehagehverdagen.

Kvello – modellen:

Sør-Varanger kommune har fra 2010 innført Kvello – modellen, en tverrfaglig modell med målrettet tidlig innsats for barn i barnehager og 1.klasse.

Gjennom kompetansesatsing i Sør-Varanger kommune skal vi styrke personalets kompetanse i arbeidet med å få felles ståsted for implementering av Kvello - modellen, og omsette kompetansen i praktisk arbeid i barnehagene.

Ved å delta i dette tverrfaglige samarbeidet skal vi øke sannsynligheten for at tiltak med best mulig effekt tas i bruk, ettersom barn med særskilte behov har muligheten for å "bli sett" i større grad enn tidligere. Barnehagene er en viktig forebyggende arena i et barns liv, da svært mange barn i dag tilbringer en stor del av sin hverdag her. Barnehageansatte er viktige tilknytningspersoner for barna, og ansattes kompetanse har en avgjørende betydning for barns utvikling. Ansatte må ha kunnskap og forståelsesgrunnlag bl.a. om tilknytning, risiko- og beskyttelsesfaktorer, samspills observasjoner, ulike tilnærminger til hvordan vi kan støtte barna i deres utvikling og refleksjoner over egen praksis

Det tverrfaglige samarbeidet fungerte ikke som forventet i 2013. Dette er behandlet administrativt, og tiltak er iverksatt for å fortsette dette arbeidet. Barnehagene ser hvor viktig det er at Kvello-modellen gjennomføres etter intensjonen og er forutsigbar for alle.

Samisk språk og kultur:

Viser til Lov om barnehager § 8, 4. avsnitt, kommunens ansvar vedrørende samiske barn: "kommunen skal legge forholdene til rette for at samiske barn kan sikre og utvikle sitt språk og sin kultur".

Viser til vedtektene for Sør-Varanger kommunale barnehager § 20, Samisk barnehage/avdeling: Sandnes barnehage skal ha en avdeling som bygger på samisk språk og kultur. Det er et mål at Sandnes barnehage skal bli en tospråklig samisk/norsk barnehage, med en samisk avdeling. Det er et mål at hele personalgruppen på samisk avdeling skal være samisktalende.

Sandnes barnehage arbeider målrettet med samisk innhold, språk og kultur i hverdagen. Som grunnlag brukes samisk årshjul, for å sikre en rød tråd i det samiske innholdet i hverdagen. Møter og planleggingsdager har samisk innhold, med fokus på å lære nye ord, sanger og korte setninger på samisk. Dette gir barnehagen kunnskap og inspirasjon i det daglige arbeidet. På personalmøter innhenter barnehagen forelesere for å få mer kunnskap om historikk og bedre forståelse for viktigheten av å jobbe med samisk språk og kultur. Den årlige høst-turen går til reingjerdet, og når tiden er inne for reinsamling reiser de til det samme reingjerdet for å være med på denne begivenheten, med prosjektarbeid i forkant og etterkant, hvor de gjør seg kjent med tradisjoner og skikker i forbindelse med reinsamling.

Utfordringen er å rekruttere samisk språklig personell på den samiske avdelingen ved Sandnes barnehage. Her tilbyr kommunen lønnstillegg på kr 25 000 pr år som rekrutteringstiltak til samisk språklig personell.

For 2014 har Sandnes barnehage søkt Sametinget om tilskudd og er tildelt kr 100 000. Tilskudd for 2015 søkes Sametinget innen 01.02.15.

For å fremme samisk språk og kultur i alle barnehagene har kommunen gjennomført nybegynnerkurs i samisk i samarbeid med Seg i Tana. Det er ønske om videreføring av kurset samt oppstart av nytt nybegynnerkurs.

I samarbeid med kulturskolen gjennomføres et joikeprosjekt i Sør-Varanger. Joikeprosjektet har som mål å styrke samiske barn og unges identitet.

For barnehagene er prosjektet rettet mot styrking av samisk språk og kultur i barnehagene, hvor målgruppa er alle barn. Joikeprosjektet inkluderer alle og løfter fram det samiske som verdifullt, og som igjennom dette styrker samiske barns identitet. Prosjektet gir kompetanseheving for ansatte, mht samisk språk og kultur - hvor joik, historie og kulturforståelse er satt på agendaen. Joikeprosjektet gjør oss mer robuste i forhold til å ivareta samisk språk og kultur, både for norske og samiske barn - i en tid hvor det å rekruttere kvalifisert (samisk språklig) personell er utfordrende.

Arbeid med flerspråklige (minoritetsspråklige) barn i Sør-Varanger:

Pr 15.12.13 var det 62 minoritetsspråklige barn i barnehagene (45 barn samme dato i 2012).

Departementets definisjon på minoritetsspråklige barn i barnehage (totalt antall barn i barnehage med annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, dansk og engelsk).

Vi har lagd en egen handlingsplan for arbeid med flerspråklige (minoritetsspråklige) barn i Sør-Varanger kommune:

Mål:

Sør-Varanger kommune er en flerkulturell kommune som vektlegger at morsmål er viktig for opplevelsen av den enkeltes barns identitet. Et godt utviklet morsmål ansees å være en grunnleggende forutsetning for den videre språkutviklingen, både knyttet til barns utvikling av skriftspråk og leseforståelse. Arbeid med flerspråklige barn i barnehagen skal derfor rettes mot at "Barnehagen må støtte at barn bruker sitt morsmål og samtidig arbeide aktivt med å fremme barnas norskspråklige kompetanse" (Rammeplan, 2011, s.35).

Utfordringer for barnehagene:

- Tiltak for å beholde og rekruttere kvalifisert personell
- Sykefraværsoppfølging / nærværarbeid
- Kompetanseutvikling for alle
- Vedlikehold av bygninger, inventar og uteområde
- Prioritere støfforebyggende tiltak, ergonomitiltak som for eksempel heve- og senke stallebord, lyd, luft og lysforhold

Skytterhusfjellet barnehage har fysiske fasiliteter, som er det fremste på markedet. Lyd, luft og lysforhold i bygget er ivarettatt på en måte som sikrer kvalitet til tilbudet til barna – og et arbeidsmiljø av klasse. Barnehagen er gjennom året flittig besøkt av aktører som ønsker å bli kjent med hvordan ivarettelse av byggetekniske forhold fremmer kvalitet i tilbudet. (Besøk av delegasjoner fra bl.a Petsjenga kommune, Karasjok kommune, Vadsø Kommune, KLP). Inneværende år er Skytterhusfjellet barnehage en av barnehagene som har lavest sykefravær.

Tiltak for å imøtekomme et økende antall flerspråklige (minoritetsspråklige) barn i barnehager. Barnehagen må støtte at barn bruker sitt morsmål og samtidig arbeide aktivt med å fremme barnas norskspråklige kompetanse.

5.5 Barneverntjenesten

Avdeling	Årsverk	Merknad
Barneverntjenesten	10,5	Inkludert 3,5 stillinger finansiert med øremerket tilskudd, hvorav 2,0 er engasjement.

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Driftsinntekter						
Refusjoner	-1 156	-1 070	-795	-795	-795	-795
Andre statlige overføringer	-1 436	-2 142	-2 810	-2 310	-2 310	-2 310
Bruk av fond	-65	0	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	-2 657	-3 212	-3 605	-3 105	-3 105	-3 105
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	10 865	11 519	11 988	11 988	11 988	11 988
Sosiale utgifter	665	625	663	663	663	663
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	2 109	1 948	2 276	2 276	2 276	2 276
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	8 074	6 670	4 893	4 893	4 893	4 893
Overføringer	1 830	1 520	1 445	1 445	1 445	1 445
Avsetning til fond	448	350	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	23 991	22 631	21 265	21 265	21 265	21 265
Sum Barneverntjenesten	21 334	19 419	17 660	18 160	18 160	18 160

Barneverntjenesten er organisert som egen avdeling innen Barne- og Familieenheten og er samlokalisert med PP-tjenesten i Postgårdens 1. etasje.

Tjenesten har til sammen 11 ansatte, fordelt på 7 saksbehandler stillinger, 1,5 stillinger som familieveiledere, en merkantil- og en lederstilling. Alle stillingene er besatt av faglig

kompetent personale. 3,5 av disse stillingene er finansiert med statlig øremerkede midler via Fylkesmannen, en satsing på kommunalt barnevern som synes å bli videreført også i 2015.

Barneverntjenesten skal ivareta kommunens forpliktelser etter Barnevernloven, i alle ledd av loven; fra henvendelser/bekymringsmeldinger, via undersøkelser til iverksetting og oppfølging av hensiktsmessige tiltak i den enkelte sak.

Tjenesten har de siste årene hatt et ganske jevnt antall barn på tiltak, totalt sett. Endring de siste ca. tre årene er imidlertid at langt flere barn er under offentlig omsorg en i tidligere år. Tjenesten har hjelpetiltak inne i til sammen 46 saker (tiltak i hjemmet eller frivillig plassering i fosterhjem) og 30 barn under omsorg. Det er den sterke økningen av barn under omsorg som er årsaken til økte utgifter i funksjonen 252 i barneverntjenestens regnskap og budsjett. Økningen skyldes økte kostnader knyttet til fosterhjem og kjøp av statlige barneverntiltak. Det knyttes for øvrig alltid en viss usikkerhet til tjenestens forslag til budsjett for kommende år, begrunnet i at antall saker og sakers kompleksitet kan endre seg fra budsjettet blir utarbeidet til det iverksettes.

Barneverntjenesten er en viktig aktør i oppfølging av Kvello-modellen i kommunens skoler og barnehager. Tjenesten er forpliktet til prioritering av personellressurser for avtalt oppfølging, noe som erfaringsmessig slår uheldig ut ifht tjenestens øvrige lovpålagte oppgaver. Tjenesten ser fram til en eventuell fullstendig gjennomgang og evaluering av Kvello-modellen.

Barneverntjenestens nettobudsjettramme fremkommer med en reduksjon på 1,76 mill. kroner. Dette skyldes en utgift på 3,0 mill. kroner knyttet til undervisning av fosterhjemsplasserte barn i andre kommuner som er overført til administrasjonsavdelingen. Når en tar hensyn til dette er barneverntjenesten nettobudsjett oppjustert med 1,24 mill. kroner.

Det er innarbeidet økte utgifter til kjøp av statlige barneverntiltak på i overkant av 1,4 mill. kroner. I tillegg er det budsjettert med i underkant av kr 100 000 til avtale om interkommunalt samarbeid. Samtidig er øremerket tilskudd fra Imdi budsjettert med 0,5 mill. kroner i 2015.

Regjeringen tar sikte på å videreføre det øremerkede tilskuddet til stilinger i kommunalt barnevern i 2015. Midlene disponeres av Fylkesmannen som videreformidler disse etter søknad og behov til kommunene. Sør-Varanger kommune har mottatt finansiering til 3,5 årsverk i 2014 som rådmannen har videreført innarbeidet i økonomiplanperioden.

Barnevernet i Norge er i endring. Ny lovgiving og ny organisering gir større ansvar og nye utfordringer for kommunene. Det er varslet utfasing av statlige oppgaver noe som vil kreve sammenfallende og koordinert innfasing for kommunene. Rådmannen ser utfordringene dette vil medføre for kommunesektoren både med hensyn på økonomi, bemanning og kompetanse i barnevernet.

5.6 Kommunehelsetjenesten

Kommunehelsetjenestene omfatter avdelingene Frivilligsentralen, Felles administrasjon helsetjenestene, Helsestasjon, Fysioterapitjenesten, Ergoterapitjenesten, Psykisk Helsetjeneste og Diagnose/behandling og legevakt.

Budsjett og økonomiplan 2015-2018

Avdeling	Årsverk	Merknad
Frivillig Sentralen	1,0	
Felles administrasjon	2,0	
Helsestasjon	7,0	+ prosjektstilling styrking av skolehelsetjenesten i videregående skole
Fysioterapitjenesten	4,0	Inkludert 1 turnus fysioterapeut
Ergoterapitjenesten	2,5	
Psykisk helsetjeneste	16,0	
Diagnose/behandling	4,6	2 turnusleger + 2,6 årsverk fordelt på fastlegene til kommunale oppg.

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	-335	-320	-330	-330	-330	-330
Andre salgs- og leieinntekter	-450	-381	-381	-381	-381	-381
Refusjoner	-8 963	-7 239	-7 053	-7 053	-7 053	-7 053
Andre statlige overføringer	-310	-310	-310	-310	-310	-310
Andre overføringer	-30	0	0	0	0	0
Finansinntekter	-19	0	0	0	0	0
Bruk av fond	-85	-100	-600	-600	-600	-600
Sum driftsinntekter	-10 192	-8 350	-8 674	-8 674	-8 674	-8 674
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	26 478	25 168	26 753	26 753	26 753	26 753
Sosiale utgifter	2 109	2 519	2 642	2 642	2 642	2 642
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	1 906	1 855	1 910	1 910	1 910	1 910
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	8 197	9 464	9 783	9 783	9 783	9 783
Overføringer	261	354	414	414	414	414
Fordelte utgifter	-273	-263	-267	-267	-267	-267
Avsetning til fond	556	416	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	39 234	39 513	41 235	41 235	41 235	41 235
Sum 3001,3200:3299	29 042	31 163	32 561	32 561	32 561	32 561

Virksomhet/ avdeling	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Frivillig Sentralen	206	300	310	310	310	310
Felles administrasjon helsetjenestene	589	618	1 510	1 510	1 510	1 510
Helsestasjon	3 068	4 103	3 781	3 781	3 781	3 781
Fysioterapitjenesten	3 486	3 719	3 914	3 914	3 914	3 914
Ergoterapitjenesten	1 339	1 345	1 338	1 338	1 338	1 338
Psykisk helsetjeneste	9 920	9 887	9 920	9 920	9 920	9 920
Diagnose/behandling	10 434	11 191	11 788	11 788	11 788	11 788
Totalt	29 042	31 163	32 561	32 561	32 561	32 561

Kommunehelsetjenestene er budsjettert med en samlet nettoøkning på 1,4 mill. kroner. Økningen knyttes i stor grad til lønns- og prisvekst. Endringene i budsjettet er kommentert avdelingsvis nedenfor.

Tiltak om avvikling av Frisklivssentralen er innarbeidet med en besparelse på kr 320 000.

5.6.1 Frivillig Sentralen

Frivillig sentralen er en møteplass, koordinator og kontaktpunkt for andre frivillige. Sentralen samarbeider med andre lag og foreninger og kommunale virksomheter. Sentralene driver blant annet aktiviteter som eldrekafe, språkhjelp, «vaktmestertjeneste», transport, internasjonalt arbeid, utstyrssentral og diverse arrangement. Kommunen mottar statsstøtte til del-finansiering av driftsutgiftene ved Frivillig sentralen.

5.6.2 Felles administrasjon helsesenteret

Herunder budsjetteres fellesutgifter for de kommunale tjenestene ved helsesenteret.

Lønnsutgifter til enhetsleder for barne- og familieenheten som tidligere har vært budsjettert på flere avdelinger nå budsjetteres på fellesadministrasjon helsetjenestene. Det er overført 0,5 årsverk fra helse og sosial administrasjon, resterende er overført fra helsestasjon, fysioterapitjenesten og ergoterapitjenesten. I tillegg er kr 150 000 knyttet til Partnerskap for folkehelsen overført fra helsestasjon.

5.6.3 Helsestasjon

Helsestasjons- og skolehelsetjeneste er et lovpålagt lavterskeltilbud til alle barn, unge og deres foresatte. Tilbudet omfatter svangerskapsomsorgen, helsestasjon 0-5 år, skolehelsetjenesten 6-20 år og helsestasjon for ungdom.

Tjenesten har en sentral rolle i kommunens folkehelsearbeid og arbeider helsefremmede og forebyggende, både med psykisk og fysisk helse og sosiale forhold. Arbeidet innebærer veiledning, helseundersøkelser, vaksineringsoppfølging og henvisning videre ved behov.

Kommunen er i 2014 innvilget øremerket tilskudd til styrking av skolehelsetjenesten i den videregående skole. Prosjektet er i oppstartsfasen og ubrukte midler i 2014 vil bli satt av på fond. Det er i 2015 budsjettert med bruk av bundet fond knyttet til prosjekt. Prosjektet er budsjettert i balanse.

Utgifter til Partnerskap for folkehelse og lønnsutgifter til enhetsleder er overført til avdeling felles administrasjon helsesenteret, noe som forklarer redusert budsjetttramme på Helsestasjon.

Det er innarbeidet tiltak om avvikling av Frisklivssentralen.

5.6.4 Fysioterapitjenesten

Fysioterapitjenesten skal bidra til å sikre innbyggerne et forsvarlig fysioterapitilbud. Fysioterapitjenesten gir tilbud om fysioterapi innen helsestasjon, skolehelsetjenesten, hjemmebehandling, sykehjem og oppfølging i distriktene. Prioriterte oppgaver er rehabilitering og habilitering. Videre utføres individuell fysikalsk behandling for barn 0-18 år, forebyggende helsearbeid, herunder Kvello-modellen, samt ivaretagelse av særskilte tilfeller hvor ordinær fysikalskbehandling på institutt enten ikke er mulig eller ikke er hensiktsmessig.

Tjenesten har 4,0 årsverk inkludert en turnusstilling. Kommunen mottar fastlønnstilskudd for disse stillingene. Kommunen har i tillegg driftsavtaler med 6 privatpraktiserende fysioterapeuter.

Det er budsjettetert med økte utgifter til tilskudd til driftsavtaler privatpraktiserende fysioterapeuter. I tillegg er det innarbeidet overføring til HELFO knyttet til stønad til kommunens innbyggere for fysioterapitjenester mottatt i annet EØS-land.

5.6.5 Ergoterapitjenesten

Ergoterapitjenesten skal hjelpe mennesker i alle aldre å fungere optimalt i hverdagen når de har problemer med å utføre daglige gjøremål på grunn av sykdom, skade eller annen funksjonsnedsettelse. Ergoterapitjenesten tilrettelegger for aktivitet og deltagelse i brukers hjem, fritid, skole/barnehage og på institusjoner. Sentrale oppgaver er hjelpemiddelformidling og boligveiledning/tilrettelegging for å kunne bo lengst mulig hjemme, delta i samfunnet og være mest mulig selvstendig i eget liv. Tjenesten har 2,5 årsverk.

5.6.6 Psykisk helsetjeneste

Psykisk helsetjeneste er organisert som en avdeling i barne- og familieenheten sammen med sosialtjenesten. Tjenesten har 16 årsverk, fordelt på omsorgsboligen/miljøarbeidertjeneste med 9,5 årsverk, Møteplassen 1 årsverk, hjemmekonsulent 1 årsverk og helsesenteret med leder 4,5 årsverk.

Psykisk helsetjeneste skal bidra til forebygging av psykiske lidelser gjennom tiltak for småbarnsforeldre og deres barn, gruppetilbud i forhold til angst og depresjon, informasjon og undervisning. Gi god hjelp til mennesker med psykiske lidelser.

Ved tilbud om støttesamtaler, koordinering av hjelpetiltak, aktiviteter og opplæring, hjemmebesøk, oppfølging og miljøarbeid.

5.6.7 Diagnose/behandling

I legetjenesten er det nå 10 fastlegehjemler, samt 2 turnuslegestillinger (kommunalt ansatt). I tillegg ble det opprettet en 11. hjemmel våren 2014. Dette for å bøte på bemanningen på dagtid samt behov for å dele legevaktene på flere leger. Det er ikke lenger nødvendig å søke Fylkesmannen og Nasjonalt råd for å opprette nye kommunale hjemler etter at Nasjonalt råd ble nedlagt. I vår kommune er slik opprettelse nå delegert til Rådmannen. Lokalene til Kirkenes legesenter er blitt trange og tillater ikke en ny fast lege i denne hjemmelen foreløpig, men straks kontorsituasjonen er løst vil denne hjemmelen lyses ut på ordinært vis. På grunn av økte kommunale oppgaver i forbindelse med samhandlingsreformen, samt at 10 leger er i full drift, har Kirkenes legesenter fått behov for utvidelse av lokalene. Det er meget trange forhold å arbeide under i dag. Samarbeidsutvalget har hatt 2 møter i løpet av 2014 og det er her fattet vedtak om å gi legesenteret større lokaler til disposisjon, men dette er foreløpig på planleggingsstadiet.

Kommuneoverlegen er fortsatt sterkt involvert i planlegging av innfasing av samhandlingsreformen; det er KAD-senger som skal etableres nå (kommunale akutte døgnplasser). Disse sengene skal etableres innen 01.01.2016, men søknad må sendes departementet innen 01.03.2015. Hvilke budsjettmessige konsekvenser dette vil få for helsetjenesten og for kommunen i 2015 er usikkert, men det er sikkert at opprettelse av KAD-senger i Sør-Varanger kommune, trolig 1 seng, vil kreve økt legebemanning i eldreomsorgen og muligens vil dette også medføre endringer når det gjelder legevakt. Det kommer i tillegg sannsynligvis ny legevaktforskrift som setter krav til økt bemanning også her. Denne vil trolig ikke tre i kraft i løpet av 2015.

Innføring av nasjonalt nødnett skulle skje i Finnmark høsten 2014, men dette ser ut til å bli utsatt til 2015. Dette vil få betydelige budsjettmessige konsekvenser, men avtalen med Finnmarkssykehuset er ikke ferdigforhandlet i skrivende stund, så kostnadene er foreløpig ikke beregnet. Rådmannen håndterer dette. I tillegg til dette skal legevaktavtalen med Finnmarkssykehuset reforhandles. Dette vil også kunne få budsjettmessige konsekvenser, men vi vet ikke når. Sonderinger starter senhøstes 14.

Et område vi ser fortsatt må prioriteres er smittevern. På grunn av økt reisevirksomhet øker også risiko for infeksjonssykdommer, og det er viktig at kompetansen på dette området økes og prioriteres. I tillegg har kommunen, både pleie- og omsorg og kommuneoverlegen, brukt en del ressurser på infeksjoner i institusjon (MRSA). Infeksjoner i andre land og verdensdeler er også et tema for tiden og beredskapen når det gjelder også dette må være høy, ikke minst på grunn av at Sør-Varanger både har flyplass, havn og grensestasjon til andre land. Dette er forhold som vil bety økning, evt. omrokkering av kommunale oppgaver for en eller flere av fastlegene i tillegg til at kompetanseøkning er nødvendig. Om dette er mulig innenfor budsjetttrammene i 2015 er usikkert fordi vi fortsatt ikke vet hva som kreves fra nasjonale myndigheter.

De individuelle avtalene med legene er under reforhandling. Dette arbeidet starter ultimo oktober 14. Dette kan få budsjettmessige konsekvenser.

År 2015 er det altså store budsjettmessige usikkerheter på grunn av betydelig økte nasjonale, og delvis også kommunale, krav.

Det er budsjettert med lønnsjusteringer, praksiskompensasjon og basistilskudd i henhold til reviderte sentrale avtaler. Det er innarbeidet økninger i driftsbudsjettet knyttet til prisjustering av avtaler, bankterminal på legevakten, kjøreutgifter i forbindelse med legevakt samt medisinske forbruksvarer. Samtidig er inntektene er oppjustert med refusjon fra staten samt økte egenbetalinger.

5.7 Sosialtjenestene

Sosialtjenesten i KOSTRA-sammenheng omfatter funksjon 242 råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid, 243 Tilbud til personer med rusproblemer og 281 økonomisk sosialhjelp. Hovedtyngden av disse tjenestene ytes fra NAV-økonomisk sosialhjelp, Sosialtjenesten og Flyktingtjenesten.

Avdeling	Årsverk	Merknad
Flyktingtjenesten	8,0	Inkludert 2,0 prosjektstillinger
NAV økonomisk sosialhjelp	6,0	Ekskl. leder ansatt i staten hvor kommunen refunderer lønn til 0,5 årsverk.
Sosialtjenesten	6,0	

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	-16	-25	-25	-25	-25	-25
Andre salgs- og leieinntekter	-491	0	-285	-230	-230	-230
Overføringer med krav til motytelse	-3 954	-1 427	-1 078	-1 070	-1 070	-1 070
Andre statlige overføringer	-25 095	-16 588	-19 814	-19 814	-19 814	-19 814
Andre overføringer	-60	0	0	0	0	0
Bruk av fond	-156	0	0	0	0	0
Finansinntekter	-299	-150	-150	-150	-150	-150
Sum driftsinntekter	-30 069	-18 190	-21 352	-21 289	-21 289	-21 289
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	13 389	15 719	17 040	17 440	17 440	17 440
Sosiale utgifter	939	1 067	1 206	1 260	1 260	1 260
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	5 133	4 091	5 059	5 033	5 033	5 033
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	188	300	100	100	100	100
Overføringer	8 673	8 795	9 760	9 720	9 720	9 720
Fordelte utgifter	4 398	354	267	267	267	267
Avsetning til fond	6 319	0	0	0	0	0
Finansutgifter	250	317	317	317	317	317
Sum driftsutgifter	39 290	30 642	33 748	34 136	34 136	34 136
Sum 3100,3300,3301	9 221	12 452	12 396	12 847	12 847	12 847

Virksomhet/ avdeling	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Flyktingtjenesten	-2 876	-1 346	-1 346	-1 346	-1 346	-1 346
NAV økonomisk sosialhjelp	9 466	10 333	10 177	10 177	10 177	10 177
Sosialtjenesten	2 631	3 415	3 565	4 016	4 016	4 016
Totalt	9 221	12 402	12 396	12 847	12 847	12 847

5.7.1 Flyktingtjenesten

Flyktingtjenesten er organisert som avdeling i personal- og organisasjonsavdelingen. Formålet i tjenesten er å arbeide for likestilling som innebærer å bedre flyktingers mestring av hverdagslivet og styrke deres muligheter for kvalifisering til utdanning og arbeidsliv.

Avdelingen har ansvar for å tilrettelegge, samordne og koordinere bosettingsarbeidet, være kontaktpersoner i ankomstfasen, integreringsarbeid, drive og koordinere det lovpålagte introduksjonsprogrammet for flyktinger.

Pr 24.10.2014 bor det 110 personer innenfor 5-års botid i kommunen. I tillegg kommer barn født i Norge, som er utenfor statstilskuddsordningen fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi). Flyktingene kommer fra Afghanistan, Etiopia, Eritrea, Iran, Kina, Kirgisistan, Myanmar, Russland, Somalia, Sudan og Syria.

Kommunestyret har vedtatt å bosette 25 flyktinger i 2015. Det er 5,5 stillinger i tjenesten: avdelingsleder, 2 koordinatore intro, 1 koordinator integrering, 1 fagarbeider, 1 fagkonsulent som driver språklæring ved hjelp av metoden suggestopedi, 2 koordinatore i prosjekt.

Introduksjonsprogrammet. Lov om introduksjonsprogram gir rett til kvalifisering for bosatte flyktinger mellom 18-55 år. Introduksjonsprogrammet skal gi flyktinger grunnleggende kvalifisering og ferdigheter i norsk, innsikt i norsk samfunnsliv, og forberede for deltakelse i utdanning og/eller yrkeslivet.

Det er forventet rundt 50 deltakere i introduksjonsprogrammet i 2015. Ambisjonene for 2015 er at 90 % av de som avslutter i løpet av året, skal gå ut arbeid eller utdanning.

Boliger. Kommunestyret har vedtatt å bygge 8 nye boliger og der er arbeidet i gang og slutføres innen 2015. I tillegg er det vedtatt å kjøpe 2 boliger til bosettingen. Utfordringen fremover er å få til ordninger der boligene kontinuerlig frigjøres til ny-bosettinger. Det må arbeides for at flyktingene lettere kan komme inn på det private boligmarkedet, ved hjelp at startlån og bostøtte. Noen familier som har bodd i kommunen mer enn 5 år, har kjøpt egen bolig. Stiftelsen Bolig Bygg (SBB) er en viktig samarbeidspartner i arbeidet med å skaffe til veie boliger til nye flyktinger.

Det er budsjettet med inntekter på i underkant av 20,4 mill. kroner på flyktingtjenesten. Av dette utgjør statstilskudd for flyktinger er 19,8 mil. kroner. Tilskuddet omfatter 25 nye bosettinger i 2015 samt 110 personer innenfor 5 års botid i kommunen. Integreringstilskuddet skal dekke kommunens gjennomsnittlige utgifter ved bosetting og integrering i bosettingsåret og de neste fire år.

Inntektene fra IMDi går til drift av flyktningtjenesten, etablering til nybosatte, introduksjonsstønad, kvalifiseringstiltak, transport, overføring til barnehage/SFO og lønnsmidler til 0,5 innvandrersøster. Utgifter til økonomisk sosialhjelp til flyktninger overføres fra avdelingen til NAV etter refusjonskrav. Innenfor statstilskuddene fra IMDi er også engangs barnehagetilskudd pr barn som er overført til de barnehager det gjelder. Ekstratilskudd som innvilges fra IMDi til personer med særlige behov, fordeles til avdelinger/enheter etter budsjettgrunnlaget i søknadene til IMDi.

Netto budsjetteres Flyktningtjenesten med et overskudd på 1,3 mill.kr. Overskuddet skal gå til dekning av øvrige driftskostnader i de øvrige kommunale tjenester som hvor flyktingene mottar tjenester. Disse utgiftene budsjetteres på de aktuelle enhetene.

5.7.2 NAV økonomisk sosialhjelp

NAV Sør-Varanger er et samarbeid mellom Sør-Varanger kommune og NAV Finnmark. Kontoret har ansvar for både kommunale og statlige oppgaver som er fordelt på henholdsvis 6 kommunale og 11,6 statlige årsverk. Inkludert 50 % stillingsressurs for fagområdet gjeldsrådgivning fra 2015.

Av kommunale oppgaver kontoret har ansvar for er ivaretagelse av økonomisk sosialhjelp, kvalifiseringsprogrammet og oppfølging av langtidsmottakere av økonomisk sosialhjelp de viktigste områdene.

Det er et mål for NAV Sør-Varanger å styrke arbeidet i oppfølging av brukerne med sikte på å bli selvforsørget, slik at behovet for sosialhjelp går ned, og at tiltaksordninger skal prioriteres spesielt for sosialhjelpsmottakere. Andre utsatte grupper innenfor rus- og psykiatri vil ha høy prioritet i oppfølgingsarbeidet til NAV Sør-Varanger.

Budsjetttrammen for 2015 er omtrent på samme nivå som 2014. Dette synes å ivareta den utvikling av økonomisk sosialhjelp enheten mener vil være også i 2015.

Det er budsjettert med økte utgifter knyttet til driftsavtalen med NAV stat, samtidig er utgifter til kvalifiseringsstønad redusert noe og overføring fra flyktningtjenesten justert opp, slik at enheten samlet er budsjettert med en reduksjon i nettorammen med kr 156 000.

5.7.3 Sosialtjenesten

Sosialtjenesten er organisert som en avdeling i barne- og familieenheten sammen med sammen med psykisk helsetjeneste. Det er 6 årsverk tilknyttet sosialtjenesten; to miljøarbeidere, en boligøkonomisk rådgiver og tre sosialkonsulenter.

Tjenestens hovedmål/arbeidsområder er;

- Rehabilitering og omsorg til personer og familier med rus- og avhengighetsproblemer
- Forebygge rus, økonomiske- og sosiale problemer på både individ og samfunnsnivå
- Saksbehandling av bostøttesaker, startlån og utbedrings- og tilretteleggingstilskudd

5.8 Omsorgstjenestene

Omsorgstjenestene er organisert i tre enheter; Tjenesten for funksjonshemmede, Hjemmebasert omsorg og Sykehjems enheten.

Avdeling	Årsverk	Merknad
Helse og sosialadministrasjon	7,0	
Hjemmebasert omsorg	84,2	
Kilden Dagsenter	3,5	
Bugøynes omsorgssenter	5,0	Etter nedlegging av omsorgssenteret
Tjenesten for funksjonshemmede	76,4	Hvorav 11,2 er Villa Aktiv
Prestøyhjemmet	46,6	
Wesselborgen sykehjem	50,18	
Kjøkken	9,45	
Utsikten dagsenter	3,0	
Totalt	285,33	

I budsjett 2015 vil det være budsjettert med 285,33 årsverk knyttet til disse tjenestene. Dette inkluderer en økning på 7,7 årsverk i 2015. Økningen er i hovedsak knyttet til tjenester til enkeltbrukere. Det er innarbeidet en større omorganisering av tjenestene, spesielt knyttet til hjemmetjenester til resurskrevende brukere og korttid- og rehabiliterings tjenester slik at kvaliteten forbedres og en får benyttet ressursene bedre.

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	-16 025	-14 055	-14 956	-14 506	-14 506	-14 506
Andre salgs- og leieinntekter	-69	-112	-45	-45	-45	-45
Overføringer med krav til motytelse	-37 638	-32 821	-36 637	-37 817	-37 817	-37 817
Andre overføringer	-3	0	0	0	0	0
Bruk av fond	-1 482	-93	-93	-93	-93	-93
Sum driftsinntekter	-55 216	-46 988	-51 731	-52 368	-52 368	-52 461
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	151 566	152 706	159 651	161 135	161 135	161 135
Sosiale utgifter	18 513	18 905	20 257	20 481	20 481	20 481
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	28 646	22 833	22 099	22 024	22 024	22 024
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	28 732	26 850	27 652	27 652	27 652	27 652
Overføringer	2 134	2 230	1 940	1 940	1 940	1 940
Fordelte utgifter	-968	50	50	50	50	50
Avsetning til fond	1 048	0	0	0	0	0

Sum driftsutgifter	229 671	223 574	231 650	233 282	233 282	233 282
Sum 3000,3400:3799	174 454	176 586	179 919	180 915	180 915	180 822

Virksomhet/ avdeling	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Helse og sosialadministrasjon	13 340	13 493	13 252	13 252	13 252	13 252
Hjemmebasert omsorg	49 741	50 259	53 750	53 475	53 475	53 475
Bugøyenes omsorgssenter	6 330	5 700	2 935	2 935	2 935	2 935
Tjenesten for funksjonshemmede	37 793	41 336	44 056	45 934	45 934	45 934
Prestøyhjemmet	25 873	27 202	28 616	27 916	27 916	27 916
Wesselborgen sykehjem	33 550	30 272	28 908	28 908	28 908	28 908
Kjøkken	5 878	6 246	6 353	6 353	6 353	6 353
Dagsenter for demente	1 949	1 984	2 048	2 048	2 048	2 048
Totalt	174 454	176 493	179 919	180 822	180 822	180 822

Det er innarbeidet endringer som til sammen utgjør en netto økning på i overkant av 3,4 mill. kroner innenfor omsorgstjenestene.

Tiltak om nedlegging av Bugøyenes omsorgssenter er innarbeidet med en samlet besparelse i omsorgstjenestene på 2,4 mill. kroner i 2015, deretter en årlig besparelse på 3,1 mill. Kroner. 2016.

5.8.1 Ressurskrevende brukere

I de siste 10 årene har veksten i antall tjenestemottakere skjedd i aldersgruppen under 67 år. På landsbasis utgjorde 1/3 av alle omsorgstjenestens tjenestemottakere denne gruppen.

Mange av de voksne, yngre brukerne har omfattende bistandsbehov. Det er i hovedsak tre grupper:

- Personer med utviklingshemming.
- Personer med psykiske, sosiale og/eller rus problemer.
- Personer med somatiske skader og sykdommer, ofte av nevrologisk art.

Personer med alvorlige nevrologiske skader eller sykdommer representerer en stor andel av omsorgstjenestens nye brukere.

I 2014 var det 42 tjenestemottakere med tjenester over 35,5 timer per uke i Sør-Varanger kommune. Av disse var 93 % under 67 år. Mange av disse brukerne mottar omfattende og langvarige tjenester.

I de aller fleste tiltakene er det ansatt eget personell. For noen av disse brukerne er tjenestetilbudet så omfattende at enn ikke har personell nok eller kompetanse til å kunne gi faglige forsvarlige tjenester. Det har derfor vært leid inn personell fra vikarbyrå eller kjøpt bo- og omsorgstjenester til disse.

Hjemmebasert omsorg vil i 2015 redusere kjøp av tjenester fra private med 4,5 mill. kroner. Dette vil også innebære en reduksjon i refusjon for ressurskrevendetjenester med 1,0 mill. kroner slik at dette utgjør en netto reduksjon på 3,5 mill. kroner.

Det er tatt hensyn til økte lønnsutgifter til engasjement knyttet til enkelt bruker ved Prestøyhjemmet, samtidig lavere utgifter til vikarbyrå og redusert refusjon fra staten, netto utgjør dette en besparelse på kr 200 000.

Flere av ungdommene som flyttet ut fra sine foreldre og i egen bolig i 2014, og som vil flytte ut i årene som kommer, er i behov av omfattende tjenester hele døgnet. Da med en eller to tjenesteytere på vakt samtidig hele døgnet. Dersom disse bosetter seg spredt i leide eller selveide boliger, vil Sør-Varanger kommune måtte ha på plass bemanning i disse boligene, og som oftest med egen nattevakt i hver leilighet. For å møte «morgendagens utfordringer» vil Sør-Varanger kommune ha behov for om lag 15 samlokaliserte boliger fordelt på 2-3 forskjellig bygg. Per i dag kan ikke Sør-Varanger kommune tilby botilbud i felleskap til disse da vi bare har ett slikt botilbud i dag. Bofelleskap vil kunne skape felles sosiale arenaer for beboerne, gi mulighet for å bygge kompetansemiljøer og lette rekruterings situasjonen, som er en utfordring i dag.

Det er en betydelig økning i søknader på avlastningstjenester for funksjonshemmede barn. Alle plassene på Villa aktiv er per i dag fylte og det ser ikke ut som det vil bli kapasitet der i nær framtid. Avlastning til familier med tyngende omsorgsarbeid er ett viktig tjenestetilbud for at familiene skal kunne ta seg av sine barn.

Sør-Varanger kommune har per i dag ikke dag- og aktivitetstilbud til funksjonshemmede som ikke kan delta i ordinært arbeid, eller med tilrettelegging på arbeidsplassen. Fra 2015 vil det være behov for et slikt tilbud. Flere ungdommer vil da være ferdige på videregående skole og vil stå uten dagtilbud.

I investeringsbudsjettet er det lagt inn forprosjektering og utredning av ett bofelleskap for unge personer med funksjonshemming, dag og aktivitetstilbud og avlastningsbolig. Byggestart er planlagt i 2016.

I løpet av 2015 er det planlagt at 2 ungdommer skal flytte ut fra sine foreldre i egen bolig. Disse ungdommene har omfattende behov for hjelp. Ved TFF er det derfor budsjettet med økte utgifter. Det er innarbeidet 8,9 nye årsverk, hvorav 2,9 med helårsvirkning. Dette utgjør en netto økning på 1,44 mill. kroner i 2015, ytterligere økning på i underkant av 1,4 mill. kroner i 2016 på grunn av helårsvirkning av alle årsverkene.

HVPU reformen ble gjennomført i 1990. Dette innebar blant annet at en la ned sentralinstitusjonene for psykisk utviklingshemmede og beboerne ble tilbakeført til sin hjemkommune. Dette fordret ett nytt tjenestetilbud i kommunene til denne gruppen. Flere av de som flyttet tilbake til kommunene den gang, er nå blitt eldre mennesker med behov for sykehjems-liknende tjenester. Det er derfor ønskelig gjennom en omorganisering av tjenestetilbudet å tilrettelegge for ett slikt tilbud ved Eldresentret. Omorganiseringen vil føre til ett bedre faglig tilbud til denne gruppen, bedre utnyttelse av ressursene og mulighet for å bygge kompetanse miljø.

Kommunen kan søke refusjon fra staten for særlig ressurskrevende helse- og sosialtjenester. I kriteriene som fremkommer i statsbudsjettet 2015 refunderer staten 80 % av direkte

lønnsutgifter utover kr 1 080 000 knyttet til enkelt pasienter. Pasienter over 67 år omfattes ikke av ordningen og det er fratrukket for psykisk utviklingshemmede.

For 2015 er det budsjettert med at 23 brukere av helse- og sosialtjenestene i kommunen vil innfri kriteriene til å utløse det statlige tilskuddet. Det er beregnet at disse brukerne vil kunne gi grunnlag for et samlet statlig tilskudd på i overkant av 31,2 mill. kroner. For 2016 er det budsjettert med ytterligere tilskudd på i overkant av 1,2 mill. kroner på grunn av opptrapping av tjenester til enkelt brukere.

I statsbudsjettet for 2015 har regjeringen strammet inn ordningen ved å øke innslagspunktet med kr 37 000 mer enn lønnsveksten. For kommunen vil dette utgjøre økte utgifter på omlag kr 850 000 i 2015.

5.8.2 Omsorgstrappen.

Omsorgstjenestene er delt inn i en omsorgstrapp. Hensikten med dette er å gi tjenester på lavest effektive omsorgsnivå. Noe som innebærer at tjenestene gis på riktig nivå etter brukerens behov og at en skal kunne fylle på med tjenester ettersom behovet øker. Des færre trinn det er i trappa, vil en raskere måtte tilby omfattende og kostbare tjenester til brukerne som hadde klart seg med tjenester på et lavere nivå. Nederst i trappa er forebyggende tiltak som trygghetsalarm, hjelpemidler og praktiskbistand. Øverst er sykehjem.

Fra 1. januar 2012 trådte samhandlingsreformen i kraft. Dette innebar blant annet at kommunen fikk et medfinansierings ansvar for polikliniske konsultasjoner og ferdigbehandlede pasienter på sykehus som fortsatt trenger oppfølging og etterbehandling. Disse pasientene skrives nå ut til kommunale korttidsplasser i sykehjem og hjem og skal behandles der. Dette medfører at pasienter som blir skrevet ut fra sykehus trenger mer omfattende oppfølging både hjemme og på korttidsplassene i sykehjem.

Rådmannen ser at det er behov for å samle kompetansen rundt korttid- og rehabiliterings plasser og en skal derfor i gang med en prosess for å samle korttidsavdelingen i ett av sykehjemmene. De korttidsplassene som i dag er på Wesselborgen overføres til Prestøyhjemmet. Dette kan medføre at noen av rommene må brukes som dobbeltrom på Prestøyhjemmet for å opprettholde antall korttidsplasser. Det vil skje en overføring av langtidsplasser fra Prestøyhjemmet til Wesselborgen som vil medføre en økning med 3 langtidsplasser totalt. Sør-Varanger kommune vil da ha 64 langtidsplasser og 19 korttids- og avlastningsplasser i sykehjem. Utviklingen viser et økende antall tjeneste mottakere med komplisert sykdomsbilde som har behov for korttidsplass, spesielt innenfor de hjemmebaserte tjenestene som en konsekvens av samhandlingsreformen.

5.9 Teknisk drift

Teknisk drift har ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygninger, vann, avløp og renovasjon, kommunale veier, brann- og feiervesen og kommunal utbygging.

Økonomisk oversikt - drift	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Driftsinntekter						
Andre salgs- og leieinntekter	47 830	47 903	45 959	45 959	45 959	45 959
Overføringer med krav til motytelse	23 531	5 509	5 679	5 679	5 679	5 679
Andre overføringer	340	847	847	847	847	847
Sum driftsinntekter	71 701	54 259	52 485	52 485	52 485	52 485
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	44 997	37 972	38 263	37 718	37 718	37 718
Sosiale utgifter	5 358	5 005	4 671	4 586	4 586	4 586
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	42 442	36 902	44 862	42 562	42 562	42 562
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	12 708	16 169	16 513	16 714	16 735	16 735
Overføringer	5 182	3 968	3 968	3 968	3 968	3 968
Fordelte utgifter	-8 910	-2 262	-1 170	-1 157	-1 157	-1 157
Overført til investeringsregnskap	12 887		0	0	0	0
Sum driftsutgifter	114 664	97 754	107 108	104 391	104 411	104 411
Bruk av bundne fond	996		8 050	5 750	5 750	5 750
Avsatt til bundne fond	5 402		0	0	0	0
Brutto driftsresultat	-47 368	-43 495	-46 573	-46 156	-46 176	-46 176

I 2015 er det budsjettert med økte driftskostnader knyttet til vedlikehold av vann- og avløpsnett i kommunen. De økte kostnadene finansieres ved bruk av opparbeidede fond i henhold til vedlikeholdsplanen innenfor selvkostområdet vann og avløp.

Omlagging av retningslinjene vedrørende beregning av kapitalkostnadene renter medfører et bedre samsvar mellom regelverket for selvkostberegning og dagens markedsrenter. Endringen har medført at en kan nedjustere gebyrsatsene for avløp, og inntekten reduseres i budsjettet for 2015.

	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Teknisk administrasjon	-1 458	1 297	1 327	1 327	1 327	1 327
Vann, avløp og renovasjon	-9 087	-10 819	-7 369	-7 369	-7 369	45 731
Veier, parker og idrettsanlegg	9 877	9 077	9 140	9 140	9 140	9 140
FDV – kommunale bygninger	22 464	19 898	19 572	19 361	19 361	19 361
Renholdere	15 877	14 997	15 264	14 845	14 845	14 845
Brann og feiervesen	9 696	9 045	8 639	8 840	8 860	8 860
Netto drift tekniske tjenester	47 368	43 495	46 573	46 156	46 176	99 276

De nye sentrale retningslinjer for beregning av selvkost gir som nevnt nå en bedre sammenheng mellom kalkulatoriske renter og dagens markedsnivå. Kalkulatoriske renter og avskrivninger i selvkostregnskapet viser kommunens kostnader med henholdsvis innlån og kapitalslit i investeringer knyttet til vann og avløp. Renter og avskrivninger føres på finansområdet, og nettoresultat på området for vann og avløp tilsvarer denne kostnaden. Endringen i renteberegningen medfører en nedgang, noe som gjenspeiler seg i netto driftsresultat for vann og avløp. Endring i gebyrgrunnlaget til abonnentene fremmes i egen sak.

Det er innarbeidet reduserte kostnader til FDV og renholdstjenestene som følge av innarbeidet tiltak om endring av skolestruktur og nedlegging av Skogfoss barnehage med kr. 718.600 i 2015.

Teknisk drift har 5 avdelinger med til sammen 83,75 årsverk.

Avdeling	Årsverk
Forvaltning, drift og vedlikehold	17,00
Renhold	35,31
Vann, avløp og renovasjon.	11,50
Kommunale veier	5,25
Brann og Feievesen	14,69
Sum årsverk	83,75

5.9.1 FDV – kommunale bygninger.

Forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygninger har i alt 17 årsverk stillingshjemler. Fordelt slik; en avdelingsleder, tekniker, oppsynsmann, 14 årsverk vaktmester/fagarbeidere. Avdelingen har ansvar for drift og vedlikehold av kommunale formålsbygg, i alt 66.300 m². I tillegg leier kommunen inn ca. 3.300 m².

Avdelingens største budsjettpost er innkjøp av energi, ca. 7 - 8 mill. kr, samlet ca. 14 GWh til varme og lys.

5.9.2 Renhold – kommunale bygninger.

Avdelingen har i alt 35,31 årsverk. Totalt 42 ansatte i hel- og deltidsstillinger. Avdelingen ledes av avdelingsleder for renhold.

Tjenesten er daglig, periodisk og hovedrengjøring i alle bygg med kommunal virksomhet. Det er 10 skoler, 12 barnehager, alle helse- og pleieinstitusjoner ca. 10 enheter og øvrige bygg som Basen/Kino, bibliotek, brannstasjon, verksted, rådhuset og postgården.

Lønnskostnadene utgjør ca. 95 % av avdelingens budsjett.

5.9.3 Kommunale veier.

Veiavdelingen har i alt 5,25 årsverk, dvs. 1 oppsynsmann, 4,25 fagarbeidere (hvorav 0,25 på Bugøynes).

Kommunen eier og har vedlikeholdsansvar for ca. 157 km veier. Samt 3200 gatelys langs

riks-, fylkes- og kommunale veier.

Innkjøp av vintervedlikehold (brøyting, snørydding, strøing) er den største utgiften, ca. 4 mill. kr.

5.9.4 Vann, avløp, renovasjon.

Innenfor Vann, avløp og renovasjon er det i alt 11,5 årsverk. Bestående av avdelingsleder, avdelingsingeniør, konsulent, oppsynsmann og 7,5 årsverk fagarbeidere/driftsoperatører. Kommunen har 10 vannverk, 3 avløpsrensaneanlegg (silanlegg i Kirkenes og Sandnes, samt biologisk rensaneanlegg på Utnes). Ledningsnettet består av 136 km vannledninger, 126 km avløpsledninger og 2530 kummer.

Største enkelt utgift er kjøp av husholdningsrenovasjon fra ØFAS, nesten 13 mill. kr. Beløpet dekkes inn av renovasjonsgebyret.

5.9.5 Brann- og feiervesen.

Brann- og feiervesenet er organisert etter vedtak fattet i budsjett 2014. Bemanningen er på totalt 12 heltidsansatte og 8 deltidsansatte konstabler. Den kontinuerlige beredskapsvakta består av 2 kasernerte og 2 deltidskonstabler.

Brannordningen og bemanningen er slik:

Beredskap: Brannsjef, 4 utrykningsledere og 4 konstabler samt 8 deltidskonstabler.
Forebyggende avdeling: Avdelingsleder forebyggende (også varabrannsjef) og 2 feier-/tilsynstillinger.

I tillegg til brantjenesten benyttes vaktordningen til å utføre havnevaktjeneste, utenom ordinær arbeidstid, for kommunens havnevesen. Tjenesten blir godtgjort av havnevesenet.

5.10 Havn

	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Driftsinntekter						
Andre salgs- og leieinntekter	15 077	13 017	17 159	17 159	17 159	17 159
Overføringer med krav til motytelse	210	0	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	15 287	13 017	17 159	17 159	17 159	17 159
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	2 928	3 710	4 194	4 194	4 194	4 194
Sosiale utgifter	359	514	525	525	525	525
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	7 148	6 484	7 410	7 410	7 410	7 410
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	367	465	418	418	418	418
Overføringer	0	90	90	90	90	90
Avskrivninger	3 198	3 271	3 271	3 271	3 271	3 271

Fordelte utgifter	1 005	1 005	1 055	1 055	1 055	1 055
Sum driftsutgifter	15 005	15 539	16 963	16 963	16 963	16 963
Brutto driftsresultat	21 996	-2 522	196	196	196	196
Finansinntekter						
Renteinntekter og utbytte	9	0	0	0	0	0
Sum eksterne finansinntekter	9	0	0	0	0	0
Finansutgifter						
Renteutgifter og låneomkostninger	601	0	686	686	686	686
Avdrag på lån	1 573	1 638	1 710	1 710	1 710	1 710
Sum eksterne finansutgifter	2 173	2 265	2 396	2 396	2 396	2 396
Resultat eksterne finanstransaksjoner	43 901	-2 265	-2 396	-2 396	-2 396	-2 396
Motpost avskrivninger	3 198	3 271	3 271	3 271	3 271	3 271
Netto driftsresultat	1 316	-1 516	1 071	1 071	1 071	1 071
Interne finanstransaksjoner						
Bruk av bundne fond	2 712	2 200	2 200	2 200	2 200	2 200
Sum bruk av avsetninger	2 712	2 200	2 200	2 200	2 200	2 200
Avsatt til bundne fond	4 028	684	3 271	3 271	3 271	3 271
Sum avsetninger	4 028	684	3 271	3 271	3 271	3 271
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	0	0	0	0	0	0

Kirkenes havnevesens hovedoppgaver er å ivareta de administrative og forvaltningsmessige oppgaver Sør-Varanger kommune har etter havne- og farvannsloven, og de bestemmelser som er gitt i medhold av denne loven. Havnevesenet skal tilrettelegge og bidra til utvikling av havne- og sjørelatert virksomhet, herunder ivareta sikkerhet og framkommelighet i farledene.

Havnevesenets drift omfatter farledsforvaltning og forretningsmessig virksomhet i form av utleie av kaier og arealer, salg av vann, landstrøm, fortøyning, slepeoppdrag m.m. Havneadministrasjonen har beredskapsfunksjoner innen akutt forurensing og havnesikring. Oppgaver spenner fra tilsyn og myndighetsutøvelse, saksbehandling, til salg av tjenester og ytelser etter forretningsmessige prinsipper.

Havnevesenets virksomhet finansieres av brukerbetalingen i form av anløpsavgift og vederlag. Prisene reguleres i lokal forskrift og prisregulativ som fastsettes årlig av havnestyret. På grunn av forventninger om økt antall anløp og økte utgifter til farledsforvaltning legges det til grunn økte inntekter fra anløpsavgift. Dette særlig som følge av oljeomlastning i sjøområdet. Havnevesenet planlegger omfattende vedlikehold på betongkonstruksjoner. Utgiftene foreslås dekket ved bruk av fond.

Havneadministrasjonen har 7 stk. 100 % stillinger. Mannskap til Kraft Johansen engasjeres ved behov. Havnevesenet kjøper tjenester hos Kirkenes brannvesen slik at havneanleggene og farleden er tilgjengelig for brukerne døgnet rundt hele året.

6. Investeringsplan 2015-2018

6.1. Økonomiske oversikter investering

6.1.1. Driftsbudsjett investering

(tall i 1000)	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Inntekter						
Salg av driftsmidler og fast eiendom	885	0	0	0	0	0
Andre salgsinntekter	9 918	0	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	16 327	12 068	13 926	24 300	2 130	1 800
Statlige overføringer	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer	5 000	0	0	0	0	0
Renteinntekter og utbytte	317	0	0	0	0	0
Sum inntekter	32 447	12 068	13 926	24 300	2 130	1 800
Utgifter						
Lønnsutgifter, sosiale utgifter	16	0	0	0	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.prod.	86 006	65 539	48 204	63 700	11 870	32 200
Kjøp av tjenester som erstatter tj.prod.	0	0	0	0	0	0
Overføringer	18 773	14 568	8 426	12 300	4 130	3 800
Renteutgifter og omkostninger	0	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	25	0	0	0	0	0
Sum utgifter	104 820	80 107	56 630	76 000	16 000	36 000
Finansransaksjoner						
Avdrag på lån	18 550	0	6 050	6 050	6 050	6 050
Utlån	20 518	0	10 000	10 000	10 000	10 000
Kjøp av aksjer og andeler	1 883	2 169	2 422	2 422	2 422	2 422
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	18 000	0	0	0	0	0
Avsatt til bundne investeringsfond	613	0	1 500	1 500	1 500	1 500
Avsatt til likviditetsreserve	0	0	0	0	0	0
Sum finansieringstransaksjoner	59 565	2 169	19 972	19 972	19 972	19 972
Finansieringsbehov	131 937	70 208	62 676	71 672	33 842	54 172
Dekket slik:						
Bruk av lån	61 501	64 406	37 204	61 700	23 870	44 200
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	6 821	0	7 550	7 550	7 550	7 550
Overført fra driftsbudsjettet	13 418	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	46	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	325	1 223	15 500	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	49 827	4 579	2 422	2 422	2 422	2 422
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Sum finansiering	131 937	70 208	62 676	71 672	33 842	54 172
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0

6.1.2. Budsjettskjema 2A – investering

(tall i 1000)	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Investeringer i anleggsmidler	104 820	80 107	56 630	76 000	16 000	36 000
Utlån og forskutteringer	22 401	2 169	12 422	12 422	12 422	12 422
Avdrag på lån	18 550	0	6 050	6 050	6 050	6 050
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsetninger	18 614	0	1 500	1 500	1 500	1 500
Årets finansieringsbehov	164 384	82 276	76 602	94 972	34 972	54 972
Finansiert slik:						
Bruk av lånemidler	61 501	64 406	37 204	61 700	23 870	44 200
Inntekter fra salg av anleggsmidler	885	0	0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	5 000	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	23 147	12 068	21 476	31 850	9 680	9 350
Andre inntekter	10 235	0	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	100 768	76 474	58 680	93 550	33 550	53 550
Overført fra driftsbudsjettet	13 418	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	50 198	5 802	17 922	2 422	2 422	2 422
Sum finansiering	164 384	82 276	76 602	95 972	35 972	55 972
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0

For 2015 er samlet planlagt investeringskostnad 76,6 mill.kr. I overkant av 56 mill.kr gjelder investeringer i anleggsmidler. Resterende er budsjettet utlån i form av startlån, og forvaltning av eksisterende utlån. Det søkes om 10 mill.kr til startlån i Husbanken for 2015. Finansieringsbehovet er på 61,8 mill.kr, i underkant av 49 % av finansieringsbehovet i 2015 dekkes av låneopptak, inklusiv startlån, totalt 37,2 mill.kr. Momskompensasjon fra investering går i sin helhet tilbake til prosjektene, og flere av prosjektene foreslås dekket av investeringsfond.

6.1.3. Budsjettskjema 2B – investering

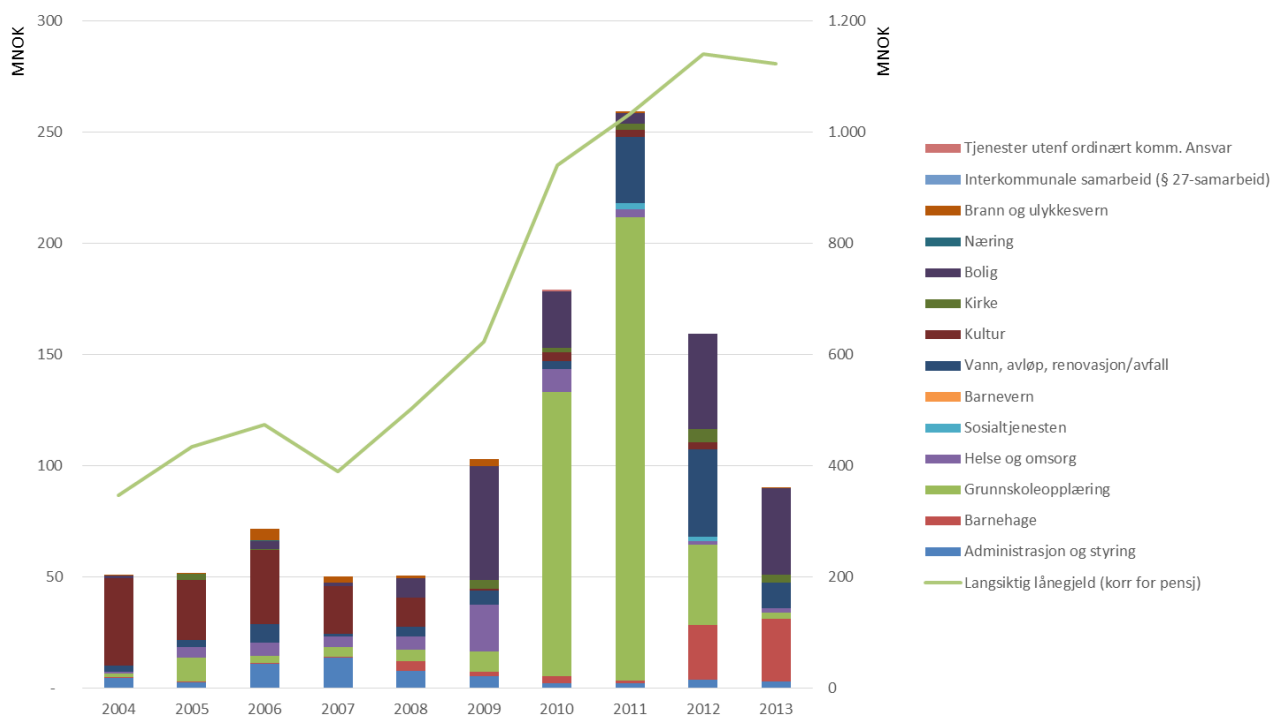
Rådmannens forslag til prosjekter i planperioden er som følgende:

(tall i 1000)	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Egenkapitalinnskudd - KLP	2 422	2 422	2 422	2 422
Bruk av investeringsfond - fond 2545018	2 422	2 422	2 422	2 422
Startlån og utlån, renter og avdrag	10 000	10 000	10 000	10 000
Avdrag lån	6 050	6 050	6 050	6 050
Avsetn til fond	1 500	1 500	1 500	1 500
Mottatte avdrag	7 550	7 550	7 550	7 550
Låneopptak - Husbanken	10 000	10 000	10 000	10 000
Kirkebygg – Vedlikehold og oppgradering	2 000	2 000	2 000	2 000
Låneopptak	2 000	2 000	2 000	2 000
Kommunale veier	2 000	2 000	2 000	2 000
Momskompensasjon	400	400	400	400
Låneopptak	1 600	1 600	1 600	1 600
It-investeringer	1 500	1 000	1 000	1 000
Momskompensasjon	300	200	200	200
Låneopptak	1 200	800	800	800
Utstyrsoppgradering tekniske tjenester	1 000	1 000	1 000	1 000
Kommunale bygg og uteareal	3 000	3 000	3 000	3 000
Idrettsbygg oppgradering	2 000	2 000	2 000	2 000
Momskompensasjon	1 200	1 200	1 200	1 200
Låneopptak	4 800	4 800	4 800	4 800
Ombygging Kirkenes legesenter	130			
Momskompensasjon	26			
Låneopptak	104			
Nye Kirkenes sykehus, infrastruktur			5 000	
Låneopptak			5 000	
Skytterhusfjellet – opparbeidelse av boligfelt II	14 000			
Momskompensasjon	2 800			
Bruk av investeringsfond - fond 2545018	7 500			
Låneopptak	3 700			
Utbygging infrastruktur Slambanken	15 000	15 000		
Tilskudd privat samarbeid	7 500	7 500		
Momskompensasjon	1 500	1 500		
Låneopptak	6 000	6 000		
Utbygging havn Slambanken	15 000	15 000		
Bruk av fond Havnerelaterte formål - fond 2525401	8 000			
Låneopptak Havnerelaterte formål	7 000	15 000		
Prosjekt Bo- og avlastningssenter	1 000	35 000		
Momskompensasjon	200	7 000		

Tilskudd fra Husbanken		6 500		
Låneopptak	800	21 500		
Nytt kjøkken – Kirkenes nye sykehus				25 000
Låneopptak				25 000
Samlet investeringsbehov				
Samlet investeringsbehov	56 630	76 000	16 000	36 000
Startlån - for videre utlån	10 000	10 000	10 000	10 000
Kjøp av aksjer og andeler	2 422	2 422	2 422	2 422
Avdrag lån (videre utlån)	6 050	6 050	6 050	6 050
Avsetning til fond	1 500	1 500	1 500	1 500
Samlet investeringsbehov inkl videre utlån	76 602	95 972	35 972	55 972
Sum momskompensasjon	6 426	10 300	1 800	1 800
Sum bruk av fond	17 922	2 422	2 422	2 422
Mottatte avdrag (videre utlån)	7 550	7 550	7 550	7 550
Tilskudd husbanken	0	6 500	0	0
Tilskudd privat samarbeid	7 500	7 500	0	0
Låneopptak - Husbanken	10 000	10 000	10 000	10 000
Låneopptak	27 204	51 700	14 200	34 200
Sum finansiering	76 602	95 972	35 972	55 972

Investeringskurven viste en topp i perioden 2010 til 2012 i forbindelse med bygging av nye Kirkenes barne- og ungdomsskole, men fremover vil kurven vise en nedgang og utfletting i investeringsnivået. En stor andel av investeringsmidlene de siste årene er disponert innenfor skole og oppvekst, men også vann og avløp og helse er prioritert.

6.2. Omtale investeringsprosjekter 2015-2018

6.2.1 Egenkapitalinnskudd KLP

Sør-Varanger kommune har som medeier i KLP forpliktelse til å styrke egenkapitalen i selskapet ved behov. Dette føres som kjøp av aksjer og andeler i investeringsregnskapet. Innskuddet for 2015 er 0,3 % av premiereservene, og vil for 2015 utgjøre 2,422 mill.kr. Tilsvarende beløp er lagt inn i hele planperioden.

I henhold til kommuneloven gis det ikke tilgang til å lånefinansiere kjøp av aksjer og andeler, og egenkapitalinnskudd i KLP må finansieres ved bruk av fond.

6.2.2 Startlån og utlån, renter og avdrag

Rådmannen foreslår at det for 2015 og videre i planperioden søkes om 10 mill.kr i låneopptak fra Husbanken til innvilgelse av Startlån. Lånene forvaltes av Lindorff, og utlånsvilkårene er i tråd med Husbankens regler. Sør-Varanger kommune beregner et rentepåslag på 0,25 % til dekning av administrative kostnader.

Husbanken har merket en økning i antall søknader om Startlån, noe som i 2014 gjorde at Sør-Varanger kommune ikke fikk utbetalt hele sitt omsøkte beløp på 20 mill.kr. Ubrukte lånemidler fra 2014 og et nytt låneopptak på 10 mill. kroner vil etter rådmannens vurdering være tilstrekkelig for 2015.

6.2.3 Kirkebygg – vedlikehold og oppgradering

Sør-Varanger menighet har utarbeidet en tilstandsrapport over kirkene i Sør-Varanger og en tilstandsrapport over kirkegårdene. Tilstandsrapporten avdekket et opprustningsbehov for kirkebyggene for til sammen 13,5 mill.kr. Av dette ble 8,5 mill.kr klassifisert som strakstiltak. Svanvik kirke er ferdigstilt, og i 2015 ønsker Sør-Varanger menighet å prioritere å rehabilitere taket i kirkeskipet på Kirkenes kirke, samt bygge universell adkomst til denne kirken. Ut over dette planlegges det videre arbeid med brannverntiltak på alle kirkebygg, ny lastebil og nye gjerder på kirkegårdene.

Sør-Varanger menighet har meldt at Bugøynes gravplass er i ferd med å bli for liten, og at det begynner å bli et stort behov for å igangsette arbeidet med utvidelse av denne.

6.2.4 IT-investeringer

Rådmannen foreslår å prioritere en samlet sum til it-investeringer i størrelsesorden 1,5 mill.kr for 2015. Rådmannen ønsker å prioritere midlene i prosjektet kalt «Digitalt førstevalg» som har til hensikt å romme investeringsbehovet for:

Investeringsmidler knyttet til tiltak i oppgaven med å vedlikeholde og videreutvikle kommunes IKT-infrastruktur knyttet til

- Kommunens omfattende interne og eksterne bredbåndinfrastruktur knyttet til kommunal tjenesteproduksjon
- Kommunens sentrale IT-tjenester, fellesløsninger og serverpark
- Kommunens tjenesteportefølje av sentrale fellesapplikasjoner og systemer, og enhetenes spesifikke fagapplikasjoner.
- Integrasjonsløsninger mellom både interne felles- og fagapplikasjoner og mellom kommunens systemer og eksterne samvirkende systemer.

Investeringsmidler knyttet til tiltak i gjennomføring av utviklingstiltak rettet mot digitaliseringsløsninger i kommunens forvaltning og tjenesteproduksjon.

6.2.5 Utstysoppgradering – felles maskinpark

Rådmannen foreslår en samlet rammebevilgning til utstysinvesteringer på 1 mill.kr i 2015.

Beløpet planlegges investert i 1 stk. liten hjullaster med utstyr som snøskuffe, sandstrøer og kosteapparat. Maskinen er primært tiltenkt brukt til snørydding, sandstrøing og kosting utenfor kommunale bygg, samt veier og fortauer i bykjernen, hvor det er trangt å komme til. Maskinen vil for øvrig bli brukt til andre generelle vedlikeholdsoppgaver ved kommunale bygg og veier i sommerhalvåret.

Videre er det behov for nytt høvelskjær til MAN lastebil, samt 1 stk. sitteklipper med tilhenger til klipping av gressplener rundt kommunale bygg.

6.2.6 Kommunale bygg og uteareal

Det er viktig at kommunale formålsbygninger er egnet for bruksformålet og at bygningene med tilhørende uteområder tilfredsstillende en rekke lover og forskrifter som ivaretar helse, miljø og sikkerhet.

Prioriterte områder er innen brannsikkerhet og miljørettet helsevern i barnehager og skoler. Nødvendige tiltak innen brannsikkerhet og HMS generelt avdekkes ved at brukerne utfører ROS-analyser, og at bygningsmessige tiltak prioriteres sammen med bygningsforvalter, FDV. Miljørettet helsevern i barnehager og skoler er et samarbeidsprosjekt mellom kommuneoverlegen, barnehager og skoler, samt FDV.

6.2.7 Idrettsbygg - oppgradering

Rådmannen foreslår å videreføre prioritering av midler til opprustning og investering i parker, anlegg og idrettsanlegg med 2 mill. kroner i planperioden. Anleggene eies av Sør-Varanger kommune, men selve driften utføres av Barentshallene KF. Tilskuddet er en rammebevilgning og prosjektene prioriteres og styres av Barentshallene KF.

6.2.8 Ombygging av Kirkenes Legesenter

Kirkenes Legesenter har siden de ble etablert i lokalene opprettet to nye fastlegehemler. Dette, samt dagens krav til en moderne allmennpraksis og mer undersøkelsesutstyr har medført økte krav til areal. I tillegg har samhandlingsreformen medført at noen behandlingsformer har blitt overført til allmennpraksis, noe som også medfører økt arealbehov.

Rådmannen forslår at det avsettes kr. 130 000,- til et forprosjekt i budsjettet for 2015.

6.2.9 Nye Kirkenes sykehus – infrastruktur

Helse Nord er i gang med bygging av nytt sykehus på Skytterhusfjellet. Den 28. august 2013 vedtok kommunestyret at Sør-Varanger kommune skal inngå en avtale med Kirkenes sykehus om dekning av utomhus infrastruktur, adkomstvei, omlegging av vannledning samt avløpsanlegg med inntil 5,0 mill.kr, mot at Nye Kirkenes sykehus tilrettelegger innomhus infrastruktur tilstrekkelig til et kommunalt bygg.

Kommunestyrets vedtak medfører at det nye sykehuset nå dimensjonerer sine tekniske innomhus installasjoner på en slik måte at et kommunalt bygg kan benytte samme infrastruktur.

Kostnaden på 5 mill.kr og tilhørende finansiering er lagt inn i økonomiplanen i 2017.

6.2.10 Skytterhusfjellet – utvidelse av boligfelt B2F, del 2

Sør-Varanger kommune har per i dag kun 7 av 22 tomter ledig på Skytterhusfjellet. Disse tomtene synes vanskelig å få utbygd, da de har til dels vanskelig topografi. Samtidig virker det som at publikum venter på at neste område skal bli klart for tildeling. Mange anser området ned mot Prestevannet som svært pent, og har etterspurt tomter på dette området. På bakgrunn av etterspørselen anbefaler rådmann at man kommer i gang med utbyggingen av dette område så snart som mulig.

6.2.11 Utbygging infrastruktur/havn Slambanken

Behovet for nye industri-/ havnearealer beregnet for olje-/gassvirksomhet og tyngre industrivirksomhet oppleves som stadig mer prekært. Mangelen på denne type egnede arealer fører til at både lokale aktører og kommunen i økende grad taper i konkurransen med allerede etablerte havnerelaterte arealer i andre regioner i nord (Tromsø, Hammerfest), i forhold til oppdrag på norsk og russisk sokkel. Det utlyses stadig konkurranser om oppdrag som forutsetter at denne type infrastruktur allerede er etablert. I den fasen Sør-Varanger kommune nå befinner seg i er denne type investeringer å betrakte som særlig risikofylt og det er forventninger til at kommunen involverer seg gjennom (del)finansiering av utbygging.

Forutsetningen for kommunal deltakelse må imidlertid vær betinget av at kommunen også får del i inntektene som forventes komme gjennom en konkretisering av den allerede fremforhandlede intensjonsavtale som foreligger mellom kommunen og Tschudi Kirkenes. Andre umiddelbare effekter av en slik satsing vil være at vi kan tilby ØFAS nye og større

arealer for deres virksomhet, og at vi kan flytte fremtidige steintransporter helt bort fra sentrum.

6.2.12 Prosjekt Bo- og avlastningssenter

Rådmannen ønsker å se på muligheten for å løse utfordringene vedrørende unge funksjonshemmedes behov for egen omsorgsbolig sammen med et økende behov for utvidelse av avlastningstilbudet Villa aktiv. Sør-Varanger kommune har pr i dag flere unge funksjonshemmede som aldersmessig nærmer seg målgruppen for å flytte i egen bolig, uten at kommunen i dag kan tilby lokaler som er egnet for formålet. Samtidig ser en at Villa aktiv sine lokaler på Sandnes ikke er tilstrekkelige for dagens aktivitet, og en har et stort og økende behov for utvidelse.

Rådmannen ønsker en utredning av muligheten for samlokalisering og samdrift av et felles bo- og avlastningssenter. Både forslag til investerings- og driftsløsninger må komme ut av en slik forundersøkelse, og gi grunnlag for en eventuell bygging i 2016.

Rådmann foreslår at det avsettes 1 mill.kr til forprosjektet i 2015, og at det legges inn en stipulert kostnad til selve byggingen i investeringsregnskapet for 2016 på 35 mill.kr.

6.2.13 Kjøkken – samfinansiering med Kirkenes sykehus

Som kjent driver kommunen i dag produksjonskjøkken i kjelleren på Wesselborgen sykehjem. Kjøkkenet er utrangert og drives i dag på dispensasjon. Rådmannen ser at en må finne en annen løsning for kjøkkendrift enten sammen med andre, eventuelt alene. Det vil uavhengig av hvilken løsning en velger påløpe utgifter til investering.

Sør-Varanger kommunestyre gav 24. april 2014 «sin tilslutning til å gå videre med selskapsdannelse av et AS sammen med Helse Finnmark om et felles produksjonskjøkken. Produksjonskjøkkenet skal etableres i Nye Kirkenes sykehus og fremstå som et driftsselskap. Kommunestyret vedtar videre at intensjonen er en eierandel på 50 % hver.

Rådmannen gis fullmakt til å fremforhandle en selskapsavtale på vegne av kommunen. Selskapsavtalen skal endelig vedtas av kommunestyret.»

Bakgrunnen for vedtaket var at rådmannen mente at det vil være fornuftig å bygge videre på prosjektet om felles produksjonskjøkken som ble utarbeidet i årene 2004-2006 og at kommunestyret skulle vedta lignende intensjonsavtale som den gang. Helse Finnmark var også enig i dette.

I 2005 ble det utarbeidet en prosjektrapport av Bedriftsrådgivning hvor flere forhold rundt en felles etablering ble utredet. Blant annet organisasjonsform og eierforhold.

Siden helseforetakene ikke kan gå inn som en del av et interkommunalt selskap virker det som at selskapsmodellen, ført etter selskapsloven, er den modellen som er å foretrekke. Dette ble også anbefalt av den felles prosjektgruppen i 2005. Også helseforetaket gav sin tilslutning til denne organisasjonsformen.

Investeringskostnader ved bygging av nytt kjøkken er prosjektert til 50 mill.kr. Kommunens andel av en bygging av felles kjøkken er lagt inn i økonomiplanen med 50 % av investeringskostnadene, det vil si 25 mill.kr i 2018.

Til Sør-Varanger Kommune.

Forslag til budsjett for 2015 for eldrerådet i Sør-Varanger.

Honorarfor 7 personer (6 møter).....	kr. 12.600,-
Den internasjonale Eldredag.....	Kr. 31.000,-
Arrangement (våren 2015 for eldre i Sør-V.	Kr. 25.000,-
Kjøregodtgjørelse for møter og befarings.....	kr. 15.000,-
Kurs og opplæring.....	kr. 20.000,-
Eldrerådskonfeansen i Lakselv.....	kr. 12.000,-
Totalt.....	Kr.113.600,-

Andel sekretærlønn er ikke tatt med men gjør oppmerksom på at vi etter loven har krav på inntil 1/3 stilling.

Kirkenes 20.10.2014.

For Eldrerådet i Sør-Varanger.

Henry Håkonsen.

Leder.

NOTAT

Dato: 18.11.2014

TAPTE INNTEKTER VED FRI TRENINGSLEIE FOR BARN OG UNGE UNDER 19 ÅR
VED IDRETTSANLEGG UNDERLAGT BARENTSHALLENE SØR-VARANGER KF

Foretakets overslag er stipulert under

Anlegg 7504 Fjellhallen Kirkenes:

Ordinær trening hel bane kr. 320,- pr time
Utleieperiode fra 01. september til 01. mai (opphold helligdager, jul, påske)
Utleietidspunkt fra kl. 15.30 til kl. 22.00 – 35 uker gir **Totalt 291 200,-**

Driftsutgifter Fjellhallen 2015 på kr. 1 900 000,-

- 8 000 skoleelever	kr. 515 254,-
- 15 000 ordinær trening	kr. 966 102,-
- 6 500 arrangementer	kr. 418 644

Anlegg 7532 Barentshallen Hesseng:

Ordinær trening hel bane kr. 840,- pr time
Utleieperiode fra 01. januar til 31. desember (opphold helligdager, jul, påske etc.)
Utleietidspunkt fra kl. 15.30 til kl. 22.30 – 35 uker gir **Totalt 1 029 000,-**

Driftsutgifter Barentshallen 2015 på kr. 2 328 000,-

- 24 000 skoleelever	kr. 886 857,-
- 29 000 ordinær trening	kr. 1 071 619,-
- 10 000 arrangementer	kr. 369 524,-

Anlegg 7509 Barentsbadet Kirkenes:

Ordinær trening 1 banetime kr. 35,-/500,- pr. time terapibasseng
Utleieperiode fra 01. januar til 31. desember (opphold helligdager, jul, påske)
Utleietidspunkt fra kl. 14.00 til kl. 21.30 – 40 uker gir **Totalt 119 800,-**

Driftsutgifter Barentsbadet 2015 på kr. 7 244 000,-

- 12 000 skoleelever	kr. 1 538 549,-
- 40 000 ordinært publikum	kr. 5 128 496,-
- 4 500 ordinær trening	kr. 576 956,-

BARENTSHALLENE SØR-VARANGER KF

*Kirkenes Stadion
Fjellhallen Kirkenes
Barentshallen Hesseng
Barentsbadet Kirkenes
Park og Anlegg*

www.barentshallene.no

Anlegg 7533 Kirkenes Stadion:

Ordinær trening hel bane kr. 330,- pr time

Utleieperiode fra 01. mai til 15. september (opphold fotballferie ca 3 uker i juli)

Utleietidspunkt fra kl. 15.30 til kl. 21.30 – 15 uker gir **Totalt 148 500,-**

Driftskostnader Kirkenes Stadion 2015 på kr. 160.000,-

- 2 300 skoleelever kr. 32 000,-
- **9 200 ordinær trening kr. 128 000,-**

Kommunale gymsaler:

Under er stipulerte inntekter for 2014 basert på dagens utleie:

Bjørnevatn skole gymsal	kr. 13.000,-
Bjørnevatn skole sentralhallen	kr. 55.000,-
Hesseng Flerbrukssenter	kr. 88.000,-
Sandnes Skole	kr. 46.000,-
Kirkenes gymsal	kr. 80.000,-

Overslaget er basert på ordinær leiepris og full dekningsgrad på tilgjengelige timer.

Dekningsgraden varierer fra år til år og det er derfor vanskelig å komme frem til et fullgodt inntektsbilde

Foretaket har dermed en potensiell leieinntekt i forbindelse med ordinær trening ved sine anlegg på ca kr. 1 870 500,-

Andelen av utleie til barn og unge under 19 år er estimert til vel 70 % pr i dag.

Noe som gir et inntektsestimat på rundt kr. 1 300 000,- fra denne gruppen

Ved en kostnadsfordeling av driftsutgifter står barn og unger for vel kr. 1 900 000,-

Arrangementer/stevner/helgeutleie er ikke tatt med i denne fremstillingen!

Barentshallene Sør-Varanger KF

«ALT HVA FEDRENE HAR KJEMPET – MØDRENE HAR GRETT»

Takk for kampen dere har kjempet! Takk for tårene dere har grått! Takk for landet dere har bygget! Takk for velstanden vi har fått!

Nå er det vår tur til å kjempe for dere. Det gjelder sykehjemsplassen dere er blitt tildelt i Sør-Varanger kommune. Mange av dere har stått lenge på venteliste for å få denne plassen. Selv om det var med blandede følelser vi hjalp til med flyttingen fra eget hjem til en institusjonsplass, så var det også en lettelse. Nå var dere i trygge hender med tilsyn døgnet rundt, og for mange av dere ble det også slutt på ensomheten. Vi som pårørende er smertelig klar over at dette er deres siste hjem her på jorden.

Budsjettforslaget er offentliggjort, «høstens mareritt» som det sto i et leserinnlegg i ei avis.

Vi nekter å godta at Bugøynes omsorgssenter skal legges ned! Konsekvensen av en nedleggelse er at 8 eldre syke mennesker skal inn på dobbeltrom sammen med andre eldre syke på Prestøyhjemmet. Dette godtar vi ikke. Våre kjære skal behandles med verdighet og respekt!

Vi stiller også et stort spørsmåltegn ved hvordan et slikt forslag overhodet kan fremmes? Befolkningsutviklingen i vår kommune viser at det blir færre unge, færre yrkesaktive, men flere eldre. I dag har ca 80 % av alle som bor i norske sykehjem en demenslidelse.

De som er rammet av denne sykdommen, vil tåle forandringer svært dårlig, nye fysiske omgivelser, nye medbeboere og nytt personale. Deres allmenntilstand vil mest sannsynlig forverres betraktelig. En flytting kan utløse angst, depresjon og stor grad av forvirring. I tillegg blir det en merbelastning for de pårørende som må kjøre 20 mil for å besøke sine kjære. Dette må bare ikke skje!

Vi stiller også spørsmål om lovligheten her? Viser til Sykehjemsforskriften hvor det blant annet står: *Når det er aktuelt å foreta en endring i tjenestetilbudet, må det gjøres en ny utredning – også medisinsk-faglig av de sykehjemsbeboerne det gjelder, og det må fattes et nytt vedtak.*

Vi viser også til «Verdighetsgarantien» som trådte i kraft 1.1.2011. Her står blant annet: *Skal tilby eldre som bor på helseinstitusjon enerom. Eldre skal ikke oppleve uverdige tilstander i eldreomsorgen. Tjenestetilbudet skal innrettes i respekt for den enkeltes selvbestemmelsesrett og egenverd...*

Hvordan er dette ivaretatt i budsjettforslaget?

I rådmannens forslag står det at kommunen ønsker å samle all kompetanse innen korttids- og rehabiliteringsplasser på Prestøyhjemmet. Nå har vi fått opplyst av enhetslederen at dette vil gi en innsparing på 1 avdelingslederstilling. Dette mener vi er et fornuftig forslag.

Men at flyttingen av pasienter med korttidsplass på Wesselborgen til Prestøyhjemmet skal bety at disse skal bo på dobbeltrom, det er verken en fornuftig eller en barmhjertig løsning. Dette godtar vi ikke, og mener at det er heller ikke nødvendig for å få til dette.

Vårt forslag er at denne flyttingen skjer over tid, og ved bortgang av en langtidsbeboer på Prestøyhjemmet. Da benyttes denne plassen til en korttidsplass. Nye langtidsplasser tilbys kun på Wesselborgen når det blir ledige plasser der, inntil alle korttidsplasser er flyttet.

Vi antar at pasienter på korttidsopphold (avlastning) er friskere enn de på langtidsplass og vil tåle flytting bedre. Disse skal jo tilbake til hjemmet sitt igjen.

Sitat fra Demensplan 2015 «Personer med demens og deres pårørende skal oppleve forutsigbarhet og trygghet i møte med tjenesteapparatet»

Da må vi kunne forvente av vår kommune at vi får erfare forutsigbarhet og trygghet!

I dag har kommunen kun 80 institusjonsplasser (korttids- og langtidsplasser) å tilby mot 122 i 2001. Eldrebølgen er ikke en flodbølge som plutselig kommer som et uventet fenomen! Eldrebølgen er i bevegelse allerede!

Det er et faktum at flere som har korttidsplass står i kø for å få langtidsplass, og det er også et faktum at pårørende følger med i dødsannonsene i håp om at det blir et ledig rom på et sykehjem! Så ille er det!

Vår bønn til våre folkevalgte politikere er: Bevar Bugøynes omsorgssenter! Ingen eldre på dobbeltrom! Våre eldre må få oppleve sine siste levedager med verdighet og ro. Vi må ikke ta i fra noen av godene denne generasjonen har kjempet for, vi må gi de noe tilbake! Det fortjener de!

24.11.2014

Pårørende til sykehjemsbeboere Eirin Wahlberg Solbjørg Mortensen

sign

sign

Sør-Varanger demensforening Kirsten Greiner Ovesen

sign

Følgende er sendt på mail til rådmannen 10.11.14

Overføring til Barentshallene KF er omtalt og budsjettert under økonomiavdelingen. Under finner du teksten som står under punkt 5.1.4

Det er budsjettert med kr 6 445 000,- knyttet til Barentshallene i 2015. Dette er en økning på 1,145 mill. kr fra 2014. Styret i Barentshallene KF har vedtatt tilsvarende budsjettoverføring fra Sør-Varanger kommune til drift av Barentshallene for 2015. Rådmannen har forslått å avvikle Barentshallene KF, se tiltak 4.

Beløpet er delt med 5.191.100 til idrettsaktiviteter og kr. 1.253.500 til idrettsbygg og –anlegg, totalt 6.444.600.

Inger

Sør Varanger Høyres Budsjett forslag 2015

Rådmannens budsjettforslag 2015 i balanse legges til grunn og følges i hovedtrekk.

Målsettingen er å beholde balansen i budsjettet og legge forholdene til rette for en "sunn kommuneøkonomi" i løpet av perioden! Dvs ikke røre dispfondet på 10mill!

Sør Varanger Høyre vil ha følgende endringer :

Pkt 4 Omstillings- og effekteringstiltak

Vi støtter ikke følgende tiltak:

- Red av drifttilskudd Sør Varanger Menighet	+500,000kr
- Red drifttilskudd Museene	+200,000kr
- Red drifttilskudd Nora senteret	+200,000kr
- Overføre Barentshallene KF	+500,000kr
- Avvikling av Frisklivssentralen	+320,000kr
- Nedleggelse av Bugøynes Omsorgssenter	+2,400,000kr
- Vedteksendring søskenmoderasjon SFO	+350,000kr
- Endrede vedtekter for bet Kulturskolen	+497,000kr
Sum	+4,967,000kr

Vi støtter følgende tiltak:

- Nedleggelse av Skogfoss Barnehage	- 1.330,000kr
- Endring av skolestruktur	- 2,190,000kr

Vi foreslår følgende tillegg:

- SFO priv (fjerne forskjellen mellom priv barnehage og kommunal,søskenmoderasjon	+ 100,000kr
- Sommerjobb ung	+ 300,000kr

- Midler til kultur/idrett	+300,000k
Sum	+ 700,000kr

Totalt inndekningsbehov +5,667,000mill

Innvesteringsbudsjett endres slik:

- Øke vedlikehold av kommunale veier	+ 8,000,000kr
- Ny skole Bjørnevatn/Sandnes prosjekt	+ 1,000,000kr x 2
- Bugøynes : Ny Gravlund	+ 1,725,000kr
Sum netto økning	+ 9,725,000kr

- Prosjekt Ny skole Bjørnevatn/Sandnes-fastslå tomt og undersøkelse av grunnforhold-starte prosjektering ny skole.

- Vi foreslår endring i investering i KILA fra 15mill x2år fra Kommune og 15mill x2år fra Havnevesenet til 14mill x2år fra Kommunen og 16millår x 2 fra Havnevesenet. Dette dekker opp oppstartprosjekt på ny skole Bjørnevatn /Sandnes .

Inndekning:

Eiendomskatt

Forutsetninger: Bunnfradrag på 0, skattesats på 3promille på hustander/frtidsboliger, 7promille på næring/Verk & Bruk Grov beregning på inntekspotensialet utover de 45 mill som er lagt inn i budsjett er **6 mill.**

Kolonne1	Kolonne2	Kolonne3	Kolonne4	Kolonne5	Kolonne6	Forslag
BUDSJETT FOR SØR-VARANGER KOMMUNE 2015						
Nr	Tiltak			Beløp		
	1 Reduksjon driftstilskudd SV menighet			0		500000
	2 Reduksjon driftstilskudd museumene			0		200000
	3 Reduksjon driftstilskudd Norasenteret					247000
	4 Endring drift Barentshallen KF					-800000
	5 Nedleggelse Skogfoss barnehage					1330000
	6 Endring skolestruktur					2190000
	7 Avvikle Frisklivsentralen *					640000
	8 Nedleggelse Bugøyenes omsorgssenter			0		2400000
	9 Vedtektsendring søskenmoderasjon SFO			0		-350000
	10 Endrede vedtekter betaling Kulturskolen					-497000
	11 Barnehage Neiden oppstart August 15					1000000
	12 Kompetanseheving lærere					500000
	13 Bjørnevatn skole utstyr/inventar					590000
	14 Vakanse i organisasjonen					-500000
	15 Extra avsetning til fond *					-3000000
	16 Reduksjon sykefravær					-1500000
	17 Avsetning fond fra eiendomskatt					-5000000
	Opprettelse av skjønnhetsråd					50000
	Opprusting av parker og grønt områder					500000
	Investeringer 2015 tillegg					
	18					
	19 Kommunale veier 10000000 investeringer					400000
	20 Menighetsrådet investeringer ny kirkegård Bugøyenes 2000000					100000
	21 Forprosjekt Bjørnevatn/Sandnes skole, nybygg *					1000000

45

Sum

0

Forklaring:

- 7 Frisklivssentralen tilføres ekstra midler og skal ha en koordinerende rolle for generell folkehelseiltak for innbyggere og ansatte i kommune
- 21 Ved kommunestyrevedtak om planlegging av ny skole kan man også ta forprosjekt inn på investeringsbudsjett og redusere kostnadene på

en i en 100% stilling som lyses ut.
driftsbudsjettet.

Rådmann i Sør-Varanger kommune.

Henv. Side 43 rådmannens budsjettforslag.

Eldrerådets uttalelser til punkt i rådmannens budsjettforslag for 2015 som berører de eldres hverdag. Kommunens intensjon er å føre omsorgstjenesten fra institusjonsbasert til hjemmebasert omsorg. Når eldre og hjelpetrequende skal bo lengst mulig hjemme må forholdene legges til rette for dette. Frisklivssentralen er en av faktorene kommunen har i sitt hjelpeapparat også for de eldre. Etter oppstart i 2012 er Sentralen nå i god drift og vil på sikt spare kommunen for kostnader til hjemmehjelp og sykepleiere og gi brukerne en bedre hverdag. Eldrerådet mener at tjenesten ikke må bygges ned, men heller utvides.

Henv. Side 44-45 i rådmannens budsjettforslag.

Rådmannen foreslår i sitt budsjettforelegg nedleggelse av Bugøynes omsorgssenter. Eldrerådet er sterkt i mot dette. Vi var på befaring der i 2012 og ga en rapport fra vårt besøk som tilsa at omsorgsentret var det beste av institusjonene som vi besøkte i vår kommune. Alle beboerne og ansatte trivdes og videre var det et samlingspunkt for bygdas befolkning. Det er også kjent for oss at sykefraværet på omsorgsentret er lavt, noe som skulle tilsa at miljøet er bra. Videre ligger Bugøynes ca. 10 mil fra Kirkenes og det ville være galt og flytte de eldre som har sin hjemløst i Bugøynes til Hesseng eller Kirkenes.

Henv. Side 69 i rådmannens budsjettforslag.

Et nytt skudd på stammen i hjelpeapparatet er hjemmebasert hverdagsrehabilitering. Dette er et prøveprosjekt som allerede har gitt resultater. Eldrerådet har tidligere bedt rådmannen om å prioritere ergo- og fysioterapitjenesten slik at eldre også kan ha en sjanse til behandling. Vi har også ytret ønske om at teamet som skal betjene hverdagsrehabilitering må være et sjølstendig team. Det vi ønsker er at antall hjemler for ergo- og fysioterapi økes.

Hjemmebasert hverdagsrehabilitering må bli et fast tilbud til de som trenger hjelp til opptrening grunnet alder eller sykdom. Det viser seg at de kommuner som har etablert fast rehabiliteringstilbud har spart penger og ikke minst, brukerne har fått en bedre hverdag og blitt mer sjølhjulpen.

Ernslemning vedtatt i møte 25.11.2014.

*Henry Løkousen.
leder.*